Bundel van de Raad openbaar Druten van 12 november 2020

1 Opening en mededelingen

2 Vaststelling agenda

Agenda Raad openbaar Druten - 12 november 2020.pdf

3 Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures

4 Besluitenlijsten raadsvergaderingen 22 en 24 september 2020

U wordt gevraag om de besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 22 en 24 september 2020 vast te stellen

Concept Besluitenlijst Raad openbaar Druten - 22 september 2020

Concept Besluitenlijst Raad openbaar Druten - 24 september 2020

5 Mondelinge vragen

Gelegenheid voor het stellen van politieke vragen aan het college van B&W. Raadsleden die hiervan gebruik willen maken moeten 24 uur van tevoren hun vragen indienen bij de voorzitter van de raad en de griffier.

6 Afscheid dhr. W. Cornelissen

7 Benoeming commissie geloofsbrieven 12 november 2020

Dossier 1982 voorblad

Beslisnota Benoeming commissie geloofsbrieven 12 november

8 Toelating van de heer R.E. Zwartkruis tot de raad

Dossier 1948 voorblad

Beslisnota Toelating van de heer R.E. Zwartkruis tot de raad

9 Benoeming Mevrouw M.A. van Rijn tot burgerlid

Dossier 1951 voorblad

Beslisnota Benoeming Mevrouw M.A. van Rijn tot burgerlid

10 HAMERSTUKKEN

10.1 Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid VRGZ

Dossier 1871 voorblad

Beslisnota Wijziging gemeenschappelijke regeling VRGZ

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief DB VRGZ

Bijlage 2: Overzicht wijzigingen GR VRGZ

Bijlage 3: Tekst gewijzigde GR VRGZ

Bijlage 4: Wijzigingsbesluit GR VRGZ

Beantwoording Technische vragen Wijziging gemeenschappelijke regeling VRGZ - Kernachtig Druten

10.2 Wensen en Bedenkingen Deelname werkgeversvereniging Veiligheidsregio Gelderland-Zuid VRGZ

Dossier 1957 voorblad

Beslisnota Wensen en Bedenkingen Deelname werkgeversvereniging VRGZ

Bijlage 1: Brief voorzitter VRGZ aan de gemeenteraad

Bijlage 2: Oplegnotitie VRGZ Deelname Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's

Bijlage 3: Conceptbrief AB VRGZ

Beantwoording Technische vragen Deelname werkgeversvereniging VRGZ - Kernachtig Druten.pdf

11 DEBATSTUKKEN

11.1 Financiële verordening Druten 2020 en Nota Investeren en afschrijven 2020

Dossier 1827 voorblad

Beslisnota raad Financiële verordening Druten 2020 en nota Investeren en afschrijven 2020

Bijlage 1: Financiële verordening Druten 2020

Bijlage 2: Wijzigingstabel Financiële verordening Druten

Bijlage 3: Nota investeren en afschrijven Druten_1

Adviesbrief Auditcommissie Druten financiële verordening

11.2 Begroting 2021-2024

Dossier 1911 voorblad

Beslisnota raad begroting 2021-2024

Bijlage 1: Programmabegroting 2021

Beantwoording Technische vragen - 27 oktober 2020

Motie Betrokkenheid raad bij Gelenberg

Motie Financiële ondersteuning d.m.v. EU-herstelplan bij isoleren van woningen

11.3 Versterking regionale samenwerking Regio Arnhem Nijmegen

Dossier 1932 voorblad

Beslisnota voor de raad over voorstellen versterking regionale samenwerking Arnhem Nijmegen

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief

Bijlage 2: Visie Groene Metropoolregio

Bijlage 3: Contouren Regionale Agenda

Bijlage 4: Gemeenschappelijke regeling

Bijlage 5: Bedrijfsplan

Beantwoording Technische vragen Regionale Samenwerking - Kernachtig Druten

Ingekomen brief - Raden Regio Arnhem Nijmegen - Conceptbrief aan stuurgroep radenbijeenkomst 5 oktober 2020

Bijlage bij ingekomen brief - Raden Regio Arnhem Nijmegen - Conceptbrief aan stuurgroep reactie radenbijeenkomst 5 oktober 2020

Ingekomen brief - Henk van den Berg - secr Stuurgroep Versterking Regionale Samenwerking - Brief namens diverse raadsfracties

Bijlage 1 bij ingekomen brief - Brief aan stuurgroep reactie radenbijeenkomst 5 oktober

Bijlage 2 bij ingekomen brief - Beantwoording raadsledenbrief

Ingekomen stuk - Gemeenteraad Renkum raadsbrede motie GR

11.4 Regionale Agenda Groene Metropool-regio Arnhem-Nijmegen

Dossier 1964 voorblad

Beslisnota Gemeenteraad Regionale Agenda Groene Metropool-regio Arnhem-Nijmegen

Bijlage 1: Regionale Agenda Regio Arnhem-Nijmegen

Bijlage 2: DEFINITIEF Concept intentieovereenkomst voor besluitvorming

Bijlage 3: Bestuurlijk Opgave Teams

Ingekomen brief - Groene metropool - Manifest xxl locatie(s) groene metropool regio Arnhem Nijmegen

12 Lijst ingekomen stukken

Raadsleden kunnen over een ingekomen stuk het woord voeren, mits uiterlijk 24 uur van te voren gemeld bij de voorzitter van de raad en de griffier.

Lijst ingekomen stukken

12.1 Informatienota's

12.1.1 Nieuwe Wet Inburgering

Dossier 1788 voorblad

Informatienota Nieuwe Wet Inburgering

12.1.2 Regionaal programma Voortijdig schoolverlaten 2021- 2024

Dossier 1822 voorblad

Informatienota Regionaal programma Voortijdig schoolverlaten 2021- 2024

Bijlage 1 - Regionaal programma voortijdig schoolverlaten 2021-2024

12.1.3 Leerplichtjaarverslag 2019-2020 Druten

Dossier 1842 voorblad

Informatienota raad leerplichtjaarverslag 2019-2020 Druten

Bijlage 1: Leerplichtjaarverslag 2019- 2020 Druten

12.1.4 Aandacht voor elkaar - Nationale Herdenkingsdag Corona, 6 oktober 2020

Dossier 1898 voorblad

Informatienota Aandacht voor elkaar - Nationale Herdenkingsdag Corona, 6 oktober 2020

12.1.5 Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Dossier 1873 voorblad

Informatienota Beschermd wonen en maatschappelijke opvang 49435

Bijlage 1: Informatienota BW en MO zaaknr 49435

12.1.6 Stand van zaken Aanvullend vervoer regio Arnhem-Nijmegen AVAN

Dossier 1915 voorblad

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020)_1

Bijlage 2: MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020)_1

Bijlage 3: Reactienota zienswijzen MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020)_1

Informatienota voor de gemeenteraad: Stand van zaken Avan

12.1.7 2e Bestuursrapportage 2020 Werkorganisatie Wijchen-Druten WDW

Dossier 1976 voorblad

Informatienota 2e Bestuursrapportage WDW 2020

12.1.8 Rapportage stand van zaken moties, toezeggingen en schriftelijke vragen Q2 en Q3 2020

Dossier 1889 voorblad

Informatienota Moties, toezeggingen en raadsvragen

Bijlage 1: Kwartaalrapportage 1 Moties Druten Q1 en Q2

Bijlage 2: Kwartaalrapportage 2 Toezeggingen Druten Q1 en Q2

Bijlage 3: Kwartaalrapportage 3 Schriftelijke vragen Druten Q1

Bijlage 4: Kwartaalrapportage 4 Schriftelijke vragen Druten Q2

Bijlage 5: Kwartaalrapportage 5 Schriftelijke vragen Druten Q3 lopend

12.1.9 Digitale hulp bij samenwerken met inwoners

Dossier 1969 voorblad

Informatienota Digitale hulp bij samenwerken met inwoners

12.2 Beantwoording schriftelijke vragen

12.2.1 Openbaar vervoer in coronatijd - Dorpslijsten

Dossier 1818 voorblad

Beantwoording schriftelijke vragen OV in coronatijd - Dorpslijsten

12.2.2 Stagnerende woningbouw - Dorpslijst Horssen

Dossier 1862 voorblad

Informatienota Beantwoording schriftelijke vragen - Stagnerende woningbouw - Dorpslijst Horssen

12.2.3 Verkeerssituatie Hogestraat Druten - Sociaal Maas en Waal

Dossier 1853 voorblad

Beantwoording raadsvragen SMW verkeerssituatie Hogestraat Druten V1.0.

12.2.4 Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen - Kernachtig Druten

Dossier 1908 voorblad

Beantwoording schriftelijke vragen - Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen - Kernachtig Druten

12.2.5 Kap essen in Drutens bosje - Kernachtig Druten

Dossier 1987 voorblad

Beantwoording schriftelijke vragen Kap van essen in het Drutens bosje - Kernachtig Druten

14 Motie vreemd Huisvestigingsverordening Druten

Motie huisvestigingsverordening Druten.doc

15 Motie vreemd Laat de zon maar schijnen!

Motie Laat de zon maar schijnen

16 Afscheid wethouder G.C.M. van Elk

17 Benoeming wethouder G.W.J. De Wildt

Dossier 2023 voorblad

Beslisnota Benoeming wethouder G.W.J. De Wildt

18 Toelating van de heer B.P.M. van Ooijen tot de raad

Dossier 1949 voorblad

Beslisnota Toelating van de heer van Ooijen tot de raad

19 Benoeming leden auditcommissie

Dossier 2007 voorblad

Beslisnota benoeming leden auditcommissie

20 Sluiting

Gemeente Druten

Agenda Raad openbaar

Datum	12-11-2020
Tijd	18:30
Locatie	Druten, raadzaal
Voorzitter	C.A.A. van Rhee- Oud Ammerveld
Omschrijving	In verband met de maatregelen van het RIVM is er slechts beperkt ruimte in de raadzaal voor publiek en alleen met aanmelding. Wij adviseren de vergadering thuis te volgen, de vergadering wordt live uitgezonden.

1	**Opening en mededelingen**
2	**Vaststelling agenda**
3	**Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures**
4	**Besluitenlijsten raadsvergaderingen 22 en 24 september 2020** U wordt gevraag om de besluitenlijsten van de raadsvergaderingen van 22 en 24 september 2020 vast te stellen
5	**Mondelinge vragen** Gelegenheid voor het stellen van politieke vragen aan het college van B&W. Raadsleden die hiervan gebruik willen maken moeten 24 uur van tevoren hun vragen indienen bij de voorzitter van de raad en de griffier.
6	**Afscheid dhr. W. Cornelissen**
7	**Benoeming commissie geloofsbrieven 12 november 2020** *Voorgesteld besluit* Besluit: De heer C.J.G. Arts, mevrouw D.C.M. Uitdehaag en M.J.H Faassen-Thomassen en te benoemen als leden van de commissie onderzoek geloofsbrieven voor de raadsvergadering van 12 november.

8 Toelating van de heer R.E. Zwartkruis tot de raad

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

De heer R.E. Zwartkruis toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

9 Benoeming Mevrouw M.A. van Rijn tot burgerlid

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

Mevrouw M.A. van Rijn met ingang van 12 november 2020 te benoemen als burgerlid en toe te laten tot de rondetafelgesprekken van gemeente Druten.

10 HAMERSTUKKEN

10.1 Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid VRGZ

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de GR VRGZ.

10.2 Wensen en Bedenkingen Deelname werkgeversvereniging Veiligheidsregio Gelderland-Zuid VRGZ

Voorgesteld besluit

de gemeenteraad besluit:

1. Wensen en bedenkingen in te dienen over de voorgenomen deelname van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan de landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).
2. Deze wensen en bedenkingen als volgt te formuleren:

- op dit moment niet over te gaan tot deelname aan de op te richtenWerkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
- eerst van de Veiligheidsregio's te vragen:
    - de gemeenten als betalende partij een rol te geven bij de onderhandelingen over cao en cao-wijzigingen
    - de garantie, zoals bij de WSGO, dat de afwijking van de cao-gemeenten nihil zal zijn en alleen betrekking heeft op de specifieke onderwerpen voor de Brandweer
    - een beeld te geven van de kosten voor de WVSV en de garantie dat de kosten voor de werkgeversvereniging (oprichting en instandhouding) opgevangen worden binnen de budgetten van de veiligheidsregio's

3. De zienswijze met argumenten en kanttekening kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

11 DEBATSTUKKEN

11.1 Financiële verordening Druten 2020 en Nota Investeren en afschrijven 2020

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De Financiële verordening 2020 gemeente Druten vast te stellen en de Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten (ex artikel 212 Gemeentewet) in te trekken.
2. De nota Investeren en afschrijven 2020 vast te stellen.

11.2 Begroting 2021-2024

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De programmabegroting 2021 vast te stellen, met inbegrip van de jaarschijven 2021-2024 van het bestedingsplan, en de meerjarenbegroting 2022-2024 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De financiële effecten van het bestedingsplan 2021-2024 te verwerken in de begroting 2021 en verder;
3. Mandaat te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om ter hoogte van € 500.000 in het kader van actieve grondpolitiek grond aan te kopen.

11.3 Versterking regionale samenwerking Regio Arnhem Nijmegen

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de Visie Regio Arnhem-Nijmegen Groene Metropoolregio, als basis voor de profilering van de regio en onderbouwing van de keuze voor opgaven op de Regionale Agenda
2. In te stemmen met de Contouren voor de Regionale Agenda 2021 en verder
3. Het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen te treffen
4. Het college toestemming te verlenen om het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem-Nijmegen City Regio met ingang van 1 januari 2021, in te trekken
5. In te stemmen met een bijdrage per inwoner van €2,50 ten behoeve van de basisfinanciering van de regionale samenwerking
6. In te stemmen met het continueren van de bijdrage van €1,- per inwoner,

voor een tweede periode van 5 jaar van 2021 t/m 2025, in verband met de voortzetting van The Economic Board

11.4 Regionale Agenda Groene Metropool-regio Arnhem-Nijmegen

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen de versterkte regionale samenwerking te starten met de regionale agenda 2021- 2025 en de colleges opdracht te geven dit uit te voeren binnen de context van de nieuwe regionale samenwerking.

12 Lijst ingekomen stukken

Raadsleden kunnen over een ingekomen stuk het woord voeren, mits uiterlijk 24 uur van te voren gemeld bij de voorzitter van de raad en de griffier.

12.1 Informatienota's

12.1.1 Nieuwe Wet Inburgering

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.1.2 Regionaal programma Voortijdig schoolverlaten 2021- 2024

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.1.3 Leerplichtjaarverslag 2019-2020 Druten

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.1.4 Aandacht voor elkaar - Nationale Herdenkingsdag Corona, 6 oktober 2020

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.1.5 Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.1.6 **Stand van zaken Aanvullend vervoer regio Arnhem-Nijmegen AVAN**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.1.7 **2e Bestuursrapportage 2020 Werkorganisatie Wijchen-Druten WDW**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.1.8 **Rapportage stand van zaken moties, toezeggingen en schriftelijke vragen Q2 en Q3 2020**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad neemt kennis van de stand van zaken van moties, toezeggingen en raadsvragen.

12.1.9 **Digitale hulp bij samenwerken met inwoners**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

12.2 **Beantwoording schriftelijke vragen**

12.2.1 **Openbaar vervoer in coronatijd - Dorpslijsten**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsvragen van de dorpslijsten over het openbaar vervoer in coronatijd

12.2.2 **Stagnerende woningbouw - Dorpslijst Horssen**

Voorgesteld besluit

De raad besluit middels bijgaande informatienota kennis te nemen van de beantwoording schriftelijke vragen van Dorpslijst Horssen door het college.

12.2.3 **Verkeerssituatie Hogestraat Druten - Sociaal Maas en Waal**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsvragen van Sociaal Maas en Waal over de verkeerssituatie Hogestraat Druten

12.2.4 **Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen - Kernachtig Druten**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:
Kennis te nemen van de informatienota beantwoording schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen

12.2.5 **Kap essen in Drutens bosje - Kernachtig Druten**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:
Kennis te nemen van de informatienota beantwoording schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Kap Essen in Drutens bosje.

13 **Afscheid wethouder G.C.M. van Elk**

14 **Benoeming wethouder G.W.J. de Wildt - volgt**

15 **Toelating van de heer B.P.M. van Ooijen tot de raad**

16 **Benoeming leden auditcommissie**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De heer M. Aslan per 12 november 2020 te benoemen tot lid van de auditcommissie.
2. De heer B.P.M. van Ooijen per 12 november 2020 te benoemen tot plaatsvervangend lid van de auditcommissie.

17 **Sluiting**

Gemeente Druten

Concept Besluitenlijst Raad openbaar

Datum	22-09-2020
Tijd	19:30
Locatie	Druten, raadzaal
Voorzitter	C.A.A. van Rhee - Oud Ammerveld **Griffier** M.J. van IJsseldijk
Aanwezigen	C.J.G. Arts, M. Aslan, Willy Brink, W.T.J. Cornelissen, A.C. Ebben, Sjef Elk, van, M. Enkür, M.J.H. Faassen-Tomassen, C.J.P. Pen-van Leeuwe, R.H.A.M. Postulart, J. Reijers, Andre Springveld, P.W.J. Thomassen, R.G.C.J. Thoonen, D.C.M. Uitdehaag-Meesters, C.A.A. van Rhee - Oud Ammerveld, C.P.T. de Waard-Barten, J.G. Wiersma, A.H. Wijnen, G.W.J. de Wildt en G.S.B. Worm
Toelichting	In verband met de maatregelen van het RIVM is er slechts beperkt ruimte in de raadzaal voor publiek en alleen met aanmelding. De vergadering wordt live uitgezonden.

1 Opening en mededelingen

2 Vaststelling agenda

3 Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures

Besluit

Dhr. Reijers is voorstemmer.

4 Draagvlakonderzoek naar een mogelijke bestuurlijke fusie tussen Wijchen en Druten

17 stemmen voor

Besluit (Geamendeerd aangenomen)

Geamendeerde besluit:

1. Het college opdracht te geven een draagvlakonderzoek uit te voeren naar een
   mogelijke bestuurlijke fusie tussen de gemeenten Druten en Wijchen en daarmee alle betrokkenen te vragen hoe zij aankijken tegen een mogelijke bestuurlijke samenvoeging van deze gemeenten;
2. In dit draagvlakonderzoek inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere overheden te betrekken door deze partijen te

informeren en te raadplegen op een gerichte manier die aansluit bij deze verschillende groepen;

3. Dit draagvlakonderzoek uit te laten voeren in oktober 2020, de rapportage in de week van 16 november 2020 te laten presenteren en in de week van 30 november een besluit te nemen over mogelijke vervolgstappen richting een nieuwe gemeente per 1 januari 2023;
4. De enquête naar alle kiesgerechtigden in de gemeente Druten te sturen op naam.
5. Het college de opdracht te geven om voorafgaand aan de enquête een uitgebreide informatiecampagne te voeren waarin alle huishoudens door middel van een informatiemagazine op de hoogte worden gesteld van de belangrijkste aspecten van een mogelijke fusie.
6. Tijdens de informatieavonden uit dit draagvlakonderzoek de stakeholders te vragen naar hun mening over de gewenste schaalgrootte van een krachtige plattelandsgemeente in Maas en Waal.
7. In de inwonersenquête een vraag van gelijke strekking op te nemen waarbij de exacte formulering van de vraag en eventuele antwoordmogelijkheden worden over gelaten aan het onderzoeksbureau.
8. In de enquête een vraag op te nemen waaruit duidelijk de opvatting van de kiesgerechtigden over de eventuele herindeling kan worden afgeleid. De formulering wordt overgelaten aan het onderzoeksbureau.
9. Voor het draagvlakonderzoek een budget van € 105.065 beschikbaar te stellen en dit ten laste te brengen van de eenmalige middelen 2020 en verwerken in de najaarsnota 2020.
10. Voor de meerkosten van het draagvlakonderzoek onder alle kiesgerechtigden een budget van € 7.200 euro (1/3 Drutens deel van € 21.500 euro) beschikbaar te stellen en dit ten laste te brengen van de eenmalige middelen 2020 en verwerken in de najaarsnota 2020.

Amendementen Druten

Enquête onder alle kiesgerechtigden

17 stemmen voor

Genuanceerde mening mogelijk herindeling

15 stemmen voor, 2 stemmen tegen

Toekomstvisie over het Land van Maas en Waal

17 stemmen voor

5 Sluiting

Gemeente Druten

Concept Besluitenlijst Raad openbaar

Datum	24-09-2020
Tijd	19:30
Locatie	Druten, raadzaal
Voorzitter	C.A.A. van Rhee- Oud Ammerveld **Griffier** M.J. van IJsseldijk
Aanwezigen	C.J.G. Arts, M. Aslan, Willy Brink, W.T.J. Cornelissen, A.C. Ebben, Sjef Elk, van, M. Enkür, M.J.H. Faassen-Tomassen, C.J.P. Pen-van Leeuwe, R.H.A.M. Postulart, J. Reijers, Andre Springveld, P.W.J. Thomassen, R.G.C.J. Thoonen, D.C.M. Uitdehaag-Meesters, C.A.A. van Rhee - Oud Ammerveld, C.P.T. de Waard-Barten, J.G. Wiersma, A.H. Wijnen, G.W.J. de Wildt en G.S.B. Worm
Toelichting	In verband met de maatregelen van het RIVM is er slechts beperkt ruimte in de raadzaal voor publiek en alleen met aanmelding. De vergadering wordt live uitgezonden.

1 Opening en mededelingen

Aan het begin van de vergadering zal op verzoek van wethouder van Elk een clip gepresenteerd worden over jongeren en schulden, de clip is te vinden op youtube: https://youtu.be/1WlS9o7budg.

2 Vaststelling agenda

Besluit

Op verzoek van dhr. Postulart wordt agendapunt 9.2 Realisatie sportcentrum de Gelenberg behandeld voor agendapunt 9.1 Ontwikkeling project 'Tussen Heuvel en Van Heemstraweg'

3 Kiezen Voorstemmer bij stemprocedures

Besluit

Dhr. Wiersma is voorstemmer.

4 Besluitenlijst rondetafelgesprek en vorige raadsvergadering

U wordt gevraag om de besluitenlijsten va de raadsvergadering van 2 juli 2020 en van het rondetafelgesprek van 10 september 2020 vast te stellen.

Besluit

Ongewijzigd vastgesteld.

5 Rechten van de raad

Gelegenheid voor het stellen van politieke vragen aan het college van B&W. Raadsleden die hiervan gebruik willen maken moeten 24 uur van tevoren hun vragen indienen bij de voorzitter van de raad en de griffier.

5.1 Situatie Klepperheide - Welzijn Druten

Haci Aslan wil namens Welzijn Druten graag gebruik maken van de rechten van de raad.

Besluit

Dhr. Aslan stelt vragen over de situatie bij de Klepperheide en de verplichting om te handhaven. Wethouder Brink geeft aan dat het een individuele juridische kwestie betreft, waardoor hij niet in kan gaan op de juridische specifieke kanten van de zaak. Er zijn pogingen ondernomen het probleem op te lossen via mediation of aankoop van grond, maar dat is niet geslaagd.

5.2 Sporthal de Heuvel - CDA Druten

Johan Wiersma wil namens CDA Druten graag gebruik maken van de rechten van de raad.

Besluit

Dhr. Wiersma heeft vragen over de sporthal en het stoppen van de beheerder en de verenigingen. Wethouder Brink geeft aan dat de beheerder inderdaad stopt en dat naar de mogelijkheden wordt gekeken voor hierna. Belangrijk is dat de sporthal in de lucht blijft, de voorkeur heeft een variant waarbij de horeca blijft. De gesprekken lopen nog.

6 Wijziging reglement van orde en verordening voor de Rondetafelgesprekken

17 stemmen voor

Besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Druten 2020 vast te stellen
2. De Verordening voor de Rondetafelgesprekken van de raad van de gemeente Druten 2020 vast te stellen.

7 Procesbesluit burgerinitiatief 'Buiten de Muren begraven'

17 stemmen voor

Besluit

de Gemeenteraad besluit:
1. Dat het burgerinitiatief ‘Buiten de muren begraven’ voldoet aan de formele vereisten.
2. Het burgerinitiatief ‘Buiten de muren begraven’ in behandeling te nemen en naar het college te sturen voor advies.

8 HAMERSTUKKEN

8.1 Noodsteun maatschappelijke organisaties wegens Corona (Druten).

17 stemmen voor

Besluit

De Gemeenteraad besluit:
1. De provinciale subsidie voor COVID-19 steun aan de gemeente, op dit moment € 53.566, te bestemmen tot noodsteun aan maatschappelijke organisaties die lijden onder de Coronacrisis.
2. Voor onze subsidieregeling Corona de provinciale subsidie voor COVID-19 steun als subsidieplafond vast te stellen.

8.2 Zienswijze ontwerp Dienstverleningsovereenkomst 2021-2022 met WerkBedrijf

17 stemmen voor

Besluit

De Gemeenteraad besluit:
Het college ten behoeve van de definitieve dienstverleningsovereenkomst 2021-2022 met de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling ‘Rijk van Nijmegen’ geen zienswijze mee te geven op de inhoud van deze ontwerp overeenkomst.

9 DEBATSTUKKEN

9.1 Ontwikkeling project 'Tussen Heuvel en Van Heemstraweg' in Druten (Ambitiedocument centrumplan Druten)

17 stemmen voor

Besluit (Geamendeerd aangenomen)

Geamendeerde besluit:
1. Het ambitiedocument voor het ontwikkelingsgebied tussen de Heuvel en de Van Heemstraweg vast te stellen.
2. Een aanvullend voorbereidingskrediet van € 275.000,- beschikbaar te stellen.
3. Dit bedrag te dekken uit de nog vast te stellen bouwgrondexploitatie.
4. Aan de begeleidingscommissie 2 á 3 raads- en/of burgerleden toe te voegen.

Amendementen Druten

Keuze projectontwikkelaar

3 stemmen voor, 14 stemmen tegen

Tussen Heuvel en van Heemstraweg - Begeleidingscommissie

17 stemmen voor

9.2 Realisatie sportcentrum De Gelenberg

17 stemmen voor

Besluit

De Gemeenteraad besluit:
1. in te stemmen met de realisering van een sportcentrum met zwembad en sporthal op basis van het aangepast programma van eisen;
2. voor het sportcentrum een totaal investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 19.400.000, waarbij na toepassing van de SPUK regeling een netto investering resteert van € 17.000.000;
3. de afschrijvingstermijn voor de sporthal vast te stellen op 50 jaar;
4. akkoord te gaan met het aantrekken van aparte leningen voor de financiering van het sportcentrum (projectfinanciering) ter hoogte van €17.000.000, en hiervoor een rentepercentage van 0,25% toe te passen;
5. de resterende boekwaarde per 1 jan 2023 op het huidige zwembad en De Heuvel van in totaal € 530.324 ten laste te brengen van de algemene reserve;
6. de infrastructuur en de sociale veiligheid op het sportpark grondig te verbeteren en hiervoor een krediet ter hoogte van € 2.100.000 beschikbaar te stellen;
7. De financiële effecten, resulterende in een structurele exploitatie-uitzetting van € 331.250, verwerken in de conceptbegroting 2021-2024 conform overzicht tabel “Financiële gevolgen”.

10 Ingekomen stukken

Het presidium biedt u de lijst met ingekomen stukken ter vaststelling aan. Raadsleden kunnen over een ingekomen stuk het woord voeren, mits uiterlijk 24 uur van te voren gemeld bij de voorzitter van de raad en de griffier.

Besluit

De raad stelt de lijst ingekomen stukken vast.

10.1 Informatienota's

10.1.1 Bestuurlijke reactie ontwikkelingen Pax Christi College

Besluit

Kennisnemen van de gezamenlijke bestuurlijke reactie van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Druten, West Maas en Waal, Wijchen en Beuningen aan Stichting Alliantie Voortgezet Onderwijs naar aanleiding van recente ontwikkelingen op het Pax Christi College en de bijhorende informatienota.

10.1.2 Jaarrapportage wmo en jeugd 2019

De managementrapportage rapporteert over de regionaal ingekochte zorg binnen de Wmo en de Jeugdzorg in 2019. In deze informatienota leest u de lokale en regionale financiële stand van zaken. De hele rapportage en de inhoudelijke samenvatting vindt u in de bijlagen.

Besluit

De gemeenteraad neemt kennis van de jaarrapportage wmo en jeugd 2019

10.1.3 Voortgangsrapportage duurzaamheidsprojecten

Besluit

De informatienota voor kennisgeving aannemen

10.1.4 Onderzoek draagvlak duurzaamheid Druten

Besluit

kennis te nemen van bijgaande informatienota en rapport “Duurzaamheid in de gemeente Druten, draagvlakonderzoek”

10.1.5 Reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein Druten

Besluit

Met deze informatienota willen wij de raad informeren over de reactie van het college op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Druten over preventie

en vroegsignalering van schulden. Tevens treft u in de bijlage de evaluatierapporten aan van de preventie en vroegsignalering van schulden over 2019.

10.1.6 Uitslag selectieprocedure zonneparken Druten

Besluit

De informatienota voor kennisgeving aannemen

10.1.7 Coordinatieprocedure Wet ruimtelijke ordening scheepswerf Ravestein in Deest

Besluit

De raad besluit kennis te nemen van de bijgevoegde informatienota van het college van BenW.

10.1.8 1e Bestuursrapportage 2020 WDW

Besluit

1. Kennis te nemen van de informatienota met de samenvatting van de 1e bestuursrapportage 2020 van de WDW.

10.1.9 Reactie college advies ASDD DVO 2021-22

Besluit

Kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Druten voor wat betreft de ontwerp DVO 2021-2022 en de reactie van het college hierop.

10.2 Schriftelijke raadsvragen en antwoorden

10.2.1 Antwoord op schriftelijke vragen CDA Druten over 'Nieuwe naam gemeente Druten na fusie?'

Besluit

De raad neemt de beantwoording voor kennisgeving aan.

10.2.2 Antwoord op schriftelijke vragen van CDA Druten over 'fusie overleg met andere gemeenten'

Besluit

De raad neemt de beantwoording voor kennisgeving aan.

11 Motie vreemd Dekkingsgraad openbare AED's

Moties Druten

Dekkingsgraad openbare AED's

17 stemmen voor

12 Sluiting

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1982
Extern Zaak ID	Z/20/053273
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	7
Omschrijving	Benoeming commissie geloofsbrieven 12 november 2020
Organisatieonderdeel	Griffie Druten
Eigenaar	IJsseldijk, van, Moana
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
Beslisnota Benoeming commissie geloofsbrieven 12 november

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

Besluit:
De heer C.J.G. Arts, mevrouw D.C.M. Uitdehaag en M.J.H Faassen-Thomassen en te benoemen als leden van de commissie onderzoek geloofsbrieven voor de raadsvergadering van 12 november.

Besluit

Besluit:
De heer C.J.G. Arts, mevrouw D.C.M. Uitdehaag en M.J.H Faassen-Thomassen en te benoemen als leden van de commissie onderzoek geloofsbrieven voor de raadsvergadering van 12 november.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53273

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Commissie onderzoek geloofsbrieven

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

Besluit:

1. De heer C.J.G. Arts, mevrouw D. Uitdehaag en M.J.H Faassen-Thomassen en te benoemen als leden van de commissie onderzoek geloofsbrieven voor de raadsvergadering van 12 november.

Aanleiding
Tijdens de vergadering van 12 november staat de toelating en benoeming van twee raadsleden en de voordracht van een wethouder op de agenda. Daarom is het noodzakelijk een commissie in te stellen voor het onderzoek geloofsbrieven.

Op basis van artikel 5 van het Reglement van Orde worden er drie raadsleden aangewezen in de commissie voor het onderzoek geloofsbrieven voor de toelating van nieuwe raadsleden.

Artikel 6 van het Reglement van orde is gelijkluidend als het gaat om de benoeming van een wethouder.

Gewenst resultaat
De vereiste commissie voor de onderzoek geloofsbrieven in te stellen voor de raadsvergadering van 12 november.

Uitvoering of Vervolgstappen
De commissie geloofsbrieven zal de geloofsbrieven van de desbetreffende personen onderzoeken en verslag doen van de bevindingen aan de raad.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Voorgesteld Besluit:

1. De heer C.J.G. Arts, mevrouw D. Uitdehaag en M.J.H Faassen-Thomassen en te benoemen als leden van de commissie onderzoek geloofsbrieven voor de raadsvergadering van 12 november.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1948
Extern Zaak ID	Z/20/053271
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	8
Omschrijving	Toelating van de heer R.E. Zwartkruis tot de raad
Organisatieonderdeel	Griffie Druten
Eigenaar	IJsseldijk, van, Moana
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
Beslisnota Toelating van de heer R.E. Zwartkruis tot de raad

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:
De heer R.E. Zwartkruis toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

Besluit

de Gemeenteraad besluit:
De heer R.E. Zwartkruis toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

De heer Zwartkruis legt de belofte af.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53271

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Toelating van de heer Zwartkruis tot de raad

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De heer R.E. Zwartkruis toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

Aanleiding
Dhr. Cornelissen heeft aangeven afscheid te nemen van de gemeenteraad, daardoor ontstaat er een vacature in de gemeenteraad voor Welzijn Druten.
Hij wordt opgevolgd door degene die volgens de mededeling van de voorzitter van het centrale stembureau hiervoor in aanmerking komt. Dat is de R.E. Zwartkruis.

De daarop betrekking hebbende stukken, geloofsbrieven, zijn vooruitlopend op de definitieve besluitvorming onder voorbehoud voorbereid, zodat in deze vergadering in de opvolging van het vertrekkende raadslid kan worden voorzien. Op grond van artikel 5 van het 'Reglement van Orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Druten 2020' zal de commissie voor onderzoek geloofsbrieven tijdens de vergadering de geloofsbrieven onderzoeken en u hierover rapporteren. Wanneer de voorgestelde persoon voldoet aan de vereisten voor het lidmaatschap van de raad kan de raad besluiten tot toelating.

Gewenst resultaat
De ontstane vacature in de raad weer vervullen.

Argumenten
n.v.t.

Tegenargumenten en risico's
n.v.t.

Financiële gevolgen
Dhr. Zwartkruis krijgt de wettelijke vergoedingen voor zijn raadslidmaatschap, dit heeft geen gevolgen voor de budgetten.

Communicatie
De benoeming wordt via de gebruikelijke wegen gecommuniceerd.

Uitvoering of Vervolgstappen
Dhr. Zwartkruis zal tijdens de vergadering de belofte afleggen.

Geheimhouding: Nee
Niet van toepassing.

Voorstel
1. De heer R.E. Zwartkruis toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1951
Extern Zaak ID	Z/20/053263
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	9
Omschrijving	Benoeming Mevrouw M.A. van Rijn tot burgerlid
Organisatieonderdeel	Griffie Druten
Eigenaar	Nede, Nathalie
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	06-50037583
E-mail adres steller	nnede@druten.nl

Bijlagen
Beslisnota Benoeming Mevrouw M.A. van Rijn tot burgerlid

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Presidium Druten	19 oktober 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:
Mevrouw M.A. van Rijn met ingang van 12 november 2020 te benoemen als burgerlid en toe te laten tot de rondetafelgesprekken van gemeente Druten.

Besluit

de Gemeenteraad besluit:
Mevrouw M.A. van Rijn met ingang van 12 november 2020 te benoemen als burgerlid en toe te laten tot de rondetafelgesprekken van gemeente Druten.

Mevrouw van Rijn legt de belofte af.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53263

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Benoeming mevrouw M. van Rijn tot burgerlid

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Mevrouw van Rijn met ingang van 12 november 2020 te benoemen als burgerlid en toe te laten tot de rondetafelgesprekken van gemeente Druten.

Aanleiding
De fractie van Dorpslijst Horssen heeft de mevrouw van Rijn voorgedragen als burgerlid.

Gewenst resultaat
Toelating van mevrouw van Rijn tot de Rondetafelgesprekken

Argumenten
Raadsfracties in de gemeenteraad mogen conform artikel 52, lid 1 - 3 van het Reglement van orde van de gemeenteraad van Druten 2018 eenieder maximaal twee burgerleden benoemen voor de rondetafelgesprekken in de gemeente Druten.

Financiële gevolgen
Presentiegelden passen binnen het bestaande budget.

Vervolgstappen
Mevrouw van Rijn zal tijdens de vergadering van 12 november 2020 de belofte afleggen.

Communicatie
De gegevens van mevrouw van Rijn zullen op de website worden geplaatst.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1871
Extern Zaak ID	Z/20/052413
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	10.1
Omschrijving	Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid VRGZ
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team OOV
Eigenaar	Muskens, Eefje
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	06-46824046
E-mail adres steller	e.muskens@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beslisnota Wijziging gemeenschappelijke regeling VRGZ
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief DB VRGZ
Bijlage 2: Overzicht wijzigingen GR VRGZ
Bijlage 3: Tekst gewijzigde GR VRGZ
Bijlage 4: Wijzigingsbesluit GR VRGZ
Beantwoording Technische vragen Wijziging gemeenschappelijke regeling VRGZ - Kernachtig Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	29 september 2020
Presidium Druten	19 oktober 2020
Raad RTG Druten	29 oktober 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

Gemeente Druten

de Gemeenteraad besluit:
Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de GR VRGZ.

Besluit

de Gemeenteraad besluit:
Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de GR VRGZ.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 52413

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Wijziging gemeenschappelijke regeling VRGZ

Voorgesteld besluit
het college besluit:

1. In te stemmen met het wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling VRGZ (GR VRGZ);
2. Aan de raad toestemming te vragen om de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling VRGZ conform bijgevoegd wijzigingsbesluit vast te stellen.

de Gemeenteraad besluit:

1. Toestemming te verlenen voor het vaststellen van de wijzigingen voor de GR VRGZ.

Aanleiding
In de vergadering van het Algemeen Bestuur VRGZ van juni 2020 is ingestemd met een voorstel om een aantal wijzigingen door te voeren in de bestaande gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Met deze wijzigingen wordt beoogd weer een actuele gemeenschappelijke regeling te realiseren.
De actualisering van de GR VRGZ is nodig in verband met al doorgevoerde aanpassingen in de interne organisatiestructuur, gemeentelijke veranderingen en gewijzigde wet- en regelgeving. Het gaat dus vooral om het formeel vastleggen van zaken. Inhoudelijke wijzigingen of nieuwe overdracht/uitbreiding van bevoegdheden zijn hierbij niet voorzien (zie bijgaande stukken).

Voordat de wijzigingen van de GR VRGZ in werking kunnen treden, is in de deelnemende gemeenten eerst positieve besluitvorming nodig van het college en een besluit van de gemeenteraad dat zij geen bezwaar heeft tegen de voorgestelde wijzigingen (toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang). Dit volgt uit art. 9 Wet Veiligheidsregio's jo. art. 1 Wet gemeenschappelijke regelingen.

Gelet op het vorenstaande en de aangeboden documenten wordt voorgesteld in te stemmen met de voorgestelde wijzigingen van de GR VRGZ.

Gewenst resultaat
Een actuele GR VRGZ, die in overeenstemming is met de geldende regelgeving en met de feitelijke situatie binnen de veiligheidsregio (bestuurlijk en organisatorisch).

Argumenten
1.1 Er zijn geen redenen aanwezig om instemming of toestemming te onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
De voorgestelde wijzigingen van de GR VRGZ vloeien voort uit eerder doorgevoerde interne organisatieaanpassingen, gemeentelijke veranderingen en gewijzigde wet- en regelgeving.

Uitbreiding van of overdracht van (nieuwe) bevoegdheden van gemeenten aan veiligheidsregio is hierbij niet aan de orde. Het gaat er juist om dat de VRGZ op basis van een actuele regeling doelmatig en conform de geldende regelgeving en organisatiestructuur kan functioneren.

Tegenargumenten en risico's

1.1 Wellicht is op korte termijn weer een aanpassing van de GR VRGZ nodig.
Dit als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving die (ook) op veiligheidsregio's van toepassing is. Omdat het tijdpad daarvan niet helder is, wordt dit voorstel tot actualisatie van de GR toch nu voorgelegd.

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Communicatie

Zie kopje 'uitvoering'.

Uitvoering of Vervolgstappen

Als 2/3 van de deelnemende gemeenten heeft ingestemd met het gedane voorstel (wijzigingsbesluit), kan de gewijzigde GR VRGZ worden bekendgemaakt en formeel in werking treden.

Bijlagen:

- Aanbiedingsbrief DB VRGZ
- Bijlage 1: overzicht wijzigingen GR VRGZ
- Bijlage 2: tekst gewijzigde GR VRGZ
- Bijlage 3: concept-wijzigingsbesluit GR VRGZ

Aan:
de colleges van burgemeester en wethouders
en raden van de gemeenten die participeren
in de gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
(verzonden per mail)

Dagelijks Bestuur
Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 2 september 2020
Betreft: Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Bijlagen: 3

Contactpersoon
E.J.M. Berkhout LLM MSc
06 - 83 22 01 72
eric.berkhout@vrgz.nl

Geacht College, geachte Raad,

1 Aanleiding

In navolging van besluitvorming in de vergadering van het algemeen bestuur van 25 juni 2020 doen wij u hierbij een voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna: GR VRGZ) toekomen. De GR VRGZ is toe aan wijziging gelet op veranderde wet- en regelgeving, gemeentelijke veranderingen en interne organisatiewijzigingen. Met deze wijzigingen is beoogd een actuele gemeenschappelijke regeling te realiseren. Voor de wijziging is besluitvorming nodig van het college en een besluit van de gemeenteraad dat zij geen bezwaar heeft tegen de voorgestelde wijziging.

Bijgevoegd treft u een aantal documenten aan. Allereerst is dat een overzicht van de wijzigingen inclusief een korte toelichting daarbij (bijlage 1). Tevens treft u aan een gewijzigde versie van de GR VRGZ waarin de voornoemde wijzigingen geel zijn gearceerd (bijlage 2). Om te komen tot eensluidende besluitvorming door gemeenten vindt u tevens tot slot het voorstel voor het formeel-juridische wijzigingsbesluit aan (bijlage 3).

2 Argumenten

De gemeenschappelijke regeling moet in het kader van de rechtszekerheid worden aangepast naar aanleiding van de laatste relevante ontwikkelingen zoals de wijziging van de directiestructuur, de herindeling van de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal en de inwerkingtreding van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020 voor de veiligheidsregio's. Daarnaast is actualiseren van de gemeenschappelijke regeling op onderdelen noodzakelijk bijvoorbeeld in verband met gewijzigde wet- en regelgeving. De voorgestelde wijzigingen betreffen wijzigingen die eigenlijk al eerder geformaliseerd hadden kunnen worden. Om te voorkomen dat de gemeenschappelijke regeling nog meer gedateerd raakt, is ervoor gekozen om de veranderingen van de afgelopen jaren te vertalen in wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Deze actualisering van de gemeenschappelijke regeling behelst géén uitbreiding van overgedragen bevoegdheden. In het kader van de wijziging van de directiestructuur heeft wel een andere verdeling van bevoegdheden binnen de directie plaatsgevonden. Waar voorheen sprake was van één algemeen directeur, brengt de gewijzigde directiestructuur met zich dat taken en bevoegdheden over de tweehoofdige directie worden verdeeld. Op 28 juni 2018 is door het algemeen bestuur de wijziging van de directiestructuur reeds vastgesteld.

3 Toekomstige wet- en regelgeving

Thans zijn er wetsvoorstellen in de maak die (wederom) gevolgen kunnen hebben voor de gemeenschappelijke regeling. Het betreft het wetsvoorstel Archiefwet 2021, het wetsvoorstel Wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen inzake versterken democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen en het wetsvoorstel Wijzigingen Wet, Besluit en Regeling elektronische publicaties. Daarnaast is van belang de Wet ambulancezorgvoorzieningen (inmiddels aangenomen door de Eerste Kamer) en de Regeling ambulancezorgvoorzieningen (consultatiefase).

Personeel van de sector Ambulancezorg valt al onder het private arbeidsrecht (en de sector cao Ambulancezorg). Wanneer ook het overige personeel van de veiligheidsregio onder de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) komt te vallen, zal naast aanpassing van de gemeenschappelijke regeling op dat punt ook nadere besluitvorming moeten plaatsvinden omtrent de mogelijkheid om aan een (nog op te richten) werkgeversvereniging deel te nemen die arbeidsrechtelijke zaken gaat behartigen en overleg gaat voeren met de vakbonden.

Op dit moment zijn de concrete gevolgen van deze (toekomstige) wet- en regelgeving nog onduidelijk. Het is daarom niet mogelijk die toekomstige wet- en regelgeving nu al te vertalen in wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling. Als meer duidelijkheid omtrent deze wets-voorstellen ontstaat, zal mogelijk een nieuwe besluitvormingsronde aan de orde zijn waarbij aanpassing van de gemeenschappelijke regeling wederom aan de orde is. Deze zou al vrij snel na definitieve besluitvorming over deze onderhavige wijzigingen kunnen volgen. Het leek ons goed u daar alvast op te attenderen.

4 Verzoek

Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid verzoeken wij u vriendelijk om het voorstel met betrekking tot de wijzigingen vóór 1 december 2020 vast te laten stellen door het college van B&W (onder voorbehoud toestemming raad) en vervolgens de raad om toestemming te vragen, een en ander conform artikel 37 van de GR VRGZ in samenhang met artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Na vaststelling door de colleges en de verkregen toestemming van de raden, zal de gewijzigde GR VRGZ met terugwerkende kracht ingaan per 1 januari 2020. Toezending van de wijziging aan gedeputeerde staten geschiedt vervolgens door de zorg van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen dat ook het besluit tot wijziging van de regeling bekend zal maken in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving van de inhoud daarvan in de Staatscourant.

Wij ontvangen graag zo spoedig mogelijk een afschrift van de genomen besluiten door het college én raad van uw gemeente.

U kunt de afschriften van het college- én raadsbesluit per reguliere post of per mail toesturen aan de heer Berkhout van Juridische Zaken (eric.berkhout@vrgz.nl).

Mochten er nog vragen zijn, dan kunt u met de heer Berkhout of de heer Rinie Verhoeven contact opnemen, telefonisch bereikbaar via nummer 06 – 83 22 01 72 respectievelijk 06-13 59 19 19 of per mail eric.berkhout@vrgz.nl respectievelijk rinie.verhoeven@vrgz.nl.

Hoogachtend,

HET DAGELIJKS BESTUUR VAN VEILIGHEIDSREGIO GELDERLAND-ZUID,

Drs. H.M.F. Bruls
Voorzitter

Drs. J.A.P. van Kastel
Secretaris

- *Bijlage 1: Overzicht meest relevante aanpassingen;*
- *Bijlage 2: Gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid;*
- *Bijlage 3: Wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.*

BIJLAGE 1:

Overzicht meest relevante aanpassingen (geel gearceerd) in de bijgevoegde gewijzigde GR VRGZ.

Pagina 2	Aanhef en overwegingen. Wijzigingen spreken voor zich.
Pagina 3+15	Artikel 1 lid 2 | Begripsomschrijvingen Wijziging in verband met gewijzigde directiestructuur. De toelichting op het artikel op pagina 15 is daarop ook aangepast.
Pagina 3+15	Artikel 2 lid 2 | Openbaar lichaam Wijziging in verband met de herindeling van een aantal gemeenten. De toelichting op het artikel op pagina 15 is daarop ook aangepast.
Pagina 4	Artikel 5 sub a en sub o | Taken en bevoegdheden (algemeen) Het betreft tekstuele aanpassingen. Betreft enkel actualisering van de aanduidingen.
Pagina 5	Artikel 8 | Wijziging van ondergeschikt belang Het artikel is komen te vervallen vanwege strijd met artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel zegt dat voor wijzigingen hetzelfde geldt als voor het treffen van een gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat bij een collegeregeling (zoals de veiligheidsregio) de besluitvorming om een dergelijke regeling te treffen, te wijzigen of op te heffen, bij de colleges ligt. De raden dienen dan nog wel om toestemming te worden gevraagd. Deze toestemming kan alleen worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
Pagina 5+18	Artikel 9 lid 2 sub c | Taken en bevoegdheden (algemeen bestuur) Het vaststellen van een arbeidsvoorwaardenregeling in de vorm van een verordening is enkel aan de orde voor zover het gaat om de rechtspositie van medewerkers die werkzaam zijn bij de veiligheidsregio op basis van een publiekrechtelijke aanstelling. Dit is niet meer aan de orde voor werknemers die onder de werking van de Wnra vallen (privaat arbeidsrecht) zoals de werknemers van de sector Ambulancezorg.
Pagina 6+19	Artikel 12 sub e en sub f | Taken en bevoegdheden (dagelijks bestuur) Wijziging in verband met de Wnra. De toelichting op het artikel op pagina 19 is daarop ook aangepast. Het éénzijdig benoemen, schorsen en ontslaan is enkel aan de orde als het gaat om medewerkers met een publiekrechtelijke aanstelling. Beslissingen met betrekking tot de rechtspositie werknemers die vallen onder de werking van de Wnra worden beheerst door het private arbeidsrecht.
Pagina 7	Artikel 15 lid 4 | Taken voorzitter De medeondertekening is toegevoegd in dit artikel gelet op het bepaalde in artikel 17a lid 4.
Pagina 7	Artikel 15 lid 5 | Taken voorzitter Wijziging in verband met gewijzigde directiestructuur.
Pagina 8+20	Artikel 17a lid 1 en lid 3 | De secretaris Wijziging in verband met gewijzigde directiestructuur. De toelichting op het artikel op pagina 20 is daarop ook aangepast.

Pagina 9+22 Artikel 23 | Personeel
Wijziging in verband met de Wnra. De toelichting op het artikel op pagina 22 is daarop ook aangepast. Het artikel maakt onderscheid tussen de medewerker die werkzaam is bij de VRGZ op grond van een éénzijdige publiekrechtelijke aanstelling waarop een door het bestuur vastgestelde arbeidsvoorwaardenregeling van toepassing is (in casu de AVRGZ) en de werknemer die valt onder werking van de Wnra en werkzaam is bij de VRGZ op grond van een privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst. Dit laatste geldt voor werknemers van de sector Ambulancezorg waarop het private arbeidsrecht en de sector cao Ambulancezorg van toepassing is.

Pagina 9+22 Artikel 24 | Samenstelling directie
Wijziging in verband met gewijzigde directiestructuur. De toelichting op het artikel op pagina 22 is daarop ook aangepast.

Pagina 10+23 Artikel 25 lid 1 | Beslissingen omtrent personeel, directie en directeur publieke gezondheid
Wijziging in verband met de Wnra. De toelichting op het artikel op pagina 23 is daarop ook aangepast.

Pagina 10+23 Artikel 26 lid 1 | Klachtenregeling
Betreft een tekstuele aanpassing in verband met gewijzigde wet- en regelgeving. De toelichting op het artikel op pagina 23 is daarop ook aangepast. In de toelichting wordt het onderscheid tussen de verschillende soorten klachten uitgebreid uiteengezet en tevens wordt voorgesorteerd op de mogelijke wetswijziging met betrekking tot de medezeggenschap van de cliëntenraad.

Pagina 12+25 Artikel 35 | Zorgplicht archiefbescheiden
Het artikel is geactualiseerd waarbij de relatie is gelegd met de Archiefverordening van de VRGZ en het Besluit Informatiebeheer.

Pagina 14 Artikel 41 | Inwerkingtreding
Vermelding van de ingangsdatum van de nieuwe regeling per 1 januari 2020. De directiewijziging is reeds ingegaan per 1 januari 2019 evenals de gemeentelijke samenvoeging.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Versie: 27 mei 2020

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel, ieder voor zover zij bevoegd zijn;

Overwegende dat:

- Het algemeen bestuur op 28 juni 2018 besloten heeft om de directiestructuur te wijzigen en vanaf 1 januari 2019 een nieuwe tweehoofdige directie is aangetreden;
- De gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal per 1 januari 2019 zijn heringedeeld tot een nieuwe gemeente, met de naam West Betuwe;
- De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020 in werking is getreden voor werknemers van de sector Ambulancezorg en mogelijk voor de overige medewerkers van de veiligheidsregio's in werking treedt per 1 januari 2021;
- Dit aanleiding geeft om de vigerende gemeenschappelijke regeling op onderdelen aan te passen en te actualiseren.

Gelet op:

- de Wet veiligheidsregio's (Wvr)
- de Gemeentewet (Gemw)
- de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Tijdelijke wet ambulancezorg (Twaz)
- Politiewet 2012 (PolW)
- Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra, voor zover van toepassing)

Besluiten:

het Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, d.d. **[invullen]**, vast te stellen waardoor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid als volgt komt te luiden:

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING VEILIGHEIDSREGIO GELDERLAND-ZUID

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
   a. de veiligheidsregio: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van deze regeling;
   b. deelnemende gemeenten: de aan deze regeling deelnemende gemeenten;
   c. Gedeputeerde Staten: het college van Gedeputeerde Staten van Gelderland;
   d. regeling: de onderhavige gemeenschappelijke regeling;
   e. wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen.

2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet van overeenkomstige toepassing worden verklaard, komen in die artikelen in de plaats van de gemeente, het gemeentebestuur, de raad, het college, de burgemeester en de secretaris onderscheidenlijk de veiligheidsregio, het bestuur van de veiligheidsregio, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de directeur Crisisbeheersing.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is ingesteld op grond van artikel 9 van de Wet veiligheidsregio's.
2. De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.
3. De veiligheidsregio is gevestigd in Nijmegen.

Artikel 3 Bestuursorganen

De veiligheidsregio kent de volgende bestuursorganen:
a. het algemeen bestuur;
b. het dagelijks bestuur;
c. de voorzitter;
d. de bestuurscommissies als bedoeld in artikel 17 van deze regeling.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Belangen

De veiligheidsregio behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen:
a. Brandweerzorg;
b. Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR);
c. Rampenbestrijding en crisisbeheersing;
d. Ambulancezorg;
e. Het voorzien in de meldkamerfunctie;
f. Sociale veiligheid, voor zover het gaat over onderwerpen waarover regionale afstemming gewenst is.

Artikel 5 Taken en bevoegdheden

Ter behartiging van de in artikel 4 genoemde belangen is de veiligheidsregio belast met de uitvoering van de volgende taken en beschikt zij - onverminderd het bepaalde in artikel 30 van de wet - over de daarbij behorende bevoegdheden:

a. het in stand houden van een brandweer;
b. het in stand houden van een bureau GHOR;
c. het in stand houden van een Regionale Ambulance Voorziening (RAV);
d. het in stand houden van een gemeenschappelijke meldkamer;
e. het waarschuwen van de bevolking, het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting, het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen, zoals bedoeld in artikel 25 van de Wet veiligheidsregio's;
f. het opstellen, vaststellen en uitvoeren van een beleidsplan, gebaseerd op een risicoprofiel, en een crisisplan;
g. het daadwerkelijk verlenen of doen verlenen van ambulancezorg- en vervoer;
h. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
i. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de Wet veiligheidsregio's aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
j. het adviseren van het bevoegde college van Burgemeester en Wethouders over de taak bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's;
k. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, inclusief de advisering over de gemeentelijke voorbereidingen daarop;
l. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
m. het aanwijzen van een inrichting als bedrijfsbrandweerplichtig, als bedoeld in artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's;
n. het maken van schriftelijke afspraken en het - zo nodig - in overleg treden met instellingen, zorgaanbieders en ambulancevervoerders, zoals bedoeld in artikel 33 en 34 van de Wet veiligheidsregio's;
o. het sluiten van convenanten met de politie, andere overheden en derden over de afstemming, voorbereiding of uitvoering van taken die betrekking hebben op de hulpverlening en veiligheid;
p. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de in dit artikel genoemde taken;
q. het verschaffen van informatie en het zorg dragen voor de communicatie over rampen en crises, als bedoeld in de artikelen 46 en 49 van de Wet veiligheidsregio's;
r. het geven van een bevel als bedoeld in artikel 48, tweede lid, van de Wet veiligheidsregio's.
s. het zorg dragen voor een periodieke kostenevaluatie en visitatie, als bedoeld in artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's;
t. het aanwijzen van ambtenaren die zijn belast met toezicht, als bedoeld in artikel 61 van de Wet veiligheidsregio's en het daarvan mededeling doen door plaatsing in de Staatscourant;
u. het aanwijzen van een functionaris die is belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen met het oog op een ramp of crisis;
v. het opleggen van een last onder bestuursdwang, als bedoeld in artikel 63 van de Wet veiligheidsregio's;
w. het bespreken van onderwerpen op het terrein van sociale veiligheid waarvoor afstemming raadzaam is;
y. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, alsmede het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen, anders dan door brand, in de gemeenten*;*
z. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen, dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van de deelneming overeenkomstig artikel 31a Wet gemeenschappelijke regelingen

aa. alle overige taken en bevoegdheden, die - nu of in de toekomst - op grond van de wet- en regelgeving worden opgedragen aan het bestuur van de veiligheidsregio.

Artikel 6 Vervallen

Artikel 7 Dienstverlening

1. De veiligheidsregio is bevoegd tot het verrichten van (extra) diensten voor een of meer deelnemende gemeenten of voor andere gemeenten of openbare lichamen, indien deze daar om verzoeken.
2. De dienstverlening geschiedt op basis van een overeenkomst tussen de veiligheidsregio en de gemeente of het openbaar lichaam dat het aangaat. In deze dienstverleningsovereenkomst (dvo) wordt neergelegd welke prestaties de veiligheidsregio zal leveren, de kosten die daarvoor in rekening worden gebracht en de voorwaarden waaronder tot dienstverlening wordt overgegaan.

Artikel 8 Wijziging van ondergeschikt belang
Vervallen.

De navolgende tekst komt te vervallen (voorheen artikel 8):
Het algemeen bestuur kan zelfstandig besluiten tot wijziging van deze gemeenschappelijke regeling, indien de voorgestelde wijziging van ondergeschikt belang is, geen uitbreiding betreft van de overgedragen bevoegdheden en als daartoe door het algemeen bestuur wordt besloten met een meerderheid van tenminste twee-derde van het aantal stemmen.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in deze regeling en bij wet aan dit bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.
2. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur of aan een bestuurscommissie bevoegdheden overdragen, met uitzondering van de bevoegdheid tot:
   a. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
   b. het vaststellen van de jaarrekening;
   c. het vaststellen van verordeningen, tenzij de verordening een rechtspositionele regeling betreft die slechts van toepassing is op het personeel van de veiligheidsregio met een publiekrechtelijke aanstelling;
   d. het vaststellen van het beleidsplan als bedoeld in artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's;
   e. het vaststellen van een crisisplan als bedoeld in artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's;
   f. het instellen van bestuurscommissies;
   g. het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen, dan wel het ontbinden daarvan of het beëindigen van de deelneming.

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur
De burgemeesters van de deelnemende gemeenten zijn lid van het algemeen bestuur.

Artikel 11 Vergaderorde en besloten vergaderingen

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste een vijfde van het aantal leden van het algemeen bestuur daarom verzoekt.
2. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.

3. Het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid in de vergadering één stem heeft, behoudens het bepaalde in lid 10. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
4. Vervallen
5. Tot het sluiten van de deuren en het vergaderen in beslotenheid kan worden overgegaan met inachtneming van het bepaalde in artikel 22 van de wet.
6. De hoofdofficier van justitie van het arrondissementsparket Oost-Nederland, een vertegenwoordiger van de politie Oost Nederland, de Regionaal Militair Commandant West en de voorzitter van het waterschap Rivierenland ontvangen een uitnodiging om deel te nemen aan vergaderingen van het algemeen bestuur. Zij hebben geen stemrecht.
7. Andere functionarissen worden uitgenodigd om - zonder stemrecht - aan de vergadering deel te nemen, indien hun aanwezigheid van belang is in verband met de te behandelen onderwerpen.
8. De commissaris van de Koning wordt uitgenodigd om bij de vergaderingen van het bestuur aanwezig te zijn.
9. In een besloten vergadering van het algemeen bestuur kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
   a. het beleidsplan en het beleidsprogramma;
   b. de begroting, de wijzigingen daarvan en de jaarrekening;
   c. het liquidatieplan.
   d. een voorstel tot het wijzigen van deze regeling.
10. Behoudens het bepaalde in lid 10 van dit artikel heeft elke gemeente in de vergadering van het algemeen bestuur gelijk stemrecht.
11. Besluiten betreffende de begroting, de wijzigingen daarvan en de rekening en besluiten tot het doen van een uitgaaf voordat de begroting of de begrotingswijziging waarbij deze uitgaaf is geraamd is goedgekeurd, alsmede besluiten betreffende het regionaal beleidsplan worden genomen op basis van gewogen stemrecht, waarbij elke gemeente voor iedere 20.000 inwoners of gedeelte daarvan één stem heeft.
12. Het stemgewicht voor elke gemeente wordt jaarlijks bepaald op basis van het inwonertal op 1 januari van het voorafgaande jaar zoals dit is opgenomen in de bevolkingsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Taken en bevoegdheden

Aan het dagelijks bestuur is in elk geval opgedragen:

a. het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast;
b. het voorbereiden van al hetgeen aan het algemeen bestuur ter beraadslaging en besluitvorming wordt voorgelegd;
c. het uitvoeren van de besluiten van het algemeen bestuur;
d. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam;
e. ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan, totdat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking treedt voor ambtenaren in dienst van de veiligheidsregio op grond van een publiekrechtelijke aanstelling;
f. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de veiligheidsregio te besluiten, waaronder alle beslissingen met betrekking tot (arbeids-)overeenkomsten met medewerkers die vallen onder de Wnra, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31A van de wet;
g. het nemen van alle conservatoire maatregelen, zowel in als buiten rechte, en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring en verlies van recht of bezit;
h. te besluiten namens de veiligheidsregio rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;

i. het voorstaan van de belangen van de veiligheidsregio bij andere overheden, instellingen en diensten waarmee, of personen met wie contact met de veiligheidsregio van belang is;
j. het beheer van activa en passiva van de veiligheidsregio;
k. de zorg, voor zover deze niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding;
l. het houden van een voortdurend toezicht op al hetgeen de veiligheidsregio aangaat en voorts de taken en bevoegdheden die in deze regeling aan dit bestuur zijn opgedragen;

Artikel 13 Samenstelling en zittingsduur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en minimaal twee andere leden, aan te wijzen door en uit het algemeen bestuur.
2. De zittingsperiode van de leden van het dagelijks bestuur die geen voorzitter zijn, is maximaal vier jaar. Het algemeen bestuur kan over de volgorde van aftreden regels vastleggen in een schema. Na een zittingsperiode kan een bestuurslid opnieuw worden benoemd.
3. Degene die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.
4. Indien tussentijds een plaats van een lid openvalt, wordt zo spoedig mogelijk een nieuw lid benoemd.

Artikel 14 Werkwijze en vergaderorde

1. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig oordeelt of tenminste twee leden van het dagelijks bestuur zulks schriftelijk, onder opgave van de te behandelen onderwerpen verzoeken, in welk laatste geval de vergadering binnen twee weken plaatsvindt.
2. Het dagelijks bestuur beslist bij meerderheid van stemmen, waarbij elk lid in de vergadering één stem heeft. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
3. De artikelen 54, 56, 58 en 59 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Voor zover deze regeling niet anders bepaalt, kan het dagelijks bestuur zijn werkzaamheden verdelen over zijn leden. Het dagelijks bestuur deelt zijn besluiten ter zake mee aan het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 15 Taken voorzitter

1. De voorzitter van het algemeen en dagelijks bestuur wordt, in afwijking van artikel 13, negende lid, van de wet, bij koninklijk besluit, gehoord het algemeen bestuur, benoemd uit de burgemeesters van de gemeenten in de regio. De voorzitter kan bij koninklijk besluit worden geschorst en ontslagen.
2. Hij is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
3. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt hij vervangen door de burgemeester die is aangewezen als plaatsvervanger.
4. Hij tekent de stukken, die van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur uitgaan. Deze stukken worden door de secretaris medeondertekend.
5. Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen besluiten dat een ander lid van het bestuur, de directeur Crisisbeheersing of een andere ambtenaar van de veiligheidsregio de stukken die uitgaan ondertekenen of medeondertekenen.
6. De voorzitter vertegenwoordigt de veiligheidsregio in en buiten rechte. Hij kan de vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen persoon.
7. Aan de voorzitter komen de taken en bevoegdheden toe, als bedoeld in artikel 24, 34, 39, 40, 60 en 62 van de Wet veiligheidsregio's, alsmede de taken die in enige andere wet- of regelgeving worden opgedragen aan de voorzitter van de veiligheidsregio.

HOOFDSTUK 6 DE COMMISSIES

Artikel 16 Commissies van advies

Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen commissies van advies instellen, met inachtneming van artikel 24 van de wet.

Artikel 17 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis te brengen van het algemeen bestuur.
3. Het algemeen bestuur regelt, met inachtneming van artikel 25 van de wet, hun bevoegdheden en samenstelling.

HOOFDSTUK 7 DE SECRETARIS

Artikel 17a De secretaris

1. De directeur Crisisbeheersing is de secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.
2. De secretaris staat het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter in de uitoefening van hun taak terzijde en is in de vergaderingen van het algemeen en dagelijks bestuur aanwezig.
3. De directeur Crisisbeheersing wordt door een ambtelijk secretaris bijgestaan.
4. Stukken die van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur uitgaan worden door de secretaris medeondertekend.

HOOFDSTUK 8 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 18 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Uitgezonderd de voorzitter kan een lid van het dagelijks bestuur door het algemeen bestuur worden ontslagen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. In dit geval zijn de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het derde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter, voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 19 Het algemeen en dagelijks bestuur ten opzichte van raden

1. Het algemeen en het dagelijks bestuur geven aan de raden van de deelnemende gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen en het dagelijks bestuur verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een of meer leden van die raden worden verlangd.

Artikel 20 De leden en de voorzitter van het algemeen bestuur ten opzichte van raden

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft aan zijn raad, met inachtneming van artikel 19 van de wet alle inlichtingen, die door die raad of door één of meer leden van die raad worden verlangd en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is aan zijn raad , met inachtneming van artikel 19 van de wet, verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.
3. De voorzitter van het algemeen bestuur verstrekt na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, aan de raden van de getroffen gemeenten informatie over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen. Met inachtneming van artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's geschiedt de informatieverstrekking door middel van een verslag, het schriftelijk beantwoorden van vragen en/of het in de raadsvergadering verstrekken van mondelinge inlichtingen.

HOOFDSTUK 9 REGLEMENT VAN ORDE

Artikel 21 Reglement van orde algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur stelt met inachtneming van de artikelen 22 en 23 van de wet voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. In het reglement van orde worden onder meer regels gegeven omtrent
   a. het horen van belanghebbenden ten aanzien van door het algemeen bestuur te nemen besluiten;
   b. de wijze van het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording als bedoeld in de artikelen 19 en 20 van deze regeling.

Artikel 22 Reglement van orde dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vaststellen, dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

HOOFDSTUK 10 AMBTELIJKE ORGANISATIE

Artikel 23 Personeel

1. Ten behoeve van de veiligheidsregio kan personeel in dienst worden genomen. Voor personeel dat niet valt onder de werking van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) gebeurt dat op basis van een ambtelijke aanstelling en voor personeel dat valt onder de werking van de Wnra gebeurt dat op basis van een privaatrechtelijke (arbeids-) overeenkomst.
2. Op het personeel van de veiligheidsregio dat werkzaam is op grond van een publiekrechtelijke aanstelling is een vooraf aan te wijzen rechtspositieregeling van toepassing tot inwerkingtreding van de Wnra. Voor personeel dat werkzaam is op grond van een privaatrechtelijke (arbeids-) overeenkomst geldt het private arbeidsrecht, met inachtneming van het overgangsrecht zoals opgenomen in de Wnra.

Artikel 24 Samenstelling directie

1. De directie van de VRGZ bestaat uit de directeur Crisisbeheersing en de directeur Brandweer- en ambulancezorg. De directie is ambtelijk eindverantwoordelijk voor de voorbereiding, organisatie en uitvoering van de taken van de veiligheidsregio.

2. De directie is belast met de integrale dagelijkse leiding over de organisatie en de procesvoering ten aanzien van de geïntegreerde voorbereiding en uitvoering van de taken zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel 25 Beslissingen omtrent personeel, directie en directeur publieke gezondheid

1. Het dagelijks bestuur beslist over alle rechtspositionele aspecten met betrekking tot het in dienst nemen, benoemen, schorsen en ontslaan van het personeel van de VRGZ.
2. Het dagelijks bestuur besluit omtrent het in dienst nemen, benoemen, schorsen en ontslaan van de directiefunctionarissen zoals aangeduid in artikel 24 met inachtneming van de opvatting van het algemeen bestuur.
3. Over het in dienst nemen, benoemen, schorsen en ontslaan van de directeur publieke gezondheid - voor zover deze functionaris is belast met de operationele leiding van de GHOR als bedoeld in artikel 32 van de Wet veiligheidsregio's – beslist het algemeen bestuur in overeenstemming met het bestuur van de GGD Gelderland-Zuid.

HOOFDSTUK 11 KLACHTEN

Artikel 26 Klachtenregeling

1. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van hoofdstuk 9, titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht en - voor zover van toepassing - de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) een klachtenregeling vast.
2. De Nationale ombudsman is bevoegd om klachten, als bedoeld in hoofdstuk 9, titel 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht, af te handelen.

HOOFDSTUK 12 VERGOEDINGEN

Artikel 27 Regeling inzake vergoeding van werkzaamheden

1. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van de artikelen 21 en 25 van de wet voor de leden van een commissie als bedoeld in artikel 17 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder of secretaris vervullen in een deelnemende gemeente, een regeling inzake de vergoeding van hun werkzaamheden, respectievelijk voor het bijwonen van vergaderingen een tegemoetkoming in de kosten vaststellen.
2. Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 24 van de wet bepalen dat de leden van een commissie als bedoeld in artikel 16 van deze regeling, die niet de functie van burgemeester, wethouder, raadslid of secretaris vervullen in een deelnemende gemeente, een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen ontvangen.
3. Het bepaalde in de vorige leden is niet van toepassing op ambtenaren die als zodanig tot lid van een commissie zijn benoemd.
4. De in het eerste en tweede lid bedoelde regelingen worden aan Gedeputeerde Staten gezonden.

HOOFDSTUK 13 HET BELEIDSPLAN , HET CRISISPLAN EN HET BELEIDSPROGRAMMA

Artikel 28 Beleidsplan

1. Het algemeen bestuur stelt een beleidsplan, mede gebaseerd op het risicoprofiel, vast waarin het beleid dat het bestuur van de veiligheidsregio voornemens is uit te voeren, in grote lijnen wordt aangegeven. Het algemeen bestuur kan een of meer onderdelen van het beleidsplan afzonderlijk vaststellen.
2. Het algemeen bestuur stelt een crisisplan vast, waarin in ieder geval de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing worden beschreven.
3. Het beleidsplan en het crisisplan beslaan een periode van maximaal vier jaar. Jaarlijks kan het algemeen bestuur besluiten over bijstelling van deze plannen.

Artikel 29 Beleidsprogramma
Het algemeen bestuur stelt voor ieder jaar een beleidsprogramma vast, waarin de activiteiten van de veiligheidsregio worden aangegeven. Het beleidsprogramma bevat voorts in ieder geval een overzicht van de voor de verwezenlijking van de activiteiten benodigde financiële middelen.

Artikel 30 Totstandkoming
De totstandkoming van het beleidsplan, het crisisplan en het beleidsprogramma geschiedt op overeenkomstige wijze als in artikel 32, eerste tot en met vijfde lid van deze regeling, voor de begroting is aangegeven.

HOOFDSTUK 14 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 31 Administratie en controle
1. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Artikel 212 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. Artikel 213 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 32 Begrotingsprocedure
1. Het dagelijks bestuur zendt vóór 1 april een ontwerpbegroting van de veiligheidsregio voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
2. Het dagelijks bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met begrotingsrichtlijnen.
3. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor eenieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld. Artikel 190, tweede lid en derde lid, van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast vóór 1 juli van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de begroting moet dienen.
6. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli aan Gedeputeerde Staten.
8. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde termijnen, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.
9. Op besluiten van het algemeen bestuur tot begrotingswijzigingen die niet leiden tot een extra financiële bijdrage van gemeenten en niet leiden tot verschuivingen tussen reeds door het bestuur goedgekeurde programma's is dit artikel niet van toepassing.

Artikel 33 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Voor de berekening van de bijdragen van de gemeenten wordt rekening gehouden met bijdragen van het Rijk, de Nederlandse Zorgautoriteit en van anderen.
3. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks vóór 16 januari en 16 juli telkens de helft van de verschuldigde bijdrage.
4. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de veiligheidsregio te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.
5. Indien aan het algemeen bestuur blijkt dat een deelnemende gemeente weigert de in de vorige leden van dit artikel bedoelde bijdragen in zijn begroting op te nemen, doet het algemeen bestuur aan Gedeputeerde Staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet.

Artikel 34 Jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur biedt de jaarrekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, met daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid van de Gemeentewet, jaarlijks vóór 1 april ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de besturen van de gemeenten.
2. De raden van de gemeenten kunnen binnen twee maanden na toezending bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de jaarrekening naar voren brengen.
3. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast vóór 1 juli, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
4. Zij wordt binnen twee weken, doch in ieder geval vóór 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten aangeboden.
5. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot decharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
6. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
7. De kosten worden, rekening houdende met andere inkomsten, over de deelnemende gemeenten verdeeld conform de bij de begroting vastgestelde systematiek.
8. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 33 van deze regeling bepaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats terstond na de mededeling van de vaststelling van de jaarrekening.

HOOFDSTUK 15 HET ARCHIEF

Artikel 35 Zorgplicht archiefbescheiden

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de veiligheidsregio, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening, die aan gedeputeerde staten wordt medegedeeld.
2. Het dagelijks bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd krachtens de gedelegeerde taken. Het dagelijks bestuur stelt voor het beheer van de archiefbescheiden van de veiligheidsregio nadere regels vast, met inachtneming van het bepaalde in de archiefverordening zoals genoemd in lid 1.
3. De archivaris is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats alsmede het beheer van de naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden en documentaire verzamelingen.
4. De archivaris doet jaarlijks aan het dagelijks bestuur verslag inzake de in lid 3 hiervoor vermelde uitoefening van het toezicht en het gevoerde beheer.
5. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform artikel 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.

HOOFDSTUK 16 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 36 Toetreding en uittreding

1. Toetreding van gemeenten tot de gemeenschappelijke regeling of uittreding van gemeenten uit de gemeenschappelijke regeling is slechts mogelijk na wijziging van de verdeling van gemeenten in veiligheidsregio's, als bedoeld in de wet- en regelgeving.
2. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding of uittreding.

Artikel 37 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan worden gewijzigd of - indien de wet dat toelaat - opgeheven door een daartoe strekkend besluit van de besturen van twee derden van het aantal deelnemende gemeenten.
2. Elke deelnemende gemeente en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten.
3. De bij de wet voorgeschreven toezending van de wijziging aan Gedeputeerde Staten geschiedt door de zorg van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen
4. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen maakt de besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling bekend in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving van de inhoud daarvan in de Staatscourant.

.

Artikel 38 Liquidatie

1. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regelen. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
2. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
3. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel.
4. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de deelnemende gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorg dragen voor de nakoming van de verplichtingen van de veiligheidsregio.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zonodig blijven de organen van de veiligheidsregio ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

Artikel 39 Geschillencommissie

1. Voordat over een geschil als bedoeld in artikel 28 van de wet de beslissing van Gedeputeerde Staten wordt ingeroepen, legt het algemeen bestuur het geschil voor aan een daartoe door partijen in te stellen geschillencommissie.
2. De geschillencommissie bestaat uit vertegenwoordigers, aangewezen door elk der bij het geschil betrokken partijen, alsmede een door deze vertegenwoordigers aangewezen onafhankelijke voorzitter.
3. De geschillencommissie hoort de bij het geschil betrokken besturen.
4. De geschillencommissie brengt aan het algemeen bestuur advies uit over de mogelijkheden partijen tot overeenstemming te brengen.

HOOFDSTUK 17 SLOTBEPALINGEN

Artikel 40 Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 41 Inwerkingtreding
Deze gewijzigde regeling treedt, na een daartoe strekkend besluit van de besturen van twee derden van het aantal deelnemende gemeenten, in werking na bekendmaking van het besluit, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2020.

Artikel 42 Citeertitel
De regeling wordt aangehaald als Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Aldus besloten door de raden, de colleges en de burgemeesters van de deelnemende gemeenten, op de datums, zoals hierna vermeld.
De raad d.d. ……. 2020, het college d.d. ……2020 en de burgemeester d.d. ……2020 van de gemeente …….
De raad van de gemeente …. etc.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN[1]

De aanhef wordt gewijzigd.
Conform artikel 9 van de Wet veiligheidsregio's treffen de colleges van burgemeester en wethouders de gemeenschappelijke regeling voor de veiligheidsregio. De raden en burgemeesters zijn daardoor vanaf 1-1-2016 geen deelnemer meer in de gemeenschappelijke regeling. Bij eventuele nieuwe wijzigingen in de toekomst zijn de colleges bevoegd om wijzigingen aan te brengen. De raden dienen op grond van artikel 1, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen overigens wel goedkeuring te verlenen voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling, alvorens het college daartoe kan overgaan. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In dit artikel zijn enkele termen die in de gemeenschappelijke regeling regelmatig terugkomen, uiteen gezet. De begripsomschrijvingen a t/m e spreken voor zich.

De verwijzing in artikel 1, lid 2 naar de algemeen directeur vervalt, omdat nu sprake is van een tweehoofdige directie, namelijk een directeur Crisisbeheersing en een directeur Brandweer- en ambulancezorg Deze tweehoofdige directie is verantwoordelijk voor de ambtelijke organisatie. De directeur Crisisbeheersing vervult tevens de rol van secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

HOOFDSTUK 2 BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 2 Openbaar lichaam
In dit artikel wordt het openbaar lichaam geïntroduceerd. Ingevolge artikel 8 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: wet) is het openbaar lichaam rechtspersoon.
In dit artikel komt tot uiting de samenvoeging van de (oude) gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal tot de nieuwe gemeente West Betuwe per 1 januari 2019.

Artikel 3 Bestuursorganen
In artikel 12 van de wet is bepaald dat het bestuur van het openbaar lichaam uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter bestaat. Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het openbaar lichaam. Zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur wordt voorgezeten door de voorzitter.
Indien er een bestuurscommissie wordt ingesteld, ontstaat er een vierde bestuursorgaan. In artikel 16 van de regeling wordt daartoe de mogelijkheid geboden.

Artikel 4 Belangen
In artikel 10 lid 1 van de wet is bepaald dat de regeling het belang of de belangen waarvoor zij is getroffen vermeldt.

Overeenkomstig de Wet veiligheidsregio's, behartigt de veiligheidsregio allereerst de belangen op het gebied van de brandweerzorg, de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en het voorzien in de meldkamerfunctie. Daarnaast is er in Gelderland-Zuid voor gekozen dat de veiligheidsregio - als publieke ambulancedienst - ook de belangen op het gebied van de ambulancezorg behartigt.

[1] Een aantal wetsvoorstellen die thans (maart 2020) in omloop zijn kunnen gevolgen hebben voor de gemeenschappelijke regeling, zoals het wetsvoorstel Archiefwet 2021, wetsvoorstel Wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen inzake versterken democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen, wetsvoorstel Wet op de ambulancevoorzieningen (als opvolger van de Tijdelijke wet ambulancezorg) en het wetsvoorstel Wijzigingen Wet, Besluit en Regeling elektronische publicaties.

Omdat landelijk een ontwikkeling gaande is waarbij de veiligheidsregio ook op andere veiligheidstaken een steeds belangrijkere taak krijgt, is in de regeling opgenomen dat de veiligheidsregio ook de belangen inzake sociale veiligheid behartigt. Het gaat hier met name over onderwerpen, waarvan de deelnemende gemeenten vinden dat regionale afstemming nodig is. Dan gaat het bijvoorbeeld over afspraken over de ontwikkeling van het veiligheids-huis, evenementen, anti-discriminatievoorziening, aanpak hennepteelt en de aanpak van overlastgevende en kwetsbare personen.

Artikel 5 Taken en bevoegdheden

De in artikel 4 genoemde belangen worden behartigd door uitvoering te geven aan de in dit artikel genoemde taken. Daarbij beschikt de veiligheidsregio over de bevoegdheden die hier zijn opgesomd.

Op grond van artikel 10 lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AB 2002, 209 en AB 2002, 210) is ervoor gekozen om de bevoegdheden zo precies mogelijk te beschrijven.

In de beschrijving zijn zowel de bevoegdheden opgenomen, die rechtstreeks bij wet aan het bestuur van de veiligheidsregio worden geattribueerd, als de bevoegdheden die door de deelnemende gemeenten aan het bestuur zijn overgedragen. De opgesomde bevoegdheden worden uitgeoefend door het algemeen bestuur, die er uiteraard voor kan kiezen om bepaalde bevoegdheden te delegeren aan het dagelijks bestuur.

Bevoegdheden die een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid van rechtswege bezit om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer, zoals privaatrechtelijke bevoegdheden (o.a. sluiten overeenkomsten) en de bevoegdheid tot het oprichten van een stichting, zijn in dit artikel niet opgenomen.

In onderstaand schema is opgenomen welke taken en bevoegdheden - op grond van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) - rechtstreeks aan het bestuur van de veiligheidsregio zijn geattribueerd. Voor wat betreft de precieze inhoud van deze taken en bevoegdheden wordt verwezen naar de wet en de daarbij horende Memorie van toelichting.

Art. 5 sub a GR (brandweer)	Art. 10 sub e Wvr
Art. 5 sub b GR (bureau GHOR)	Art. 10 sub f Wvr
Art. 5 sub d GR (GMK)	Art. 10 sub g Wvr
Art. 5 sub e GR (verplichte taken van brandweer in veiligheidsregio)	Art. 25 lid 1 Wvr
Art. 5 sub f GR (beleidsplan en crisisplan)	Art. 14 - 16 Wvr
Art. 5 sub h GR (inventariseren risico's)	Art. 10 sub a Wvr
Art. 5 sub i (advisering over risico's)	Art. 10 sub b Wvr
Art. 5 sub j (advisering B&W inzake brandweerzorg)	Art. 10 sub c Wvr
Art. 5 sub k (voorbereiden op de brandbestrijding en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing)	Art. 10 sub d Wvr
Art. 5 sub l (gemeenschappelijk materieel)	Art. 10 sub h Wvr
Art. 5 sub m (bedrijfsbrandweer)	Art. 31 Wvr
Art. 5 sub n (afspraken en overleg met zorgaanbieders en ambulancevervoerders)	Art. 33 en 34 Wvr
Art. 5 sub o (sluiten convenant)	Art. 19 Wvr
Art. 5 sub p (informatievoorziening intern)	Art. 10 sub i Wvr
Art. 5 sub q (informatieverstrekking en communicatie over rampen en crises)	Art. 46 en 49 Wvr
Art. 5 sub r (bevel informatieverstrekking)	Art. 48 Wvr
Art. 5 sub s (kostenevaluatie- en visitatie)	Art. 56 Wvr
Art. 5 sub t (aanwijzen ambtenaren belast met toezicht)	Art. 61 Wvr

Art. 5 sub u (aanwijzen coördinerend functionaris)	Art. 36 Wvr
Art. 5 sub v (opleggen last onder bestuursdwang)	Art. 63 Wvr
Art. 5, z (oprichten van stichting, etc.)	Art. 31a Wgr

De taken en bevoegdheden die samenhangen met de Regionale Ambulancevoorziening zijn genoemd in artikel 5 sub c en g van de regeling.

In artikel 5 sub w is tot uitdrukking gebracht dat de veiligheidsregio zaken aan de orde kan stellen waarvan de deelnemende gemeenten vinden dat afstemming nodig is. Deze belangen zijn genoemd in artikel 4 sub f. Met name voor het subterrein 'sociale veiligheid' kan dit een belangrijk instrument zijn.

Artikel 5 sub aa is een kapstokartikel, waarmee duidelijk wordt gemaakt dat ook andere taken en bevoegdheden - bijvoorbeeld als die in toekomstige wet- en regelgeving aan de veiligheidsregio worden opgedragen - kunnen worden uitgeoefend, zonder dat daarvoor de gemeenschappelijke regeling gewijzigd hoeft te worden.

Artikel 5 sub y: overdracht brandweertaken
Per 1 januari 2013 is door de regionalisering van de brandweer de veiligheidsregio verantwoordelijk voor het voorkomen, beperken, en bestrijden van brand, alsmede voor het beperken en het bestrijden van gevaar voor mensen en dieren, anders dan door brand.

Artikel 5 sub z is de mogelijkheid beschreven om in overeenstemming met artikel 31a van de wet tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappijen, etc. te besluiten indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Zo'n besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

Artikel 7 Dienstverleningsovereenkomst
De veiligheidsregio levert een aantal diensten (basispakket) voor alle gemeenten op hetzelfde kwaliteitsniveau. Het is mogelijk dat gemeenten het wenselijk achten dat daarnaast ook andere diensten worden verricht (pluspakket), dan wel dat de dienstverlening op bepaalde onderdelen op een hoger kwaliteitsniveau wordt verricht.

Artikel 7 biedt de mogelijkheid om met een gemeente een dienstverleningsovereenkomst af te sluiten, waarin concrete afspraken worden gemaakt over de activiteiten die de veiligheidsregio ten behoeve van een gemeente verricht. Ook met andere openbare lichamen, zoals de politieregio of het waterschap, kan een dienstverleningsovereenkomst worden afgesloten.

HOOFDSTUK 3 HET ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 9 Taken en bevoegdheden
Ingevolge artikel 12 lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) staat het algemeen bestuur aan het hoofd van het openbaar lichaam. Bevoegdheden die niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn overgedragen behoren het algemeen bestuur toe, alsmede bevoegdheden die in de regeling expliciet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen.

In het tweede lid is opgenomen dat het algemeen bestuur - naast de gebruikelijke voorbehouden - ook de bevoegdheid om het beleidsplan en het crisisplan vast te stellen, niet kan delegeren aan het dagelijks bestuur. Hiervoor is gekozen omdat deze plannen dermate essentieel zijn voor de veiligheidsregio, dat het van belang is dat alle deelnemers zich hierover kunnen uitspreken.

In artikel 9 lid 2 sub c staat de bevoegdheid genoemd van het vaststellen van rechts-positionele regelingen die van toepassing zijn op het personeel van de veiligheidsregio. Na inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) bestaan er geen verordeningen over rechtspositionele aangelegenheden meer. De huidige verordeningen worden dan naar verwachting vervangen door de Cao-gemeenten en een personeels-handboek waarvan de inhoud wordt geïncorporeerd in de arbeidsovereenkomst.

De Wnra is thans (peildatum januari 2020) reeds van toepassing op personeel dat werkzaam is binnen de sector Ambulancezorg van de VRGZ. Op hen is het private arbeidsrecht van toepassing waaronder de sector cao Ambulancezorg. Voor het overige personeel van de VRZG is de Wnra nog niet in werking getreden.

Artikel 10 Samenstelling en zittingsduur

Op grond van artikel 11 van de Wet veiligheidsregio's bestaat het algemeen bestuur van de veiligheidsregio uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Het is dus niet mogelijk om een wethouder als vertegenwoordiger aan te wijzen. De reden daarvoor is dat de portefeuille openbare orde altijd tot de verantwoordelijkheid van de burgemeester behoort, die ook het gezag heeft bij calamiteiten. Indien de burgemeester verhinderd is, wordt zijn plaats overigens ingenomen door de loco-burgemeester.

Artikel 11 Vergaderorde en besloten vergaderingen

In dit artikel wordt de werkwijze van het algemeen bestuur globaal beschreven. De meeste bepalingen spreken voor zich.

Uit artikel 11, lid 3 van de regeling blijkt dat het algemeen bestuur beslist bij gewone meerderheid van stemmen, waarbij elk lid één stem heeft.

Alleen bij besluiten betreffende de begroting, de wijzigingen daarvan en de rekening en besluiten tot het doen van een uitgaaf voordat de begroting of de begrotingswijziging waarbij deze uitgaaf is geraamd is goedgekeurd, alsmede besluiten betreffende het regionaal beleidsplan is voorzien in de mogelijkheid om op basis van stemgewicht te stemmen, waarbij elke gemeente voor iedere 20.000 inwoners één stem heeft. Zie artikel 11, lid 10.

Het oud lid 4 kan vervallen in verband met de regionalisering van de brandweer.

De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar (artikel 22 lid 3 Wgr). Het vierde en vijfde lid van artikel 22 van de wet regelen de procedure die moet worden gevolgd om een vergadering in beslotenheid te laten plaatsvinden. Artikel 11, lid 9 bevat een lijst van onderwerpen waarover in ieder geval niet in beslotenheid vergaderd of besloten mag worden. Deze lijst is gebaseerd op artikel 24 van de Gemeentewet.

Op grond van artikel 12 van de Wet veiligheidsregio's dienen de hoofdofficier van justitie en de voorzitter van het waterschap een uitnodiging te ontvangen voor alle vergaderingen. In de regio Gelderland-Zuid is het daarnaast gewoonte dat ook de districtschef Gelderland-Zuid en regionaal militair commandant West worden uitgenodigd voor vergaderingen. Dit is tot uitdrukking gebracht in artikel 11, lid 5. Deze functionarissen kunnen actief deelnemen aan de vergaderingen, maar hebben geen stemrecht.

Artikel 13 van de Wet veiligheidsregio's maakt duidelijk dat ook de Commissaris van de Koning dient te worden uitgenodigd om bij vergaderingen aanwezig te zijn. De commissaris kan zich laten vertegenwoordigen. Formeel gezien heeft deze functionaris geen recht om deel te nemen aan de vergadering. Indien de leden van het algemeen bestuur daartegen geen bezwaren uiten, is actieve deelname aan de vergadering uiteraard wel mogelijk. Ook deze functionaris heeft overigens geen stemrecht.

HOOFDSTUK 4 HET DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Taken en bevoegdheden

De inhoud van dit artikel spreekt voor zich. De inhoud van dit artikel is redactioneel aangepast conform het huidige artikel 33b van de wet. Daarnaast zijn in de onderdelen i, j, k en l aanvullende bevoegdheden beschreven die al in de huidige regeling zijn genoemd.

In het kader van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (Wnra) vindt op grond van de Aanpassingswet Wnra een wijziging plaats van onder meer artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Kamerstukken EK, nr. 35.073; artikel 2.13; zie ook de toelichting in paragraaf 4.2 van de bijbehorende Memorie van toelichting nr. 35.073-3). De bevoegdheid van het dagelijks bestuur tot het (éénzijdig) benoemen, schorsen en ontslaan van ambtenaren die onder de Wnra vallen wordt geschrapt. Daarmee komt te zijner tijd ook de bevoegdheid zoals opgenomen in artikel 12 onder e te vervallen, omdat artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen de grondslag daarvoor vormt.

Met de inwerkingtreding van de Wnra voor de veiligheidsregio's (naar verwachting op 1 januari 2021) worden ambtenaren in dienst genomen door de veiligheidsregio als rechtspersoon op grond van privaatrechtelijke arbeidsovereenkomsten. De bevoegdheid om privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten is thans reeds geduid in artikel 33b lid 1 sub e van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 12 onderdeel f van deze regeling.

Voor de sector Ambulancezorg is de Wnra reeds van kracht geworden per 1 januari 2020. Medewerkers van de sector Ambulancezorg vallen derhalve onder het private arbeidsrecht en worden in dienst genomen op grond van een arbeidsovereenkomst tussen medewerker en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Artikel 13 Samenstelling en zittingsduur

In dit artikel is geregeld hoe het dagelijks bestuur wordt samengesteld. Vastgesteld is dat de zittingsduur van de leden - met uitzondering van de voorzitter - maximaal vier jaar is. Daarbij is het aan te raden om een aftreedschema te hanteren, zodat vooraf inzichtelijk is wanneer een vacature ontstaat. Overigens is in de regeling voorzien in de mogelijkheid dat een lid van het dagelijks bestuur zich na het verstrijken van die periode opnieuw verkiesbaar stelt. Een zittingsperiode van langer dan 8 jaar zal in het algemeen echter niet wenselijk worden geacht, omdat dit de doorstroming kan blokkeren.

Artikel 14 Werkwijze en vergaderorde

In dit artikel wordt de werkwijze van het dagelijks bestuur globaal beschreven. De bepalingen spreken voor zich.

HOOFDSTUK 5 DE VOORZITTER

Artikel 15 Taken voorzitter

De reden van dit nieuwe artikellid 1 is artikel 11, lid 2 van de Wet veiligheidsregio's.

Als plaatsvervangend voorzitter is de burgemeester van Tiel aangewezen door het algemeen bestuur.

Aan de voorzitter komen de gebruikelijke bevoegdheden toe, zoals het leiden van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur, het ondertekenen van stukken en het in rechte vertegenwoordigen van de veiligheidsregio.

Daarnaast is in artikel 15, lid 7 van de regeling opgenomen in welke artikelen van de Wet veiligheidsregio's, rechtstreeks taken en bevoegdheden aan de voorzitter worden geattribueerd. Het gaat hierbij om de volgende bevoegdheden:

Art. 24 Wvr	Het geven van informatie aan de minister over de wijze waarop de veiligheidsregio haar taken uitvoert
Art. 34 Wvr	Het geven van een schriftelijke aanwijzing aan instellingen en zorgaanbieders, indien de GHOR tekortschiet en het - zo nodig - indienen van een verzoek om maatregelen bij de Minister van VWS.
Art. 39 Wvr	In geval van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis bij uitsluiting toepassing geven aan bevoegdheden op grond van de Wet veiligheidsregio's, de Politiewet 2012 en de Gemeentewet.
Art. 40 Wvr	Het na een ramp van of crisis van meer dan plaatselijke betekenis uitbrengen van een verslag aan de raden van de getroffen gemeenten.
Art. 60 Wvr	Het verstrekken van inlichtingen aan de commissaris van de Koning in geval van toezicht.
Art. 62 Wvr	Het betreden van plaatsen en meenemen van uitrustingsstukken van hulpmiddelen, voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is ter vervulling van de taak van voorzitter.

HOOFDSTUK 6: DE COMMISSIES

Artikel 16 Commissies

In artikel 24 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is bepaald dat het algemeen bestuur van het openbaar lichaam commissies van advies kan instellen. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en de samenstelling. In het tweede lid van bedoeld artikel is bepaald dat de instelling van vaste commissies van advies aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter eveneens geschiedt door het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur dan wel de voorzitter dienen hiertoe voorstellen in.

Andere commissies van advies (ad hoc commissies) aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter worden, volgens artikel 24 lid 3 van de Wgr door het dagelijks bestuur, onderscheidenlijk de voorzitter ingesteld.

Artikel 17 Bestuurscommissies

In dit artikel wordt de mogelijkheid geboden om bestuurscommissies in te stellen. Aan dergelijke commissies kunnen bevoegdheden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur worden overgedragen, met uitzondering van de bevoegdheden die op grond van artikel 9 lid 2 van deze regeling ook niet aan het dagelijks bestuur overgedragen mogen worden.

Op dit moment wordt nog geen gebruik gemaakt van bestuurscommissies. Omdat niet uit te sluiten is dat dit in de toekomst wel gewenst kan zijn, is in de regeling de mogelijkheid geopend om bestuurscommissies in te stellen.

De bevoegdheden van het dagelijks bestuur kunnen niet dan op voorstel van het dagelijks bestuur worden overgedragen. Voordat het algemeen bestuur overgaat tot het instellen van een bestuurscommissie dienen de raden van de deelnemende gemeenten - op grond van artikel 25, lid 2 van de wet – van dit voornemen op de hoogte te zijn gesteld en in de gelegenheid te zijn hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen conform artikel artikel 25, lid 2 van de nieuwe (gewijzigde) wet. In de oude Wet gemeenschappelijke regelingen moest aan de raden om een verklaring van geen bezwaar worden gevraagd.

HOOFDSTUK 7 DE SECRETARIS

Artikel 17a De secretaris

De directeur Crisisbeheersing staat als secretaris het algemeen en dagelijks bestuur en de voorzitter terzijde in de uitoefening van hun taak. Stukken die van het bestuur uitgaan worden door de secretaris medeondertekend.

HOOFDSTUK 8 INLICHTINGEN, VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Intergemeentelijke samenwerking is verlengd lokaal bestuur. De doelstelling van de Wet gemeenschappelijke regelingen is daarom het aanhalen van de bestuurlijke en financiële banden tussen het samenwerkingsverband en de deelnemende gemeenten. Onderdeel hiervan vormt de politieke controle. De artikelen 16 en 17 van de wet bepalen dat de regeling bepalingen inhoudt met betrekking tot het verstrekken van inlichtingen, het afleggen van verantwoordelijkheid en over de terugroepingsmogelijkheid. In hoofdstuk 8 van de regeling zijn deze artikelen opgenomen.

Artikel 18 DB en voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

Dat de leden van het dagelijks bestuur, zowel tezamen als ieder afzonderlijk, desgevraagd verantwoording dienen af te leggen over het door hen gevoerde bestuur, vloeit voort uit artikel 16 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Hoewel de wet hiertoe niet verplicht, bepaalt de regeling dat de leden van het dagelijks bestuur ongevraagd alle informatie aan het algemeen bestuur geven die nodig is voor een juiste beoordeling van het te voeren en gevoerde bestuur.

In de regeling is tevens bepaald dat de leden van het dagelijks bestuur, met uitzondering van de voorzitter, kunnen worden ontslagen, indien een lid niet langer het vertrouwen bezit van het algemeen bestuur. Aansluiting is gezocht bij de vertrouwensregel en de procedure tot opzeggen van het vertrouwen van wethouders zoals vastgelegd in de artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet.

Omdat de voorzitter via een koninklijk besluit wordt benoemd, kan het algemeen bestuur hem niet ontslaan. Mocht de voorzitter het vertrouwen van het algemeen bestuur verliezen, dan resteert de mogelijkheid om bij de Minister van Justitie en Veiligheid aan te dringen op ontslag, waarbij het ontslag slechts gebaseerd kan zijn op artikel 11, lid 2 Wet veiligheidsregio's.

Artikel 19 AB en DB ten opzichte van de raden

Ook in artikel 19 is ervoor gekozen - ondanks dat de Wet gemeenschappelijke regelingen daartoe niet verplicht - dat het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur de raden ongevraagd alle informatie verstrekken die nodig is voor een juiste beoordeling van het te voeren en gevoerde bestuur.

In geval van een verzoek om informatie, wordt er naar gestreefd om binnen één maand na een verzoek om inlichtingen, de informatie te verstrekken. Afwijking van deze termijn is mogelijk door daarvan schriftelijk mededeling te doen onder opgaaf van de redenen die tot de vertraging hebben geleid.

Artikel 20 Leden ten opzichte van raden

De burgemeester is op grond van artikel 11, lid 1 van de Wet veiligheidsregio's lid van het algemeen bestuur. In artikel 19 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt vermeld dat als de regeling wordt getroffen door colleges van burgemeester en wethouders artikel 16 eerste, tweede, derde en vijfde lid uit de Wet gemeenschappelijke regelingen van overeenkomstige toepassing is. Ter uitwerking van het bepaalde in artikel 16, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen geeft een lid van het algemeen bestuur zijn raad alle inlichtingen, die door de raad of één of meer leden van die raad worden verlangd.

Ter uitwerking van het bepaalde in artikel 16, lid 1 van de wet legt een lid van het algemeen bestuur aan de raad, verantwoording af over het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.

Gelet op het bepaalde in artikel 11, lid 1 van de Wet veiligheidsregio's - waarin imperatief is bepaald dat het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten - is niet voorzien in de mogelijkheid dat de raad bevoegd is om de burgemeester te ontslaan als lid van het algemeen bestuur. Artikel 11, lid 1 van de Wet veiligheidsregio's (lex specialis) heeft immers voorrang op artikel 16, lid 4 van de wet (lex generalis).

Uiteraard staat het de gemeenteraad wel vrij om het vertrouwen in de burgemeester op te zeggen, indien sprake is van een zodanig ernstige vertrouwensbreuk dat verder functioneren niet wenselijk wordt geacht.

In dit artikel is ten slotte opgenomen dat de voorzitter verplicht is om, na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, aan de raden van getroffen gemeenten informatie te verschaffen. Artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's schrijft voor dat de voorzitter na afloop van zo'n ramp of crisis een schriftelijk verslag uitbrengt aan de raden van de getroffen gemeenten, in overeenstemming met de burgemeesters die deel uitmaakten van het regionaal beleidsteam. Voorts dienen de schriftelijke vragen die de raden na ontvangst van het verslag stellen te worden beantwoord. Ten slotte bestaat de mogelijkheid dat de voorzitter - indien een raad daaraan behoefte heeft - in een vergadering mondeling inlichtingen verstrekt over de besluiten die hij heeft genomen.

De voorzitter legt niet rechtstreeks verantwoording af aan de raad. Wel heeft de raad de mogelijkheid om zijn standpunt over het door de voorzitter genomen besluit schriftelijk kenbaar te maken aan de Minister van Justitie en Veiligheid , door tussenkomst van de commissaris van de Koning.

HOOFDSTUK 9 REGLEMENT VAN ORDE

Artikel 21 Reglement van orde algemeen bestuur

In artikel 22, lid 1 van de wet is geregeld dat het algemeen bestuur voor zijn vergaderingen een reglement van orde vaststelt.

Artikel 22 Reglement van orde dagelijks bestuur

Ook het dagelijks bestuur kan een reglement van orde vaststellen. Daartoe bestaat echter geen verplichting.

HOOFDSTUK 9 AMBTELIJKE ORGANISATIE

Artikel 23 Personeel

Dit artikel biedt de veiligheidsregio de mogelijkheid om personeel in dienst te nemen. In het kader van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) is het van belang daarop te anticiperen in dit artikel. Tot inwerkingtreding van de Wnra gebeurt het in dienst nemen van personeel op basis van een ambtelijke aanstelling en na inwerkingtreding van de Wnra gebeurt dat op basis van het aangaan van arbeidsovereenkomsten met medewerkers. Naar verwachting treedt de Wnra voor de veiligheidsregio’s in werking op 1 januari 2021.

Op het personeel van de veiligheidsregio is een vooraf aan te wijzen rechtspositieregeling van toepassing tot inwerkingtreding van de Wnra. Na inwerkingtreding van de Wnra geldt het private arbeidsrecht, met inachtneming van het overgangsrecht zoals opgenomen in de Wnra. Zie ook de toelichting op artikel 9 en artikel 12 van deze regeling.

Voor (werknemers binnen) de sector Ambulancezorg is de Wnra reeds van kracht geworden per 1 januari 2020. Werknemers binnen de sector Ambulancezorg vallen derhalve per 1 januari 2020 onder het private arbeidsrecht en worden in dienst genomen op grond van een arbeidsovereenkomst tussen medewerker en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Artikel 24 Samenstelling directie

In dit artikel wordt de samenstelling van de (tweehoofdige) directie van de VRGZ beschreven. De directie van de VRGZ bestaat uit de directeur Brandweer- en ambulancezorg, die verantwoordelijk is voor de sectoren brandweer (incl. Meldkamer brandweer) en ambulancezorg (incl. Meldkamer ambulancezorg) én de directeur Crisisbeheersing, die verantwoordelijk is voor de sectoren Bedrijfsvoering en Crisisbeheersing, met uitzondering van de GHOR en tevens fungeert als secretaris en eerste aanspreekpunt van het bestuur.

Artikel 25 Beslissingen omtrent personeel, directie en directeur publieke gezondheid

Conform het huidige artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen is het dagelijks bestuur bevoegd om alle rechtspositionele beslissingen te nemen met betrekking tot het in dienst nemen, het benoemen, schorsen en ontslaan van het personeel.

In het algemeen bestuur is eerder uitgesproken dat ten aanzien van de belangrijkste rechtspositionele maatregelen met betrekking tot de directeur Crisisbeheersing en de directeur Brandweer- en ambulancezorg zij hierover een besluit wil nemen. Om aan deze wens tegemoet te komen zal het dagelijks bestuur haar voornemen met betrekking tot benoeming, ontslag en schorsing van de voornoemde twee directiefunctionarissen aan het algemeen bestuur kenbaar maken. Met inachtneming van de opvatting van het algemeen bestuur neemt het dagelijks bestuur vervolgens een besluit.

De gemeentelijke gezondheidsdienst staat onder leiding van een directeur publieke gezondheid, die wordt benoemd door het algemeen bestuur van de gemeentelijke gezondheidsdienst in overeenstemming met het bestuur van de veiligheidsregio.

HOOFDSTUK 11 Klachten

Artikel 26 Klachtenregeling

Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (klachtbehandeling) is ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent dat in een klachtenregeling moet worden geregeld hoe omgegaan wordt met klachten over de veiligheidsregio en haar personeel.

Op grond van Stb. 1999, 241 zijn de Awb-bepalingen over het intern klachtrecht (titel 1 van hoofdstuk 9) niet in werking getreden, ten aanzien van klachten die zien op een beleidsterrein dat wordt bestreken door de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Dit zal met name het geval zijn als wordt geklaagd over (de medische hulpverlening van) ambulancemedewerkers. De afhandeling van dit soort klachten moet plaatsvinden met inachtneming van de bepalingen in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Titel 9.2 van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht gaat over klachtbehandeling door een ombudsman (extern klachtrecht). Deze titel is van toepassing op alle ingediende klachten, dus ook op klachten die zijn afgehandeld met toepassing van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Er bestaan derhalve twee categorieën van klachten: **klachten in het kader van het aanbieden van zorg** (de RAV als zorgaanbieder en de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg die daarop van toepassing is; verplicht een schriftelijke regeling te treffen) én **klachten regulier** (VRGZ minus RAV waarop de voornoemde wet niet van toepassing is omdat de VRGZ minus de RAV geen zorgaanbieder is). Voor de eerste categorie moet een klachtenregeling worden opgesteld die voldoet aan het gestelde in paragraaf 1 hoofdstuk 3 Wkkgz. Voor de tweede categorie is de klachtafhandeling conform de Awb voldoende, maar aan deze categorie is wel een registratieplicht verbonden (artikel 9:12a Awb).

Voor de eerste categorie (RAV als zorgaanbieder) vervolgt het proces zich bij de Geschillencommissie Ambulancezorg. Voor de tweede categorie (VRGZ minus RAV) vervolgt het proces zich bij de Nationale Ombudsman.

Het vaststellen van een klachtenregeling voor de RAV is op dit moment (maart 2020) verbonden aan een advies van de cliëntenraad op grond van artikel 3 lid 1 sub k Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (WMCZ). Deze wet komt per 1 juli 2020 te vervallen en wordt dan opgevolgd door de WMCZ 2018. In deze laatste wet is een klachtenregeling verbonden met instemming van de cliëntenraad op grond van artikel 8 lid 1 sub a WMCZ 2018. Er is dus in beide gevallen een vorm van overleg met de medezeggenschap noodzakelijk.

In artikel 26 wordt ervoor gekozen dat de Nationale ombudsman bevoegd is om klachten als bedoeld in hoofdstuk 9, titel 2, af te handelen. De veiligheidsregio kiest er niet voor om aan te sluiten bij een ombudsman- of commissie van één van de deelnemende gemeenten, omdat die niet over expertise beschikken inzake alle beleidsterreinen waarin de veiligheidsregio opereert. Van de Nationale ombudsman mag deze expertise wel verwacht worden.

HOOFDSTUK 12 VERGOEDINGEN

Artikel 27 Regeling inzake vergoeding van werkzaamheden

Dit artikel biedt de mogelijkheid een regeling vast te stellen op grond waarvan aan de leden van commissies van advies en bestuurscommissies voor hun werkzaamheden, respectievelijk voor het bijwonen van vergaderingen, een vergoeding kan worden verleend en een tegemoetkoming in de kosten kan worden verleend. De hoogte van de vergoeding dient in redelijke verhouding te staan tot de aan het lidmaatschap verbonden werkzaamheden,
In overeenstemming met de vaste praktijk in deze regio, is bepaald dat slechts commissieleden die niet de functie van burgemeester, wethouder of (gemeente)secretaris vervullen, voor een vergoeding in aanmerking komen.

HOOFDSTUK 13 HET BELEIDSPLAN, HET CRISISPLAN EN HET BELEIDS-PROGRAMMA

Artikelen 28, 29 en 30

Het is belangrijk dat de veiligheidsregio tijdig duidelijk maakt welk beleid zij voornemens is te voeren, zodat de deelnemende gemeenten daar rechtstreeks invloed op kunnen uitoefenen. In hoofdstuk 13 is voorzien in een procedure voor een beleidsplan (het beleid op hoofdlijnen) met daaraan gekoppeld een crisisplan en een beleidsprogramma (de in enig jaar voorgenomen concrete activiteiten en benodigde middelen). In de artikelen 14 t/m 16 van de Wet veiligheidsregio's zijn de eisen opgenomen waaraan het beleidsplan en crisisplan in elk geval moet voldoen.

De procedure is identiek aan de begrotingsprocedure. Aldus kunnen desgewenst beleid en begroting tegelijk in een en dezelfde procedure worden behandeld. In deze opzet is het echter ook mogelijk om het beleidsprogramma geheel los te koppelen van de begrotingsprocedure. Evenzeer denkbaar is een regeling, waarin het beleidsprogramma onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van de begroting.

HOOFDSTUK 14 FINANCIELE BEPALINGEN

Artikelen 31, 32, 33 en 34

De artikelen 34 en 35 van de wet bevatten een regeling met betrekking tot de vaststelling van de begroting. In artikel 31 is een procedure opgenomen die voldoet aan de door deze wet gestelde eisen. Hierdoor is het voor de gemeenten mogelijk om in hun eigen begroting rekening te houden met de bijdrage aan de veiligheidsregio.
De raden van de deelnemende gemeenten kunnen omtrent de ontwerpbegroting het dagelijks bestuur van hun zienswijze doen blijken. In verband hiermee bepaalt de wet dat het dagelijks bestuur de ontwerpbegroting (minimaal) 8 weken voor de aanbieding aan het algemeen bestuur, toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. In artikel 32 is bepaald dat deze toezending jaarlijks dient plaats te vinden vóór 1 april. De raden van de deelnemende gemeenten krijgen vervolgens twee maanden de gelegenheid om op de ontwerpbegroting te reageren. Er blijft nog circa 1 maand over om de commentaren door het dagelijks bestuur bij de ontwerpbegroting te laten voegen en aan het algemeen bestuur toe te zenden en om de begroting vast te stellen.

Binnen twee weken na vaststelling, moet de begroting aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. Aan deze wettelijke termijn (artikel 34, tweede lid, van de wet) valt niet te ontkomen. Met het oog daarop bepaalt artikel 32, vijfde lid, dat de vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur jaarlijks uiterlijk 1 juli van het voorafgaande jaar dient plaats te vinden.

In artikel 32, lid 2 staat opgenomen dat rekening moet worden gehouden met begrotingsrichtlijnen.

In de begroting van de veiligheidsregio moet duidelijk zijn hoe de verdeling van de kosten over de gemeenten plaatsvindt. Tot op heden wordt het inwonertal van de deelnemende gemeenten als verdeelsleutel gehanteerd. Het algemeen bestuur heeft echter de mogelijkheid om in de toekomst een andere verdeelsleutel te hanteren, bijvoorbeeld indien het wenselijk is een differentiatie aan te brengen indien taken niet voor alle gemeenten, of niet voor alle gemeenten op een gelijkwaardig dienstenniveau, worden verricht. Hier wordt in elk geval gedoeld op de taken die voortvloeien uit de regionalisering van de gemeentelijke brandweer.

In artikel 32, lid 9 is beschreven dat besluiten van het bestuur met betrekking tot begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage en niet leiden tot verschuivingen tussen reeds door het bestuur goedgekeurde programma's niet naar de raden hoeven voor een zienswijze.

Bij circulaire van 8 juli 1999[2] heeft de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties er voor gepleit om de gegoedheid van openbare lichamen ten behoeve van hun krediet-waardigheid te accentueren, door vast te leggen dat de gemeenten te allen tijde zullen voorzien in de middelen die het openbaar lichaam nodig heeft om zijn schulden te voldoen. Formeel gesproken is dit overbodig, zoals de minister in zijn circulaire aangeeft. Niettemin is besloten om dit expliciet op te nemen in artikel 33, lid 6 van de regeling, omdat in de praktijk is gebleken dat banken soms terughoudend zijn in het verstrekken van leningen aan gemeenschappelijke regelingen, omdat zij niet bekend zijn met het vereiste dat gemeenten te allen tijde dienen te voorzien in de middelen die nodig zijn om de schulden te voldoen.

De wet bevat een summiere regeling met betrekking tot de vaststelling van de jaarrekening. De wet bepaalt alleen, dat de vaststelling van de jaarrekening door het algemeen bestuur geschiedt in het jaar volgend op dat waarop deze betrekking heeft, en dat het dagelijks bestuur de rekening binnen twee weken na vaststelling, doch uiterlijk op 15 juli, naar Gedeputeerde Staten stuurt (Conform artikel 34, lid 2 van de wet).

In artikel 34, lid 2 van de regeling is aanvullend opgenomen dat de raden van de deelnemende gemeenten twee maanden de gelegenheid hebben om hun zienswijze over de jaarrekening naar voren te brengen.

HOOFDSTUK 15 HET ARCHIEF

Artikel 35 Zorgplicht archiefbescheiden

In verband met de inwerkingtreding van de Wnra wordt de archivaris niet meer benoemd maar aangewezen.

Lid 1

De tekst van dit lid is gebaseerd op het bepaalde in artikel 40 van de Archiefwet 1995. Een door het algemeen bestuur vastgestelde archiefverordening vormt de basis waarop de aan het dagelijks bestuur toebedeelde zorg zoals aangegeven in artikel 41 lid 1 onder a van de Archiefwet 1995 nader wordt vormgegeven.

[2] Kenmerk FO99/U59111.

Lid 2
De bedoelde regels zijn opgenomen in het Besluit Informatiebeheer VRGZ.

Lid 3
De aanwijzing van de archiefbewaarplaats is opgenomen in het Besluit Informatiebeheer VRGZ evenals de aanwijzing van de beheerder.

Lid 4
De verslaglegging door de archivaris aan het dagelijks bestuur is de basis voor de verantwoording van het dagelijks bestuur jegens het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 16 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 36 Toetreding en uittreding
In artikel 9, lid 1 van de wet is bepaald dat de voor een onbepaalde tijd getroffen regeling bepalingen inhoudt omtrent wijziging, opheffing, toetreding en uittreding. Omdat de indeling in veiligheidsregio's bij wet is bepaald, is in artikel 36 opgenomen dat toetreding en uittreding slechts is toegestaan als in de wet- en regelgeving de landelijke verdeling in veiligheidsregio's wordt gewijzigd. Het is dan aan het algemeen bestuur om daarvan de gevolgen te regelen.

Artikel 37 Wijziging en opheffing
In artikel 37 is opgenomen dat de regeling kan worden gewijzigd of opgeheven bij daartoe strekkend besluit van de besturen van twee derden van het aantal deelnemende gemeenten. Het algemeen bestuur kan een wijziging in de regeling aan de besturen van de deelnemende gemeenten in overweging geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt dit voorstel toe aan de besturen van de deelnemende gemeenten. Een deelnemende gemeente kan ook zelf een voorstel tot wijziging doen. In dat geval kan een overeenkomstige procedure gevolgd worden als beschreven in artikel 37, tweede lid. Opgemerkt moet worden dat het opheffen van de regeling slechts mogelijk is, als de wet dat toelaat. Dat is op dit moment niet het geval.

Conform artikel 26 van de wet zorgt het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen voor de bekendmaking van wijzigingen, verlenging of opheffing van de regeling. Tevens zorgt zij voor verzending naar Gedeputeerde Staten.

Artikel 38 Liquidatie
Artikel 38 regelt de liquidatie. De tweede volzin van het eerste lid van dit artikel richt zich met name op afwijkingen van procedurebepalingen van de regeling. Het bij opheffing van de regeling vast te stellen liquidatieplan dient onder meer te voorzien in de gevolgen die de beëindiging voor het eventuele personeel heeft, alsmede in de vereffening van het vermogen en de daaruit voortvloeiende rechten en verplichtingen voor de deelnemende gemeenten.

Artikel 39 Geschillencommissie
Op grond van artikel 28 van de wet, worden geschillen over de toepassing van een regeling door Gedeputeerde Staten beslist, voor zover die geschillen niet onder de competentie van de bestuursrechter of civiele rechter vallen. Het is daarnaast mogelijk en in voorkomende situaties aan te bevelen om een kwestie, voordat deze de formele fase van een geschil bereikt, via bijvoorbeeld arbitrage of mediation op te lossen. Artikel 39 voorziet in een algemene procedurebeschrijving die daarvoor wenselijk wordt geacht.

HOOFDSTUK 17 SLOTBEPALINGEN

Artikel 40 Duur van de regeling
De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 41 Inwerkingtreding
De gewijzigde regeling is aangenomen indien twee-derde van het aantal gemeenten daarmee heeft ingestemd. Een gemeente heeft ingestemd met de wijzigingen, indien daartoe door het college is besloten.

Op grond van artikel 1, lid 2 van de wet besluit het college echter niet tot wijziging, dan nadat zij toestemming heeft verkregen van de gemeenteraad. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Artikel 42 Citeertitel
Dit artikel spreekt voor zich.

Concept-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Artikel I

De eerste alinea van de aanhef wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

> De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel, ieder voor zover zij bevoegd zijn;

Artikel II

De overwegingen worden gewijzigd en komen te luiden als volgt:

- Het algemeen bestuur op 28 juni 2018 besloten heeft om de directiestructuur te wijzigen en vanaf 1 januari 2019 een nieuwe tweehoofdige directie is aangetreden;
- De gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal per 1 januari 2019 zijn heringedeeld tot een nieuwe gemeente, met de naam West Betuwe;
- De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren per 1 januari 2020 in werking is getreden voor werknemers van de sector Ambulancezorg en mogelijk voor de overige medewerkers van de veiligheidsregio's in werking treedt per 1 januari 2021;
- Dit aanleiding geeft om de vigerende gemeenschappelijke regeling op onderdelen aan te passen en te actualiseren.

Artikel III

Aan de opsomming van wetgeving wordt na <<Wet publieke gezondheid>> toegevoegd <<Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra, voor zover van toepassing)>>.

Artikel IV

In artikel 1 lid 2 wordt <<algemeen directeur>> vervangen door <<directeur crisisbeheersing>>.

Artikel V

Artikel 2 lid 2 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

> De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.

Artikel VI

- In artikel 5 sub a komt <<(regionale)>> te vervallen;
- In artikel 5 sub o wordt <<regiopolitie>> vervangen door <<politie>>.

Artikel VII

Artikel 8 komt geheel te vervallen.

Artikel VIII

In artikel 9 lid 2 sub c wordt na <<veiligheidsregio>> toegevoegd <<met een publiekrechtelijke aanstelling>>.

Artikel IX

- Artikel 12 sub e wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

  e. ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan, totdat de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking treedt voor ambtenaren in dienst van de veiligheidsregio op grond van een publiekrechtelijke aanstelling;

- Artikel 12 sub f wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

  f. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de veiligheidsregio te besluiten, waaronder alle beslissingen met betrekking tot (arbeids-)overeenkomsten met medewerkers die vallen onder de Wnra, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31A van de wet;

Artikel X

- Aan artikel 15 lid 4 wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

  << Deze stukken worden door de secretaris medeondertekend.>>.

- In artikel 15 lid 5 wordt <<algemeen directeur>> vervangen door <<directeur crisisbeheersing>>.

Artikel XI

- In artikel 17a lid 1 wordt <<algemeen directeur>> vervangen door <<directeur crisisbeheersing>>.

- In artikel 17a lid 3 wordt <<algemeen directeur>> vervangen door <<directeur crisisbeheersing>>.

Artikel XII

Artikel 23 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 23 Personeel

1. Ten behoeve van de veiligheidsregio kan personeel in dienst worden genomen. Voor personeel dat niet valt onder de werking van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) gebeurt dat op basis van een ambtelijke aanstelling en voor personeel dat valt onder de werking van de Wnra gebeurt dat op basis van een privaatrechtelijke (arbeids-) overeenkomst.

2. Op het personeel van de veiligheidsregio dat werkzaam is op grond van een publiekrechtelijke aanstelling is een vooraf aan te wijzen rechtspositieregeling van toepassing tot inwerkingtreding van de Wnra. Voor personeel dat werkzaam is op grond van een privaatrechtelijke (arbeids-) overeenkomst geldt het private arbeidsrecht, met inachtneming van het overgangsrecht zoals opgenomen in de Wnra.

Artikel XIII

Artikel 24 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 24 Samenstelling directie

1. De directie van de VRGZ bestaat uit de directeur Crisisbeheersing en de directeur Brandweer- en ambulancezorg. De directie is ambtelijk eindverantwoordelijk voor de voorbereiding, organisatie en uitvoering van de taken van de veiligheidsregio.

2. De directie is belast met de integrale dagelijkse leiding over de organisatie en de procesvoering ten aanzien van de geïntegreerde voorbereiding en uitvoering van de taken zoals bedoeld in artikel 5.

Artikel XIV

Artikel 25 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 25 Beslissingen omtrent personeel, directie en directeur publieke gezondheid

1. Het dagelijks bestuur beslist over alle rechtspositionele aspecten met betrekking tot het in dienst nemen, benoemen, schorsen en ontslaan van het personeel van de VRGZ.

2. Het dagelijks bestuur besluit omtrent het in dienst nemen, benoemen, schorsen en ontslaan van de directiefunctionarissen zoals aangeduid in artikel 24 met inachtneming van de opvatting van het algemeen bestuur.

3. Over het in dienst nemen, benoemen, schorsen en ontslaan van de directeur publieke gezondheid - voor zover deze functionaris is belast met de operationele leiding van de GHOR als bedoeld in artikel 32 van de Wet veiligheidsregio's – beslist het algemeen bestuur in overeenstemming met het bestuur van de GGD Gelderland-Zuid.

Artikel XV

- In artikel 26 lid 1 wordt <<Wet klachtrecht cliënten zorgsector>> vervangen door <<Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)>>.

Artikel XVI

Artikel 35 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 35 Zorgplicht archiefbescheiden

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden van de veiligheidsregio, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening, die aan gedeputeerde staten wordt medegedeeld.

2. Het dagelijks bestuur is tevens belast met de zorg voor de archiefbescheiden die worden gevormd krachtens de gedelegeerde taken. Het dagelijks bestuur stelt voor het beheer van de archiefbescheiden van de veiligheidsregio nadere regels vast, met inachtneming van het bepaalde in de archiefverordening zoals genoemd in lid 1.

3. De archivaris is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats alsmede het beheer van de naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden en documentaire verzamelingen.

4. De archivaris doet jaarlijks aan het dagelijks bestuur verslag inzake de in lid 3 hiervoor vermelde uitoefening van het toezicht en het gevoerde beheer.

5. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform artikel 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.

Artikel XVII

Artikel 41 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 41 Inwerkingtreding
Deze gewijzigde regeling treedt, na een daartoe strekkend besluit van de besturen van twee derden van het aantal deelnemende gemeenten, in werking na bekendmaking van het besluit, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2020.

Artikel XVIII

Aan <<**ALGEMENE BEPALINGEN**>> wordt een voetnoot toegevoegd luidende:

Een aantal wetsvoorstellen die thans (maart 2020) in omloop zijn kunnen gevolgen hebben voor de gemeenschappelijke regeling, zoals het wetsvoorstel Archiefwet 2021, wetsvoorstel Wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen inzake versterken democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen, wetsvoorstel Wet ambulancezorgvoorzieningen (als opvolger van de Tijdelijke wet ambulancezorg) en het wetsvoorstel Wijzigingen Wet, Besluit en Regeling elektronische publicaties.

Artikel XIX

De toelichting op artikel 1 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
In dit artikel zijn enkele termen die in de gemeenschappelijke regeling regelmatig terugkomen, uiteen gezet. De begripsomschrijvingen a t/m e spreken voor zich.

De verwijzing in artikel 1, lid 2 naar de algemeen directeur vervalt, omdat nu sprake is van een tweehoofdige directie, namelijk een directeur Crisisbeheersing en een directeur Brandweer- en ambulancezorg Deze tweehoofdige directie is verantwoordelijk voor de ambtelijke organisatie. De directeur Crisisbeheersing vervult tevens de rol van secretaris van het algemeen en dagelijks bestuur.

Artikel XX

De toelichting op artikel 2 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 2 Openbaar lichaam
In dit artikel wordt het openbaar lichaam geïntroduceerd. Ingevolge artikel 8 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: wet) is het openbaar lichaam rechtspersoon.

In dit artikel komt tot uiting de samenvoeging van de (oude) gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal tot de nieuwe gemeente West Betuwe per 1 januari 2019.

Artikel XXI

Na de tweede alinea van de toelichting op artikel 9 worden twee alinea's toegevoegd luidende:

> In artikel 9 lid 2 sub c staat de bevoegdheid genoemd van het vaststellen van rechtspositionele regelingen die van toepassing zijn op het personeel van de veiligheidsregio. Na inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) bestaan er geen verordeningen over rechtspositionele aangelegenheden meer. De huidige verordeningen worden dan naar verwachting vervangen door de Cao-gemeenten en een personeelshandboek waarvan de inhoud wordt geïncorporeerd in de arbeidsovereenkomst.
>
> De Wnra is thans (peildatum januari 2020) reeds van toepassing op personeel dat werkzaam is binnen de sector Ambulancezorg van de VRGZ. Op hen is het private arbeidsrecht van toepassing waaronder de sector cao Ambulancezorg. Voor het overige personeel van de VRZG is de Wnra nog niet in werking getreden.

Artikel XXII

De toelichting op artikel 12 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

> **Artikel 12 Taken en bevoegdheden**
> De inhoud van dit artikel spreekt voor zich. De inhoud van dit artikel is redactioneel aangepast conform het huidige artikel 33b van de wet. Daarnaast zijn in de onderdelen i, j, k en l aanvullende bevoegdheden beschreven die al in de huidige regeling zijn genoemd.
>
> In het kader van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (Wnra) vindt op grond van de Aanpassingswet Wnra een wijziging plaats van onder meer artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Kamerstukken EK, nr. 35.073; artikel 2.13; zie ook de toelichting in paragraaf 4.2 van de bijbehorende Memorie van toelichting nr. 35.073-3). De bevoegdheid van het dagelijks bestuur tot het (éénzijdig) benoemen, schorsen en ontslaan van ambtenaren die onder de Wnra vallen wordt geschrapt. Daarmee komt te zijner tijd ook de bevoegdheid zoals opgenomen in artikel 12 onder e te vervallen, omdat artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen de grondslag daarvoor vormt.
>
> Met de inwerkingtreding van de Wnra voor de veiligheidsregio's (naar verwachting op 1 januari 2021) worden ambtenaren in dienst genomen door de veiligheidsregio als rechtspersoon op grond van privaatrechtelijke arbeidsovereenkomsten. De bevoegdheid om privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten is thans reeds geduid in artikel 33b lid 1 sub e van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 12 onderdeel f van deze regeling.
>
> Voor de sector Ambulancezorg is de Wnra reeds van kracht geworden per 1 januari 2020. Medewerkers van de sector Ambulancezorg vallen derhalve onder het private arbeidsrecht en worden in dienst genomen op grond van een arbeidsovereenkomst tussen medewerker en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Artikel XXIII

De toelichting op artikel 17a wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

> **Artikel 17a De secretaris**
> De directeur Crisisbeheersing staat als secretaris het algemeen en dagelijks bestuur en de voorzitter terzijde in de uitoefening van hun taak. Stukken die van het bestuur uitgaan worden door de secretaris medeondertekend.

Artikel XXIV

De toelichting op artikel 23 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 23 Personeel

Dit artikel biedt de veiligheidsregio de mogelijkheid om personeel in dienst te nemen. In het kader van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) is het van belang daarop te anticiperen in dit artikel. Tot inwerkingtreding van de Wnra gebeurt het in dienst nemen van personeel op basis van een ambtelijke aanstelling en na inwerkingtreding van de Wnra gebeurt dat op basis van het aangaan van arbeidsovereenkomsten met medewerkers. Naar verwachting treedt de Wnra voor de veiligheidsregio's in werking op 1 januari 2021.

Op het personeel van de veiligheidsregio is een vooraf aan te wijzen rechtspositieregeling van toepassing tot inwerkingtreding van de Wnra. Na inwerkingtreding van de Wnra geldt het private arbeidsrecht, met inachtneming van het overgangsrecht zoals opgenomen in de Wnra. Zie ook de toelichting op artikel 9 en artikel 12 van deze regeling.

Voor (werknemers binnen) de sector Ambulancezorg is de Wnra reeds van kracht geworden per 1 januari 2020. Werknemers binnen de sector Ambulancezorg vallen derhalve per 1 januari 2020 onder het private arbeidsrecht en worden in dienst genomen op grond van een arbeidsovereenkomst tussen medewerker en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Artikel XXV

De toelichting op artikel 24 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 24 Samenstelling directie
In dit artikel wordt de samenstelling van de (tweehoofdige) directie van de VRGZ beschreven. De directie van de VRGZ bestaat uit de directeur Brandweer- en ambulancezorg, die verantwoordelijk is voor de sectoren brandweer (incl. Meldkamer brandweer) en ambulancezorg (incl. Meldkamer ambulancezorg) én de directeur Crisisbeheersing, die verantwoordelijk is voor de sectoren Bedrijfsvoering en Crisisbeheersing, met uitzondering van de GHOR en tevens fungeert als secretaris en eerste aanspreekpunt van het bestuur.

Artikel XXVI

De toelichting op artikel 25 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 25 Beslissingen omtrent personeel, directie en directeur publieke gezondheid
Conform het huidige artikel 33b van de Wet gemeenschappelijke regelingen is het dagelijks bestuur bevoegd om alle rechtspositionele beslissingen te nemen met betrekking tot het in dienst nemen, het benoemen, schorsen en ontslaan van het personeel.

In het algemeen bestuur is eerder uitgesproken dat ten aanzien van de belangrijkste rechtspositionele maatregelen met betrekking tot de directeur Crisisbeheersing en de directeur Brandweer- en ambulancezorg zij hierover een besluit wil nemen. Om aan deze wens tegemoet te komen zal het dagelijks bestuur haar voornemen met betrekking tot benoeming, ontslag en schorsing van de voornoemde twee directiefunctionarissen aan het algemeen bestuur kenbaar maken. Met inachtneming van de opvatting van het algemeen bestuur neemt het dagelijks bestuur vervolgens een besluit.

De gemeentelijke gezondheidsdienst staat onder leiding van een directeur publieke gezondheid, die wordt benoemd door het algemeen bestuur van de gemeentelijke gezondheidsdienst in overeenstemming met het bestuur van de veiligheidsregio.

Artikel XXVII

De toelichting op artikel 26 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 26 Klachtenregeling

Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (klachtbehandeling) is ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent dat in een klachtenregeling moet worden geregeld hoe omgegaan wordt met klachten over de veiligheidsregio en haar personeel.

Op grond van Stb. 1999, 241 zijn de Awb-bepalingen over het intern klachtrecht (titel 1 van hoofdstuk 9) niet in werking getreden, ten aanzien van klachten die zien op een beleidsterrein dat wordt bestreken door de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Dit zal met name het geval zijn als wordt geklaagd over (de medische hulpverlening van) ambulancemedewerkers. De afhandeling van dit soort klachten moet plaatsvinden met inachtneming van de bepalingen in de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Titel 9.2 van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht gaat over klachtbehandeling door een ombudsman (extern klachtrecht). Deze titel is van toepassing op alle ingediende klachten, dus ook op klachten die zijn afgehandeld met toepassing van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz).

Er bestaan derhalve twee categorieën van klachten: klachten in het kader van het aanbieden van zorg (de RAV als zorgaanbieder en de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg die daarop van toepassing is; verplicht een schriftelijke regeling te treffen) én klachten regulier (VRGZ minus RAV waarop de voornoemde wet niet van toepassing is omdat de VRGZ minus de RAV geen zorgaanbieder is). Voor de eerste categorie moet een klachtenregeling worden opgesteld die voldoet aan het gestelde in paragraaf 1 hoofdstuk 3 Wkkgz. Voor de tweede categorie is de klachtafhandeling conform de Awb voldoende, maar aan deze categorie is wel een registratieplicht verbonden (artikel 9:12a Awb).

Voor de eerste categorie (RAV als zorgaanbieder) vervolgt het proces zich bij de Geschillencommissie Ambulancezorg. Voor de tweede categorie (VRGZ minus RAV) vervolgt het proces zich bij de Nationale Ombudsman.

Het vaststellen van een klachtenregeling voor de RAV is op dit moment (maart 2020) verbonden aan een advies van de cliëntenraad op grond van artikel 3 lid 1 sub k Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (WMCZ). Deze wet komt per 1 juli 2020 te vervallen en wordt dan opgevolgd door de WMCZ 2018. In deze laatste wet is een klachtenregeling verbonden met instemming van de cliëntenraad op grond van artikel 8 lid 1 sub a WMCZ 2018. Er is dus in beide gevallen een vorm van overleg met de medezeggenschap noodzakelijk.

In artikel 26 wordt ervoor gekozen dat de Nationale ombudsman bevoegd is om klachten als bedoeld in hoofdstuk 9, titel 2, af te handelen. De veiligheidsregio kiest er niet voor om aan te sluiten bij een ombudsman- of commissie van één van de deelnemende gemeenten, omdat die niet over expertise beschikken inzake alle beleidsterreinen waarin de veiligheidsregio opereert. Van de Nationale ombudsman mag deze expertise wel verwacht worden.

Artikel XXVIII

De toelichting op artikel 35 wordt gewijzigd en komt te luiden als volgt:

Artikel 35 Zorgplicht archiefbescheiden

In verband met de inwerkingtreding van de Wnra wordt de archivaris niet meer benoemd maar aangewezen.

Lid 1
De tekst van dit lid is gebaseerd op het bepaalde in artikel 40 van de Archiefwet 1995. Een door het algemeen bestuur vastgestelde archiefverordening vormt de basis waarop de aan het dagelijks bestuur toebedeelde zorg zoals aangegeven in artikel 41 lid 1 onder a van de Archiefwet 1995 nader wordt vormgegeven.

Lid 2
De bedoelde regels zijn opgenomen in het Besluit Informatiebeheer VRGZ.

Lid 3
De aanwijzing van de archiefbewaarplaats is opgenomen in het Besluit Informatiebeheer VRGZ evenals de aanwijzing van de beheerder.

Lid 4
De verslaglegging door de archivaris aan het dagelijks bestuur is de basis voor de verantwoording van het dagelijks bestuur jegens het algemeen bestuur.

Artikel XXIX

De wijzigingen treden in werking na bekendmaking in de Staatscourant en werken terug tot 1 januari 2020.

Indienen en beantwoording raadsvragen

Gemeente Druten

Omschrijving	Aankruisen wat van toepassing is
Schriftelijke vragen (art. 44 RvO)	
Technische vragen	X

Fractie: Kernachtig Druten
CC: raad

Datum: 27 oktober 2020
Datum vragen ingekomen: Datum_vragen

Onderwerp:
AGP 4 – Wijziging GR VRGZ

Vragen:

- Wat zijn de ervaringen met de tweehoofdige directiestructuur per 1 januari 2019? Heeft hierop een evaluatie plaatsgevonden?

Antwoord:

De voorzitter van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft een functioneringsgesprek gevoerd met beide directeuren. Daaraan voorafgaand is een consultatie geweest van bestuurlijke portefeuillehouders. Daaruit kwam naar voren dat het functioneren van de directie VRGZ in de ogen van het bestuur goed is. Ook de samenwerking tussen het bestuur en de directie van de VRGZ verloopt goed. Jaarlijks worden met het regiobestuur functioneringsgesprekken gevoerd over het functioneren van beide directeuren.

Verzonden:
Ter informatie: Indienen en wijze van afdoening door het college

Schriftelijke vragen	**Afdoening door college:** schriftelijke beantwoording binnen 30 dagen
Technische vragen	**Indienen:** Uiterlijk maandag vooraf een RTG. **Afdoening door college:** tijdens RTG vergadering

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1957
Extern Zaak ID	Z/20/053313
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	10.2
Omschrijving	Wensen en Bedenkingen Deelname werkgeversvereniging Veiligheidsregio Gelderland-Zuid VRGZ
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team OOV
Eigenaar	Muskens, Eefje
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	06-46824046
E-mail adres steller	e.muskens@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beslisnota Wensen en Bedenkingen Deelname werkgeversvereniging VRGZ
Bijlage 1: Brief voorzitter VRGZ aan de gemeenteraad
Bijlage 2: Oplegnotitie VRGZ Deelname Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's
Bijlage 3: Conceptbrief AB VRGZ
Beantwoording Technische vragen Deelname werkgeversvereniging VRGZ - Kernachtig Druten.pdf

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	20 oktober 2020
Raad RTG Druten	29 oktober 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

de gemeenteraad besluit:

1. Wensen en bedenkingen in te dienen over de voorgenomen deelname van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan de landelijke Werkgeversvereniging

Gemeente Druten

Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).
2. Deze wensen en bedenkingen als volgt te formuleren:

- op dit moment niet over te gaan tot deelname aan de op te richtenWerkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
- eerst van de Veiligheidsregio's te vragen:
    - de gemeenten als betalende partij een rol te geven bij de onderhandelingen over cao en cao-wijzigingen
    - de garantie, zoals bij de WSGO, dat de afwijking van de cao-gemeenten nihil zal zijn en alleen betrekking heeft op de specifieke onderwerpen voor de Brandweer
    - een beeld te geven van de kosten voor de WVSV en de garantie dat de kosten voor de werkgeversvereniging (oprichting en instandhouding) opgevangen worden binnen de budgetten van de veiligheidsregio's

3. De zienswijze met argumenten en kanttekening kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Besluit

de gemeenteraad besluit:
1. Wensen en bedenkingen in te dienen over de voorgenomen deelname van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan de landelijke Werkgeversvereniging
Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).
2. Deze wensen en bedenkingen als volgt te formuleren:

- op dit moment niet over te gaan tot deelname aan de op te richtenWerkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
- eerst van de Veiligheidsregio's te vragen:
    - de gemeenten als betalende partij een rol te geven bij de onderhandelingen over cao en cao-wijzigingen
    - de garantie, zoals bij de WSGO, dat de afwijking van de cao-gemeenten nihil zal zijn en alleen betrekking heeft op de specifieke onderwerpen voor de Brandweer
    - een beeld te geven van de kosten voor de WVSV en de garantie dat de kosten voor de werkgeversvereniging (oprichting en instandhouding) opgevangen worden binnen de budgetten van de veiligheidsregio's

3. De zienswijze met argumenten en kanttekening kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Gemeente Druten

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53313

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Deelname werkgeversvereniging VRGZ

Voorgesteld besluit
het college besluit:
1. Aan de gemeenteraad voor te stellen wensen en bedenkingen in te dienen over de voorgenomen deelname van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan de landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).
2. Deze wensen en bedenkingen als volgt te formuleren:
    - op dit moment niet over te gaan tot deelname aan de op te richten Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
    - eerst van de Veiligheidsregio's te vragen:
    - de gemeenten als betalende partij een rol te geven bij de onderhandelingen over cao en cao-wijzigingen
    - de garantie, zoals bij de WSGO, dat de afwijking van de cao-gemeenten nihil zal zijn en alleen betrekking heeft op de specifieke onderwerpen voor de Brandweer
    - een beeld te geven van de kosten voor de WVSV en de garantie dat de kosten voor de werkgeversvereniging (oprichting en instandhouding) opgevangen worden binnen de budgetten van de veiligheidsregio's

de gemeenteraad besluit:
1. Wensen en bedenkingen in te dienen over de voorgenomen deelname van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan de landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).
2. Deze wensen en bedenkingen als volgt te formuleren:
    - op dit moment niet over te gaan tot deelname aan de op te richten Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
    - eerst van de Veiligheidsregio's te vragen:
    - de gemeenten als betalende partij een rol te geven bij de onderhandelingen over cao en cao-wijzigingen
    - de garantie, zoals bij de WSGO, dat de afwijking van de cao-gemeenten nihil zal zijn en alleen betrekking heeft op de specifieke onderwerpen voor de Brandweer
    - een beeld te geven van de kosten voor de WVSV en de garantie dat de kosten voor de werkgeversvereniging (oprichting en instandhouding) opgevangen worden binnen de budgetten van de veiligheidsregio's
3. De zienswijze met argumenten en kanttekening kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid.

Aanleiding
De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (hierna: VRGZ) wil deelnemen aan de op te richten Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV). Deze vereniging zal namens de besturen van de 25 veiligheidsregio's onderhandelen met de werknemersorganisaties en bindende afspraken maken over arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's, uitgezonderd de medewerkers van de sector ambulancezorg, aangezien zij een eigen branche-cao hebben. Zie hiervoor bijlage: brief aan de voorzitters van de gemeenteraden dd. 25 september 2020.

Alvorens over te gaan tot deelname aan de WVSV stelt de voorzitter van het algemeen bestuur VRGZ, de heer H. Bruls, de raden in de gelegenheid om uiterlijk 16 november 2020 wensen en bedenkingen ten aanzien van deze keuze kenbaar te maken, op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Hieronder geven we aan hoe de behoefte aan deelname aan de WVSV is ontstaan.

<u>CAR UWO tot 1 januari 2020: voor gemeenten en o.a. veiligheidsregio's</u>
Per 1 januari is de wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) ingegaan, geldend voor gemeenteambtenaren en ook voor de veiligheidsregio's. Tot die tijd was de rechtspositie van gemeenteambtenaren en ook van de medewerkers van veiligheidsregio's geregeld in de CAR UWO. Over de arbeidsvoorwaarden werd onderhandeld door de VNG. Voor de Brandweer gold dat een Brandweerkamer bij de VNG in het leven was geroepen die onderhandelde met werknemersorganisaties over 4 specifieke onderwerpen uit de CAR UWO:

a) het overgangsrecht bij functioneel leeftijdsontslag (FLO) bij brandweerpersoneel
b) de rechtspositie van vrijwilligers bij de brandweer
c) keuringen van brandweerpersoneel
d) de vergoeding voor piketdienst door beroepsbrandweer

<u>Na 1 januari 2020; de Cao Gemeenten gaat in en geldt niet voor Veiligheidsregio's</u>
Na 1 januari 2020 is de Cao gemeenten van toepassing geworden. Deze cao geldt uitsluitend voor gemeentepersoneel. De Cao bevat geen bepalingen voor brandweerpersoneel meer. Veiligheidsregio's kunnen geen lid worden van de werkgeversvereniging gemeenten (VNG/LOGA) en kunnen zich niet aansluiten bij de Cao Gemeenten. De VNG heeft geen kennis van de brandweerspecifieke regelingen (behoort bij de Brandweerkamer)

De inwerkingtreding van de Wnra is voor de veiligheidsregio's uitgesteld voor onbepaalde tijd, gezien de complexe situatie met verschillende soorten personeel binnen de Veiligheidsregio's.
De CAR UWO wordt voor de veiligheidsregio's in stand gehouden; de VNG zal de CAR UWO alleen voor de veiligheidsregio's nog blijven actualiseren in 2020 en 2021, op basis van de wijzigingen in de Cao Gemeenten, om te voorkomen dat rechtsposities uit elkaar gaan lopen.

<u>Overige organisaties op gemeenteniveau richten werkgeversvereniging WSGO op: Veiligheidsregio's kunnen (vooralsnog) geen lid worden.</u>
Voor de vele andere organisaties op gemeenteniveau, (zoals gemeentelijke gemeenschappelijke regelingen, fusieorganisaties van gemeenten die uitvoeringstaken van gemeenten hebben overgenomen, samenwerkingsverbanden als regionale archieven, GGD-en, organisaties die Wsw of participatiewet uitvoeren) heeft de VNG de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) geïnitieerd.

De Cao SGO is inhoudelijk gelijk aan de cao-gemeenten. De statuten van de WSGO staan in essentie geen afwijking van de cao Gemeenten toe. De lijn van de WSGO is om de cao-onderhandelingen voor de Cao SGO in één proces te gieten met de cao Gemeenten.

De Veiligheidsregio's kunnen op dit moment niet deelnemen aan de WSGO omdat:

- voor hen de Wnra is uitgesteld/ nog niet in werking is getreden
- de Cao SGO volledig wil aansluiten bij de Cao Gemeenten en dus ook geen Brandweerhoofdstukken bevat

- het niet duidelijk is of de WSGO deze hoofdstukken wel wil toevoegen; dit wijkt af van de doelstelling en de statuten van de WSGO en vraagt ook extra inspanningen van de WSGO bij de onderhandelingen

<u>De veiligheidsregio's hebben een 'eigen'werkgeversvereniging nodig</u>
De Wnra is van toepassing verklaard op de veiligheidsregio's; de wetgever heeft de inwerkingtreding alleen uitgesteld, in principe voor één jaar. De datum voor inwerkingtreding voor de veiligheidsregio's wordt echter bij Koninklijk Besluit bepaald; feitelijk is vooralsnog dan ook sprake van uitstel voor onbepaalde duur.

De Veiligheidsregio's hebben hoe dan ook een werkgeversvereniging nodig:
- dan wel om de slag naar de Wnra te organiseren voor hun rechtspositie, in samenspraak met de bonden
- dan wel indien de veiligheidsregio's als sector definitief uitgezonderd wenst te blijven van de Wnra (dit vereist een wetswijziging en zwaarwegende argumenten). Ook dan is een werkgeversvereniging nodig.

De veiligheidsregio's hebben het principebesluit genomen, mede op advies van de Brandweerkamer van de VNG, tot het opstellen van een eigen cao en tot het oprichten van een eigen werkgeversvereniging. Een besluit tot het lid worden van een werkgeversvereniging kan indien de regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang (art. 31a lid 1 Wgr). Het besluit wordt niet genomen nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen (art. 31a, lid 2 Wgr).

Gewenst resultaat
Met dit advies beogen wij dat bij het oprichten van de WVSV en de totstandkoming van de Cao voor de veiligheidsregio's de belangen van de gemeenten als betalende partij voldoende worden gewaarborgd.

Argumenten
1.1 De oprichting van de WVSV roept veel vragen op over de positie van gemeenten als betalende partij.
We zijn van mening dat het indienen van een zienswijze daarom van belang is.

2.1 De gemeenten zijn de betalende partij: dat betekent dat zij invloed moeten kunnen uitoefenen op de totstandkoming van de cao voor de Veiligheidsregio's.
De onderhandelende partijen, zowel werkgever als werknemer, worden niet gehinderd door de financiële consequenties van de uitkomsten. Het is niet ondenkbaar dat op (langere) termijn door onderhandelingen de Cao Veiligheidsregio en de Cao Gemeenten steeds verder uit elkaar gaan lopen. We voelen meer voor een aanpak waarbij de gemeenten, als betalende en niet onderhandelende partij een rol krijgen bij de onderhandelingsuitkomst, voordat deze definitief wordt.

2.2 Garantie dat de cao aansluit bij de Cao-gemeenten
Door de voorzitter van het Algemeen Bestuur VRGZ wordt aangegeven dat "de toekomstige rechtspositie/cao van de WVSV zoveel mogelijk vergelijkbaar zal worden met de Cao Gemeenten/Cao SGO, met toevoeging van c.q. aparte aandacht voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO)".

"Zoveel mogelijk" is een rekbaar begrip en in onderhandelingssituaties zal over en weer wel eens water bij de wijn worden gedaan. Het geeft gemeenten onvoldoende zekerheid. We voelen dan ook veel meer voor de aanpak van de WSGO, waarin in de statuten geen afwijking van de Cao Gemeenten wordt toegestaan.

2.3 De werkgeversvereniging brengt kosten met zich mee.
We denken dat het oprichten en in stand houden van een werkgeversvereniging kosten met zich meebrengt. "De overgang van de huidige situatie naar een werkgeversvereniging wordt zoveel mogelijk budgetneutraal georganiseerd". "Zoveel mogelijk" is een rekbaar begrip. Ook wordt er niets gezegd over de kosten voor het in stand houden van de werkgeversvereniging. We vragen een inschatting van de kosten en de concrete toezegging dat de kosten die nodig zijn voor de werkgeversvereniging (oprichting en instandhouding) worden opgevangen binnen de bestaande budgetten van de veiligheidsregio's.

2.4 Door het huidige voorstel neemt de invloed van gemeenten op de kosten van de Veiligheidsregio af.
Het is in de afgelopen jaren gebleken dat het voor de gezamenlijke gemeenten lastig is om financieel grip te houden op de kosten voor Gemeenschappelijke Regelingen in het algemeen en voor de VRGZ in het bijzonder. Als de gemeenten staan voor bezuinigingen gaat de VRGZ uiteindelijk niet akkoord met het leveren van een bijdrage aan die bezuinigingen en ook is wel eens uitzetting van kosten aan de orde terwijl de gemeenten hun budgetten zien slinken. De gemeenten staan dit uiteindelijk toe. We zien in de stap naar een eigen cao het risico dat de grip op de kosten alleen maar meer afneemt. Dit willen we voorkomen.

Tegenargumenten en risico's
1.1 De besluitvorming en inrichting van een eigen werkgeversvereniging vergt langere tijd.
De veiligheidsregio's volgen nu met beperkte duur, t/m 2021, de huidige publiekrechtelijke regeling van arbeidsvoorwaarden CAR-UWO (inclusief de specifieke brandweerhoofdstukken). We begrijpen dat de Veiligheidsregio's een groot belang hebben bij het tot stand brengen van de WVSV.
De zienswijzen van gemeenten kunnen leiden tot vertraging van de oprichting van de WVSV.

Uitvoering
De wensen en bedenkingen worden middels bijgevoegde concept brief verstuurd naar het algemeen bestuur van de VRGZ.

Advies
Advies gevraagd aan:
- P&O
- AJZ

Afgestemd met:
- Gemeenten Tweestromenland

Bijlagen
1. Brief Voorzitter VRGZ aan de gemeenteraad
2. Oplegnotitie VRGZ Deelname Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's
3. Conceptbrief AB VRGZ

Aan de voorzitters van de
gemeenteraden
van de deelnemende gemeenten
aan de VRGZ

Directie
Prof. Bellefroidstraat 11
6525 AG Nijmegen
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

Datum: 25 september 2020
Betreft: Lid werkgeversvereniging
Bijlage(n):

Contactpersoon

Geachte voorzitter van de gemeenteraad,

Op 14 september jl. heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio, mede op advies van de Brandweerkamer van de VNG het principebesluit genomen tot het oprichten van de *Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's* (WVSV), die namens de besturen van de veiligheidsregio's onderhandelt met de werknemersorganisaties en bindende afspraken maakt over arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's (uitgezonderd de medewerkers in dienst bij de sector ambulancezorg, zij hebben een branche-cao).

Alvorens de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) overgaat tot deelname aan deze werkgeversvereniging, stel ik namens het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang van deelname aan deze werkgeversvereniging kenbaar te maken, op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Ik verzoek u dit uiterlijk 16 november a.s. aan mij kenbaar te maken.

Huidige situatie
De arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers van de veiligheidsregio's worden nu afgesproken onder de paraplu van de VNG. Sinds 2014 is voor een aantal brandweerspecifieke onderwerpen een aparte kamer ingericht, de Brandweerkamer (kamer van het College van Arbeidszaken). De Brandweerkamer onderhandelt met de vakbonden over een aantal specifieke regelingen voor het brandweerpersoneel waaronder het FLO-overgangsrecht. Tussen de VNG en het Veiligheidsberaad is hiertoe in 2014 een dienstverleningsovereenkomst gesloten.

Per 1 januari 2020 is met de komst van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) het arbeidsvoorwaardenregime van de gemeentelijke sector gewijzigd. Als gevolg van de Wnra passen de gemeenten en de gemeenschappelijke organisaties per 1 januari 2020 de Cao Gemeenten respectievelijk de Cao SGO[1] toe (feitelijk de opvolger van de CAR-UWO). Personeel van de veiligheidsregio's (exclusief personeel van de sector ambulancezorg) is uitgezonderd van

[1] Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties

inwerkingtreding van de Wnra. Op de veiligheidsregio's blijft derhalve, voor beperkte duur, de huidige publiekrechtelijke regeling van arbeidsvoorwaarden CAR-UWO (inclusief de specifieke brandweerhoofdstukken) van kracht. Voor de jaren 2020 en 2021 is met de VNG-organisatie afgesproken dat de CAR-UWO nog wordt bijgehouden. De veiligheidsregio's zullen evenwel in de toekomst (structureel) zelf tot arbeidsvoorwaardenvorming moeten komen.

Toekomstige situatie
Voorafgaand aan het principebesluit van het Veiligheidsberaad heeft het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 25 juni 2020 zelf geconcludeerd dat het oprichten van een eigen werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's de beste oplossing is voor de hierboven geschetste situatie.

Bij het principebesluit van het Veiligheidsberaad, dat wordt onderschreven door onze eigen veiligheidsregio, gelden de volgende uitgangspunten:
- deelname van alle 25 veiligheidsregio's, zodat er landelijk collectieve afspraken gemaakt kunnen worden;
- de toekomstige rechtspositie/cao van de WVSV wordt zoveel mogelijk vergelijkbaar met de Cao Gemeenten/Cao SGO, met toevoeging van c.q. aparte aandacht voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO).

Gezamenlijk optrekken van de veiligheidsregio's is in zekere zin een voortzetting van de huidige werkwijze in de Brandweerkamer c.q. College van Arbeidszaken (aansluitingsovereenkomst), vanuit een zelfstandige positie. Gezamenlijk optrekken biedt de volgende voordelen:
- het creëren van een heldere arbeidsvoorwaardenstructuur voor de gehele sector;
- typische brandweervraagstukken rond bijvoorbeeld roosters en doorstroom kunnen in landelijke kaders worden geregeld;
- er wordt recht gedaan aan de bijzondere figuur van de veiligheidsregio en de daarbij specifieke arbeidsvoorwaarden.

De bijzondere figuur van de veiligheidsregio en de bijzondere positie als werkgever heeft betrekking op de soorten werknemersgroepen, zoals beroepsbrandweer en vrijwillige brandweer, en op de 24/7 beschikbaarheid en inzetbaarheid en arbeidsvoorwaarden in de sfeer van piketregelingen.

De overgang van de huidige situatie naar een werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's wordt zo veel als mogelijk budgetneutraal georganiseerd. De inrichting van de vereniging en ondersteuningsorganisatie wordt opgepakt door een commissie onder bestuurlijk voorzitterschap van burgemeester Depla (voorzitter Brandweerkamer), met medewerking van de Raad van Commandanten en Directeuren en Veiligheidsregio. De formele oprichting van de WVSV en start van de werkzaamheden volgt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 1 januari 2022.

Ik verzoek u de reactie van uw gemeenteraad te sturen naar Rinie Verhoeven (rinie.verhoeven@vrgz.nl).

Met vriendelijke groet,

de voorzitter van het Algemeen Bestuur VRGZ,

Hubert Bruls

Oplegnotitie

Agendapunt	Onderwerp	Kenmerk	Portefeuillehouder
	Deelname Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's		Mark Slinkman
Dagelijks Bestuur	**Algemeen bestuur**	**Samensteller**	
8-10-2020	19-11-2020	Rinie Verhoeven	

Korte inhoud:

Voor het hierna voorgestelde besluit gelden de navolgende overwegingen.
De veiligheidsregio's zijn vooralsnog uitgesloten van inwerkingtreding van de WNRA (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren). Dit houdt in dat voor de Veiligheidsregio's de per 31-12-2019 bevroren CAR-UWO geldt (waarbij salarisontwikkelingen van cao gemeenten wel worden gevolgd). Voor het jaar 2020 en 2021 heeft de VNG aangegeven deze rechtspositie te blijven ondersteunen. Het is nog onbekend welke rechtspositie vanaf 2022 voor (personeel van) veiligheidsregio's zal gelden. De huidige mogelijkheid om (langs de weg van de VNG) te komen tot collectieve arbeidsvoorwaarden komt te vervallen. Het is van belang dat landelijke collectieve afspraken gemaakt worden voor de sector veiligheidsregio's. Het is daarom een bijzonder aangewezen belang dat de veiligheidsregio's zich op dit vlak gaan organiseren zodat de arbeidsvoorwaardenvorming voor het personeel van de veiligheidsregio's voor de toekomst geborgd is. In het Veiligheidsberaad is onlangs afgesproken een werkgeversvereniging op te richten.
De volgende uitgangspunten worden voor aansluiting in acht genomen:

- deelname van alle 25 veiligheidsregio's, zodat er landelijk collectieve afspraken gemaakt kunnen worden;
- de toekomstige rechtspositie/cao van de WVSV wordt zoveel mogelijk vergelijkbaar met de Cao Gemeenten/Cao SGO, met toevoeging van c.q. aparte aandacht voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO).

Op 25 juni 2020 heeft het Algemeen Bestuur VRGZ de voorkeur uitgesproken dat de veiligheidsregio's (conform het (unanieme) advies van de Brandweerkamer) een eigen cao maken en daartoe gezamenlijk een eigen werkgeversvereniging oprichten.

Een besluit tot lid worden van een werkgeversvereniging kan pas worden genomen nadat de raden van de deelnemende gemeenten een concept-besluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen.
In de bijgevoegde brief van 25 september 2020 heeft de voorzitter VRGZ de gemeenteraden daartoe uitgenodigd.

De overgang van de huidige situatie naar de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) voor de veiligheidsregio's wordt zoveel mogelijk budgetneutraal georganiseerd. De inrichting van de vereniging en ondersteuningsorganisatie wordt opgepakt door een commissie onder bestuurlijk voorzitterschap van burgemeester Depla (voorzitter Brandweerkamer), met medewerking van de Raad van Commandanten en Directeuren en Veiligheidsregio. De formele oprichting van de WVSV en start van de werkzaamheden volgt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 1 januari 2022.

Ter vergadering van het Algemeen Bestuur VRGZ wordt medegedeeld of gemeenteraden wensen of bedenkingen hebben geuit.

Ontwerp-besluit
Deel te nemen aan de landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV), die namens de besturen van de veiligheidsregio's onderhandelt met de werknemersorganisaties en bindende afspraken maakt over arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's (uitgezonderd medewerkers in de sector ambulancezorg, zij hebben een branche-cao).
Bijlagen
Brief van de voorzitter VRGZ

Gemeente Druten

Gemeente Druten
Heuvel 1
Postbus 1
6650 AA Druten

t 088 432 70 00
e info@druten.nl

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Dagelijks Bestuur
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

contactpersoon
Eefje Muskens
t 088 432 7156

ons kenmerk
Z/20/053313

datum 14 oktober 2020
onderwerp Wensen en bedenkingen deelname werkgeversvereniging VRGZ
verzonden

Geacht bestuur,

In de openbare vergadering van 25 juni 2020 van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ), is de deelname aan de werkgeversvereniging besproken. Daarna hebben wij het concept-besluit toegezonden gekregen. Op basis van dat concept-besluit dienen wij onze wensen en bedenkingen in over de voorgenomen deelname van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid aan de landelijke Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).

Onze wensen en bedenkingen zijn als volgt:
1. Op dit moment niet over gaan tot deelname aan de op te richten Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV).
2. Eerst van de Veiligheidsregio's te vragen:
   - de gemeenten als betalende partij een rol te geven bij de onderhandelingen over cao en cao-wijzigingen;
   - de garantie, zoals bij de WSGO, dat de afwijking van de cao-gemeenten nihil zal zijn en alleen betrekking heeft op de specifieke onderwerpen voor de Brandweer;
   - een beeld te geven van de kosten voor de WVSV en de garantie dat de kosten voor de werkgeversvereniging (oprichting en instandhouding) opgevangen worden binnen de budgetten van de veiligheidsregio's.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Druten,

Burgemeester, **Griffier,**

C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld M.J. van IJsseldijk

Indienen en beantwoording raadsvragen

Gemeente Druten

Omschrijving	Aankruisen wat van toepassing is
Schriftelijke vragen (art. 44 RvO)	
Technische vragen	X

Fractie: Kernachtig Druten
CC: raad

Datum: 27 oktober 2020
Datum vragen ingekomen: Datum_vragen

Onderwerp:
AGP 8 – Wensen en Bedenkingen Deelname werkgeversvereniging VRGZ

Vragen:

- Is de voorgestelde Drutense reactie een breder gedeelde reactie?
- Wat als VRGZ besluit om als de enige / een van de weinigen niet deel te nemen aan de WVSV?

Antwoord:

- De colleges van de gemeenten Wijchen, Beuningen en Heumen stellen aan hun raden voor dezelfde wensen en bedenkingen in te dienen.
- Als de VRGZ besluit om niet deel te nemen aan de WVSV dan krijgt ze te maken met een zogeheten 'ondernemings-cao', waarover ze zelf moet onderhandelen met de vakbonden.

Volledigheidshalve wordt benadrukt dat voorgesteld wordt om eerst antwoord te krijgen op de in de beslisnota gestelde vragen alvorens kan worden ingestemd met deelname aan de werkgeversvereniging.

Verzonden:
Ter informatie: Indienen en wijze van afdoening door het college

Schriftelijke vragen	**Afdoening door college:** schriftelijke beantwoording binnen 30 dagen
Technische vragen	**Indienen:** Uiterlijk maandag vooraf een RTG. **Afdoening door college:** tijdens RTG vergadering

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1827
Extern Zaak ID	Z/20/051967
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	11.1
Omschrijving	Financiële verordening Druten 2020 en Nota Investeren en afschrijven 2020
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Financieel beleid
Eigenaar	Orsouw, van, Raoul
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§7 Bedrijfsvoering
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)
Telefoonnummer steller	088-4327190
E-mail adres steller	r.van.orsouw@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beslisnota raad Financiële verordening Druten 2020 en nota Investeren en afschrijven 2020
Bijlage 1: Financiële verordening Druten 2020
Bijlage 2: Wijzigingstabel Financiële verordening Druten
Bijlage 3: Nota investeren en afschrijven Druten_1
Adviesbrief Auditcommissie Druten financiële verordening

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	15 september 2020
Presidium Druten	19 oktober 2020
Raad RTG Druten	29 oktober 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De Financiële verordening 2020 gemeente Druten vast te stellen en de Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer

Gemeente Druten

en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten (ex artikel 212 Gemeentewet) in te trekken.
2. De nota Investeren en afschrijven 2020 vast te stellen.

Besluit

de Gemeenteraad besluit:
1. De Financiële verordening 2020 gemeente Druten vast te stellen en de Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten (ex artikel 212 Gemeentewet) in te trekken.
2. De nota Investeren en afschrijven 2020 vast te stellen met in achtneming van de onderstaande twee wijzigingen:
- Hoofdstuk V Procesbeheersing, Project 1c, punt 4 te wijzigen in: “Het college informeert de raad actief via een beslispunt over welke nieuwe investeringen onder de noemer 1c, de raad een apart voorstel/aparte voorstellen voor autorisatie van het investeringskrediet krijgt en op welke termijn het college het aparte voorstel/de aparte voorstellen aanbiedt.”
- Hoofdstuk V Procesbeheersing, Projecten 1c, de volgende passage onder punt 8 “Vooraf wordt bij investeringen onder noemer 1c door de raad aangegeven of een afsluitrapportage dient te worden opgesteld, waarin inhoudelijk en financieel verantwoording wordt afgelegd.” te wijzigen in: “Het college neemt in de beslisnota die aan de raad wordt voorgelegd over investeringen onder noemer 1c, standaard als beslispunt op dat het college een afsluitrapportage opstelt, waarin inhoudelijk en financieel verantwoording wordt afgelegd.”

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 51967

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Financiele verordening 2020 en nota Investeren en afschrijven 2020

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De Financiële verordening 2020 gemeente Druten vast te stellen en de Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten (ex artikel 212 Gemeentewet) in te trekken.
2. De nota Investeren en afschrijven 2020 vast te stellen.

Aanleiding
Voor u ligt de geactualiseerde en met de gemeente Wijchen geharmoniseerde financiële verordening. In de financiële verordening worden de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vastgelegd. De huidige financiële verordening dateert uit 2016 en is, gezien de samenwerking met de gemeente Wijchen, aan herziening toe. De huidige werkwijze sluit op onderdelen niet meer aan met de verordening uit 2016.

De financiële verordening is de kapstok voor het gehele financiële beheer en beleid. In deze nota wordt op onderdelen verwezen naar onderliggende nota's, waarin het beleid meer tot in detail wordt uitgeschreven. Een voorbeeld hiervan is de nota Investeren en afschrijven, die we gelijktijdig met de vernieuwde financiële verordening aanbieden. Andere nota's zoals de nota Reserves en voorzieningen en het Treasurystatuut volgen hier nog op. De bestaande nota's op deze onderwerpen blijven onverminderd van kracht, totdat de nieuwe zijn vastgesteld.

De Financiële verordening 2020 ligt ook in de gemeente Wijchen ter besluitvorming voor. Met het vaststellen van deze verordening wordt de werkwijze ten aanzien van de planning & control cyclus binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen voor beide gemeenten vrijwel hetzelfde.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
28-5-2015	Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten (ex artikel 212 Gemeentewet)

Gewenst resultaat
De financiële verordening vast te stellen met ingang van 2020, zodat we aansluiten met de huidige werkwijze, waarbij we tevens binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen een harmonisatieslag slaan.

Argumenten
1.1 Om de Werkorganisatie efficiënter te maken, dienen we zo veel mogelijk in werkwijze te harmoniseren.
De Werkorganisatie Druten Wijchen werkt aan drie planning & control cycli (gemeente Druten, gemeente Wijchen en de WDW zelf). Om dit zo efficiënt mogelijk te laten plaats vinden, ligt één werkwijze voor de hand. Deze financiële verordening en nota Investeren en afschrijven dragen hieraan bij. Zo zijn de rapportagemomenten en inhoud gelijkgetrokken met de gemeente Wijchen en hanteren we dezelfde uitgangspunten in het financieel beheer.

1.2 Een geharmoniseerde werkwijze met de gemeente Wijchen vergemakkelijkt het proces bij de mogelijke bestuurlijke fusie.
De harmonisatie heeft voor de huidige situatie direct een positief effect, maar maakt ook de mogelijke volgende stap (bestuurlijke fusie) op dit vlak eenvoudiger. De voorliggende verordeningen kunnen vrijwel identiek overgenomen worden bij een fusie.

Tegenargumenten en risico's
1.1 Er dienen nog meerdere beleidsstukken te worden geactualiseerd.
Met het vaststellen van de financiële verordening zijn we er nog niet. De financiële verordening is de kapstok waaraan diverse beleidsnotities hangen. Op korte termijn bieden we ter actualisatie de beleidsnota's 'Reserves en voorzieningen' en 'Treasurystatuut' aan.

1.2 Op enkele onderdelen blijven we verschil van werkwijze hanteren.
De voorliggende verordeningen van Druten en Wijchen zijn vrijwel identiek. Echter op enkele punten blijven gemeenten hun eigen werkwijze behouden. Deze uitzonderingen zijn gericht op het bestuurlijk proces en zijn voor de efficiency van de WDW overkomelijk.

Financiële gevolgen
De wijziging van deze verordening heeft als zodanig geen financiële consequenties.

Communicatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na vaststelling volgt (digitale) publicatie

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Financiële verordening gemeente Druten 2020

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	gemeente Druten
Officiële naam regeling	Financiële verordening gemeente Druten 2020
Citeertitel	Financiële verordening gemeente Druten 2020
Besloten door	Gemeenteraad
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Onderwerp	Financiën

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Geen

Grondslagen

Artikel 212 van de gemeentewet

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

N.v.t.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terug-werkende kracht	Betreft	Ontstaansbron: datum ondertekening; bron bekendmaking	Inwerkingtreding: datum ondertekening; bron bekendmaking
12-11-2020	1-1-2020	Nieuwe regeling		

Geconsolideerde tekst van de regeling

Financiële verordening gemeente Druten 2020

De raad van de gemeente Druten;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 september 2020;
gelet op artikel 212 van de Gemeentewet;
gezien het advies van de auditcommissie;
besluit vast te stellen de Financiële verordening gemeente Druten 2020:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de gemeentelijke organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd;
b. BBV: de geldende verslaggevingsvoorschriften "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten";
c. beleidsindicatoren: kengetal met als doel begroting en verantwoording inzichtelijker te maken voor gebruikers en een betere vergelijkbaarheid met andere gemeenten mogelijk te maken;
d. doelmatigheid: een doel bereikend met zo weinig mogelijk menskracht en middelen;
e. doeltreffendheid: het beoogde doel halend, doeltreffendheid zegt dus iets over de mate waarin een doel wordt bereikt, wat onafhankelijk is van de geleverde inspanningen;
f. investeringsbudget: een bedrag dat vrijgegeven is voor het vastleggen van vermogen in een object waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt;
g. overheidsbedrijf: onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin de gemeente, al dan niet samen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt;
h. paragrafen: in een paragraaf wordt de raad integraal over een bepaald thema dat dwars door de begroting loopt, geïnformeerd;
i. programma: een samenhangend geheel van taakvelden van de gemeente;
j. publieke taak: taken die (meestal op grond van een wettelijke verplichting) voortvloeien uit de behoefte aan waarborging van een maatschappelijk, algemeen belang waarvan de behartiging anders (bijvoorbeeld spontaan via de markt) niet goed tot zijn recht komt;
k. rechtmatigheid: geeft aan dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten;
l. taakvelden: een eenheid waarin de programma's worden onderverdeeld;
m. verantwoording: jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening).

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Programma-indeling en indicatoren

1. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling voor die raadsperiode vast.
2. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode op voorstel van het college de taakvelden per programma vast.
3. De raad stelt op voorstel van het college per programma de beleidsindicatoren vast.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting en de jaarstukken worden onder elk van de programma's de baten en lasten per taakveld weergegeven;
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringsbudget weergegeven;
3. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de geautoriseerde investeringsbudgetten en de actuele raming van de totale uitgaven en inkomsten weergegeven.

Artikel 4. Kaders begroting

1. Het college neemt in de perspectiefnota een voorstel op voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De raad stelt deze nota vóór 1 augustus vast. Deze nota bevat tenminste:
   a) een financieel meerjarenperspectief op de exploitatieontwikkeling, uitgesplitst naar het incidentele en structurele perspectief;
   b) inzicht in het verloop van grote projecten en grondexploitaties, waarbij de financiën worden aangegeven voor de duur van het project;
2. In de begroting wordt een post onvoorzien opgenomen;
3. Structurele tekorten worden gedekt door structurele maatregelen;
4. Incidentele tekorten worden gedekt door incidentele maatregelen;
5. Nut en noodzaak worden integraal afgewogen binnen de perspectiefnota of begroting. Daar worden de prioriteiten gesteld. Buiten deze beslissingsmomenten kan, met inachtneming van artikel 5.9, geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden, tenzij door de raad geaccordeerd.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten
Begroting

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen van de eerste jaarschijf.
2. Het college draagt er zorg voor dat de lasten van de taakvelden niet dusdanig worden overschreden, dat de realisatie van andere taakvelden binnen hetzelfde programma onder druk komt.
3. De raad autoriseert wijzigingen op het oorspronkelijke geraamde saldo van baten en lasten in de taakveldenraming, indien deze wijzigingen leiden tot een verandering van de omvang van het programmabudget.
4. Het college informeert de raad als ze afwijkingen ten opzichte van de begroting verwacht over de exploitatie en investeringen. Bij de perspectiefnota stelt het college een begrotingswijziging voor op basis van de verwachte afwijkingen in het lopende jaar.
5. De raad autoriseert eventuele begrotingsoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening. Deze overschrijdingen dienen overzichtelijk gemeld te zijn, binnen het bestaande beleid te vallen en/of voort te komen uit open-einde regelingen.
6. Indien activiteiten, waarvoor de raad een jaargebonden budget beschikbaar heeft gesteld, niet of niet geheel in het boekjaar kunnen worden uitgevoerd, is onder voorwaarden, de mogelijkheid van overheveling van incidentele budgetten naar het volgende boekjaar aanwezig. Op voorstel van het College besluit de raad, over budgetoverhevelingen van het lopende jaar naar het volgende boekjaar.

7. Het college besluit niet over de aan- en verkoop van onroerend goed, buiten hetgeen vastgelegd is in de nota grondbeleid, voordat de raad is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen.
8. Voor een investering waarvan het investeringsinvesteringsbudget niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringsinvesteringsbudget aan de raad voor.
9. Het college informeert vooraf de raad en neemt pas een besluit, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen voor zover het betreft niet bij begroting vastgestelde afzonderlijke verplichtingen inzake de aankoop en verkoop goederen en diensten groter dan € 50.000.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage
1. Het college informeert de raad twee maal per jaar door middel programmarapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente in het lopende boekjaar. Hieruit kan een begrotingswijziging worden vastgesteld.
2. Naast de programmarapportages wordt het college minimaal tweemaal per jaar geïnformeerd over de realisatie over het lopende boekjaar. Jaarlijks stelt het college op behoefte het gewenste aantal rapportages voor het lopende jaar vast.
3. In de rapportages worden afwijkingen toegelicht op de actuele raming van de baten en de lasten in de begroting groter dan € 10.000.

Hoofdstuk 3. Financieel beleid

Artikel 7. Waardering en afschrijving materiële vaste activa
Regels rondom het waarderen, activeren en afschrijven van materiele vaste activa zijn vastgelegd in de beleidsnota 'Investeren en afschrijven'. Deze nota wordt door de raad vastgesteld.

Artikel 8. Voorziening voor oninbare vorderingen
Voor vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van de ouderdom en de status van betreffende openstaande posten.

Artikel 9. Reserves en voorzieningen
Regels rondom het gebruik van reserves en voorzieningen zijn vastgesteld in de nota "reserves en voorzieningen". Deze nota wordt door de raad vastgesteld.

Artikel 10. Kostprijsberekening
1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van goederen, werken en diensten van de gemeente, die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten (inclusief de directe personeelskosten) de overheadkosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van reserves en voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa en voor rioolheffing en

afvalstoffenheffing de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de kosten van het kwijtscheldingsbeleid.

3. Voor de inzet van materiele activa worden naast directe kosten, indirecte kosten en afschrijvingskosten, de rente voor de financiering van het actief toegerekend. Deze rente is een vergoeding voor de inzet van vreemd vermogen en van eigen vermogen. De rentepercentages voor deze vergoeding worden bij de behandeling van de begroting vastgesteld.
4. Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen, waarmee kosten in rekening worden gebracht en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, worden de structurele overheadkosten extracomptabel evenredig, op basis van de begrote verdeling directe fte's over taakvelden en projecten, doorberekend als opslag over de directe (formatie)kosten.
5. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijnde activa, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. Het percentage van deze omslagrente wordt bepaald uit het gewogen gemiddelde van het bij de begroting geraamde rentepercentage van de rentekosten op de opgenomen langlopende leningen, de kortlopende leningen en het rentepercentage van de rentevergoeding over de reserves en de voorzieningen zoals bepaald overeenkomstig het zesde lid.
6. Het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen in de omslagrente voor de kostprijsberekening als bedoeld in het vijfde lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. De hoogte van het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de bij de begroting geraamde rentekosten als percentage van de opgenomen langlopende leningen, kortlopende leningen en investeringsbudgetten.

Artikel 11. Verkoopprijzen economische activiteiten in concurrentie met marktpartijen

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt ten minste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de levering van de desbetreffende goederen, diensten of werken wordt gemotiveerd.
2. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in het vorige lid, zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van:

a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Hiervoor volstaan collegebesluiten

Artikel 12. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

1. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel tot vaststelling van de hoogte van de gemeentelijke belastingen, heffingen en tarieven.

Artikel 13. Financieringsfunctie

1. Het college neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in het door de raad vastgestelde treasurystatuut.

Hoofdstuk 4. Paragrafen

Artikel 14 Verplichte paragrafen

1. In de begroting en jaarstukken worden de paragrafen opgenomen conform de verplichte onderdelen uit het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.
2. Naast de in het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen verplichte onderdelen in de paragrafen, kan de raad aanvullende facultatieve paragrafen toevoegen.

Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 15. Interne controle

1. Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a, van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b, van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
2. Het college zorgt voor de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het financieel vermogen van de gemeente, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd. Registergoederen en bedrijfsmiddelen worden ten minste eenmaal in de 4 jaar gecontroleerd. Bij afwijkingen in de registratie neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Artikel 16. Administratie

1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
   a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de domeinen;
   b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden en contracten;
   c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringsbudgetten en voor het maken van kostencalculaties;
   d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;

e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 17. Financiële organisatie
Het college draagt de Werkorganisatie Druten Wijchen op om zorg te dragen voor:
a. een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de domeinen;
b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende exploitatiebudgetten en investeringsbudgetten;
d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
e. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van baten en lasten aan de taakvelden;
f. het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 18. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2020.
2. De 'Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten (ex artikel 212 Gemeentewet)' wordt per 1 januari 2020 ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de begroting, jaarrekening en jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar dat samenvalt met het jaar waarin deze verordening in werking treedt.
3. Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening Druten 2020.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van 12 november 2020

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting op de artikelen

Artikel 2. Programma-indeling
Dit artikel bevat bepalingen over de inrichting van de begroting en de jaarstukken. De indeling van de programma's worden bij aanvang van iedere raadsperiode door de raad vastgesteld. Het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* (hierna: BBV) bepaalt in aanvulling hierop, dat de taakvelden aan de programma's moeten worden toegewezen.
Het tweede lid bepaalt dat de raad beleidsindicatoren per programma vaststelt. Het is het zogenaamde SMART maken van de begroting. Wat de verplichte beleidsindicatoren zijn, volgt uit de (ministeriële) *Regeling vaststelling beleidsindicatoren door gemeenten in programma's en programmaverantwoording*, welke zijn grondslag vindt in artikel 25, tweede lid, onder a, van het BBV.
Overigens bepaalt dit artikel niet dat elke nieuwe raadsperiode de gehele begroting en jaarstukken moeten worden herzien. In de meeste gevallen is dat niet raadzaam. Als de indeling en gebruikte beleidsindicatoren de vorige raadsperiode goed zijn bevallen, kunnen deze ongewijzigd opnieuw worden vastgesteld. In andere gevallen zijn (kleine) bijstellingen of wijzigingen meestal voldoende.
Het BBV schrijft een aantal verplichte paragrafen voor. In een paragraaf wordt de raad integraal over een bepaald thema dat dwars door de begroting loopt, geïnformeerd. De raad kan bij aanvang van een nieuwe raadsperiode aangeven welke paragrafen hij nog meer wenst.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken
In dit artikel zijn aanvullend op het BBV bepalingen opgenomen voor de inrichting van de begroting. Het artikel schrijft voor, dat de baten en lasten onder de programma's in de begroting per taakveld worden weergegeven.
In het tweede en derde lid wordt de verplichting in het BBV (artikel 20) om in de begroting en jaarstukken aandacht te besteden aan de investeringen nader uitgewerkt door te bepalen, dat er bij de uiteenzetting van de financiële positie een overzicht van de investeringen wordt gegeven. Dit is nodig om ook de autorisatie van investeringskredieten mogelijk te maken. Bij investeringen moet ook worden gedacht aan grondexploitaties.

Artikel 4. Kaders begroting
Artikel 4 biedt de kaders voor het opstellen van de begroting en de meerjarenraming. Hierin staan een aantal uitgangspunten die het college bij het opstellen van deze stukken in acht moet nemen. Dit in aanvulling op de bepalingen van de artikelen 189 en 193 van de Gemeentewet en het BBV.
Het eerste lid van het artikel bepaalt, dat de gemeenteraad vooraf aan het opstellen van de begroting een nota vaststelt, waarin de hoofdlijnen voor het beleid en de financiële kaders voor de komende jaren zijn vastgelegd. De kaders geven richting aan het college voor het opstellen van de begroting en de

meerjarenraming. Deze systematiek wordt in veel gemeenten toegepast en deze nota draagt vaak de naam perspectiefnota, kaderbrief of voorjaarsnota.
Artikel 8 van het BBV zegt, dat het bedrag voor onvoorzien moet zijn opgenomen in het programmaplan. In het tweede lid van artikel 4 wordt een nadere invulling aan deze wettelijke verplichtingen gegeven door de omvang van het bedrag voor onvoorzien vast te leggen.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten
Artikel 5 bevat regels voor de autorisatie van de baten en lasten in de begroting en van de investeringskredieten. Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet berust het budgetrecht bij de raad. De raad neemt uiteindelijk de beslissing welke bedragen zij voor taken en activiteiten op de begroting beschikbaar stelt. Gedurende het begrotingsjaar kan de raad op grond van artikel 192 van de Gemeentewet besluiten nemen voor het wijzigen van de begroting. De gemeente kan slechts uitgaven doen voor de bedragen die hiervoor op de begroting zijn gebracht (derde lid van artikel 189 van de Gemeentewet). De raad kan kiezen op welk niveau hij budgetten beschikbaar stelt. Autorisatie door de raad van de baten en de lasten vindt plaats op het niveau van taakvelden (eerste lid).

Naast lopende uitgaven doet een gemeenten investeringen, waaronder investeringen in grondexploitaties. Ook uitgaven voor investeringen moeten door de raad worden geautoriseerd. Voor de autorisatie van deze investeringskredieten is er voor gekozen deze bij de begrotingsbehandeling mee te nemen (negende lid). Wel kan de raad bij de begrotingsbehandeling aangegeven, welke investeringskredieten hij op een later tijdstip wenst te autoriseren. Zo kan de raad de autorisatie van politiek belangrijke investeringen combineren met de behandeling van de inhoudelijke kant van het investeringsvoorstel. Het bedrag voor een dergelijke investering blijft wel op de begroting staan als voorziene uitgaaf, maar de raad autoriseert de uitgaaf nog niet. Het college is nog niet bevoegd verplichtingen voor de investering aan te gaan.
Het college dient dreigende overschrijdingen van geautoriseerde lasten en investeringskredieten en dreigende onderschrijdingen van geautoriseerde baten bij het bekend worden aan de raad te melden, zodat de raad kan besluiten of het budget moet worden gewijzigd of dat het beleid moet worden bijgesteld.
Het kan voorkomen dat gedurende het begrotingsjaar nieuwe investeringsvoornemens op tafel komen, die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien. Het negende lid van het artikel regelt de autorisatie van de investeringskredieten anders dan bij vaststelling van de begroting. Dus ook voor investeringen die pas in de loop van het begrotingsjaar worden voorzien. Daarbij draagt dit lid aan het college op bij grote investeringen aan te geven wat het effect is op de schuldpositie van de gemeente.

In lid 8 van de financiële verordening is een nadere invulling van de informatieplicht van het college aan de raad opgenomen. Het betreft een uitwerking van het vierde lid van artikel 169 van de Gemeentewet. Dat artikel verplicht het college vooraf aan het aangaan van bepaalde verplichtingen de raad

inlichtingen te verstrekken, indien de raad daar om verzoekt of indien de uitoefening van deze bevoegdheden van het college ingrijpende gevolgen heeft voor de gemeente.
De raad verzoekt het college om informatie vooraf aan het aangaan van de opgesomde rechtshandelingen met een financieel gevolg, indien het aangaan van deze verplichtingen de in het artikel genoemde bedragen overschrijden.
De bepalingen uit het artikel ontslaan het college niet van de informatieplicht in andere gevallen. Ook moeten besluiten van het college voor het doen van privaatrechtelijke rechtshandelingen passen binnen de kaders van het beleid dat door de raad is uiteengezet. Het artikel schept slechts duidelijkheid tussen het college en de raad over wanneer de raad in elk geval vóóraf wenst te worden geïnformeerd en in de gelegenheid wil worden gesteld zijn wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage
De tussenrapportages zijn een belangrijk onderdeel van de planning- en controlcyclus voor het college en de raad. Op basis van tussenrapportages wordt de raad geïnformeerd over de uitputting van budgetten en investeringskredieten en de voortgang van de uitvoering van het beleid. De eerste rapportage is op tijd om te gebruiken als input voor de perspectiefnota. Het derde lid bepaalt, welke afwijkingen ten opzichte van de begroting het college in de tussenrapportages moet toelichten. Deze afwijking kunnen ook als een percentage worden gedefinieerd.

Artikel 7. Waardering & afschrijving vaste activa
In het tweede lid, onder a, van artikel 212 van de Gemeentewet is opgenomen, dat de financiële verordening in elk geval de regels voor waardering en afschrijving van activa bevat. Hieraan is in artikel 7 invulling gegeven. Voor de bepalingen over afschrijvingsmethodieken en afschrijvingstermijnen van de immateriële en materiële vaste activa wordt in de verordening verwezen de beleidsnota investeren en afschrijven.
Vanaf 1 januari 2017 is ook het activeren van investeringen met maatschappelijk nut verplicht. Het BBV laat een aanzienlijke beleidsvrijheid aan gemeenten voor het zelf vaststellen van de eigen afschrijvingsmethodieken en afschrijvingstermijnen. Natuurlijk geldt hierbij wel het criterium dat gemeenten de afschrijvingsmethodiek en afschrijvingstermijn van een actief moeten afstemmen op de verwachte gebruiksduur. Indien dit wordt nagelaten, wordt het getrouwe beeld van de jaarrekening aangetast.

Artikel 8. Voorziening voor oninbare vorderingen
Voor de oninbaarheid van vorderingen moet een gemeente een voorziening vormen. Dit artikel bevat regels voor het vaststellen van de hoogte van deze voorziening. Vorderingen van de gemeente worden individueel of op onderdelen collectief beoordeeld op oninbaarheid. Op zich zijn de bepalingen van artikel 10 niet noodzakelijk. De accountant controleert bij zijn controle van het getrouwe beeld van de jaarrekening sowieso de hoogte van deze voorziening. Hij zal indien over de

waarderingsgrondslagen geen afspraken bestaan, mogelijk aandringen op het hanteren van een methodiek voor het onderbouwen van de hoogte van deze voorziening.

Artikel 9. Reserves en voorzieningen
Het tweede lid bepaalt, dat het college periodiek een beleidsnota over de reserves en voorzieningen aan de raad aanbiedt. Met het vaststellen van deze nota stelt de raad de kaders vast voor de vorming van reserves en voorzieningen.
Voor een investeringsvoornemen kan de raad een bestemmingsreserve vormen. Een deel van de algemene reserve wordt hiervoor afgezonderd. Hiermee wordt op de balans van de gemeente tot uitdrukking gebracht, dat een toekomstige investering in de loop van de jaren middels de afschrijvingen een beslag op het eigen vermogen gaat leggen.
Investeringsvoornemens leiden niet altijd tot investeringen. Er bestaat het gevaar, dat bestemmingsreserves op de balans blijven staan waar tegenover in het geheel geen investeringsvoornemen meer bestaan. Door voor elke nieuwe bestemmingsreserve voor een investeringsvoornemen een maximale "houdbaarheidsdatum" op te nemen kan dit worden voorkomen. Hiervoor is in de verordening de bepaling opgenomen dat bestemmingsreserves die de houdbaarheidsdatum hebben overschreden, vervallen en weer aan de algemene reserve worden toegevoegd.
De algemene reserve dient als buffer voor de risico's, welke beschreven worden in de paragraaf weerstandsvermogen. Op basis van de gewogen risico's wordt een ondergrens berekend waaraan de algemene reserve dient te voldoen.

Artikel 10. Kostprijsberekening
Artikel 212 Gemeentewet bepaalt in het tweede lid, onder b, dat de verordening in ieder geval de grondslagen bevat voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b en heffingen als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer. De grondslagen voor de prijzen die de gemeente bij overheidsbedrijven en derden in rekening brengt, en voor de tarieven van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, worden gevormd door de opbouw van de kostprijs.
Met de herziening van het BBV met ingang van 2017 moeten de overheadkosten apart worden verantwoord. Ze worden bij de gemeente niet meer doorberekend aan de taakvelden. Daarmee vervalt de mogelijkheid om de integrale kostprijzen in de administratie van de baten en lasten op taakvelden van de beleidsbegroting, de financiële begroting, het jaarverslag en de jaarrekening in beeld te brengen. De kostprijzen moeten daarom extracomptabel worden berekend en vastgelegd.
Het eerste lid van artikel 13 bepaalt, dat de kostprijsberekeningen extracomptabel worden vastgelegd en dat de kostprijzen bestaan uit de directe kosten en een opslag voor de overhead en voor de rente over de inzet van vreemd vermogen, reserves en voorzieningen voor de financiering van (vaste) activa die voor desbetreffende rechten en heffingen en voor de desbetreffende goederen, werken en diensten worden ingezet.

Het tweede lid bepaalt, dat ook bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa en de afschrijvingskosten van de in gebruik zijnde activa worden betrokken bij de kostprijsberekening. Voor de gemeentelijke rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht zoals de rioolheffing, worden in de kostprijsberekening ook de compensabele BTW en de gederfde inkomsten van het kwijtscheldingsbeleid meegenomen.
Het derde lid geeft aan, dat de overheadkosten die kunnen worden toegerekend aan specifieke uitkeringen en subsidies, apart onder het taakveld overhead in de administratie worden afgezonderd en in de desbetreffende verantwoordingen over de besteding aan specifieke uitkeringen en subsidies worden toegerekend. Dit afzonderen kan door voor deze kosten aparte (hulp-)kostenplaatsen aan te maken en de kosten voortaan op deze (hulp-)kostenplaatsen te boeken.
Het vierde, vijfde en zesde lid gaan over de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en over de kostprijs van prijzen van goederen, diensten en werken die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden.
Het vierde lid geeft de definitie van de kostenverdeelsleutel voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijzen van rechten en heffingen waarmee de gemeente kosten in rekening brengt zoals de afvalstoffenheffing, en voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijzen van goederen, werken en diensten die door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden worden geleverd. Er wordt voor de toerekening van de overheadkosten bepaalt, dat deze plaatsvindt naar rato van het aandeel van de directe fte’s per taakvelden.

Het vijfde en zesde lid handelen over de toerekening van rente over de inzet van vreemd vermogen, reserves en voorzieningen voor de financiering van activa aan de kostprijs van rechten en heffingen waarmee kosten in rekening worden gebracht, en aan de kostprijs van goederen, werken en diensten die aan overheidsbedrijven en derden worden geleverd.

Artikel 11. Prijzen economische activiteiten
Als een gemeente goederen, diensten of werken levert aan overheidsbedrijven of derden dan mag zij deze activiteiten niet bevoordelen als het economische activiteiten betreffen. Economische activiteiten zijn hier activiteiten waarmee de gemeenten in concurrentie met andere ondernemingen treedt.
Het bevoordelingsverbod houdt feitelijk in, dat ten minste een integrale kostprijs voor de levering van goederen, diensten werken en het verstrekken van leningen garanties en kapitaal in rekening moet worden gebracht.
Van deze verplichting kan worden afgeweken als de activiteiten worden ontplooid in het kader van het publiek belang. Daarvoor is wel nodig dat in een raadbesluit het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd. Het raadbesluit moet worden aangemerkt als een concretiserend besluit van algemene strekking. Het besluit moet worden bekendgemaakt in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad en moet open staan voor bezwaar en beroep. Belanghebbenden kunnen dan binnen uiterlijk zes weken na bekendmaking van het

besluit een bezwaarschrift indienen bij de gemeente (artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht). De gemeente moet binnen zes weken een besluit nemen over het bezwaarschrift of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht is ingesteld – binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken. Bij afwijzing van de bezwaren kan de belanghebbende beroep instellen bij de bestuursrechter.
Voor het verplicht in rekening brengen van minimaal een integrale kostprijs voor de levering van goederen, werken en diensten of voor het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal gelden een aantal uitzonderingen. Deze uitzonderingen worden in het tweede lid opgesomd.

Artikel 12. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen
Het vaststellen van de tarieven voor belastingen, rechten, leges en heffingen is een bevoegdheid van de raad. Deze bevoegdheid kan niet worden gedelegeerd (artikel 156 van de Gemeentewet). Het eerste lid van artikel 14 bepaalt, dat de raad de tarieven voor de belastingen, rioolheffingen en afvalstoffenheffing jaarlijks vaststelt. Een gemeenteraad die ook voor andere rechten, leges en heffingen de tarieven jaarlijks wenst vast te stellen, kan het eerste lid met deze rechten, leges en heffingen uitbreiden. Het betekent, dat de bijbehorende verordeningen jaarlijks moeten worden herzien. Eventueel kan overwogen worden om ook de verordening 'kwijtschelding gemeentelijke belastingen' jaarlijks te herzien.
Het vaststellen van prijzen voor de levering van gemeentelijke goederen, diensten of werken die niet vallen onder artikel 229 van de Gemeentewet, is een privaatrechtelijke besluit. Deze besluiten zijn een bevoegdheid van het college (eerste lid, onder e, van artikel 160 van de Gemeentewet), maar hebben wel invloed op de hoogte van de inkomsten en raken daarom ook het budgetrecht van de raad.

Artikel 13. Financieringsfunctie
Artikel 212 van de Gemeentewet bevat de bepaling, dat de financiële verordening in elk geval regels voor de algemene doelstelling en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie bevat. Artikel 15 geeft invulling aan deze plicht. Het artikel bevat kaders voor het financieringsbeleid. De kaders voor de financiële organisatie van de financieringsfunctie staan in hoofdstuk 5 van deze verordening. In aanvulling op de regels uit de Wet financiering decentrale overheden en daarop gebaseerde besluiten en regelingen stelt het eerste lid een aantal aanvullende kaders. Zo mag geen gebruik worden gemaakt van financiële derivaten. Gemeenten mogen alleen leningen en garanties verstrekkenen en financiële participaties aangaan voor het behartigen van een publiek belang (artikel 2 van de Wet fido). Daarbij bepaalt het tweede lid van artikel 160 van de Gemeentewet, dat een besluit tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen niet eerder wordt genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

Hoofdstuk 4. Paragrafen

Artikel 14 Verplichte paragrafen

Het BBV geeft in de artikelen 16 tot en met 21 aan wat er in de paragrafen lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid ten minste moet staan. In de financiële verordening kan de raad bepalen, dat hij ook over aanvullende zaken in de paragrafen wil worden geïnformeerd.

Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 15. Interne controle

De accountant toetst jaarlijks of de gemeenterekening een getrouw beeld geeft van de gemeentelijke financiën en of de (financiële) beheershandelingen die eraan ten grondslag liggen, rechtmatig zijn verlopen. Het eerste lid van artikel 15 draagt het college op maatregelen te treffen, zodat gedurende het jaar of vooraf aan de accountantscontrole de gemeente zelf nagaat of de cijfers in de administraties een getrouw beeld geven en of de financiële beheershandelingen die aan de baten, de lasten en de balansmutaties ten grondslag liggen, rechtmatig (zijn) verlopen.
Het tweede lid bepaalt, dat het college maatregelen treft, zodat wordt gecontroleerd of de administratie van materiele bezittingen zoals gebouwen, voertuigen, computers, voorraden en de administratie van het financieel vermogen zoals aandelen en overeenkomsten van leningen, geldmiddelen, debiteurenvorderingen e.d. overeenkomen met hetgeen de gemeente daadwerkelijk bezit. Voor veel van deze bezittingen wordt een jaarlijkse controle gevraagd.
Periodiek moet worden gecontroleerd of de administratie van registergoederen en bedrijfsmiddelen overeenkomt met het daadwerkelijke bezit.

Artikel 16. Administratie

Onder artikel 16 zijn algemene bepalingen opgenomen voor de inrichting van de gemeentelijke administratie. Op hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens systematisch moeten worden vastgelegd en aan welke eisen deze gegevens en de vastlegging er van moeten voldoen.

Artikel 17. Financiële organisatie

Artikel 17 geeft de uitgangspunten voor de financiële organisatie en draagt het college de werkorganisatie Druten Wijchen op hiervoor zorg te dragen. Het college is op grond van artikel 160 van de Gemeentewet bevoegd regels te stellen over de ambtelijke organisatie. Deze bevoegdheid betreft ook het stellen van regels voor de financiële organisatie, blijkt uit het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State en het nader rapport uit 2003 over de wijziging van artikel 212 van de Gemeentewet.

Artikel 17 geeft een opsomming op welke terreinen van de financiële organisatie het college beleid en interne regels moet stellen. Om hier invulling aan te geven ligt het voor de hand, dat het college een organisatiebesluit en een treasurystatuut vaststelt en dat het college de volmachten en mandaten alsook de kostenverdeelsleutels voor de (extracomptabele) kostentoerekening vastlegt. Bij het beleid en de interne regels voor de inkoop en aanbesteding kan gedacht worden aan een inkoopreglement en ook aan gemeentelijke inkoopvoorwaarden. Bij het beleid en de interne regels voor steunverlening en subsidieverstrekking gaat het om procedures die naleving van de Europese staatssteunregels en regels voor diensten van algemeen economisch belang, de Algemene wet bestuursrecht en de gemeentelijke subsidieverordening waarborgen.
In geval van misbruik en oneigenlijk gebruik gaat het bijvoorbeeld om het treffen van voldoende verificatiemaatregelen vooraf van de antecedenten van een aanvrager van een gemeentelijke subsidie, zodat subsidies wel daadwerkelijk worden verstrekt aan rechthebbenden.
De uitgangspunten voor de financiële organisatie zijn nodig om voor het financieel beheer en het financieel beleid aan de eisen voor rechtmatigheid, controle en verantwoording te voldoen. Ze creëren de randvoorwaarden, waarop de interne controle en de accountantscontrole kan steunen bij het onderzoek naar de rechtmatigheid van de beheershandelingen met een financieel gevolg en de getrouwheid van de jaarrekening.

Artikel 18. Intrekken oude verordening en overgangsrecht
Bij het inwerkingtreden van de nieuwe verordening moet de oude worden ingetrokken. Volgens de Gemeentewet is een begrotingsjaar gelijk aan een kalenderjaar. In begrotingsjaar t worden de jaarstukken uit het begrotingsjaar t-1 vastgesteld, wordt uitvoering gegeven aan de begroting voor het jaar t en wordt tot slot de begroting voor het jaar t+1 vastgesteld. De nieuwe verordening is van toepassing op alle stukken die betrekking hebben op het begrotingsjaar t+1 en later.
De oude verordening is ondanks het intrekken nog wel van toepassing op de jaarstukken van het begrotingsjaar t-1 en de begroting en jaarstukken van het jaar t. Hiervoor is in artikel 20 een overgangsbepaling opgenomen.

Vaststelling
Uitgaande stukken van de raad moeten door de burgemeester worden ondertekend (eerste lid artikel 75 van de Gemeentewet). De griffier moet de uitgaande stukken van de raad medeondertekenen (artikel 107c van de Gemeentewet). De financiële verordening moet worden gepubliceerd.
Binnen twee weken na vaststelling door de raad moet het college de verordening aan gedeputeerde staten zenden (artikel 214 van de Gemeentewet).
Gedeputeerde staten kunnen te allen tijde een onderzoek instellen naar het beheer en de inrichting van de financiële organisatie en de verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet (artikel 215 van de Gemeentewet).

Overzicht wijzigingen Financiële verordening

Tekst oude verordening Druten	Tekst Financiële verordening Druten 2020
Artikel 1. Definities In deze verordening wordt verstaan onder: a. organisatorische eenheid: een groep medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie die een gezamenlijk doel nastreeft. b. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de gemeentelijke organisatie en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd. c. financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de gemeentelijke organisatie, teneinde te komen tot een goed inzicht in: 1. de financieel-economische positie; 2. het financiële beheer; 3. de uitvoering van de begroting; 4. het afwikkelen van vorderingen en schulden; 5. alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover. d. administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding. e. beheer van vermogenswaarden: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de gemeente. f. rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten. g. doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen. h. doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.	**Artikel 1. Begripsbepaling** In deze verordening wordt verstaan onder: a. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de gemeentelijke organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd; b. BBV: de geldende verslaggevingsvoorschriften "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten"; c. beleidsindicatoren: kengetal met als doel begroting en verantwoording inzichtelijker te maken voor gebruikers en een betere vergelijkbaarheid met andere gemeenten mogelijk te maken; d. doelmatigheid: een doel bereikend met zo weinig mogelijk menskracht en middelen; e. doeltreffendheid: het beoogde doel halend, doeltreffendheid zegt dus iets over de mate waarin een doel wordt bereikt, wat onafhankelijk is van de geleverde inspanningen; f. investeringsbudget: een bedrag dat vrijgegeven is voor het vastleggen van vermogen in een object waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt; g. overheidsbedrijf: onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin de gemeente, al dan niet samen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt; h. paragrafen: in een paragraaf wordt de raad integraal over een bepaald thema dat dwars door de begroting loopt, geïnformeerd; i. programma: een samenhangend geheel van taakvelden van de gemeente; j. publieke taak: taken die (meestal op grond van een wettelijke verplichting) voortvloeien uit de behoefte aan waarborging van een maatschappelijk, algemeen belang waarvan de behartiging anders (bijvoorbeeld spontaan via de markt) niet goed tot zijn recht komt; k. rechtmatigheid: geeft aan dat een (voorgenomen) handelwijze in overeenstemming is met de geldende regels en besluiten; l. taakvelden: een eenheid waarin de programma's worden onderverdeeld; m. verantwoording: jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening).
Artikel 2. Programma-indeling 1. De raad stelt in ieder geval bij de aanvang van de nieuwe raadsperiode een programma-indeling vast. 2. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode op voorstel van het college de taakvelden per programma vast. 3. De raad stelt op voorstel van het college per programma de beleidsindicatoren vast. Het voorstel van het college bevat ten minste de verplichte beleidsindicatoren, bedoeld in artikel 25, tweede lid, onder a, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. 4. De raad stelt per programma vast: a. de beoogde maatschappelijke effecten (wat willen we bereiken?) de beoogde maatschappelijke effecten (wat willen we bereiken?); b.de te leveren goederen en diensten (wat doen we hiervoor?) de te leveren goederen en diensten (wat doen we hiervoor?); c.de baten en de laten (wat mag het kosten?) de baten en lasten (wat mag het kosten?). 5. Het college draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde goederen en diensten en de maatschappelijke effecten, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door de raad, kunnen worden getoetst.	**Artikel 2. Programma-indeling en indicatoren** 1. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode een programma-indeling voor die raadsperiode vast. 2. De raad stelt bij aanvang van iedere raadsperiode op voorstel van het college de taakvelden per programma vast. 3. De raad stelt op voorstel van het college per programma de beleidsindicatoren vast.
Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken 1. Bij iedere begroting en jaarstukken wordt een overzicht gegeven van de toedeling van de producten uit de productraming aan de programma's. 2. De onderverdeling van de programma's in de producten staat voor de raadsperiode vast, tenzij er dringende redenen zijn tot wijzigen. Wijzigingen worden bij de begroting expliciet vermeld.	**Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken** 1. Bij de begroting en de jaarstukken worden onder elk van de programma's de baten en lasten per taakveld weergegeven; 2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringsbudget weergegeven; 3. In de jaarrekening wordt van de investeringen de uitputting van de geautoriseerde investeringsbudgetten en de actuele raming van de totale uitgaven en inkomsten weergegeven.

Tekst oude verordening Druten	Tekst Financiële verordening Druten 2020
Artikel 4. Kaders begroting Op voorstel van het college stelt de raad uiterlijk in de julivergadering een kadernota (voorjaarsnota) vast voor het volgende begrotingsjaar en de drie opvolgende jaren. In deze nota worden de bevindingen betrokken uit de rapportage van de begrotingsuitvoering bedoeld in artikel 7 en de jaarstukken bedoeld in artikel 8.	**Artikel 4. Kaders begroting** 1. Het college neemt in de perspectiefnota een voorstel op voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De raad stelt deze nota vóór 1 augustus vast. Deze nota bevat tenminste: a) een financieel meerjarenperspectief op de exploitatieontwikkeling, uitgesplitst naar het incidentele en structurele perspectief; b) inzicht in het verloop van grote projecten en grondexploitaties, waarbij de financiën worden aangegeven voor de duur van het project; 2. In de begroting wordt een post onvoorzien opgenomen; 3. Structurele tekorten worden gedekt door structurele maatregelen; 4. Incidentele tekorten worden gedekt door incidentele maatregelen; 5. Nut en noodzaak worden integraal afgewogen binnen de perspectiefnota of begroting. Daar worden de prioriteiten gesteld. Buiten deze beslissingsmomenten kan, met inachtneming van artikel 5.9, geen extra incidenteel of structureel geld uitgegeven worden, tenzij door de raad geaccordeerd.
Artikel 5. Uitvoering begroting 1. Het college stelt regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt. 2. Het college draagt ten aanzien van de productenraming er zorg voor dat: a. de lasten en baten, door middel van kostentoerekening, eenduidig zijn toegewezen aan de producten van de productraming; b. de budgetten uit de productraming en investeringsbudgeten voor investeringen passen binnen de kaders zoals geautoriseerd bij de vaststelling van de uiteenzetting van de financiële positie; c. de lasten van de producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma onder druk komt. 3. Het college draagt er zorg voor dat de lasten van de programma's zoals geautoriseerd in de (gewijzigde) begroting niet worden overschreden	**Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringsbudgetten** **Begroting** 1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma en het overzicht van algemene dekkingsmiddelen van de eerste jaarschijf. 2. Het college draagt er zorg voor dat de lasten van de taakvelden niet dusdanig worden overschreden, dat de realisatie van andere taakvelden binnen hetzelfde programma onder druk komt. 3. De raad autoriseert wijzigingen op het oorspronkelijke geraamde saldo van baten en lasten in de taakveldenraming, indien deze wijzigingen leiden tot een verandering van de omvang van het programmabudget. 4. Het college informeert de raad als ze afwijkingen ten opzichte van de begroting verwacht over de exploitatie en investeringen. Bij de perspectiefnota stelt het college een begrotingswijziging voor op basis van de verwachte afwijkingen in het lopende jaar. 5. De raad autoriseert eventuele begrotingsoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening. Deze overschrijdingen dienen overzichtelijk gemeld te zijn, binnen het bestaande beleid te vallen en/of voort te komen uit open-einde regelingen. 6. Indien activiteiten, waarvoor de raad een jaargebonden budget beschikbaar heeft gesteld, niet of niet geheel in het boekjaar kunnen worden uitgevoerd, is onder voorwaarden, de mogelijkheid van overheveling van incidentele budgetten naar het volgende boekjaar aanwezig. Op voorstel van het College besluit de raad, over budgetoverhevelingen van het lopende jaar naar het volgende boekjaar. 7. Het college besluit niet over de aan- en verkoop van onroerend goed, buiten hetgeen vastgelegd is in de nota grondbeleid, voordat de raad is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen. 8. Voor een investering waarvan het investeringsinvesteringsbudget niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringsinvesteringsbudget aan de raad voor. 9. Het college informeert vooraf de raad en neemt pas een besluit, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen voor zover het betreft niet bij begroting vastgestelde afzonderlijke verplichtingen inzake de aankoop en verkoop goederen en diensten groter dan € 50.000.
Artikel 7. Tussentijdse rapportage 1. Het college informeert de raad door middel van de voorjaarsnota en de najaarsnota over de realisatie van de begroting van de gemeente van het lopende boekjaar. 2. Het college biedt de tussenrapportages van het lopende begrotingsjaar de raad uiterlijk aan in respectievelijk de juli- en decembervergadering. 3. De inrichting van de tussentijdse rapportages sluit aan bij de programma-indeling van de begroting. 4. De rapportages gaan in op afwijkingen, zowel wat betreft de lasten, de geleverde goederen en diensten en indien daar aanleiding voor is de maatschappelijke effecten. In de rapportages wordt in ieder geval aandacht besteed aan afwijkingen van: a. inkomsten uit algemene uitkering; b. de rente-ontwikkeling op de kapitaalmarkt c. resultaten uit grondexploitatie; d. realisatie op begrote subsidieverwachtingen; e. budgettaire afwijkingen groter dan € 25.000 op investeringsbudgetten;	**Artikel 6. Tussentijdse rapportages** 1. Het college informeert de raad twee maal per jaar door middel programmarapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente in het lopende boekjaar. Hieruit kan een begrotingswijziging worden vastgesteld. 2. Naast de programmarapportages wordt het college minimaal tweemaal per jaar geïnformeerd over de realisatie over het lopende boekjaar. Jaarlijks stelt het college op behoefte het gewenste aantal rapportages voor het lopende jaar vast. 3. In de rapportages worden afwijkingen toegelicht op de actuele raming van de baten en de lasten in de begroting groter dan € 10.000.

Tekst oude verordening Druten	Tekst Financiële verordening Druten 2020
f. budgettaire afwijkingen groter dan 10% op grootboekrekeningniveau binnen kostenplaats met een minimum van € 10.000 waarbij afwijkingen vanaf € 50.000 altijd worden toegelicht, tenzij op een andere manier in dekking is voorzien; 5. Het college informeert vooraf de raad en neemt pas een besluit, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen voor zover het betreft niet bij begroting vastgestelde afzonderlijke verplichtingen inzake: a. investeringen met structurele jaarlasten groter dan €10.000; b. de aanloop en verkoop goederen en diensten groter dan €50.000. 6. De consultatie van de raad als bedoeld in lid 5: a. valt zoveel mogelijk samen met de tussenrapportages als bedoelt in lid 1; b. is niet vereist bij uitgaven, waarvoor de raad in het voorgaande begrotingsjaar eenmalige budgetten beschikbaar heeft gesteld, mits het college deze uitgaven bij de eerstvolgende tussenrapportage meldt en inzicht biedt in de uitvoering, fasering en kosten.	
Artikel 8. Jaarstukken 1. Het college draagt zorg voor een adequate vertaling van de verantwoording van de organisatorische eenheden naar de productenrealisatie en naar de programma verantwoording. 2. Het college legt verantwoording af over de uitvoering van de programma's. In de verantwoording geeft het college aan: a. wat is bereikt; b. welke goederen en diensten zijn geleverd; c. wat de kosten zijn; d. hoe de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen. 3. De raad bepaalt aan de hand van de uitvoering van de programma's of de beleidsdoelen van de programma's voor het lopende jaar bijstelling behoeven. 4. De jaarstukken zijn ingedeeld overeenkomstig de voorgeschreven indeling van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. **Artikel 9 Financiële positie** 1. Het college draagt er zorg voor, dat al het beleid waartoe de raad heeft besloten, in de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenramingen is opgenomen. 2. De raad autoriseert met het vaststellen van de financiële positie de investeringskredieten.	Vervallen, zie artikel 3 Vervallen, zie artikel 5
Artikel 10. Waardering en afschrijving vaste activa 1. De nota "Geactiveerde Kapitaaluitgaven" geeft het beleid aan inzake: a. het activeren van vaste activa; b. het waarderen van vaste activa; c. het afschrijven van vaste activa; d. het accorderen en afsluiten van investeringen. 2. In geval van activering bij raadbesluit wordt het actief afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur. 3. Het college beziet tenminste iedere 4 jaar of er aanleiding is deze nota te actualiseren en stelt deze vast.	**Artikel 7. Waardering en afschrijving vaste activa** 1. Regels rondom het waarderen, activeren en afschrijven van materiele vaste activa zijn vastgelegd in de beleidsnota 'Investeren en afschrijven'. Deze nota wordt door de raad vastgesteld.
Artikel 11. Voorziening voor oninbare vorderingen Voor vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van de ouderdom en de status van betreffende openstaande posten.	**Artikel 8. Voorziening voor oninbare vorderingen** Voor vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van de ouderdom en de status van betreffende openstaande posten.
Artikel 12. Reserves en voorzieningen 1. Het college biedt minimaal een keer per 2 jaar een nota reserves en voorzieningen aan. 2. De nota behandelt: a. de vorming en besteding van reserves de vorming en besteding van reserves; b. de vorming en besteding voorzieningen de vorming en besteding voorzieningen; c. de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen, in relatie tot de nota weerstandsvermogen en risicomanagement bedoelt in artikel 16	**Artikel 9. Reserves en voorzieningen** 1. Regels rondom het gebruik van reserves en voorzieningen zijn vastgesteld in de nota "reserves en voorzieningen". Deze nota wordt door de raad vastgesteld.
Artikel 13. Kostprijsberekening 1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van goederen, werken en diensten van de gemeente, die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten (inclusief de directe personeelskosten) de overheadkosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten. 2. Bij de kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van reserves en voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa en voor rioolheffing en afvalstoffenheffing de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de kosten van het kwijtscheldingsbeleid.	**Artikel 10. Kostprijsberekening** 1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van goederen, werken en diensten van de gemeente, die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een extracomptabel systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten (inclusief de directe personeelskosten) de overheadkosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten. 2. Bij de kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van reserves en voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa en voor rioolheffing en afvalstoffenheffing de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en

Tekst oude verordening Druten	Tekst Financiële verordening Druten 2020
3. Voor de inzet van materiele activa worden naast directe kosten, indirecte kosten en afschrijvingskosten, de rente voor de financiering van het actief toegerekend. Deze rente is een vergoeding voor de inzet van vreemd vermogen en van eigen vermogen. De rentepercentages voor deze vergoeding worden bij de behandeling van de begroting vastgesteld. 4. Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen, waarmee kosten in rekening worden gebracht, en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, worden de structurele overheadkosten extracomptabel doorberekend als opslag over de directe (formatie)kosten. Dit opslagpercentage wordt berekend door de totaal geraamde overheadkosten te delen door de totale lasten van de taakvelden exclusief overhead. 5. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijn de activa wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. Het percentage van deze omslagrente wordt bepaald uit het gewogen gemiddelde van het bij de begroting geraamde rentepercentage van de rentekosten op de opgenomen langlopende leningen, kortlopende leningen en investeringsbudgetten en het rentepercentage van de rentevergoeding over de reserves en de voorzieningen zoals bepaald overeenkomstig het zesde lid. 6. Het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen in de omslagrente voor de kostprijsberekening als bedoeld in het vijfde lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. De hoogte van het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de bij de begroting geraamde rentekosten als percentage van de opgenomen langlopende leningen, kortlopende leningen en investeringsbudgetten.	de kosten van het kwijtscheldingsbeleid. 3. Voor de inzet van materiele activa worden naast directe kosten, indirecte kosten en afschrijvingskosten, de rente voor de financiering van het actief toegerekend. Deze rente is een vergoeding voor de inzet van vreemd vermogen en van eigen vermogen. De rentepercentages voor deze vergoeding worden bij de behandeling van de begroting vastgesteld. 4. Voor de toerekening van de overheadkosten aan de kostprijs van rechten en heffingen, waarmee kosten in rekening worden gebracht en van goederen, werken, diensten die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, worden de structurele overheadkosten extracomptabel evenredig, op basis van de begrote verdeling directe fte's over taakvelden en projecten, doorberekend als opslag over de directe (formatie)kosten. 5. Het percentage van de omslagrente voor de toerekening van rente voor de financiering van de in gebruik zijnde activa, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. Het percentage van deze omslagrente wordt bepaald uit het gewogen gemiddelde van het bij de begroting geraamde rentepercentage van de rentekosten op de opgenomen langlopende leningen, de kortlopende leningen en het rentepercentage van de rentevergoeding over de reserves en de voorzieningen zoals bepaald overeenkomstig het zesde lid. 6. Het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen in de omslagrente voor de kostprijsberekening als bedoeld in het vijfde lid, wordt jaarlijks met de begroting vastgesteld. De hoogte van het rentepercentage voor de rentevergoeding over de reserves en voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de bij de begroting geraamde rentekosten als percentage van de opgenomen langlopende leningen, kortlopende leningen en investeringsbudgetten.
Niet opgenomen	**Artikel 11. Prijzen economische activiteiten** 1. Voor de levering van goederen, diensten of werken door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden waarbij de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt ten minste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht. Bij afwijking vanwege een publiek belang doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de levering van de desbetreffende goederen, diensten of werken wordt gemotiveerd. 2. Raadsbesluiten met de motivering van het publiek belang als bedoeld in het vorige lid, zijn niet nodig als minder dan de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht en sprake is van: a. leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid; b. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak; c. een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden; d. een bevoordeling van sociale werkplaatsen; e. een bevoordeling van onderwijsinstellingen; f. een bevoordeling van publieke media-instellingen; en g. een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is. Hiervoor volstaan collegebesluiten
Artikel 15. Lokale heffingen 1. In de paragraaf lokale heffingen bij de programmabegroting en de programmarekening neemt het college, naast de verplichte onderdelen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, in ieder geval de gemiddelde lastendruk per gezin in de gemeente op. 2. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven, heffingen en prijzen. De raad stelt deze tarieven vast.	**Artikel 12. Vaststelling hoogte belastingen, rechten en heffingen** 1. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel tot vaststelling van de hoogte van de gemeentelijke belastingen, heffingen en tarieven.
Artikel 18. Financiering Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van: a. de kasgeldlimiet; b. de renterisico norm; c. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende 3 jaar; d. de rentevisie en e. de rentekosten en de renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie	**Artikel 13. Financieringsfunctie** 1. Het college neemt bij het uitzetten en het aantrekken van middelen de kaders in acht zoals vastgelegd in het door de raad vastgestelde treasurystatuut.
Niet opgenomen	**Artikel 14 Verplichte paragrafen**

Tekst oude verordening Druten	Tekst Financiële verordening Druten 2020
	1. In de begroting en jaarstukken worden de paragrafen opgenomen conform de verplichte onderdelen uit het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. 2. Naast de in het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen verplichte onderdelen in de paragrafen, kan de raad aanvullende facultatieve paragrafen toevoegen.
Artikel 6. Interne controle 1. Het college draagt ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, en de rechtmatigheid van de beheerhandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel. 2. Het college draagt zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van een aantal bedrijfsprocessen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, de rechtmatigheid van beheerhandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van de gemeentelijke regelingen. Ieder bedrijfsproces van de gemeente wordt minimaal eens in de 8 jaar getoetst. 3. Het college zorgt op basis van de resultaten van de toets bedoeld in het tweede lid indien nodig voor een plan van verbetering. Het college neemt op basis van het plan van verbetering maatregelen voor herstel van de tekortkomingen. 4. De resultaten van de toets en het plan van verbetering worden ter kennisgeving aan de raad aangeboden	**Artikel 15. Interne controle** 1. Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a, van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b, van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel. 2. Het college zorgt voor de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het financieel vermogen van de gemeente, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren jaarlijks worden gecontroleerd. Registergoederen en bedrijfsmiddelen worden ten minste eenmaal in de 4 jaar gecontroleerd. Bij afwijkingen in de registratie neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.
Artikel 23. Administratie De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor: a. het sturen en beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de organisatorische eenheden; b. het verstekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden enz.; c. het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties; d. het bevorderen van rechtmatigheid, doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving; e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde bedrijfsdoelen, de begroting ter zake geldende wet- en regelgeving; f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen	**Artikel 16. Administratie** 1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor: a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de domeinen; b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden en contracten; c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringsbudgetten en voor het maken van kostencalculaties; d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid; e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.
Artikel 24. Financiële administratie Het college draagt er zorg voor dat: a. .de inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wet- en regelgeving; b. de vereiste informatie verstrekt wordt aan het rijk, de provincie en de Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan gemeenten.	**Artikel 17. Financiële organisatie** Het college draagt de Werkorganisatie Druten Wijchen op om zorg te dragen voor: a. een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de domeinen; b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden; c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende exploitatiebudgetten en investeringsbudgetten; d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie; e. de kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van baten en lasten aan de taakvelden; f. het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten.
Artikel 27. Intrekken oude verordening en overgangsrecht 1. De Financiële Verordening gemeente Druten van 28 mei 2015 wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de jaarrekening en het jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze verordening in werking treedt en op de begroting, jaarrekening en jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar dat samenvalt met het jaar waarin deze verordening in werking treedt. 2. Op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die voor 1 januari 2017 zijn gedaan, blijft de Financiële Verordening gemeente Druten van 28 mei 2015 van toepassing zoals deze gold op de dag voor de inwerkingtreding van deze verordening.	**Artikel 18. Inwerkingtreding, citeertitel en overgangsrecht** 1. Deze verordening treedt in werking op de dag na die van bekendmaking en werkt terug tot en met 1 januari 2020. 2. De 'Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten (ex artikel 212 Gemeentewet)' wordt per 1 januari 2020 ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de begroting, jaarrekening en jaarverslag en bijbehorende stukken van het begrotingsjaar dat samenvalt met het jaar waarin deze verordening in werking treedt. **3.** Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening Druten 2020.

NOTA INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN 2020

INHOUD

I. INLEIDING 1
II. VAN TOEPASSING ZIJNDE REGELGEVING 1
III. BEGRIPSBEPALINGEN 2
IV. RICHTLIJNEN INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN 5
V. PROCESBEHEERSING 7
VI. BIJLAGE REGELGEVING INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN 9
VII. AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN 12

I. INLEIDING

In artikel 8 van de financiële verordening 2020 is opgenomen dat nadere regels omtrent investeren, waarderen, activeren en afschrijven is vastgelegd in een nota. Deze nota geeft daar invulling op.
Het beleid en de spelregels rondom waardering, investering en afschrijving van vaste activa is geactualiseerd aan de hand van de gewijzigde voorschriften. Hierbij is gestreefd naar maximale transparantie en eenvoud in de toegepaste systematiek.

Doelstelling van de nota
Een voor de gemeenteraad, het college van B&W en organisatie heldere Nota investeren en afschrijven, met duidelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden en de spelregels rondom waardering, investering en afschrijving van vaste activa. De nota is samengesteld op basis van de actuele verslaggevingsvoorschriften.
De reeds ingezette lijn wordt met deze nota doorgezet en spelregels worden daar waar nodig opnieuw vastgelegd en vernieuwd.

Wat is nieuw in deze nota 'Investeren en afschrijven'?
Afschrijvingstermijnen zijn getoetst aan de voorschriften van het BBV en geharmoniseerd tussen de gemeente Wijchen en de gemeente Druten, alsmede de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Ingangsdatum
De Nota investeren en afschrijven gaat in op 1 januari 2021.

II. VAN TOEPASSING ZIJNDE REGELGEVING

Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)
Het BBV heeft zijn grondslag in de Provinciewet en Gemeentewet en bevat onder andere de regelgeving voor het opstellen van de begroting en jaarstukken, de financiële positie/ weerstandsvermogen, waardering activa en informatie voor derden.

Bij de invoering van het BBV is de commissie BBV in het leven geroepen. Zij hebben tot taak zorg te dragen voor een eenduidige uitvoering en toepassing van het BBV. Dit doen zij ondermeer door notities over specifieke onderwerpen uit te brengen. Deze zijn te raadplegen via www.commissiebbv.nl. In december 2017 heeft de commissie BBV de notitie "Materiële vaste activa" uitgebracht. Deze notitie geeft een overzicht van alle relevante aspecten van materiële vaste activa met betrekking tot vraagstukken van begroting en verantwoording voor gemeenten. In deze notitie is rekening gehouden met de wetgeving, de eerder opgestelde notities over materiële vaste activa en alle gepubliceerde antwoorden tot 1 oktober 2017. Deze notitie is dan ook betrokken bij het opstellen van deze nota. In het BBV wordt met name in de artikelen 59 tot en met 65 ingegaan op de waardering, activering en afschrijving.
Deze artikelen komen uitgebreid terug in de paragraaf Begripsbepalingen.
In deze paragraaf zullen algemene, voor de nota relevante, voorschriften uit de BBV weergegeven worden, zodat het vervolg van de nota in het juiste kader geïnterpreteerd kan worden. Tevens zullen enkele begrippen worden uitgediept.

Financiële verordening artikel 212
Deze Nota Investeren en Afschrijven komt voort uit de Gemeentewet. Artikel 212 van deze wet schrijft voor dat de Gemeenteraad een verordening vaststelt met daarin de uitgangspunten voor het financiële beleid van de gemeente. Hierin worden ondermeer regels voor waardering en afschrijving van activa opgenomen. In de Financiële Verordening is voor nadere regels verwezen naar de Nota investeren en afschrijven.

III. BEGRIPSBEPALINGEN

Activeren is het als bezitting/vermogensobject op de balans opnemen van aangeschafte of vervaardigde zaken die langer dan één jaar tot de beschikking van de gemeente staan. In het BBV zijn verschillende regels opgenomen over activeren. Sommige regels zijn algemeen, maar er zijn ook specifieke regels die gelden voor de verschillende categorieën vaste activa.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste begrippen uitgewerkt aangaande investeren en afschrijven. In artikel 33 van het BBV staat dat onderscheid wordt gemaakt in:
1. immateriële vaste activa;
2. materiële vaste activa;
3. financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa
Op de balans worden onder de immateriële vaste activa (artikel 34, BBV) afzonderlijk opgenomen:
a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

a. *Kosten verbonden aan het stuiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio*
In de toelichting op het BBV wordt aanbevolen om deze kosten, zeker als deze relatief van geringe omvang zijn, niet te activeren maar deze in het jaar waarin ze worden gemaakt als een exploitatielast in de jaarrekening op te nemen. Wordt wel geactiveerd dan mag de afschrijvingsduur maximaal gelijk zijn aan de looptijd van de lening (art. 64 BBV, lid 4).

b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief
Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden op grond van het BBV als immateriële vaste activa aangemerkt. Dit betreffen veelal kosten die worden gemaakt voor de voorbereiding van een groot project. Dit heeft als consequentie dat deze als een afzonderlijk actief moeten worden gewaardeerd en dus géén onderdeel uitmaken van de

uiteindelijke investering (=materiële vaste activa). De kosten kunnen wel geactiveerd worden, maar dan moet worden voldaan aan een viertal voorwaarden en mag de afschrijvingsduur ten hoogste vijfjaar zijn (artikelen 60 en 64, lid 5).
De kosten kunnen als een (afzonderlijk) actief worden opgenomen als ze voldoen aan de volgende vier voorwaarden (art. 60 BBV), hierbij geldt een maximale afschrijvingstermijn van 5 jaar:
a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
c. het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Indien niet aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan, mogen de kosten van onderzoek en ontwikkeling dus niet worden geactiveerd. De kosten zullen dan in één keer ten laste van de exploitatie worden gebracht.

c. *bijdragen aan activa in eigendom van derden*
Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd (artikel 61) indien:
a. er sprake is van een investering door een derde;
b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen;
d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Materiële vaste activa
Bij de materiële vaste activa moet onderscheid worden gemaakt in:
a. Investering met economisch nut:
b. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
c. Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:

Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.
Tot 1 januari 2017 moesten alleen investeringen met een economisch nut worden geactiveerd en konden investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte geactiveerd worden. Met ingang van 1 januari 2017 **moeten** alle investeringen, die vanaf het begrotingsjaar 2017 of later gereedkomen, geactiveerd worden. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief moeten op de waardering in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag. Mochten er eigen middelen zijn, dan kunnen deze middelen in een door de raad in te stellen bestemmingsreserve kapitaallasten worden gestort voor de dekking van de kapitaallasten die uit de activering en de wijze van afschrijven voortvloeien. Indien in de riool- of afvalstoffenheffing bedragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen zijn opgenomen, dan moeten deze verkregen middelen in een vervangingsvoorziening worden verantwoord. Op het moment dat de daadwerkelijke vervangingsinvestering plaatsvindt, dan wordt de investering geactiveerd en moet de vervangingsbijdrage uit de voorziening direct in mindering worden gebracht op de vervangingsinvestering.

Financiële vaste activa
In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
a. kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
b. leningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;

c. overige langlopende leningen;
d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Afschrijven en methodiek
Activa worden jaarlijks afgeschreven. Door deze afschrijvingen wordt de waardevermindering van het actief boekhoudkundig tot uitdrukking gebracht. Het afschrijven is aan regels gebonden (artikel 64 van het BBV). Daarbinnen kan de gemeente zelfstandig een beleid vaststellen voor de afschrijvingstermijnen.
De afschrijvingen vinden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar plaats. Alleen als er gegronde redenen zijn, mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die in het voorgaande begrotingsjaar zijn toegepast.
Er dient inzicht gegeven te worden in de effecten op de financiële positie en voor de baten en lasten, tevens dient het op de balans te worden vermeld.
Het BBV schrijft niet voor welke methode moet worden toegepast voor de afschrijving. De gemeente heeft hierbij een keuze van de afschrijvingsmethode, maar moet daarbij wel een bestendige gedragslijn volgen. De twee belangrijkste afschrijvingsmethoden zijn de lineaire en de annuïtaire afschrijvingsmethode.

Korte uitleg lineaire en annuïtaire afschrijving.
De lineaire afschrijving is een afschrijving op basis van een vast percentage of looptijd van de oorspronkelijke investering. Bij deze methode dalen de kapitaallasten jaarlijks (gelijke afschrijvingen, maar dalende rentelasten). Bij een annuïtaire afschrijving zijn de kapitaallasten (rente + afschrijving) jaarlijks constant, waarbij jaarlijks de rentecomponent afneemt en de afschrijving in dezelfde mate toeneemt.

Waardering
Bij de waardering gaat het om de waardebepaling van activa en de regels die daarvoor gelden. Het gaat hierbij om de waardering van balansposten, teneinde een reëel beeld te krijgen van de vermogenspositie van de gemeente. In het kort kunnen deze regels als volgt worden weergegeven (art 63 BBV):
1. Het toerekeningsbeginsel moet in acht worden genomen;
2. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs;
3. Reserves in mindering brengen op de boekwaarde van een investering is niet toegestaan. Reserves mogen wel worden gebruikt ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten;
4. Bijdragen van derden, die in directe relatie staan tot het actief, moeten in mindering worden gebracht op de investering;
5. Bijdragen uit een voorziening op grond van artikel 44, lid 1d BBV (dat wil zeggen in de heffing begrepen gespaarde bijdragen voor toekomstige vervangingsinvesteringen) moeten in mindering worden gebracht op de investering;
6. Bij de waardering van de vaste activa met economisch nut wordt rekening gehouden met waardevermindering, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is;
7. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de op dat moment aanwezige boekwaarde.

Aangeschafte vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte gronden hulpstoffen en de overige kosten. Overheadkosten kunnen op indirecte wijze worden toegerekend aan o.a. investeringen. De toerekening van de overheadkosten vindt plaats op de wijze zoals aangegeven in de Financiële Verordening 2020.

IV. RICHTLIJNEN INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN

Op basis van voorgaande uitleg van begrippen en mogelijkheden die het BBV biedt om gemeenten eigen keuzes te laten maken of invulling te geven aan de richtlijnen, wordt hieronder ingegaan op de voor de gemeente Druten voorgestelde invulling van de richtlijnen.

Activeren

- *Alle investeringen worden geactiveerd. Dekking vindt plaats binnen de exploitatie of er wordt een afschrijvingsreserve gevormd.*
- *Investeringsbedragen kleiner dan € 25.000 worden niet geactiveerd maar direct ten laste van de exploitatie gebracht.*
- *Jaarlijks (bij de jaarrekening) wordt een beoordeling uitgevoerd naar de waardering van vastgoed met een bedrijfseconomische functie of maatschappelijk vastgoed waarvan de intentie is om het te verkopen. Bij duurzame waardevermindering wordt extra afgeschreven.*
- *Activa worden afgeschreven op basis van de lineaire methode.*

Vanaf 1 januari 2017 worden alle investeringen (met een economisch of een maatschappelijk nut) geactiveerd. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met een actief worden in mindering gebracht op het te activeren bedrag.

Mochten er voor een bepaald doel middelen aanwezig zijn, dan kunnen deze middelen in een door de raad in te stellen bestemmingsreserve kapitaallasten gestort voor de dekking van de kapitaallasten die uit de activering en de wijze van afschrijven voortvloeien. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter dekking van de kosten een heffing kan worden geheven, zoals de rioolheffing en afvalstoffenheffing, moeten worden verminderd met een bijdrage uit de betreffende voorziening. Kapitaallasten worden ten laste gebracht van de exploitatie. Voor de dekking kan een kapitaallastenreserve worden gevormd.

Indien de marktwaarde van vastgoed met een bedrijfseconomische functie duurzaam lager is dan de boekwaarde moet een afwaardering plaatsvinden tot deze lagere marktwaarde. Hiervoor wordt extra afgeschreven. Dit geldt ook voor vastgoed met een maatschappelijke functie waarvan de bestuurlijke intentie bestaat om dit te verkopen of de bestemming te wijzigen naar vastgoed met een bedrijfseconomische functie. Daarnaast is het mogelijk dat in het verleden investeringen zijn gedaan, die niet meer worden gebruikt door de Gemeente, maar die nog wel een boekwaarde hebben. In dit geval dient eveneens een afwaardering plaats te vinden.

Afschrijvingstermijnen

In VII Bijlage afschrijvingstermijnen is een overzicht opgenomen van de te hanteren afschrijvingstermijnen zoals deze gelden voor nieuwe investeringen. Deze termijnen zijn gebaseerd op algemene bedrijfseconomische grondslagen en hetgeen gebruikelijk is binnen de gemeente. Afwijking is mogelijk indien uit de onderbouwing blijkt dat de economische levensduur anders is. Voor investeringen die niet volledig toegewezen kunnen worden aan één van deze categorieën zal op basis van een onderbouwing een reële afschrijvingstermijn worden aangenomen.

Componentenbenadering

- *De componentenbenadering wordt alleen toegepast op nieuwbouw/renovatie van gebouwen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in:*
  a. Gronden
  b. Gebouwen
  c. Installaties

De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele waardevermindering van die delen. De componentenbenadering resulteert dus in verschillende afschrijvingstermijnen voor ieder onderdeel.

Restwaarde

- *De restwaarde van de activa wordt op nihil gesteld bij de berekening van de afschrijvingen.*

De restwaarde van een actief is de waarde die het actief nog heeft aan het einde van de economische levensduur. Het vertegenwoordigt de opbrengstwaarde die na de gebruikstermijn nog gerealiseerd kan worden, verminderd met de te maken kosten voor verwijdering, verplaatsing of vernietiging. Doordat restwaarden vaak ver in de toekomst liggen is deze waarde moeilijk in te schatten. Daarnaast zijn er grote onzekerheden over eventueel te maken kosten aan het einde van de levensduur van het actief.

Desinvesteringen

- *Bij desinvesteringen wordt het boekverschil tussen de verkoopwaarde en de boekwaarde bruto ten laste/ ten gunste van de exploitatie gebracht.*

Er is sprake van een desinvestering als het actief, voordat het volledig is afgeschreven, niet meer wordt gebruikt, en of wordt verkocht. Bij het buitengebruik stellen van een actief wordt het actief afgewaardeerd tot de marktwaarde. Deze afwaardering wordt als inhaalafschrijving ten laste van het resultaat gebracht. Bij verkoop van het actief kan een boekverschil optreden tussen de verkoopwaarde en de boekwaarde van het actief (dit kan een winst of een verlies zijn). Dit boekverschil wordt ten laste/ ten gunste van de exploitatie gebracht in het betreffende boekjaar. Let op: boekwinst wordt dus niet in mindering gebracht op een nieuwe investering! Een aandachtspunt hierbij is dat de baten en lasten die samenhangen met de desinvestering bruto in de exploitatie worden verantwoord. Deze baten en lasten mogen dus niet worden gesaldeerd.

Verzamelinvesteringen

Als uitgangspunt is opgenomen dat investeringen beneden de € 25.000 niet worden geactiveerd. Deze grens geldt per investering. Een uitzondering hierop is als er gelijksoortige goederen worden aangeschaft op een verschillend tijdstip binnen een periode van een boekjaar. Voorbeeld is de aanschaf van computers. Het aanschaffen van één computer leidt niet tot activering, de aanschaf van 100 computers tegelijkertijd wordt gezien als één investering. Er kan ook sprake zijn van een samenvoeging van kleine investeringen die onderling geen samenhang hebben (dan wel beperkt). Bijvoorbeeld bij de vervanging van materieel op de gemeentewerf, in dit kader wordt gesproken over een 'verzamelinvestering'. De vraag of dergelijke investeringen wel/ niet geactiveerd moeten worden hangt samen met verschillende factoren. Onder andere de economische levensduur van het object, etcetera. Het heeft de voorkeur om dergelijke investeringen, die op de kritische grens van € 25.000 zitten, niet te activeren. Zie verder uitgangspunt minimumbedragen.

Startmoment van afschrijven

- *Er wordt afgeschreven vanaf het jaar dat volgt op het jaar waarin de investering afgerond / verworven wordt.*

Voor het moment van beginnen met afschrijven is de gemeente, binnen de regels van het BBV, vrij in haar keuze. Uit de volgende mogelijkheden kan worden gekozen:

1. vanaf het begin van het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt/verworven wordt (een volledig jaar afschrijving);
of

2. medio het begrotingsjaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt/verworven wordt (een half jaar afschrijving); of
3. vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/ verworven wordt.
Er is gekozen voor de laatste optie omdat deze praktisch goed uitvoerbaar is en duidelijkheid verschaft over het moment van herinvesteren bij vervangingsinvesteringen.

Rente

- *De (omslag)rente wordt toegerekend over de boekwaarde van het actief per begin van het boekjaar.*

De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Indien de werkelijke rentelasten in Euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in Euro's die op basis van de voorgecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie is verplicht wanneer de afwijking groter is dan 25%. Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. Dit geldt ook voor de rentelasten en –baten van projectfinanciering.

V. PROCESBEHEERSING

Rol van gemeenteraad en het college
Het budgetrecht (autorisatie) ligt bij de gemeenteraad.

Budgetverantwoordelijkheid
Bij iedere investering (krediet) wordt een budgethouder aangewezen. De budgethouder bewaakt de gemeentelijke kaders en richtlijnen en legt verantwoording af over de realisatie van de investering in de lijn met de Planning & Control-cyclus. Uiteindelijk legt het college verantwoording af aan de raad bij de rapportages, als ook bij de jaarrekening.

Projecten

1. Onderscheid wordt gemaakt in drie typen investeringen/projecten;
    a. Beheersprojecten / vervangingsinvesteringen
    b. Bouwgrondexploitaties
    c. Overige investeringen
2. De onder 1a genoemde investeringen hebben betrekking op de vervanging van bestaande activa, welke structureel in de begroting zijn afgedekt, zoals Uitvoeringsprogramma Openbare Werken (wegen, groen, openbare verlichting, baggeren en riool), en Afval infrastructuur. Deze investeringen worden met het vaststellen van de begroting geaccordeerd door de raad en aan het college gemandateerd.
3. De onder 1b genoemde bouwgrondexploitaties dienen middels een separaat besluit door de raad te worden geautoriseerd en jaarlijks met de nota MPG (Meerjaren Perspectief Grondexploitaties) te worden geactualiseerd.

4. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen onder de noemer 1c, op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wordt verwacht. Overige investeringen onder de noemer 1c zijn aan het college ter afdoening. In de begroting zijn de structurele financiële gevolgen opgenomen.
5. Bij een voorstel tot de kredietaanvraag onder de noemer 1c:
    a. autoriseert de raad met het projectplan de scope van het project. Afwijken van de scope van het project of wanneer de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten overschrijden, worden voorgelegd aan de raad.
    b. worden de structurele financiële gevolgen beschreven, in relatie tot hetgeen opgenomen is in de begroting.
    c. wordt bij de hoogte van de kredietaanvraag rekening gehouden met een post voor onvoorziene kosten, welke alleen ingezet mag worden voor zaken die onvoorzienbaar, onontkoombaar en onuitstelbaar zijn en binnen de scope van het project behoren.
6. Aanbestedingsvoordelen binnen investeringen onder de noemer 1c worden geparkeerd binnen het project en kunnen alleen aangesproken worden, wanneer het doel binnen de scope van het project valt, middels een collegebesluit. Aanbestedingsnadelen leiden tot bijstelling van de aanbesteding, of een raadsbesluit voor extra krediet, of bijstelling van de scope door de Raad.
7. In de rapportages geven we de stand van zaken en verwachtingen weer van de kredieten, waarbij voor de investeringen onder noemer 1c specifiek aandacht is voor de besteding van de post onvoorzien en de aanbestedingsresultaten.
8. Mocht blijken dat kredieten langer dan 2 jaar niet aangesproken worden, dan dient een heroverweging plaats te vinden, dit om structurele onderuitputting te voorkomen.

Vooraf wordt bij investeringen onder noemer 1c door de raad aangegeven of een afsluitrapportage dient te worden opgesteld, waarin inhoudelijk en financieel verantwoording wordt afgelegd.

VI. BIJLAGE REGELGEVING INVESTEREN EN AFSCHRIJVEN

Artikel 34
In de balans worden onder de immateriële vaste afzonderlijk opgenomen:
a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
c. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Artikel 35
1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
a. investeringen met een economisch nut;
b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Artikel 36
In de balans worden onder de financiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
a. kapitaalverstrekkingen aan:
1. deelnemingen;
2. gemeenschappelijke regelingen;
3. overige verbonden partijen;
b. leningen aan:
1. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
2. woningbouwcorporaties;
3. deelnemingen;
4. overige verbonden partijen;
c. overige langlopende leningen;
d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Artikel 44
1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
b. op de balansdatum bestaande risico’s ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaande begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 51
In de toelichting op de balans wordt aangegeven volgens welke methoden de afschrijvingen worden berekend.

Artikel 52
1. In de toelichting op de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
a. gronden en terreinen;
b. woonruimten;
c. bedrijfsgebouwen;
d. grond-, weg- en waterbouwkundige werken;
e. vervoermiddelen;
f. machines, apparaten en installaties;
g. overige materiële vaste activa.
2. In de toelichting op de balans wordt het verloop van de activa, als bedoeld in het eerste lid, gedurende het begrotingsjaar, in een sluitend overzicht weergegeven. Daaruit blijken, voor zover van toepassing:
a. de boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
b. de investeringen of desinvesteringen;
c. de afschrijvingen;
d. bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief;
e. afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen;
f. de boekwaarde aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52a
1. In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b, in een overzicht weergegeven.
Daaruit blijken:
a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
b. de ontvangen bedragen;
c. de vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen;
d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.
1. In de toelichting op de balans wordt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de nog te ontvangen voorschotbedragen, bedoeld in artikel 40a, onderdeel a in een overzicht weergegeven.
Daaruit blijken:
a. het saldo aan het begin van het begrotingsjaar;
b. de toevoegingen;
c. de ontvangen bedragen;
d. het saldo aan het einde van het begrotingsjaar.

Artikel 52b
De aard en omvang van de aangebrachte dan wel geraamde waardeverminderingen van de leningen vorderingen, bedoeld in artikel 63, achtste lid, van de vaste activa, bedoeld in artikel 65, eerste lid, en van de deelnemingen en voorraden, bedoeld in artikel 65, tweede lid, worden in de toelichting op de balans opgenomen.

Artikel 59
1. Alle investeringen worden geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde niet geactiveerd.

Artikel 60
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief kunnen worden geactiveerd indien:
a. het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
b. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien vaststaat;
c. het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut zal genereren en;
d. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Artikel 61
Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd indien:
a. er sprake is van een investering door een derde;
b. de investering bijdraagt aan de publieke taak;
c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Artikel 62
1. Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd.
2. In afwijking van het eerste lid worden de bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief op de waardering daarvan in mindering gebracht.
3. In afwijking van het eerste lid moeten de voorzieningen, bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, in mindering gebracht worden op de investeringen, bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Artikel 63
1. Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
2. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.
3. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, in de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.
4. Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde.
5. Van activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen.
6. In afwijking van het eerste lid is waardering tegen actuele waarde toegestaan voor de activa van de Nazorgfondsen bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
7. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.
8. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend.

Artikel 64
1. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar.
2. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Tevens wordt inzicht gegeven in haar betekenis voor de financiële positie en voor de baten en lasten aan de hand van aangepaste cijfers voor het begrotingsjaar of voor het voorafgaande begrotingsjaar.
3. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.
4. In afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder a, maximaal gelijk aan de looptijd van de lening.
5. in afwijking van het derde lid is de afschrijvingsduur voor de immateriële vaste activa, bedoeld in artikel 34 onder b, ten hoogste vijfjaar.
6. Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden, bedoeld in artikel 34, onderdeel c, is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

VII. AFSCHRIJVINGSTERMIJNEN

Overzicht afschrijvingen obv laatste BBV richtlijnen in jaren	Groep	Categorie	Tarief	Termijn (jaren)	Relatie nota
Immateriële vaste activa > € 25.000					
Ontwikkelings- en onderzoekskosten	Onderzoek en ontwikkeling		nee	**5**	
Materiële vaste activa > € 25.000					
Gronden	Gronden en terreinen	EN	Nee	**niet afschrijven**	
Nieuwbouw gebouw	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	**40**	
Renovatie	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	**40**	
Zwembaden (open- en overdekt), gym- en sporthallen	Bedrijfsgebouwen	EN	Ja	**40**	
Parkeergarage	Bedrijfsgebouwen	EN	nee	**40**	
Tijdelijke gebouwen	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	**15**	
Verbouw, restauratie, aanbouw	Bedrijfsgebouwen	EN	Nee	**20**	
Wegen / bruggen	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	nee	**20**	
Begraafplaats	Grond- weg en waterbouwkundige werken	EN	nee	**40**	
Parken en groenvoorzieningen	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	**30**	IBOR
Bomen	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	**60**	IBOR
Sportvelden gras	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	**20**	RSA
Sportvelden kunstgras	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	**12 - 13**	RSA
Sportvelden fietscross	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	**30**	RSA
Speelvoorzieningen (terrein)	Grond- weg en waterbouwkundige werken	MN	Nee	**20**	
Openbare verlichting armatuur	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	**25**	IBOR
Openbare verlichting mast	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	**45**	IBOR
Verkeersregelinstallaties (VRI)	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	**15**	
Technische installaties gebouwen	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	**15**	
Beregeningspompen sportvelden	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	**15**	RSA

Overzicht afschrijvingen obv laatste BBV richtlijnen in jaren	Groep	Categorie	Tarief	Termijn (jaren)	Relatie nota
Geluidsinstallatie	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	**10**	
Beveiliging, melding, alarmeringsinstallatie	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	**10**	
Gereedschappen	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	**10**	
Kantoormachines	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	**10**	
Telefooninstallatie	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	**10**	
Software	Machines, apparaten en installaties	EN	Nee	**5**	
Hardware / Audiovisuele apparatuur	Machines, apparaten en installaties	MN	Nee	**5**	
1e inrichting scholen	Overige materiele vast activa	MN	Nee	**15**	
Leermiddelen	Overige materiele vast activa	MN	Nee	**10**	
Inventaris kantoorgebouwen	Overige materiele vast activa	EN	Nee	**10**	
Speeltoestellen	Overige materiele vast activa	MN	Nee	**15**	Speelbeleid
Transport middelen groot (> 3.500 kg)	Vervoermiddelen	EN	deels	**10**	
Transportmiddelen klein (< 3.500 kg)	Vervoermiddelen	EN	deels	**7**	
Gladheidsbestrijdingsmateriaal	Vervoermiddelen	EN	Nee	**10**	
Hoogwerkers	Vervoermiddelen	EN	Nee	**10**	
Rioleringen (aanleg,renovatie,vervanging)	Riolering	EN	Ja	**50**	GRP
Rioolgemaal (bouwkundig), drukriool (bouwkundig) maximaal	Riolering	EN	Ja	**50**	GRP
Rioolgemaal (electr en mech), drukriool (electr en mech), randvoorz. En IBA's	Riolering	EN	Ja	**15**	GRP

Gemeente Druten

contactpersoon
Moana van IJsseldijk

datum 22 oktober 2020
onderwerp advies Financiële verordening en Nota investeren en afschrijven

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Auditcommissie van de raad van Druten heeft in haar vergadering van 22 oktober 2020 het voorstel voor de nieuwe Financiële verordening en het voorstel voor de Nota investeren en afschrijven en besproken.

De Auditcommissie heeft daarbij het advies van de auditcommissie van Wijchen aan de raad van Wijchen betrokken. Dit vanuit de achtergrond van 'harmoniseren, tenzij'.

De Auditcommissie van Druten komt tot het volgende advies aan uw raad:

Financiële verordening:

- De auditcommissie in Druten ziet geen aanleiding om navolgend op het advies van Wijchen artikel 6, lid 2 te wijzigen.
  De aanpassing in Wijchen komt voort uit een motie van de Wijchense raad. In Druten wordt de behoefte voor meer rapportages niet breed gedragen. Bovendien loopt de raad het risico om daardoor teveel op details gaat sturen, zeker wanneer zij dezelfde rapportage als het college ontvangt. Een aangepaste rapportage voor de raad maken, levert ambtelijk extra werk op.
  De auditcommissie zal deze werkwijze van Wijchen wel blijven volgen. Indien het toch wenselijk blijkt, kan de verordening later worden aangepast.

Nota investeren en afschrijven:

- De adviezen van de auditcommissie van Wijchen over de Nota investeren en afschrijven leveren bij de auditcommissie geen bezwaar op. Het advies van de auditcommissie is daarom deze in het kader van de harmonisering over te nemen. Hiervoor is het noodzakelijk de nota als raad te amenderen. Het gaat om de volgende punten uit de brief van Wijchen:
  - *Hoofdstuk V Procesbeheersing, Projecten 1c, punt 4*
    Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen onder de noemer 1c, op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wordt verwacht.
    te wijzigen in:

Het college informeert de raad actief via een beslispunt over welke nieuwe investeringen onder de noemer 1c, de raad een apart voorstel/aparte voorstellen voor autorisatie van het investeringskrediet krijgt en op welke termijn het college het aparte voorstel/de aparte voorstellen aanbiedt.

- *Hoofdstuk V Procesbeheersing, Projecten 1c, passage onder punt 8*
  Vooraf wordt bij investeringen onder noemer 1c door de raad aangegeven of een afsluitrapportage dient te worden opgesteld, waarin inhoudelijk en financieel verantwoording wordt afgelegd.
  te wijzigen in:
  Het college neemt in de beslisnota die aan de raad wordt voorgelegd over investeringen onder noemer 1c, standaard als beslispunt op dat het college een afsluitrapportage opstelt, waarin inhoudelijk en financieel verantwoording wordt afgelegd.

Mochten er naar aanleiding van de brief nog vragen zijn, kunt u contact opnemen met de griffier.

Namens de auditcommissie,

Dhr. Ton Ebben
Voorzitter

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1911
Extern Zaak ID	Z/20/052657
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	11.2
Omschrijving	Begroting 2021-2024
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Financieel beleid
Eigenaar	Buijsrogge, Luuk
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)
Telefoonnummer steller	0625747147
E-mail adres steller	l.buijsrogge@drutenwiijchen.nl

Bijlagen
Beslisnota raad begroting 2021-2024
Bijlage 1: Programmabegroting 2021
Beantwoording Technische vragen - 27 oktober 2020
Motie Betrokkenheid raad bij Gelenberg
Motie Financiële ondersteuning d.m.v. EU-herstelplan bij isoleren van woningen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	13 oktober 2020
Presidium Druten	19 oktober 2020
Raad RTG Druten	29 oktober 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De programmabegroting 2021 vast te stellen, met inbegrip van de jaarschijven 2021-2024 van het bestedingsplan, en de meerjarenbegroting 2022-2024 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De financiële effecten van het bestedingsplan 2021-2024 te verwerken in de begroting

Gemeente Druten

2021 en verder;
3. Mandaat te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om ter hoogte van € 500.000 in het kader van actieve grondpolitiek grond aan te kopen.

Besluit

de Gemeenteraad besluit:
1. De programmabegroting 2021 vast te stellen, met inbegrip van de jaarschijven 2021-2024 van het bestedingsplan, en de meerjarenbegroting 2022-2024 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De financiële effecten van het bestedingsplan 2021-2024 te verwerken in de begroting 2021 en verder;
3. Mandaat te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om ter hoogte van € 500.000 in het kader van actieve grondpolitiek grond aan te kopen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 52657

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Begroting 2021-2024

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De programmabegroting 2021 vast te stellen, met inbegrip van de jaarschijven 2021-2024 van het bestedingsplan, en de meerjarenbegroting 2022-2024 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De financiële effecten van het bestedingsplan 2021-2024 te verwerken in de begroting 2021 en verder;
3. Mandaat te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om ter hoogte van € 500.000 in het kader van actieve grondpolitiek grond aan te kopen.

Aanleiding
Voor u ligt de programmabegroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024.

Naast de programma´s zijn paragrafen opgenomen die van belang zijn voor de bedrijfsvoering en het financieel beleid en beheer. Deze combinatie stelt de lezer in staat zich een integraal beeld te vormen van het te voeren beleid.

Na instemming van de begroting 2021-2024, inclusief bestedingsplan ziet het verloop van het beschikbare saldo er voor de komende jaren als volgt uit:

2021	2022	2023	2024
€ 46.678	€ 87.633	€ 43.060	€ 0

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
2 juli 2020	Vaststelling Perspectiefnota 2020

Gewenst resultaat
De raad dient als bevoegd orgaan vóór 15 november de begroting vast te stellen voor het daarop volgende jaar; het college bereidt de begroting voor.

Argumenten
De aanbiedingsbrief en de daarop volgende hoofdstukken geven een onderbouwing van, en toelichting op de begroting.

Gemeente Druten

Begroting 2021

AANBIEDING BEGROTING 2021

Hierbij bieden wij uw raad de programmabegroting 2021 en de meerjarenraming tot en met 2024 van de gemeente Druten aan. De programmabegroting 2021 is vertaald naar de productenbegroting die ter inzage wordt gelegd.

Wij zijn verheugd u te kunnen informeren dat het is gelukt om de begroting voor het jaar 2021 sluitend te krijgen. Dit onder meer door een verhoging van het accres zoals gemeld in de mei- en septembercirculaire, maar ook met name door invulling te geven aan de taakstellende opdracht van de raad om met een maatregelpakket te komen tot een sluitende begroting.

Afgelopen maanden lichtte een werkgroep aan de hand van een 4-tal sporen de begroting door hetgeen tot resultaat heeft dat wij thans voor 2021 voorliggende dekkende begroting aan u aanbieden. Bij de perspectiefnota is toegezegd aan uw raad dat de sociaal maatschappelijke infrastructuur overeind blijft. Ondanks de financiële uitdagingen waarvoor wij ons gesteld zien, zijn wij erin geslaagd om de sociaal maatschappelijke infrastructuur extra te versterken.

Wel houden we er rekening mee dat nog enkele financiële effecten ons huishoudboekje parten gaan spelen, waaronder de herverdeling van het gemeentefonds in 2022. Hierover valt aan het eind van dit jaar meer duidelijkheid te verwachten. Verder heeft de Nederlandse overheid, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor instellingen in Nederland. De gevolgen voor de gemeente zijn op dit moment nog niet geheel te overzien, maar worden door ons voortschrijdend gemonitord.

Met vaststelling van de programmabegroting 2021 autoriseert uw raad de hoofdzaken van het beleid voor 2021. De rolverdeling is dat uw raad kaders stelt, de hoofdlijnen van beleid formuleert en controleert. Daarbij bereidt ons college voorstellen voor en legt deze aan uw raad voor.

Het voorliggende meerjarenbeleid is van dien aard dat er maatregelen moeten worden getroffen die leiden tot minimaal een sluitende begroting 2024, waarin ook ruimte is voor de ambities uit het collegeprogramma en eventueel nieuw beleid.

Burgemeester en wethouders van Druten,

de secretaris, de burgemeester,

A.P.J.M. Litjens C.A.A. van Rhee- Oud Ammerveld

Inhoud programmabegroting 2021

Aanbieding begroting 2021-2024

Financiële Begroting

1 Algemeen 1
2 Overzicht van baten en lasten 2021 2
3 Meerjarig overzicht baten en lasten programma´s 3
4 Berekening EMU-saldo 4
5 Uitgangspunten ramingen 2021 4
6 Keuzes in de begroting 6
6.1 Eenmalige middelen 2021 6
6.2 Correcties meerjarenbegroting reeds verwerkt 6
6.3 Voorlopige ramingen 2021-2024 6
6.4 Toelichting ramingen per programma 7
6.5 Vennootschapsbelasting 9
6.6 SPUK 9
6.7 Omgevingswet 9
6.8 Taskfore Begroting 2021 10
7 Financiële positie 10
7.1 Investeringsvolume 2021-2024 10
7.2 Financiering 12
7.3 Verloop van reserves en voorzieningen 12
7.4 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 13
8 Bestedingsplan 2021-2024 14
8.1 Meerjarenbegroting 2021 - 2024 14
8.2 Items bestedingsplan per programma 14

Beleidsbegroting

1 Programmaplan 19
1.1 Collegeprogramma "Druten daagt uit!" 20
1.1.0 Bestuur en ondersteuning 21
1.1.1 Veiligheid 24
1.1.2 Verkeer en vervoer 26
1.1.3 Economie 29
1.1.4 Onderwijs 33
1.1.5 Sport, cultuur en recreatie 35
1.1.6 Sociaal domein 38
1.1.7 Volksgezondheid en milieu 43
1.1.8 Wonen en bouwen 47

1.2 Beleidsindicatoren 51

2 Paragrafen 53
2.1 Lokale heffingen 55
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 61
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 77
2.4 Financiering 83
2.5 Bedrijfsvoering 87
2.6 Verbonden partijen 89
2.7 Grondbeleid 101

3 Vaststellingsbesluit 103

Bijlagen

EMU saldo 105
Overzicht incidentele baten en lasten programma's 107
Overzicht geraamde baten en lasten per taakveld 108
Lijst van gebruikte afkortingen 111

FINANCIËLE BEGROTING

1. ALGEMEEN

Inleiding
De financiële begroting geeft inzicht in de algemene uitgangspunten waarop de ramingen van de baten en lasten van de verschillende programma´s van 2021 zijn gebaseerd, gevolgd door een samenvatting en toelichting op de belangrijkste verschillen met de begroting 2020. Daarna volgt een beschrijving van de financiële positie van onze gemeente, met aandacht voor de geplande investeringen, financiering en de reserves en voorzieningen.

2. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2021

Onderstaand overzicht toont de baten en lasten per begrotingsprogramma. De saldi van de programma´s vormen opgeteld het totaal saldo van baten en lasten. De begrote toevoegingen en onttrekkingen aan reserves worden per programma in beeld gebracht. Deze worden verrekend met het totaal saldo van baten en lasten, waarna het geraamd resultaat tot stand komt. Op deze wijze ziet de raad bij de begroting welke bedragen aan het eigen vermogen worden onttrokken of toegevoegd.

Budgetautorisatie van de programma´s
Met het vaststellen van de begroting 2021 autoriseert de raad het college van burgemeester en wethouders tot het doen van uitgaven per programma tot de bedragen van het onderstaande overzicht. Op basis hiervan stelt het college een meer gedetailleerde productenraming 2021 vast.

Het overzicht van baten en lasten is als volgt opgebouwd (-/- is nadelig)

Begrotingsjaar 2021	Baten €	Lasten €	Saldo €
Programma			
0 Bestuur en ondersteuning	542.787	2.228.771	-1.685.984
1 Veiligheid	5.306	1.651.167	-1.645.861
2 Verkeer en vervoer	94.226	2.335.820	-2.241.594
3 Economie	133.395	511.073	-377.678
4 Onderwijs	337.826	2.019.729	-1.681.903
5 Sport, cultuur en recreatie	607.142	3.702.324	-3.095.182
6 Sociaal domein	4.185.737	20.076.470	-15.890.733
7 Volksgezondheid en milieu	3.638.218	4.466.940	-828.722
8 Wonen en bouwen	800.001	1.336.207	-536.206
Algemene dekkingsmiddelen	33.908.734	438.874	33.469.860
Overhead	418.543	6.154.466	-5.735.923
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	10.000	-10.000
Saldo baten en lasten	**44.671.915**	**44.931.841**	**-259.926**
Reserves	*Onttrekking*	*Toevoeging*	*Saldo*
Programma			
0 Bestuur en ondersteuning	233.621		233.621
1 Veiligheid			
2 Verkeer en vervoer	1.632.302	1.498.798	133.504
3 Economie			
4 Onderwijs		23.981	-23.981
5 Sport, cultuur en recreatie	2.421		2.421
6 Sociaal domein	257.466	0	257.466
7 Volksgezondheid en milieu	23.783	67.471	-43.688
8 Wonen en bouwen	85.621		85.621
Subtotaal mutaties reserves	2.235.214	1.590.250	644.964
Resultaat	**46.907.129**	**46.522.091**	**385.036**

3. MEERJARIG OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA´S

LASTEN **Omschrijving programma**	**Realisatie 2019**	**Begroting 2020**	**Begroting 2021**	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
0 Bestuur en ondersteuning	6.041.458	8.311.796	8.832.112	8.881.688	8.923.195	8.987.320
1 Veiligheid	1.345.466	1.647.792	1.651.167	1.698.700	1.739.398	1.745.708
2 Verkeer en vervoer	2.198.354	2.284.961	2.335.820	2.335.211	2.306.503	2.326.213
3 Economie	538.024	552.879	511.073	447.395	363.829	352.236
4 Onderwijs	1.932.727	1.950.814	2.019.729	2.041.192	2.066.241	2.093.575
5 Sport, cultuur en recreatie	3.818.146	4.041.567	3.702.324	3.756.532	4.138.893	4.160.078
6 Sociaal domein	19.357.271	22.842.523	20.076.470	20.256.372	20.484.925	20.626.032
7 Volksgezondheid en milieu	4.132.104	4.780.435	4.466.940	4.412.569	4.447.414	4.537.396
8 Wonen en bouwen	2.429.547	1.811.338	1.336.207	1.268.830	1.287.253	1.308.446
Subtotaal lasten programma´s	*41.793.097*	*48.224.105*	*44.931.841*	*45.098.490*	*45.757.652*	*46.137.005*
BATEN **Omschrijving programma**	**Realisatie 2019**	**Begroting 2020**	**Begroting 2021**	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
0 Bestuur en ondersteuning	33.422.319	33.641.256	34.870.064	35.529.059	35.705.033	36.297.186
1 Veiligheid	1.726	5.228	5.306	5.380	5.445	5.516
2 Verkeer en vervoer	220.090	92.834	94.226	95.545	96.691	97.946
3 Economie	53.916	118.368	133.395	73.168	73.602	67.973
4 Onderwijs	222.522	345.521	337.826	337.856	337.882	337.911
5 Sport, cultuur en recreatie	654.493	603.095	607.142	615.641	623.028	631.126
6 Sociaal domein	3.959.467	6.254.860	4.185.737	4.187.853	4.189.859	4.041.990
7 Volksgezondheid en milieu	3.169.068	3.487.545	3.638.218	3.726.481	3.817.752	3.908.733
8 Wonen en bouwen	1.650.185	802.908	800.001	696.821	701.076	710.148
Subtotaal baten programma´s	*43.353.786*	*45.351.615*	*44.671.915*	*45.267.805*	*45.550.368*	*46.098.529*
Totaal saldo van baten en lasten	**1.560.690**	**2.872.490-**	**259.926-**	**169.314**	**207.283-**	**38.476-**
Toevoeging / onttrekking aan reserves:						
0 Bestuur en ondersteuning	58.762	1.081.577	233.621	249.293	709.859	48.000
1 Veiligheid			-			
2 Verkeer en vervoer	554.409-	133.747	133.504	133.273	16.928-	17.148-
3 Economie			-			
4 Onderwijs		-23.627	23.981-	24.317-	24.609-	24.929-
5 Sport, cultuur en recreatie	3.434	2.385	2.421	2.455	2.484	2.516
6 Sociaal domein	47.264	396.336	257.466	8.030	8.183	8.338
7 Volksgezondheid en milieu	208.659-	166.004	43.688-	163.365-	180.116-	182.048-
8 Wonen en bouwen	53.171-	108.888	85.621	128.247	129.786	131.473
Subtotaal mutaties reserves	706.779-	1.865.310	644.964	333.615	628.659	33.798-
Geraamd resultaat	***853.911***	***1.007.180-***	***385.036***	***502.930***	***421.376***	***72.274-***

4. BEREKENING EMU-SALDO

Het EMU saldo is een saldo op kasbasis. Binnen de gemeentebegroting wordt hier niet op gestuurd. Sinds 1985 geldt voor de gemeenten het stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat wij sturen op het saldo van de begroting en de rekening en niet op de vraag of dit saldo een positieve, dan wel negatieve kasstroom genereert. Voor een specificatie hiervan verwijzen wij u naar de bijlage die in deze begroting is opgenomen.

5. UITGANGSPUNTEN RAMINGEN 2021

Bij de perspectiefnota 2020 stelde de raad de rekentechnische uitgangspunten van de programmabegroting 2021 en meerjarenschijven 2021-2023 vast. Eventuele bijstellingen worden hierna in dit hoofdstuk toegelicht.

Bestaand beleid

Uitgangspunt voor de op te stellen begroting 2021 is het bestaand beleid zoals dat door de gemeenteraad in de begroting 2020-2023 is vastgesteld, inclusief de door de raad goedgekeurde wijzigingen hierop. Bestaand beleid is dat ramingen worden aangepast aan autonome ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld areaaluitbreidingen of contractueel afgesproken indexeringen. Aan deze autonome ontwikkelingen liggen dus geen beleidswijzigingen ten grondslag.

De bepaling van de nominale ontwikkelingen, in het bijzonder de verwachte loon- en prijsstijging, wordt gebaseerd op gegevens zoals die zijn opgenomen in de recentste Macro Economische Verkenningen (MEV), CPB prognoses en septembercirculaire 2020.
Voor de samenstellingen van de ramingen 2021 en volgende jaren worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Loonstijging

In de gemeentelijke bijdrage aan de Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) is de loonwaarde van de ingebrachte formatie verwerkt. De functies zijn geraamd op het maximum van de functierang. Bij de samenstelling van de begroting 2021 wordt uitgegaan van de voor 2021 geraamde personele lasten van de WDW. In de gemeentelijke begroting is rekening gehouden met de loonstijging zoals deze bekend was bij de samenstelling van de begroting 2021 van de WDW. Daarbij is rekening gehouden met een indexering van 2,9%. De CAO loopt 1 januari 2021 af. Voor 2021 is nog geen nieuwe CAO vastgesteld.

Prijsstijging/ inflatiecorrectie

Voor het saldo van prijsgevoelige uitgaven minus prijsgevoelige inkomsten wordt prijscompensatie toegepast. De compensatie is gebaseerd op de prijsmutatie bruto binnenlands product (bbp), uit de meest recente CPB-raming. De gemeente Druten heeft voor de begroting 2021 in de rekentechnische uitgangspunten een prijscompensatie van 1,7% voorgesteld. In de septembercirculaire van het gemeentefonds 2020 is deze prijsontwikkeling naar beneden bijgesteld naar 1,5%. Dit percentage van 1,5% hanteren we nu ook voor de begroting 2021.

Loon- en prijsaanpassing gesubsidieerde instellingen

Voorgesteld wordt om meerjarig de nullijn te hanteren voor alle gesubsidieerde instellingen, met uitzondering van de gemeenschappelijke regelingen GGD, Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, MARN, MGR en de ODRN. Voor deze GR'en zijn financiële begrotingsrichtlijnen 2021 regio Nijmegen vastgesteld, waarbij is besloten om een indexering van 2,2% op de gemeentelijke bijdragen toe te passen met hierop een generieke korting (structureel) te verwerken van 1% in 2021, 2% in 2022 en 3% vanaf 2023. Dit advies neemt de gemeente Druten over en past dit toe op de gemeentelijke bijdragen ingaande het begrotingsjaar 2021.

Rente
Voor de lange rente wordt voor 2021 1,25% begroot. Voor toerekening van rente aan het eigen vermogen wordt eveneens dit rentepercentage gehanteerd. Voor nieuwe investeringen wordt het berekende omslagpercentage van 1,25% toegepast. Voor de rente op kortlopende leningen, m.n. kasgeld, wordt voorgesteld om voor de komende jaren een percentage te hanteren van 0%.

Netto-toename aantal woningen
In 2019 is het aantal woningen met woonfunctie per saldo toegenomen met 79. De prognose voor 2019 was een toename van 65. We prognosticeren voor 2021 t/m 2024 een netto-toename van woningen met woonfunctie van 95.

Aantal inwoners
Het definitief aantal inwoners per 1 januari 2020 bedraagt 18.926 (1 januari 2019: 18.797). In 2019 zijn er dus 129 inwoners bijgekomen. Voor de periode 2020-2030 wordt, conform de woningbouwopgave voor de regio Nijmegen, voor Druten uitgegaan van in totaal 950 woningen, waarbij we nu als richtlijn 95 woningen per jaar hanteren. Gelet op de toename van het aantal woningen voor de periode 2020-2030 en de gemiddelde bevolkingsgroei van de afgelopen jaren wordt voorgesteld de jaarlijkse groei van het aantal inwoners hierop af te stemmen en deze te ramen op 142 personen ingaande het jaar 2021.

Algemene uitkering
De programmabegroting 2021 is opgesteld op basis van de septembercirculaire 2020.

Gemeente Druten

A. Sociale structuur	Werkelijk 1-1-2019	Werkelijk 1-1-2020	Raming 2021
• Aantal inwoners	18.797	18.926	19.031
van 0 - 18 jaar	3.725	3.636	3.635
van 18 - 65 jaar	11.501	11.569	11.628
van 65 jaar en ouder	3.571	3.721	3.768
• Bijstandsgerechtigden	278	255	268

B. Functie	Werkelijk 1-10-2019	Raming 2020	Raming 2021
• Leerlingen: SO/VSO (speciaal onderwijs)	265	265	261
• Leerlingen: VO (incl. Vavo)	1.621	1.528	1.438
• Leerlingen: Bijzonder basisonderwijs	1.168	1.155	1.155
• Leerlingen: Openbaar basisonderwijs	297	325	329

C. Fysieke structuur	Werkelijk 1-1-2019	Raming 2020	Raming 2021
• Oppervlakte gemeente in hectares	4.245	4.245	4.245
• Aantal woonruimten	8.301	8.382	8.452

D. Financiële structuur (euro's)	Werkelijk 2019		Raming 2020		Raming 2021	
	Totaal	**Inwoner**	**Totaal**	**Inwoner**	**Totaal**	**Inwoner**
• Lasten	46.279.419	2.462	48.224.105	2.548	44.931.841	2.361
• Opbrengst belastingen	4.630.902	246	4.882.602	258	5.094.478	268
• Algemene uitkering Gemeentefonds	25.478.306	1.355	26.418.166	1.396	27.525.002	1.446
• Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	63.575.148	3.382	65.935.236	3.484	72.009.340	3.784
waarvan grondbedrijf	7.244.768	385	5.366.967	284	4.920.999	259
• Reserves en voorzieningen	22.405.463	1.192	20.943.697	1.107	19.877.074	1.044
• Langlopende geldleningen	34.452.024	1.833	37.923.262	2.004	31.194.500	1.639

- *De vermelde aantallen voor de begroting 2021 zijn gebaseerd op de ramingen van de verdeelmaatstaven ten behoeve van de berekening uitkomsten septembercirculaire 2020.*
- *Algemene uitkering Gemeentefonds, exclusief Integratie uitkering sociaal domein*

6. KEUZES IN DE BEGROTING

Onderstaande keuzes zijn van invloed op het begrotingssaldo of op het financieel meerjarenbeleid voor de begroting 2021. Wij vragen u om in te stemmen met deze keuzes.

6.1. Eenmalige middelen 2021

De eenmalige middelen als gevolg van bespaarde rente bedragen € 250.289. Daarnaast nemen we in de begroting 2021 een post voor onvoorzien op ter hoogte van € 10.000. Ten gunste van de exploitatie wordt € 120.000 ingezet, ter dekking van het bedrijfsvoeringsbudget WDW. Dit onder de restrictie dat het saldo van bespaarde rente toereikend is. Het bedrag eenmalige middelen 2021 bedraagt € 130.289.

6.2. Correcties meerjarenbegroting reeds verwerkt

De begroting 2021-2024 is opgesteld op basis van de septembercirculaire 2020.

6.3 Voorlopige ramingen 2021 – 2024

In onderstaand overzicht zijn de begrotingssaldi in meerjarig perspectief opgenomen. De bedragen zijn vermeld exclusief als inclusief de effecten uit het bestedingsplan.

Presentatie van het structureel begrotingsaldo (bedragen x € 1.000)	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Saldo baten en lasten	-260	169	-207	-38
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	645	334	629	-34
Begrotingssaldo na bestemming	**385**	**503**	**421**	**-72**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	80	0	15	0
Structureel begrotingssaldo (excl.bestedingsplan)	**465**	**503**	**436**	**-72**
Begrotingssaldo (incl.effecten bestedingsplan)	**47**	**88**	**43**	**0**

Bij de perspectiefnota 2020 werd voor 2021 gerekend op een negatief saldo van € 596.689. Het huidige begrotingssaldo voor 2021 (exclusief bestedingsplan) bedraagt nu positief € 385.037. Het verschil bedraagt € 980.000 (afgerond) voordelig ten opzichte van de perspectiefnota 2020.
Dat verschil wordt hoofdzakelijk verklaard door de volgende aanpassingen en omstandigheden:

- Effecten meicirculaire, voordeel € 71.000
- Effecten septembercirculaire; voordeel € 97.000
- Nieuw beleid Perspectiefnota 2020 (nog te besluiten), € 505.817
- Opbrengst Bezuinigingen, € 290.000
- Erfpachtopbrengst zonnepark De Uivermeertjes, voordeel € 100.000
- Verlaging post Ziekteverzuim, voordeel € 50.000
- BUIG uitkeringen, voordeel € 60.000
- Actualisatie vuil- en rioolexploitatie, nadeel € 65.000
- Uitbreiding bestuurs- en griffieondersteuning, nadeel € 45.000
- Grondaankopen Rijdt Horssen/ Koningsweg Puiflijk, nadeel € 36.000
- Verlaging uren grondcomplexen (lasten naar algemene dienst), nadeel € 30.000

6.4 Toelichting ramingen per programma

Algemeen
De besluiten van de raad tot en met september 2020 zijn verwerkt. De structurele effecten uit de perspectiefnota 2020, voor zover dit bestaand beleid betreft, zijn doorgerekend in de begroting 2021 (inclusief wijzigingen op reserves en voorzieningen). Nieuw beleid vanaf het begrotingsjaar 2021 wordt via het bestedingsplan 2021-2024 aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.
Onderstaand worden per programma de verschillen groter dan € 50.000 verklaard ten opzichte van de begroting 2020.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning
- 601037 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer: In 2020 is € 112.000 als restantbudget beschikbaar gesteld voor de inhuur van de griffier.
- 604002 Werkorganisatie Druten-Wijchen: Op dit product is de bijdrage zichtbaar die Druten verschuldigd is aan de WDW. Voor 2020 bedraagt deze € 12.332.308 conform vastgestelde begroting van de Werkorganisatie. Daarnaast is een bedrag in 2021 opgenomen ter hoogte van € 75.000 voor investeringen ICT.
- 604046 Overige personele kosten: De kostenpost voor het ziekteverzuim binnen de WDW is voor het begrotingsjaar 2021 met € 50.000 verlaagd.
- 605011: Rente en afschrijvingen: In 2021 is het renteresultaat door het rentevoordeel op de langlopende leningen, afgerond € 220.000. Dit is € 155.000 voordelig ten opzichte van de raming in de begroting 2020.
- 606011/ 607016 OZB woningen/niet-woningen: Op basis van de meest recente gegevens van Munitax is de opbrengst voor 2021 € 87.000 hoger dan in 2020.
- 610011 Uitkeringen gemeentefonds: De algemene uitkering laat een stijging zien ten opzichte van de begroting 2020.
- Onvoorziene uitgaven: Voor eenmalige uitgaven is € 130.289 beschikbaar in 2021.

Programma 1 Veiligheid
- 615011 GR Hulpverlening en Veiligheid Gelderland-Zuid: De bijdrage aan de VRGZ is in het begrotingsjaar 2021 afgerond € 89.000 hoger.
- 616011 Integrale veiligheid: Voor het begrotingsjaar 2020 is budget beschikbaar gesteld voor de aanstelling van een jeugd-boa en formatie ter bestrijding van criminaliteit ter hoogte van circa € 60.000. Vanaf het begrotingsjaar 2021 is dit opgenomen in de bijdrage aan de WDW.

Programma 3 Economie
- 622001 Overige economische aangelegenheden: In 2020 is in totaal € 40.000 als restantbudget beschikbaar voor de bedrijventerreinenvisie (€ 20.000) en inhuur expertise verkoop Westerhout-Zuid (€ 20.000). Daarnaast is er ook een bedrag in 2020 beschikbaar van € 10.000 voor het vernieuwen van de detailhandelsvisie.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie
- 629014 Sportclubs: Bij de behandeling van de perspectiefnota is besloten om in 2020 de voetbalverenigingen en sportzalen éénmalig te compenseren voor de hoger uitvallende OZB, in totaal € 54.500. Tevens is nog een restantbedrag beschikbaar van € 12.500 voor het sportakkoord.
- 630033 Sporthal Druten: In 2020 is € 20.000 als restantbudget beschikbaar als beëindigingsvergoeding voor de huidige exploitant. Daarnaast is in de perspectiefnota 2020 besloten tot het vormen van een voorziening gymmaterialen, en daar een bedrag van € 50.000 in te storten.
- 635040 Plantsoenen: In 2020 is in totaal € 65.000 beschikbaar gesteld als restantbudget voor het opknappen van ’t Hoog in Afferden (€ 25.000) en € 45.000 voor de kwaliteitsimpuls openbare ruimte.

Programma 6 Sociaal domein

- 636046 Begeleiding statushouders: In de perspectiefnota is € 30.000 overgeheveld van 2019 naar 2020 als restantbudget. Tevens is er in 2020 voor statushouders € 112.000 beschikbaar voor inburgering, maatschappelijke begeleiding en verhoging taalniveau.
- 637012 Kosten lokale toegang: Ingaande de begroting 2021 zijn de kosten voor uitbreiding van het Sociaal Team (eerste aanspreekpunt, gedragsdeskundige, backoffice en jeugdconsulent) opgenomen in de formatie van de WDW, en is vanaf 2021 onderdeel van de bijdrage aan de werkorganisatie.
- 6309011 Werkvoorziening: De bijdrage aan de gemeenschappelijk regeling is conform de begroting MGR Regio Rijk van Nijmegen op deze functie verwerkt.
- 642013 WMO huishoudelijke verzorging: Op basis van de laatste actuele informatie en doorrekeningen van de tarieven stijgen de kosten op dit product met circa € 150.000.
- WMO/Jeugd: De reserve sociaal domein gebruikt om overschotten en tekorten op de WMO- en Jeugdbudgetten te muteren. Daar er financiële risico's blijven bestaan binnen de WMO en Jeugdwet wordt deze reserve ingezet voor mogelijk overschrijdingen en ontwikkelingen binnen het sociale domein. De maximale hoogte stand van deze reserve is bepaald op € 750.000.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

- 649001 Milieubeheer: In 2020 zijn diverse budgetten uit 2019 doorgeschoven naar 2020 als restantbudget. Dit betreft o.a. bodeminfosysteem € 20.000, middelen klimaatakkoord € 237.000, Regionale adaptiestrategie (RAS) € 10.000. Voor het project "Winst uit je woning" is € 131.458 toegekend. Daarnaast is ingaande het begrotingsjaar 2021 de formatie (routekaart) opgenomen in de bijdrage aan de WDW. In 2020 is € 28.334 als maatschappelijke compensatie ontvangen voor het storten van baggerslib/specie in de Kaliwaal. Dit bedrag wordt gestort in de reserve vuilafvoer en vuilverwerking.
- 648026 Vuilnisophaaldienst: Voor de kosten van het inzamelen en verwerken van afval is als input voor de begroting 2020 de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2021 met DAR gebruikt. Hierbij functioneert de reserve vuilafvoer en vuilverwerking als egalisatiereserve, dit om grote schommelingen in de tarieven te voorkomen.

Programma 8 Wonen en bouwen

- 651014 Structuur en bestemmingsplannen: Voor het begrotingsjaar 2020 zijn de leges omgevingsvergunning en bijdrage exploitatieovereenkomsten in totaal met € 89.000 opgehoogd, dit op basis van de gerealiseerde opbrengsten 2019 en prognosecijfers 2020.Vanaf het begrotingsjaar 2021 worden deze gepresenteerd op het product "Leges omgevingsvergunningen". Tevens is in het jaar 2020 een bedrag van € 50.000 (restantbudget) beschikbaar voor de invoering van de omgevingswet.
- 830 Grondbedrijf: In 2019 is voor € 52.000 aan uren gerealiseerd op het grondbedrijf. Voor 2021 worden uren op het grondbedrijf begroot met een tegenwaarde van € 59.000.
- 653023 Bouw-, woning- en welstandstoezicht: Via de perspectiefnota 2020 is € 58.000 gehonoreerd voor de kosten en implementeren van de omgevingswet.
- 653026 Overige volkshuisvesting: In 2020 is € 234.000 beschikbaar voor het aanpassen van de buitenruimte rondom het appartementencomplex aan de Vlakkers. Voor het versnellen van de woningbouw is voor formatie € 82.000 beschikbaar in 2020.

Ambtelijke uren

Alle ambtelijke uren worden per taakveld geraamd. In de jaarrekeningcijfers van 2019 is dit nog op elk afzonderlijk grootboekrekening (product) zichtbaar.

6.5 Vennootschapsbelasting
Vanaf 2016 moeten gemeenten en andere overheden vennootschapsbelasting (VPB) betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. Tot op heden voeren wij geen commerciele ondernemingsactiviteiten uit, en verwachten wij ook geen VPB te gaan betalen. Derhalve wordt voor deze belastingplicht in de begroting 2020 een PM post opgenomen.

6.6 SPUK (Specifieke uitkering stimulering sport)
Tot 1 januari 2019 had de gemeente Druten de mogelijkheid om de btw kosten voor sportbeleid en sportaccommodaties af te trekken. Vanwege nieuwe wet- en regelgeving ingaande 1 januari 2019 is dit niet meer mogelijk. Het Rijk komt de gemeente tegemoet in de hogere kosten die de wetswijziging met zich meebrengt, door middel van de Specifieke Uitkering Sport (SPUK Sport). Deze subsidie bedraagt 17,5% van de totale kosten inclusief btw. De hoogte van alle door gemeenten ingediende aanvragen ligt hoger dan het totaal beschikbaar gestelde budget van het Rijk. Het totaal beschikbare budget wordt daarom naar rato verdeeld. Na een eerste doorrekening lijken de financiële consequenties vooralsnog beperkt te blijven voor de gemeente Druten. Voor het begrotingsjaar 2020 is inmiddels de aanvraag voor de SPUK Sport ingediend bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Over (nieuwe) ontwikkelingen op dit dossier wordt u geinformeerd via de tussentijdse raadsrapportages.

6.7 Omgevingswet
De Omgevingswet is een omvangrijke stelselherziening van het omgevingsrecht. De Omgevingswet en vier besluiten vervangen 26 wetten en zo'n 1200 regelingen. Alle regels voor de fysieke leefomgeving worden daarin opgenomen. De Omgevingswet moet vergunningverlening makkelijker en duidelijker maken. Twee belangrijke instrumenten van de Omgevingswet zijn de omgevingsvisie (2024) en het omgevingsplan (2029). De omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de fysieke leefomgeving. In de omgevingsvisie geeft een gemeente aan welke doelstellingen worden nagestreefd. In het omgevingsplan worden de regels gegeven op welke wijze de doelstellingen uit de omgevingsvisie worden gerealiseerd.

Op 20 mei jl. heeft de minister van BZK de eerste en tweede kamer geïnformeerd over de nieuwe inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet. De Omgevingswet zal 1 januari 2022 in werking treden. De Omgevingswet gaat uit van een nog meer integrale werkwijze en vraagt vooral ook een andere manier van werken. De nadruk ligt op participatie en co-creatie. Dat betekent een cultuuromslag. Ook moeten vergunningen sneller worden verleend. Bij de invoering treedt ook het nieuwe landelijke digitaal stelsel in werking. Alle aanvragen, regels, plannen moeten in dit digitaal stelsel worden opgenomen. De gemeente moet hiervoor verschillende systemen vervangen en allerlei aansluitingen realiseren.

Naast de invoering van de Omgevingswet wordt ook de Wet WKB (Wet Kwaliteit Borging) ingevoerd. De WKB heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid.
Naast de Omgevingswet en de WKB moeten de VTH-processen tussen Druten en Wijchen geharmoniseerd worden.

Al deze wijzigingen leiden het aanpassen van de bestaande werkprocessen en bijbehorende ICT-systemen die in de gemeente moeten worden ingebed, zodat alle betrokken werkzaamheden conform de nieuwe Wetten worden afgehandeld. De kosten omvatten de implementatie van beide wetten inclusief harmonisatie gebaseerd op projectplan Omgevingswet 2021 en een bedrag voor de start van het omgevingsvisie (2024). De raad wordt in oktober middels een nota geïnformeerd over de invoering van de Omgevingswet.

6.8 “Taskforce” Begroting 2021

Zoals genoemd in de aanbiedingsbrief heeft een werkgroep (“Taskforce”) de opdracht van de raad gekregen om te komen tot een sluitende begroting 2021. Hierbij is, samen met Wijchen, onderzocht aan welke knoppen we kunnen draaien om de meerjarige tekorten te dekken.
Met dit streven is ervoor gekozen om de begroting op een 4-tal sporen door te lichten, te weten:

1. Financieel kader
2. Review op budgetten
3. Belastingdruk
4. Risico’s met betrekking tot de Coronacrisis

Ad.1 Financieel kader

Hierbij zijn de reserves en voorzieningen kritisch bekeken op het doel, onderbouwing en hoogte. Verder is op basis van de laatste informatie uit de septembercirculaire de indexering toegepast, en is het budget ziekteverzuim voor de WDW opnieuw berekend.

Ad.2 Review op budgetten

Op basis van de jaarrekeningen 2018 en 2019 zijn alle budgetten en de bijbehorende werkelijke uitgaven op een rij gezet. Onderzocht is of er in deze jaren bepaalde budgetten niet volledig zijn uitgegeven. Daar waar een budget meerdere jaren niet of niet volledig is uitgegeven, kan mogelijk dit budget naar beneden worden bijgesteld. Daarnaast is er ook gekeken naar aanvullende dekkingsmiddelen. Deze exercitie heeft voor 2021 een opbrengst opgeleverd van € 290.000, zoals ook genoemd in paragraaf 6.3 als onderdeel in de verschillentoelichting.
Deze ruimte scheppende maatregelen zijn reeds doorgevoerd in voorliggende meerjarensaldi van de begroting 2021 wat het financiële resultaat en dus ook de bestedingsruimte voor nieuw beleid in positieve zin beïnvloedt.

Ad.3 Belastingdruk

Voor de belastingdruk is een kort vergelijkend onderzoek met regiogemeenten gehanteerd. Op basis daarvan zien we dat er nog ruimte is om de leges en tarieven te harmoniseren. Gezien de mogelijke herindeling met de gemeente Wijchen is dit zeker een speerpunt, maar is in deze begroting 2021 nog niet financieel vertaald.

Ad.4 Risico’s met betrekking tot de Coronacrisis

Voor de komende jaren is de organisatie gevraagd of er op beleidsterreinen, vanwege de coronacrisis, financiële effecten worden voorzien. Ondanks dat onduidelijk is hoe de COVID-19 pandemie verder verloopt is de verwachting dat dit ook volgend jaar nog een grote impact op de samenleving en de gemeente heeft. Aangezien deze impact voor het grootste deel nog niet valt te overzien verwijzen we hiervoor naar de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

7. FINANCIËLE POSITIE

Bij de financiële positie van de gemeente gaat de aandacht op hoofdlijnen uit naar het investeringsvolume 2021-2024, de financiering en het verloop van reserves en voorzieningen. De begroting is opgesteld op basis van bestaand beleid en het collegeprogramma “Druten daagt uit!”. 2018-2022. De structurele effecten van bestaand beleid uit de perspectiefnota 2020 zijn doorgerekend. Nieuw beleid vanaf het begrotingsjaar 2021 is opgenomen in het bestedingsplan 2021-2024.

7.1 Investeringsvolume 2021-2024

Het totale investeringsvolume van de begroting 2021 bedraagt per saldo € 8.714.611.
Dit bestaat grotendeels uit rioleringsinvesteringen van afgerond € 0,5 miljoen (conform vastgesteld GRP) en € 0,6 miljoen kosten aankoop grond/bouwrijp maken. In 2021 zien we een mutatie van € 1,2 miljoen op het grondbedrijf waarvan we verwachten zo’n € 0,7 miljoen aan opbrengst grondverkopen binnen te krijgen van Westerhout Zuid. De mutatie van € 8,4 miljoen op programma 5 betreft (deel) investering betreffende het te realiseren sportcentrum Gelenberg, evenals de infrastructuur/ herinrichting van het sportpark. Per programma en per jaar zien de investeringsbedragen er als volgt uit:

Tabel investeringsbedragen per programma per jaar

	2021	2022	2023	2024	Totaal
Programma 3	-€ 612.492	-€ 1.002.966	-€ 717.196	-€ 723.300	**-€ 3.055.954**
Programma 5	€ 8.383.150	€ 5.983.150	€ 4.983.150	-€ 16.850	**€ 19.332.600**
Programma 7	€ 777.429	€ 922.397	€ 854.876	€ 668.868	**€ 3.223.570**
Programma 8	€ 166.524	€ 287.987	€ 402.184	€ 500.000	**€ 1.356.695**
Totaal	**€ 8.714.611**	**€ 6.190.568**	**€ 5.523.014**	**€ 428.718**	**€ 20.856.911**

De hierboven vermelde investeringen leiden tot kapitaallasten binnen de betreffende programma´s, dan wel tot reguliere mutaties in de boekwaarden.
Gelijktijdig met het vaststellen van de programmabegroting 2021 autoriseert uw raad de investeringen in 2021 zoals deze in de diverse programma´s zijn opgenomen. Het college kan in het begrotingsjaar 2021 beschikken over de uitvoeringskredieten die ten grondslag liggen aan de saldi in de bovenstaande tabel. Er behoeft derhalve geen afzonderlijk kredietbesluit te worden vastgesteld voor de in de programmabegroting opgenomen investeringen 2021.
De productenraming 2021 bevat als bijlage “de staat van geactiveerde kapitaaluitgaven”. Conform het BBV geven we hieronder aan welke materiële vaste activa een maatschappelijk nut en welke activa een economisch nut hebben.

	Boekwaarde materiële vaste activa met economisch nut	Boekwaarde materiële vaste activa met maatsch. nut
1 januari 2020	€ 43.434.537	€ 729.188
1 januari 2021	€ 44.468.939	€ 2.278.068

7.2 Financiering

De navolgende tabel vermeldt het verwachte jaarlijkse financieringstekort- of overschot. Over de jaren 2021 tot en met 2024 wordt een financieringstekort verwacht. In de begroting gaan we uit van een rente-omslagpercentage van 1,25% voor nieuwe investeringen.

	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
Te financieren	€	€	€	€
Boekwaarde materiële, immateriële en financiële activa	**65.935.236**	**72.009.340**	**75.651.040**	**78.778.532**
Financieringsmiddelen				
Stand van reserves en voorzieningen	20.943.697	19.877.074	19.476.215	18.828.506
Stand vreemd vermogen lang (geldleningen)	37.923.262	31.194.500	15.947.250	11.300.000
Totale financieringsmiddelen	**58.866.959**	**51.071.574**	**35.423.465**	**30.128.506**
Financieringstekort	-7.068.277	-20.937.767	-40.227.575	-48.650.026

De toename van het financieringstekort in de jaren 2022-2024 is het gevolg van het aflossen van bestaande langlopende leningen. In bovenstaande tabel is geen rekening gehouden met herfinanciering.

Het financieringssaldo geeft weer of de vaste financieringsmiddelen (de som van het eigen vermogen en het lang vreemd vermogen) al dan niet toereikend zijn om de vaste activa te financieren. Bij een financieringstekort moet de gemeente geld lenen. De gemeente kan dit gedeeltelijk met kort vreemd vermogen financieren. Dit is wettelijke toegestaan voor zover de kasgeldlimiet niet wordt overschreden. De kasgeldlimiet bedraagt maximaal 8,5% van het begrotingstotaal. De aanvullende financieringsbehoefte financiert de gemeente met lang vreemd vermogen.

7.3 Verloop van reserves en voorzieningen

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden de reserves onderverdeeld in:

1. algemene reserve(s);
2. bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden;
3. overige bestemmingsreserves.

Voorzieningen worden gevormd voor:

1. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
2. op de balansdatum bestaande risico´s ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
3. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren, bijvoorbeeld onderhoudsvoorzieningen.

Meerjarenbeeld reserves en voorzieningen

De volgende tabel toont de verwachte ontwikkeling van de reserves en voorzieningen voor de komende jaren. Daarbij is rekening gehouden met de bestaande meerjarenonderhoudsprogramma´s.

Omschrijving	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
Algemene reserve	€ 8.164.716	€ 8.164.716	€ 8.164.716	€ 8.164.716	€ 7.634.392
Bestemmingsreserves	€ 7.647.387	€ 6.635.988	€ 5.991.025	€ 5.657.409	€ 5.559.074
Totaal reserves	**€ 15.812.103**	**€ 14.800.704**	**€ 14.155.740**	**€ 13.822.125**	**€ 13.193.466**
Totaal voorzieningen	**€ 6.593.359**	**€ 6.142.993**	**€ 5.721.334**	**€ 5.654.090**	**€ 5.635.040**
Totaal reserves en voorzieningen	**€ 22.405.462**	**€ 20.943.697**	**€ 19.877.074**	**€ 19.476.215**	**€ 18.828.506**

De afname in 2020 van de bestemmingsreserves van afgerond € 1 mln. wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de volgende claims: reserve nuon € 0,2 mln., aanwending reserve sociaal domein per saldo € 0,18 mln. en reserve uitstroombeleid € 0,2 mln, reserve vuilafvoer en verwerking € 0,15 mln. en reserve grondbedrijf € 0,1 mln.

Voor een gedetailleerd overzicht van de omvang en de verwachte mutaties vanaf 2020 per reserve en voorziening wordt verwezen naar de bijlage `staat van reserves en voorzieningen` bij de productenraming. Tevens is hier een overzicht per reserve c.q. voorziening aan toegevoegd waarin het doel wordt beschreven en de meerjarige toevoegingen en aanwendingen worden toegelicht.

7.4 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Om te voldoen aan de voorschriften van het Besluit Begroting & Verantwoording wordt op deze plaats een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen 2021 gepresenteerd.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen in euro´s)	*2021*
A) lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	
OZB	3.446.973
B) algemene uitkering (Gemeentefonds)	27.525.002
integratie uitkering Sociaal Domein	2.397.544
C) dividend	
BNG	21.513
DAR	30.225
Vitens	5.000
D) saldo van de financieringsfunctie	220.681
E) overige algemene dekkingsmiddelen	261.796
F) bedrag voor onvoorzien	10.000
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**33.918.734**

Naar aanleiding van de septembercirculaire 2020 is de algemene uitkering voor de jaren 2021 t/m 2024 berekend.

Toelichting punt D, saldo van de financieringsfunctie: De rente over de boekwaarde van geactiveerde kapitaaluitgaven (investeringen) wordt toegerekend aan de verschillende programma's. Dit gebeurt tegen het renteomslagpercentage voor 2021 van 1,25%. Het verschil tussen de toegerekende rente en de feitelijke rente is het renteresultaat. Op taakveld 0.5 Treasury (rente en afschrijving) is hiervan in 2021 € 220.681 als bate verwerkt. Voor het jaar 2022 berekenen we een rentevoordeel van afgerond € 170.000 en voor het jaar 2023 € 120.000.

Toelichting punt E, overige algemene dekkingsmiddelen: Hier verantwoorden wij de baten die verband houden met de bespaarde rente van reserves en voorzieningen. Deze inkomenspost fluctueert jaarlijks door wijziging van het rentepercentage en mutaties in de omvang van de reserves en voorzieningen. Voor een nadere toelichting op het verloop van de reserves en voorzieningen verwijzen wij naar de financiële begroting, hoofdstuk 7.3. Een groot gedeelte van de bespaarde rente is beschikbaar als eenmalig dekkingsmiddel. Het is belangrijk om dit restsaldo niet als structureel dekkingsmiddel in te zetten, omdat dan bij aanwending van de reserves een dekkingsprobleem in de exploitatie ontstaat. In 2021 is € 130.289 toegevoegd aan de eenmalige middelen.

8. BESTEDINGSPLAN 2021 - 2024

8.1 Meerjarenbegroting 2021 - 2024

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is uitgegaan van de uitgangspunten als beschreven in de Notitie technische uitgangspunten 2021–2024. Het bestedingsplan biedt samen met de verwachte meerjarige bestedingsruimte de basis voor keuzes inzake financiën, planning en beheersing.

Bij de behandeling van de perspectiefnota in juli jl., accordeerde uw raad de jaarschijf van de dienst 2020 inclusief de mutaties en reserves. Daarbij besloot u ook om de ramingen van nieuw beleid vanaf het begrotingsjaar 2021 en verder op te nemen in het investerings- en bestedingsplan van de begroting 2021.

In het bestedingsplan treft u, gerubriceerd per programma, deze items aan waarvoor nu aan de raad uitdrukkelijk voor 2021 autorisatie wordt gevraagd. Na vaststelling wordt via een 1e begrotingswijziging 2021 de begroting aangepast. Met het vaststellen van de begroting en het bestedingsplan stelt de raad voor 2021 de benodigde incidentele en structurele bestedingsruimte beschikbaar.

8.2 Items bestedingsplan per programma

Hieronder treft u een nadere toelichting aan van de onderwerpen die op het bestedingsplan zijn opgenomen onder de kop “Overig Nieuw Beleid”.

Restauratie en verbetering Oude Toren Puiflijk
De Stichting Oude Toren Puiflijk nam het initiatief om de terp en de Oude Toren in Puiflijk voor de huidige- en toekomstig generaties beschikbaar te maken en te behouden. Een uitgevoerd onderzoek toont aan dat de toren gerestaureerd moet worden. Zo is de tufstenen bekleding en het voegwerk aan de buitenzijde van de toren erg kwetsbaar gebleken. Deze moet worden gereinigd en hersteld. De restauratie kan niet langer worden uitgesteld en moet worden uitgevoerd anders treedt er vervolgschade op en lopen de kosten voor herstel verder op. Om de Oude Toren te restaureren en te verbeteren is een totaalbedrag nodig van € 120.582. Na inzet van bestaande budgetten en een te ontvangen SIM-subsidie bedraagt de netto investering € 42.400. Dit resulteert in structurele kapitaallasten van € 2.650 ingaande het begrotingsjaar 2022.

Versterking regionale samenwerking

De 18 regiogemeenten staan voor grote opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, duurzaamheid en economie & werkgelegenheid. Anderhalf jaar geleden is het initiatief genomen om de onderlinge samenwerking te versterken en te gaan werken vanuit een gezamenlijke visie en agenda. Het besef dat samen veel meer bereikt kan worden dan iedere gemeente afzonderlijk, lag hieraan ten grondslag. En gezamenlijk staat de regio ook vele malen sterker als het gaat om invloed in Den Haag of Brussel. Het proces richting versterkte samenwerking, die januari 2021 van start moet gaan, heeft nogal wat verandering ondergaan als gevolg van de coronacrisis.
De financiering van de nieuwe samenwerking bestaat uit twee delen: een basisbedrag per inwoner en middelen voor de opgaven die samen de regionale agenda vormen. Het basisbedrag per inwoner is voor de huidige Regio Arnhem Nijmegen € 0,88 waarbij het voorstel is om dit te verhogen naar € 2,50 per inwoner. Voor de gemeente Druten betekent dit een uitzetting van € 30.830 ingaande de begroting 2021. De regionale agenda met de vijf uitgewerkte opgaven wordt momenteel door de stuurgroep uitgewerkt.

OZB verhoging

De gemeente Druten staat voor belangrijke maatschappelijke, financiële en bestuurlijke opgaven. Zo heeft het Rijk veel taken overgeheveld naar gemeenten, zonder daarvoor voldoende financiële middelen beschikbaar te stellen. Daarnaast is Druten – net als alle gemeenten in Nederland - hard geraakt door de coronacrisis. Het college van burgemeesters en wethouders heeft de verantwoordelijkheid genomen om enerzijds te zorgen voor een positief begrotingssaldo voor de jaren 2021 tot en met 2023, waarbij aan de andere kant is voorkomen te moeten snijden in maatschappelijke voorzieningen. Bij deze verantwoordelijkheid nemen hoort ook keuzes maken. Dit we doen nu door in de Programmabegroting 2021-2024 richting gemeenteraad het voorstel op te nemen de OZB te verhogen met 2% bovenop de inflatiecorrectie. Het college ziet zich daartoe genoodzaakt om het prettige woon- en leefklimaat, het voorzieningenniveau te kunnen blijven handhaven en niet te schrappen in voorliggend nieuw beleid. Zeker ook gezien de onzekerheid over de uitkomst van de herverdeling van het gemeentefonds in 2022, en de realisatie van het sportcentrum De Gelenberg.

Investerings/Bestedingsplan 2021-2024

Programma	I = Incidenteel S = Structureel (- is nadeel)	investering	2021 I	2021 S	2022 I	2022 S	2023 I	2023 S	2024 I	2024 S
	NIEUW BELEID PERSPECTIEFNOTA 2020									
1	**Veiligheid**									
	Formatie uitbreiding Openbare Orde en Veiligheid			€ 19.981-		€ 19.981-				
	Extra personenvoertuig BOA's			€ 3.000-		€ 3.000-		€ 3.000-		€ 3.000-
2	**Verkeer en vervoer**									
	Verduurzamen en vervangen materieel			€ 11.420-		€ 11.420-		€ 11.420-		€ 11.420-
4	**Onderwijs**									
	Meerjarige Subsidie TechLokaal Maas en Waal			€ 30.000-		€ 30.000-				
	Dekking reserve Legaat van Cooth			€ 30.000		€ 30.000				
	Subsidie Techniekdag			€ 7.500-		€ 7.500-				
	Dekking balanspost Onderwijsachterstandenbeleid			€ 7.500		€ 7.500				
5	**Sport, cultuur en recreatie**									
	Subsidie Muziekonderwijs			€ 5.000-		€ 5.000-		€ 5.000-		€ 5.000-
	Subsidie Tweestromenland			€ 2.040-		€ 2.040-		€ 2.040-		€ 2.040-
	Subsidieregeling			€ 25.000-		€ 25.000-		€ 25.000-		€ 25.000-
	Onderhoud Beweegtuin			€ 3.900-		€ 3.900-		€ 3.900-		€ 3.900-
	WK volleybalvrouwen				€ 5.000-					
6	**Sociaal Domein**									
	Formatie Sociaal Team			€ 148.731-		€ 148.731-		€ 148.731-		€ 148.731-
	Participatiecoach			€ 45.600-		€ 45.600-		€ 45.600-		€ 45.600-
7	**Volksgezondheid en Milieu**									
	Biodiesel verduurzaming			€ 3.200-		€ 3.200-		€ 3.200-		€ 3.200-
	Aanwending budget uitvoeringsprogramma Duurzaamheid			€ 3.200		€ 3.200		€ 3.200		€ 3.200
	Inzet gezondheidsmakelaars			€ 4.145-		€ 4.145-		€ 4.145-		€ 4.145-

Investerings/Bestedingsplan 2021-2024

Programma	I = Incidenteel S = Structureel (- is nadeel)	investering	2021 I	2021 S	2022 I	2022 S	2023 I	2023 S	2024 I	2024 S
8	**Wonen en Bouwen**									
	Omgevingswet			€ 73.000-		€ 12.000-				
	Versnellen woningbouw			€ 164.000-		€ 164.000-		€ 164.000-		€ 164.000-
	Subtotaal nieuw beleid perspectiefnota 2020		**€ -**	**€ 505.817-**	**€ 5.000-**	**€ 444.817-**	**€ -**	**€ 412.836-**	**€ -**	**€ 412.836-**
	OVERIG NIEUW BELEID									
	Restauratie en verbetering Oude Toren Puiflijk 2021 (kapitaallasten)					€ 2.650-		€ 2.650-		€ 2.650-
	Versterking regionale samenwerking			€ 30.830-		€ 30.830-		€ 30.830-		€ 30.830-
	Kosten Coronacrisis		pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
	Effect herverdeling gemeentefonds ingaande 2022 (indicatief)					pm	pm	pm	pm	pm
	Subtotalen incidentele en structurele effecten		**€ -**	**€ 536.647-**	**€ 5.000-**	**€ 478.297-**	**€ -**	**€ 446.316-**	**€ -**	**€ 446.316-**
	Beschikbare middelen primitieve begroting		**€ 130.289**	**€ 385.036**	**p.m.**	**€ 502.930**	**p.m.**	**€ 421.376**	**p.m.**	**€ 72.274-**
	Saldo overschot (+) / tekort (-)		**€ 130.289**	**€ 151.611-**	**€ 5.000-**	**€ 24.633**	**€ -**	**€ 24.940-**	**€ -**	**€ 518.590-**
			2021		**2022**		**2023**		**2024**	
	Totaal saldo (incl. nieuw beleid) overschot (+) / tekort (-)		**€ 21.322-**		**€ 19.633**		**€ 24.940-**		**€ 518.590-**	
	OZB verhoging (2% structureel)			€ 68.000		€ 68.000		€ 68.000		€ 68.000
	Saldo begroting 2021-2024 na OZB verhoging		**€ 46.678**		**€ 87.633**		**€ 43.060**		**€ 450.590-**	
	Taakstelling *									€ 450.590
	Totaal begrotingssaldo 2021-2024		**€ 46.678**		**€ 87.633**		**€ 43.060**		**€ -**	

** Indien tot een fusie wordt besloten van de gemeenten Druten en Wijchen, hebben beide colleges/raden in meerjarenperspectief een taakstelling om per datum fusie een dekkende begroting in te brengen met een geharmoniseerd belastingniveau.*
Voor de gemeente Druten betekent dit een taakstelling van 451K in de begrotingen 2022 en 2023 naar de begroting 2024 toe. Bij de invulling van deze taakstelling wordt gekeken naar oplossingen zowel in de opbrengsten als in de kostensfeer.

HOOFDSTUK 1 PROGRAMMAPLAN

1 Programmaplan 19

1.1 Collegeprogramma "Druten daagt uit!" 20

1.1.0 Bestuur en ondersteuning 21
1.1.1 Veiligheid 24
1.1.2 Verkeer en vervoer 26
1.1.3 Economie 29
1.1.4 Onderwijs 33
1.1.5 Sport, cultuur en recreatie 35
1.1.6 Sociaal domein 38
1.1.7 Volksgezondheid en milieu 43
1.1.8 Wonen en bouwen 47

1.2 Beleidsindicatoren 51

PROGRAMMAPLAN

1.1 Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

De hoofdllijnen van beleid 2018-2022 zijn vastgelegd in het collegeprogramma "Druten daagt uit!".
Het collegeprogramma is herschikt naar de bestaande programma indeling zoals deze destijds aan de raad is voorgelegd en vastgesteld. Dit inclusief de benodigde incidentele en structurele middelen.

Tevens nemen we hierbij de 3W- vragen op per programma:

Wat willen we bereiken?
De doelstelling, met in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten.

Wat gaan we daarvoor doen?
De wijze waarop ernaar gestreefd wordt om die effecten te bereiken.

Wat mag het kosten?
Hier wordt het bedrag opgenomen dat nodig is om de voorgenomen beleidsuitvoering/-voorbereiding uit te voeren. Daarbij wordt inzicht gegeven in de incidentele en structurele budgetten.

PROGRAMMA 0 Bestuur en ondersteuning

Het programma omvat de verbetering van de in- en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie en het ondersteunen van het lokale bestuur inclusief het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen en het geraamde bedrag voor onvoorzien, alsook de daarmee samenhangende lasten.

Het Programma Bestuur en ondersteuning bestaat uit de volgende taakvelden:

0.1 Bestuur; de vergoedingen voor de raad, het college en de regionale/bestuurlijke samenwerking.

0.2 Burgerzaken; het verstrekken van rijbewijzen, paspoorten, bevolkingsregister en de kosten voor de verkiezingen en straatnaamgeving.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden; beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen, gronden.

0.4 Overhead; alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.

0.5 Treasury; Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury functie zoals financiering, beleggingen, dividenden etc. waaronder dividend nutsbedrijven.

0.6 Belastingen; hieronder valt een aantal taakvelden zoals OZB woningen en niet-woningen en de overige belastingen zoals de honden- en reclamebelasting.

0.7 Algemene uitkering; hieronder valt de uitkering uit het gemeentefonds.

0.8 Overige baten en lasten; hieronder vallen de niet nader gespecificeerde posten zoals stelposten en taakstellingen.

0.9 Vennootschapsbelasting.

0.10 Mutaties met reserves.

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

0.1 Sporters uit onze gemeente

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Sporters uit onze gemeente die prijzen winnen, krijgen van ons aandacht omdat goed voorbeeld goed doet volgen.	Sporters uit onze gemeente die prijzen winnen, krijgen van ons aandacht omdat goed voorbeeld goed doet volgen.

0.2 Stimuleren Duitstalig onderwijs

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de Euregio stimuleren wij Duitstalig onderwijs in onze gemeente.	Door de corona-maatregelen wordt dit in 2021 verder uitgewerkt.

0.3 Verbeteren dienstverlening

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We blijven ons inspannen om de dienstverlening naar de inwoners, ondernemers en het verenigingsleven verder te verbeteren. Onze organisatie werkt efficiënt en klantgericht. We koppelen dat aan prestatieafspraken.	Het initiatief om met (meer) leefbaarheidsgroepen in de kernen te werken met behulp van een wijkcontactfunctionaris wordt overwogen. Daarnaast zijn er verschillende prestatie - indicatoren in teamplannen die gemonitord zullen worden in 2021. Diverse (online) dienstverleningskanalen worden gemonitord en waar nodig effectiever en efficiënter ingericht. Met behulp van de newsroom fase 2 wordt ook invulling gegeven aan directer contact in de wijken. Tevens worden klantreizen ingevoerd om de dienstverlening verder te optimaliseren.

0.4 Stimuleren van jonge mensen in onze werkorganisatie

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vragen onze werkorganisatie om door stageplekken de instroom van jonge mensen in onze werkorganisatie te stimuleren.	Ook in 2021 bevorderen we de instroom van jonge mensen door onder andere het aanbieden van stage- en werkervaringsplaatsen, leer/werktrajecten en scriptieopdrachten. Dat doen we in nauwe samenwerking met opleidingsinstituten. Ook onderzoeken we de mogelijkheden van een (regionaal) traineeprogramma.

0.5 Mogelijkheid voor inwoners om gemeenten te informeren

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij maken het mogelijk dat inwoners in hun eigen dorp de gemeente informeren over zaken die niet goed genoeg gaan.	De newsroom van de WDW blijft in ontwikkeling. In 2021 ligt de focus op monitoren / analyseren van geluiden uit de kernen om zo in te spelen om de informatiebehoefte van inwoners.

0.6 Belastingen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De belastingen stijgen niet met meer dan het inflatiepercentage	De gemeentelijke lasten stijgen alleen met het inflatiepercentage. Bij grote investeringen die niet passen binnen de huidige begroting is lastenstijging mogelijk. In deze pogrammabegroting 2020-2024 doen we een voorstel om de OZB met 2% te verhogen.

0.7 Ziekteverzuim Werkorganisatie Druten Wijchen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De positieve effecten van de werkorganisatie Druten Wijchen zijn na één jaar merkbaar. We reserveren een bedrag in onze begroting om de kosten van het ziekteverzuim te kunnen opvangen.	We blijven inzetten op het terugdringen van het ziekteverzuim. Dit doen we in samenspraak met onze arbodienst. Concrete aandachtspunten zijn de eigen verantwoordelijkheid van medewerkers en het case-management. Gezien de dalende trend in het percentage langdurig ziekteverzuim kan het hiervoor bedoelde budget naar beneden worden bijgesteld. Dit levert voor Druten in de begroting 2021 een voordeel op van € 50.000.

0.8 Informatieveiligheid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij gaan veilig om met de gegevens van onze burgers en hebben onze informatieveiligheid op orde.	Dit is een continu proces. Ook in 2021 blijven wij veilig omgaan met de gegevens van onze burgers en heeft onze informatieveiligheid hoge prioriteit.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 0					
		Jaarlijkse lasten			
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Versterking regionale samenwerking		€ -30.830	€ -30.830	€ -30.830	€ -30.830
OZB verhoging (2% structureel)		€ 68.000	€ 68.000	€ 68.000	€ 68.000
Totaal programma 0		€ 37.170	€ 37.170	€ 37.170	€ 37.170

Tabel lasten en baten Bestuur en ondersteuning *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten voor bestemming	**6.041.459**	**8.311.800**	**8.832.112**	**8.881.688**	**8.923.195**	**8.987.320**
Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten voor bestemming	**33.422.318**	**33.641.256**	**34.870.063**	**35.529.059**	**35.705.033**	**36.297.186**
Saldo voor bestemming	**27.380.859**	**25.329.456**	**26.037.951**	**26.647.371**	**26.781.838**	**27.309.865**
Mutaties reserves	706.779	-1.865.310	-644.964	1.262.003	942.924	1.617.105
Saldo na bestemming	**26.674.080**	**27.194.766**	**26.682.915**	**25.385.368**	**25.838.914**	**25.692.760**

PROGRAMMA 1 Veiligheid

Het programma omvat openbare orde en veiligheid, het verbeteren van sociale veiligheid en leefbaarheid en de vermindering van criminaliteit en overlastgevende jeugdgroepen.

Het Programma Veilligheid bestaat uit de volgende taakvelden:

1.1 Crisisbeheersing en brandweer; alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.

1.2 Openbare orde en veiligheid; het formuleren van een integraal veiligheids-beleid; toezicht en handhaving openbare orde, preventie, APV, parkeerpolitie (BOA's)

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

1.1 Cameratoezicht

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Het is plezierig wonen als iedereen zich in de openbare ruimte aan de regels houdt. Door cameratoezicht op de Markt, het busstation en sportpark De Gelenberg houden wij een extra oogje in het zeil.	Cameratoezicht op de Markt en bij sportpark Gelenberg is inmiddels gerealiseerd. We gaan ervan uit dat er dit jaar ook cameratoezicht bij het busstation aanwezig is.

1.2 (jeugd) BOA

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Om de politie te ondersteunen stellen wij een jeugd-BOA aan.	Inmiddels is een jeugd-BOA aangesteld.

1.3 Bestrijding criminaliteit

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Criminaliteit is niet altijd zichtbaar maar ondermijnt onze samenleving. Om aan deze ondermijning een halt toe te roepen investeren wij samen met onze buurgemeenten in acties gericht op het ontmantelen van hennepkwekerijen, drugslaboratoria en illegale ondernemingen. Ook financieel-economische criminaliteit, mensenhandel en cybercrime pakken wij aan.	Om aan ondermijning een halt toe te roepen investeren wij samen met onze buurgemeenten in acties gericht op het ontmantelen van hennepkwekerijen, drugslaboratoria en illegale ondernemingen. Ook financieel-economische criminaliteit, mensenhandel en cybercrime pakken wij aan. Recent is door de gezagsdriehoek besloten om een ondermijningscoordinator voor Tweestromenland aan te stellen. We gaan ervan uit hierdoor nog meer stappen te maken in de aanpak ondermijning.

1.4 Integraal veiligheidsplan

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
In ons nieuwe integraal veiligheidsplan geven wij aan wat onze prioriteiten voor de inzet van de politie zijn.	Het Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland is vastgesteld. Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma (van de belangrijkste thema's) opgesteld dat gemonitord wordt in de gezagsdriehoek.

1.5 Buurtpreventie en inzet van politie	
Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Onze wijkagenten kennen de wijken en andersom. Daardoor versterken buurtpreventie en de inzet van de politie elkaar.	Als gemeenten Druten en Wijchen halen we buiten naar binnen. Dit geldt voor de volgende speerpunten: - Ondermijning in het buitengebied - Whatsapp buurtpreventie wordt geprofessionaliseerd; enthousiaste inwoners denken mee om de sociale veiligheid in de wijken te vergroten. - Het vergroten van meldingsbereidheid over misstanden van inwoners en ondernemers door het platform Meld Misdaad Anoniem waar de gemeenten Druten en Wijchen per 1 april 2020 op aangesloten zijn.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 1					
		Jaarlijkse lasten			
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Formatie uitbreiding OOV		€ 19.981-	€ 19.981-		
Extra personenvoertuig BOA's		€ 3.000-	€ 3.000-	€ 3.000-	€ 3.000-
Totaal programma 1		€ 22.981-	€ 22.981-	€ 3.000-	€ 3.000-

Tabel lasten en baten Veiligheid *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten programma	**1.345.466**	**1.647.792**	**1.651.167**	**1.698.700**	**1.739.398**	**1.745.708**
Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten programma	**1.726**	**5.228**	**5.306**	**5.380**	**5.445**	**5.516**
Saldo programma	**-1.343.740**	**-1.642.564**	**-1.645.861**	**-1.693.320**	**-1.733.953**	**-1.740.192**

PROGRAMMA 2 Verkeer en vervoer

Het programma Verkeer en vervoer richt zich op de aanleg en het onderhoud van wegen en straten, de openbare verlichting en de zorg voor een bereikbaar openbaar vervoer.

Het Programma Verkeer en vervoer bestaat uit de volgende taakvelden:

2.1 Verkeer en vervoer; hiertoe behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur, zoals verkeersbeleid, de verlichting, aanleg, reconstructie en onderhoud van wegen en de gladheidsbestrijding.

2.4 Waterwegen; doorgaande waterwegen en afwatering (onder gemeentelijk beheer)

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

2.1 Verbeteren verlichting

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Goed licht draagt bij aan een veilig gevoel. Wij brengen onveilige plekken in kaart en verbeteren de verlichting.	Er wordt in kaart gebracht waar de zgn. DarkSpots zich bevinden. Met behulp van een matrix worden vervolgens eerst de meest urgente aangepakt en wordt de lijst logisch afgewerkt.

2.2 Snelheidscontroles

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vragen de politie om binnen de bebouwde kom op grote schaal snelheidscontroles uit te voeren.	Hierover blijven we in gesprek met de politie.

2.3 Hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We realiseren in Druten een duurzaam en hoogwaardig openbaar vervoer-knooppunt om de bereikbaarheid voor onze inwoners te verbeteren.	In 2019 is in samenwerking met het provinciale kernteam HOV actieplan een gedragen schetsontwerp met raming gemaakt. De volgende stap is een koopovereenkomst mbt de benodigde grondpositie. Aansluitend worden afspraken met de provincie gemaakt over de subsidieaanvraag.

2.4 Wandel- en fietsverbinding Tichellande en Afferden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Een veilige wandel- en fietsverbinding tussen Tichellande en Afferden voor onder andere de schoolgaande jeugd.	Tracé besproken met college en er moet een paar vierkante meter grond worden verworven van een particulier. Het verbindingspad wordt in 2020 verder uitgewerkt. Realisatie zodra bouwactiviteiten en infrastructuur in die hoek van Druten Oost gereed zijn. Op het beschikbare budget zijn alleen nog maar wat ontwerpkosten geboekt, om dit moment kunnen we nog niet melden of er een over- of onderschrijding zal plaatsvinden.

2.5 Opknappen van 't Hoog in Afferden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stellen een bijdrage beschikbaar voor het opknappen van ’t Hoog in Afferden.	De werkzaamheden zijn, met inzet van burgerparticipatie, uitgevoerd.

2.6 Verfraaiing dorpshart Deest

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de inwoners van Deest maken wij een plan voor de verfraaiing van het dorpshart. Wij stellen voor de uitvoering hiervan geld beschikbaar.	De inwoners van Deest hebben een werkgroep opgericht. Hieruit worden wensen en ideeën samen met de gemeente besproken om te komen tot nadere invulling van het dorpshart.

2.7 Onderzoek verkeerssituaties

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We onderzoeken de veiligheid van enkele verkeerssituaties, waaronder het kruispunt Mr. Van Coothstraat-Ooievaarstraat.	De verkeersveiligheid heeft doorlopend onze aandacht. Aan de hand van ingekomen meldingen, klachten of ongevallenregistratie worden verkeerssituaties onderzocht.

2.8 Parkeerproblematiek

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We pakken de parkeerproblematiek bij ‘t Geerke en De Lier aan.	In juni 2019 is met het uitbreiden van het parkeerverbod de verkeersonveiligheid in de Kerkstraat aangepakt. Dit ging ten koste van een aantal parkeerplaatsen. Aanwonenden vragen om meer parkeerplaatsen. Onderzocht wordt hoe het aantal parkeerplaatsen uitgebreid kan worden. E.e.a. is afhankelijk van de ontwikkelingen van het dorphuis de Lier.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 2					
		Jaarlijkse lasten			
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Verduurzamen en vervangen materieel		€ 11.420-	€ 11.420-	€ 11.420-	€ 11.420-
Totaal programma 2		€ 11.420-	€ 11.420-	€ 11.420-	€ 11.420-

Tabel lasten en baten Verkeer en vervoer *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten programma	**2.198.354**	**2.284.961**	**2.335.820**	**2.335.211**	**2.306.503**	**2.326.213**

Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten programma	**220.090**	**92.834**	**94.226**	**95.545**	**96.691**	**97.946**
Saldo programma	**-1.978.264**	**-2.192.127**	**-2.241.594**	**-2.239.666**	**-2.209.812**	**-2.228.267**

PROGRAMMA 3 Economie

Het programma omvat het bevorderen van een evenwichtige pluriforme economische structuur en werkgelegenheid met aandacht voor de economische en toeristische ontwikkeling.

Het Programma Economie bestaat uit de volgende taakvelden:

3.1 Economische ontwikkeling; Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur; hiertoe behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen; op bedrijven en ondernemers gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente.

3.4 Economische promotie; promotionele activiteiten om de gemeente op de kaart te zetten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en arbeid; promotie toerisme.

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

3.1 Informatie nieuwe inwoners

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Nieuwe inwoners ontvangen informatie en we nodigen hen uit om deel te nemen aan de vele activiteiten die onze gemeente rijk is. Ze krijgen een ‘goody bag’ met kaartjes voor het Agora theater. Drutense organisaties, winkeliers en ondernemers kunnen voor de goody bag attenties, informatie of kortingsbonnen aanleveren.	Dit loopt, de goodybags met attenties, informatie en kortingsbonnen kunnen door nieuwe inwoners worden opgehaald aan de balie.

3.2 Glasvezelverbinding

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Al onze inwoners en ondernemers in het buitengebied krijgen een glasvezelverbinding.	De aanleg van glasvezel in het buitengebied is momenteel in volle gang. De aannemer legt de laatste hand aan de graafwerkzaamheden en is al gestart met het maken van de huisaansluitingen. De werkzaamheden lopen volgens planning. De verwachting is dat eind dit jaar iedereen aangesloten is. De vraagbundeling voor de kernen is succesvol afgerond en de vergunningaanvraag loopt. Inmiddels is gestart met de graafwerkzaamheden.

3.3 Centrummanager

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij betalen mee aan de kosten van een centrummanager die een bijdrage levert aan een bruisend centrum.	Wij betalen mee aan de kosten van een centrummanager die met haar werkzaamheden is gestart. Zij levert een bijdrage aan een bruisend centrum.

3.4 Bijdrage openbare toiletvoorziening

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij stellen een bijdrage beschikbaar voor een ondernemer die in het centrum een openbare toiletvoorziening realiseert.	Het SODC ontving een financiële bijdrage waarmee zij zich aansloot bij de Hoge Nood App. Bijna alle ondernemers in het centrum stellen hun toilet beschikbaar via deze app.

3.5 Onderzoek haalbaarheid bioscoop

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We onderzoeken de haalbaarheid van een bioscoop.	In 2020 worden de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek gepresenteerd.

3.6 Veerdam

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Eind 2019 is de Veerdam een toeristische trekpleister.	De Veerdam is eind 2019 door de inzet van gemeente, provincie en ondernemers al een toeristische trekpleister. In 2020/21 plaatsen we er indien mogekijk een toeristisch informatie-/overstap-punt.

3.7 Voorzieningen fietstoeristen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Fietstoeristen ontvangen wij gastvrij. We plaatsen oplaadpunten voor e-bikes, zorgen dat de fietspont vaker vaart en plaatsen extra zitbanken.	Het Routebureau Arnhem Nijmegen gaat het fietsroutenetwerk updaten; hierbij betrekken we de rustpunten voor fietsers waar we in 2020 mee startten.

3.8 Informeren bezoekers Afferdense en Deestse waarden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Toekomstige bezoekers van de Afferdense en Deestse Waarden bieden wij informatie over de natuur (bijenhotels) en de waterveiligheid in dit belangrijke gebied. De promotie ervan verzorgen we via de plaatsing van informatieborden en het realiseren van een informatiecentrum in ’t Trefpunt in Deest.	Er komen in Q4 2020 vier informatieborden van Staatsbosbeheer bij de ADW. Het informatiecentrum in 't Trefpunt wordt verder ingericht.

3.9 Mountainbikepad

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We willen een mountainbikepad rondom de Uivermeertjes en sluiten het aan op het fietsknooppuntennetwerk.	Uit onderzoeken is gebleken dat de aanleg van dit pad of een bikepark in onze gemeente niet wenselijk is. We gaan verder met het ondersteunen van het onderzoek en mogelijk ook realisatie van een regionaal MTB netwerk.

3.10 Regionaal bureau voor Toerisme

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Het Regionaal Bureau voor Toerisme in de regio Arnhem Nijmegen ontvangt ook de komende jaren geld van ons om Druten en het Land van Maas en Waal te promoten.	Deze intentie is uitgesproken door het college. Promotie van Druten en het Land van Maas en Waal vraagt om een duurzame gezamenlijke inspanning van de gemeente, het toeristisch bureau en de ondernemers.

3.11 Integrale visie bedrijventerreinen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij ontwikkelen een integrale visie op de bedrijventerreinen in onze gemeente: Westerhout Zuid, Westerhout Noord, Kerkeland en Klepperheide.	In 2020 is een start gemaakt met het opstellen van een integrale visie op bedrijventerreinen. Maar in het kader van harmonisatie beleid, kiezen we ervoor om eerst een economische visie op te stellen, net als in Wijchen. Hiermee starten we in 2020. Deze visie vormt vervolgens de basis voor de bedrijventerreinenvisie. Deze volgt in 2021.

3.12 Verkoop kavels Westerhout Zuid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Voor de verkoop van kavels op Westerhout Zuid stellen wij extra formatie beschikbaar ten behoeve van de communicatie en de verkoop.	Intern is extra formatie vanuit het team gebiedsinrichting ingezet om samen met EZ de verkoop van de kavels op Westerhout-Zuid op te pakken. Er is een toenemende vraag naar kavels op Westerhout Zuid.

3.13 Onderzoek bedrijfsverzamelgebouw Westerhout Zuid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij onderzoeken de mogelijkheid om een bedrijfsverzamelgebouw op Westerhout Zuid te bouwen.	Er zijn meerdere initiatiefnemers voor een bedrijfsverzamelgebouw op Westerhout Zuid. Afhankelijk van het animo (potentiele huurders) worden de plannen gerealiseerd. Start van de bouw wordt verwacht in 2021.

3.14 Reclame- en terassenbeleid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Om de uitstraling van het nieuwe centrum van Druten te verbeteren voeren wij nog dit jaar één reclame- en terrassenbeleid in. Wij ondersteunen ondernemers bij de aanschaf van terrasmeubilair van hoge kwaliteit.	Het reclame- en terrassenbeleid is in 2020 geëvalueerd en aangepast.

3.15 Aanbestedingsbeleid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Ons aanbestedingsbeleid is simpel en toegankelijk en biedt kansen voor lokale ondernemers.	In 2018 stelde de gemeenteraad een geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid vast.

3.16 Ruimte bepalen openingstijden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen.	Winkeliers geven wij ruimte om zoveel mogelijk zelf de openingstijden te bepalen. In 2019 is de winkeltijdenverordening aangepast, waarin de winkeltijden zijn verruimd. Dit geldt ook voor de standplaatsen.

3.17 Vernieuwen detailhandelsvisie

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Om helderheid te geven over detailhandel op industrieterreinen vernieuwen we de detailhandelsvisie. Uitgangspunt blijft dat winkels in ons centrum thuishoren.	Om helderheid te geven over detailhandel op industrieterreinen vernieuwen we de detailhandelsvisie. Uitgangspunt blijft dat winkels in ons centrum thuishoren. Na het vaststellen van de economische visie gaan we hiermee aan de slag. De visie is in het eerste kwartaal van 2021 gereed.

Wat mag het kosten?

Tabel lasten en baten Economie *(bedragen in euro´s)*

Lasten	Realisatie 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal lasten programma	**538.024**	**552.879**	**511.073**	**447.395**	**363.829**	**352.236**

Baten	Realisatie 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal baten programma	**53.916**	**118.368**	**133.395**	**73.168**	**73.602**	**67.973**
Saldo programma	**-484.108**	**-434.511**	**-377.678**	**-374.227**	**-290.227**	**-284.263**

PROGRAMMA 4 Onderwijs

Scholing en vorming vormen een belangrijk onderdeel in het ontplooien en opleiden van mensen tot volwaardige burgers in de samenleving.

Het Programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:

4.2 Onderwijshuisvesting; Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs.

4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken; Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen, zoals leerlingenvervoer en peuterspeelzalen.

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

4.1 Overleg met schoolbestuur en ouders

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Primair onderwijs in alle kernen is en blijft ons streven. Om de scholen toekomstbestendig te maken overleggen wij met het schoolbestuur en de ouders.	Het integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) 2019-2039 is vastgesteld en de onderwijspartners werken scenario's uit voor de eerste periode na 2022. Gemeente en onderwijspartners stemmen af en overleggen in het OOGO-overleg dat we meerdere malen per jaar organiseren.

4.2 Gezond eetgedrag

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stimuleren gezond eetgedrag op alle scholen in onze gemeente door fruit aan te bieden.	We voeren de tijdelijke regeling Fruitpakket Primair Onderwijs uit. Dit in de lijn met het investerings/bestedingsplan 2019-2022.

4.3 Voorlichting over veilig leven

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Omdat voorlichting over veilig leven niet vroeg genoeg kan starten, beginnen we daarmee op de basisschoolleeftijd. Als onze kinderen de basisschool verlaten hebben ze een jeugd-EHBO-diploma en kennen ze de beginselen van brandveilig leven.	Dit project pakten we nog niet op. We gaven eerst prioriteit aan het organiseren van de gratis EHBO cursussen voor volwassenen. We gaan hier in 2021 mee aan de slag.

4.4 Zwemmen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
In onze waterrijke omgeving is kunnen zwemmen noodzaak. Bij het verlaten van de basisschool kan daarom ieder kind zwemmen.	We voeren de beleidsnota Druten Zwemvaardig 2019-2022 uit. We evalueren tussentijds de vergoedingsregeling voor zwemlessen voor kinderen die opgroeien in een gezin met een inkomen tussen 120 en 130% van het sociaal minimum. Dat doen we samen met Stichting Leergeld en het zwembad. Het eerste exemplaar van de folder 'Goed leren zwemmen? Heel belangrijk' is inmiddels overhandigd aan een medewerkster van zwembad De Gelenberg.

4.5 Tech-Lokaal	
Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We willen het Tech-Lokaal koppelen aan bedrijven uit de regio. Zij kunnen stageplaatsen bieden of masterclasses geven en zo jongeren motiveren en inspireren voor beroepsgerichte technische opleidingen.	Met de initiatiefnemers van het TechLokaal maken we een nieuw convenant voor de komende periode. We continueren de subsidierelatie met het TechLokaal. Ook komt er in 2021 weer een Techniekdag, waarbij kinderen uit groep 7 en 8 een bedrijfsbezoek brengen.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 4					
			Jaarlijkse lasten		
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Meerjarige Subsidie TechLokaal Maas en Waal		€ 30.000-	€ 30.000-		
Dekking reserve Legaat van Cooth		€ 30.000	€ 30.000		
Subsidie Techniekdag		€ 7.500-	€ 7.500-		
Dekking balanspost Onderwijsachterstandenbeleid		€ 7.500	€ 7.500		
Totaal programma 4		€ -	€ -	€ -	€ -

Tabel lasten en baten Onderwijs *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten programma	**1.932.727**	**1.950.814**	**2.019.729**	**2.041.192**	**2.066.241**	**2.093.575**
Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten programma	**222.522**	**345.521**	**337.826**	**337.856**	**337.882**	**337.911**
Saldo programma	**-1.710.205**	**-1.605.293**	**-1.681.903**	**-1.703.336**	**-1.728.359**	**-1.755.664**

PROGRAMMA 5 Sport, cultuur en recreatie

Het programma omvat het stimuleren en instandhouden van voorzieningen op de gebieden cultuur, sport, kunst en het openbaar groen.

Het Programma Sport, cultuur en recreatie bestaat uit de volgende taakvelden:

5.1 Sportbeleid en activering; niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport, waaronder de subsidies aan alle sportverenigingen.

5.2 Sportaccommodaties; alle accommodaties voor sportbeoefening, zoals de gym- en sportzalen en het zwembad.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie; activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel.

5.5 Cultureel erfgoed; historischegebouwen,beschermdestads-endorpsgezichtenenoverige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.

5.6 Media; bibliotheek, lokale omroep.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie; openbaar groen, natuur en recreatie.

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

5.1 Sjors Sportief en Sjors Creatief

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Basisschoolleerlingen laten we op een laagdrempelige manier kennis maken met sport en cultuur. Daarvoor introduceren we Sjors Sportief en Sjors Creatief.	In 2021 maken we een nieuw programma voor Sjors Sportief/Creatief. Elke leerling in het basisonderwijs ontvangt het programmaboekje en kan zich hiermee inschrijven. Zo maken zij laagdrempelig kennis met activiteiten als sport, knutselen, expressie, dans, muziek, etc.

5.2 Meer bewegen voor jong en oud

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij stimuleren meer bewegen voor jong en oud. Daarom geven we geld aan projecten en verenigingen die zich richten op meer bewegen voor kinderen en ouderen.	We zetten dit budget in voor het realiseren van actiepunten uit het lokaal sportakkoord. Verder ondersteunen we ingebrachte initiatieven op het terrein van sport. Zowel beweeginitiatieven met meer het accent op sport alsook met meer het accent op gezondheid worden ondersteund.

5.3 Deelname aan sport en cultuur

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Alle kinderen kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor de ouders te duur is helpt de gemeente onder andere via het Kindpakket.	Ook in 2021 zorgen we ervoor dat alle kinderen kunnen deelnemen aan sport en cultuur. Als het voor ouders te duur is, helpen we onder andere via het Kindpakket. Het Kindpakket wordt jaarlijks bijgesteld naar de behoeften van de Drutense maatschappij.

5.4 Aanvullend krediet nieuwbouw sporthal Gelenberg

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Op sportpark De Gelenberg bouwen wij een nieuwe sporthal. Daarbij houden we rekening met de locatie van het zwembad.	In opdracht van de raad zijn we in gesprek gegaan met de huidige en nieuwe gebruikers van sporthal en zwembad en hebben een Programma van eisen voor nieuwbouw zwembad en sporthal opgesteld. De kosten van realisatie, exploitatie en onderhoud zijn doorgerekend. Het voorstel is op 24 september behandeld in de raad.

5.5 Veilige toegangsweg sportpark De Gelenberg

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Ook voltooien wij de parkeerplaatsen, de veilige rijroute en de bewegwijzering.	We werken drie mogelijkheden uit voor de nieuw ontsluitingsweg van het Sportpark. De middelen voor de aanpassing van de infrasctructuur en de veiligheid is onderdeel van het raadsvoorstel dat op 24 september is behandeld.

5.6 Drutens bosje (ijsbaan)

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De ijsbaan in het Drutens bosje knappen we op.	Alle werkzaamheden volledig afgerond.

5.7 Evenementen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vinden evenementen belangrijk voor onze gemeente en ondersteunen de initiatiefnemers.	Subsidieregels over grote en kleine evenementen legden we vast in de nieuwe subsidieregeling. Budget ervoor is opgenomen op het bestedingsplan.

5.8 Kennismaking cultureel aanbod Agora Theater

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij willen dat senioren, jongeren en mensen met een beperking kennismaken met het gevarieerde culturele aanbod van het Agora Theater.	Het theater biedt een gevarieerd cultureel aanbod voor diverse doelgroepen. Bij de subsidieverlening vragen wij hier ook om.

5.9 Muziekles basisscholen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij vinden muziekeducatie belangrijk en stellen basisscholen in staat om algemene muzikale vorming te geven aan de leerlingen van groepen 3 tot en met 6.	Hier geven wij sinds 2019 met de partners invulling aan (algemene muzikale vorming). In de Perspectiefnota is in 2020 opgenomen deze uit te breiden met de groepen 7 en 8.

5.10 Inrichten landschap buitengebied

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We maken afspraken met de buurgemeenten over de inrichting van het landschap in het buitengebied.	Met de gemeente Wijchen zijn afspraken gemaakt voor gezamelijke uitvoering van projecten voor aanleg van landschapselementen en wandelvoorzieningen. Daarmee is ook geregeld dat, via de gemeente Wijchen, provinciale subsidie wordt verkregen. Met andere buurgemeenten zijn voor dit jaar geen samenwerkingsmogelijkheden.

5.11 Kunstwerk Tichellande

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stellen geld beschikbaar om, samen met anderen, een kunstwerk in Tichellande te plaatsen als herinnering aan de baksteenfabricage in onze gemeente.	In 2021 onderzoeken we de mogelijkheden voor locatie, type kunstwerk en kunstenaar.

5.12 Onderhoud openbare ruimte

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met inwoners verbeteren we het onderhoud aan de openbare ruimte. Het onderhoudsniveau stellen we in overleg met de gemeenteraad vast (raadsagenda).	Op basis van de notitie 'Openbare ruimte' is tijdens de behandeling van de Najaarsnota 2019 budget beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte. Samen met bewoners gaan we in 2020 in de vorm van burgerparticipatie op diverse locaties o.a. Deest, Afferden, Horssen en Druten-Zuid het onderhoud verbeteren door kleinschalige renovaties en aanpassingen. Ook worden er een paar bomenrijen vervangen.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 5		**Jaarlijkse lasten**			
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Subsidie Muziekonderwijs		€ 5.000-	€ 5.000-	€ 5.000-	€ 5.000-
Subsidie Tweestromenland		€ 2.040-	€ 2.040-	€ 2.040-	€ 2.040-
Subsidieregeling		€ 25.000-	€ 25.000-	€ 25.000-	€ 25.000-
Onderhoud Beweegtuin		€ 3.900-	€ 3.900-	€ 3.900-	€ 3.900-
WK volleybalvrouwen			€ 5.000-		
Restauratie Oude Toren Puiflijk	€ 42.400		€ 2.650-	€ 2.650-	€ 2.650-
Totaal programma 5		€ 35.940-	€ 43.590-	€ 38.590-	€ 38.590-

Tabel lasten en baten Sport, cultuur en recreatie *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten programma	**3.818.146**	**4.041.567**	**3.702.324**	**3.756.532**	**4.138.893**	**4.160.078**
Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten programma	**654.493**	**603.095**	**607.142**	**615.641**	**623.028**	**631.126**
Saldo programma	**-3.163.653**	**-3.438.472**	**-3.095.182**	**-3.140.891**	**-3.515.865**	**-3.528.952**

PROGRAMMA 6 Sociaal domein

Het programma omvat ondersteuning in het kader van de Wmo en Jeugdwet, het subsidiëren van organisaties voor maatschappelijk en sociaal cultureel werk en het bestrijden van armoede, het verstrekken van uitkeringen en bieden van ondersteuning op weg naar werk in het kader van de Participatiewet.

Het Programma Sociaal domein bestaat uit de volgende taakvelden:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie, zoals dorp- en wijkcentra en leefbaarheidsgroepen.

6.2 Wijkteams; voorzieningen die zijn gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en - dienstverlening). Het Sociaal Team vormt de Lokale toegang tot de voorzieningen WMO en Jeugd

6.3 Inkomensregelingen; inkomensvoorzieningen, loonkosten-subsidies en armoedebeleid.

6.4 Begeleide participatie; voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals de sociale werkvoorziening.

6.5 Arbeidsparticipatie; Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, die de MGR voor Druten uitvoert.

6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO; materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden, zoals de WMO woonvoorzieningen en WMO hulpmiddelen.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+; dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking , die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking, zoals de huishoudelijke verzorging, dagbesteding en vervoersvoorzieningen.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-; vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen jeugd en opvoedhulp, PGB jeugd en jeugd GGZ.

6.81 Geëscaleerde zorg18+; opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals GGD veilig thuis.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-; maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerk dienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven, zoals kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

6.1. Deskundigheidsbevordering

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij overleggen met maatschappelijke instellingen en sportverenigingen hoe we kunnen komen tot deskundigheidsbevordering.	We gaan werken met fonds Deskundigheidsbevordering Vrijwilligers. Na de uitwerking van dit actiepunt in kader lokaal sportakkoord kunnen sport- en maatschappelijke organisaties hierop een beroep doen. Bijvoorbeeld voor versterking kader, vinden en behouden vrijwilligers, gezamenlijke kadertraining, etc.

6.2 Sociaal Team eerste aanspreekpunt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Als zorg nodig is, is ons Sociaal Team het eerste aanspreekpunt voor onze inwoners. Samen met huisartsen, onderwijs en andere betrokkenen voorkomt dit team onnodige specialistische zorg.	Het Sociaal Team is goed in beeld bij inwoners. De samenwerking met de huisartsen is verbeterd. Door de inzet van de POH-Jeugd bouwen wij deze samenwerking verder uit. Elke school heeft een vast contactpersoon bij het Sociaal Team. Hierdoor zijn de lijnen kort en wordt er snel geschakeld. Door het Sociaal Team verder te ontwikkelen naar brede basisteams wordt er ook makkelijker en sneller zorg ingezet

6.3 Keukentafelgesprek

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Het Sociaal Team spreekt met onze inwoners aan de keukentafel en op afspraak in de wijk- of dorpshuizen.	Keukentafelgesprekken zijn doorgaans standaard bij de inwoners thuis. Op verzoek van de inwoner kan dit gesprek ook op een andere locatie plaatsvinden.

6.4 Respijtzorg mantelzorgers

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij maken het leven van mantelzorgers makkelijker door respijtzorg aan te bieden en hun kennis te vergroten (omgaan met hulpverleners, vroegsignalering, etc.)	We bekijken jaarlijks of ons aanbod nog past bij de behoefte van onze mantelzorgers. Hierbij variëren we in het aanbod. Op die manier bereiken we meer verschillende soorten mantelzorgers. Op dit moment bekijken we met MeerVoormekaar welk aanbod we na de Corona crisis organiseren.

6.5 Activiteiten mantelzorgers

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimer Café, krijgen subsidie.	Activiteiten voor mantelzorgers of activiteiten die mantelzorgers ontlasten, zoals het Alzheimer Café, krijgen subsidie.

6.6 Voorkomen en bestrijden van eenzaamheid

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld.	We roepen verenigingen op om speciale activiteiten te organiseren die eenzaamheid voorkomen of bestrijden en geven daarvoor geld.

6.7 Zero tolerance huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Huiselijk geweld en kindermishandeling tolereren wij nooit. Wachtlijsten voorkomen we. Het Sociaal Team werkt optimaal samen met Veilig Thuis.	Bij signalen van onveiligheid kijken wij niet weg. Het Sociaal Team is getraind om het gesprek aan te gaan als er vermoedens zijn van huiselijk geweld/kindermishandeling (HGKM). Binnen het Sociaal Team zijn er aandachtsfunctionarissen HGKM. Zij zetten hun expertise in om andere collega's te coachen of zelf gesprekken binnen een gezin te voeren om de onveiligheid weg te nemen. Daarnaast investeren wij in een goede samenwerking met Veilig Thuis. Een vast contactpersoon van Veilig Thuis kan bij casuistiek aanschuiven als er sprake is van HGKM.

6.8 Jongerenwerker

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De jongerenwerker zetten wij breed in als onderdeel van het Sociaal Team met aandacht voor preventie in alle kernen.	Wij beëindigen de subsidie voor de jongerencoach/Jongerenwerker sociaal team per 2021. De Jongerencoach/Jongerenwerker maakt sinds 2015, als gedetacheerde vanuit MeerVoormekaar, onderdeel uit van het Sociaal Team. Omdat de jongerencoach/jongerenwerker zijn nut in het Sociaal Team heeft bewezen onderzoeken wij de mogelijkheid deze functie in 2021 structureel onderdeel te laten zijn van het Sociaal Team.

6.9 Place2do/ Place2go

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Jongerencentrum Place2be krijgt een zusje: Place2do. Dit is een podium waar jongeren muziek en theater maken. Place2go is een mobiele muziekcontainer die bij toerbeurt de verschillende dorpen aandoet.	Place2do is door onze gemeente in september opgeleverd. De verbouwing is gestart. Door de coronamaatregelen lukt het waarschijnlijk niet om de jongeren van de PAX bij de verbouwing te betrekken, maar dit wordt opgevangen. Positief is wel dat de jongeren vrijwillig geholpen hebben bij sloopwerkzaamheden.

6.10 Verbouwen Dorpshuis De Lier

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De activiteiten in de dorpshuizen zijn van groot belang voor de leefbaarheid. Een gezonde exploitatie vinden wij daarom erg belangrijk. We onderzoeken of een bestuurlijke samenwerking tussen de dorpshuizen hieraan bijdraagt. Wij bieden alle dorpshuizen een vitaliteitsscan aan. Initiatieven die uit deze scan voortvloeien ondersteunt het college waar mogelijk. Dorpshuis De Lier verbouwen en verduurzamen wij.	De vitaliteitscans zijn uitgevoerd. De besturen van de dorpshuizen trekken inmiddels vaker gezamenlijk op, en hebben regelmatig een gezamenlijk overleg. De planvorming over de verduurzaming van dorpshuis de Lier is in een nieuw stadium na aankoop van locatie de Linde in Puiflijk door de gemeente. Een scenario van nieuwbouw op de nieuwe locatie wordt uitgewerkt. In het tweede kwartaal van 2021 wordt hierover een beslisnota aan de gemeenteraad voorgelegd.

6.11 Leefbaarheidssubsidie

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Aan bijeenkomsten en projecten die onze inwoners activeren kennen wij een leefbaarheidssubsidie toe.	Dit is een doorlopend actiepunt dat binnen de begroting en de subsidieverordening wordt uitgevoerd.

6.12 Beperken van schulden

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Door schulden te beperken voorkom je isolement. Door samen te werken met organisaties zoals de woningstichting helpen wij vroegtijdig. Ook geven wij voorlichting aan scholieren hoe om te gaan met geld.	Er is een uitvoeringsplan preventie en vroegsignalering 2021 opgesteld. Het nieuwe Beleidsplan schuldhulpverlening, met daarin aandacht voor preventie en vroegsignalering, is vastgesteld.

6.13 Participatiecoach

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij kennen alle inwoners zonder werk die op ons zijn aangewezen. De afstand tot de arbeidsmarkt bepaalt hoe wij helpen. Het Werkbedrijf bemiddelt de kansrijke personen, een eigen participatiecoach helpt om kansrijk te worden. Als betaalde arbeid (nog) geen optie is, biedt de coach een vorm van vrijwilligerswerk of dagbesteding.	Ook in 2021 kennen wij alle inwoners zonder werk die op ons zijn aangewezen. De afstand tot de arbeidsmarkt en de persoonlijke situatie bepaalt hoe wij helpen. Het Werkbedrijf bemiddelt de kansrijke personen, een eigen participatiecoach helpt om kansrijk te worden. Als betaalde arbeid (nog) geen optie is, biedt de coach een vorm van vrijwilligerswerk of dagbesteding.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 6					
			Jaarlijkse lasten		
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Formatie Sociaal Team		€ 148.731-	€ 148.731-	€ 148.731-	€ 148.731-
Participatiecoach		€ 45.600-	€ 45.600-	€ 45.600-	€ 45.600-
Totaal programma 6		€ 194.331-	€ 194.331-	€ 194.331-	€ 194.331-

Tabel lasten en baten Sociaal domein *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten programma	**19.357.272**	**22.842.523**	**20.076.470**	**20.256.372**	**20.484.925**	**20.626.032**
Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten programma	**3.959.466**	**6.254.860**	**4.185.737**	**4.187.853**	**4.189.859**	**4.041.990**
Saldo programma	**-15.397.806**	**-16.587.663**	**-15.890.733**	**-16.068.519**	**-16.295.066**	**-16.584.042**

PROGRAMMA 7 Volksgezondheid en milieu

Het programma omvat de zorg voor de volksgezondheid, milieu, reiniging, afvalstoffenverwijdering, vermindering hondenoverlast, riolering e exploitatie van de algemene begraafplaats.

Het Programma Volksgezondheid en milieu bestaat uit de volgende taakvelden:

7.1 Volksgezondheid; maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen, zoals de GGD, en lokaal gezondheidsbeleid.

7.2 Riolering; gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding.

7.3 Afval; inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval.

7.4 Milieubeheer; zorg voor de kwaliteit van bodem en lucht; bestrijding geluidshinder MARN (Milieu en Afval Regio Nijmegen).

7.5 Begraafplaatsen en crematoria; in stand houden van de algemene begraafplaats.

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

7.1 Voorlichting aan jeugd en ouders

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de scholen geven wij voorlichting aan jeugd en ouders over de gevaren van alcohol, roken, drugs en sexting. De GGD voert deze voorlichting voor ons uit.	De GGD is met scholen in gesprek over welke thema's zij hun aandacht op willen richten. Vanwege de coronacrisis is hier nog geen concrete invulling aan gegeven.

7.2 "EHBO achter het stuur"

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De succesvolle cursus ‘EHBO achter het stuur’ voor zestien- tot twintigjarigen krijgt een vervolg. Dit is een voorbeeld voor hoe we de gezondheids- en kindmonitor uitwerken.	Op dit moment liggen de cursussen stil vanwege de maatregelen tegen het Coronavirus.

7.3 Cursussen reanimeren

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Bij een hartstilstand zijn de eerste zes minuten van levensbelang. De gemeente organiseert gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren.	We zijn gestart met gratis cursussen voor alle inwoners die willen leren reanimeren. Op dit moment liggen de cursussen stil vanwege de maatregelen tegen het Coronavirus.

7.4 Ambulance

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Een snelle komst van de ambulance in noodsituaties is niet altijd vanzelfsprekend maar noodzakelijk. Wij houden de aanrijtijden nauwlettend in de gaten en vinden het belangrijk dat de standplaats van de ambulance in Druten behouden blijft.	De aanrijtijden worden periodiek gemonitord.

7.5 Routekaart Energieneutraal Druten 2040

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Uitvoering geven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040	In 2020 is verder uitvoering gegeven aan de Routekaart Energieneutraal Druten 2040. Zo is een visie voor grootschalige zonneparken vastgesteld en onlangs zijn twee zonneparken (Zevent en Larendeel) geselecteerd om door te gaan naar de RO-fase. Het drijvend zonnepark op de Uivermeertjes is vergund, er is een start gemaakt met een pilot voor een aardgasvrij Deest en het opstellen van een transitievisie Warmte (loopt door tot medio/najaar 2021). Het uitvoeringsprogramma is in 2021 klaar/in uitvoering en diverse projecten lopen of zijn in gang gezet.

7.6 Energieloket

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Een belangrijk instrument richting (individuele) inwoners en organisaties is het energieloket. Hiermee geven we voorlichting en stimuleren we burgers, scholen en verenigingen tot energiebesparing en duurzame energieopwekking.	Het Loket Duurzaam Wonen is ook in 2020 belangrijk voor (individuele) inwoners en organisaties gebleken qua voorlichting en stimuleren van burgers, scholen en verenigingen tot energiebesparing en duurzame energieopwekking. In 2021 zijn er afspraken over professionalisering en is begonnen met de uitbreiding van de diensten en activitetiten van het Loket.

7.7 Energiebesparing in woningen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Samen met de woningbouwverenigingen werken we aan de collectieve aanpak van energiebesparing in woningen. Bestaande woningen worden allemaal gemiddeld label B (2020) en vanaf 2019 worden alle nieuwe woningen en gebouwen met label A gerealiseerd. Streven is energieneutraal bouwen. Concrete afspraken daarover zijn vastgelegd in de Woonvisie en prestatieafspraken.	Regelmatig vindt het gesprek plaats met woningcorporatie Woonwaarts en De Kernen over de uitvoering van de afspraken in de nieuwbouw en bestaande bouw waaronder het behalen van de doelstelling van gemiddeld label B. In 2021 worden nieuwe prestatieafspraken gemaakt.

7.8 Zonnepanelen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Over vier jaar zijn 2000 daken in de gemeente voorzien van zonnepanelen. Daarvan maken in elk geval de daken op openbare gebouwen deel uit.	Het is moeilijk om via data te achterhalen hoeveel daken zonnepanelen hebben, om die reden hebben we een gespecialiseerd bedrijf opdracht gegeven om via luchtfoto's het aantal zonnepanelen op daken te tellen. Een eerste analyse van net binnengekomen informatie levert een nul-situatie/totaalbeeld op van meer dan 19.000 panelen op daken (foto uit april 2019). Dit is een nulmeting. In 2021 hopen we gegevens van 2019 en 2020 te presenteren.

7.9 Gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Over vier jaar zijn alle gemeenschapshuizen en sportaccommodaties energieneutraal.	Gesprekken over verduurzaming van maatschappelijk vastgoed lopen. Hierbij brengen we de leningsfaciliteit van de gemeente onder de aandacht.

7.10 Financieel stimuleren om zonnepanelen te plaatsen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Huiseigenaren en eigenaren van (agrarische) bedrijfsgebouwen stimuleren wij financieel om zonnepanelen te plaatsen.	Ook in 2021 kunnen eigenaren van huizen en gebouwen rekenen op een gemeentelijke lening.

7.11 Plannen verduurzaming

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Bij het maken van plannen voor verduurzaming betrekken we steeds de technologische mogelijkheden en nieuwe ontwikkelingen.	In 2021 staan geen plannen op stapel waarbij innovatie en de nieuwste technologische ontwikkelingen een rol spelen. We blijven de ontwikkelingen volgen en staan open voor experimenten.

7.12 ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie)

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Op het gebied van duurzaamheid zien wij ZLTO als één van de belanghebbenden.	We hebben regelmatig het gesprek met ZLTO en ook met het recent opgerichte Vitaal Druten dat vanuit de agrarische sector de verduurzaming van de sector en de dorpen aan elkaar wenst te koppelen.

7.13 Monitoren duurzaamheidsdoelstellingen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Wij monitoren de voortgang van de duurzaamheidsdoelstellingen. We koppelen de voortgang terug aan inwoners, bedrijven en overige belanghebbenden om inzicht en draagvlak te realiseren	Monitoring kon in het verleden met de Klimaatmonitor maar deze wordt sinds 2018 niet meer bijgehouden omdat met het Klimaatakkoord is bepaald dat er een nieuwe monitoring komt, in onze regio het ETM model. Zodra dit model werkbaar is wordt de raad ook hiervan op de hoogte gesteld. We gaan er van uit dat het model in 2021 operationeel is.

7.14 Coördinator asbestsanering

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Asbest komt nog op veel plaatsen in de gemeente voor. We geven particulieren antwoord op hun vragen over de sanering van hun daken door daarvoor een coördinator aan te stellen.	Asbestsanering is door het Kabinet niet geprioriteerd. Vooralsnog wordt geen invulling gegeven aan asbestsanering.

7.15 Optimaliseren milieustraat

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We optimaliseren onze milieustraat, verbeteren de logistiek en verruimen de openingstijden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf zijn de voorzieningen uitgebreid en is de routing aangepast waardoor de verblijfstijd van de bezoekers fors omlaag gebracht is. De wachttijden (voor de coronacrisis) waren daardoor acceptabel. We verkennen de mogelijkheden om de milieustraat te alloceren.

7.16 Aanbieden van gratis snoeiafval

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Onze inwoners kunnen het hele jaar hun snoeiafval gratis aanbieden.	Op de milieustraat op de gemeentewerf kunnen inwoners het gehele jaar door op zaterdag hun snoeiafval inleveren. We onderzoeken of allocatie van de milieustraat mogelijk is en of verruiming van de openingstijden mogelijk is. In 2021 zullen hiertoe voorstellen worden gedaan.

7.17 Luierinzameling

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We overwegen het invoeren van luierinzameling.	ARN gaat de capaciteit voor de verwerking van luiers uitbreiden. Dat betekent dat Dar samen met de gemeenten de invoering van de luierinzameling verder kan uitwerken. Daarmee verwachten we meer duidelijkheid te krijgen over de kosten en het tijdspad. Naar verwachting kan de luierinzameling in 2021 worden ingevoerd.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 7		**Jaarlijkse lasten**			
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Biodiesel verduurzaming		€ 3.200-	€ 3.200-	€ 3.200-	€ 3.200-
Aanwending budget Duurzaamheid		€ 3.200	€ 3.200	€ 3.200	€ 3.200
Inzet gezondheidsmakelaars		€ 4.145-	€ 4.145-	€ 4.145-	€ 4.145-
Totaal programma 7		€ 4.145-	€ 4.145-	€ 4.145-	€ 4.145-

Tabel lasten en baten Volksgezondheid en milieu *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten programma	**4.132.104**	**4.780.435**	**4.466.940**	**4.412.569**	**4.447.414**	**4.537.396**
Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten programma	**3.169.067**	**3.487.545**	**3.638.218**	**3.726.481**	**3.817.752**	**3.908.733**
Saldo programma	**-963.037**	**-1.292.890**	**-828.722**	**-686.088**	**-629.662**	**-628.663**

PROGRAMMA 8 Wonen en bouwen

Het programma omvat de ontwikkeling van het stedelijk gebied en het buitengebied, de realisering van nieuwe woon- en werklocaties en het ontwikkelen van volkshuisvestingsbeleid. Tevens wordt ingezet op het instandhouden van rijks- en gemeentelijke monumenten met behulp van de daarvoor vastgestelde regelgeving.

Het Programma Wonen en bouwen bestaat uit de volgende taakvelden:

8.1 Ruimtelijke ordening; taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening, zoals bijstellen en actualiseren van bestemmingsplannen en de vergoedingen planschade.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen); activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitaties, zoals grondverwerving, bouw en woonrijp maken; verkoop van bouwrijpe gronden.

8.3 Wonen en bouwen; gebiedsontwikkeling, woningvoorraad (waaronder ook de bouwvergunningen).

Wat willen we bereiken, en wat gaan we daarvoor doen?

Speerpunten Collegeprogramma "Druten daagt uit !"

8.1 Langer zelfstandig wonen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We stellen geld beschikbaar voor de uitvoering van projecten die langer zelfstandig wonen mogelijk maken.	De deelprojecten in 2019 en 2020 zijn: gezond ouder worden (max vitaal), informatiemarkt en dementiewijzer. In 2020 voeren we deze projecten (deels) uit. De informatiemarkt stelden we door de Coronacrisis uit naar 2021. In oktober bepalen we de thema's voor 2021.

8.2 Woningbouwprogramma

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Onze gemeente realiseert ook in de periode 2018-2022 een ambitieus woningbouwprogramma. Druten bouwt de komende vier jaar gemiddeld 110 woningen per jaar. Het beleidsstuk ‘faseren en doseren’ wordt nog in 2018 geactualiseerd. In de kleine kernen bouwen we jaarlijks vijf tot tien woningen. Bestaande woningbouwprojecten versnellen we. Aan de hand van de uitkomst van de raadsagenda voeren we de plannen van 2019 tot 2022 uit die de raad ons aanreikt. We nemen deze plannen op in een nieuw woningbouwbeleid.	In maart 2020 is de aanvulling op de Woonvisie vastgesteld. Hierin is onder meer het volgende vastgesteld: "We streven in de periode van 2019 tot 2030 naar de bouw van 970 woningen (gemiddeld 90 woningen per jaar), waarvan 70% in de periode tot 2025 (versnelling woonagenda). In 2030 bestaat de sociale huurvoorraad van de woningcorporaties in de gemeente Druten uit 2.025 woningen. Dat betekent een groei van 200 sociale huurwoningen ten opzichte van 2019." Vanwege de grote woningbouwopgave wordt komende periode onderzocht hoe dit ingevuld wordt en wat de gevolgen hiervan zijn.

8.3 Bepalen woningbouw

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Per kern bepalen wij de grenzen waarbinnen woningbouw mogelijk is.	Op 23 april 2020 stelde de raad het Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) vast voor het grondgebied van de gemeente. Op basis van het BSG en het Afwegingskader voor woningbouwinitiatieven worden kleinschalige woningbouwplannen beoordeeld. Dit onderdeel van het collegeprogramma is dus afgerond.

8.4 Markt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We richten de Markt sfeervol in.	Er is een DO sfeerverhogende maatregelen opgesteld. Dit wordt in het 3e kwartaal 2020 breed gecommuniceerd met bedrijven, winkeliers, bewoners en overige belanghebbenden. Waarbij we aansluitend overgaan tot uitvoering.

8.5 Ruimte nevenactiviteiten agrarische ondernemers

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Agrarische ondernemers krijgen de ruimte voor aan het bedrijf gelieerde nevenactiviteiten, bijvoorbeeld op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en toerisme.	Dit is verwerkt in het bestemmingsplan buitengebied. Op maat wordt, daar waar dat nog nodig is, met ondernemers meegedacht.

8.6 Aansluiting Molenhoek-Markt

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
We realiseren een verbeterde, ongelijkvloerse, aansluiting Molenhoek-Markt.	Ontwerpmogelijkheden zijn afhankelijk van de grondpositie die verkregen kan worden. Vooralsnog is geen grondpositie verworven.

8.7 Ontsluiting wijk Druten-West

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
De wijk Druten-West krijgt een ontsluiting (voor auto's) op de Van Heemstraweg. Een en ander wordt in het nieuwe bestemmingsplan voor Druten-West meegenomen.	Voor rekening van de (her)ontwikkelaar van De Hooiwal mogen er maximaal twee ontsluitingen op de Van Heemstraweg worden gemaakt. Vooruitlopend hierop legde de gemeente in mei 2020 voor haar rekening een tijdelijke ontsluiting op de Van Heemstraweg aan via de Buurmeesterstraat (rechts in, rechts uit). De planvorming voor De Hooiwal is in 2021 afgerond en mogelijk start in dat jaar ook de planologische procedure. De definitieve ontsluiting maakt hier onderdeel van uit.

8.8 Uitvoering (deel) centrumvisie Horssen

Wat willen we bereiken ?	Wat doen we ervoor in 2021 ?
Voor de uitvoering van (een deel van) de centrumvisie Horssen stellen wij geld beschikbaar	De Centrumvisie is in co-creatie met de initiatiefgroep Horssen tot stand gekomen. De Centrumvisie is inmiddels door de gemeenteraad vastgesteld en wordt nu door het team V&U verder uitgewerkt in een concreet uitvoeringsplan.

Wat mag het kosten?

Overzicht investeringen en uitgaven bestedingsplan 2021 - 2024

Programma 8		**Jaarlijkse lasten**			
omschrijving besteding	**investering**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Omgevingswet		€ 73.000-	€ 12.000-		
Versnellen woningbouw		€ 164.000-	€ 164.000-	€ 164.000-	€ 164.000-
Totaal programma 8		€ 237.000-	€ 176.000-	€ 164.000-	€ 164.000-

Tabel lasten en baten Wonen en bouwen *(bedragen in euro´s)*

Lasten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal lasten programma	**2.429.547**	**1.811.338**	**1.336.207**	**1.268.830**	**1.287.253**	**1.308.446**
Baten	**Realisatie 2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal baten programma	**1.650.185**	**802.908**	**800.001**	**696.821**	**701.076**	**710.148**
Saldo programma	**-779.362**	**-1.008.430**	**-536.207**	**-572.009**	**-586.176**	**-598.298**

1.2 Beleidsindicatoren

Het is belangrijk voor gemeenten om te sturen op basis van meetbare prestaties, waarbij gemeenten bij de besteding van de beschikbare middelen goed onderbouwde keuzes maken om te kunnen bijsturen als de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. Ook om gemeenten onderling beter te vergelijken wordt in het BBV voorgeschreven dat de gemeenten een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en verantwoordingsstukken.

In dit hoofdstuk treft u een overzicht aan van beleidsindicatoren die voor dat programma van toepassing zijn. Ter vergelijking worden ook per beleidsindicator de waarde van de gemeente Wijchen en de waarde van de Gelderse gemeenten genoemd, voor zover beschikbaar.

De gegevens komen uit verschillende bronnen zoals oa. CBS, COELO, Rijkswaterstaat, KLPD, RIVM en andere centrale databronnen. De kengetallen worden centraal door KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten) verzameld en gepubliceerd op Waarstaatjegemeente.nl.

Naam indicator	Eenheid	Waarde Druten	Waarde Wijchen	Waarde Gelderland
0 Bestuur en ondersteuning				
Overhead	% van de totale lasten	13,5	10	Niet bekend
1 Veiligheid				
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	107	72	102
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,3	0,6	1,9
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,8	2,9	3,9
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2,1	1,7	2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte	Aantal per 1.000 inwoners	4,9	5,3	5,6
2 Verkeer en vervoer				
Ziekenhuisopname na verkeersongeval	% totaal ongevallen opname	4,1	3,6	5,6
3 Economie				
Functiemenging (verhouding tussen banen en woninger	%	47,9	50,4	53,6
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	131	138,3	144,5
4 Onderwijs				
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	1,3	2	2,5
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	12	18	22
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv	% deelnemers VO en MBO	1,8	1,6	1,8
5 Sport, cultuur en recreatie				
Niet sporters	%	50,9	47	46,8
6 Sociaal domein				
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar	602,1	696,7	786,5
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	0	1	1,29
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	4	5	5,05
Melding kindermishandeling	%	0,25	0,2	0,33
Netto Participatiegraad	% van de werkzame beroepsbevolking	70,7	69,2	68,7
Werkloze jongeren	% 16 t/m 24 jarigen	2	2	1,35
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	232,2	270	325,8
Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 10.000 inwoners	52,9	38,3	182,3
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	%	12,3	11,8	10,4
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	%	0,9	1	1,1
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	%	0,4	0,2	0,4
7 Volksgezondheid en milieu				
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	42	114	123
Hernieuwbare elektriciteit	%	4,6	7,5	9,5
8 Wonen en bouwen				
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	238	247	243
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	9,8	7,2	9,8
Demografische druk	%	71,2	75,7	73,4
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	653	723	698
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	712	755	785

HOOFDSTUK 2 PARAGRAFEN

2 Paragrafen 53

2.1 Lokale heffingen 55
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 61
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen 77
2.4 Financiering 83
2.5 Bedrijfsvoering 87
2.6 Verbonden partijen 89
2.7 Grondbeleid 101

2.1 Paragraaf lokale heffingen

2.1.1 Inleiding

De onroerende-zaakbelasting (OZB) is in omvang de belangrijkste gemeentelijke heffing. Ook is de gemeente in principe vrij om te bepalen waarvoor OZB-opbrengsten worden gebruikt. Daarom rekenen we de OZB tot de algemene dekkingsmiddelen.

De riool- en reinigingsheffingen worden geheven voor een tegenprestatie van de gemeente en leggen beslag op het huishoudbudget van nagenoeg elke inwoner. Daarom zijn deze heffingen interessant om in het overzicht van lokale heffingen te betrekken.
Gelet op het aantal (1841) honden is ook de hondenbelasting in de vergelijking betrokken.

De belastingdruk als gevolg van de lokale heffingen kan voor sommige bewoners te hoog zijn. Daarom hanteert de gemeente een kwijtscheldingsbeleid. Op basis van wettelijke normen mag de gemeente aanslagen (deels) kwijtschelden afhankelijk van de draagkracht van de belastingplichtige.

2.1.2 Gemeentelijk beleidskader

Het uitgangspunt van beleid is dat we de tarieven, heffingen en belastingen elk jaar aanpassen aan het inflatieniveau. Verder dienen tarieven en heffingen per saldo kostendekkend te zijn.
De raad stelt de definitieve tarieven voor 2021 vast in zijn vergadering van 16 december 2020.

2.1.3 Beleidskader 2021

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bevat de volgende belastingen/heffingen die gebaseerd zijn op een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening:
- onroerende-zaakbelastingen;
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- rioolheffing;
- hondenbelasting;
- lijkbezorgingsrechten;
- leges;
- marktgelden;
- reclamebelasting.

2.1.4 Onroerende-zaakbelastingen

Omvang inkomsten
De gemeente heft onroerende-zaakbelastingen (OZB) over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken. Het gaat om twee directe belastingen: een eigenarenbelasting van degene die van een onroerende zaak het genot heeft door eigendom, bezit of beperkt recht en een gebruikersbelasting van degene die een onroerende zaak gebruikt die niet als woning dient.

De opbrengst in de primitieve begroting 2021 (€ 3.446.973) is gebaseerd op een inschatting van de verwachte opbrengsten voor 2020, inclusief 1,5% inflatiecorrectie. Daarnaast is rekening gehouden met een toename van het aantal woningen als gevolg van nieuwbouw.
Naast bovengenoemde inflatiecorrectie van 1,5% doen we in deze Programmabegroting 2021-2024 het voorstel om de OZB te verhogen met 2%.

Waardebepaling en hoogte tarieven
De OZB-tarieven worden uitgedrukt in een percentage van de waarde. De gemeente waardeert jaarlijks alle onroerende zaken en wordt er rekening gehouden met een eventuele waardedaling of -stijging. Als uitgangspunt geldt, dat bij de tarief bepaling voor 2021 rekening wordt gehouden met die waarde-ontwikkeling. Bij de vaststelling van de tarieven in december 2020 bestaat hier duidelijkheid over. Als dan blijkt dat de gemiddelde waardestijging hoger uitkomt en er daardoor meer OZB geheven wordt dan de toegestane inflatiecorrectie van 1,5%, dan worden de tarieven naar beneden bijgesteld.

Kortom er is om die reden in de huidige gepresenteerde OZB-tarieven 2021 met die waarde-ontwikkeling nog geen rekening gehouden en dienen deze tarieven derhalve als voorlopig te worden beschouwd.

2.1.5 Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

De reinigingsrechten worden alleen geheven van objecten waar bedrijfsafval ontstaat. Afvalstoffenheffing wordt van huishoudens geheven, waarbij het niet uitmaakt of er daadwerkelijk afval aan de straat wordt gezet.

De tarieven voor 2021 worden ten opzichte van het niveau van 2020 verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%. Voor de begroting 2021 worden de tarieven voor éénpersoonshuishoudens € 138,49 en voor meerpersoonshuishoudens en reinigingsrechten € 191,96. De prijs voor het ledigen in de ondergrondse container wordt verhoogd met 10 cent naar € 0,85 per keer.

De ramingen van de opbrengsten van de afvalstoffenheffing zijn volgens bestaand beleid voor 100% gerelateerd aan de ramingen van de lasten voor vuilafvoer en verwerking. De gemeente hanteert een egalisatiereserve om te voorkomen dat er te sterke schommelingen in de tarieven ontstaan.

Kostendekkendheid tarief afvalstoffenheffing/reinigingsrecht
De gemeente heeft een wettelijke inzamelingplicht voor het afval van huishoudens. De kostendekkendheid van het tarief voor de afvalstoffenheffing wordt berekend door te bepalen welke kosten hiermee samenhangen. De kosten zitten vooral in het daadwerkelijk inzamelen en verwerken van het huishoudelijke afval. Ook het scheiden van afval en het recyclen ervan vallen hieronder. In 2021 begroten wij voor overhead € 77.000. Deze overhead wordt naar rato berekend over de productieve uren en als opslag meegenomen. Tevens wordt ook over een deel van de kosten de BTW doorberekend. Bij de bepaling van de tariefstelling is het toegestaan om de compensabele BTW als kostenpost op te nemen, daar gemeenten hiervoor gekort zijn in het gemeentefonds.
Gemeenten mogen op grond van de Wet milieubeheer voor de inzameling van het afval van huishoudens een afvalstoffenheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In de gemeente Druten is de afvalstoffenheffing voor 2021 volledig kostendekkend.

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing	(x € 1.000)
Directe kosten taakveld 7.3 afval	1.338
Directe inkomsten taakveld 7.3 afval exclusief heffingen	- 293
Netto kosten taakveld afval	1.045
Toe te rekenen kosten en opbrengsten:	
Taakveld 0.4: Overhead	77
Taakveld 6.2: Kwijtschelding	60
Taakveld 2.1: Straatreiniging 1/3 deel	23
Taakveld 2.1: Zwerfafval 1/3 deel	14
BTW	242
Mutatie met de reserve	66
Totale te dekken saldo	1.527
Opbrengst heffingen	1.527
Tekort/Overschot	0
Dekking	100%

2.1.6 Rioolheffing

Elke eigenaar van een onroerende zaak die direct of indirect is aangesloten op de riolering betaalt rioolheffing. Het uitgangspunt daarbij is een tarief dat 100% kostendekkend is. Met in achtneming van dit punt en de verwachte kostenstijging voor 2021 (zie hierna), dient het tarief voor 2021 ten opzichte van 2020 te worden verhoogd met € 7,00 naar € 231,00 per aansluiting.

Kostendekkendheid tarief rioolheffing

De kostendekkendheid van het tarief voor rioolheffing wordt berekend door te bepalen welke kosten samenhangen met de instandhouding van het gemeentelijk rioolnetwerk. Hiervoor wordt geïnvesteerd in aanleg en vervanging en worden uitgaven gedaan voor het onderhoud. Dit beheer van rioleringen wordt risico-gericht uitgevoerd. Dat houdt in dat op hoofdlijnen planmatig wordt bepaald wanneer vervanging en onderhoud plaatsvindt, maar dat de daadwerkelijke uitvoering van het plan afhankelijk is van de noodzaak daartoe.

Naast de kosten voor onderhoud en vervanging worden ook kosten voor overhead aan de rioolheffing toegerekend. Dat gebeurt door een opslag op de toe te rekenen ambtelijke uren.
Daarnaast wordt 1/3 deel van de kosten voor het vegen van straten en pleinen aan de rioolheffing toegerekend. Dit omdat dat deel als bijdrage wordt gezien aan het schoonhouden van de rioleringen. Ook wordt over een gedeelte van de kosten de BTW doorberekend. De reden dat deze BTW toch mag worden toegerekend is dat deze extra bijdrage/heffing als compensatie dient voor een daarmee samenhangende onttrekking aan het gemeentefonds. Dit laatste gebeurt overigens al sinds 2003, zijnde het jaar waarin het Btw-compensatiefonds is ingevoerd.

Berekening kostendekkendheid van de rioolheffing (x € 1.000,--)	
Kosten taakveld riolering (7.2)	1.557
Inkomsten taakveld riolering, exclusief heffingen	0
Netto kosten taakveld riolering	1.557
Toe te rekenen kosten:	
* overhead	139
* vegen straten en pleinen (1/3 deel)	27
* BTW	212
Bijdrage aan de reserve riolering	1
Totaal per saldo af te dekken kosten	1.936
Af: opbrengst heffingen	-1.936
Per saldo tekort/overschot	0
Dekking	100%

Op grond van bovenstaande berekening mag worden geconcludeerd dat de rioolheffing 2021 (is inclusief de tariefverhoging van € 7,00 per aansluiting) de kosten voor 100% dekt.

2.1.7 Hondenbelasting

Elke houder van een hond dient zich, na aanschaf, te melden, waarna een aanslag hondenbelasting volgt. Voor 2021 worden de tarieven verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%. De tarieven voor de hondenbelasting worden in 2021 voor het houden van één hond € 86,64 en voor elke volgende hond € 119,52. Voor een kennel bedraagt het tarief € 402,00.

2.1.8 Lijkbezorgingsrechten

In 2021 wordt volstaan met een trendmatige aanpassing van de tarieven lijkbezorgingsrechten met 1,5%.

2.1.9 Legesverordening

Algemeen
Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de Legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst dan wel ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Globaal onderscheiden we een drietal titels:
Titel 1. Algemene dienstverlening, waaronder burgerlijke stand, reisdocumenten, verkeer en vervoer;
Titel 2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning, waaronder bouwactiviteiten, welstand, bestemmingswijzigingen;
Titel 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn, waaronder horecavergunning, evenementenvergunning, kinderopvang.

Kostendekkendheid tarieven leges
De kostendekkendheid van de leges stellen we volgens de Gemeentewet vast op basis van de geraamde baten en lasten ter zake in de begroting 2021. De geraamde baten mogen niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Anders gezegd mogen we over de gehele legesverordening geen 'winst' maken op de diensten en producten die wij aanbieden. Dit geldt niet voor de leges waar in de dienstverlening ook een rijksdeelcomponent van toepassing is. De verhoging van rijksleges worden dan volledig vertaald in de tariefstelling. Een aantal tarieven van leges is wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief voor paspoorten en rijbewijzen. Voor 2021 stijgen de legestarieven met de inflatiecorrectie van 1,5%. In de tabel hieronder is de kostendekkendheid van de leges per hoofdstuk nader uitgesplitst. Voor de diensten en producten waarvoor geen baten zijn geraamd in de begroting 2021 is geen kostendekkendheidspercentage vastgesteld.

Berekening kostendekkendheid van de legestarieven

Titel 1 Algemene dienstverlening			**directe kosten**	**overhead**	**Totale kosten**	**baten**	**kostendekking**
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 18.656	€ 1.212	€ 19.868	€ 7.153	36,0%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	€ 194.481	€ 10.613	€ 205.094	€ 155.262	75,7%
hoofdstuk	3	Rijbew ijzen	€ 90.191	€ 4.250	€ 94.441	€ 50.731	53,7%
hoofdstuk	4	Verstrekkingen uit de Basis Registratie Personen	€ 7.182	€ 504	€ 7.686	€ 1.814	23,6%
hoofdstuk	5	Overige publiekszaken	€ 47.393	€ 2.068	€ 49.461	€ 18.107	36,6%
hoofdstuk	6	Geo-informatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	7	Kansspelen	€ 4.127	€ 60	€ 4.187	€ 730	17,4%
hoofdstuk	8	Telecommuicatie	€ 21.231	€ 1.575	€ 22.806	€ 28.896	126,7%
hoofdstuk	9	Verkeer en vervoer	€ 23.988	€ 349	€ 24.337	€ 13.670	56,2%
hoofdstuk	10	Diversen	€ 2.094	€ 147	€ 2.241	€ 820	36,6%
Kostendekking Titel 1			**€ 409.343**	**€ 20.778**	**€ 430.121**	**€ 277.184**	**64,4%**
Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke			**directe kosten**	**overhead**	**Totale kosten**	**baten**	**kostendekking**
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 334.901	€ 17.023	€ 351.924	€ 482.501	137,1%
hoofdstuk	4	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	5	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	6	Bestemmingsw ijzigingen zonder activiteiten	€ 16.238	€ 1.039	€ 17.277	€ 30.000	173,6%
hoofdstuk	7	Sloopmelding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	8	Diversen (incl. niet benoemde beschikking)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
Kostendekking Titel 2			**€ 351.138**	**€ 18.062**	**€ 369.201**	**€ 512.501**	**138,8%**

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn			directe kosten	overhead	Totale kosten	baten	kostendekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 2.579	€ 37	€ 2.617	€ 1.356	51,8%
hoofdstuk	2	Evenementen en overige APV gerelateerde leges	€ 31.984	€ 465	€ 32.449	€ 10.979	33,8%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	nvt
hoofdstuk	4	Kinderopvang	€ 45.119	€ 36	€ 45.155	€ 2.152	4,8%
hoofdstuk	5	Markten	€ 967	€ 14	€ 981	€ 290	29,5%
Kostendekking Titel 3			**€ 79.683**	**€ 539**	**€ 80.221**	**€ 14.486**	**18,1%**
Kostendekking totale tarieventabel			**€ 840.164**	**€ 39.378**	**€ 879.543**	**€ 804.171**	**91,4%**

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3

Totaal			directe kosten	overhead	totale kosten	baten	kostendekking
Titel	1	Algemene dienstverlening	€ 409.343	€ 20.778	€ 430.121	€ 277.184	64,4%
Titel	2	Dienstverlening vallend onder fysieke	€ 351.138	€ 18.062	€ 369.201	€ 512.501	138,8%
Titel	3	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	€ 79.683	€ 539	€ 80.221	€ 14.486	18,1%
Kostendekking totale tarieventabel			**€ 840.164**	**€ 39.378**	**€ 879.543**	**€ 804.171**	**91,4%**

Gelet op de bovenstaande recapitulatie komt de kostendekkendheid over de algehele legesverordening uit op 91,4%. Op basis van het berekende percentage geven we aan dat de gemeente Druten geen ‘winst’ maakt op de diensten en producten die zij aanbiedt. We overschrijden de maximale kostendekkendheidsnorm van 100% niet.
Onder begeleiding van een extern bureau zijn we per onderdeel de kostendekkendheid in beeld aan het brengen. De effecten hiervan nemen we op bij het vaststellen van de legestarieven in december 2020. In beginsel streven we hierbij naar 100% kostendekkenheid.

2.1.10 Tabel vergelijking tarieven 2020-2021

De volgende tabel geeft voor de belangrijkste belastingsoorten indicatief aan hoe de tarieven voor het begrotingsjaar 2021 zich verhouden ten opzichte van 2020.

Belastingsoort	Tarieven		Stijging in %
	2020	2021	
Onroerende-zaakbelastingen:			
- eigenaren woningen *	0,1145 %	0,1162 %	1,5 %
- eigenaren niet-woningen *	0,1819 %	0,1846 %	1,5 %
- gebruikers niet-woningen *	0,1574 %	0,1598 %	1,5 %
Hondenbelasting:			
- voor een eerste hond	€ 85,44	€ 86,44	1,2 %
- voor een tweede hond	€ 117,84	€ 119,52	1,4 %
- voor een kennel	€ 396,12	€ 402,00	1,5 %
Rioolheffing:			
- per aansluiting	€ 224,00	€ 231,00	3,1 %
Reinigingsheffingen::			
- éénpersoons huishouden	€ 136,44	€ 138,49	1,5 %
- meerpersoons huishouden	€ 189,12	€ 191,96	1,5 %
- reinigingsrechten	€ 189,12	€ 191,96	1,5 %
- lediging in ondergrondse container	€ 0,75	€ 0,85	13,3 %

* OZB-tarieven 2021 zijn voorlopig, in afwachting van de nieuwe WOZ-waarden.

2.1.11 Gemeentelijke lastendruk 2021

Op basis van een gemiddelde woningprijs van € 230.000 bedraagt de lastendruk voor een meerpersoons-huishouden als volgt:

	Huurder Geen eigen woning		**Eigenaar** Met eigen woning met waarde van € 230.000	
	2020	**2021**	**2020**	**2021**
Afvalstoffenheffing	€ 189,12	€ 191,96	€ 189,12	€ 191,96
20 vuilniszakken/ledigingen	€ 15,00	€ 17,00	€ 15,00	€ 17,00
Rioolheffing	-	-	€ 224,00	€ 231,00
OZB eigenaar	-	-	€ 263,35	€ 267,26
Totaal	**€ 204,12**	**€ 208,96**	**€ 691,47**	**€ 707,22**

Druten ligt voor wat betreft de woonlasten onder het gemiddelde van de naburige gemeenten.

2.1.12 Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet in staat is om de belastingaanslag te betalen kan onder bepaalde voorwaarden (afhankelijk van het netto besteedbaar (gezins-)inkomen en persoonlijke omstandigheden) (gedeeltelijke) kwijtschelding worden verleend. Dat kan alleen als het een aanslag betreft voor onroerende-zaakbelasting, afvalstoffenheffing en hondenbelasting. De gemeente voert een actief beleid op het gebied van kwijtscheldingen. Burgers, aan wie structureel kwijtschelding wordt verleend, komen in aanmerking voor een vereenvoudigde kwijtscheldingsprocedure.

2.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.2.1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de verplichting opgenomen om deze paragraaf in de begroting en de jaarrekening op te nemen. Voor ons gemeentelijk beleid in het kader van risicomanagement is in 2010 de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen vastgesteld.

Wij vinden het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Op die manier is er voldoende ruimte en tijd om de risico’s van nu te beheersen en om voor eventuele toekomstige risico’s tijdig maatregelen te treffen.

De paragraaf weerstandsvermogen geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico’s op te vangen. Het vooraf inschatten van de risico’s en daarmee omgaan is belangrijk voor de sturing van de organisatie en de verantwoording die we verschuldigd zijn aan onze inwoners.

Om inzicht in de risico’s van de gemeente te krijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico’s is het weerstandsvermogen berekend. Dat is het vermogen van de gemeente om toekomstige financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de normale bedrijfsvoering wordt aangetast.

2.2.2. Risicoprofiel

Een gemeente loopt, net als elke andere organisatie, risico’s in de uitvoering van haar taken. Van een aantal risico’s is bekend welke financiële gevolgen deze hebben en is het vrijwel zeker dat het feit zich zal voordoen (of voorgedaan heeft). De gemeente moet daarvoor voorzieningen treffen (artikel 44 BBV).

Bij een risico is het onbekend of het feit zich zal voordoen. In de ambtelijke organisatie is een inventarisatie gedaan van de mogelijke risico’s die zich voor kunnen doen. Bij die inventarisatie zijn in totaal 75 risico’s met financiële gevolgen benoemd.

Van elk risico is een inschatting gemaakt voor het mogelijke financiële nadelige effect en op basis van die inschatting is een top-elf tot stand gekomen. Hierbij wordt de opmerking geplaatst dat het risicoprofiel een momentopname is. In een veranderende omgeving veranderen ook steeds de risico’s.

De financiële risico’s van het ambtelijk fuseren in de Werkorganisatie Druten Wijchen zijn nog niet meegenomen in het gemeentelijk risicoprofiel. Deze worden meegenomen op het moment dat deze beter zijn te kwantificeren. Bij de inschatting van het risico vanwege Corona is wel rekening gehouden met een doorwerkend effect vanuit de Werkorganisatie.

In de hiernavolgende tabel worden de elf risico’s met de grootse financiële impact, alsmede het totaal van alle overige risico’s in beeld gebracht.

Risico	Gevolg	Gewogen inschatting effect
Doorwerken effecten Corona	Diverse (zie afzonderlijke rapportage)	699.000
Lagere algemene uitkering gemeentefonds	Tekort in de begroting en de noodzaak om te bezuinigen, dan wel de belastingen te verhogen	675.000
Incourant perceel en mogelijk vertraging in verkoop	Lagere opbrengsten	410.000
Kosten jeugdzorg	Kosten zijn hoger dan in de begroting aan budget is opgenomen	160.000
Het tijdig uitvoeren van onderhoud aan wegen blijft achterwege	Grotere schade en vervanging moet eerder, dan wel wordt duurder. Meer risiso op aansprakelijkheidstelling.	122.500
Uitlekken van vertrouwelijke informatie	Claims in verband met misbruik, alsmede imagoschade	108.000
Budget re-integratie is uitgeput	Minder uitstroom uit uitkering en geen nieuwe trajecten kunnen opstarten	87.500
Overtreding AVG	Autoriteit persoonsgegevens legt na een onderzoek boete op	80.000
MGR maakt aanspraak op deelnemers voor een extra bijdrage	Gemeente moet meer bijdragen aan MGR dan begroot	65.800
Crisissituatie (ramp)	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden	50.000
Grote calamiteit bij een bedrijf	(Milieu)schade, herstelkosten en/of financiële claims door derden	50.000
Groot scala van allemaal kleinere risico's	Schade, tekort in de begroting, claims, etc.	740.000
	Totaal ingeschat financieel risico	**3.247.800**

Tabel 1 Overzicht financiële risico's (in €)

2.2.3 Integraal overzicht COVID-19 crisis en risico's

In de hiervoor opgenomen tabel is een totaal gepresenteerd van de risico's in het kader van Corona. Vanwege de actualiteit en de mogelijke grote impact geven wij hierna op deze risico's een nadere toelichting.

Algemeen
Nederland komt dit en het volgend jaar in een recessie. Het kabinet heeft in 2020 verschillende financiële maatregelen genomen om banen en inkomens van zoveel mogelijk mensen veilig te stellen. Of en hoe dit wordt doorgetrokken naar 2021 is op dit moment onduidelijk. Hetzelfde geldt voor compensatie van gemeenten in het gemeentefonds.
De economische prognoses van het CPB voor 2021 zijn voorzichtig uitgezet in vier scenario's. In dit onderdeel van de risicoparagraaf hebben we ons daarop op onderdelen gebaseerd.

In onderstaand overzicht zijn de taakvelden geïnventariseerd, waarop zich als gevolg van de COVID19 crisis forse risico's kunnen voordoen. Daarbij is het risico per taakveld in trefwoorden gespecificeerd en is verwezen naar de paragraaf waarin het risico verder uiteengezet wordt.

TAAKVELD		Specificatie risico in trefwoorden	Zie
0.61	OZB (NIET) WONINGEN	Kwijtscheldingsbeleid gemeentelijke belasting sociale minima.	2.2.3.5
1.2	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	Mogelijke brandhaardbestrijding. Extra handhaving.	2.2.3.1
3.3	BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	Continuering bedrijfsregeling (TOZO). Ondersteuning vanuit de gemeente.	2.2.3.2
4.2	ONDERWIJSHUISVESTING PO/VO	Aanpassing onderwijshuisvesting in verband met COVID 19 (ventilatie).	2.2.3.3
5.1	SPORTBELEID EN ACTIVERING	Sportverenigingen. Verhoogde subsidies of tegemoetkoming.	2.2.3.4
5.2	SPORT-ACCOMMODATIES	Tegemoetkoming zwembad.	2.2.3.4
5.3	CULTUURPRESENTATIE-PRODUCTIE EN PARTICIPATIE	Maatschappelijke instellingen. Verhoogde subsidies of tegemoetkoming.	2.2.3.4
6.3.1	INKOMENSREGELINGEN | STEUNMAATREGELEN	Toename Schuldhulpverlening.	2.2.3.5
6.3.2	INKOMENSREGELINGEN | BIJSTAND	Toename bijstandsuitkeringen in verband met werkloosheid.	2.2.3.5
7.2	AFVAL	Hogere kosten afvalmarkt.	2.2.3.6

2.2.3.1 Crisisbeheersing, openbare orde en veiligheid en gezondheid.

Handhaving BOA

In verband met een mogelijke regionale of lokale lockdown en of handhaving van de COVID19 gedragsregels, kan extra handhavingsinspanning nodig blijken. Als risico gaan we uit voor een extra fte bij de WDW.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Extra handhavingsinzet	Extrapoleren 2020	0,50	20.000

2.2.3.2 Bedrijfsregelingen

De continuering van bedrijfsregelingen om de economische crisis en werkloosheid te verzachten is onduidelijk. In principe zijn de regelingen bedoeld als tijdelijk.
Het lijkt erop dat de tijdelijkheid van het beleid wordt doorgezet.

In principe worden de regelingen door het Rijk betaald c.q. vergoed. De extra inzet van personeel om de intake, toetsing en beoordeling van deze regelingen te verzorgen nemen we in deze risicoparagraaf op. In de begroting gaan we ervan uit dat de uitvoeringskosten kostendekkend zijn. We nemen hier het risico op, mochten de uitvoeringskosten hoger uit blijken te komen.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Extra inzet bedrijfsregelingen (WDW)	Extrapoleren 2020	0,50	20.000

2.2.3.3 Onderwijs

Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting. In augustus 2020 is het belang van ventilatie van schoolgebouwen op de agenda gezet. Onduidelijk is nog of en hoe dit precies vorm krijgt. De besmetting via jongeren wordt landelijk gezien als een serieus risico. Goede ventilatie gaat besmettingsrisico tegen.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Aanpassingen onderwijshuisvesting	Uitvraag	0,50	150.000

2.2.3.4 Maatschappelijke instellingen, sportvereniging en zwembad.

In mei (Wijchen) en in september (Druten en Wijchen) zijn er uitvragen gedaan aan maatschappelijke instellingen, sportverenigingen en zwembaden om aan te geven op welke manier de COVID19 crisis hun raakt in de bedrijfsvoering.

De verwachting is dat dit zich doortrekt naar 2021. Daartoe zullen we in deze risicoparagraaf de uitvragen 2020 extrapoleren naar 2021.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Uitvragen 2020 instellingen, sportver-eniging en zwembad extrapoleren	Extrapolatie uitvraag 2020	0,50	249.000

2.2.3.5 Bijstandsuitkering, schuldhulpverlening, arbeidsparticipatie en minimabeleid.

Bijstandsuitkering

CPB en vier globale scenario's voor de economie

Het CPB voorspelt een wereldwijde economische recessie, die een open economie als die van Nederland zwaar gaat raken.

Er is nog veel onduidelijk over de omvang en duur van de economische terugval. Het Centraal Planbureau heeft daarom geen centrale raming gemaakt, maar vier scenario's doorgerekend om de mogelijke impact te duiden en te laten zien waar de voornaamste onzekerheden zitten.

Het CPB noemt als belangrijkste onzekerheden:

- Het verloop van de pandemie zelf, en de maatregelen die nodig zijn om verdere verspreiding tegen te gaan. Het CPB rekent met maatregelen die drie, zes of twaalf maanden contactbeperkingen opleggen, gerekend vanaf 1 maart.
- De mate waarin de economie geraakt wordt door de contactbeperkingen, en in welk mate ze zich kan aanpassen. Bij aanpassingen kan men denken aan thuis werken als routine, bedrijven die meer onlinediensten gaan verlenen, en aanpassing van productieprocessen op contactbeperkingen.
- De mate waarin de economische steunmaatregelen in binnen- en buitenland effectief zijn. Lukt het om faillissementen en ontslagen zoveel mogelijk tegen te gaan en een neerwaartse spiraal te voorkomen? Hoe langer de crisis duurt, hoe groter de kans is dat de financiële sector geraakt wordt.

Het CPB heeft op grond van deze onzekerheden 4 zeer globale scenario's voor de Nederlandse economie ontwikkeld.

Scenario	1	2	3	4
Duur contactbeperking	3mnd	3mnd	6mnd	12mnd
Impact contactbeperking	Matig, vooral diensten	Zwaar, ook industrie	Zeer zwaar, in veel sectoren	Zeer zwaar, in veel sectoren met enige adaptie
Direct herstel na opheffen contactbeperking	Ja	Ja	Nee	Nee
Problemen in financiële sector	Nee	Nee	Ja	Ja
Grotere problemen in andere landen	Nee	Nee	Matig	Zeer

Impact op de arbeidsmarkt

Alle vier scenario's leiden tot een stijgende werkloosheid in 2020 en 2021, maar de omvang van de toename verschilt sterk.

In onderstaande is weergegeven hoe de impact op de Nederlandse arbeidsmarkt zal zijn volgens de CPB-scenario's.

Werkloosheidsontwikkeling NL CPB *1000	Aantal	In %
2019	314	3,3%
2020 scenario 1	375	4,0%
2020 scenario 2	395	4,2%
2020 scenario 3	585	6,2%
2020 scenario 4	570	6,1%
2021 scenario 1	420	4,5%
2021 scenario 2	500	5,3%
2021 scenario 3	785	8,4%
2021 scenario 4	880	9,4%
Totaal beroepsbevolking NL	9.375	

Bron: CPB-rapport scenario-ontwikkeling COVID19

Krimpsectoren

De stijgende werkloosheid zal zich vooral voordoen in de zogenaamde krimpsectoren. Dit zijn de sectoren die met name last hebben van de COVID19 crisis.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verdeling van de Nederlandse beroepsbevolking over deze krimpsectoren. Daarbij is dat ook voor de gemeente Wijchen en Druten gedaan. Dit om vast te stellen of lokaal dezelfde arbeidsmarktbeweging kan worden gevolgd als nationaal.

Verdeling banen in branches met grote krimp	% NL (+/-)	Wijchen	% WIJ	Druten	% DR
Verhuur en overige zakelijke diensten	10%	1.264	7%	335	2%
Horeca	5%	798	4%	165	1%
Cultuur sport en recreatie	3%	361	2%	98	1%
Detailhandel non-food	5%	787	4%	319	2%
Metaal en technologische industrie	4%	1.300	7%	270	1%
Totaal banen	27%	18.190	25%	7.400	7%

Bron: kerngegevens Druten en Wijchen waarstaatjegemeente.nl

Globaal gezien kent Wijchen dezelfde verdeling van banen over de krimpsectoren als het landelijke beeld. Bij Druten is dit beduidend minder.

Ontwikkeling bijstandsuitkeringen Druten en Wijchen

Op basis van deze globale cijfers van het CPB, doen wij in deze risicoparagraaf de volgende aannames:

1. We volgen het gemiddelde CPB-scenario tussen 1 en 4, gegeven de actuele situatie. Met name omdat de contactbeperking op lange termijn nog onduidelijk is, de economische problemen in andere landen zich langzaam manifesteren en nog twijfel bestaat of het de financiële sector diep gaat raken.
   Het gemiddelde van de scenario's betekent dat de werkloosheid stijgt naar 6,89% van de beroepsbevolking. In 2019 was dit 3,3%. Een toename van 106%.
2. De toename aan bijstandsuitkering volgt de impact op de arbeidsmarkt.
3. Wijchen volgt globaal de landelijke impact op de arbeidsmarkt vanwege de verdeling van banen in krimpsectoren. Bij Druten is de kans op de landelijke beweging beduidend minder.

Macro gezien worden de bijstandsuitkeringen van heel Nederland vergoed door het Rijk. Bij een verdubbeling van het aantal bijstandsgerechtigden, gaan de meerkosten voornamelijk in de uitvoering van de regeling zitten.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Bijstandsuitkeringen Druten	+ 106% (2019)	0,10	40.000

Schuldhulpverlening

Impact op schuldhulp van huishoudens

Schuldenland, NIBUD en Deloitte hebben studie verricht naar de mogelijke ontwikkeling in de schuldhulp als gevolg van de COVID19 crisis.
Daarbij maken zij gebruik van dezelfde CPB-scenario's (1 en 4). In onderstaande is daarvan een overzicht opgenomen.

Schuldhulpontwikkeling huishoudens NL *1000		
2019	1.337	-1%
2020 scenario 1	1.487	10%
2020 scenario 4	1.895	29%
2021 scenario 1	1.581	15%
2021 scenario 4	2.543	47%

Bron: SchuldenLabNL, NIBUD en Deloitte o.b.v. CPB-scenario's

Krimpsectoren en risicovolle arbeidssituaties

Ook hier lijkt de ontwikkeling van schuldhulp gekoppeld te zijn aan de krimpsectoren, waarvan hierboven de verdeling van banen voor Druten en Wijchen in kaart is gebracht.
Daarnaast is er volgens het Nibud een relatie tussen schuldhulpontwikkeling en de mate van risicovolle arbeidssituaties. De verwachting is dat de schuldhulp met name in deze arbeidssituaties kan voorkomen.

Kritieke arbeidssituaties m.b.t. schuldhulp			
Gemeente	Druten	Wijchen	NL
ZZP banen / totaal banen	13,8%	13,2%	11,4%
Laag opgeleiden	20,8%	16,0%	14,5%

Bron: Waarstaatjegemeente.nl/CBS, SchuldenLabNL, NIBUD en Deloitte o.b.v. CPB-scenario's

Ontwikkeling schuldhulpverlening Druten en Wijchen

Op grond van deze globale cijfers van het CPB, doen wij in deze risicoparagraaf de volgende aannames:

1. Ook hier volgen we het gemiddelde van de vier CPB-scenario's. Dat betekent een gemiddelde stijging van de schuldhulp met 31% t.o.v. 2019.
2. Gegeven de verdeling van banen in krimpsectoren volgt Wijchen globaal de landelijke impact op schuldhulp. De verdeling over kritieke arbeidssituaties benadrukt dit.
3. Bij Druten is de kans op banenverlies en schuldhulp beduidend minder gegeven de verdeling van banen in krimpsectoren. Het beeld van kritieke arbeidssituaties maakt de kans hierop iets groter.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Schuldhulpverlening Druten	+ 31% (2019)	0,40	20.000

Minimabeleid

Beide gemeenten voeren een kwijtscheldingsbeleid voor sociale minima. Dat betekent dat een aantal lokale belastingen voor sociale minima worden kwijtgescholden.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Inzet kwijtschelding Druten	+ 106% (2019)	0,10	100.000

2.2.3.6 Afval

Afvalmarkt

In 2020 zien we vanwege corona lagere opbrengsten papier, hogere verwerkingskosten en extra openstelling milieustraat.

	Financiële impact	Kans	Financieel Risico
Afvalmarkt		0,25	100.000

2.2.4. Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel financiële middelen de gemeente nodig heeft om de risico's op te vangen. We gebruiken een risicosimulatie voor het berekenen van een passende reserve voor het opvangen van de risico's. Uitgangspunt hierbij is dat op basis van risicosimulatie sprake is van 75 tot 95% zekerheid dat de gemeente haar risico's opvangt. Op basis van een studie naar het verloop van grafieken van een aantal gemeenten kan het best een zekerheidsfactor van 90% gehanteerd worden.

De reden daarvoor is dat:

1. Niet alle risico's zich tegelijk en voor het maximale bedrag voordoen.
2. Voor een klein beetje meer zekerheid (niet 90% maar 95%) moet naar verhouding veel extra geld gereserveerd worden.

Uit de risicosimulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden opgevangen met een bedrag van € 3.247.800 (benodigde weerstandscapaciteit).

2.2.5. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal van alle middelen waarover de gemeente Druten beschikt als zich niet begrote kosten voordoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Schatting stand 1-1-2021
Algemene reserves	9.462
Bespaarde rente	130
Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)	2.882
Onbenutte belastingcapaciteit	1.179
Saldo onvoorzien	10
Totale beschikbare weerstandscapaciteit	**13.664**

Tabel 2 Beschikbare weerstandscapaciteit

Algemene reserves (vrij aanwendbaar)

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van de stand van de reserves.

Verloop reserves (bedragen x € 1.000)	Verslag 2019	Begr. 2020	Begr. 2021
Algemene reserves	9.487	9.159	9.462
Bestemmingsreserves	6.325	5.045	5.289

Tabel 3 Verloop van de stand van de reserves

De algemene reserves bestaan uit de algemene reserve (€ 8.164.000) en de reserve grondbedrijf (€ 1.298.000). Deze reserves zijn vrij aanwendbaar. Dat betekent dat er niet van tevoren vaststaat waar we het geld aan uitgeven. Omdat de risico's van het grondbedrijf worden meegenomen in het risicoprofiel, wordt de reserve grondbedrijf meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Bespaarde rente

Bespaarde rente is de rente die we besparen omdat we niet lenen bij een bank. We financieren de investeringen met geld dat we spaarden.
Het saldo van de bespaarde rente mogen we meenemen in de berekening van de weerstandscapaciteit. Alleen de berekende rente over de reserves van NUON en Vitens mogen we niet meenemen in de berekening. Met die renteopbrengsten houden we al rekening bij de structureel te besteden middelen.
Het saldo 2021 van € 250.289 is toegevoegd aan de eenmalige middelen. Daarvan is € 120.000 structureel ingezet voor met name het in de Werkorganisatie Druten-Wijchen ingebrachte bedrijfsvoeringbudget. Dan resteert een bedrag van € 130.000 dat wordt meegenomen als weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves (vrij aanwendbaar)

Van het totale bedrag aan bestemmingsreserves van € 5.289.000 wordt een bedrag van € 2.882.000 als vrij aanwendbaar aangemerkt. Na goedkeuring van de raad kunnen deze reserves worden ingezet voor het opvangen van risico's.
Uitgangspunt is dat de reserves legaat van Cooth, winstuitkering NUON, egalisatie vuilafvoer en verwerking, riolering, conversie aandelen Vitens en kwelbeheersingssysteem niet vrij aanwendbaar zijn. Hiervan weten we al dat er toekomstige uitgaven komen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente nog heeft om extra opbrengsten te krijgen via belastingheffing. Op basis van de normering volgens artikel 12 Fvw (Financiële-verhoudingswet) bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit van onze gemeente naar schatting € 1.179.000.
We berekenen de onbenutte belastingcapaciteit door de begrote belastingopbrengst af te trekken van de (maximale) belastingopbrengst die we hadden kunnen krijgen.
Deze ruimte doet zich alleen voor bij de onroerende-zaakbelastingen (OZB). Het huidige beleid van de gemeente Druten is gericht op 100% kostendekking bij het tarief van de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en de rioolrechten. Daarmee houden we dus geen ruimte over.

Saldo onvoorzien

De gemeente kiest ervoor om € 10.000 in de begroting aan te houden als buffer voor eenmalig onvoorziene uitgaven. Deze uitgaven moeten onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn.

2.2.6. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om toekomstige risico's op te vangen. Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, wordt de relatie gelegd tussen de financiële gevolgen van de risico's (gewenste weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide onderdelen wordt in het figuur hieronder weergegeven.

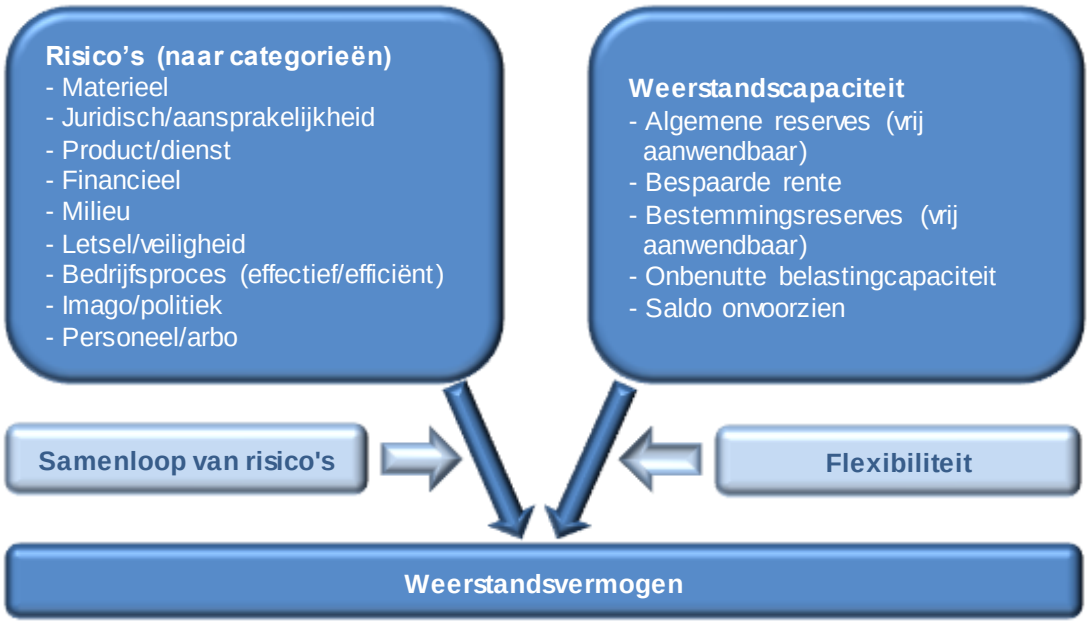

Figuur 1 Relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit

Het is de taak van het bestuur om te zorgen voor voldoende weerstandsvermogen. Dat vraagt om duidelijke en toetsbare kaders voor concrete vragen zoals: hoeveel geld leggen wij opzij voor het opvangen van mogelijke financiële verliezen?

Is ons weerstandsvermogen voldoende?

Om te bepalen of ons weerstandsvermogen voldoende is kijken we naar hoeveel financiële middelen nodig zijn en hoeveel er beschikbaar is. De uitkomst van die deelsom is het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	EUR 13.664.000	
	---------- =	---------- =	4,21
	Benodigde weerstandscapaciteit	EUR 3.247.800	

In de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2010 is bepaald dat de gemeente Druten voor de ratio weerstandsvermogen minimaal een waarderingscode “C” wil scoren. Dat komt neer op minimaal voldoende weerstandsvermogen.
De hiernavolgende normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het geeft een waardering van de berekende ratio.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	voldoende
D	0,8-1,0	matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

Tabel 4 Weerstandsnorm

De ratio van de gemeente Druten valt in klasse A. Dat betekent dat ons weerstandsvermogen uitstekend is.

2.2.7 Conclusies weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit valt lager uit dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Dat betekent dat Gemeente Druten over voldoende reserves beschikt om met 90% zekerheid de risico’s af te dekken.

In hiernavolgend overzicht zijn de ratio’s van het weerstandsvermogen van de afgelopen jaren opgenomen. Het weerstandsvermogen is voldoende op peil.

Rapportagemoment	Verslag 2018	Verslag 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Ratio	4,21	5,47	4,05	4,21

Tabel 5 Verloop ratio weerstandsvermogen

Al enige jaren is ons weerstandsvermogen uitstekend. Omdat de reserves afnemen ten opzichte van de jaarrekening 2019, daalt het weerstandsvermogen ten opzichte van de stand bij het verslag 2019.

Er zijn twee mogelijkheden om het weerstandsvermogen te beïnvloeden, namelijk door maatregelen te nemen voor die risico’s en dus door die risico’s te verminderen, dan wel door de reserves te vergroten (en dus te sparen). De situatie van de gemeente Druten is de laatste jaren vooral verbeterd doordat onze risico’s (o.a. vanuit de grondexploitatie) toch behoorlijk zijn afgenomen.

2.2.8 Financiële kengetallen

Bij ministeriële regeling is een aantal kengetallen vastgesteld. Doel van deze kengetallen is om te kunnen beoordelen hoe we als gemeente Druten het in financiële zin doen. De kengetallen geven de mogelijkheid om het financiële beleid te beoordelen en indien nodig aan te passen.

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles. De kengetallen moeten in samenhang en dus in relatie tot elkaar beoordeeld worden. Als de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld geven, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente onder druk staat en dat er dus maatregelen moeten worden getroffen.

De hiernavolgende tabel geeft inzicht in de financiële positie afgeleid uit het jaarverslag 2019, de begroting 2020 en de meerjarenbegroting 2021-2024.

Begroting jaar 2021 Kengetallen (in %)	**Verslag 2019**	**Begr. 2020**	**Begr. 2021**	**MJR 2022**	**MJR 2023**	**MJR 2024**
Netto schuldquote	86	107	117	125	133	130
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	67	83	93	102	110	107
Solvabiliteitsratio	24	18	18	17	15	15
Structurele exploitatieruimte	0,78	0,15	1,04	1,03	0,87	-0,16
Grondexploitatie	9	12	7	5	5	8
Belastingcapaciteit	95	96	96	96	96	96

Tabel 6 Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan of de gemeente investeringsruimte heeft of juist voorzichtig moet zijn met investeren. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten (rente en aflossing) er zijn, waardoor er minder geld over blijft voor onverwachte uitgaven.
Dit kengetal is het totaal van onze schulden (aangegane leningen en crediteuren) gedeeld door de inkomsten (totale baten).

Begroting jaar 2021 Kengetallen (in %)	**Verslag 2019**	**Begr. 2020**	**Begr. 2021**	**MJR 2022**	**MJR 2023**	**MJR 2024**
Netto schuldquote	86	107	117	125	133	130

Tabel 7 Verloop netto schuldquote

Volgens de provincie Gelderland is een netto schuldquote lager dan 90% voldoende. Door de voorgenomen investeringen voldoen wij niet meer aan dit criterium en zijn daarmee beland in de middelste categorie.

Netto schuldquote (zonder alle door de gemeente verstrekte leningen)

Een hoge netto schuldquote hoeft niet altijd een probleem te zijn. Een oorzaak van een hoge netto schuldquote kan zijn dat veel van de geleende gelden worden doorgeleend. De rente en aflossingen worden dan voldaan door degenen aan wie deze leningen zijn verstrekt. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote ook zonder de door de gemeente verstrekte leningen berekend. Daarmee ontstaat inzicht in het deel van de leningen waarvan de rentelasten en aflossingen direct drukken op de eigen begroting.

Begroting jaar 2021 Kengetallen (in %)	**Verslag 2019**	**Begr. 2020**	**Begr. 2021**	**MJR 2022**	**MJR 2023**	**MJR 2024**
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	67	83	93	102	110	107

Tabel 8 Verloop netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Zoals te zien hebben de verstrekte leningen een aanzienlijke invloed op de netto schuldquote. De correctie heeft wel invloed op de uitkomst, maar het volume blijft hoog en daardoor zitten we in de categorie middel.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan welk deel van onze bezittingen is betaald met spaargeld. In vaktermen is dat het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen. Een hoog aandeel van het eigen vermogen geeft aan dat de gemeente financieel gezond en flexibel is.

Begroting jaar 2021 Kengetallen (in %)	**Verslag 2019**	**Begr. 2020**	**Begr. 2021**	**MJR 2022**	**MJR 2023**	**MJR 2024**
Solvabiliteitsratio	24	18	18	17	15	15

Tabel 9 Verloop solvabiliteit

Volgens de provincie Gelderland is onze solvabiliteit slecht (norm:< 20%). Een redelijk gedeelte van onze bezittingen is betaald met eigen geld. Maar het grootste gedeelte van onze bezittingen is betaald met geleend geld. Volgens de provincie Gelderland is bij 50% of meer eigen vermogen de solvabiliteit voldoende. Doordat wij fors investeren en dat moeten doen met geleende gelden, daalt onze solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan of er financieel nog ruimte is voor nieuw beleid. Zolang op lange termijn de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven blijft er ruimte over, de zogenaamde structurele exploitatieruimte.
Incidentele baten, maar ook incidentele lasten worden bij deze berekening dus buiten beschouwing gelaten. Dat geldt in principe ook voor de stortingen en onttrekkingen aan reserves, tenzij deze van structurele aard zijn.

Begroting jaar 2021 Kengetallen (in %)	**Verslag 2019**	**Begr. 2020**	**Begr. 2021**	**MJR 2022**	**MJR 2023**	**MJR 2024**
Structurele exploitatieruimte	0,78	0,15	1,04	1,03	0,87	-0,16

Tabel 10 Verloop structurele exploitatieruimte

Volgens de begroting 2021 en verder is de gemeente Druten voldoende (norm provincie Gelderland > 0%) in staat om voor langere tijd financiële tegenvallers op te vangen. Dit kengetal laat een daling zien in de jaren 2021-2023 en in 2024 is het nu negatief. Er is beperkt financiële ruimte voor nieuw beleid waar we voorzichtig mee moeten omgaan, zeker omdat onze solvabiliteit nog aan de lage kant is.

Grondexploitatie

Als een gemeente veel geld heeft geïnvesteerd in de aankoop van gronden, kan dat risico's opleveren. Alle kosten van de grond moeten – in basis – worden terugverdiend via verkoop. Hoe langer het duurt voor de gronden worden verkocht, hoe groter de risico's zijn.
Het kengetal geeft aan welk gedeelte van onze totale inkomsten is vastgezet in grondexploitatie.

Begroting jaar 2021 Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
Grondexploitatie	9	12	7	5	5	8

Tabel 11 Verloop grondexploitatie

Ons aandeel in grondexploitatie neemt af. Er blijft daardoor meer geld over voor nieuw beleid en het opvangen van risico's. Dat is een positieve ontwikkeling. Het zegt natuurlijk niets over het verloop van de verkoop van de gronden (of de vraag naar grond). Ook het onderscheid tussen woningbouw of bedrijventerrein wordt niet gemaakt.
De komende jaren is voorzien dat het aandeel van de grondexploitatie weinig risico's oplevert voor de financiële positie van onze gemeente (norm provincie Gelderland < 20%).

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

Een gemeente heeft de ruimte om belastingen te verhogen. Deze belastingen zijn voor onze inwoners woonlasten. Het gaat om de OZB (onroerende zaakbelasting), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Daarbij is de OZB voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomst.

Het kengetal geeft aan hoeveel procent van het landelijke gemiddelde de woonlasten van de gemeente Druten zijn.

Begroting jaar 2021 Kengetallen (in %)	Verslag 2019	Begr. 2020	Begr. 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
Belastingcapaciteit	95	96	96	96	96	96

Tabel 12 Verloop belastingcapaciteit

De gemeente Druten scoort minder dan 100%. Dat betekent dat onze inwoners minder belasting betalen dan het landelijk gemiddelde. We hebben dus ten opzichte van dat landelijke gemiddelde nog een mogelijkheid om de belastingen te verhogen en daarmee onze inkomsten te verhogen.

Kengetallen provincie Gelderland

De provincie Gelderland heeft de kengetallen opgenomen in een databank en er zijn in overleg met het Ministerie van BZK en de andere provincies signaleringswaarden vastgesteld waaraan de kengetallen kunnen worden getoetst. Daarbij kan categorie A als minst en categorie C als meest risicovol worden bestempeld.

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen en categorieën inzichtelijk gemaakt.

Kengetallen (in %)	Begroting 2021	Categorie A	Categorie B	Categorie C
* Netto schuldquote	117	< 90	90 - 130	> 130
* Netto schuldquote gecorrigeerd	93	< 90	90 - 130	> 130
* Solvabiliteitsratio	18	> 50	20 - 50	< 20
* Structurele exploitatieruimte	1,04	> 0	0	< 0
* Grondexploitatie	7	< 20	20 - 35	> 35
* Belastingcapaciteit woonlasten	96	< 95	95 - 105	> 105

Zoals de tabel laat zien, is de gemeente Druten financieel gezond. Het gevoerde financiële beleid is weinig risicovol.

Hoewel het kengetal solvabiliteit voor verbetering in aanmerking komt, heeft de gemeente Druten ruimte voor investeringen en is de mogelijkheid aanwezig om door belastingverhoging meer inkomsten te genereren (belastingcapaciteit). Die inkomsten kunnen worden aangewend om de schulden te verminderen of het eigen vermogen te versterken.

Het aandeel van de financiële middelen in de grondexploitatie is klein en neemt steeds verder af. Dat geeft meer ruimte om te investeren. Gezien de hoogte van het solvabiliteitspercentage blijven we voorzichtig met investeren.

Conclusie kengetallen

Pas als meerdere kengetallen in de meest risicovolle categorie vallen, kan dit wijzen op een zwakke financiële positie. Dat is voor de gemeente Druten zeker niet het geval. De financiële positie levert weinig risico's op en dat wordt vooral benadrukt door het feit dat we op bassis van het kengetal 'structurele exploitatieruimte' positief scoren.

Het eigen vermogen van de gemeente Druten is volgens de norm onvoldoende om financieel flexibel te zijn. De bezittingen worden voornamelijk gefinancierd met geleend geld.

Een positieve ontwikkeling is dat het aandeel van de gemeente in de grondexploitatie afneemt. Dat betekent minder (financiële) risico's waarmee we rekening moeten houden.
Daarnaast geeft ons weerstandsvermogen aan dat we uitstekend in staat zijn om toekomstige risico's af te dekken. Dat blijkt ook uit de meerjarenbegroting van de structurele exploitatieruimte.

Met de belastinginkomsten blijft de gemeente Druten onder het landelijk gemiddelde. Dat betekent dat in samenhang met de onbenutte belastingcapaciteit, zoals benoemd bij de beschikbare weerstandscapaciteit, er nog ruimte is voor het genereren van inkomsten.

2.2.9 Geprognosticeerde balans

Door het opnemen van een geprognosticeerde balans in zowel de begroting als de meerjarenraming krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Hierna treft u de geprognosticeerde balans aan voor de begroting 2021–2024.

ACTIVA	Ultimo 2019 Rekening		Ultimo 2020 Begroting		Ultimo 2021 Begroting		Ultimo 2022 Begroting		Ultimo 2023 Begroting		Ultimo 2024 Begroting	
Vaste activa												
Immateriële vaste activa		**141**		**128**		**116**		**103**		**90**		**77**
Materiële vaste activa		**46.531**		**49.418**		**56.215**		**60.642**		**63.983**		**61.862**
* Investeringen economisch nut	43.528		44.483		51.747		56.462		60.091		58.259	
* Investeringen OR maatschappelijk	3.003		4.935		4.468		4.179		3.891		3.603	
Financiële vaste activa		**10.384**		**10.316**		**10.784**		**10.643**		**10.660**		**10.415**
* Deelnemingen	1.359		1.368		1.520		1.520		1.520		1.520	
* Uitgezette leningen	8.999		8.922		9.238		9.097		9.114		8.869	
* Overige uitzettingen	26		26		26		26		26		26	
Totaal vaste activa		**57.056**		**59.862**		**67.115**		**71.388**		**74.733**		**72.355**
Vlottende activa												
Voorraad (gronden)		**4.450**		**5.213**		**3.072**		**2.440**		**2.223**		**3.849**
Uitzettingen		**5.604**		**5.609**		**5.604**		**5.604**		**5.604**		**5.604**
* Vorderingen openbare lichamen			2.498									
* Schatkist			664									
* Overige vorderingen			2.447									
Liquide middelen		**62**		**413**		**62**		**62**		**62**		**62**
* Kassaldi			2									
* Bank, giro en rekening courant			411									
Overlopende activa		**1.469**		**3.592**		**1.469**		**1.469**		**1.469**		**1.469**
Totaal vlottende activa		**11.585**		**14.827**		**10.207**		**9.575**		**9.358**		**10.984**
TOTAAL GENERAAL		**68.641**		**74.689**		**77.322**		**80.964**		**84.091**		**83.338**

PASSIVA	Ultimo 2019 Rekening		Ultimo 2020 Begroting		Ultimo 2021 Begroting		Ultimo 2022 Begroting		Ultimo 2023 Begroting		Ultimo 2024 Begroting	
Vaste passiva												
Eigen vermogen		**16.666**		**13.632**		**14.089**		**13.552**		**12.704**		**12.517**
* Algemene reserve	9.487		9.050		8.165		8.165		7.634		7.634	
* Bestemmingsreserves												
- Voor egalisatie van tarieven	687		303		652		769		886		1.005	
- Overige bestemmingsreserves	5.638		4.398		5.272		4.618		4.184		3.878	
* Nog te bestemmen resultaat	854		-119									
Voorzieningen		**3.596**		**4.820**		**3.872**		**3.805**		**3.786**		**3.831**
* t.b.v. verplichtingen en verliezen	2.961		4.138		3.872		3.805		3.786		3.831	
* t.b.v. egalisatie van kosten	635		682									
Vaste schulden looptijd 1 jaar of langer		**41.464**		**47.008**		**52.446**		**56.692**		**60.686**		**60.075**
* Onderhandse leningen	34.453		27.423		31.195		25.047		19.700		15.500	
* Waarborgsommen	11		77		11		11		11		11	
* Financieringstekort	7.000		19.508		21.240		31.634		40.975		44.564	
Totaal vaste passiva		**61.726**		**65.460**		**70.407**		**74.049**		**77.176**		**76.423**
Vlottende passiva												
Netto vlottende schulden korter 1 jaar		**5.078**		**6.897**		**5.078**		**5.078**		**5.078**		**5.078**
* Bank- en girosaldi	559		177		559		559		559		559	
* Overige schulden	4.519		6.720		4.519		4.519		4.519		4.519	
Overlopende passiva		**1.837**		**2.332**		**1.837**		**1.837**		**1.837**		**1.837**
Totaal vlottende passiva		**6.915**		**9.229**		**6.915**		**6.915**		**6.915**		**6.915**
TOTAAL GENERAAL		**68.641**		**74.689**		**77.322**		**80.964**		**84.091**		**83.338**

2.3. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Algemeen

De gemeente Druten is 4.246 hectare groot, waarvan een groot deel bij de gemeente als openbare ruimte in beheer is. In deze ruimte vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van de gemeente Druten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, vastgesteld door gemeenteraad in 2018;
- Wegenbeleidsplan Druten 2014 – 2024 Geactualiseerd in 2018;
- Beleidsnota Openbare Verlichting, vastgesteld in 2009;
- Landschapsontwikkelingsplan (2007 – 2017) en uitvoerings- en financieringsplan 2007;
- Groenbeleidsplan vastgesteld in 2004;
- Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen, laatst herzien in 2016 voor de gemeentelijke gebouwen;
- Reserves en voorzieningen, laatst herzien in 2016.

Ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen kan ervoor worden gekozen om de uitgaven jaarlijks in de exploitatie te ramen en te realiseren. Dit is het geval bij de uitgaven voor wegen, groenonderhoud en de openbare verlichting. Voor de riolering en het gebouwenonderhoud zijn de jaarlijkse uitgaven sterk wisselend, maar wel meerjarig voorzienbaar.

Integraal beheer openbare Ruimte (Ibor)
Afspraken over het beheer van de openbare ruimte zijn herijkt met de invoering van het wijkbeheer in 2018. In onderstaande tabel staan per discipline de beheerniveaus weergegeven voor de zichtbare openbare ruimte.

Tabel 27: Beheerniveaus Openbare Ruimte

Discipline	Zones					
	wonen	werken	fietsen	winkelen	Buitengebied	Ontsluit. wegen
Wegen	B	C	B	B	C	B
Onkruidbestrijding	B	B	B	B	B	B
Wegmeubilair	B	C	B	B	C	C
Civiele Kunstwerken	B	C	B	B	C	C
Groen	B/C*	B/C*	B/C*	B	B/C*	B/C*
Reiniging	C	C	B	B	C	C

Onderstaand een korte beschrijving wat er verstaan wordt onder een bepaald kwaliteitsniveau.
A+= Intensief: netjes, visitekaartje, perfecte uitstraling, veilig en veel gebruiksgemak
A = Aandacht: netjes, hoge beeldkwaliteit, functioneel
B = Normaal: netjes, functioneel, veilig en voldoende gebruiksgemak
C = Extensief: functionaliteit staat voorop, instandhouding, waarborging veiligheid en afscherming

* Afspraak is dat het machinale groenonderhoud (maaien) op niveau C wordt uitgevoerd en dat we voor het handmatig groenonderhoud niveau B hanteren.

In het voorjaar van 2019 is het machinaal groenonderhoud opnieuw aanbesteed. Dit contract heeft een looptijd van 3 jaar en kan met 1 jaar worden verlengd. Het bestek eindigt uiterlijk in februari 2022. Het contract voor het onderhoud van de OVL met Spie is op 1 juli 2020 beëindigd. Met de firma van Gelder is een tijdelijk contact tot 1 juli 2021. Met de gemeenten Wijchen, Beuningen en Heumen bereiden we momenteel een nieuwe aanbesteding voor zodat per 1 juli 2021 een nieuw contract in kan gaan.

Voor het planmatig beheer van de buitenruimte maken we gebruik van beheersystemen. Eind 2019 is besloten de beheersystemen van Druten we Wijchen te harmoniseren. Na een uitvoerig selectiesysteem is gekozen voor het beheersysteem Castor van bureau RH/DHV. Afspraak was dat de samenvoeging van beide systemen begin juni een feit zou zijn. In mei is de conversie van de data uitgevoerd en is de geharmoniseerde data ter controle aangeboden. Uit deze controles bleken er echter issues te zijn tussen Castor en Citrix. Het werken onder Citrix bleek lastig en vrijwel niet mogelijk. Aan het oplossen van deze issues is de afgelopen periode hard gewerkt en de problemen lijken nu opgelost te zijn. Tot nu toe was het niet mogelijk om uitbreidingen en mutaties in Castor te verwerken.
Daardoor is het nu voor de begroting 2021 niet mogelijk om actuele/juiste gegevens over areaaluitbreidingen en kostenuitzettingen aan te leveren. De komende maanden worden de ontbrekende gegevens in Castor ingevoerd. In 2021 stellen voor de diverse disciplines geactualiseerde beheerplannen op met daarin actuele overzichten van de arealen en kosten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Klanttevredenheidsonderzoek	-	-	7.0
Aantal klachten	2.753	2.600	2.400
Aantal burgerparticipatiecontracten	-	18	25
Afhandeling meldingen buiten normtijd	49%	23%	20%
Aantal ontevreden melders	-	-	3%

Financiële aspecten /Uitvoeringsprogramma
Voor het opstellen en de afstemming van de verschillenden civiel- en cultuurtechnische projecten hanteren we een integrale planning. In deze planning zijn zowel de wegen, de riolering, kunstwerken, openbare verlichting als groenprojecten opgenomen. Deze planning wordt jaarlijks opgesteld.

Voor de diverse disciplines zijn structurele jaarbudgetten beschikbaar, die de gewenste beheerniveaus garanderen. Om de kosten gelijkmatig in de tijd te spreiden zijn reserves gevormd. De onderscheiden posten binnen de openbare ruimte worden hieronder toegelicht.

2. Wegbeheer

In de gemeente Druten ligt een totaal oppervlak van circa 1,28 miljoen m² aan verhardingen. Van het totale areaal bestaat 52,6% uit asfaltverharding, 46,6% uit elementenverharding (klinkers, tegels, etc.), 0,4% uit betonverharding en 0,4% uit overige verhardingen (met name onverhard en semi-verharding).

De trend van de technische kwaliteitsontwikkeling van de verhardingen laat zien dat de kwaliteit van alle verhardingen tot 2010 stabiel was en zich rond de ondergrens van kwaliteitsniveau ‘Basis’ bevond. Door de bezuinigingen van de afgelopen jaren is de kwaliteit echter teruggelopen naar een kwaliteitsniveau ‘Laag’.

Tijdens de behandeling van de Voorjaarnota 2016 is vastgesteld dat vanaf 2018 het structureel budget voor onderhoud wegen wordt opgehoogd. Uitgangspunt is dan dat voor asfaltverhardingen een onderhoudsniveau ‘Basis’ en voor elementen een onderhoudsniveau ‘Laag’ geldt. In 2017 is gestart met het opstellen van plannen hoe het beschikbare budget zo efficiënt mogelijk ingezet kan

worden om aan het hiervoor benoemde kwaliteitsniveau te voldoen. In 2018 is onderzoek gedaan naar het hanteren van risico gestuurd beheer aan ons wegareaal. In dit onderzoek wordt dan onder andere gekeken naar gebruikersintensiteit en gebruiksfunctie waarop het onderhoudsniveau wordt afgestemd. In 2021 worden aan de onderstaande wegvakken onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd of gepland:

Onderhoud asfaltverhardingen		
Plaats	**Straat**	**Locatiekenmerken**
Afferden	Schriksestraat	Tussen Kooistraat en watergang Leigraaf
Afferden	Bloemstraat	Gehele straat
Druten	Van Heemstraweg	Tussen rotonde meester van Coothlaan tot rotonde Deestersteeg
Druten	Hooistraat	Gehele straat
Horssen	Oostweg	Tussen Batenburgstraat en Roedensestraat
Horssen	Batenburgstraat	Gehele straat
Horssen	Singel	Gehele straat
Horssen	Mekkersteeg	Tussen Middelwaard en huisnr. 2A
Horssen	Altfortsestraat	Gehele straat
Puijflijk	Oude Koningsstraat	Gehele straat
Druten	Waalbandijk	Vanaf Veerdam naar oosten
Onderhoud bermen		
Plaats	**Straat**	**Locatiekenmerken**
Afferden	Kooistraat	Gehele Kooistraat samen met Beuningen

3. Rioleringen

De gemeente Druten heeft circa 110 kilometer vrijverval riolering in beheer. Het grootste gedeelte van de riolering (63%) wordt gebruikt als gemengd riool. Daarnaast is er 16% in gebruik voor zowel vuilwaterafvoer als hemelwaterafvoer. Verder heeft de gemeente Druten ca. 43,5 km drukrioleringsleiding, ca. 210 drukrioleringsunits, 9 bergbezinkvoorzieningen, ca. 7.325 stuks straat- en trottoirkolken, 27 stuks rioolgemalen en 13 IBA's in beheer.

In 2018 is een geactualiseerd Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) vastgesteld door de gemeenteraad. In dit plan zijn per waterzorgplicht (afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater) de beleidsuitgangspunten vastgelegd. Een van de uitgangspunten in dit plan is om het beleid ten aanzien van riolering en water zoveel mogelijk gelijk te schakelen met de gemeente Wijchen. Daarnaast is 2018 risico gestuurd beheer verder uitgewerkt en doorgevoerd in de diverse operationele plannen.

<u>Koppeling wegen- en rioolbeheer</u>
Om onderhoudswerkzaamheden aan de wegen en de riolering integraal uit te kunnen voeren dient constant een interactie plaats te vinden tussen het wegbeheer en het rioolbeheer om zodoende kapitaalvernietiging tegen te gaan. Zo kan het zijn dat herbestratingen naar voren worden gehaald of uitgesteld om deze werkzaamheden in combinatie met rioolvervangingen uit te voeren. Dit geldt tevens voor vervangingswerkzaamheden van het riool. In 2018 hebben er geen grootschalige

rioolvervangingen plaatsgevonden. Alleen rioolrenovatie door het relinen van bestaande leidingen en plaatselijke reparaties wordt uitgevoerd.

Daarnaast is het uitvoeringsprogramma, zoals dit opgenomen is in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022, verder uitgewerkt. Naast het reguliere onderhoud zijn er op basis van risico gestuurd beheer inspectie uitgevoerd. De resultaten van deze inspectie zijn beoordeeld en hierop zijn maatregelen geformuleerd.

4. Openbaar groen

Het onderhoud van het openbaar groen is door een aannemer uitgevoerd. De werkzaamheden zijn verwerkt in een onderhoudsbestek volgens de afspraak van Integraal beheer van de Openbare Ruimte (IBOR). Hierin is het onderhoud gecombineerd van:

- Groen
- Wegen
- Vegen van de straten
- Reinigen hondenuitlaatplaatsen
- Plaatsen, legen en ophalen bladmanden
- Bestrijding van onkruid op de verhardingen.

Sinds 2016 maaien we het gras op verschillende plaatsen bijvriendelijk. De afgelopen jaren werpte dit duidelijk zijn vruchten af. Het heeft in 2020 geleid tot een bloemrijk beeld met veel aanwezige insecten wat de biodiversiteit verbetert.

Burgerparticipatie groen
Met bewoners worden in 2021 op diverse locaties de beplanting gerenoveerd.
Daarnaast voert wijkbeheer, op verzoek van bewoners uit de wijken, kleine vervangingen van beplanting uit.

Drutens Bosje

In het kader van bewonersparticipatie zet de aannemer bij het onderhoud vrijwilligers in. Daarnaast wordt het toezicht op het gebruik van het Drutens Bosje ondersteund door een groep vrijwilligers die daarvoor door de gemeente is aangesteld en wordt gefaciliteerd. Deze groep doet ook enkele lichte onderhoudswerkzaamheden. In het Drutens Bosje is groot onderhoud uitgevoerd aan de ijsbaan, de paden, de speeltoestellen en aan de bomen.

Bomenonderhoud

Handhaven duurzaam bomenareaal: We kappen planmatig de bomenrijen in het buitengebied die bekend staan als bomenrijen met verhoogd risico. In het verleden zijn van deze rijen meerdere exemplaren omgewaaid, afgebroken en/of breken er regelmatig zware takken uit de bomen. Daarnaast vraagt het continue bijsturen vanwege ziekten en plagen om ad-hoc oplossingen. Met name uitval door Essentaksterfte en Kastanjebloedingsziekte vraagt sturing buiten de planning om. Uiteraard is nieuwe aanplant van bomen onderdeel van deze trajecten.
Onderhoudstoestand bomen: We hebben afgelopen jaren extra ingezet op het inlopen van achterstallig onderhoud in ons bomenareaal. We maakten grote stappen, maar op dit moment is er nog steeds sprake van achterstallig onderhoud. We proberen dat in 2021 verder in te lopen. Daarbij wordt gestuurd op risico's en minder op overlast. We gaan er vanuit dat het achterstallig onderhoud in de aankomende 5 jaar wordt ingehaald.

Herinrichting De Gelenberg

Sportcomplex De Gelenberg sluit in haar huidige vorm niet meer aan bij de wensen, de soort en het aantal gebruikers. Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor herinrichting van het totale complex. Er worden extra parkeerplaatsen op het sportpark gerealiseerd en daarnaast is besloten tot vervanging van de huidige sporthal.

Speelvoorzieningen
Voor de speelvoorzieningen is het structurele onderhoud doorgezet. Voor 2021 onderzoeken we of de inrichting van de speelterreinen nog wel voldoet aan landelijke richtlijnen en voorschriften van de NVWA. Naast de inrichting wordt ook gekeken naar de kwaliteit van de ondergronden, de hekwerken en de speeltoestellen.

5. Openbare verlichting

In 2009 is het "Beleidsplan Openbare Verlichting 2009-2018" vastgesteld. Samen met Wijchen zal in 2020/2021 een plan worden opgesteld ten behoeve van nieuw beleid.

Lichtmasten worden gecontroleerd op leeftijd en selectief getest. Aan de hand van deze gegevens stellen we een vervangingsplan op en voeren dat uit.

We verlichten conform de richtlijn ROVL 2011 waarbij energieverbruik en duurzaamheid centraal staan. Bij nieuwbouw en reconstructies voldoen we aan deze richtlijn, bij renovaties streven we naar de ondergrens van de richtlijn zonder er lichtpunten bij te plaatsen.

Om een beeld te krijgen op welke manier het openbare verlichtingsnet van de gemeente nog meer duurzaam gemaakt kan worden is er in 2019 een uitgebreide inventarisatie en inspectie uitgevoerd. De resultaten hiervan worden verwerkt in een vervangingsplan dat eind 2020 aangeboden wordt aan de gemeenteraad. Na goedkeuring van dit plan wordt overgegaan tot het vervangen van de diverse armaturen voor LED verlichting.

6. Gebouwen

Onderhoud gebouwen
Voor de gemeentelijke gebouwen wordt periodiek een Meerjaren OnderhoudsPlanning (MOP) opgesteld. Deze MOP geeft inzicht in het te verwachten onderhoud en de kosten van het onderhoud. Op basis van de MOP wordt het gemiddelde van de jaarlijkse kosten berekend wat de basis is voor de dotatie aan de voorziening gebouwenbeheer. Deze is in de exploitatiebegroting opgenomen.
Per jaar wordt geschouwd of de geplande onderhoudsactiviteiten ook daadwerkelijk noodzakelijk zijn. Is het niet direct noodzakelijk dan worden de activiteiten doorgeschoven. Omgekeerd komt het ook voor dat onderhoudsactiviteiten eerder uitgevoerd moeten worden. Eens per 3 jaar wordt het MOP geactualiseerd. In 2020 wordt deze actualisatie weer uitgevoerd.

2.4 Paragraaf financiering

2.4.1 Algemeen

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het bevorderen en transparant maken van het financieringsbeleid. De belangrijkste middelen om die transparantie te bevorderen zijn het opstellen van een treasurystatuut en het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening. In de begroting worden de plannen op het gebied van financiering en treasury toegelicht en in de jaarrekening wordt ingegaan op de bereikte resultaten. Hieruit zal ook moeten blijken dat de financieringsactiviteiten zijn uitgevoerd conform het treasurystatuut en de Wet Fido.

2.4.2 Doelstellingen van het treasurybeleid

De belangrijkste doelstellingen van het treasurybeleid zoals deze zijn vastgelegd in het Treasurystatuut zijn:

- Het verkrijgen en handhaven van toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities (financierings- en beleggingsfunctie);
- Het zoveel mogelijk beschermen van de gemeentelijke vermogens en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico´s, zoals rente-, koers-, krediet-, valuta- en liquiditeitsrisico (risicomanagementfunctie);
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheersen van de geldstromen en financiële posities;
- Het opzetten en onderhouden van een goede en efficiënte financiële infrastructuur voor het beheer van de geldstromen en posities;

Middels het vaststellen van de begroting geeft de gemeenteraad een mandaat af aan het college van burgemeester en wethouders om de in de financieringsparagraaf voorgestelde transacties ook daadwerkelijk te kunnen uitvoeren. Het college mandateert de functionarissen van het domein Bedrijfsvoering met inachtneming van het bepaalde in het treasurystatuut om binnen de kaders van de financieringsparagraaf in de begroting en eventuele bijstellingen over te gaan tot het afsluiten van de feitelijke transacties.

2.4.3. Uitgangspunten risicobeheer

Voor risicobeheer gelden als algemene uitgangspunten:

- De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de “publieke taak” uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen.
- Uitzettingen vinden uitsluitend plaats bij de schatkist van het Rijk.

2.4.4 Ontwikkelingen 2021

BBV rentetoerekening

In 2016 heeft de Commissie BBV een notitie rente 2017 geschreven met bepalingen en richtlijnen. In de notitie wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelswijze over rente door gemeenten. De commissie BBV adviseert het renteschema uit deze notitie op te nemen. De werkelijke rentekosten in 2021 die centraal op taakveld 0.5 (Treasury) vermeld staan worden met behulp van een renteomslag van 1,25% toegerekend aan de betreffende taakvelden. Er wordt jaarlijks met een vaste omslagrente gerekend voor alle activa op basis van de werkelijke rentelasten. Dit vaste omslagrentepercentage mag niet hoger zijn dan de rente die wordt betaald over externe financiering, met een afwijking van maximaal 0,5%. Voor de begroting 2021 is het omslagrentepercentage bepaald op 1,25%.(2020: 1,25%)

In het volgende overzicht wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Schema rentetoerekening 2021			
			2021
a.	Rentelasten over de korte en lange financiering		412.305
b.	Externe rentebaten		-103.096
	Totaal door te rekenen externe rente		**309.209**
c1.	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-67.087	
c2.	Rente projectfinanciering	n.v.t.	
	Subtotaal		-67.087
	Saldo door te berekenen externe rente		**242.122**
d1.	Rente toegerekend aan het eigen vermogen (2021:1,25%)		261.175
d2.	Rente toegerekend aan voorzieningen		n.v.t.
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		**503.297**
e	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag 1,25%)		723.980
f.	**Renteresultaat Taakveld Treasury**		**220.683**

Schatkistbankieren
Per 15 december 2013 is schatkistbankieren wettelijk verplicht. Dit betekent dat decentrale overheden hun tegoeden verplicht moeten aanhouden in de Nederlandse schatkist. De redenen voor deze maatregel zijn het verminderen van de risico's van uitzettingen van overtollige middelen door decentrale overheden en het verlagen van de EMU-schuld van Nederland. Dagelijks worden in Druten aan het einde van de dag alle overtollige middelen boven het minimale drempelbedrag van € 250.000 afgeroomd en aangehouden in de schatkist. De rentevergoeding voor overtollige middelen bij de schatkist is nihil.

Toekomstige financieringsbehoefte
Onze financieringspositie wordt in 2021 met name beïnvloed door investeringen die plaats vinden. Voor een nadere toelichting op het investeringsvolume dat in de begroting 2021-2024 is opgenomen verwijzen wij u naar paragraaf 7.1 *(investeringsvolume 2021-2024).*

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is door het Rijk ingevoerd om risico's te beperken bij het aantrekken van geld. De kasgeldlimiet bepaalt in hoeverre we tekorten mogen aanvullen met kortlopend geld (< 1 jaar). De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van het totaal van de jaarbegroting en geldt voor het gehele jaar. Voor Druten bedraagt de kasgeldlimiet in 2021 afgerond € 3.250.000. De liquiditeitenontwikkeling wordt voortdurend gevolgd. Indien de kasgeldlimiet in 2021 structureel dreigt te worden overschreden, worden aanvullende maatregelen genomen door het aantrekken van liquiditeiten met een looptijd langer dan één jaar. Zolang de kortlopende rente lager is dan de rente voor langlopende leningen, wordt zoveel mogelijk met kortlopende leningen gefinancierd.

Renterisiconorm
Via de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loop op haar vaste schuld (leningen met een looptijd langer dan één jaar). De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat betekent dat in enig jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mag worden geherfinancierd. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.
Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met

het risico van snel oplopende rentelasten. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk en geleidelijk doorwerken in te betalen rentelasten over de vaste schuld.

Onderstaande tabel geeft aan dat de gemeente Druten binnen de renterisiconorm blijft.

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Positie t.o.v. renterisiconorm				
1 Te betalen aflossingen	6.729	6.147	5.347	4.200
Renterisiconorm				
2 Stand van het begrotingstotaal per 1-1-2021 e.v.	44.932	45.098	45.758	46.137
3 Het vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm (2) x (3)	8.986	9.020	9.152	9.227
Toets renterisiconorm				
Renterisiconorm	8.986	9.020	9.152	9.227
Te betalen aflossingen	6.729	6.147	5.347	4.200
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	2.257	2.873	3.805	5.027

Rentevisie en economisch beeld (medio september 2020)
De treasury-activiteiten staan bloot aan zowel interne als externe ontwikkelingen. De interne ontwikkelingen bestaan met name uit investeringsplannen. De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt. Het voorspellen van de renteontwikkeling is echter een lastige en bijna onmogelijke opgaaf, zeker op de lange termijn.
Volgens de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten (eind juli 2020) blijven de lange rentetarieven op zeer lage niveau's de komende 12 maanden. In de begroting 2021 wordt voor de financieringsbehoefte rekening gehouden met een rentepercentage van 1,25%.

Leningenportefeuille
Het schuldrestant van onze leningenportefeuille bedraagt begin 2020 € 34,452 miljoen. In februari 2020 is een 15jrs langlopende lening van € 10,5 miljoen afgesloten. Medio september 2020 heeft de gemeente 13 langlopende leningen met looptijden van 5 t/m 20 jaar. De leningenportefeuille bestaat volledig uit lineaire leningen waarbij geen tussentijdse renteaanpassingen zijn toegestaan. De leningen zijn afgesloten bij de BNG, Rabobank en NWB.

Liquiditeitenbeheer en financieringsbehoefte
De financieringsbehoefte baseren we op een liquiditeitsplanning. Hiermee wordt geprobeerd de benodigde liquiditeiten op een bepaald moment te berekenen. Voor wat betreft de gemeentelijke inkomsten is dit redelijk in beeld te brengen, zo is bekend wanneer de rijksuitkeringen en de belastingen ontvangen worden. De grootste onzekere factor bij de opbrengsten is de opbrengst van de diverse bouwgrondexploitaties.
In een normale rentestructuur is kort geld (< 1 jaar) goedkoper dan lang geld; daarom is onze strategie erop gericht zoveel en zolang mogelijk te financieren met kort geld. Indien we de kasgeldlimiet benaderen, oriënteren we ons op de mogelijkheden kort geld te vervangen door lang geld. Het daadwerkelijke tijdstip voor aantrekken van lang geld bepalen we uiteindelijk mede op grond van de liquiditeitsbehoefte, rentestanden en andere relevante ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt.

Uit het overzicht kapitaallasten uit de productenraming blijkt dat wij per 2021 een financieringstekort hebben van € 7.068.277. Het betreft een momentopname tijdens het opmaken van de begroting. Hierbij is rekening gehouden met de boekwaarden van de activa, eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) en de vaste opgenomen geldleningen per medio september 2020.

Relatiebeheer
Met de huisbankier Bank Nederlandse gemeenten is een financieringsovereenkomst gesloten. De Bank Nederlandse Gemeenten is de huisbankier van de gemeente Druten. De dienstverlening verloopt naar tevredenheid. Tevens zijn basisafspraken vastgelegd over de te ontvangen respectievelijk te betalen rente en de daarbij behorende tarieven. Daarnaast vervult de plaatselijke ABN een rol in het beperkte (contante) betalingsverkeer.

2.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens inzake bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Vanaf 1 januari 2018 is de Werkorganisatie Druten Wijchen (hierna WDW) van start gegaan met de bedrijfsvoeringstaken voor de gemeenten Druten en Wijchen. De Werkorganisatie is een gemeenschappelijke regeling die haar begroting conform wettelijke vereisten voor 15 april aanbiedt aan de deelnemende gemeenten. De begroting 2021 heeft de zienswijze procedure doorlopen en is vastgesteld in het bestuur van de WDW.

In de begroting van de WDW is de bedrijfsvoeringsparagraaf opgenomen. Voor de invulling van de bedrijfsvoering verwijzen we derhalve naar de begroting 2021 van de WDW. Samenvattend is daarin terug te vinden:

De veranderopgave van de WDW ligt in het bereiken van meerwaarde op de 5K's. Daarvoor voert de WDW op meerdere niveaus in de organisatieveranderingen door. Op hoofdlijn liggen deze op het gebied van digitalisering en ICT, efficiëntere en geharmoniseerde werkprocessen en ontwikkeling van medewerkers voor wat betreft houding, gedrag en vaardigheden.
In 2021 ligt dit vooral op de doorontwikkeling van de organisatie. IT-ontwikkeling, digitalisering en professionalisering van medewerkers en teams zijn daarin de kernthema's.

2.6 Paragraaf verbonden partijen

1. Algemeen

Een verbonden partij is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente Druten een bestuurlijk belang én een financieel belang heeft.
In deze paragraaf worden de verbonden partijen besproken, waarbij de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid aan de orde komen.

Bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur van een organisatie of anderszins stemrecht heeft.
Er is een financieel belang als de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en die verliest bij een eventueel faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op ons kunnen worden verhaald.

Onze gemeente heeft met veel organisaties een relatie, maar die voldoen niet allemaal aan de genoemde criteria van verbonden partijen. De organisaties die wel aan de definitie van verbonden partijen voldoen, zijn onder te verdelen in:
- gemeenschappelijke regelingen;
- deelnemingen (vennootschappen);
- publiek-private samenwerkingen (PPS);
- stichtingen en verenigingen.

Centraal advies
Met de gemeente Nijmegen zijn afspraken gemaakt over de advisering van begroting- en rekeningstukken van de belangrijkste gemeenschappelijke regelingen. Vanuit de afdeling stadscontrol van de gemeente Nijmegen wordt een (financieel-technisch) advies uitgebracht aan de besturen van de gemeenschappelijke regelingen en aan de gemeentebesturen. De gemeenten zijn uiteraard vrij om dit advies over te nemen, te amenderen of te negeren. De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid over begroting- en rekeningstukken ligt bij het algemeen bestuur van de GR.

2. Gemeenschappelijke Regelingen
Gemeenschappelijke regelingen (verlengd lokaal bestuur) voeren voor de gemeente het beleid en het beheer uit op terreinen waar zij bekend of deskundig in zijn. De gemeente Druten kiest voor een gemeenschappelijke regeling indien zij dit beleid niet alleen of niet doeltreffend en doelmatig zelfstandig kan uitvoeren.

De gemeente Druten is deelnemer in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

2.1 Bedrijfsvoeringsorganisatie “Werkorganisatie Druten Wijchen”
Doel
De gemeenten Druten en Wijchen zijn met ingang van 1 januari 2018 ambtelijk gefuseerd. Daarvoor is een bedrijfsvoeringsorganisatie met de naam Werkorganisatie Druten Wijchen, opgericht. Alle personeel van beide gemeenten, met uitzondering van de gemeensecretarissen, de griffiers en medewerkers van de griffie, zijn in dienst gekomen van de werkorganisatie.

Ontwikkelingen
De evaluatie van de WDW is afgerond en besproken met de raden. Uitkomst hiervan is om het traject van doorontwikkeling van de WDW voort te zetten met in achtneming van de aanbevelingen uit het evaluatierapport. Een belangrijk onderwerp dat in 2021 wordt opgepakt is een (financiële) injectie in de ICT-capaciteit om zodoende voorgenomen veranderingen te kunnen realiseren.
Het college heeft, net als het college van Wijchen, uitgesproken voorstander te zijn van een bestuurlijke fusie, omdat dit uiteindelijk de belangrijkste knelpunten van de werkorganisatie kan oplossen. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een bestuurlijke fusie.

Betrokkenen
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Druten en Wijchen.

Bestuurlijk belang
In het bestuur van de Werkorganisatie hebben de beide burgemeesters en de beide wethouders Financiën zitting.

Financieel belang
Bijdrage € 12.332.308

2.2 Gemeenschappelijke Regeling Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Zuid-Gelderland (IBO)
Doel
Behartiging van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van de naleving van socialezekerheidswetgeving, de Wmo en de Jeugdwet. Dit betreft de naleving van de onderhoudsplicht en terugvordering van te veel ontvangen uitkering door (voormalige) uitkeringsgerechtigden, onderhoudsplichtigen en partners van (voormalig) uitkeringsgerechtigden. Een onderzoek tot bijzondere controle op de naleving vindt plaats na een daartoe strekkende opdracht van de deelnemende gemeente aan het Instituut Bijzonder Onderzoek. Het IBO wordt in stand gehouden door de gemeenschappelijke Regeling tussen de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.

Ontwikkelingen
Uitkeringsgerechtigden die zich niet aan de regels houden worden actief door het IBO opgespoord. Wij hebben de plicht om onterecht verkregen uitkeringen terug te vorderen, ongeacht de hoogte daarvan. Vanaf 2015 dragen de gemeenten de verantwoordelijk voor de nieuwe Jeugdwet en extra Wmo taken (begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen GGZ). Gezien de vergroting van de verantwoordelijkheid voor (extra) kwetsbare doelgroepen en het daar bijbehorende budget, zijn ook de risico's op onrechtmatigheden groter geworden. Voor de bestrijding van misbruik, oneigenlijk gebruik en handhaving Wmo 2015 en Jeugdwet sluiten wij zoveel als mogelijk aan bij de visie/methodiek, zoals wij die toepassen bij de uitvoering van de Participatiewet. Deze aanpak kent preventieve en repressieve elementen in zich met als doel spontane naleving van de wet- en regelgeving.

Betrokkenen
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen. De gemeente Wijchen fungeert als centrumgemeente.

Bestuurlijk belang
Geen. Met de uitvoering van deze Regeling wordt de uitvoeringsinstantie (=centrumgemeente) belast. Verantwoordelijk wethouder is de heer G.C.M. van Elk.

Financieel belang
Bijdrage deelnemende gemeenten: De totale kosten worden over de deelnemende gemeenten verdeeld, waarbij 50% van de totale lasten versleuteld wordt op basis van het inwoneraantal en 50% van de totale lasten op basis van het aantal afgedane opdrachten.

2.3 Regeling Vervoersorganisatie Regio Arnhem- Nijmegen (BVO DRAN)
Doel
De vervoersorganisatie brengt de belangen van de deelnemers samen op het gebied van aanvullend vervoer. Samen wordt gewerkt aan het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken vervoersysteem. Dit vervoer rijdt per 1 september 2016 onder de naam Avan. Het houdt rekening met de mogelijkheden van de reizigers en hun sociale netwerk. En het bedient ook het buitengebied en de kleine kernen, met optimale aansluiting op het reguliere openbaar vervoer. In de vervoersorganisatie sturen en beheersen de gemeenten samen de uitvoering en ondersteunende processen voor dit aanvullend openbaar vervoer.

Ontwikkelingen
Eind 2019 is een aanbestedingsprocedure gestart voor het vervoer (vraagafhankelijk en routegebonden) en callcenter, welke heeft geleid tot contractering van een aantal aanbieders. In augustus 2020 is de nieuwe contractperiode van start gegaan. Vanaf 1 augustus 2020 vindt regie plaats op basis van een callcentermodel. Hierdoor worden regietaken bij de vervoerders gelegd, maar een deel van de regietaken dient op een andere wijze georganiseerd dient te worden. De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen

wanneer een gemeente meer vervoer inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor de partijen die vervoer inbrengen. Als gevolg van de corona crisis is er sprake van een flinke afname van het vraagafhankelijk vervoer en gelden er beperkende maatregelen. Met de vervoerders is een tegemoetkomingsregeling overeengekomen, inhoudende dat gereden ritten volledig worden betaald en dat voor niet gereden ritten een tegemoetkoming van 80% wordt gegeven. Hoewel de kosten per vervoerde reiziger fors stijgen door de beperkende maatregelen, blijven de totale kosten vooralsnog binnen de begroting. In een later stadium zal duidelijk worden in hoeverre er sprake is van meerkosten die mogelijk verhaalbaar zijn op de Rijksoverheid. De vervoersorganisatie verwacht dat voor het vraagafhankelijk vervoer de effecten van de coronacrisis tot na 2020 merkbaar zullen zijn en treft samen met de vervoerders maatregelen om hierop te anticiperen.

Betrokkenen
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling.

Bestuurlijk belang
In het bestuur van de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen zitten 18 personen; uit elke gemeente één. Vanuit Druten is wethouder A. Springveld bestuurslid en wethouder G.C.M. van Elk plaatsvervangend bestuurslid.

Financieel belang
Bijdrage € 646.422

2.4 Gemeenschappelijk Orgaan regio Arnhem Nijmegen en Stichting Economic Board
Doel
Het gemeenschappelijk orgaan richt zich op een structurele verbetering van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de Arnhem Nijmegen City Region, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Daarnaast is er een Stichting Economic Board en een Bureau Brussel. De eerste heeft als doel de samenwerking in de regio tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen te versterken.
Bureau Brussel behartigt de belangen van de regio Arnhem-Nijmegen bij de Europese Unie en andere Europese overheden.

Er zijn vijf opgaven waar de Regio Arnhem Nijmegen aan werkt.
- Verbonden regio
- Circulaire regio
- Ontspannen regio
- Productieve regio
- Groene groeiregio

Elk onderdeel heeft een eigen portefeuillehoudersoverleg (de wethouders per gemeente).
Het overleg is niet alleen informatief van karakter maar gericht op het bereiken van bestuurlijk commitment op de regionale opgaven. Met de afspraken adviseren de wethouders hun colleges en hun gemeenteraden. De Regio Arnhem Nijmegen is geen beslisorganisatie; de uiteindelijk besluitvorming over de voorstellen ligt bij de 18 gemeenten.

Ontwikkelingen
In het voorjaar van 2019 namen de 18 colleges van B&W van de Regio Arnhem Nijmegen het initiatief om na te denken over versterking van de regionale samenwerking. Die versterking is nodig vanwege een dubbele urgentie: slagkracht in de opgaven én transparantie / democratische legitimatie. In een intensief traject onder leiding van een stuurgroep en met meerdere regionale raadsbijeenkomsten is vanaf voorjaar 2019 gewerkt aan het uitwerken van een regionale visie, een regionale agenda met daarin de opgaven, en een werkwijze. Dit heeft ertoe geleid dat besloten gaat worden om een openbaar lichaam te gaan oprichten. Op korte termijn gaan de voorstellen hiervoor naar alle colleges en raden. Beoogde inwerkingtreding is 1 januari 2021.

Betrokkenen
De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar zijn de deelnemers aan deze regeling.

Bestuurlijk belang
Het Bestuurlijk Overleg bestaat uit 18 leden; van iedere gemeente één vertegenwoordiger. Voor Druten is dit de burgemeester.

De deelnemers aan de portefeuillehoudersoverleggen zijn:
- Ontspannen regio: wethouder A. Springveld
- Productieve regio: wethouder W. Brink

Financieel belang
De inwoner bijdrage bedraagt € 1,88 per inwoner in 2021. In totaal: € 35.724. In deze begroting stellen we voor om de bijdrage voor de Regio Arnhem Nijmegen te verhogen van € 0,88 naar € 2,50, wat resulteert in een uitzetting van € 30.830 ingaande het jaar 2021.

2.5 Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
Doel
Om te voorkomen dat er een lappendeken aan GR's ontstaat stemde de raad op 20 februari 2014 in met deelname aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) en met deelname aan de eerste module ervan, het Werkbedrijf. De gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 gewijzigd. De twee belangrijkste wijzigingen betreffen: het toevoegen van een tweede module, ICT en het toevoegen van de taken en bevoegdheden die bij de GR BREED zijn weggehaald. Onlangs is de gemeenschappelijke regeling gewijzigd vanwege de toetreding van de gemeente Wijchen tot de module ICT alsmede een wijziging in de stemverhoudingen.

Ontwikkelingen
Bij haar oprichting kreeg de MGR de taak om niet alleen een uitvoeringsorganisatie te zijn, maar ook een platform voor regionale afstemming en overleg.
Als gevolg van de verkiezingen in 2018 is het bestuur van de MGR gewijzigd. Het nieuwe bestuur greep dit moment aan om de samenwerking met elkaar te evalueren, samen met de colleges en ambtelijke organisaties uit de regio. Er is een notitie opgesteld, 'Lokale belangen in een sterke regio; samenwerken en afstemmen in het Rijk van Nijmegen'. Hierin staat wat er de afgelopen periode met elkaar is gedaan en is bereikt en wordt vooruitgekeken. Er is een college- en raadsbijeenkomst geweest.
Er is ook opnieuw gekeken naar de bestuurlijke inrichting van de MGR. Het accent komt meer bij het algemeen bestuur te liggen, waar het gaat over de platformfunctie. Deze functie houdt in dat de MGR een platform voor samenwerking en afstemming tussen gemeenten in de regio is. Het dagelijks bestuur richt zich dan alleen nog op bedrijfsvoering en agendavoorbereiding van het algemeen bestuur. Als onderdeel hiervan is het dagelijks bestuur verkleind van de huidige vijf naar drie leden.

<u>Module Werkbedrijf</u>
Het Werkbedrijf is als eerste module van de MGR per 1 januari 2015 van start gegaan. Met het Werkbedrijf worden door de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineengeslagen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren. Eén regeling voor de kwetsbaren op de arbeidsmarkt waarbij zoveel mogelijk mensen aan de slag gaan bij reguliere werkgevers. Een bijzonder samenwerkingsverband omdat hiermee het afbreken van de schotten tussen de verschillende regelingen, wordt door vertaald naar de uitvoeringsorganisatie.

Sinds 2015 voert WerkBedrijf de arbeidsbemiddeling voor werkzoekenden in de regio Rijk van Nijmegen uit. Dit is het basispakket. Daarnaast kennen we maatwerk, oftewel het maatwerkpakket. Het maatwerkpakket is er om lokale kleur te geven aan de uitvoering van WerkBedrijf. Na ruim 2 jaar en 20 projecten zien we dat de gemeenten een gemene deler hebben ten aanzien van het maatwerk. Daarom wil het Werkbedrijf toe gaan werken naar één basispakket met oog voor lokale zichtbaarheid. Op basis van het nieuwe regeerakkoord kunnen er de komende jaren wijzigingen in de wetgeving worden verwacht. Een voorbeeld is het voornemen van de nieuwe regering om meer beschut werk te

realiseren. Dit zal naar verwachting een effect hebben op de dienstverlening en financiën. Ook de corona crisis heeft financiële gevolgen, nu de werkloosheid toeneemt.

Module ICT
IRvN richt zich op de verdere inrichting van de organisatie en het neerzetten van de ambities en de gewenste werkwijze van iRvN, zodat de deelnemende gemeenten een zo goed mogelijke ICT-dienstverlening krijgen. De uitdaging van iRvN is om de deelnemende gemeenten te helpen om hun informatievoorziening "dichtbij te kunnen blijven organiseren", zodat ze blijven ontwikkelen op weg naar een efficiëntere en digitale overheid. iRvN is genoodzaakt om vanuit het bestaande informatie- en applicatielandschap gemeenten actiever te adviseren hoe deze beter (regionaal ingezet) worden, wat de regionale consequenties en voordelen zijn van landelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving. IRvN ontwikkelt, beheert en exploiteert een bedrijfszekere en veilige ICT-infrastructuur voor de informatievoorziening van gemeenten tegen een afgesproken prijs en kosten. En daar waar gewenst inrichting en beheer van (gemeenschappelijke) informatiesystemen.
In 2020 wordt in opdracht van de Kring van Gemeentesecretarissen, een grootschalig evaluatieonderzoek uitgevoerd naar ICT Rijk van Nijmegen en de I&A samenwerkingspartners van de deelnemende gemeenten. Dit met het oog op de toekomstige regionale I&A-samenwerking en de IRvN ambities. De conclusies en aanbevelingen uit dit onderzoek zullen de basis zijn voor de verdere ontwikkeling van de IRvN.
De bijdrage van de IRvN wordt in rekening gebracht bij de Werkorganisatie Druten Wijchen.

Betrokkenen
De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen zijn de deelnemers aan deze regeling.

Bestuurlijk belang
Algemeen bestuur MGR: burgemeester en wethouder G.C.M. van Elk
Dagelijks bestuur: geen deelname
Lid Bestuurscommissie Werk: wethouder G.C.M. van Elk
Lid Agendacommissie: raadslid mevrouw M.J.H. Faassen-Tomassen

Financieel belang
Module Werkbedrijf: Bijdrage gemeente Druten € 2.871.000.
Module ICT: Bijdrage WDW € 1.781.534

Risico
Er doet zich een financieel risico voor dat de beschikbare weerstandscapaciteit van de MGR te boven gaat.
Gevolg: De gemeente moet financieel meer bijdragen aan de MGR dan begroot.

2.6 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Gelderland-Zuid
Doel
De GGD Gelderland-Zuid draagt bij aan de bewaking, bescherming en de bevordering van de gezondheid van onze inwoners. Deze taak voert zij uit op grond van de Wet publieke gezondheid 2008. De belangrijkste taken zijn de jeugdgezondheidszorg, infectieziekten bestrijding, algemene gezondheidsbevordering en uitvoering van het meldpunt bijzondere zorg en van het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).

Ontwikkelingen
Eind 2019 stelden de raden een nieuwe meerjarenstrategie voor de GGD vast. Standpunt van Druten is dat we een meer flexibele GGD wensen die aansluit op lokale behoeften. Dat betekent minder taken in het uniforme pakket en meer keuze in lokaal maatwerk. Een aandachtspunt blijft de ontwikkeling van Veilig Thuis: het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. De afgelopen jaren zijn er verbeteringen gerealiseerd, maar wij blijven de ontwikkelingen kritisch volgen.

In de bestrijding van de Covid-19 pandemie schaalt de GGD zeer sterk op. Daar worden veel kosten door gemaakt. Het is op dit moment nog onduidelijk hoe de compensatie van het Rijk voor GGD'en eruitziet. Dat maakt dat voor gemeenten onduidelijk is óf en wat de financiële gevolgen zijn.

Betrokkenen
De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel zijn deelnemers aan de regeling.

Bestuurlijk belang
Algemeen bestuur: wethouder G.C.M. van Elk
Dagelijks bestuur: wethouder G.C.M. van Elk

Financieel belang
Bijdrage 2021 € 903.295
(uniform deel)

2.7 Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Doel
De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) is een daadkrachtige, betrouwbare en alerte organisatie voor brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Zij is dé organisatie die, samen met de 14 gemeenten, politie en alle andere betrokken organisaties, zorgt voor een veilige samenleving in Gelderland-Zuid.

De Veiligheidsregio bestaat momenteel uit:
- Brandweer Veiligheidsregio Gelderland Zuid;
- Geneeskundige Hulpverleningsorganiatie in de regio (GHOR);
- Regionale Ambulancevoorziening (RAV);
- Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK);
- Veiligheidsbureau.

Ontwikkelingen
In de begroting 2021 is zo veel mogelijk rekening gehouden met nu al voorzienbare ontwikkelingen die op de Veiligheidsregio afkomen. Voor een aantal ontwikkelingen geldt dat deze weliswaar bekend zijn, maar dat de beleidsmatige en financiële consequenties voor de Veiligheidsregio op dit moment nog onduidelijk zijn. Voorbeeld hiervan is de landelijke meldkamerorganisatie waarin te zijner tijd de meldkamer van Gelderland-Zuid op gaat.
De financiële en beleidsmatige effecten als gevolg van de betrokkenheid van de VRGZ bij de bestrijding van het coronavirus zijn nog niet goed in te schatten. De VRGZ heeft flink moeten opschalen en dit duurt nog voort. Het beeld van geïnventariseerde en gecalculeerde risico's wordt sowieso ongunstiger, waardoor de weerstandscapaciteit verder afneemt.

Betrokkenen
De raden, de colleges van burgemeesters en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West-Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel nemen deel in deze regeling.

Bestuurlijk belang
Algemeen bestuur: burgemeester
Dagelijks bestuur: geen deelname

Financieel belang
Bijdrage € 1.113.795

Risico
Er doet zich een risico voor dat de algemene reserve voor C&R van de VRGZ te boven gaat.
Gevolg: De gemeente moet financieel meer bijdragen aan de VRGZ dan begroot.

2.8 Gemeenschappelijke Regeling Milieusamenwerking en Afvalverwerking Nijmegen (MARN)
Doel
In 2017 is op basis van een evaluatie de taak van de GR MARN beperkt. Concreet betekent dit dat de netwerkondersteuning die GR MARN verzorgde is gestopt.
De regeling richt zich nu vooral op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval aan ARN B.V.. Daardoor blijven onderwerpen met betrekking tot afval een rol spelen. De ondersteuning van de MARN wordt vanaf 2018 door Dar N.V. uitgevoerd.

Ontwikkelingen
Gedurende dit jaar zal het bestuur verkennen of de samenwerking binnen de GR MARN ook aandacht zal besteden aan mogelijke bijdragen in de energietransitie.

Betrokkenen
De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen, West-Maas en Waal en Wijchen zijn deelnemers aan de regeling.

Bestuurlijk belang
Algemeen bestuur: wethouder A. Springveld
Dagelijks bestuur: wethouder A. Springveld

Financieel belang
Aan de MARN wordt geen gemeentelijke bijdrage verstrekt.

2.9 Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)
Doel
De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Ontwikkelingen
De Omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria en daar waar nog kennis en ervaring ontbreekt zal een opleidingstraject gevolgd worden door de medewerkers.
De gemeenten Druten en Wijchen hebben de Wabo-taken (op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving) gezamenlijk opgepakt om zo te voldoen aan de kwaliteitscriteria. Deze twee gemeenten zullen dus de Wabo-taken (BRIKS) niet overdragen naar de ODRN, maar zullen wel nauw samenwerken met de ODRN op onderwerpen waar Druten en Wijchen gedeeltelijk niet kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria.
Projecten die momenteel binnen de ODRN lopen zijn de nieuwe Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwtaken. De eventuele extra kosten die hier mee gemoeid zijn, zijn nog niet in beeld.

Betrokkenen
De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen en Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

Bestuurlijk belang
Algemeen bestuur: wethouder W. Brink
Dagelijks bestuur: geen deelname

Financieel belang
Bijdrage € 498.000

Risico
Er doet zich een politiek/bestuurlijk risico voor bij de ODRN dat de beschikbare weerstandscapaciteit te boven gaat.
Gevolg: De gemeente moet financieel meer bijdragen aan de ODRN dan begroot.

2.10 Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal

Doel

Het recreatieschap is opgericht als een gemeenschappelijke regeling en heeft als doel om de belangen te behartigen van onder meer de openluchtrecreatie en het toerisme van de deelnemende gemeenten. In 1999 is het recreatieschap verzelfstandigd en is de rol veranderd. Samen met het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied en het Recreatieschap Over-Betuwe wordt deelgenomen in de B.V. Recreatiemaatschappij Rivierengebied. Zij zijn niet langer belast met beleid en uitvoering, maar vervullen nu het aandeelhouderschap. Ook zijn ze een platform waar gediscussieerd wordt over regionale of landelijke ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme. De deelnemende gemeenten kwamen, in hun nieuwe rol van aandeelhouder, meer op afstand te staan. Het onroerend goed werd overgedragen en een afkoopsom werd betaald ten behoeve van toekomstig beheer. De recreatieschappen kozen voor een model van maatschappelijk ondernemen. Dat houdt in dat zij zich richten op het behartigen van maatschappelijke taken zonder onderworpen te zijn aan aandeelhouderswaarden. In mei 2008 is naam veranderd en wordt gewerkt vanuit de handelsnaam Uit®waarde.

Ontwikkelingen

Geen.

Betrokkenen

De raden, de colleges van burgemeesters en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, West Betuwe, Tiel en West-Maas en Waal.

Bestuurlijk belang

Algemeen Bestuur: wethouder W. Brink
Dagelijks bestuur: geen deelname

Financieel belang

Voor wat betreft het financiële belang is de structurele bijdrage aan het recreatieschap in een keer afgekocht bij de verzelfstandiging van het Recreatieschap. Daartoe is een Besloten Vennootschap opgericht: recreatiemaatschappij Rivierengebied, waartoe nog twee recreatieschappen behoren. Ondanks de afkoop is de gemeenschappelijke regeling in stand gehouden, zodat de gemeenten inhoud kunnen blijven geven aan regionaal openluchtrecreatiebeleid en (mogelijk nieuw) regionaal toeristisch-recreatief beleid.

2.11 Euregio Rijn-Waal

Doel

De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam, waarbij ca. 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten. De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio Rijn-Waal bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.

Grensoverschrijdende samenwerking vindt op de volgende beleidsterreinen plaats: sociaal-economische ontwikkeling, onderwijs en scholing, verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud en landschapsbeheer, sociale zaken, gezondheidszorg, rampenbestrijding, communicatie en veiligheidsbeleid.

Ontwikkelingen

Geen.

Betrokkenen

De Euregio Rijn-Waal is een samenwerkingsverband met leden afkomstig uit de Nederlandse provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg, de Duitse stad Duisburg en de Kreisen Kleve en Wesel. De leden zijn gemeenten, regionale overheden en andere publiekrechtelijke organisaties zoals de Kamer van Koophandel.

Bestuurlijk belang
Het hoogste orgaan van de Euregio Rijn-Waal is de Euregioraad, die verantwoordelijk is voor alle activiteiten van de Euregio Rijn-Waal. Alle lid-organisaties zijn in de Euregioraad vertegenwoordigd. Druten wordt vertegenwoordigd door de burgemeester en een raadslid.

Financieel belang
Lidmaatschap

2.12 Regeling Gemeenschappelijk belastingkantoor Beuningen (Munitax)
Doel
De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Druten en Wijchen werken samen op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. De samenwerking heft de kwetsbaarheid van eenmansfuncties op, verhoogt de effectiviteit en kwaliteit, en leidt tot lagere kosten.
Er is gekozen voor een lichte juridische vorm van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, namelijk een centrumgemeente constructie waarin de centrumgemeente gemandateerd wordt door de colleges van de overige gemeenten om uitvoering te geven aan de werkzaamheden. Beuningen vervult deze functie als centrumgemeente. De uiteindelijke beleidskeuzes en het vaststellen van alle verordeningen (en tarieven) is een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf.

Ontwikkelingen
Munitax voert het lokale belastingbeleid uit. Dit is de wettelijke taak, volgens de Wet waardering onroerende zaken (WOZ), voor het jaarlijks taxeren van woningen, bedrijven en onroerende zaken en het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen volgens de gemeentelijke belastingverordeningen. Ook neemt Munitax bezwaren in behandeling.

Betrokkenen
De colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen.

Bestuurlijk belang
Geen. Met de uitvoering van deze Regeling wordt de uitvoeringsinstantie (=centrumgemeente) belast. De autonomie van de deelnemende gemeenten ten aanzien van de tarieven en belastingsoorten blijft.

Financieel belang
Bijdrage € 356.974

2.13 Gemeenschappelijke Regeling Basisregeling Regio Nijmegen
Doel
In artikel 4 van deze regeling staat opgenomen dat de regeling tot doel heeft gemeenschappelijke belangen met een regionaal c.q. intergemeentelijk karakter van de deelnemende gemeenten te behartigen, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het Regiobeleid te bevorderen. De regeling fungeert als platform voor de voltallige colleges, maar “slaapt”.

Ontwikkelingen
Er zijn geen ontwikkelingen.

2.14 Gemeenschappelijke Regeling Maas en Waal
Dit betreft een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Druten en West-Maas en Waal. De regeling is slapend. Bezien wordt of deze regeling op een geschikt moment wordt opgeheven.

3. Deelnemingen
De gemeente Druten is in het bezit van aandelen van een aantal vennootschappen. Met deze deelnemingen behartigt de gemeente het publieke belang.

3.1 NV Bank Nederlandse Gemeenten (NV BNG)

Doel

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van de overheid en voor het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector.
Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.

Betrokkenen

De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Bestuurlijk belang

De gemeente Druten heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de NV BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang.

Financieel belang

De gemeente heeft met 9.477 aandelen een financieel belang (nominale waarde € 23.692). Elk jaar keert de BNG een dividend uit.

3.2 Vitens

Doel

Het doel van Vitens is de uitoefening van een publiek (drink-)waterbedrijf in de ruimste zin van het woord. Dat houdt onder meer in: winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en verder het verrichten van alles dat met de publieke watervoorziening verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn.

Betrokkenen

De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied zijn aandeelhouder van Vitens.

Bestuurlijk belang

De aandeelhouders hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Een Raad van Commissarissen houdt toezicht. De gemeente Druten heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering. Daarin wordt gestemd over nieuwe tariefvoorstellen en wordt het jaarverslag vastgesteld. Druten heeft 16.023 aandelen.

Financieel belang

De aandeelhouders krijgen jaarlijks dividend uitgekeerd.

3.3 Dar N.V.

Doel

Dar is een naamloze vennootschap (nv) en in eigendom van de zes gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen. De organisatie van Dar staat onder toezicht van de raad van commissarissen (RvC).
Naast afvalinzamelaar is Dar ook adviseur beheer openbare ruimte, gladheidsbestrijder, riool- en kolkenreiniger, ongedierte- en onkruidbestrijder en terrein- en straatreiniger.

Ontwikkelingen

In 2020 moet 75% van het huishoudelijk afval gescheiden worden ingezameld, zodat het hergebruikt wordt. Dar helpt gemeenten om dit te bereiken. Recent zijn de statuten, aandeelhoudersovereenkomst, inbestedingsovereenkomst en dienstverleningsovereenkomst gewijzigd. Tevens gaat de gemeente Mook & Middelaar dit jaar toetreden tot de DAR N.V.

Betrokkenen

Nijmegen, Beuningen, Druten, Heumen, Wijchen en Berg en Dal.

Bestuurlijk belang
De gemeente heeft als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bestuurlijk belang. De gemeente Nijmegen blijft met ruim 80% van de aandelen, de grootste aandeelhouder.

Financieel belang
Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 5.500.000 verdeeld over 550.000 gewone aandelen ad € 10 nominaal. Van deze aandelen zijn er 110.000 geplaatst en volgestort. Per 31 december 2019 heeft een herijking plaatsgevonden van de aandelenverhouding, dit naar rato van de ingebrachte omzet van 2018. Dit leidt voor Druten tot de aankoop van 1.767 aandelen met een tegenwaarde van € 140.496. De gemeente Druten bezit per 1 januari 2020, op basis van een herijking aandelenverhouding en ingebrachte omzet, 5.114 aandelen (4,65%). De gemeente Druten heeft over het jaar 2019 € 40.854 aan dividend ontvangen van DAR N.V.

3.4 Beheermaatschappij De Waarden B.V. en Ontwikkelingsmaatschappij Druten-Oost C.V.
Doel
Doel van de CV is het uitvoeren van de grondexploitatie van het plangebied Druten Oost/Tichellande door middel van het verwerven van gronden, het bouw- en woonrijp maken van gronden, het (doen) realiseren en opleveren/overdragen van de daarmee samenhangende voorzieningen, het uitgeven van bouwrijpe kavels en gronden voor de realisatie van woningen, en voorts al datgene wat tot het voorgaande kan dienen, waaronder begrepen het aantrekken van financiële middelen en het in verband daarmede stellen van zekerheden, aangaan van borgtochten e.d. alles in de meest ruime zin. De B.V. is opgericht om te fungeren als beherend vennoot in de C.V.

Betrokkenen
De gemeente Druten en Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V.

Bestuurlijk belang
Eén collegelid is voorzitter van de Stuurgroep Druten-Oost. De projectleider vanuit het team Gebiedsontwikkeling is lid van de stuurgroep.

Financieel belang en mogelijke risico's
De gemeente Druten heeft een belang van 50% in de grondexploitatie betreffende Druten-Oost/Tichellande. Insteek is de geïnvesteerde bedragen in de periode 2013-2023 terug te verdienen. Met de vaststelling van de grex op 13 maart 2020 is de looptijd vastgesteld t/m 2023. De grootste risico's liggen in de marktvraag in combinatie met de stijgende bouwkosten en de eveneens stijgende kosten in de GWW-branche. Deze risico's zijn in de paragraaf weerstandsvermogen gekwantificeerd.
Verder staat de gemeente bij de BNG voor € 6,5 miljoen garant (welke in 2019 is teruggebracht van € 11 miljoen naar € 6,5 miljoen) voor de geldleningen die de C.V. heeft aangetrokken. Mocht de gemeente hierop worden aangesproken door de BNG, dan draagt Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V. hieraan 50% bij.

4. Publiek Private Samenwerking (PPS)

De Waarden C.V. en B.V. kan tevens aangemerkt worden als een PPS (zie verder 2.7 paragraaf grondbeleid). Verder kent de gemeente Druten geen PPS-constructies.

5. Overige samenwerkingsverbanden (vereniging, stichting)

5.1 Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN)
De doelstelling van het TVAN is om door middel van marketing, promotie-inspanningen en productontwikkeling meer bezoekers te trekken die langer in de regio Arnhem Nijmegen verblijven en hier meer besteden, waardoor het toeristisch marktaandeel van de regio in het algemeen en dat van de diverse deelgebieden in het bijzonder, vergroot wordt.
Met marketing- en productontwikkeling wil TVAN de regio Arnhem – Nijmegen laten aansluiten bij de wensen van de gekozen doelgroepen. De regio moet een "must see & must do" bestemming worden

voor Nederlandse en buitenlandse bezoekers. Communicatie speelt hierbij vanzelfsprekend een belangrijke rol.
De GR heeft ten doel de financiële ondersteuning van het TVAN vanuit de deelnemende gemeenten en dient het gezamenlijk belang van het vergroten van het toeristisch marktaandeel. De subsidie aan TVAN wordt gebruikt om de gemeente Druten als onderdeel van de regio op toeristisch gebied te promoten (marketing). De financiering per gemeente gebeurt naar rato van het aantal inwoners.

5.2 Gelders Genootschap (welstand)

Gelders Genootschap is een vereniging van 55 ledengemeenten. Namens de vereniging voert het bureau van het Gelders Genootschap de dagelijkse werkzaamheden uit. Vanaf de start in 1919 is de verenigingsgedachte altijd een katalysator geweest voor het gemeenschappelijk streven naar omgevingskwaliteit. Gemeenten onderschrijven als lid van de vereniging allemaal hetzelfde doel: het instandhouden en bevorderen van de schoonheid van stad en land. Bij deze ideële doelstelling past ook een non-profit opzet.
Via de jaarlijkse Algemene ledenvergadering (ALV) hebben de leden zeggenschap over de koers en financieel beleid van het Gelders Genootschap.
De ALV beslist ook over de samenstelling van het dagelijks bestuur. Dit bestaat in totaal uit 9 personen: wethouders en burgemeesters van de aangesloten ledengemeenten en verder een bestuurlijk voorzitter.

Overzicht verwachte omvang eigen vermogen/ vreemd vermogen en verwacht begroot resultaat van de desbetreffende verbonden partij *(voor zover beschikbaar en relevant)*

Nummer	(Bedragen x € 1.000)	Begroot resultaat 2021	2021 Verwacht eigen vermogen		2021 Verwacht vreemd vermogen	
			1/1	31/12	1/1	31/12
	Gemeenschappelijke regeling					
2.1	Werkorganisatie Druten Wijchen	-	-	-	8.982	8.982
2.2	IBO	-	-	-	64	64
2.3	BVO DRAN	-	-	-	8.669	8.669
2.4	GO Regio Arnhem Nijmegen	-	147	147	63	63
2.5	MGR Werkbedrijf (inclusief IRvN)	-		-	20.861	20.484
2.6	GGD	-	787	737	15.250	21.838
2.7	VRGZ	-	3.085	2.885	68.400	6.842
2.8	MARN	101	9.389	9.389	2.230	1.658
2.9	ODRN	-	-200	-100	2.675	2.400
2.11	Euregio	-	1.307	1.307	2.424	2.424
2.12	Munitax	-	-	-	-	-
	Deelnemingen		13.574	13.574	9.887	9.887
3.3	Dar N.V.	-				
	Overige samenwerkingsverbanden (vereniging, stichting)					
5.1	TVAN (voorheen RBT KAN)	100	163	163	866	866

2.7 Paragraaf grondbeleid

Deze paragraaf geeft de gemeentelijke visie weer op de uitgangspunten en de uitvoering van het grondbeleid in relatie tot de programma's.

Strategisch kader

Op 16 februari 2012 stelde de raad de structuurvisie vast waarin tot uiting komt waar de gemeente in de komende tien jaar woningbouw en/of herstructurering wenst te plegen en voor welke doelgroepen. Ook de ontwikkelingen van de economie (van invloed op bedrijventerreinen, zoals Westerhout-Zuid) en het toerisme maken onderdeel uit van deze strategische visie.

Grondbeleid is een van de instrumenten om deze projecten te realiseren.

Wettelijk kader

De Grondexploitatiewet is onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening (WRO). De Grondexploitatiewet is van toepassing op elk bouwplan dat middels een planologisch besluit (zoals een bestemmingsplan) mogelijk wordt gemaakt. Deze wet ziet toe op kostenverhaal en biedt mogelijkheden om locatie-eisen te stellen aan private ontwikkelaars.
De WRO biedt gemeenten de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op gebiedsontwikkelingen via het privaatrechtelijk (de anterieure overeenkomst) en het publiekrechtelijk spoor (het exploitatieplan). In beide sporen kan de gemeente naast de eisen in het bestemmingsplan ook kwaliteitseisen stellen ten aanzien van de woningcategorieën (sociale huurwoningen, sociale koopwoningen en particulier opdrachtgeverschap) en eisen stellen ten aanzien van de uitvoering. De gemeente Druten gebruikt in de praktijk alleen anterieure overeenkomsten waarin de afspraken met initiatiefnemers worden vastgelegd. Mocht het nodig zijn, dan wordt ook het exploitatieplan ingezet. Begin 2019 heeft de gemeenteraad een Nota Bovenwijkse Voorzieningen vastgesteld. Deze nota gaat over het kostenverhaal bij aanleg van bovenwijkse openbare voorzieningen ten behoeve van bouwplannen. De nota geeft inzicht in de aan te leggen bovenwijkse voorzieningen en de bijdragen die bij bouwplannen worden gevraagd.

De regelgeving rondom grondbeleid zoals de Onteigeningswet en de Wet voorkeursrecht gemeenten is nu nog buiten de Omgevingswet gehouden. In de toekomst zal het via de Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet alsnog samengebracht worden in de Omgevingswet. Het wetsvoorstel (35 133) is op 1 februari 2019 ingediend bij de Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft op 17 oktober 2019 ingestemd met het wetsvoorstel. Op basis van de huidige planning (augustus 2020) is invoering van deze aanvullingswet gepland in 2022.

Karakter gemeentelijk grondbeleid

Bij enkele projecten vervult de gemeente Druten een actieve rol, waarbij zelf gronden zijn aangekocht met als doel deze te exploiteren. Dat is bijvoorbeeld het geval bij Westerhout-Zuid, Tabaksveld, Pas Afferden en Druten-Zuid.
Daarnaast neemt de gemeente bij Druten-Oost/Tichellande deel aan een PPS-constructie (PPS = publiek private samenwerking).
Gelet op de expertise in combinatie met de economische situatie past het de gemeente meer om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen derde partijen te faciliteren.

Uitgangspunten grondbeleid

Het gemeentelijke grondbeleid hanteert de volgende uitgangspunten:

1. De raad moet met regelmaat besluiten over vragen als:
   - welke rol speelt het grondbeleid bij het verwezenlijken van de programma's?
   - Welke financiële risico's staan daartegenover?
   - Hoe ervoor te zorgen dat het grondbeleid op een financieel evenwichtige manier wordt uitgevoerd?

2. Een grondexploitatie wordt opgesteld om:

- De financiële haalbaarheid van een project inzichtelijk te maken;
- De financiële consequenties van keuzes binnen het ruimtelijke planproces in kaart te brengen;
- Financiële transparantie ten behoeve van een doelgerichte en eenduidige communicatie over de financiële haalbaarheid te geven;
- De kosten bij gebiedsontwikkeling te kunnen beheersen;
- Zonder veel moeite de financiële gevolgen van risico's in beeld te brengen.

3. Voor de overschotten en tegenvallers bij de afsluiting van complexen is in principe de reserve grondbedrijf aangewezen. Jaarlijks beslist de raad bij het bestemmen van het saldo van de jaarrekening inzake de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve grondbedrijf.

4. De gewenste omvang en inzet van de reserve grondbedrijf komt afzonderlijk aan de orde bij de jaarlijkse herziening grondexploitaties, die onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

5. De rente van een project wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari van elk jaar.

Mondiale, landelijke en lokale ontwikkelingen.

Bij het te voeren grondbeleid dient te worden ingespeeld op kansen en bedreigingen vanuit de omgeving. Voor het grondbeleid zijn behalve het gemeentelijke beleid ook de Europese, landelijke, provinciale en plaatselijke (economische) ontwikkelingen relevant.
In dit kader is het relevant wat er het afgelopen half jaar is gebeurd. In de begroting voor het jaar 2020 konden we aangeven dat de economische crisis definitief voorbij is. Hoe anders is de situatie nu. In december 2019 startte in de regio Wuhan China het Covid-19 virus. Dit virus bereikte in medio februari ook Europa (waaronder Nederland) Door de overheid moest drastische maatregelen genomen worden om het virus te beheersen. Deze maatregelen hebben een behoorlijke impact gehad op diverse sectoren van de economie zoals de horeca en de evenementenbranche. Om de nadelige gevolgen te dempen zijn er door de Rijksoverheid diverse steunmaatregelen in het leven geroepen. Ook op Europees niveau zijn door de oprichting van een fonds van 750 miljard alle zeilen bijgezet om te voorkomen dat bepaalde lidstaten in de diepe recessie terecht zouden komen.
Ondanks de coronacrisis zijn in het tweede kwartaal 2020 volgens de NVM sinds vorig jaar de huizenprijzen gestegen met gemiddeld 8.8% Ook het aantal transacties is gestegen.
De behoefte aan nieuwbouwwoningen blijft ongekend groot: berekeningen van het ministerie van BZK tonen aan dat er jaarlijks zo'n 90.000 woningen bij moeten komen. Naar de mening van de NVM duren bouw- en vergunningsprocedures te lang. Een reden voor de vertraging is o.a. de stikstof- en PFAS-problematiek. Ook de nieuwe ontwerp-Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet kan de woningbouw in grote delen van het land stilleggen.

In het kwartaalbericht van Rabobank Research van juni 2020 wordt de verwachting uitgesproken dat door de coronacrisis de werkgelegenheid sterk zal dalen. Dit leidt samen met de angst voor baanverlies tot minder vraag naar koopwoningen. Waar in 2020 nog een gemiddelde stijging verwacht wordt van 5,6% ten opzichte van 2019 is de aanname van de Rabobank dat er in 2021 een gemiddelde prijsdaling zal plaatsvinden van ca 2,9 %. Onduidelijk is of deze aanname ook voor Druten bewaarheid zal worden.

Lokaal
In 2019 is er door het bureau Companen een woningmarktonderzoek uitgevoerd voor de regio Nijmegen. Op basis van dit onderzoek ligt er tot 2030 een flinke woningbouwopgave voor de gemeente Druten. Op basis van dit onderzoek dienen er tot 2030 ca 1000 woningen te worden gebouwd. Nader zal worden bezien hoe deze opgave kan worden gerealiseerd.

Projecten en Meerjaren prognose grondbedrijf (MPG)

Per 1 januari 2020 bedraagt de totale boekwaarde van het gemeentelijk aandeel in de grondexploitaties circa € 7,2 miljoen. Deze boekwaarde wordt vooral veroorzaakt door Westerhout – Zuid (€ 6,0 miljoen). De overige projecten hebben een totale boekwaarde van € 1,2 miljoen. De reserve grondbedrijf bedraagt per 1 januari 2020 circa € 1,3 miljoen.

HOOFDSTUK 3 VASTSTELLINGSBESLUIT

De raad van de gemeente Druten;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 oktober 2020;

besluit:

1. De programmabegroting 2021 vast te stellen, met inbegrip van de jaarschijven 2021-2024 van het bestedingsplan, en de meerjarenbegroting 2022-2024 voor kennisgeving aan te nemen;
2. De financiële effecten van het bestedingsplan 2021-2024 te verwerken in de begroting 2021 en verder;
3. Mandaat te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om ter hoogte van € 500.000 in het kader van actieve grondpolitiek grond aan te kopen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van 12 november 2020.

De raadsgriffier,	De voorzitter,
M.J. van IJsseldijk	C.A.A. van Rhee- Oud Ammerveld

EMU saldo begroting 2020 - 2022

		2020 (x € 1000) Begroting 2020	**2021** (x € 1000) Volgens Begroting 2021	**2022** (x € 1000) Volgens meerjaren raming in begroting 2022
Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves		-2.872	-259	169
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	**+**	2.446	2.194	2.206
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	**+**	316	274	281
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	**-/-**	5.837	8.845	6.580
Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	**-/-**	0	500	500
Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	**-/-**	766	696	348
Berekend EMU-saldo		**-6.713**	**-7.832**	**-4.772**

OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN PROGRAMMA'S

LASTEN **Omschrijving programma**	**Begroting 2021**	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**	**Begroting 2024**
0 Bestuur en ondersteuning	75.000			
1 Veiligheid				
2 Verkeer en vervoer	5.000	-	-	-
3 Economie	-	-	-	
4 Onderwijs				
5 Sport, cultuur en recreatie	-	-	15.000	-
6 Sociaal domein	249.555	-	-	-
7 Volksgezondheid en milieu	70.000	-	-	-
8 Wonen en bouwen	126.381			
Subtotaal lasten programma´s	*525.936*	-	*15.000*	
BATEN **Omschrijving programma**	**Begroting 2020**	**Begroting 2021**	**Begroting 2022**	**Begroting 2023**
0 Bestuur en ondersteuning				
1 Veiligheid				
2 Verkeer en vervoer				
3 Economie		-	-	
4 Onderwijs				
5 Sport, cultuur en recreatie				
6 Sociaal domein				
7 Volksgezondheid en milieu	70.000			
8 Wonen en bouwen	126.381			
Subtotaal baten programma´s	*196.381*	-	-	
Toevoeging aan reserves				
Onttrekking reserves	249.555			
SALDO	***80.000***	**-**	***15.000***	**-**

Toelichting:

Programma 0: Investeringen ICT	In de WDW zijn investeringen in de ICT voorzien. Dit wordt doorberekend aan de gemeente.
Programma 2: Onderzoek verkeerssituaties	De veiligheid van enkele verkeerssituaties wordt onderzocht. Hiervoor is € 5.000 beschikbaar in 2021.
Programma 5: Kunstwerk Tichellande	De mogelijkheden worden onderzocht voor locatie, type kunstwerk en kunstenaar.
Programma 6: Sociaal Domein	Beleids- en uitvoeringsplan Wmo, Jeugd en Gezondheid, waarbij ter dekking de reserve soicaal domein wordt ingezet.
Programma 7: Riolen en gemalen	In de begroting 2021 is een extra bedrag van € 70.000 opgenomen in verband met de ontvangstplicht van baggerspecie. De reserve riolering wordt hierbij ter dekking ingezet.
Programma 8: Grondexploitaties	Dit betreffen de geraamde kosten van de grondexploitatie Deest Zuid en Pas Affefrden, derhalve ook een ophoging van de boekwaarde.

GEMEENTE DRUTEN
BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD MEERJARENRAMING 2021 - 2024

TAAKVELD	BELEIDSTAAK	Rekening 2019			Begroting 2020			Begroting 2021		
		lasten 2019	baten 2019	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.1	BESTUUR	1.723.754		-1.723.754	1.352.739	0	-1.352.739	1.162.695	0	-1.162.695
0.2	BURGERZAKEN	1.074.885	227.071	-847.812	579.535	229.623	-349.911	623.793	233.068	-390.725
0.3	BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN	17.563	13.386	-4.177	212.489	12.432	-200.057	264.924	12.618	-252.306
0.4	ONDERSTEUNING ORGANISATIE	6.049.018	718.062	-5.330.956	5.735.113	447.366	-5.287.747	6.154.466	418.543	-5.735.923
0.5	TREASURY	82.985	783.317	700.332	-7.841	482.152	489.993	41.096	607.422	566.327
0.61	OZB WONINGEN	360.758	2.259.885	1.899.127	357.758	2.310.361	1.952.603	372.469	2.350.882	1.978.413
0.62	OZB NIET WONINGEN		1.046.960	1.046.960	0	1.049.813	1.049.813	0	1.096.091	1.096.091
0.64	BELASTINGEN OVERIG	21.910	217.948	196.038	24.934	227.735	202.801	25.309	228.893	203.584
0.7	ALGEMENE UITKERING EN OV.UITKERINGEN	0	28.155.688	28.155.688	0	28.881.774	28.881.774	0	29.922.546	29.922.546
0.8	OVERIGE BATEN EN LASTEN (excl. Mutaties R&V)	-3.289.411		3.289.411	57.071	0	-57.071	187.360	0	-187.360
0.9	VENNOOTSCHAPSBELASTING	0		0	0	0	0	0	0	0
1.1	CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	981.070		-981.070	1.091.580	0	-1.091.580	1.180.986	0	-1.180.986
1.2	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	364.396	1.726	-362.670	556.212	5.228	-550.984	470.181	5.306	-464.875
2.1	VERKEER EN VERVOER	2.192.606	220.090	-1.972.516	2.284.059	92.834	-2.191.225	2.335.819	94.226	-2.241.593
2.4	ECONOMISCHE HAVENS EN WATERWEGEN	5.745		-5.745	902	0	-902	0	0	0
3.1	ECONOMISCHE ONTWIKKELING	195.935		-195.935	270.417	0	-270.417	233.946	0	-233.946
3.2	FYSIEKE BEDRIJFS-INFRASTRUCTUUR	223.669	28.580	-195.089	159.578	96.637	-62.941	171.144	109.838	-61.306
3.3	BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	25.407	17.690	-7.717	14.442	15.382	940	23.375	17.113	-6.262
3.4	ECONOMISCHE PROMOTIE	93.015	7.646	-85.369	108.442	6.349	-102.093	82.609	6.444	-76.165
4.2	ONDERWIJSHUISVESTING	1.099.751	25.054	-1.074.697	1.029.364	24.823	-1.004.541	1.019.038	24.596	-994.442
4.3	ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN	832.977	197.468	-635.509	921.450	320.698	-600.752	1.000.691	313.230	-687.461
5.1	SPORTBELEID EN ACTIVERING	203.915	1.234	-202.681	230.975	594	-230.381	174.131	603	-173.528
5.2	SPORT-ACCOMMODATIES	1.084.690	475.879	-608.811	1.099.036	434.785	-664.251	1.053.505	441.307	-612.198
5.3	CULTUURPRESENTATIE-PRODUCTIE EN PARTICIPATIE	449.180		-449.180	465.370	0	-465.370	432.891	0	-432.891
5.5	CULTUREEL ERFGOED	96.755	19.564	-77.191	155.718	7.776	-147.942	130.365	7.892	-122.473
5.6	MEDIA	268.463		-268.463	267.207	0	-267.207	271.400	0	-271.400
5.7	OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	1.715.142	157.815	-1.557.327	1.823.261	159.940	-1.663.321	1.640.031	157.340	-1.482.691
6.1	SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE	1.441.957	54.460	-1.387.498	1.659.785	61.671	-1.598.114	1.417.957	62.596	-1.355.361
6.2	WIJKTEAMS	974.888		-974.888	1.369.564	0	-1.369.564	951.154	0	-951.154
6.3	INKOMENSREGELINGEN	5.142.770	3.751.484	-1.391.286	8.073.502	6.085.189	-1.988.313	5.709.872	3.993.141	-1.716.731
6.4	BEGELEIDE PARTICIPATIE	2.349.543		-2.349.543	2.223.116	0	-2.223.116	2.102.741	0	-2.102.741
6.5	ARBEIDSPARTICIPATIE	617.256		-617.256	634.299	0	-634.299	602.380	0	-602.380
6.6	MAATWERK-VOORZIENINGEN (WMO)	415.462		-415.462	655.996	0	-655.996	726.609	0	-726.609
6.71	MAATWERKDIENSTVERLENING 18 +	4.166.832	153.522	-4.013.310	3.776.648	108.000	-3.668.648	3.888.036	130.000	-3.758.036
6.72	MAATWERKDIENSTVERLENING 18 -	3.655.028		-3.655.028	3.739.309	0	-3.739.309	3.773.363	0	-3.773.363
6.81	GEESCALEERDE ZORG 18 +	53.592		-53.592	129.197	0	-129.197	205.044	0	-205.044
6.82	GEESCALEERDE ZORG 18 +	539.941		-539.941	581.106	0	-581.106	699.313	0	-699.313
7.1	VOLKSGEZONDHEID	669.331		-669.331	772.787	0	-772.787	810.676	0	-810.676
7.2	RIOLERING	1.337.230	1.785.922	448.692	1.514.812	1.867.712	352.900	1.556.262	1.936.704	380.442
7.3	AFVAL	1.335.272	1.267.578	-67.694	1.138.448	1.397.742	259.294	1.108.777	1.527.411	418.634
7.4	MILIEUBEHEER	718.400	82.060	-636.340	1.304.329	200.144	-1.104.185	905.047	146.826	-758.221
7.5	BEGRAAFPLAATSEN	71.869	33.507	-38.362	50.059	21.947	-28.112	86.178	27.277	-58.901
8.1	RUIMTELIJKE ORDENING	503.408	163.295	-340.113	372.306	164.000	-208.306	409.908	55.000	-354.908
8.2	GRONDEXPLOITATIE (NIET BEDRIJVENTERREINEN)	1.024.202	597.856	-426.346	361.360	147.997	-213.363	247.466	136.845	-110.621
8.3	WONEN EN BOUWEN	901.935	889.034	-12.901	1.077.672	490.911	-586.761	678.834	608.156	-70.678
	SALDO BEGROTING/REKENING VOOR BESTEMMING	41.793.094	43.353.782	1.560.687	48.224.106	45.351.616	-2.872.483	44.931.841	44.671.914	-259.927
0.10	MUTATIES RESERVES MBT HOOFDFUNCTIES 0 T/M 8	9.762.059	9.055.280	-706.779	2.611.007	4.476.317	1.865.310	1.590.250	2.235.214	644.964
0.11	**SALDO BEGROTING/REKENING NA BESTEMMING**	51.555.153	52.409.061	**853.911**	50.835.113	49.827.933	**-1.007.180**	46.522.091	46.907.128	**385.036**

GEMEENTE DRUTEN
BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD MEERJARENRAMING 2021 - 2024

TAAKVELD	BELEIDSTAAK	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
		lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0.1	BESTUUR	1.181.187	0	-1.181.187	1.195.812		-1.195.812	1.211.372		-1.211.372
0.2	BURGERZAKEN	632.529	236.331	-396.198	640.144	239.167	-400.977	648.489	242.276	-406.213
0.3	BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN	268.632	12.795	-255.837	271.856	12.949	-258.907	275.390	13.117	-262.273
0.4	ONDERSTEUNING ORGANISATIE	6.177.091	413.938	-5.763.153	6.197.088	412.911	-5.784.177	6.219.431	412.634	-5.806.797
0.5	TREASURY	23.689	540.921	517.232	5.925	474.223	468.298	5.929	425.396	419.467
0.61	OZB WONINGEN	385.537	2.405.549	2.020.012	399.040	2.456.171	2.057.131	413.040	2.509.856	2.096.816
0.62	OZB NIET WONINGEN	0	1.111.436	1.111.436	0	1.124.773	1.124.773	0	1.139.395	1.139.395
0.64	BELASTINGEN OVERIG	25.663	232.601	206.938	25.971	236.418	210.447	26.309	240.361	214.052
0.7	ALGEMENE UITKERING EN OV.UITKERINGEN	0	30.575.489	30.575.489	0	30.748.421	30.748.421	0	31.314.151	31.314.151
0.8	OVERIGE BATEN EN LASTEN (excl. Mutaties R&V)	187.360	0	-187.360	187.360	0	-187.360	187.360	0	-187.360
0.9	VENNOOTSCHAPSBELASTING	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1	CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	1.222.088	0	-1.222.088	1.256.868	0	-1.256.868	1.256.791	0	-1.256.791
1.2	OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	476.612	5.380	-471.232	482.530	5.445	-477.085	488.917	5.516	-483.401
2.1	VERKEER EN VERVOER	2.335.211	95.545	-2.239.666	2.306.503	96.691	-2.209.812	2.326.213	97.946	-2.228.267
2.4	ECONOMISCHE HAVENS EN WATERWEGEN	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1	ECONOMISCHE ONTWIKKELING	237.181	0	-237.181	218.856	0	-218.856	221.638	0	-221.638
3.2	FYSIEKE BEDRIJFS-INFRASTRUCTUUR	102.932	49.282	-53.650	90.542	49.429	-41.112	75.634	43.486	-32.148
3.3	BEDRIJVENLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	23.703	17.352	-6.351	23.987	17.561	-6.426	24.299	17.789	-6.510
3.4	ECONOMISCHE PROMOTIE	83.579	6.534	-77.045	30.445	6.612	-23.833	30.665	6.698	-23.967
4.2	ONDERWIJSHUISVESTING	1.012.459	24.596	-987.863	1.008.307	24.596	-983.711	1.003.989	24.596	-979.393
4.3	ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN	1.028.733	313.260	-715.473	1.057.934	313.286	-744.648	1.089.586	313.315	-776.271
5.1	SPORTBELEID EN ACTIVERING	174.574	611	-173.963	155.458	618	-154.840	155.821	626	-155.195
5.2	SPORT-ACCOMMODATIES	1.063.163	447.485	-615.678	1.594.611	452.855	-1.141.756	1.588.304	458.741	-1.129.563
5.3	CULTUURPRESENTATIE-PRODUCTIE EN PARTICIPATIE	448.408	0	-448.408	399.411	0	-399.411	399.687	0	-399.687
5.5	CULTUREEL ERFGOED	131.574	8.002	-123.572	132.627	8.098	-124.529	133.781	8.203	-125.578
5.6	MEDIA	275.052	0	-275.052	278.227	0	-278.227	281.708	0	-281.708
5.7	OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	1.663.762	159.543	-1.504.219	1.578.559	161.457	-1.417.102	1.600.777	163.556	-1.437.221
6.1	SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE	1.453.859	63.472	-1.390.387	1.380.607	64.234	-1.316.373	1.381.811	65.069	-1.316.742
6.2	WIJKTEAMS	708.001	0	-708.001	698.140	0	-698.140	704.226	0	-704.226
6.3	INKOMENSREGELINGEN	5.978.902	3.994.381	-1.984.521	6.128.318	3.995.625	-2.132.693	6.099.831	3.846.921	-2.252.910
6.4	BEGELEIDE PARTICIPATIE	1.988.457	0	-1.988.457	1.879.767	0	-1.879.767	1.787.747	0	-1.787.747
6.5	ARBEIDSPARTICIPATIE	620.767	0	-620.767	639.720	0	-639.720	657.873	0	-657.873
6.6	MAATWERK-VOORZIENINGEN (WMO)	758.040	0	-758.040	784.882	0	-784.882	798.656	0	-798.656
6.71	MAATWERKDIENSTVERLENING 18 +	4.033.733	130.000	-3.903.733	4.184.976	130.000	-4.054.976	4.346.340	130.000	-4.216.340
6.72	MAATWERKDIENSTVERLENING 18 -	3.825.280	0	-3.825.280	3.884.774	0	-3.884.774	3.934.431	0	-3.934.431
6.81	GEESCALEERDE ZORG 18 +	180.230	0	-180.230	186.128	0	-186.128	188.176	0	-188.176
6.82	GEESCALEERDE ZORG 18 +	709.103	0	-709.103	717.613	0	-717.613	726.942	0	-726.942
7.1	VOLKSGEZONDHEID	821.787	0	-821.787	783.487	0	-783.487	793.646	0	-793.646
7.2	RIOLERING	1.519.432	1.994.805	475.373	1.570.881	2.054.649	483.768	1.627.950	2.116.289	488.339
7.3	AFVAL	1.125.181	1.553.376	428.195	1.132.887	1.581.337	448.450	1.150.693	1.609.801	459.108
7.4	MILIEUBEHEER	858.658	150.641	-708.017	871.332	153.775	-717.557	874.902	154.288	-720.614
7.5	BEGRAAFPLAATSEN	87.511	27.659	-59.852	88.827	27.991	-60.836	90.206	28.355	-61.851
8.1	RUIMTELIJKE ORDENING	415.647	55.000	-360.647	420.635	55.000	-365.635	426.103	55.000	-371.103
8.2	GRONDEXPLOITATIE (NIET BEDRIJVENTERREINEN)	165.854	12.607	-153.247	172.084	17.298	-154.786	180.080	23.607	-156.473
8.3	WONEN EN BOUWEN	687.329	629.214	-58.115	694.534	628.778	-65.756	702.263	631.541	-70.722
	SALDO BEGROTING/REKENING VOOR BESTEMMING	45.098.490	45.267.805	169.314	45.757.652	45.550.368	-207.283	46.137.005	46.098.529	-38.476
0.10	MUTATIES RESERVES MBT HOOFDFUNCTIES 0 T/M 8	1.595.618	1.929.234	333.615	1.571.583	2.200.242	628.659	1.583.307	1.549.509	-33.798
0.11	**SALDO BEGROTING/REKENING NA BESTEMMING**	46.694.109	47.197.038	502.930	47.329.234	47.750.610	421.376	47.720.312	47.648.038	-72.274

Lijst van afkortingen

ADW	Afferdense en Deestse Waarden
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordeningen
ARBO	Arbeidsomstandigheden
ARN	Afvalverwerking Regio Nijmegen
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AVV	Adviesdienst voor verkeer en vervoer
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBSH	Besluit Beheer Sociale Huursector
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW -Compensatiefonds
BDU	Brede doeluitkering
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BRIM	Besluit Rijkssubsidiëring Instandhouding Monumenten
BRK	Basis Registratie Kadaster
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
BROM	Besluit Rijkssubsidiëring Onderhoud Monumenten
BRP	Basisregistratie Personen
BRRM	Besluit Rijkssubsidiëring Restauratie Monumenten
BSG	Bestaand Stedelijk Gebied
BSO	Buitenschoolseopvang
BSOT	Brede School Ondersteuningsteams
BTHMW	Bijna Thuis Huis Maas en Waal
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BVO DRAN	Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAR-UWO	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling- Uitwerkingsovereenkomst
CAZ	Collectieve Aanvullende Zorgverzekering (CAZ)
CBS	Centraal Buro voor de Statistiek
CER	Compensatie eigen risico
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
CPB	Centraal Plan Bureau
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CVA	College van Arbeidszaken
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
DAR	Dienst Afvalstoffen en Reiniging
DB	Dagelijks Bestuur
DBA	Dynamische Beleidsagenda
DO	Definitief ontwerp
DSO	Digitale stelsel Omgevingsrecht
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EGEM	Elektronische Gemeenten
E-MOVO	Elektronische Monitor en Voorlichting
EMU	Economische en Monetaire Unie
ETM	Energietransitiemodel
FIDO	Wet financiering decentrale overheden
FPU	Flexibele Pensioen Uitkering
FTE	Full-time equivalent
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGW	Grond-, weg en waterbouw
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening Ongevallen en Rampen
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GOA	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid
GP	Geregisteerd Partnerschap
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk verkeersveiligheidsplan
HALT	Het alternatief
HCD	Hockeyclub Druten
HGKM	Huiselijk geweld en kindermishandeling
HHT	Huishoudelijke Hulp Toeslag
HOV	Hoogwaardig openbaar vervoer
I&A	Informatievoorziening & Automatisering
IBA	Individuele Behandeling van Afvalwater
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestings Plan
IMK	Intermediar Midden Kleinbedrijf
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOAW	Inkomensvoorz. Oudere en ged. Arbeidsongeschikte werkloze Werkn.
IOAZ	Inkomensvoorz. Oudere en ged. Arbeidsongeschikte werkloze Zelfst.
IOR	Interregionaal Overlegorgaan Rivierenland
IPO	Interprovinciaal Overleg
iRvN	ICT Rijk van Nijmegen
IVBP	Integraal Veiligheidsbeleidsplan
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KAN	Knooppunt Arnhem Nijmegen
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
KLPD	Korps landelijke politiediensten
KWP	Kwalitatief Woningbouwprogramma
LHO	Lokaal Handhavingsoverleg
LKWP	Lokale Kwalitatieve Woningbouwprogramma
LOP	Landschapsontwikkelingsplan
LTP	Lokale Toegangspoort
LVG	Licht Verstandelijk Gehandicapten
MAB	Meerjarenplanning Actualisatie Bestemmingsplannen
MARN	Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen
MEV	Macro Economische Verkenningen
MFC	Multi Functioneel Centrum
MGR	Mudulaire gemeenschappelijke regeling
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MOP	Meerjaren Onderhoudsplanning
MPG	Meerjarenprognose grondbedrijf
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NARIS	NAR Risicomanagement Informatie Systeem
NEN	Nederlandse Norm
NIM	Nijmeegse Instelling voor Maatschappelijk werk
NMP	Nationaal Mileu Programma
NP	Nabestaandenpensioen
NPR	Nederlandse Praktijk Richtlijn
NSVV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
OALT	Onderwijs in Andere Levende Talen
OBR	Openbare Bibliotheek Rivierenland
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OGO	OntwikkelingsGericht Onderwijs
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OP	Oudedagpensioen
OV	Openbaar Vervoer
OVD	Ondernemersvereniging Druten
OVL	Openbare Verlichting
OVO	Onderlinge Verzekeringen Overheid
OZB	Onroerende Zaak Belasting
POH	Praktijkondersteuner huisarts
PGB	Persoonsgebonden budget
PPS	Publieke- Private samenwerkingen
PREV	Programmering Regionale Verkeersveiligheid
PVVP	Provinciaal Verkeer en Vervoerplan
RAP	Regionaal Actieplan
RAS	Regionale adaptiestrategie
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RBGZ	Regionale Brandweer Gelderland-Zuid
RBT	Regionaal Bureau voor Toerisme
RDMZ	Rijksdienst Monumentenzorg
RDW	Rijksdienst wegverkeer
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RO	Ruimtelijke Ordening
ROB	Regionaal Ondersteunings Bureau
ROV	Ruimtelijke Ordening Volkshuisvesting
ROVL	Richtlijn Openbare Verlichting
RTG	Ronde Tafel Gesprekken
RTV	Radio en Televisie
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RUP	Ruimtelijk Uitvoeringsplan
SBO	Speciaal Basisonderwjs
SCAD	Stichting Culturele Accommodatie Druten
SE	Standaardeenheid
SKW	Sociaal Kultureel Werk
SNO	Service Niveau Overeenkomst
SO	Speciaal Onderwijs
SODC	Stichting Ondernemersfonds Druten Centrum
SOH	Spreekuurondersteuner Huisartsenzorg
SPOM	Stichting Primair Onderwijs Maas & Waal
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
SSKW	Stichting Sociaal Kultureel Werk
SVG	Stichting Vervoer Gehandicapten
TERP	Toeristisch en Recreatief Platform
TOR	Team Openbare ruimte
TSV	Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk
TVAN	Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs
VHV	Volkshuisvesting
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNR	Vereniging van Nederlandse Riviergemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VPTZ	Vrijwilligers palliatieve terminale zorg
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
VROM	Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig Schoolverlaten
VTA	Visual Tree Assesment
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatieplan
VVTV	Voorwaardelijke Vergunninghouders Tot Verblijf
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WAS	Wet Aansprakelijkheid Speeltoestellen
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WDW	Werkorganisatie Druten Wijchen
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WKB	Wet kwaliteitsborging
WKO	Warmte- en koudeopslag
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOM	Wijk Ontwikkelings Maatschappij Druten-West B.V.
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelasting
WPB	Wet bescherming persoonsgegevens
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WTCG	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WUW	Wet Uitkering Wegen
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen, Welzijn, Zorg
ZLTO	Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie
ZMLK	Zeer Moeilijk Lerende Kinderen

Beantwoording vragen begroting

Algemeen deel

Restauratie en verbetering Oude Toren Puiflijk

Om de Oude Toren te restaureren en te verbeteren is volgens deze programmabegroting een totaalbedrag nodig van €120.582,- Na inzet van bestaande budgetten en een te ontvangen SIM-Subsidie bedraagt de netto-investering €42.400,-

Welke bestaande budgetten worden aangesproken en wat zijn de hoogten hiervan?

-Budget monumentenzorg	€ 16.000
-Post groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 15.000
-Budget overheveling uit jaarrekening 2019	€ 15.000 +
	€ 46.000

Wat is de hoogte van de SIM-Subsidie?

Voor de toren te Puiflijk is een subsidie van € 32.182,-- beschikt.

U verwijst in de begroting naar een uitgevoerd onderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd door EAG in opdracht van de gemeente. De stichting had overigens eerder al een onderzoek laten uitvoeren door MAB, een bij de gemeente bekend en gewaardeerd bureau. Was er aanleiding om aan EAG opdracht te geven om een nieuw onderzoek te doen?

Door team onderhoud gebouwen was op 7 november 2019 al contact gelegd met EAG voor het opstellen van een PIP-plan voor de Toren in Puiflijk. De kostenraming van MAB ontvingen wij op 29 november 2020. Omdat de kostenraming van MAB niet alleen restauratie maar ook andere aspecten betrof is gekozen om de subsidieaanvraag bij EAG neer te leggen.

Waarom is de subsidie gebaseerd op het rapport van EAG en niet op het rapport van MAB?

Omdat EAG het PIP (Periodiek Instandhoudingsplan) heeft opgesteld en de subsidie heeft aangevraagd.

Zijn er zaken in dit onderzoek zaken naar voren gekomen, welke niet in de subsidie zijn gehonoreerd? Nee. Zo ja welke?

De toren staat op een terp. Deze terp is eigendom van de RK-kerk en wordt momenteel nog gepacht door de gemeente. Zowel wat betreft de terp zelf als de toegang tot de terp en dus ook de toren, zijn door achterstallig onderhoud slecht. Klopt het dat de erfpacht wordt teruggegeven aan de RK-kerk?

De gemeente Druten zal de lopende erfpachtovereenkomst met de parochie opzeggen, als over het beheer van de zich daarop bevindende gemeentelijke opstallen (herdenkingsmonument, standbeeld Pöke, speeltoestellen) en de bomen

rondom de terp een overeenkomst is gesloten, met de eigenaar en de nieuwe pachter van de terp.

Klopt het dat het (achterstallig) onderhoud van de terp, een van de budgetten is waaruit de toren nu wordt gerestaureerd?

Nee. Het budget voor groenonderhoud wordt niet aangesproken voor de restauratie van de toren.

Wat heeft dit voor consequentie voor de terp en de veiligheid van de terp en dus ook de toren?

Zolang de lopende pachtovereenkomst niet is opgezegd blijft de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van de terp en is de instandhouding en veiligheid van de terp geborgd.

Zijn over de inhaalslag van het onderhoud aan de terp na de teruggave van de erfpacht afspraken gemaakt met de RK-kerk en/of de stichting oude toren?

Nee. Over de teruggave van de erfpacht moeten nog afspraken worden gemaakt met de RK-kerk en de stichting oude toren.

De gemeente brengt, indien dit voorstel wordt aangenomen, €120.000,- in voor herstel van de toren. Met deze subsidie noemt de gemeente zich eigenaar van het project. De stichting brengt voor toren en terp naar verluid €200.000,- in, mits tot overeenstemming wordt gekomen. Welke zeggenschap krijgt de stichting hiervoor terug?

De stichting krijgt de toren voor 40 jaar in erfpacht. In de opstal-/erfpachtakte zal een aantal nadere bepalingen al dan niet met beperkingen worden opgenomen.

Uitgangspunt hierbij is dat de stichting het gestelde doel in hun beleidsplan “Wat wij willen met toren en terp” moet kunnen verwezenlijken.

Ondergetekende heeft een schrijven over dit besluit d.d. 1 september 2020 onder ogen gekregen waarin de ambtenaar schrijft “Over de hoogte van de investering kan geen discussie meer bestaan”, wat wordt hiermee bedoeld?

De gemeente heeft goed gekeken naar haar financiële mogelijkheden.

Zij is hierbij niet over een nacht ijs gegaan. Enkele scenario’s zijn de revue gepasseerd en teruggekoppeld met de stichting. Uit die gesprekken is gebleken dat de financiële wensen van stichting voor hun plannen en de gemeentelijke mogelijkheden ver uit elkaar liggen. We zijn inmiddels een jaar verder en verdere discussie over de gemeentelijke bijdrage lijkt dan ook niet zinvol.

De stichting geeft aan diverse keren contact gezocht te hebben met wethouders en burgemeester. Diverse keren bleken de afspraken niet bekend te zijn bij de betreffende bewindslieden en stonden waardevolle vrijwilligers voor niks op het gemeentehuis. Waarom c.q. waardoor is het overleg zo moeizaam verlopen?

Het project heeft veel raakvlakken met de onderdelen Cultuur, Onderhoud, Monumenten en Grondzaken. In 2019 is ingestoken op met name de overdracht van de toren inclusief de terp (Vastgoed –en Grondzaken). Na het vertrek van de

portefeuillehouder is de nadruk meer komen te liggen op de meerwaarde van het initiatief voor de gemeente, de restauratie en verbetering van de toren, en de financiële positie van de gemeente. Er is een nieuwe portefeuillehouder aangewezen en een andere ambtenaar als aanspreekpunt. Hierdoor verliep het project moeizaam en is de coördinatie van de overleggen niet altijd goed gelopen. Ook het thuiswerken heeft hieraan bij gedragen.

Indien de stichting zich terug zou trekken uit het proces, op moment zij zich niet serieus genomen zou voelen, is er dan een plan B voor de toekomst van de Oude Toren?

De restauratie van de toren is noodzakelijk dus die zal de gemeente graag willen uitvoeren. Daarnaast zullen de verbeteringen o.a. in de vorm van het aanbrengen van de tussenvloeren worden doorgevoerd zodat als er een nieuw initiatief zich aandient de toren klaar is voor een nieuwe bestemming c.q. gebruik.

Uitleg passage Risicoprofiel:

De financiële risico's van de ambtelijke fusie zijn in de begroting 2021 van de Werkorganisatie Druten Wijchen genoemd te weten ziekteverzuim, opgebouwde verlofuren (stuwmeren) en overtreding AVG. Bij de jaarrekening 2021 van de WDW weten we pas of, en in welke mate een financieel risico zich daadwerkelijk heeft voorgedaan. Dit risico komt voor rekening van beide gemeenten.

In verband met de huidige Corona-crisis zijn mogelijke extra kosten meegenomen in de berekening van het risicoprofiel. Denk hierbij aan o.a. aan de extra inzet van ambtelijke personeel voor uitvoering van de bedrijfsregeling TOZO.

Uitbreiding bestuurs- en griffieondersteuning:

In het presidium van 3 maart 2020 is besproken tot voortzetting van structurele ondersteuning van de twee griffiemedewerkers. De kosten hiervoor zijn begroot op € 63.000. In combinatie met het huidig beschikbaar budget voor de griffiemedewerkers resulteer dit in een structurele uitzetting van € 45.000.

Sociaal domein:

Waarom is bij EHBO achter het stuur gekozen voor een vergoeding van 60 euro, terwijl een rijbewijs duurder is? Waar is dat bedrag op gebaseerd?

De jongere krijgt (symbolisch) de eerste autorijles gratis. Dit vergoed de gemeente Druten. Tegenwoordig nemen jongeren vaak pakketten rijlessen. Daarom rondt de gemeente het bedrag voor elke deelnemer af naar boven: € 60,-

Aanvullend antwoord op de vraag van Mevr. Uitdehaag, Sociaal Maas en Waal.
Over de oplopende tekorten in de jeugdzorg. Wat is de stand van zaken voor 2020 en zijn er knoppen om aan te draaien om de tekorten te beteugelen.

In mijn antwoord gaf ik aan dat de prognose voor 2020 over het eerste half jaar laat zien dat de gemeente Druten voor de jeugdhulp redelijk binnen de begroting blijft. Het is echter een prognose. De jeugdzorg is grillig en laat zich lastig prognosticeren.

Zijn er knoppen om aan te draaien om de tekorten te beteugelen?

In mijn antwoord gaf ik aan dat de gemeente met betrekking tot de kosten voor jeugdzorg maar beperkte beïnvloedingscontrole (knoppen om aan te draaien) heeft.

Eén voorbeeld van zo'n "knop" is de POH-Jeugd omdat veel verwijzingen naar – vaak dure - zorg via huisartsen gaan. Daarnaast kan het Sociaal Team bij het toekennen van producten zoals (specialistische) begeleiding scherper inzetten.

Met mijn antwoord benoemde ik niet de initiateven die op *langere* termijn de jeugdzorg positief gaan beïnvloeden. Denk daarbij aan Buurtgezinnen, de regionale inspanningen om uithuisplaatsingen te voorkomen (zoals inzet JIM - Jouw ingebrachte mentor), de inzet van de jongerencoach in het Sociaal Team per 1-1-2021 en de preventieve maatregelen die wij in het beleidsplan hebben beschreven. Deze initiatieven zijn maatregelen die op langere termijn pas zichtbaar effect zullen hebben maar gaan ook bijdragen om de tekorten in de jeugdzorg terug te dringen. In zekere zin zijn deze maatregelen ook een bepaalde vorm van knoppen om de tekorten te beteugelen. Ik vind het daarom van belang u deze initiatieven aanvullend nog te benoemen.

Blz. 41 Leefbaarheidssubsidie: Is er overzicht van de projecten/aanvragen die een leefbaarheidssubsidie hebben ontvangen?

Er zijn tot nu toe in 2020 drie leefbaarheidssubsidies verstrekt. Een overzicht:

Aan de dorpen in Druten is een waarderingssubsidie verstrekt voor Koningsdag. Dit is een kleine subsidie die niet terugbetaald wordt.

Er is een subsidie verstrekt aan Vitaal Druten voor de dorpenronde. Hiermee konden ze hun gebiedscoöperatie (voor een collectieve energievoorziening/-inkoop) onder de aandacht brengen bij de inwoners. We hebben de kosten voor de zaalhuur en de beamer gesubsidieerd.

Er is een subsidie verstrekt aan De Rietwaoiers. Dit is een buurtvereniging. De subsidie is ingezet voor activiteiten. Zij maken het mogelijk dat mensen elkaar herhaald ontmoeten.

Verder heeft Dorpsraad Deest een subsidie gehad voor eenmalige oprichtingskosten en een waarderingssubsidie voor uitvoeringskosten.

Welzijnsorganisatie Meervoormekaar heeft een subsidie gehad voor het Buurtfonds en de Meerdoenertjes.

Vraag

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie Blz 37 Overzicht investeringen WK Volleybal vrouwen investering 5000, Waar wordt dit geld aan besteed? Wat is de status? Wat krijgt Druten hiervoor?

Even ter inleiding

In het najaar van 2022 vindt het WK Volleybal dames voor de eerste maal in de historie in Nederland plaats.

Het is de wens van de organisatie dat alle deelnemende landen in de eerste fase van het toernooi worden ondergebracht in verschillende Gelderse gemeenten.

Druten zal met de regio (Beuningen, West Maas en Waal, Wijchen en Druten) mee participeren in dit WK.

Waar wordt dit geld aan besteed?

De 5.000 aan (sportieve) side-events in de gemeente voor, tijdens en na het WK Volleybal. Te bepalen en uit te werken in samenwerking met lokale (bijv. volleybal)verenigingen. Bijvoorbeeld:

- clinics op scholen
- (bedrijven)toernooien
- bestaande toernooien in de sfeer van het WK (Copacabana aan de Maas en Waal), denk bijvoorbeeld aan het beachvolleybal in Druten (misschien dan wel met palmen, in andere sfeer)
- een sporttoer van Nevobo (de Nederlandse Volleybalbond) en de Gelderse Sport Federatie (GSG) langs de deelnemende gemeenten
- Verdere creatieve ideeën/koppelingen aan bestaande activiteiten, etc.

(huisvesting en accommodatie van een volleybal landenteam wordt geheel gefinancierd door de gemeente Wijchen)

Wat is de status?

Samen met de Nevobo is er een bijeenkomst geweest, waarvoor alle volleybalverenigingen uit de vier gemeenten zijn uitgenodigd.

Er bleek voldoende enthousiasme bij de volleybalverenigingen (in Druten hebben drie volleybalverenigingen hun steun en enthousiasme aangegeven) in de vier gemeenten om dit gezamenlijk op te pakken.

Eind 2020 is er een volgend overleg met de Nevobo over de stand van zaken en verdere ontwikkelingen.

Wat **krijgt Druten hiervoor**?

- side-events
- een grootschalig topsportevenement binnen de gemeente
- draagt bij aan een levende en bruisende regio en zet de regio op de kaart
- positieve bijdrage aan volleybalbeleving, sportparticipatie en versterken volleybalverenigingen.

Fysiek domein:

Hoeveel inwoners in het buitengebied van Druten hebben een aansluiting genomen op de glasvezel?

Dat is 56%.

De kwaliwaal in relatie tot de stort van Granuliet

Mevrouw Uitdehaag had gisteren tijdens de inloop vragen over de stort in de Kaliwaal in relatie tot de stort in Alphen van granuliet. We hebben al aangegeven dat alles wat er in de Kaliwaal gestort wordt voldoet aan regels. Dat er raad een presentatie van de aannemer heeft gehad en dat de raad ter plaatse een bezoek heeft gebracht. Dat de aannemer openheid geeft van wat er wanneer gestort wordt.

	M	

MOTIE

Agendapunt: Begroting 2021
Onderwerp: Betrokkenheid raad bij Gelenberg
De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 12 november 2020, Constaterende, dat: - Er wordt een sporthal gebouwd waarvan de prijs in een paar maanden is opgelopen naar 19 miljoen, de grootste investering van gemeente Druten. - Overwegende, dat: - Bouw sporthal zwembad, een grote investering. - Goed kunnen monitoren van het financiële en tijdsproces van de bouw. - Bijsturen bij onder-overschrijdingen.
Roept het college van B&W op: 1. De raad actief te betrekken bij de voortgang in het project Gelenberg door twee maandelijks via de mededelingen tijdens een raadsvergadering of een informatienota de raad te informeren over de stand van zaken. en gaat over tot de orde van de dag.
Namens de fractie(s) van: Johan Wiersma CDA Druten

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 november 2020:

de raadsgriffier,	de voorzitter,
M.J. van IJsseldijk	C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

	M	

Sociaal Maas en Waal

MOTIE

Agendapunt: 11.2 begroting 2021-2024

Onderwerp: financiële ondersteuning d.m.v. EU-herstelplan bij isoleren van woningen

De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 12 november 2020,

Overwegende dat;

- Isolatie een no-regretmaatregel is in de energietransitie, die bovendien goed is voor het comfort van woningen, een lagere energierekening én goed is voor het milieu;
- Met het REACT-EU programma uit het Europees herstelplan een aanpassing op de lopende operationele programma's (2014-2020) van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling doorgevoerd moet worden.

Constaterende dat;

- De motie Segers/Klaver (35570 nr. 26) de regering verzoekt een nationaal isolatieprogramma te ontwerpen;
- De Europese Commissie op 14 oktober 2020 haar renovatiegolfstrategie[1] heeft gepubliceerd en het verdubbelen van de woningrenovatie als belangrijke pijler ziet voor economisch herstel;
- Nederland vanuit het EU- herstelplan een envelop van €5,6 miljard ontvangt waarvan minimaal 37% besteed moet worden aan duurzaamheid;
- Deze eerder genoemde strategie kan leiden tot het aanscherpen van Europese regelgeving met betrekking tot het verduurzamen van woningen;
- Nederland uiterlijk in april 2021 een herstelplan moet indienen bij de Europese Commissie en dat de Europese Commissie lidstaten uitnodigt om het verduurzamen van woningen op te nemen in dit herstelplan.

Verzoekt het college van B&W om:

1. Er bij het kabinet op aan te dringen om in het herstelplan (uiterlijk in te dienen april 2021) een ambitieus isolatieprogramma voor woningen op te nemen zodat met de middelen beschikbaar gesteld door de Europese Commissie een slag gemaakt kan worden in woningisolatie;
2. Er via Gedeputeerde Staten bij het Operationeel Programma Oost op aan te dringen om het verduurzamen van woningen en maatschappelijk vastgoed op te nemen in de aanpassingen van de lopende en toekomstige operationele programma's;
3. Er via Gedeputeerde Staten bij het Operationeel Programma Oost op aan te dringen om bij de ontwikkeling van het isolatieprogramma voor (sociale huur)woningen als voorwaarde te stellen dat de maandelijkse woonlasten

[1] Website Europese Commissie, 14-10-2020, 'De renovatiegolf: verdubbeling van het renovatietempo om emissies te verlagen, herstel te stimuleren en energiearmoede terug te dringen', https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/IP_20_1835.

van de huurder na de renovatie niet meer mogen stijgen dan de besparing in energiekosten oplevert. en gaat over tot de orde van de dag.
Namens de fractie(s) van: Dini Uitdehaag Ton Ebben Sociaal Maas en Waal

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 november 2020:

de raadsgriffier,	de voorzitter,
M.J. van IJsseldijk	C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1932
Extern Zaak ID	Z/20/052868
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	11.3
Omschrijving	Versterking regionale samenwerking Regio Arnhem Nijmegen
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Mollema, Esther
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	06-46824251
E-mail adres steller	e.mollema@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beslisnota voor de raad over voorstellen versterking regionale samenwerking Arnhem Nijmegen
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief
Bijlage 2: Visie Groene Metropoolregio
Bijlage 3: Contouren Regionale Agenda
Bijlage 4: Gemeenschappelijke regeling
Bijlage 5: Bedrijfsplan
Beantwoording Technische vragen Regionale Samenwerking - Kernachtig Druten
Ingekomen brief - Raden Regio Arnhem Nijmegen - Conceptbrief aan stuurgroep radenbijeenkomst 5 oktober 2020
Bijlage bij ingekomen brief - Raden Regio Arnhem Nijmegen - Conceptbrief aan stuurgroep reactie radenbijeenkomst 5 oktober 2020
Ingekomen brief - Henk van den Berg - secr Stuurgroep Versterking Regionale Samenwerking - Brief namens diverse raadsfracties
Bijlage 1 bij ingekomen brief - Brief aan stuurgroep reactie radenbijeenkomst 5 oktober
Bijlage 2 bij ingekomen brief - Beantwoording raadsledenbrief
Ingekomen stuk - Gemeenteraad Renkum raadsbrede motie GR

Gemeente Druten

Geagendeerd	Vergaderdatum
College BenW spoed Druten	6 oktober 2020
Presidium Druten	19 oktober 2020
Raad RTG Druten	29 oktober 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de Visie Regio Arnhem-Nijmegen Groene Metropoolregio, als basis voor de profilering van de regio en onderbouwing van de keuze voor opgaven op de Regionale Agenda
2. In te stemmen met de Contouren voor de Regionale Agenda 2021 en verder
3. Het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen te treffen
4. Het college toestemming te verlenen om het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem-Nijmegen City Regio met ingang van 1 januari 2021, in te trekken
5. In te stemmen met een bijdrage per inwoner van €2,50 ten behoeve van de basisfinanciering van de regionale samenwerking
6. In te stemmen met het continueren van de bijdrage van €1,- per inwoner, voor een tweede periode van 5 jaar van 2021 t/m 2025, in verband met de voortzetting van The Economic Board

Besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de Visie Regio Arnhem-Nijmegen Groene Metropoolregio, als basis voor de profilering van de regio en onderbouwing van de keuze voor opgaven op de Regionale Agenda
2. In te stemmen met de Contouren voor de Regionale Agenda 2021 en verder
3. Het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen te treffen
4. Het college toestemming te verlenen om het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem-Nijmegen City Regio met ingang van 1 januari 2021, in te trekken
5. In te stemmen met een bijdrage per inwoner van €2,50 ten behoeve van de basisfinanciering van de regionale samenwerking
6. In te stemmen met het continueren van de bijdrage van €1,- per inwoner, voor een

Gemeente Druten

tweede periode van 5 jaar van 2021 t/m 2025, in verband met de voortzetting van The Economic Board

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 52868

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Voorstellen versterking Regio Arnhem Nijmegen

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met *de Visie Regio Arnhem-Nijmegen Groene Metropoolregio*, als basis voor de profilering van de regio en onderbouwing van de keuze voor opgaven op de Regionale Agenda

2.In te stemmen met de *Contouren voor de Regionale Agenda 2021 en verder*

3. Het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen te treffen

4. Het college toestemming te verlenen om het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem-Nijmegen City Regio met ingang van 1 januari 2021, in te trekken

5. In te stemmen met een bijdrage per inwoner van €2,50 ten behoeve van de basisfinanciering van de regionale samenwerking

6. In te stemmen met het continueren van de bijdrage van €1,- per inwoner, voor een tweede periode van 5 jaar van 2021 t/m 2025, in verband met de voortzetting van The Economic Board

Aanleiding
In het voorjaar van 2019 hebben de 18 colleges van B&W in de regio Arnhem-Nijmegen besloten een proces te starten om de regionale samenwerking te versterken. De urgentie hiervoor is tweeledig: slagkracht organiseren voor de grote opgaven die op de regio afkomen én het tot stand brengen van een transparante en democratisch gelegitimeerde regionale besluitvorming.

De stuurgroep die dit proces onder zijn hoede heeft, schetste begin dit jaar de eerste contouren voor de visie, agenda en werkwijze van de nieuwe versterkte samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen:

- Een nieuwe regionale opgavegerichte agenda die aansluit bij de agenda van andere overheden en maatschappelijke partners;
- met een scherpere profilering en lobby, met een heldere visie en ambitie gericht op kwalitatieve groei en stedelijke ontwikkeling in balans met een groene en ontspannen leefkwaliteit;
- met een nieuwe transparantie: de individuele raden kunnen zelf beslissen aan welke opgaven ze deelnemen en het budget en mandaat dat daarbij wordt verleend;
- met een nieuwe slagvaardigheid: een programmatische aanpak, waarin per opgave ruimte en mandaat wordt gegeven om (met maatschappelijke partners) een welomschreven opdracht tot uitvoering te brengen;

- met een bestuur en een klein regiobureau dat de samenwerking binnen de opgaven regisseert en faciliteert.

Deze contouren zijn in februari en maart 2020 in alle colleges en raden besproken. Daarbij heeft de stuurgroep nadere reacties en ideeën opgehaald voor de uitwerking hiervan tot concrete voorstellen. De contouren zijn vervolgens uitgewerkt in de visie Groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de contouren van de regionale agenda en een gemeenschappelijke regeling.

De stuurgroep heeft de concrete voorstellen eind april ter informatie toegezonden aan de colleges, met het verzoek ze met de raden te delen. Daarbij is aangegeven dat de besluitvorming vanwege de coronacrisis en de nieuwe urgenties die dit met zich meebracht, naar het najaar van 2020 is verplaatst. Dit gaf de stuurgroep de mogelijkheid om de belangrijke communicatiemomenten met colleges en raden later in te kunnen halen. Dit is inmiddels (deels digitaal) gebeurd. Daarom heeft de stuurgroep vervolgens de stukken kunnen vrijgeven voor definitieve besluitvorming door de 18 gemeenteraden. Deze liggen nu ter besluitvorming voor.

Voorstellen ter besluitvorming
Er wordt nu een besluit gevraagd op de drie afzonderlijke documenten.
De voorstellen betreffen:
- Visie op de regio Arnhem-Nijmegen;
- Contouren voor de regionale agenda van 2021;
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen 2020.

Het college stelt daarnaast ook het bedrijfsplan versterkte regio vast. Hierin zijn de financiële consequenties beschreven. Ten behoeve van besluitvorming in de raad hierover zijn deze financiële consequenties opgenomen in het raadsvoorstel onder het kopje ‘financiën’.

De aanbiedingsbrief bevat een toelichting op de voorstellen, met daarbij de vraag om de voorstellen ter besluitvorming aan te bieden aan de gemeenteraden met het verzoek om hierover in de maand november of december 2020 te besluiten. In de aanbiedingsbrief geeft de stuurgroep aan dat de inhoud van de voorstellen voldoende toekomstbestendig is en tevens houvast biedt voor de korte termijn en veranderende omstandigheden, zoals die zich nu voordoen met de coronacrisis. De agenda biedt ruimte om waar nodig nieuwe zaken in te passen. De voorgestelde besturing en de opgavegerichte werkwijze biedt volgens de stuurgroep de slagkracht en wendbaarheid die we zeker in crisistijd goed kunnen gebruiken.

Uitwerking en besluitvorming regionale agenda
De stuurgroep werkt ondertussen door aan de afgesproken nadere uitwerking van de vijf opgaven. De contouren van de regionale agenda worden vertaald in een definitieve regio agenda, voorzien van een uitvoeringsprogramma voor 2021-2022.

In onderstaand schema wordt de samenhang tussen de verschillende 'producten' toegelicht.

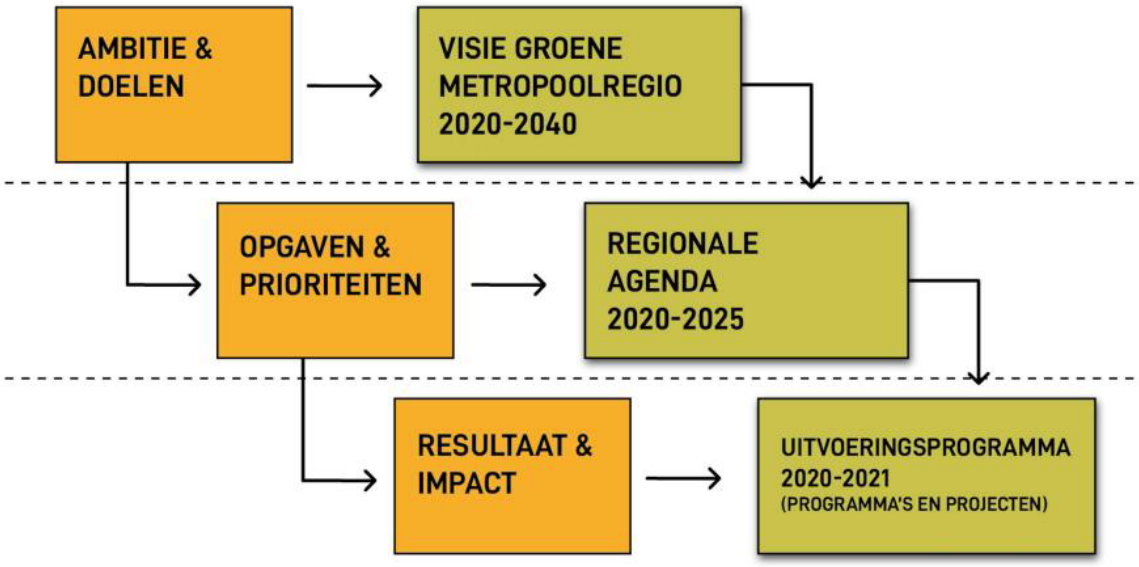

Vanuit de 18 gemeenten zijn inmiddels bestuurlijke opgaveteams gevormd waarbij vijf regionale bestuurders opereren als bestuurlijk trekker. Bij de invulling van de opgaven worden ook externe partners betrokken via hiertoe specifiek belegde bijeenkomsten of via bestaand overleg. De provincie en The Economic Board zijn al eerder betrokken bij het opgavenproces.

De regionale agenda wordt eind oktober opgeleverd. Deze wordt dan via een apart college- en raadsvoorstel aan de regiovoorstellen toegevoegd, zodat de regionale agenda bij de besluitvorming over de regioversterking kan worden betrokken.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
24-09-2020	Voortgang versterkingsproces - Voor kennisgeving aangenomen 52319
25-06-2020	Kennis te nemen van de informatienota over 'voorstellen versterking samenwerking in de Regio Arnhem Nijmegen' 47441
22-05-2019	Kennis te nemen van het besluit om samen met de 18 regiogemeenten een proces te starten tot versterking van de regionale samenwerking Arnhem-Nijmegen 30228

Gewenst resultaat
Doelstelling is om met de 18 regiogemeenten en de betrokken triple helix partners te komen tot een versterkte samenwerking op schaal van de regio Arnhem-Nijmegen. Positieve besluitvorming in de raden dit najaar maakt het mogelijk om per 1 januari 2021 met de versterkte samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen te starten.

Argumenten

1 Grote opgaven, transparantie en democratische legitimatie maken deze versterking noodzakelijk
Versterking van de regionale samenwerking is nodig vanwege een dubbele urgentie: slagkracht organiseren voor de grote opgaven die op de regio afkomen én het tot stand brengen van een transparante en democratisch gelegitimeerde regionale besluitvorming. De regio heeft een bleek profiel en benut haar potenties onvoldoende. Tegelijkertijd komen er grote opgaven op de regio af die een aanpak vereisen die boven de lokale gemeenten uitstijgt. De opgaven en ambities voor deze regio zijn zodanig groot en veelomvattend dat ze om een meer integrale en krachtige besturing vragen.

2. De opgaven zijn grensoverschrijdend
Onze regio groeit door toenemende inwoneraantallen, waarbij tegelijkertijd kwalitatieve welvaartsontwikkeling achterblijft. We zijn onvoldoende in beeld bij andere overheden, met name rijk en provincie. Er is grote urgentie om de problemen van werkloosheid, economische groei, huisvesting en bereikbaarheid te lijf te gaan. Vooral de economische opgave is in het afgelopen jaar - mede vanwege de coronacrisis - nog groter geworden. Er is gezamenlijke inzet noodzakelijk om iedereen werk en huisvesting te kunnen bieden en tegelijkertijd de regio bereikbaar te houden; de regio duurzaam, energieneutraal en circulair te maken en te zorgen voor het behoud van onze leefomgeving en ontspannen leefkwaliteit. Veel van deze opgaven zijn gemeentegrensoverschrijdend. We hebben elkaar hiervoor nodig.

3. Het profiel de regio kan scherper en sterker
Het Rijk en de provincie spreken ons op veel grote opgaven aan als regio en niet als 18 losse gemeenten. De steden komen - zeker als ze samen optrekken - soms nog wel binnen, maar voor kleinere gemeenten is het steeds lastiger om samenwerking en gehoor te vinden als enkele speler in het Nederland en Europa van de regio's. Het Rijk en de provincie willen graag zakendoen met een sterke en slagvaardige regio Arnhem-Nijmegen met scherpe ambities, vertaald in een agenda voor de korte en langere termijn. Dat wordt ook onderstreept in de verschillende samenwerkingen rond grote programma's als Woondeal, MIRT, RES etc.

4. Een goede gebiedsagenda is de basis voor constructieve samenwerking
De provincie Gelderland wil graag met de regio samenwerken om zo een gezamenlijke gebiedsagenda voor de regio Arnhem-Nijmegen te laten ontstaan, waarin zowel de regiogemeenten als de provincie hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen zullen samenbrengen. Uit gesprekken tussen stuurgroep, TEB en regio is het plan ontstaan om de nieuwe samenwerking vast te leggen in een nieuw bestuursakkoord dat voortbouwt op het oude, maar dan met de hele regio en triple helix goed betrokken. De intentie hiertoe wordt uw college in een concept-intentieverklaring aangeboden met de regionale agenda.

5. Meer zicht en grip voor raden en colleges is nodig
De huidige regionale samenwerking heeft te weinig slagkracht om deze grote regionale opgaven goed op te pakken. Tegelijkertijd is versterking van de samenwerking voor ons

alleen mogelijk als dat ook leidt tot versterking van de betrokkenheid en zeggenschap van de democratische organen. Op dit moment is er voor raden en colleges weinig zicht en grip op de regionale agenda. Er zijn ook amper mogelijkheden voor democratische controle en verantwoording.
De nieuwe gemeenschappelijke regeling voorziet in een grotere transparantie en betere aansluiting en sturingsmogelijkheden voor gemeenteraden. Er zijn vaste momenten in het jaar waarop raden kunnen sturen en kiezen. Via raadsontmoetingen blijven raden op de hoogte van de voortgang van de opgaven. Daarnaast functioneert de raadsagendacommissie als verbindende communicatieve schakel tussen het regiobestuur en de lokale raden. Hierdoor komen de raden beter in positie.

Tegenargumenten en risico's
Belangrijk risico in deze fase is dat niet alle 18 gemeenten instemmen met de voorstellen. Er ontstaat dan een hybride situatie waarbij gezocht moet worden naar een oplossing voor de kortere en langere termijn. Dit kan dan ook direct gevolgen hebben op de samenwerkingen die nu met kracht worden vormgegeven met Rijk en provincie.

Financiële gevolgen

Bij de financiering van de regionale samenwerking wordt onderscheid gemaakt tussen de bijdrage voor de bestuurlijke en organisatorische basis van de samenwerking, die door alle deelnemende gemeenten wordt betaald naar rato van inwonertal (de basisfinanciering), de financiering per opgave door de gemeenten die aan een opgave deelnemen (de opgavenfinanciering) en de bijdrage aan The Economic Board. Dit is toegelicht in het bedrijfsplan en meer beknopt in de aanbiedingsbrief.

Colleges en raden wordt met het besluit tot het instellen van de nieuwe GR en werkwijze gevraagd om in te stemmen met een inwonersbijdrage van €2,50 in verband met het faciliterende regiobureau. Daarnaast wordt een bijdrage gevraagd voor de voortzetting van The Economic Board à €1,- per inwoner voor de jaren 2021-2025.

Het bedrag van €2,50 is €1,62 hoger dan de €0,88 die de afgelopen jaren werd betaald voor het Gemeenschappelijk Orgaan (GO). Ter referentie: de inwonersbijdrage voor de stadsregio was van 2006 tot 2014 €3,15. De enige uitzondering daarbij is de gemeente Mook en Middelaar. Deze gemeente betaalt 50% van de basisfinanciering. De reden is dat Mook en Middelaar in de provincie Limburg ligt en als zodanig ook deelneemt aan- en samenwerkt in de Regio Noord-Limburg.

De extra investering die nodig is om de versterkte regio Arnhem-Nijmegen in de basis te ondersteunen en het proces van besturing en uitvoering van de grote regionale opgaven te faciliteren zal vooral terugkomen via partnerschappen en revenuen vanuit de opgaven en bijbehorende projecten. De lasten en baten zullen in de toekomst - afhankelijk van wat raden besluiten over deelname aan de verschillende opgaven - ook eerlijker en transparanter verdeeld worden over de regiogemeenten, veel meer dan nu vaak het geval is. In personele en financiële zin dragen de grote steden nu meer bij, dat in beginsel ook passend is bij de rol van de centrumsteden. Zo heeft Arnhem de afgelopen jaren als gastheer (huisvesting en ondersteuning) opgetreden voor het secretariaat van het GO. Het is echter van belang dat de verantwoordelijkheid voor de regionale samenwerking, ook in personele en financiële zin, door alle gemeenten gedragen wordt. Ambtelijke capaciteit kan door de nieuw te vormen netwerkdirectie bovendien gerichter worden ingezet.

Bij de informatieve aanbieding van de conceptvoorstellen in het voorjaar is gevraagd in de begroting 2021-2024 rekening te houden met de verhoogde inwonerbijdrage. Dit verzoek heeft, om diverse redenen, niet in alle gemeenten een plek gekregen in de begroting 2021. Gedeputeerden van de Provincie Gelderland zijn voornemens om Provinciale Staten te vragen financieel bij te dragen met een bedrag van € 1.200.000, gelijk verdeeld over voor 2021 en 2022, wanneer de regiogemeenten langjarig instemmen met de nieuwe samenwerking (en de inwonerbijdrage opnemen in de meerjarenprogrammabegroting).

Voor Druten is de verhoging van de inwonerbijdrage naar € 3,50 totaal voor de Regio en de Economic Board opgenomen in de begroting die op 12 november 2020 voorligt bij de raad.

Ingroeimodel opgaven
De uitgewerkte opgaven die later deze maand aan de colleges en raden worden aangeboden, zullen straks per opgave en speerpunt voorzien zijn van een begroting voor 2021. Omdat nieuwe bedragen niet meer in de begrotingen voor 2021 kunnen worden verwerkt wordt daarbij het principe van het 'ingroeimodel' gehanteerd. We starten met de ambities die mogelijk zijn met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen. We gaan niet alleen nieuwe dingen doen, maar ook verder met zaken die al in gang zijn gezet en waar al geld voor is gereserveerd.

Communicatie
De visie, contouren van de regionale agenda, de gemeenschappelijke regeling en het bedrijfsplan zijn eind april reeds gepubliceerd op de website van de regio Arnhem-Nijmegen en ter informatie aangeboden aan de 18 colleges en raden.

De besluitvorming hierover is in alle colleges van de 18 regiogemeenten tegelijkertijd geagendeerd op 6 oktober 2020. Op het besluit rust daarom een embargo tot donderdag 8 oktober 12.00 uur. In het geval dat alle 18 colleges instemmen, zal een persbericht worden uitgegeven.

Uitgebreide communicatie en introductie van de nieuwe regio vindt pas plaats bij akkoord van de 18 gemeenteraden.

Uitvoering of Vervolgstappen
Als alle 18 gemeenten instemmen met de voorstellen, dan kan de nieuwe regio Arnhem-Nijmegen op 1 januari 2021 starten. Voorbereidingen hiervoor zijn door de stuurgroep, onder voorbehoud van besluitvorming, reeds in gang gezet. Deze zullen worden stopgezet op het moment dat gemeenten niet tot unanieme besluitvorming komen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies

Openbaar

Zaaknummer: 52868

Stuurgroep Versterking Regionale Samenwerking

Aan de colleges van burgemeester en wethouders van de 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen

Datum	:	22 september 2020
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	
Zaaknummer	:	
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	026 3773410

Onderwerp: aanbieden voorstellen versterking regionale samenwerking

Geachte colleges,

Samen met velen van u, en een groot aantal raadsleden, hebben we sinds het voorjaar van 2019 met veel energie gewerkt aan de versterking van de regio Arnhem-Nijmegen. Het resultaat van deze gezamenlijke inspanning bieden wij u nu graag ter besluitvorming aan: een nieuwe visie op de regio Arnhem-Nijmegen, de contouren voor de regionale agenda voor 2021 en een Gemeenschappelijke regeling met bedrijfsplan die de besturing en organisatie van dit alles mogelijk maakt.

De uitwerking van regionale agenda 2021 vindt op dit moment plaats en wordt u medio oktober aangeboden zodat deze samen met de andere voorstellen ter besluitvorming kan worden aangeboden aan de raden.

Een terugblik op het proces dat we met elkaar hebben doorlopen, hebben wij in bijgaande infographic weergegeven.

Fundament: identiteit van de regio
Bladerend door de visie herkent u direct de kracht van onze regio: de prachtige landschappen, de brede rivieren, de vitale steden en de grote variatie aan aantrekkelijke steden, dorpen en kernen. U ziet trotse inwoners en ondernemers en proeft de ambitie en de energie. U leest over onze identiteit, onze strategische ligging, onze historie, over alles wat ons bindt en onderscheidt. Over onze rol als economische motor van Gelderland, over de regio als grootste stedelijke regio buiten de Randstad, met haar 780.000 inwoners. Over onze talenten en topsectoren, onze innovaties, over datgene dat ons van nature sterk maakt, over het circulaire in ons DNA.

Actuele uitdagingen: groei én kwaliteit
Tegelijkertijd neemt u kennis van de grote uitdagingen waar we voor staan op een breed scala aan onderwerpen: de omvangrijke groei-opgave om iedereen huisvesting en werk te kunnen bieden en tegelijkertijd de regio bereikbaar te houden; de regio duurzaam en circulair te maken en te zorgen voor het behoud en versterking van onze leefomgeving en ontspannen leefkwaliteit. Het zijn vraagstukken die onze inwoners, onze bedrijven en maatschappelijke partners bezighouden, inspireren en waar gezamenlijke inzet en daadkracht nodig is.

Perspectief: een stedelijk netwerk met een ontspannen leefkwaliteit
We werken met elkaar samen vanuit één leidend principe. In de visie is dit leidende principe op één van de eerste pagina's verwoord als een vraag. *"Hoe regisseren we de groei gezamenlijk, op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit kunnen behouden?"* Deze vraag bevat tegelijkertijd de urgentie en de opdracht voor alles dat we als regio met elkaar te doen hebben. En ook het antwoord. *We staan voor kwalitatieve groei, voor stedelijke ontwikkeling in balans met groene en ontspannen leefkwaliteit. We behouden en versterken de voor onze regio typische landschappelijke en culturele waarden.*

Werkwijze: Opgavegerichte samenwerking
Eerder hebben wij als stuurgroep gesteld[1] dat er een grote urgentie bestaat om deze opgaven samen aan te pakken. Het huidige GO biedt hiervoor onvoldoende bestuurlijke en organisatorische slagkracht. Tegelijkertijd geeft de huidige werkwijze de gemeenteraden geen transparantie en geen zeggenschap. Daarom stellen wij een nieuwe Gemeenschappelijke regeling voor waarin per opgave slagkracht wordt georganiseerd én zeggenschap voor gemeenteraden, die vooraf bepalen of zij meedoen met die opgaven. In de regionale agenda 2021 presenteren we de vijf opgaven, waar we als regio meerwaarde op willen creëren. De uitwerking van deze agenda tot concrete voorstellen is bijna gereed en bieden we u later deze maand aan.

Ambitie: een regio op niveau en in balans
Onze ambitie is gericht op de welvaart van de inwoners in onze eigen regio, maar we verbinden ons ook graag met andere regio's (nationaal en internationaal). We dragen samen met partners als de provincie Gelderland en The Economic Board bij aan de regionale opgaven, aan nationale opgaven, aan de nieuwe Europese doelen. We hebben als grootste stedelijke regio buiten de Randstad wezenlijk toe te voegen aan het netwerk van metropoolregio's in Nederland en daarbuiten. Als regio koesteren we daarbij een stevige ambitie: samen doorgroeien naar een **groene** metropoolregio met internationale betekenis en allure. Zichtbaar als dé circulaire topregio van ons land en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving. Zo zijn we hét voorbeeld voor kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit.

Onze gezamenlijke ambitie vatten we daarom als volgt samen:
• we positioneren ons als dé **groene** metropoolregio van ons land
• we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
• we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Graag dragen wij samen met u deze ambitie uit in Gelderland, Nederland, Europa en verder.

[1] Contourennotitie versterking regionale samenwerking (januari 2020)

De nieuwe versterkte samenwerking in de regio betekent een extra investering voor ons allen. Een investering in de toekomst van onze regio en van onze inwoners. We gaan slimmer en transparanter samenwerken, vanuit onze nieuwe visie en aan de hand van een richtinggevende agenda.
Onze colleges en raden krijgen meer grip en kunnen scherper sturen op wat nodig is. We verwachten met de scherpere en steviger positionering als groene metropoolregio een betere en vanzelfsprekende gesprekspartner te kunnen zijn voor het Rijk en andere overheden en daardoor samen meer te kunnen bereiken.

Besluitvorming
We hebben u deze voorstellen in april jongstleden ter informatie toegezonden. Zoals u weet, is de besluitvorming in dit proces vanwege de coronacrisis en de urgenties die dit met zich mee brengt naar achteren geschoven. We hebben hierna als stuurgroep van verschillende gemeenten reacties gehad op de voorstellen. Voor zover van toepassing hebben we de input afgewogen en vervolgens verwerkt in de voorstellen, vaak ter verduidelijking van zaken. Dit heeft echter niet geleid tot wezenlijke veranderingen in de voorstellen. We leggen u deze nu ter besluitvorming voor.

In de toelichting bij deze aanbiedingsbrief hebben wij voor u de voorstellen en besluiten op een rij gezet. Met daarbij de vraag om deze voorstellen via een raadsvoorstel ter besluitvorming aan te bieden aan uw gemeenteraden. Wij vragen u om er voor zorg te dragen dat uw raad in de maand november, of uiterlijk december 2020, indien niet anders mogelijk, over deze stukken besluit. We vragen een besluit op de vier afzonderlijke documenten: de visie, de regionale agenda, de Gemeenschappelijke regeling Arnhem-Nijmegen en het bedrijfsplan. De financiële consequenties zijn beschreven in het bedrijfsplan.

Als stuurgroep werken we ondertussen - samen met bestuurlijke trekkers - door aan de nadere uitwerking van de opgaven. De contouren van de regionale agenda worden vertaald in een definitieve regionale agenda, voorzien van een uitvoeringsprogramma voor 2021-2022. Deze regionale agenda wordt eind oktober opgeleverd aan uw colleges en raden, zodat u deze bij de besluitvorming over de regionale versterking kunt betrekken.

Vervolgproces
Als het besluit over de versterking van de regionale samenwerking is genomen, kan de nieuwe organisatie ingericht worden. Vanuit de transitie- en opbouwfase die we voor de zomer zijn gestart, kunnen we dan op 1 januari 2021 starten met de nieuwe regio Arnhem-Nijmegen.

Ik wens u veel leesplezier en herkenning toe. We hopen als stuurgroep dat alle 18 gemeenteraden met onze voorstellen instemmen, want alleen SAMEN maken we de regio tot een succes!

Met vriendelijke groet,
Namens de Stuurgroep Versterking Regionale Samenwerking,

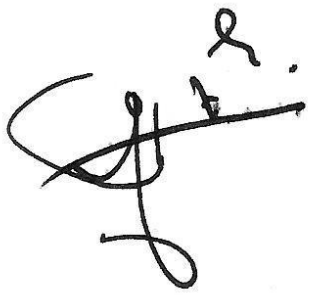

Lucien van Riswijk
Voorzitter Stuurgroep Versterking Regionale Samenwerking

Bijlagen:

1. toelichting op de voorstellen
2. Infograhic

3. Model college-/raadsvoorstel
4. visie 'Groene Metropoolregio'
5. Gemeenschappelijke regeling (GR) met toelichting
6. Contouren voor de regionale agenda 16 april 2020
7. Bedrijfsplan versterkte regio

Toelichting op de voorstellen

Hieronder vindt u een overzicht van de inhoud van de verschillende documenten. We staan verder kort stil bij de financiën en tenslotte gaan we in op het partnerschap met de provincie Gelderland.

Vooraf: coronacrisis en impact op de stukken
Zoals we bij de informatieve aanbieding van de stukken in april al aangaven, hebben we in de tussentijd nogmaals gekeken naar de voorgelegde visie, de voorgestelde agenda en de werkwijze en deze in het licht geplaatst van de huidige coronacrisis. Zijn de voorstellen voldoende toekomstbestendig en toegesneden op de huidige omstandigheden? We hebben de conclusie getrokken dat de lijn van onze voorstellen 'staat'.

- De lange-termijn-ambitie die we in de visie schetsen, is stevig. Ze is toekomstbestendig voor de lange termijn en biedt uitdaging en houvast voor de kortere termijn.
- De thematiek in de opgaven die samen de regionale agenda gaan vormen, gaat over de belangrijke vraagstukken, waar onze regio voor staat, die we voor de langere termijn met elkaar willen oppakken. De agenda biedt tegelijkertijd ruimte om nieuwe zaken in te passen. In de verdere uitwerking is hier rekening mee gehouden.
- De voorgestelde besturing en de opgavegerichte werkwijze bieden ons inziens de slagkracht in de zin van stevigheid, wendbaarheid en transparantie waar we op uit waren aan het begin van dit proces en die we zeker in crisistijd goed kunnen gebruiken.

Achtereenvolgens gaan we in onderstaande op de volgende onderdelen in:
1. Visie: groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen
2. Regionale agenda
3. Gemeenschappelijke regeling Arnhem Nijmegen en bedrijfsplan
4. Financiën
5. Partnerschap met de provincie Gelderland

1. Visie: Regio Arnhem-Nijmegen, groene metropoolregio
Balans tussen groei en leefkwaliteit
In het document *Arnhem-Nijmegen, Groene metropoolregio* presenteren we de visie op onze regio. We zoeken naar balans in de opgaven waar wij als regio voor staan. We willen onze regio scherper positioneren, zodat we beter in beeld komen voor de samenwerking met Rijk, Europese Unie, provincie Gelderland en andere partners. We willen een meer onderscheidend profiel, dat voortbouwt op de eigen identiteit van onze regio en de ontwikkelingslijnen die zijn ingezet.

Onze regio is ruimtelijk en economisch volop in ontwikkeling. Inmiddels is onze regio de grootste stedelijke regio buiten de Randstad. We zijn een volwassen stedelijk netwerk met alle relaties en kwaliteiten die we daar tegenwoordig van verwachten. Met levendige centra en voorzieningen en een kennisintensieve economie. Met onze hoogwaardige kennisinstellingen en innovatieve werklocaties

dragen we, in samenwerking met het regionale bedrijfsleven bij aan de grote maatschappelijke vraagstukken. De topsectoren Health, Hightech en Energy vormen daarbij de stuwende motoren. Onze regio heeft daarbij een flinke groeiopgave qua woningbouw.

Dit stelt ons voor een nieuwe uitdaging: onze groeiopgaven in verstedelijking, bereikbaarheid en economie in balans houden met de leefkwaliteit van onze regio. Gericht op versterking van het aantrekkelijke leefklimaat voor bewoners, bedrijven én bezoekers in onze regio.

Onze regio manifesteert zich enerzijds door het bijzondere karakter van ons landschap en anderzijds zit duurzaamheid in ons DNA. Die mooie combinatie van landschap, duurzaamheid en ontspannen leefkwaliteit kan echter op gespannen voet komen te staan met onze groeiambities in economie en wonen. Zo heeft zich de grote uitdaging gevormd waar wij als regio met elkaar voor staan: kwalitatieve groei. We willen met onze regio staan voor kwalitatieve groei, voor stedelijke ontwikkeling in balans met groene en ontspannen leefkwaliteit. We willen de voor onze regio typische landschappelijke en culturele waarden behouden en versterken.

In het visiedocument werken we dit principe uit in relatie tot de uitdagingen waar we als regio voor staan. We vliegen dit aan vanuit onze identiteit, de actuele ontwikkelingen en ons perspectief op de toekomst en we beschrijven kort en bondig wat ons op deze uitdagingen te doen staat. Deze uitdagingen zijn:

- We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio: we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap; we houden de regio strategisch bereikbaar; we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio.
- We werken samen aan de ontwikkeling van de regio: we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk; we ontwikkelen energy, food, health & hightech als topsectoren; we benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio.
- We werken samen aan de koers van de regio: we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie; we zetten breed in op de circulariteit van onze economie; we werken aan een gezonde, vitale en ontspannen leefomgeving.

Op de laatste pagina's vatten wij onze ambitie als volgt samen:

- We positioneren ons als dé groene metropoolregio van ons land.
- We profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050.
- We werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans.

2. Regionale agenda

Om slagkracht en legitimatie te kunnen verenigen kiezen we voor een opgavegerichte samenwerking, via een jaarlijks voortschrijdende regionale agenda met een beperkt aantal maatschappelijke opgaven. De gemeenteraden beslissen jaarlijks aan de hand van een concrete opdrachtformulering over

deelname aan die opgaven, de beschikbare middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven.

De nieuwe visie op de regio Arnhem-Nijmegen beschrijft de uitdagingen waar we als gemeenten afzonderlijk en als regio voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei zien wij voor de komende periode een vijftal opgaven die hier mee samenhangen en die ook onderling samenhangen. Het zijn de opgaven waar we ons in 2021 en de eerstvolgende jaren op willen richten en waarvan het vanzelfsprekend is dat we dit samen doen.

De regionale agenda is in de geest van de visie op de regio Arnhem-Nijmegen opgesteld en vloeit logischerwijs voort uit de ambities die in de visie worden beschreven. De opgaven die samen de agenda vormen zijn gericht op kwalitatieve groei, circulaire duurzaamheid en een goede balans met behoud en versterking van de bijzondere leefomgeving die onze regio typeert.
Dit zijn de vijf opgaven waar uit de agenda is opgebouwd:

- Groene groeiregio
- Productieve regio
- Verbonden regio
- Circulaire regio
- Ontspannen regio

Deze vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de groei waar we voor staan, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. Een inhoudelijke omschrijving van deze opgaven vindt u in het bijgevoegde voorstel ten aanzien van de contouren van de regionale agenda. Deze opgaven worden op dit moment verder uitgewerkt tot de regionale agenda. In deze regionale agenda zijn de effecten van de coronacrisis meegenomen. De geformuleerde ambities zijn overeind gebleven, de corona-crisis heeft echter wel effect gehad op de prioritering binnen de opgaven In de uitgewerkte regionale agenda die u eind oktober aangeboden krijgt, is dit verwerkt.

3. Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen en bedrijfsplan
De beoogde nieuwe Gemeenschappelijke regeling (GR) moet de positie van de regio Arnhem-Nijmegen versterken en een kwalitatieve groei van de regio – met behoud van de typische balans tussen levendige verstedelijking en ontspannen leefkwaliteit – bewerkstelligen. De GR omvat de regionale samenwerking op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling (waaronder wonen, landschap, verkeer en mobiliteit) en sociaaleconomische ontwikkeling (waaronder werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme, leefbaarheid en cultuur) op de schaal van de regio, waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn.
Het betreft net als de bestaande GO-regeling een samenwerking op collegeniveau, zonder overdracht van raadsbevoegdheden. De regeling voorziet in een algemeen bestuur waarin het college van iedere deelnemende gemeente 1 lid afvaardigt. Daarnaast voorziet de regeling in een dagelijks bestuur van 3 leden, dat het functioneren van het algemeen bestuur ondersteunt.

Voor de werkwijze in deze nieuwe gemeenschappelijke regeling zijn de belangrijkste principes als volgt:

- De samenwerking tussen de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een versterking van lokale kracht.
- De basisprincipes voor de besturing van de versterkte regio zijn: slagkracht, flexibel, robuust, transparant en ontmoeting.
- Uitgangspunt voor de regionale samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen. De gemeenten voorzien de opgaven van afdoende middelen en een helder mandaat, zodat bestuurlijk opdrachtgevers daarop slagvaardig kunnen handelen.
- De regionale agenda bevat voor iedere opgave een opdrachtformulering die is uitgewerkt in samenwerking met andere betrokken overheden en maatschappelijke partners. De raden van individuele gemeenten kunnen intekenen op deze opgaven. Er wordt alleen een concreet uitvoeringsmandaat gevraagd.
- Een regiobestuur en een ondersteunend regiobureau zorgen ervoor dat de 18 gemeenten samen kunnen werken aan de opgaven. Bestuur en bureau richten zich op het voorbereiden, faciliteren, bewaken en monitoren van de opgaven in de regionale agenda. Ook zorgen zij voor afstemming tussen deze opgaven, waar dat nodig is.
- Iedere gemeente draagt bij aan de financiering van het regiobureau. Het regiobureau is compact maar robuust en zorgt ook voor de profilering en positionering van de regio, het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio en de ondersteuning en advisering van colleges en raden bij het regionale werk.
- Het regiobestuur wordt geadviseerd door een regioagendacommissie bestaande uit raadsleden en een maatschappelijk adviesforum. Regionale college- en raadsontmoetingen voorzien in informatie, netwerken en kennisuitwisseling. Een netwerkdirectie van gemeentesecretarissen draagt zorg voor het ambtelijk opdrachtgeverschap en de capaciteit in de opgaven.
- De opgaven worden jaarlijks in twee rondes aan de raad aangeboden. Tegelijkertijd met de begroting van de GR, wordt een eerste concept-opgavebegroting aangeboden voor de financiën die met de opgaven zijn gemoeid. Met dit laatste kunnen de gemeenten in hun begroting opgavegeld reserveren. Raden kunnen bij de bespreking van deze eerste indicatieve begroting nog zaken meegeven voor de opgaven. Die worden verwerkt en de opgaven worden verder uitgewerkt. In het najaar worden deze, gebundeld in de regionale agenda, aangeboden aan de gemeenteraden.

Bedrijfsplan

De werkwijze zoals vastgelegd in de nieuwe tekst van de gemeenschappelijke regeling is nader uitgewerkt en gedetailleerd in een bedrijfsplan. Het bedrijfsplan is feitelijk het plan van aanpak voor de nieuwe werkwijze en de oprichting van het regiobureau Het bevat tevens de uitwerking van de financiële voorstellen.

4. Financiën

Bij de voorstellen voor een versterkte regionale samenwerking is ook een voorstel voor financiering van de versterkte samenwerking gevoegd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de bijdrage voor de bestuurlijke en organisatorische basis van de samenwerking, die door alle deelnemende gemeenten wordt betaald naar rato van inwonertal (de basisfinanciering); en de financiering per opgave door de gemeenten die aan een opgave deelnemen (de opgavenfinanciering).

Basisfinanciering

De huidige kosten voor bestuur, proces- en bureau bedragen € 688.396,- wat neerkomt op een bijdrage per inwoner van € 0,88 per gemeente. Hiervoor is een regiobureau ingericht met een secretaris (0,8 fte) en 4 PFO-secretarissen (4x 0,4 fte) plus bureau Brussel (2 fte). Deze omvang was al krap voor de lichte GO-samenwerking van de afgelopen periode, maar is echt onvoldoende voor het (toekomstig) faciliteren van een versterkte positionering van onze regio op eenzelfde niveau als vergelijkbare regio's in Nederland.
Het regiobureau in de versterkte regionale samenwerking is een klein, regisserend bureau zonder eigen uitvoeringstaken, met een bezetting van 11 fte. De nadere uitwerking van het voorstel voor een regiobureau heeft geleid tot een slanke opbouw met 8 fte, inclusief de secretaris/directeur, proces- en secretariële ondersteuning, aangevuld met 3 fte voor lobby en profilering (naast Brussel nu ook Den Haag en Düsseldorf). De kosten van dit versterkte regiobureau bedragen, inclusief bestuurs- en proceskosten € 1.925.000,- oftewel afgerond een bedrag per inwoner van € 2,50 (voor nadere detaillering van de opbouw van deze kosten zie het ter informatie bijgevoegde bedrijfsplan).

De enige uitzondering daarbij is de gemeente Mook en Middelaar. Deze gemeente betaalt 50% van de basisfinanciering. De reden is dat Mook en Middelaar in de provincie Limburg ligt en als zodanig ook deelneemt aan- en samenwerkt in de regio Noord-Limburg.

Bij de informatieve aanbieding van de conceptvoorstellen in het voorjaar is gevraagd in de begroting 2021-2024 rekening te houden met de verhoogde inwonerbijdrage. Dit verzoek heeft, om diverse redenen, niet in alle gemeenten een plek gekregen in de begroting 2021. Gedeputeerden van de provincie Gelderland zijn voornemens om Provinciale Staten te vragen financieel bij te dragen met een bedrag van € 1.200.000, - gelijk verdeeld over voor 2021 en 2022, wanneer de regiogemeenten langjarig instemmen met de nieuwe samenwerking (en de inwonerbijdrage opnemen in de meerjarenprogrammabegroting).

Opgavenfinanciering

De middelen die we willen investeren in de vijf opgaven van de regionale agenda zijn uiteraard afhankelijk van de ambities bij de uitwerking van die agenda. Op dit moment zijn daarvoor nog niet met zekerheid bedragen te noemen en deze volgen in de regionale agenda die eind oktober bij de stukken ter besluitvorming aan de raad worden gevoegd. Deze staan straks in de uitgewerkte regionale agenda.

De middelen voor de uitvoering van de regionale agenda zijn nog niet beschikbaar omdat de gemeenteraden deze niet in de begrotingen hebben kunnen opnemen. Er wordt daarom uitgegaan van een ingroeimodel: de financiering voor 2021 komt uit de middelen die eerder al aan de regio beschikbaar zijn gesteld en uit middelen die in de afzonderlijke gemeentelijke begrotingen al voor deze doelen gereserveerd waren. Daarnaast zijn er nog bijdragen van partners die bijdragen aan de financiering.

Deze bedragen zijn overigens binnen uw eigen gemeente niet allemaal gelabeld als middelen die geïnvesteerd worden in de regionale samenwerking, maar zitten veelal versleuteld in verschillende programma's in de gemeentelijke begrotingen. Dat kan zo blijven. Het hoeft niet te gaan om één zelfstandige post in de lokale begroting en niet altijd om nieuw geld. De dekking van deze middelen kan per gemeente gezocht worden in incidentele of structurele inhoudelijke budgetten, gerelateerd aan de opgaven die het betreft. Het gaat immers om inhoudelijk werk op bestaande beleidsdoelen. Het is aan iedere gemeenten zelf om de wijze van dekking te zijner tijd te bepalen, mede afhankelijk van de opgaven waar de gemeente op intekent.

The Economic Board
The Economic Board (TEB) is een zelfstandige triple helix-stichting die bijdraagt aan de regionale samenwerking, gericht op profilering, acquisitie en het stimuleren van economische ontwikkeling en innovaties in de regio. Uit de regionale bijdrage per inwoner van € 1,- per inwoner worden de personeels- en bureaukosten en een beperkt deel proceskosten gefinancierd. Deze bijdrage van €1 blijft gelijk. Voor inhoudelijke projecten kan TEB dekking zoeken bij verschillende partners, maar ook via de regionale opgaven.

The Economic Board heeft een eigen werkplan (Strategisch plan en Tactisch plan). De Economic Board draagt met de uitwerking hiervan bij aan de regionale agenda, met name aan de opgave productieve regio. TEB kan ook bijdragen aan de andere opgaven binnen de regionale agenda. Eventuele financiële bijdragen vanuit gemeenten aan activiteiten van TEB worden meegenomen in de financiering van de opgaven.

Gelijktijdig met dit besluit over de regionale samenwerking wordt ook het verlengingsbesluit voorgelegd om The Economic Board opnieuw 5 jaar te financieren voor de periode 2021 t/m 2025.

5. Partnerschap met de provincie Gelderland
De regio Arnhem-Nijmegen is de centrale en meest verstedelijkte regio van de provincie Gelderland, met het grootste aantal inwoners en in menig opzicht de meest urgente opgaven. Om die reden heeft het provinciaal bestuur uitgesproken dat zij zich verheugen in de initiatieven van de regiogemeenten om hun samenwerking te versterken en hier graag in vol partnerschap samenwerken met de regio. Op de terreinen van de vijf geformuleerde regionale opgaven heeft ook de provincie Gelderland belangrijke beleidsambities. De richting van de uitwerking in visie en opgaven sluit op veel punten goed aan bij provinciale doelstellingen. De verwachting is dat er vanuit de regionale opgaven nieuwe

partnerschapen en samenwerkingsprojecten met de provincie voort zullen komen. De provincie wil hierover graag in gesprek blijven en komen met het nieuwe regiobestuur.

Met de verantwoordelijk gedeputeerden in het college van GS is afgesproken om volop samen op te trekken en de nadere uitwerking van deze opgaven in nauw overleg ter hand te nemen. Het streven is om zodoende een gezamenlijke gebiedsagenda voor de regio Arnhem-Nijmegen te laten ontstaan, waarin zowel de regiogemeenten als de provincie hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen zullen samenbrengen. Uit gesprekken tussen stuurgroep, TEB en regio is het plan ontstaan om de nieuwe samenwerking vast te leggen in een nieuw bestuursakkoord dat voortbouwt op het oude, maar dan met de hele regio en triple helix goed betrokken. De intentie hiertoe wordt uw college in een concept-intentieverklaring aangeboden met de regionale agenda.

De provincie Gelderland heeft in personele en financiële zin tot nu toe een forse bijdrage geleverd aan het proces versterking regio Arnhem-Nijmegen en heeft zoals hierboven aangegeven dat zij de opstartjaren van de nieuwe regio financiën wil steunen, bij een positief besluit van de 18 regiogemeenten over de start van nieuwe regio in 2021.

6. Communicatie
Heldere communicatie naar aanleiding van besluitvorming in de colleges - en daarna in de gemeenteraden - is uiteraard van groot belang. Het gaat dan niet alleen over de communicatie met partners, stakeholders en interne doelgroepen, maar ook met burgers en bedrijven uit de regio en met de media. Bijgaand bij dit voorstel vindt u een persbericht dat kort samenvat wat uw college besloten heeft en wat de gemeenteraad ter besluitvorming krijgt voorgelegd. De besluitvorming zoals deze in 18 colleges plaats gaat vinden, wordt na afloop toegelicht tijdens een speciaal daarvoor gereserveerd persmoment.

Met interne doelgroepen wordt over het proces en de besluiten gecommuniceerd via berichtgeving op de 18 intranetten van de gemeentelijke organisaties en via de gemeentesecretarissen en directies. Communicatie met externe doelgroepen gebeurt via de huidige website van de Regio Arnhem-Nijmegen die tevens als platform dient voor communicatie over de versterkte regio. De besluitvorming wordt ook via een digitale nieuwsbrief en via social media gecommuniceerd.

Overigens wordt straks, als ook de gemeenteraden positief besloten hebben, de huidige website omgebouwd naar een communicatiekanaal dat aansluit bij de ambities en uitstraling van de groene metropoolregio.

Versterkingsproces

regio arnhem nijmegen

Welke processtappen hebben we genomen vanaf december 2018 tot nu?

December
2018

Regio Overlegt

Algemeen bestuur en portefeuillehouders

Vice-voorzitter regio AN

Januari
2019

Burgemeestersbijeenkomst

" Wat we nu doen is niet goed genoeg"

Februari
2019

Regio Overlegt

Algemeen Bestuur en portefeuillehouders

Maart
2019

Burgemeestersbijeenkomst

" We willen de lat hoog leggen"

April
2019

Discussienotitie

'Samen nog sterker en steviger'

Collegebesluit en raadsbrief

Plan van aanpak

November
2019

Week van de regio

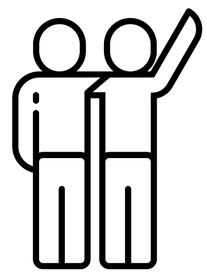

"Samen verkennen en ontwikkelen"

November
2019

Regio Ontmoet

Bijeenkomst colleges

December
2019

Radenbijeenkomst

Dilemma's centraal

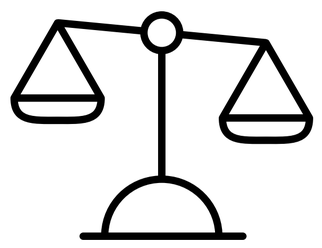

Januari
2020

Contourennotitie

Collegebesluit en raadsbrief

" Basis voor verdere uitwerking"

" Tweeledige urgentie"

Februari - Maart
2020

Gespreksronde stuurgroep

Langs 18 colleges en raden

Verdiepen & aanscherpen

Eind april
2020

Aanbieding aan colleges en raden

Visie, contouren van de regionale agenda én werkwijze

Ter informatie

+ planning bijgesteld i.v.m. Covid-19 crisis

Lock-do

Juli
2020

Eerste ronde meetups en brede beraden

Met als doel oplading van de regionale agenda

11 september
2020

Regio Ontmoet

Bestuurlijke oplading regionale agenda

September
2020

Tweede ronde meetups en brede beraden

Met als doel oplading van de regionale agenda

2 oktober
2020

Regio Ontmoet

Presentatie eerste concept regionale agenda

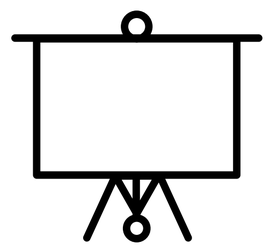

5 oktober
2020

Radenbijeenkomst

Presentatie eerste concept regionale agenda

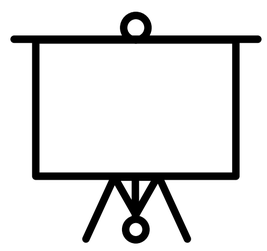

6 oktober
2020

Bespreking voorstellen in colleges

Visie, contouren opgaven, GR en bedrijfsplan

Met verzoek ter besluitvorming voor te leggen aan de raden

Regio Arnhem-Nijmegen
Groene metropoolregio

Visie - regio Arnhem Nijmegen
concept d.d. 23 september 2020

Stuurgroep Versterking regionale samenwerking

regio arnhem nijmegen

In het kort

Onze gezamenlijke visie op de regio Arnhem-Nijmegen

Horizon
Onze gezamenlijke ambitie:
- we positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland
- we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
- we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament
We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio:
- we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap
- we houden de regio strategisch bereikbaar
- we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio

Heden
We werken samen aan de ontwikkeling van de regio:
- we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk
- we ontwikkelen energy, food, health en hightech als topsectoren
- we benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio

Perspectief
We werken samen aan de koers van de regio:
- we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie
- we zetten breed in op de circulariteit van onze economie
- we werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving

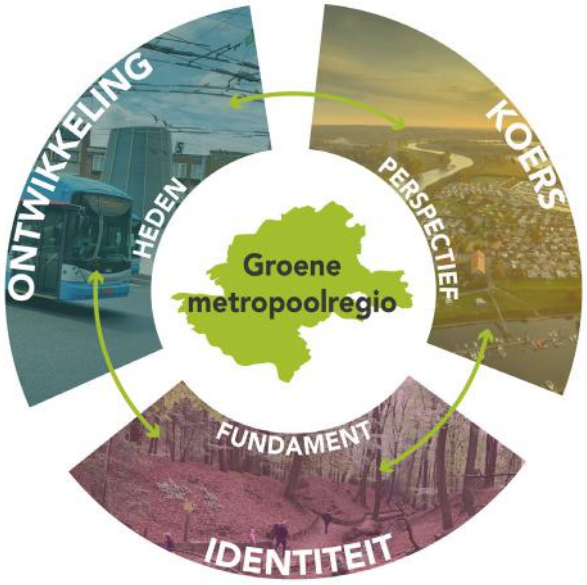

Inhoud

Waarom regionaal samenwerken? *5*
1. Urgentie: noodzaak tot samenwerken **5**
Balans tussen groei en leefkwaliteit 6
Nieuwe uitdagingen voor de regio 8

Waar komen we vandaan? *11*
2. Fundament: identiteit van de regio **11**
Betekenis van het landschap 12
Strategische bereikbaarheid 14
Culturele bindingen 16

Waar staan we nu? *21*
3. Heden: ontwikkeling van de regio **21**
Stedelijk netwerk in ontwikkeling 22
Innovatiekracht in topsectoren 24
Talent en menselijk kapitaal 26

Waar willen we heen? *31*
4. Perspectief: koers van de regio **31**
Veerkrachtige klimaatregio 32
Circulariteit van de regio 34
Vitale en ontspannen regio 36

Wat is onze stip op de horizon? *41*
5. Ambitie: groene metropoolregio **41**
Positionering: naar een metropoolregio 42
Profilering: naar een circulaire topregio 44
In balans: naar een ontspannen groeiregio 46

Colofon

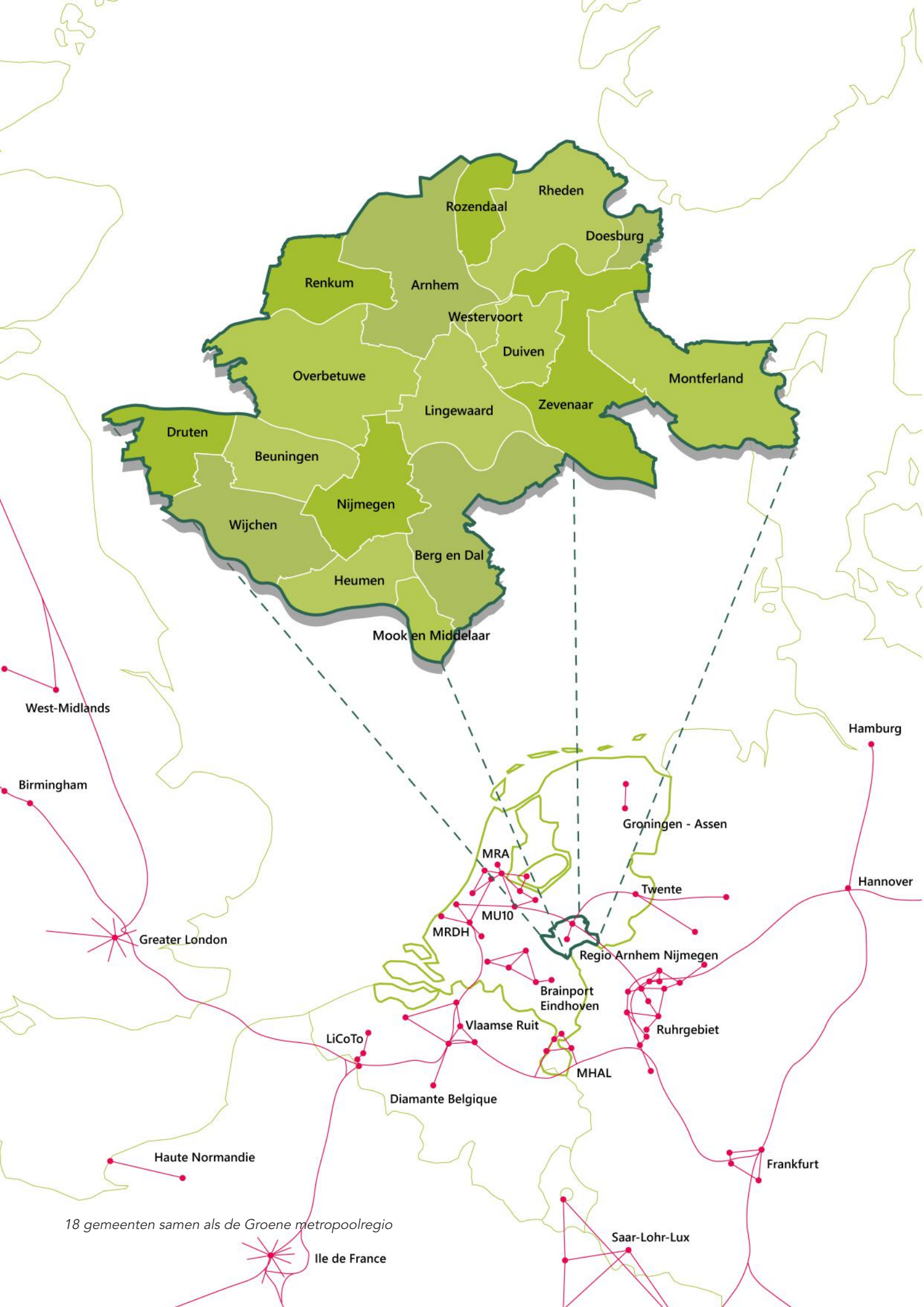

18 gemeenten samen als de Groene metropoolregio

Waarom regionaal samenwerken?

1. Urgentie: noodzaak tot samenwerken

Als regio staan we voor nieuwe uitdagingen. Naast klassieke uitdagingen op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, komen nieuwe opgaven op: klimaat, duurzame energie, circulariteit en gezondheid. Hoe deze uitdagingen op bovenlokaal niveau samenhangen is in de coronacrisis weer bewezen. De specifieke uitdagingen op deze terreinen zullen hierdoor veranderen, maar blijven vragen om een regionale aanpak. We willen immers ook in de hierna volgende periode om onze typische balans tussen regionale groei en ontspannen leefkwaliteit behouden.

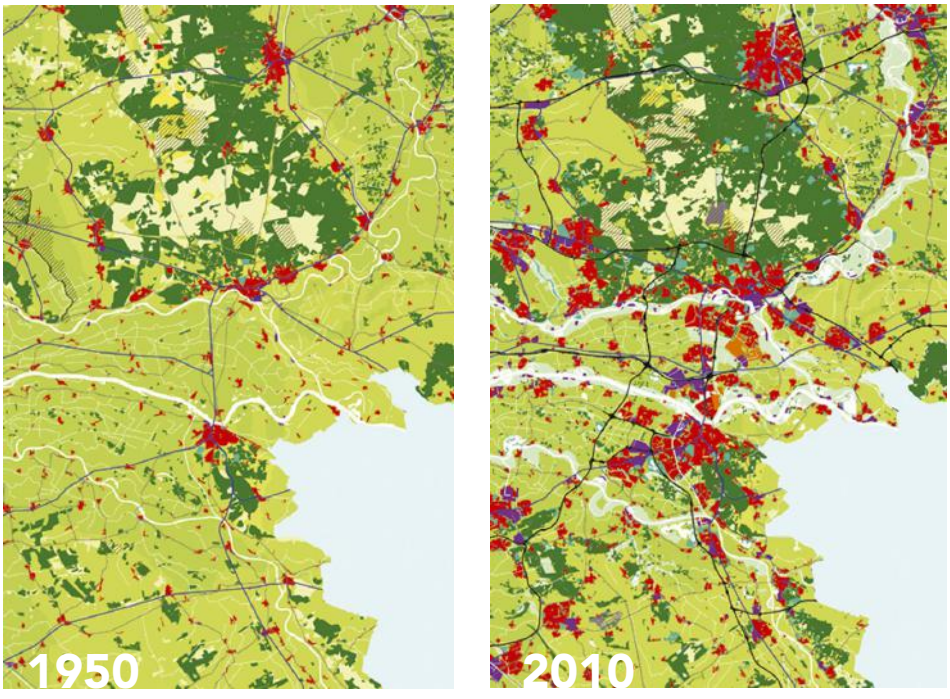

De groei van de regio van 1950 tot 2010

Centrale vraagstelling

Balans tussen groei en leefkwaliteit

Kleine afstand tussen stad en koe in Arnhem

Centrale vraagstelling

Balans tussen groei en leefkwaliteit

Onze regio scherper positioneren
De wereld om ons heen verandert, en nieuwe ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Onze regio moet in staat zijn om hier zelfbewust en adaptief op in te spelen. Niet afwachten, maar kansen benutten en risico's ondervangen.

De economische ontwikkelingen in de regio volgen tot nu toe de landelijke trend. Dit roept tegelijk de vraag op of je als stedelijke regio niet ver boven het landelijke gemiddelde zou moeten uitkomen. We moeten ons als regio opnieuw positioneren in het (inter)nationale krachtenveld van steden en regio's in concurrentie. Dit vergt goede aansluiting bij de andere vier metropoolregio's in ons land: de metropoolregio's Amsterdam, Rotterdam Den Haag, Utrecht en Brainport Eindhoven. Met een sterke profilering kan onze regio zich positioneren als de vijfde metropoolregio van ons land. Dit vraagt vooral om hernieuwd zelfbewustzijn en nieuw elan!

Met een onderscheidend profiel
Een betere (inter)nationale positionering kan niet zonder een scherper profiel van de regio. Van verschillende kanten zijn geluiden gekomen dat de regio een (te) bleek profiel heeft gekregen en te weinig zichtbaar is naar buiten toe. Het is zaak dat de regio zich scherper gaat profileren ten opzichte van andere stedelijke regio's. Met een helder en onderscheidend profiel dat voortbouwt op de eigen identiteit en de ontwikkelingslijnen die zijn ingezet. Onze regio manifesteert zich enerzijds met het bijzondere karakter van ons landschap en anderzijds met duurzaamheid in ons DNA. Die mooie combinatie van landschap, duurzaamheid en ontspannen leefkwaliteit kan echter op gespannen voet komen te staan met onze groeiambities in economie en verstedelijking.

Zoeken naar nieuwe balans
Zo heeft zich de grote uitdaging gevormd waar wij als regio met elkaar voor staan: kwalitatieve groei. We gaan nog groeien, in inwoners, in wonen, in werken en in mobiliteit. We gaan ervan uit dat er komende jaren een forse verstedelijkingsopgave op ons af met een woningbouwopgave van 50.000 á 60.000 extra woningen, extra werklocaties en alle extra aanverwante vervoersbewegingen tot 2040. Dat faciliteren we omdat het helpt om onze inwoners werk en huisvesting te geven. Maar we kunnen niet alles overal laten gebeuren. In verband met de onzekerheid van de bevolkingsontwikkeling op langere termijn moeten er creatieve oplossingen komen voor flexibele, duurzame en betaalbare (tijdelijke) woningbouwconcepten en bedrijfspanden. Daarnaast moeten strategieën of programma's, die een betere benutting van de bestaande voorraad bewerkstelligen, worden ontwikkeld. Er is grote zorg dat onze gekoesterde leefkwaliteit teloor gaat als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt en op het versterken van de leefkwaliteit in de regio. Als individuele gemeenten zullen we daarom moeten samenwerken op regionaal niveau: **hoe regisseren we de groei gezamenlijk, op zo'n manier dat we onze typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit kunnen behouden?**

Visie in het licht van het coronatijdperk
Deze visie schetst een robuust en toekomstbestendig lange termijn perspectief op de regio Arnhem-Nijmegen. Deze visie kijkt 20 jaar vooruit naar 2040 en op die termijn zijn wellicht nog meer crises te verwachten. Daarom is deze visie open en flexibel, en kan het tegen een stootje. De ambitie staat overeind: een robuuste en toekomstbestendige regio die zich ontwikkelt tot een groene metropoolregio en onderscheidend is als circulaire topregio in (inter)nationaal verband. Met een goede balans tussen de groei en ontwikkeling en de ontspannen leefkwaliteit die onze regio eigen is. Met negen uitdagingen als bakens die ook houvast geven op de korte termijn.

Urgente kwesties en kansen

Nieuwe uitdagingen voor de regio

Zonnepark in Lingewaard

Urgente kwesties en kansen

Nieuwe uitdagingen voor de regio

Krachten bundelen
De regio Arnhem-Nijmegen is met bijna 800.000 inwoners en een regionaal product van € 27 miljard een sterke stedelijke regio. In economische kracht kunnen wij de vijfde regio van Nederland zijn. Maar we benutten die positie onvoldoende. De afgelopen jaren blijven we economisch achter bij andere stedelijke regio's in Nederland. Uit vele analyses blijkt dat we samen als regio onze agglomeratievoordelen onvoldoende benutten. De aanwezigheid van innovatieve bedrijven en kennisinstellingen, en het aanbod van talent en sociaal kapitaal - verspreid in onze regio - kan van grote waarde zijn voor het versterken van onze kennisintensieve economie. De regio moet samen meer massa maken en complementair worden om voldoende schaalvoordelen te realiseren. We willen onze economische krachten bundelen en samen onze potenties benutten.

Urgente kwesties aanpakken
We staan voor de uitdaging om een sterk (inter)nationaal vestigingsklimaat te ontwikkelen. Dit is meer dan alleen economie. Er bestaat grote urgentie om de problemen van werkloosheid, huisvesting en bereikbaarheid te lijf te gaan. Zo hebben we relatief veel inwoners die niet aan het arbeidsproces deelnemen. Onze woningtekorten behoren tot de hoogste van ons land. We lopen vast in onze bereikbaarheid. We staan met dagelijkse files in de landelijke file Top-10 en de treinen zitten overvol. Werkgelegenheid, verstedelijking, wonen en bereikbaarheid blijven urgente kwesties in onze regio. Kwesties die de grenzen van gemeenten overschrijden en alleen regionaal adequaat kunnen worden aangepakt.

Nieuwe uitdagingen
Naast het beter benutten van onze economische en sociale potenties, komen we gezamenlijk voor nieuwe uitdagingen te staan. Klimaatverandering vraagt om een veerkrachtige aanpak van wateroverlast, droogte en hittestress. De transitie van fossiele naar duurzame energie vraagt nieuwe inzet. Evenals het circulair maken van onze hele regio. De doorgaande vergrijzing en ontgroening zorgt voor uitdagingen op het gebied van zorg, vitaliteit, gezondheid en sociale cohesie. Nieuwe opgaven die bij uitstek een regionale aanpak vragen om onze regio fundamenteel te verduurzamen. Ook voor de toekomst willen we immers de ontspannen leefkwaliteit van onze regio behouden en versterken.

landschap **bereikbaarheid** **cultuur**

Waar komen we vandaan?

2

2. Fundament: identiteit van de regio

De identiteit van de regio bestaat uit een rijke combinatie van drie belangrijke identiteitsdragers: landschap, ligging en cultuur. Deze visie bouwt voort op deze fundamentele kwaliteiten van de regio. Want onze regio is immers niet één monocentrisch geheel en gaat dat ook niet worden. De diversiteit van landschappen, steden en dorpen is juist onze kracht. Vanuit onze gezamenlijke geschiedenis, met de verscheidenheid in steden, dorpen en landschappen die het heeft opgeleverd. Die kracht vraagt om eenheid in verscheidenheid.

Groene metropoolregio = **waardevol landschap**

ontwikkelen van een gevarieerd cultuurlandschap

Groene metropoolregio = **slimme mobiliteit**

meer capaciteit op het bestaande infrastructuurnetwerk

Groene metropoolregio = **culturele rijkdom**

verbinden van culturele netwerken in de regio

Ruimtelijke oriëntatie

Betekenis van het landschap

Groene metropoolregio = waardevol landschap

ontwikkelen van een gevarieerd cultuurlandschap

Park Lingezegen, Lingewaard

Ruimtelijke oriëntatie

Betekenis van het landschap

2

Landschap als drager
Het rivierenlandschap is dé identiteitsdrager van de regio. Onze geschiedenis is onlosmakelijk verbonden met de grote rivieren en dit werkt tot op vandaag door in de regio. Nadat in de IJstijd de hoge stuwwallen zijn opgestuwd, hebben de grote rivieren het tussengebied uitgesleten en is een dynamisch rivierenland ontstaan tussen twee hooggelegen stuwwallen (Veluwe en Rijk van Nijmegen).

Uniek in Noordwest-Europa
Wij zijn de regio waar de grote rivieren uit het Europese achterland zich splitsen en uitwaaieren richting de delta Holland en het IJsselmeer. Door de dynamiek van de rivieren is waardevolle natte natuur in de laaggelegen uiterwaarden ontstaan (Rijnstrangen, Gelderse Poort, Millingerwaard). In combinatie met het reliëf en de bosrijke natuur op de hoge stuwwallen kent de regio een grote variatie aan natuur en landschappen. Een variatie uniek in Noordwest-Europa.

Veelkleurig palet van steden en dorpen
Het ontstaan van het rivierenlandschap heeft ook de groei van de steden en dorpen bepaald. Op de droge, hogere gronden hebben zich onze steden en dorpen ontwikkeld. De regio kent een gespiegelde ruimtelijke structuur. Ten noorden en ten zuiden van Rijn en Waal is een centrumstad gegroeid met dorpenlinten op de stuwwallen en in het rivierenland. Er is een veelkleurig palet ontstaan van twee centrumsteden en omliggende dorpen: kasteeldorpen, villadorpen, esdorpen, oeverwaldorpen of dijkdorpen. Ook de twee steden Arnhem en Nijmegen verschillen in historie, karakter en cultuur. Verschillen tussen steden en dorpen die we vandaag nog steeds zien en voelen.

Uitdaging: naar een waardevol cultuurlandschap
Het rivierenlandschap van uiterwaarden, komgronden en stuwwallen is geen statisch gegeven. De functie van het landschap verandert. Het is steeds minder in gebruik voor agrarische functies, waardoor ook de productiefunctie van het landschap minder belangrijk wordt. Verrommeling met stedelijke functies en verdozing van het landschap door grote logistieke magazijnen liggen op de loer. Investeringen in cultuur, natuur en biodiversiteit staan centraal in de landschapsontwikkeling. De agrarische sector staat voor de uitdaging om anders te werken. Het landschap is te ontwikkelen naar een waardevol, gevarieerd cultuurlandschap, waarin de landschappelijke kroonjuwelen van onze regio blijvend beschermd en versterkt worden en de biodiversiteit vergroot.

regionale koploper waardevol landschap

Park Lingezegen

Dit landschapspark in het middengebied tussen Arnhem en Nijmegen is een landschappelijke koploper. Het park bedient inwoners uit alle omliggende gemeenten. Het is een goed voorbeeld voor het veranderende landschap waarin landbouw en productie samenkomen met recreatie, toerisme en cultuur. Het park is als groot, groen recreatiegebied tussen de groeikernen een uiting van de balans tussen groei en leefkwaliteit in de regio.

Economische oriëntatie

Strategisch bereikbaar

Groene metropoolregio = slimme mobiliteit

meer capaciteit op het bestaande infrastructuurnetwerk

Regionale snelfietsroute en spoorverbinding

Economische oriëntatie

Strategisch bereikbaar

2

Strategische ligging
De regionale identiteit kan ook vanuit een ruimtelijk-economische perceptie worden gezien: de strategische ligging van de regio in combinatie met de goede aansluiting op infrastructuurnetwerken, regionaal en (inter) nationaal. De ligging op de corridor tussen Randstad en het Rhein-Ruhrgebied heeft altijd gezorgd voor een goede basis voor diverse economische activiteiten. Met de verdere internationalisering van economie en maatschappij neemt het belang van goede verbindingen naar het Europese achterland (Berlijn, Frankfurt) alleen maar toe.

Smart logistics
Van oudsher heeft de regio al een sterk concurrentieprofiel op logistiek en distributie. De ligging aan de Europese hoofdtransportassen (A12, A15, A73, Betuweroute, Waal en Rijn) biedt kansen op het gebied van hoogwaardige logistiek en maakindustrie. Deze sectoren zijn genoodzaakt flexibeler en met kortere doorlooptijden (just-in-time) op maat geproduceerde goederen en goedkoop en duurzaam te leveren. Transport en distributie wordt daarmee geografisch meer diffuus, maar ook hoogwaardiger en kennisintensiever. Onder invloed van technologie (Internet, ICT) kan de regio een gidsrol vervullen in nieuwe duurzame distributieconcepten en duurzame logistieke processen.

Kennisclusters als aanjagers
De gunstige strategische ligging en de goede aansluiting op (inter)nationale railnetwerken (ICE, IC) maakt de regio een internationale draaischijf voor het benutten en uitbouwen van de kennisconcentraties. De kennisclusters in en rond de steden, de universiteiten in Nijmegen en Wageningen zijn belangrijke aanjagers voor innovatie, productiviteit en duurzaamheid. Kennis wordt in de regio steeds sterker een drager van de regionale identiteit.

Uitdaging: naar capaciteit op het wegen- en railnetwerk
De kennisclusters en werklocaties raken in dagelijkse verbindingen steeds meer met elkaar verbonden, al functioneren Arnhem en Nijmegen ook nog als twee onderscheiden verzorgingsgebieden. De uitwisseling binnen de regio groeit, en hiermee ook de regionale mobiliteitsstromen en congestie. Inmiddels heeft het (snel)wegennetwerk onvoldoende capaciteit voor alle verkeer, en zit ook het railnetwerk aan zijn plafond. We zetten vol in op een betere benutting van de bestaande infrastructuur. Daarnaast is meer capaciteit nodig om de strategische ligging van de regio te blijven benutten.

regionale koploper slimme mobiliteit

Logistics Valley

Als logistieke hotspot is de Liemers een koploper voor regionale samenwerking. Samen met Knoop 38 maakt de Liemers deel uit van de 'Logistic Valley'. Dit maakt onze regio een belangrijke landelijke speler op het gebied van logistiek. Hier komt het ondernemerschap en de kennis uit de regio samen om tot nieuwe 'smart logistics' te komen en werkgelegenheid te vergroten.

Sociaal maatschappelijke oriëntatie

Culturele bindingen

Groene metropoolregio = culturele rijkdom

verbinden van culturele netwerken in de regio

75 jaar Market Garden - Airborne, Groesbeek

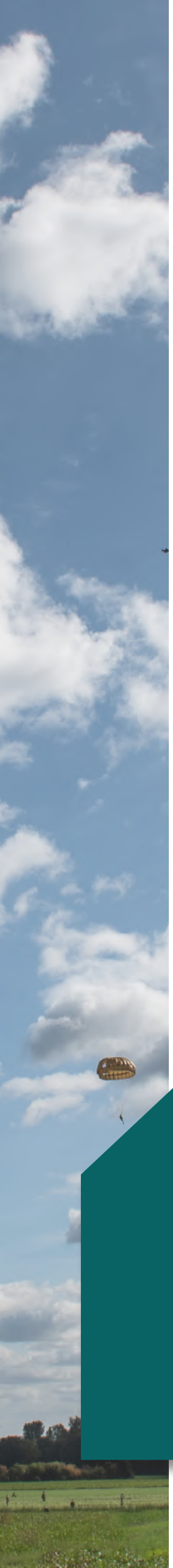

Sociaal-maatschappelijke oriëntatie

Culturele bindingen

2

Een regio van grenzen…
De identiteit van de regio valt ook te typeren als wisselende grensregio. De grote rivieren vormen van oudsher een sterke barrière. Hierdoor is onze regio vaak het domein geweest van fronten en linies die noord en zuid van elkaar scheidden. Onze regio was regelmatig de achtergrond van gewapende conflicten om die scheiding te slechten. De Romeinen trokken de grens van hun Rijk bij de Rijn: de Limes. Grenswijzigingen waren ook het gevolg van landveroveringen tussen de heren van Gelre versus het hertogdom Kleve. De reformatie heeft voorts in het gebied een grillige scheidslijn getrokken tussen katholieken en protestanten. En ook in de Tweede Wereldoorlog lag de grens tussen bevrijd en bezet gebied in onze regio na het vastlopen van operatie Market Garden.

Verbonden door de geschiedenis
Door al deze grensconflicten herbergt de regio een schat aan cultuurhistorisch erfgoed: relicten van de Limes, vondsten van christenpelgrimages, middeleeuwse kastelen, landgoederen en buitenplaatsen, slagvelden en graven van de Tweede Wereldoorlog. Een rijkdom aan cultuur waarmee de regio zich krachtig kan identificeren en profileren. Door de geschiedenis van het rivierenlandschap is de regio ook verbonden in unieke landschappelijke waarden. De waardevolle kolken en wielen, oeverwallen en stuwwallen getuigen van de sterke verbondenheid als regio met de natuurlijke dynamiek van de rivieren.

Uitdaging: culturele netwerken ontwikkelen
Door de geschiedenis van grensconflicten is de culturele ontwikkeling boven de rivieren heel anders geweest dan beneden de rivieren. Arnhem en Nijmegen hebben ieder een eigen culturele identiteit ontwikkeld die elkaar aanvult. Zo wordt Arnhem gezien als stad van 'creatieve makers' met topinstellingen op het gebied van theater, mode, dans, klassieke muziek en talentontwikkeling. Vanuit cultuur wordt Nijmegen daarentegen gezien als presentatiestad van kennis, festivals, pop, film en literatuur. Ook het ommeland van dorpen en landschappen kent een grote rijkdom aan historisch erfgoed, verhalen en cultuurschatten. Het onderscheidende en tegelijk aanvullende karakter van de beide steden en het ommeland kan worden ingezet om de culturele netwerken op regionaal niveau met elkaar te verbinden. Inzet is om structureel samen te werken aan het culturele erfgoed, gezamenlijke producties en afstemming van programmering. Dit is niet alleen interessant voor onze bewoners, maar maakt onze regio ook recreatief en toeristisch aantrekkelijk, en het versterkt de werkgelegenheid.

regionale koploper culturele rijkdom

Proeftuinen Cultuurregio025

Cultuurregio 025 is een koploper voor regionale samenwerking. Door cultureel programma regionaal af te stemmen en het cultuurprofiel te versterken wordt het publiek van de regio bediend met een rijk en gevarieerd pakket van culturele activiteiten. De gehele cultuurketen wordt bij elkaar gebracht, van opleidingen tot presentatie. Zo ook bijvoorbeeld bij het organiseren van de Nijmeegse Kunstnacht waarvan de poster hier links te zien is.

Vierdaagsefeesten Nijmegen

Fort Pannerden, Lingewaard

Levendige binnensteden Arnhem en Nijmegen

Wandelroute Veluwezoom-Posbank, Rheden

ICE op station Arnhem Centraal

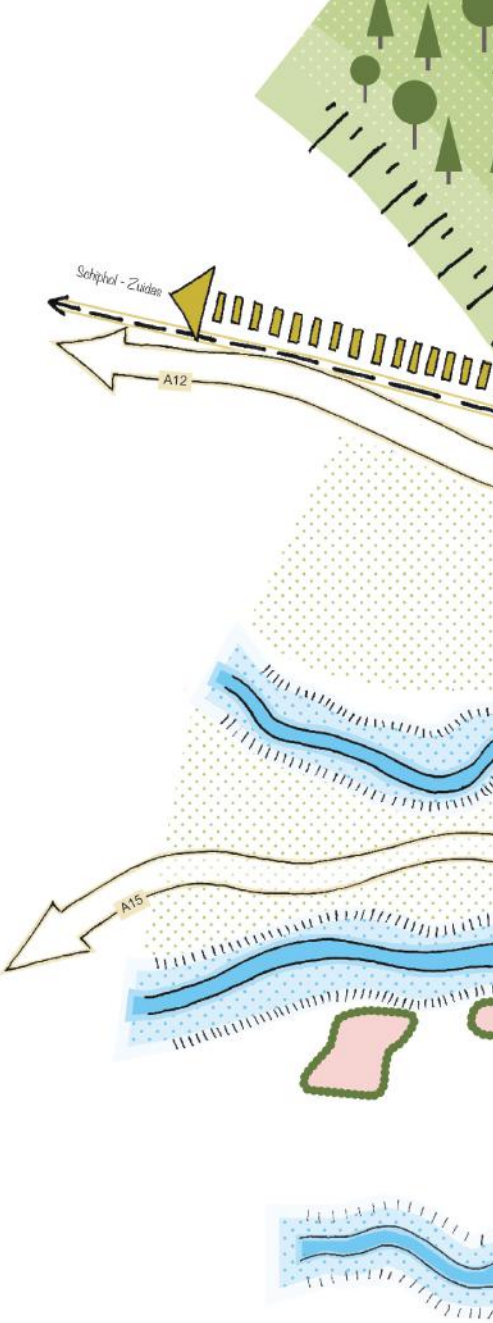

regionale koplopers

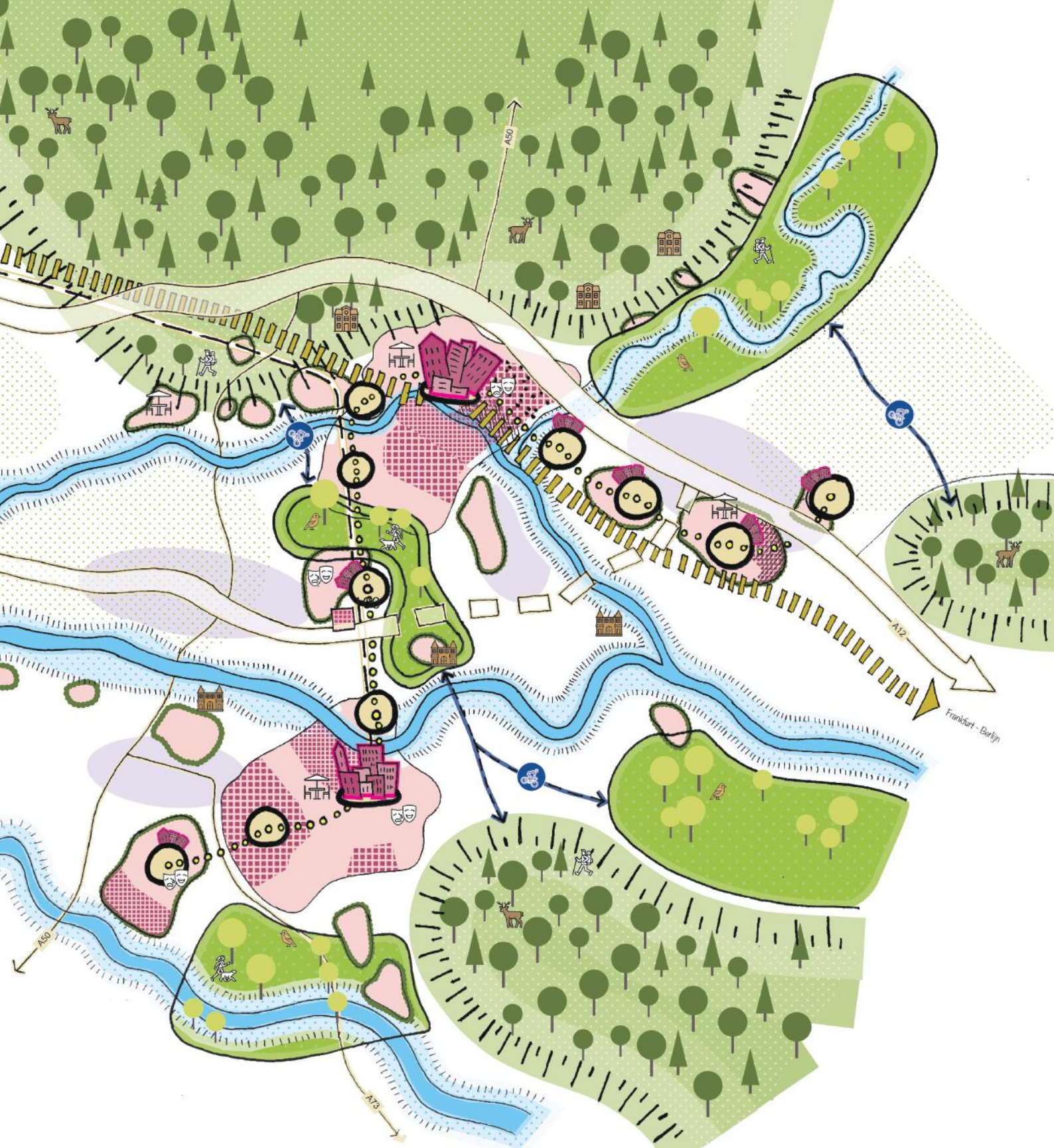

Fundament: identiteit van de regio

Regionaal samenwerken vraagt om een basis die ons als regio verbindt. De identiteit van onze regio. Onze identiteit is bepaald door de invloed van het rivierenlandschap, de goede bereikbaarheid en de culturele bindingen in de regio. Landschap, ligging en cultuur zijn het fundament van de regio.

verstedelijking **topsectoren** **menselijk kapitaal**

Waar staan we nu?

3. heden: ontwikkeling van de regio

Onze regio is volop in ontwikkeling als een compleet stedelijk netwerk, ruimtelijk, economisch en maatschappelijk. We staan aan de vooravond van een forse woningbouwopgave met een groeiopgave in de economie en mobiliteit in het kielzog. Dit stelt ons voor een nieuwe uitdaging: onze groeiopgaven in verstedelijking, bereikbaarheid en economie in balans houden met de leefkwaliteit van onze regio. Gericht op versterking van het aantrekkelijke leefklimaat voor bewoners, bedrijven én bezoekers in onze regio.

Groene metropoolregio = **duurzame verstedelijking**

inbreiden en transformatie binnen het stedelijk netwerk

Groene metropoolregio = **innovatieve economie**

innovatiekracht van topsectoren versterken

Groene metropoolregio = **sociaal kapitaal**

breed benutten van talenten en menselijk kapitaal

Ruimtelijke oriëntatie

Stedelijk netwerk in ontwikkeling

Groene metropoolregio = duurzame verstedelijking

inbreiden en transformatie binnen het stedelijke netwerk

Binnenstedelijke transformatie Waalfront, Nijmegen

Stedelijk netwerk in ontwikkeling

3

Ontwikkeling van de regio
De regio Arnhem-Nijmegen heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot een samenhangende stedelijke regio. Van oorsprong kennen Arnhem en Nijmegen een verschillende ontstaansgeschiedenis en de steden hebben lange tijd gefungeerd als zelfstandige stedelijke regio's. Zo hebben Arnhem en Nijmegen zich los van elkaar ontwikkeld in de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw: Arnhem richting de toenmalige groeikernen Duiven en Westervoort, en Nijmegen richting Wijchen en Beuningen. In de laatste decennia hebben de steden zich naar elkaar toe ontwikkeld in het middengebied. Nijmegen is over de rivier gesprongen met de Waalsprong. Arnhem heeft zich met Schuytgraaf verder zuidwaarts ontwikkeld. En Elst is met Westeraam ook flink gegroeid. Met deze Vinexlocaties in het middengebied zijn de steden juist naar elkaar toegegroeid.

Volwassen stedelijk netwerk
Met de groei van de verstedelijking zijn de onderlinge relaties tussen steden, groeikernen, dorpen en buurtschappen sterk toegenomen. Inmiddels is onze regio de grootste stedelijke regio buiten de Randstad. We zijn een volwassen stedelijk netwerk met alle relaties en kwaliteiten die we daar tegenwoordig van verwachten. Een stedelijk netwerk met levendige centra en voorzieningen. Met hoogwaardige kennisinstellingen en innovatieve werklocaties. Met aantrekkelijke dorpen en kleine kernen met mooie woonmilieus. Een netwerk ook met bijzondere landschappen, natuurgebieden en agrarische gebieden die zorgen voor ruimte, voedsel en recreatie. Voor het functioneren van ons stedelijk netwerk zijn al die elementen van belang. Er is geen rangorde, juist de slimme combinatie van functies bepaalt de kracht van het stedelijk netwerk.

Uitdaging: inbreiding en transformatie
De komende jaren staan we voor een nieuwe woningbouwopgave: de bouw van 50 á 60.000 woningen tot 2040. Waar is nog ruimte voor verstedelijking zonder dat we onze natuur en landschappen aantasten? Hoe kunnen we deze opgave duurzaam invullen? Om ons buitengebied te sparen, staan we voor de uitdaging om de verstedelijkingsopgave zo veel mogelijk binnen het bestaand bebouwd gebied te realiseren. Dat doen we zorgvuldig, met aandacht voor kwaliteit en leefbaarheid. Zowel binnen de steden als de dorpen kunnen we de ruimte slimmer benutten. Inbreiding en transformatie is ons devies. Dit zal lokaal niet overal kunnen, maar het is een duurzame strategie voor de verstedelijkingsopgave in de regio.

regionale koploper duurzame verstedelijking

Tiny houses Droogsehof

De regio staat voor de uitdaging om plekken te bepalen waar woningbouw nog plaats kan vinden onder de druk van de woningbouwopgave. De plaatsing van 'tiny houses' in Malden is een koploper op dit gebied. Zowel in Malden als in Berg en Dal, Heumen en Mook en Middelaar zijn plannen in de maak om met tiny houses in te spelen op de veranderende woningvraag uit de regio.

Economische oriëntatie

Innovatiekracht in topsectoren

Groene metropoolregio = innovatieve economie

innovatiekracht van topsectoren versterken

Circulair kantoorpand energienetwerk beheerder Alliander, Duiven

Innovatiekracht in topsectoren

Kennisintensivering van de economie
Onze regio heeft zich ontwikkeld tot een moderne kennisintensieve regio. We hebben toonaangevende kennisinstellingen en campussen als brandpunten voor de groeiende samenwerking met het regionale bedrijfsleven. Dat zien we onder meer in de campus van de Radboud Universiteit, Mercator en de NovioTech Campus in Nijmegen. Of in de ontwikkeling van het Industriepark Kleefse Waard en Arnhems Buiten. Maar de kennisintensieve economie blijft niet beperkt tot de steden of de topsectoren. De hele regio doet mee in de brede economische ontwikkeling. Er zijn bloeiende, innovatieve bedrijven in allerlei economische sectoren die steeds meer kennisintensief worden, zoals smart logistics, maakindustrie en de handel. Eenzelfde ontwikkeling doet zich voor in de agrarische sector. In de regio ontwikkelt zich een kennisintensief agribussinesscomplex 'Next Garden' waarbij niet alleen geproduceerde goederen maar ook kennis zelf exportproduct wordt.

Versterken van topsectoren
Binnen de brede economie die onze regio rijk is, zetten we ons samen met The Economic Board in voor het stimuleren van de drie topsectoren die als speerpunten de bredere economische ontwikkeling in de regio voorttrekken: Energy, Food en Health&Hightech. Zo onderscheidt Arnhem zich als 'elektriciteitshoofdstad' met hoofdkantoren van netbeheerders TenneT en Alliander. Arnhems Buiten huisvest een aantal sterke (inter)nationale energiespelers. Het IndustriePark Kleefse Waard ontwikkelt zich tot cleantech campus, van start-up tot multinational. Ondersteund door de concentratie van de Hogeschool Arnhem Nijmegen en Van Hall Larenstein in Arnhem-Velp. Health in combinatie met hightech, is sterk geclusterd in Nijmegen. Kennis en innovatie binnen dit cluster vinden plaats op de campus Heijendaal (Radboudumc/ universiteit en HAN) en NovioTech Campus. De combinatie van health en hightech is actueler dan ooit. De NovioTech Campus is een broedplaats voor nieuwe innovatieve bedrijvigheid op het snijvlak van gezondheid en hoogwaardige technologie, waaronder artificiële intelligentie.

Uitdaging: stimuleren van innovatiekracht
De topsectoren energy, food en health&hightech vragen ook in de toekomst om doorontwikkeling. Uitdagingen liggen op het gebied van intensivering van de samenwerking tussen kennisinstellingen en innovatieve bedrijven. Naast samenwerking binnen de regio, gaat het vooral om de externe samenwerking (inter)nationaal. Inzet is het ontwikkelen van (inter) nationale 'hotspots', gericht op innovatieve crossovers tussen de topsectoren. En het verbreden met de betrokkenheid van de vele innovatieve bedrijven die onze regio rijk is.

regionale koploper innovatieve economie

CITC - Chip Integration Technology Center

Dit topcentrum voor innovatie in chipintegratie en fotonica is een koploper op het gebied van Hightech, één van de regionale topsectoren. Op de Nijmeegse NovioTech Campus werken vijftien verschillende bedrijven en kennisinstellingen samen om nieuwe technologieën en toepassingen mogelijk te maken.

Sociaal-maatschappelijke oriëntatie

Talent en menselijk kapitaal

Groene metropoolregio = sociaal kapitaal

breed benutten van talenten en menselijk kapitaal

Sociaal ondernemerschap in Presikhaaf, Arnhem

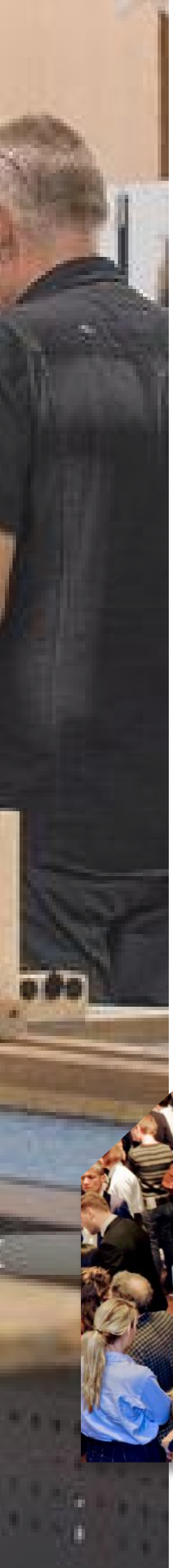

Sociaal-maatschappelijke oriëntatie

Talent en menselijk kapitaal

3

Talent vasthouden en aantrekken
De beschikbaarheid van talent is essentieel voor een gezonde economische ontwikkeling. Dit geldt uiteraard voor de drie topsectoren, maar ook voor andere economische sectoren die steeds kennisintensiever worden. Voldoende en goed opgeleid sociaal kapitaal is een voorwaarde voor economische groei. Nieuwe technologie en innovaties vragen om nieuwe competenties en vaardigheden, waardoor knelpunten ontstaan tussen vraag en aanbod. Een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijft nodig. Ondanks de kennisinstellingen en hoogwaardige opleidingen in onze regio, zoeken nog (te)veel talenten elders hun toekomst. Op lange termijn vraagt onze regionale arbeidsmarkt om een verdere versterking van het vestigingsklimaat van de regio. Naast een helder en sterk profiel, gaat het om aanbod van hoogwaardige voorzieningen, aantrekkelijke woonmilieus en de recreatieve mogelijkheden in natuur en landschap.

Sociaal kapitaal breder activeren
Nu de regio begint te kampen met een kwalitatieve krapte op de regionale arbeidsmarkt, staan er nog een groot aantal inwoners aan de kant. Terwijl veel hoogwaardige banen niet of onvoldoende ingevuld kunnen worden, blijft een groot aantal praktisch geschoolden nog buiten het arbeidsproces. Zo kampt onze regio met een onevenredig groot onbenut arbeidspotentieel van bijna 20%; mensen die in praktijk in de WW of bijstand zitten. Zonder werk en met een laag inkomen is het moeilijk om deel te nemen aan onze hedendaagse samenleving. We hebben nieuwe banen nodig om te zorgen dat een minder groot aantal van onze inwoners langs de kant moet blijven staan. Naast een gezonde MKB en groei in de topsectoren bieden de energie- en klimaattransitie en circulaire economie kansen voor nieuwe werkgelegenheid, juist voor praktisch geschoolden. Los van werk, is het zaak om onze inwoners te activeren om mee te doen. Dat gebeurt lokaal via verenigingen en instellingen maar vraagt om een structurele regionale aanpak.

Uitdaging: beter benutten van menselijk kapitaal
Als regio staan we voor de uitdaging om ons sociaal kapitaal van mensen met hun kwaliteiten en talenten beter te benutten. Dat geldt zowel voor het vasthouden en aantrekken van talentvolle kenniswerkers voor hoogwaardige banen als voor nieuwe werkgelegenheid voor praktisch geschoolden. Onderwijs, omscholing en een betere aansluiting op de arbeidsmarkt vragen om een regionale aanpak.

regionale koploper sociaal kapitaal

RvN@LAB

RvN@LAB zet zich in voor het bij elkaar brengen van kennis en praktijk in het MKB binnen het Rijk van Nijmegen. Voor studenten en ondernemers, met als doel om jong talent in de regio te houden. In een samenwerking tussen de Rabobank, provincie Gelderland, zeven gemeenten en de kennisinstellingen Radboud Universiteit, de HAN en het ROC is het initiatief RvN@ uitgegroeid tot een breed sociaaleconomisch programma in het Rijk van Nijmegen en daarmee tot regionaal koploper wat betreft benutten van het sociaal kapitaal.

Regionaal vervoer met elektrische trolleys

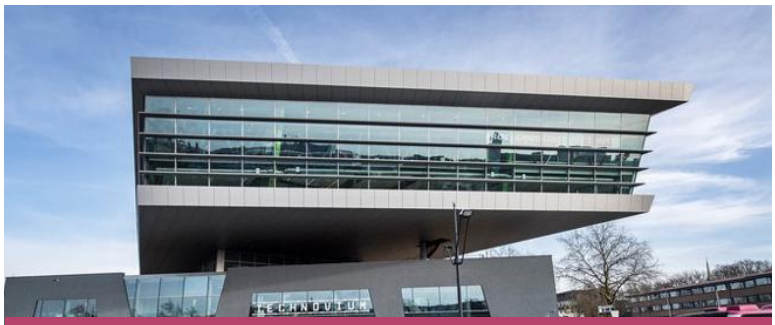

Technovium Heyendaal, Nijmegen

Albers fruitteelt, Zevenaar

Industriepark Kleefse Waard, Arnhem

Radboud UMC, Nijmegen

regionale koplopers

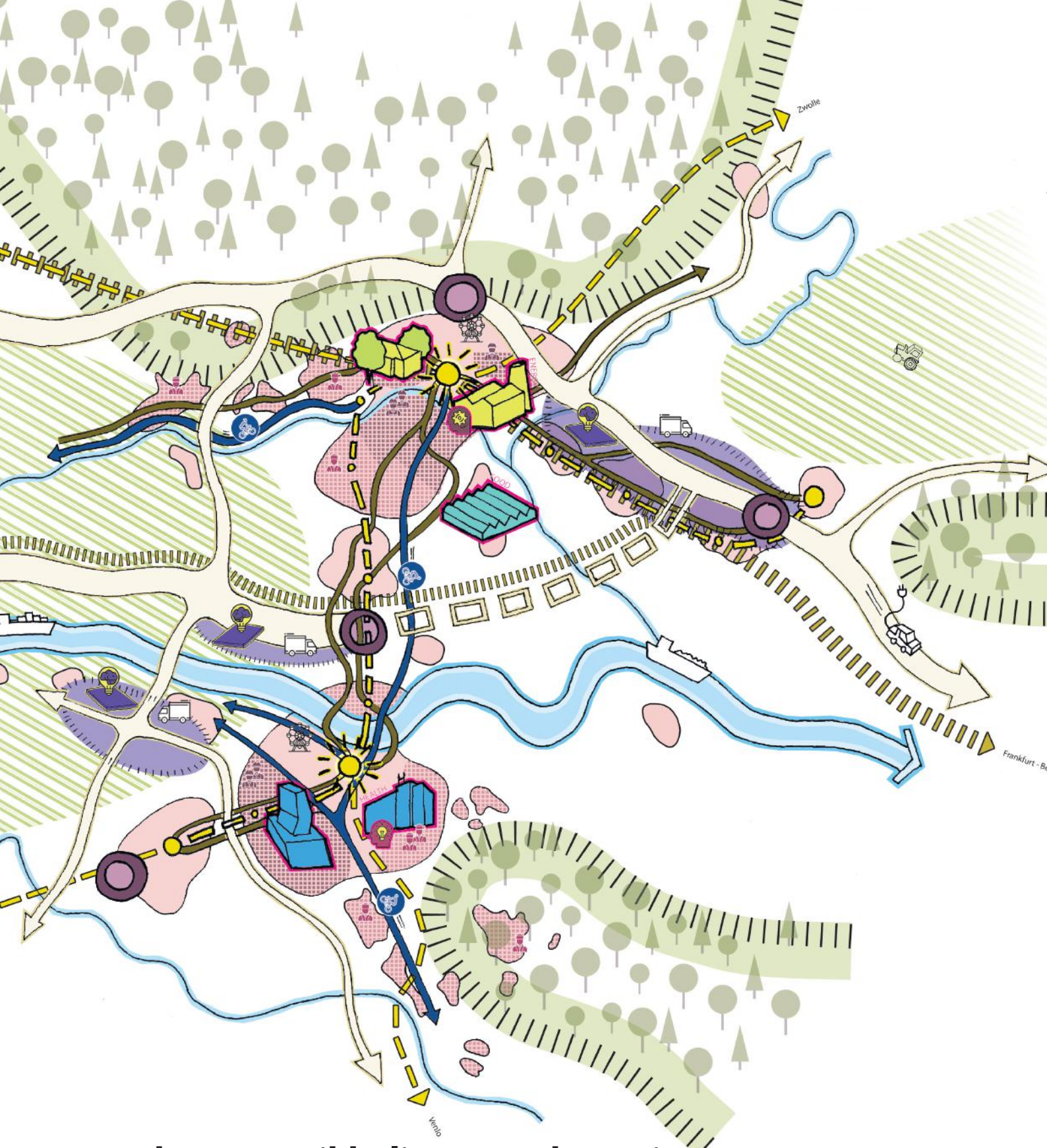

Heden: ontwikkeling van de regio

Onze regio ontwikkelt zich tot een volwassen stedelijk netwerk. Een rijk en gevarieerd netwerk van steden en werklocaties, dorpen en kleine kernen, in een afwisselend landschap van rivieren, natuur en landbouwgebieden. In dit stedelijk netwerk zijn de topsectoren Energy, Food en Health & Hightech de stuwende motoren voor onze brede regionale economie. Dit vraagt zowel om hoogwaardige kenniswerkers als om nieuwe werkgelegenheid voor praktisch geschoolden. Met het beter benutten van ons menselijk kapitaal en het verstevigen van sociale structuren, ook los van werk, versterken we het vestigingsklimaat van onze regio.

klimaat **circulariteit** **leefkwaliteit**

Waar willen we heen?

4

4. Perspectief: koers van de regio

Als regio zetten we koers naar een toekomstbestendige groei. Onze koers is om het ontspannen karakter van onze regio te behouden. We versterken onze landschappelijke kwaliteiten, blijven goed bereikbaar en worden klimaatbestendig, duurzaam, energieneutraal en circulair. Dat is onze toekomstbestendige regio zonder afwenteling, afval of uitval. Een vitale regio waar iedereen kan meedoen.

Groene metropoolregio = **veerkrachtige regio**

ruimte voor groen, water en duurzame energie

Groene metropoolregio = **circulaire regio**

circulair maken van onze regio

Groene metropoolregio = **sociaal vitaal**

versterken van de leefkwaliteit in de regio

Ruimtelijke oriëntatie

Veerkrachtige klimaatregio

Groene metropoolregio = veerkrachtige regio

ruimte voor groen, water en duurzame energie

Rivierklimaatpark IJsselpoort Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort, Zevenaar

Veerkrachtige klimaatregio

Ruimte voor duurzame energie
Onze regio kan een belangrijke bijdrage leveren aan de transitie naar duurzame energie. Het uitgangspunt is om het energieverbruik in de regio te beperken. Alles wat er aan energie wordt bespaard, hoeven we ook niet op te wekken. Toch moeten we ruimte vinden voor het opwekken van duurzame energie uit zon, wind en water met behoud van de kwaliteit van onze natuur en landschappen. Energieopwekking en -opslag bedreigen potentieel het landschap, maar langs grote infrastructuur zijn er op plekken mogelijkheden voor plaatsing van zonne- en windparken. Zo ook in bebouwd gebied van de steden en dorpen. Hier ligt de uitdaging bij het gebruik van restwarmte uit bedrijven, warmte afkomstig van zon, water en geothermie en het plaatsen van zonnedaken en –muren op gebouwen met een groot dakoppervlak. Met name daken van grote bedrijfshallen zijn hiervoor geschikt te maken.

Klimaatadaptief rivierenlandschap
De verandering van het klimaat vraagt waakzaamheid langs onze rivieren omdat het vaker en meer zal regenen, naast het groeiend watervolume uit het Europese achterland. Na 'Ruimte voor Rivier' is er voldoende hoogwaterbescherming, maar het landschap zal met uiterwaarden en komgronden meer water moeten bergen om wateroverlast in bebouwd gebied te voorkomen. Op hoge zandgronden zijn er juist zorgen over langere perioden van droogte die landbouwgewassen en natuurwaarden aantasten. Het infiltreren en vasthouden van water is nodig om droge perioden te doorstaan. In balans brengen van teveel of tekort aan water is een majeur vraagstuk voor de kwaliteiten van natuur en landschap. De adaptieve strategie is ook van grote betekenis voor recreatie en toerisme in regio, met nieuwe kansen voor werkgelegenheid in de meer landschappelijke gemeenten.

Groen en water in de wijken
Klimaatverandering geeft ook zorg over wateroverlast en hittestress in bebouwd gebied in onze steden en dorpen. In de kern gaat het om minder verharding en meer groen en water in de openbare ruimte om zo de 'sponswerking' van stad of dorp te vergroten. Het 'ontstenen' van tuinen en het natuurinclusief bouwen met groene daken of verticale geveltuinen zorgen voor een klimaatadaptieve aanpak in wijken en buurten. En versterkt de biodiversiteit van flora en fauna in de stad.

Uitdaging: ruimte voor klimaat en energie
We staan voor de uitdaging om de veerkracht van de regio te vergroten om met de gevolgen van klimaatverandering om te gaan. Wateroverlast, droogte en hittestress vragen om klimaatadaptieve maatregelen: meer groen, meer water, meer landschap. Naast beperking van het energieverbruik is de opwekking en opslag van duurzame energie nodig. Dit vraagt om circulaire energiesystemen met energie uit reststromen maar ook fysieke ruimte, zowel lokaal als regionaal.

regionale koploper veerkrachtige regio

RAS Rijk van Nijmegen en Maas en Waal

De Regionale klimaat Adaptatie Strategie is een voorbeeld van het regionaal handen ineen slaan voor een klimaatbestendige toekomst. De hieruit volgende projecten zoals 'Krachtig Groen Winssen', het efficiënter omgaan met zoetwater in de fruitteelt en het klimaatbestendig maken van bossen in de regio zijn allen koplopers op dit gebied. Intergemeentelijke samenwerking is hiervoor nodig.

Economische oriëntatie

Circulariteit van de regio

Groene metropoolregio = circulaire regio

circulair maken van onze regio

Circulair biobased fietspad van Olifantengras, Renkum

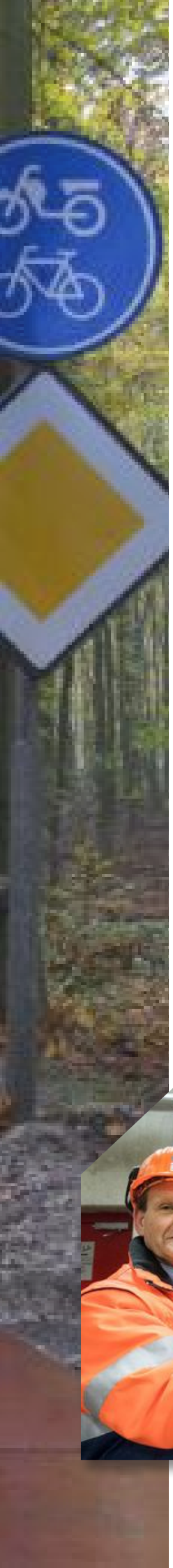

Economische oriëntatie

Circulariteit van de regio

4

Circulaire bouw
Het reduceren en hergebruik van afval tot grondstoffen is het kernvraagstuk voor de circulaire economie. De bouwsector is een van die milieubelastende sectoren die veel grondstoffen verbruikt, met een hoge CO2-uitstoot. De woningbouwopgave van 50.000 à 60.000 nieuwe woningen biedt bijzondere kansen voor duurzame verstedelijking door het sluiten van kringlopen in de bouw. Hiervoor kan gedacht worden aan het oprichten van een regionale grondstoffenbank voor upcycling en hergebruik van materialen. De bouwopgave kan deels in biobased materialen worden uitgevoerd, bijvoorbeeld door 15.000 woningen in CLT-houtbouw uit te voeren. Het houtbouwproces zorgt voor flinke reductie van uitstoot en logistiek en voor een duurzame opslag van CO2 in hout. Dit alles vraagt ook om een landschappelijke bosbouwstrategie.

Schone energie
Ook in energiegebruik kan onze regio voorop lopen. Met schone mobiliteit door elektrisch rijden, batterij- of waterstoftechnologie, ontwikkeld in de regio zelf. En door gekoppelde warmtenetten tussen industrie en woonwijken.

Productie verduurzamen
Een ander speerpunt in de circulaire economie is het verduurzamen van de maakindustrie om het afval van consumptiegoederen te reduceren en tot hergebruik te brengen. Met name verpakkingsmaterialen en electronica bieden grote kansen om tot minder belasting op milieu en grondstoffen te komen. Ook in andere sectoren zoals de landbouw en de zorg wordt hard gewerkt aan het circulaire maken van hun stofstromen. In de landbouw is groeiende aandacht voor de zogenoemde eiwittransitie: de verschuiving van minder dierlijke naar meer plantaardige consumptie en productie. Ook in de zorgsector is toenemende aandacht voor medisch afval, gebruik van materialen en verpakkingen. Zo ontwikkelt het Radboudumc een plasmavergasser voor al het ziekenhuisafval.

Uitdaging: onze regio circulair maken
Onze regio heeft sterke troefkaarten om in snel tempo tot een circulaire economie te komen. De bouw- en GWW-sector, de mobiliteitssector en diverse producerende sectoren kunnen door nauwe samenwerking met kennisinstellingen en innovatieve bedrijven tot nieuwe businessmodellen komen. Kennis, prototypen en proefopstellingen zetten de regio op de kaart.

regionale koploper circulaire economie

ARN - recycling incontinentiemateriaal

Het afvalverwerkingsbedrijf ARN in Weurt is een koploper op het gebied van circulaire economie. Het project richt zich op het verwerken van een grote hoeveelheid babyluiers en incontinentieluiers tot nieuwe producten als biogranulaat, biogas en herbruikbare plastics. Deze producten krijgen opnieuw een rol in de (regionale) economie.

Sociaal-maatschappelijke oriëntatie

Vitale en ontspannen regio

Groene metropoolregio = sociaal vitaal

versterken van de leefkwaliteit in de regio

Green walking route Radboud Universiteit, Nijmegen

Sociaal-maatschappelijke oriëntatie

Vitale en ontspannen regio

4

Brede welvaart en sociale cohesie
We willen dat iedereen vitaal blijft en kan en mag meedoen in onze hedendaagse samenleving. Gezondheid en zelfredzaamheid zijn wezenlijke voorwaarden en kunnen het verschil maken in wel of niet succesvol participeren. Basisvoorzieningen in de nabije leefomgeving en in de regio zijn belangrijk om prettig te kunnen leven. Dit vraagt om versterking van de leefbaarheid in kleine kernen en naoorlogse stadswijken, en om aantrekkelijke stedelijke centra. Die leefbaarheid wordt mede bepaald door betrokkenheid van bewoners op elkaar en op hun wijken en dorpen. Lokale projecten kunnen steunen op regionale kennisuitwisseling en aanhaken op programma's van hogere overheden.

Cultureel klimaat
Een vitale regio is een regio waar onze inwoners vele mogelijkheden hebben voor recreëren en ontspanning in steden, kleine kernen en in het landschap. Hiermee trekken we ook (nieuwe) bezoekers aan. Een regio met een creatief klimaat en een divers cultureel aanbod is immers aantrekkelijker om te wonen, werken of verblijven. Een regio met levendige binnensteden, die zich met winkels, horeca, culturele instellingen en cultureel erfgoed ontwikkelen tot aantrekkelijke verblijfsplekken, tot the place to be.

Landschap en recreatie
Naast de steden voorzien ook de kleine kernen in aantrekkelijke woonmilieus in een groene of dorpse leefomgeving. De beleving van onze bijzondere landschappen ontwikkelt zich van monocultuur en functiescheiding (natuur versus landbouw) naar (bio)diversiteit en multifunctionaliteit. Eigenheid en variatie versterken de beleving en de recreatieve kwaliteiten ervan. We willen de bestaande landschapskwaliteiten (stuwwallen, rivierenlandschap, Park Lingezegen) niet alleen behouden maar versterken tot een aantrekkelijke, groene regio. Hiermee versterken we de gezondheid van onze bewoners en bezoekers, met een landschap dat uitnodigt tot bewegen en het decor is voor de ontwikkeling van topsport, bijvoorbeeld met het Nationaal Sportcentrum Papendal.

Uitdaging: leefkwaliteit versterken
Deze regio onderscheidt zich met haar leefkwaliteit. Er is een goede balans tussen levendigheid en een ontspannen leefomgeving. Vanuit onze historie hebben we een divers cultureel profiel met attractiepunten en voorzieningen in steden, kernen en landschappen. Bij de groei van onze regio hoort ook de versterking van dit cultuurprofiel: versterking van de leefkwaliteit door sociale cohesie, nabije voorzieningen, het culturele klimaat en de recreatieve kwaliteit van het landschap. Een vitale regio om trots op te zijn.

regionale koploper sociaal vitaal

BuurtGroenBedrijf

Dit sociale wijkbedrijf is een koploper wat betreft sociale inclusiviteit én ontspannen leefomgeving. De bewoners van het Spijkerkwartier in Arnhem hebben zelf regie genomen over het groenbeheer in de wijk. Ze hebben een BuurtGroenbedrijf opgericht met als doel om de wijk groen en klimaatbestendig te maken. Werkzoekende buurtbewoners vinden een nieuwe arbeidsplaats in dit bedrijf.

Synergiepark Innofase, Duiven

Meest duurzaam festival Framed

Buurtmobiel, Beuningen

DAR - Recyclen van gescheiden huishoudelijk afval

Ruimte voor de rivier, Nijmegen

regionale koplopers

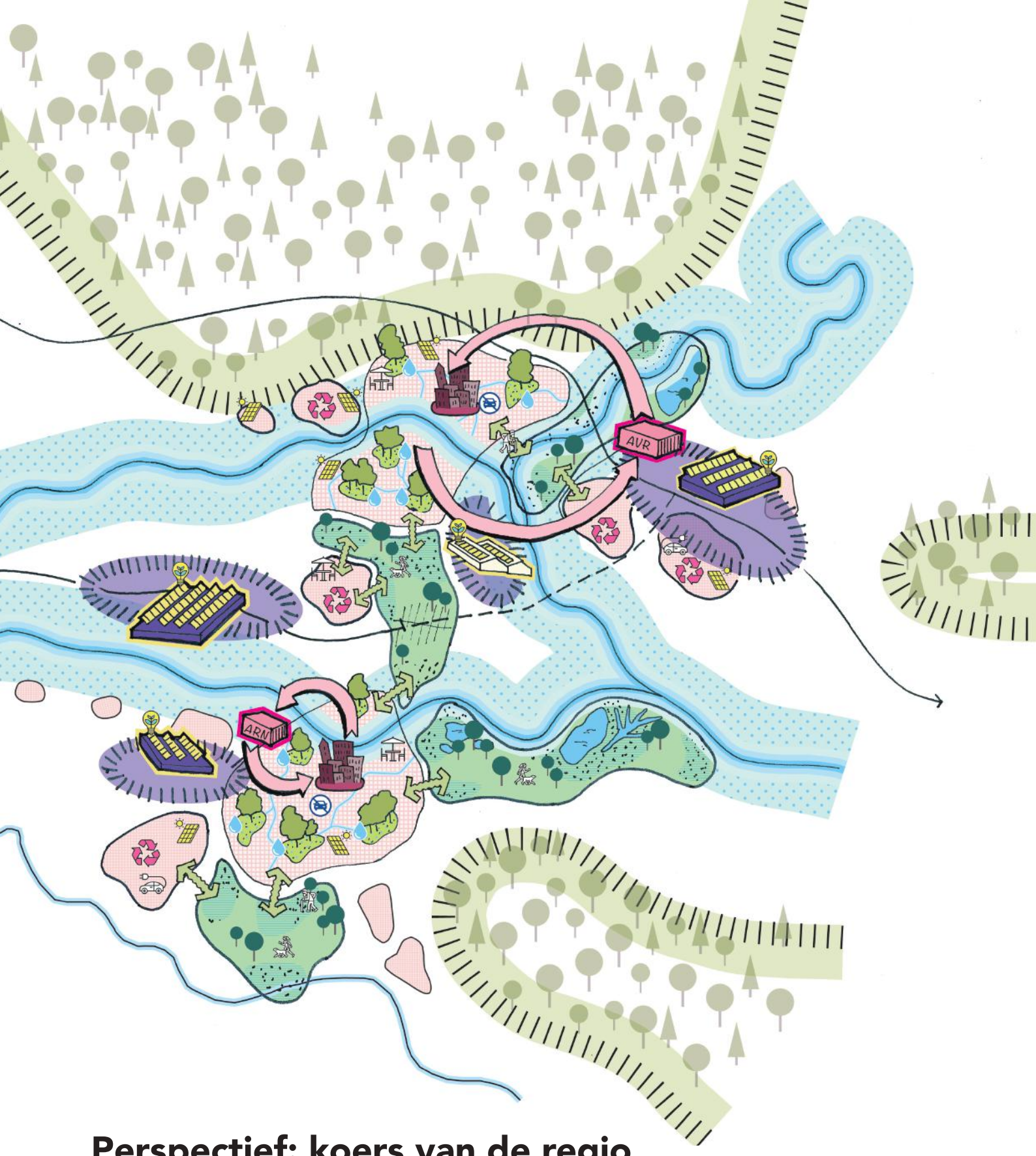

Perspectief: koers van de regio

De koers van de regio is gericht op een bestendige, volhoudbare groei naar de toekomst. Ons perspectief is duurzame groei zonder afval, uitval of afwenteling naar andere gebieden of groepen. Een duurzame groei waarmee we de ontspannen leefkwaliteit van onze regio versterken. Dit vraagt inspanningen om onze regio veerkrachtig te maken in duurzame energie, water, vergroening en klimaatadaptief landschap. Het vraagt om een sterke circulaire regio waarin we verschillende stofstromen weten te sluiten in kringlopen. Het vraagt bovendien om inspanningen om te blijven investeren in het sociale en culturele klimaat om onze regio vitaal en gezond te houden voor bewoners en bezoekers.

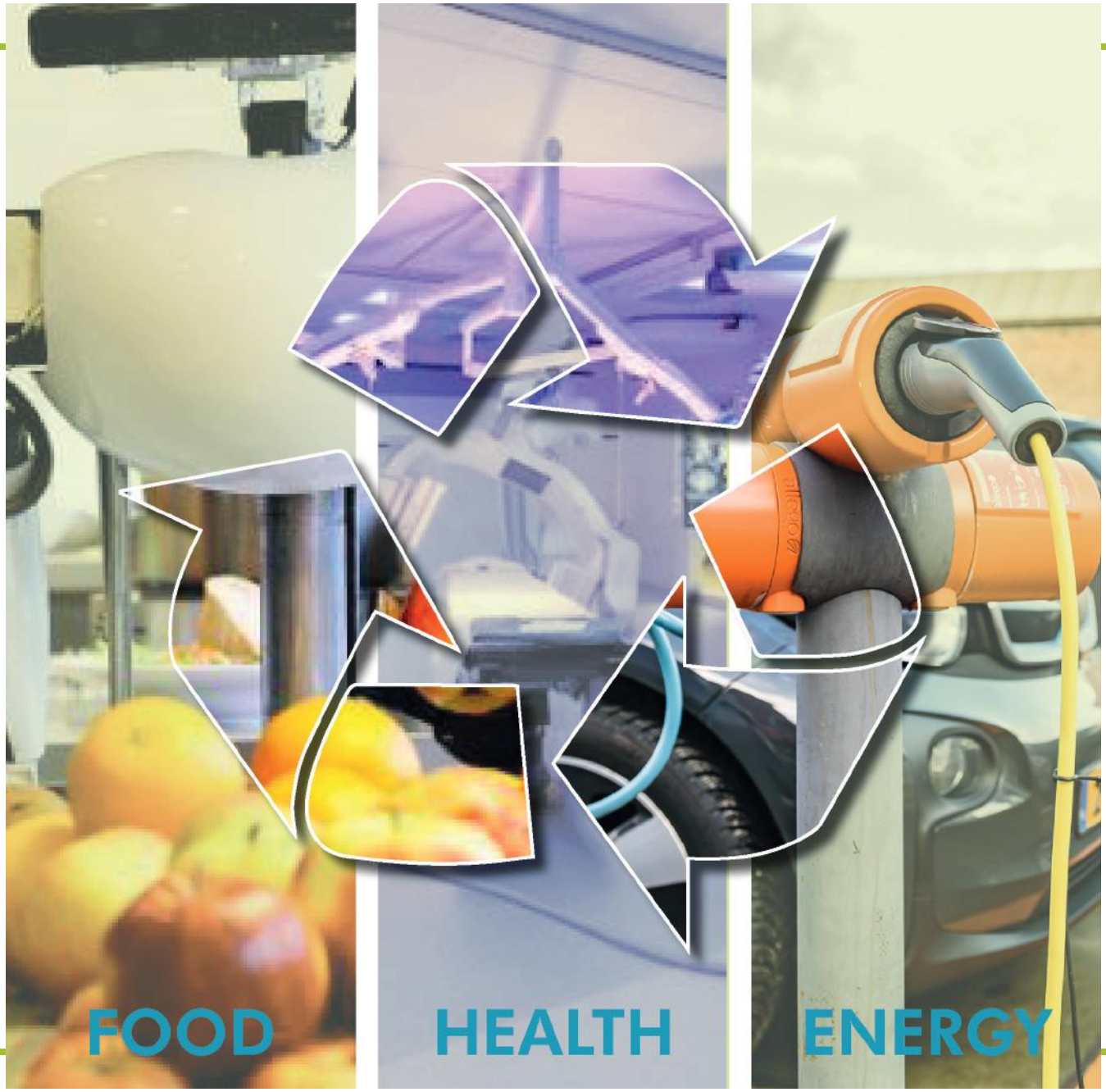

Circulariteit in de topsectoren - NOVI-propositie 'naar een groene metropoolregio'

5

Wat is onze stip op de horizon?

5. ambitie: groene metropoolregio

Als regio koesteren we een stevige ambitie: samen doorgroeien naar een metropoolregio! Een groene metropoolregio van internationale betekenis. Met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie. Als dé circulaire topregio van ons land en van Europa. Zichtbaar als topregio in energy, food, health & hightech. Waarin we circulair worden in alle facetten van de leefomgeving, en zo hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit.

Hoe willen we ons (inter)nationaal positioneren?

Positionering: naar een metropoolregio!

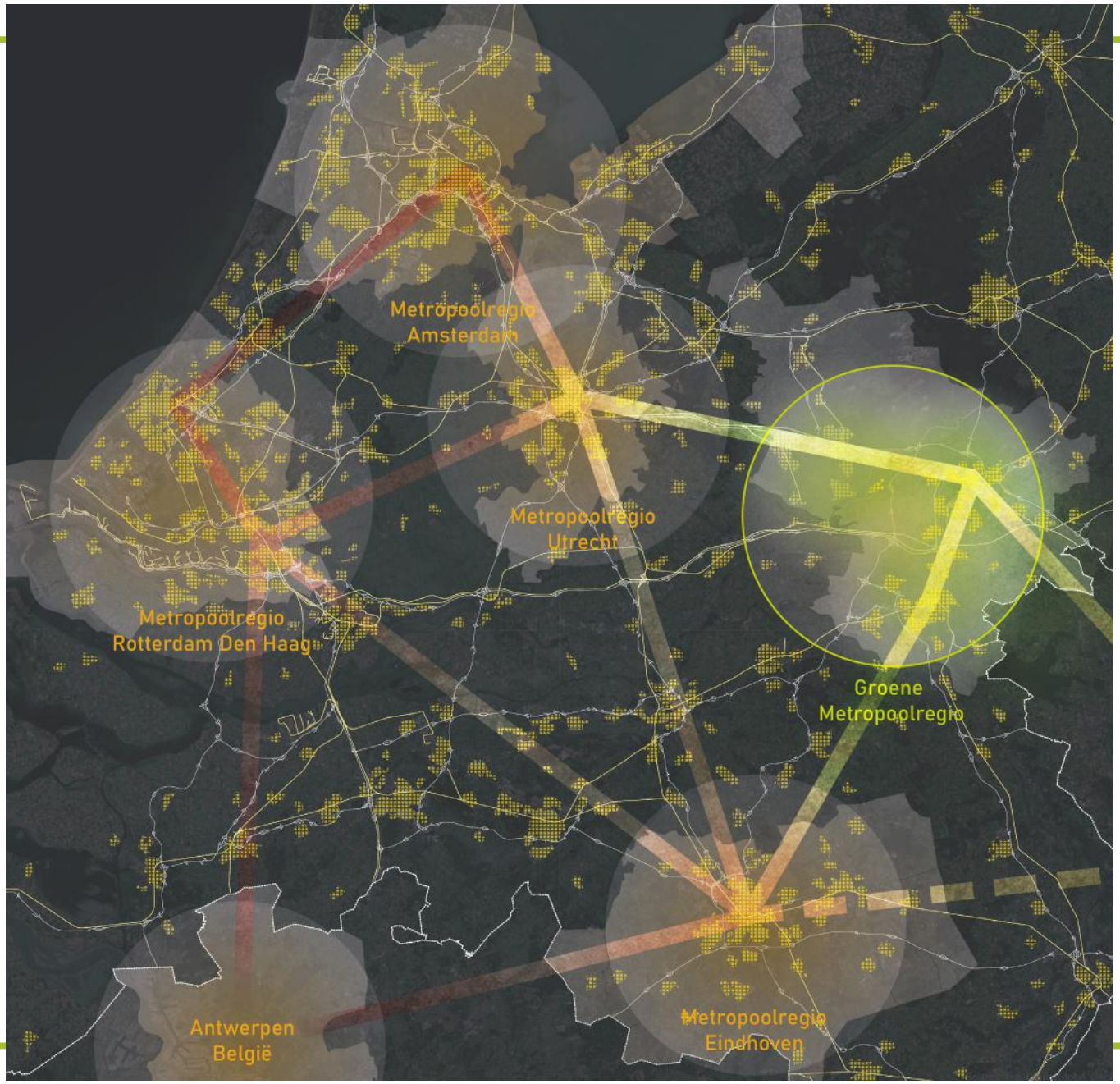

Een toekomst als groene metropoolregio

Hoe willen we ons (inter)nationaal positioneren?

Positionering: naar een metropoolregio!

Samen groene metropoolregio
Als regio willen we een belangrijke rol spelen in het speelveld van stedelijke regio's in (inter)nationaal verband. De grote stedelijke netwerken in ons land gebruiken de aanduiding 'metropoolregio'. Metropoolregio's in ons land zijn de stuwende krachten voor onze economie. Het zijn brandpunten van innovatie en creativiteit in economie, technologie en cultuur. Bij de metropoolregio's Amsterdam, Rotterdam Den Haag, Utrecht en Brainport Eindhoven hoort ook de regio Arnhem-Nijmegen. Wij kiezen wél voor een specifieke positie als groene metropoolregio. We versterken hiermee onze eigen kracht: een stevige focus op energy, food, health & hightech met hierbij de ambitie om ons te onderscheiden als een groene regio met een relatief meer ontspannen leefkwaliteit.

Met topspelers en assets in huis…
Hiervoor hebben we als metropoolregio al het nodige in huis. Onze universiteiten en hogescholen zijn topspelers op gebied van onderzoek en onderwijs. Met een groeiende onderlinge samenwerking. Deze kennisinstellingen staan in een breed netwerk van internationale bedrijven en aantrekkelijke campussen. Ondersteund door goede OV-verbindingen met de Zuidas en Schiphol, alsmede de ICE naar Düsseldorf en Frankfurt. Met Arnhem en Nijmegen als stedelijke knooppunten, gekoppeld aan prettige binnensteden en aantrekkelijk wonen in de dorpen. Het landschap van rivieren en stuwwallen is onze drager voor een aantrekkelijk internationaal vestigingsklimaat. Rijn, Waal, Maas en IJssel bepalen de structuur van ons gebied en vormen samen de 'kraan' van de Nederlandse delta. Naast de nationale parken realiseren we bijzondere groenblauwe projecten. Gekoppeld aan het regionaal netwerk van wandel- en (snel)fietsroutes versterkt dit het groene karakter van onze metropoolregio.

Naar het hoogste niveau
Er is weinig voor nodig om deze (inter) nationale assets, en hiermee onze regio te ontwikkelen tot een metropoolregio. Met dat beetje extra bestaat ons land niet uit vier, maar uit vijf metropoolregio's. Het zijn niet alleen de metropoolregio's in de Randstad en Eindhoven die het verschil maken. In centraal Nederland groeit een stedelijke ring van metropoolregio's. Met onze regio als nieuwste kroonjuweel op het hoogste niveau: een groene metropoolregio met directe relaties naar Utrecht en Brainport Eindhoven. Met een groeiende grensoverschrijdende kracht naar het Ruhrgebied en Düsseldorf. Een groene metropoolregio in (inter)nationale netwerken. Een metropoolregio die zich kan meten met andere metropoolregio's.

regionale koploper groene metropoolregio

Europese Green Deal

De Europese Green Deal is een goed voorbeeld van een internationaal beleids- en investeringsprogramma waarvan de regio Arnhem-Nijmegen als de groene metropoolregio kan profiteren. Met deze Green Deal kan de metropoolregio inspelen op de duurzaamheidsdoelen van Rijk en Europa op energie, klimaat en circulariteit, en zo onze eigen ambities omzetten in investeringsprojecten.

Hoe willen we ons (inter)nationaal presenteren?

Profilering: naar een circulaire topregio!

Meest duurzaam bedrijventerrein 2019 - IPKW

Hoe willen we ons (inter)nationaal presenteren?

Profilering: naar een circulaire topregio!

De regio circulair maken
De groene metropoolregio wil zich onderscheiden als dé circulaire topregio in 2050. De regio gonst en bruist van bijzondere circulaire projecten, die nu worden uitgevoerd. We zetten stevig in op energy, food, health & hightech als trekkers voor de bredere economie waar deze speerpunten op steunen. Maar wij willen meer dan een circulaire economie. Wij willen next level: naar een circulaire leefomgeving van steden, dorpen en landelijk gebied. Wij willen een complete circulaire ontwikkeling van de regio, in al haar facetten! Niet alleen economisch, maar ook ruimtelijk, sociaal en cultureel.

Circulariteit groeit en bloeit…
Het is geen toeval dat onze regio in de prijzen is gevallen als de beste circulaire regio van Nederland. Of dat Nijmegen zich in 2018 European Green Capital mocht noemen. Daar hebben wij de afgelopen jaren hard aan gewerkt. In onze regio's zijn inmiddels talloze voorbeelden te vinden van circulaire projecten. Maar deze zijn vaak nog kleinschalig, lokaal en incidenteel. Dat is ook de waarde: door te doen en te experimenteren leren we verder. Dit leidt tot sterke innovaties.

Naar een verbrede, structurele aanpak
Een circulaire regio volstaat niet met hergebruik van grondstoffen: we kiezen een structurele aanpak van circulariteit en duurzaamheid. Met samenhang in de regio, gericht op het opschalen en versnellen van succesvolle initiatieven. Om cross-sectorale samenwerking, nieuwe financieringsvormen en het slechten van wettelijke belemmeringen. Circulariteit is voor ons het sluiten van alle kringlopen in de regio door geen negatieve effecten meer af te wentelen, niet op milieu en leefomgeving en ook niet op de sociaal-economische opgaven van werkloosheid, sociale inclusie en de zorgvraag.

Een circulaire topregio in 2050!
Als metropoolregio willen we verder, het is niet alleen de economie. We willen circulariteit verbreden naar andere facetten van de leefomgeving. Naar circulaire vormen van mobiliteit, naar circulaire verstedelijking, naar circulaire landbouw, watermanagement, naar circulaire landschapsbouw. Met koppelingen en cross-overs hiertussen op niveau van de metropoolregio. Dit is een majeure opgave van (inter)nationaal belang. Een opgave waarop onze metropoolregio zich wil onderscheiden ten opzichte van regio's die 'circulariteit' smal interpreteren. Zo groeien wij uit tot dé circulaire topregio in 2050!

BESTE CIRCULAIRE REGIO 2018

regionale koploper circulaire topregio

Beste circulaire regio 2018

In 2018 werd onze regio al uitgeroepen tot meest circulaire regio van Nederland. De winst van deze prijs is voor een groot deel gebaseerd op het zelforganiserend vermogen van de inwoners en het bedrijfsleven in de regio om werk te maken van circulariteit. Dat is nog eens bevestigd door de prijs die IndustriePark Kleefse Waard (IPKW) in 2019 won als beste circulaire werklocatie van ons land.

Hoe willen we regionaal samenwerken?

In balans: naar een ontspannen groeiregio

Binnenstad Arnhem: balans tussen winkels, voorzieningen, wonen, cultuur, erfgoed en groen en water

Hoe willen we regionaal samenwerken?

In balans: naar een ontspannen groeiregio

Gezamenlijk profiel en inspiratie
Een eenduidige profilering van de regio is een gezamenlijk belang en straalt uit naar alle deelgebieden, alle gemeenten en alle sectoren. Met de profilering als groene metropoolregio en circulaire topregio in brede zin zetten wij onszelf gezamenlijk en eendrachtig in de etalage voor samenwerking met provincie, Rijk, Europa en maatschappelijke partners. Alle regio's zoeken aansluiting op de thema's van duurzaamheid en circulariteit. Wij onderscheiden ons door een daadkrachtige, opgavegerichte aanpak met een brede definitie van circulariteit. Circulariteit is een werkwijze, een aspect van al ons handelen en een inspiratiebron waarbij ieder initiatief van lokaal tot internationaal kan aanhaken. Het profiel van de groene, circulaire metropoolregio is een sociale, economische én ruimtelijke opgave tegelijk.

Een ontspannen, groene groei
Wij zien onszelf als een stedelijk netwerk op nationale schaal, maar willen ons in dat gezelschap blijvend onderscheiden als een groene regio met een meer ontspannen leefkwaliteit. Wij stellen ons ten doel om in 2050 een circulaire metropoolregio te zijn. Circulair niet alleen als in hergebruik van grondstoffen en herwinbare energie. Voor ons is circulariteit het algemene principe om geen negatieve gevolgen af te wentelen naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden. Het gaat ons om inclusief denken, waarin alle mensen mee doen en we ons leven duurzaam inrichten zodat de kwaliteiten van ons gebied behouden blijven voor de toekomstige generaties.

Balans in het stedelijk netwerk
Wij zien onszelf als een stedelijk netwerk op (inter)nationale schaal; als een volwaardige metropoolregio tussen de andere metropoolregio's. Deze ambitie maakt dat in ons strategisch perspectief alle kwaliteiten van onze regio even onmisbaar zijn.
Groen en rood, blauw en grijs, de balans daartussen is onze kwaliteit. Hiervoor zijn alle elementen van het stedelijk netwerk even belangrijk. Landschap, steden en dorpen zijn met elkaar verweven. De steden kunnen niet zonder de dorpen. De dorpen kunnen niet zonder de steden. Het gaat niet om een rangorde van functies, maar om de combinatie ervan. Dat bepaalt de kracht van ons stedelijk netwerk. We hebben allemaal onze eigen kwaliteiten en ons eigen karakter, maar we maken ook allemaal samen ons stedelijk netwerk. Een krachtig stedelijk netwerk in balans, waar we deel van uit maken, waar we aan bijdragen, en waar onze inwoners, ondernemers en bezoekers van profiteren. Dát is de groene metropoolregio!

regionale koploper ontspannen groeiregio

Woondeal regio Arnhem Nijmegen

De regionale Woondeal is een voorbeeld voor de samenwerking tussen regio, provincie en het Rijk op de woningbouwopgave van 50.000 à 60.000 woningen waar we tot 2040 voor staan. In de uitwerking van de Woondeal staat de balans tussen groei en leefkwaliteit centraal: het bijbouwen van voldoende (betaalbare) woningen en het versterken van het groene ontspannen profiel.

Colofon

Deze visie op de regio Arnhem-Nijmegen is onderdeel van het proces voor versterking van de regionale samenwerking. Gekoppeld aan deze visie zijn een regionale agenda en een bedrijfsplan voor governance en werkwijze ontwikkeld.

Deze visie is ontwikkeld door de stuurgroep Regionale versterking:

Stuurgroep

Hubert Bruls	burgemeester gemeente Nijmegen
Nick Derks	wethouder gemeente Wijchen
Sylvia Fleuren	wethouder gemeente Berg en Dal
Ahmed Marcouch	burgemeester gemeente Arnhem
Lucien van Riswijk	burgemeester gemeente Zevenaar (voorzitter)
Jasper Verstand	wethouder gemeente Renkum
Helga Witjes	wethouder gemeente Lingewaard
Arne van Hout	gemeentesecretaris Nijmegen, Kring Gemeentesecretarissen
Jan Herman de Baas	kwartiermaker Versterking regionale samenwerking
Henk van den Berg	secretaris Regio Arnhem-Nijmegen (secretaris)

Ondersteund door een projectteam, bestaande uit medewerkers van gemeenten uit alle delen van de regio. In verschillende werkbijeenkomsten zijn vele ambtelijke deskundigen van de 18 gemeenten, de regiocoördinatoren en deskundigen van de provincie Gelderland intensief betrokken bij het opstellen van de visie op de regio Arnhem-Nijmegen.

Uitvoering

UUM | Unlimited Urban Management – www.uum.nl

Edwin van Uum	procesmanager / planoloog
Mathijs Dielissen	planoloog en landschapsontwerper
Jana van Hummel	ontwerper stedenbouw en landschap
Koen Vermeulen	stedenbouwkundige

regio arnhem nijmegen

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

Regio Arnhem-Nijmegen

Contouren voor de Regionale Agenda

Agenda - regio Arnhem Nijmegen
16 april 2020

Stuurgroep Versterking regionale samenwerking

regio arnhem nijmegen

Inhoud

Introductie: Naar een Regionale Agenda Arnhem Nijmegen 3

1. Opgave Groene groeiregio 6

2. Opgave Productieve regio 10

3. Opgave Verbonden regio 14

4. Opgave Circulaire regio 18

5. Opgave Ontspannen regio 22

Regionale Agenda in het licht van het coronatijdperk

Vanaf begin maart 2020 zijn er ook in ons land flinke maatregelen genomen door de regering om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Het is evident dat deze maatregelen een grote impact hebben op de ontwikkeling van de regio Arnhem-Nijmegen, nu en in de toekomst. De wereldwijde pandemie zorgt ook voor herbezinning op ons maatschappelijk en economisch handelen. Dat gaat over gezondheid, over economie, over mobiliteit, over klimaat, over allerlei opgaven die inmiddels in een ander licht komen te staan. De effecten van onze nieuwe werkelijkheid leidt tot een andere invulling van de opgaven waarvoor we staan.

In deze 'Contouren voor de Regionale Agenda' schetsen we vijf stevige, toekomstbestendige opgaven voor de ontwikkeling van de regio Arnhem-Nijmegen. In het licht van het huidige coronatijdperk blijven de benoemde opgaven onverminderd urgent en actueel. De invulling en prioriteiten binnen de opgaven zullen wellicht gaan veranderen in het perspectief van maatschappelijk en economisch herstel van onze regio. Onze regio kan een belangrijke bijdrage leveren met innovatieve kennis en talenten op het gebied health&hightech, voedsel en energie om onze gezondheid te bevorderen. Wellicht willen we als regio meer zelfvoorzienend worden en minder afhankelijk zijn van grondstoffen, import of productie in het buitenland. Of zetten we circulariteit in als middel om kostenefficiënter te produceren, meer materialen te hergebruiken en de groeiende werkloosheid tegen te gaan. De geschetste opgaven in deze 'Contouren voor de Regionale Agenda' vragen om een gezamenlijke aanpak als regio. Juist nu meer dan ooit voor een robuuste, welvarende en ontspannen regio.

Introductie

Naar een Regionale Agenda Arnhem Nijmegen

De regio Arnhem-Nijmegen bestaat uit 18 gemeenten die in een mozaïek van kwaliteiten, kleur geven aan het grootste stedelijk netwerk buiten de Randstad. Het karakter van ons gebied is van oudsher bepaald door de stuwwallen en de grote rivieren die de stuwwallen doorsnijden. Het gebied kent een gespiegelde structuur, met ten noorden en ten zuiden van onze rivieren een centrumstad, stuwwallen en rivierlandschap. Cultuurhistorisch is de ontwikkeling boven de rivieren heel anders geweest dan beneden de rivieren. Beide deelregio's raken in dagelijkse verbindingen steeds meer met elkaar verbonden, maar functioneren daarnaast ook nog als twee onderscheiden verzorgingsgebieden.

Onze regio is niet één monocentrisch geheel en gaat dat ook niet worden. De diversiteit van culturen, landschappen, steden en dorpen is juist onze kracht. Voor het functioneren van ons stedelijk netwerk zijn al die elementen even belangrijk. We hebben allemaal onze eigen kwaliteiten en ons eigen karakter, maar we zijn ook allemaal betrokken op het stedelijk netwerk waarvan we deel uitmaken, waaraan we bijdragen en waarvan onze inwoners profiteren.

Uitdagingen
Een aantal gemeenschappelijke opgaven verbindt de gemeenten op regionaal niveau. De regio staat voor nieuwe uitdagingen, op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, maar ook op nieuwe thema's zoals klimaat, energie, circulariteit, leefkwaliteit en gezondheid. De grootste uitdaging is om die opgaven op een evenwichtige manier te combineren. We zijn een bloeiend stedelijk netwerk met een ontspannen leefkwaliteit. Dat willen we zo houden.

Onze ambitie is daarom kwalitatieve groei. Dat de regio nog gaat groeien staat vast, in inwoners, in woningen, in werkgelegenheid en in mobiliteit. We hebben een forse bouwopgave van circa 35.000 extra woningen tot 2030, oplopend tot 50.000 à 60.000 tot 2040. We ondersteunen die beweging om onze inwoners werk en huisvesting te geven. Maar we weten ook dat de leefkwaliteit die we koesteren, bedreigd wordt als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt. Als gemeenten willen we daarom op regionaal niveau samenwerken, met elkaar en onze partners: hoe regisseren we de groei gezamenlijk, op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit kunnen behouden?

Deze ambitie vraagt om een versterkte regionale samenwerking, met meer slagkracht en betere democratische legitimatie. Om slagkracht en legitimatie te kunnen verenigen kiezen we voor een opgavegerichte samenwerking, via een jaarlijks voortschrijdende Regionale Agenda met een beperkt aantal maatschappelijke opgaven. De gemeenteraden beslissen jaarlijks aan de hand van een concrete opdrachtformulering over deelname aan die opgaven, de beschikbare middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven.

Opgaven
De opgaven hebben een logische samenhang vanuit de hierboven geformuleerde ambitie. Die ambitie is nader uitgewerkt en onderbouwd in het visiedocument 'Regio Arnhem Nijmegen, Groene metropoolregio'. In deze visie zijn vanuit urgentie, fundament, heden en perspectief negen uitdagingen geformuleerd. Dat zijn de uitdagingen die we in de opgaven van deze Regionale Agenda bijeenbrengen. Op die manier komen we los van de

traditionele beleidssectoren. Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we namelijk alleen met een meer integrale aanpak, in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek). De nieuwe Regionale Agenda gaat die beweging ondersteunen.

Concreet betekent dit dat de opgaven op de Regionale Agenda niet meer zijn ingedeeld vanuit de traditionele beleidsdomeinen. We zetten de instrumenten uit die domeinen in voor integrale opgaven die de uitdagingen uit onze visie met elkaar verbinden.

Een opgave op de Regionale Agenda moet voldoen aan de volgende kenmerken:

- De opgave draagt positief bij aan versterking en ontwikkeling van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's én de agenda's van hogere overheden.
- De opgave betreft een integrale maatschappelijke ambitie, die verbinding legt tussen meerdere hierboven genoemde maatschappelijke vragen en die leidt tot concrete resultaten.
- De opgave vereist allianties met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau.
- De aanpak biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau, met lokale impact in meerdere gemeenten (die door de regionale aanpak in hun ontwikkeling worden gestimuleerd).

Op grond van deze criteria zijn er nu vijf

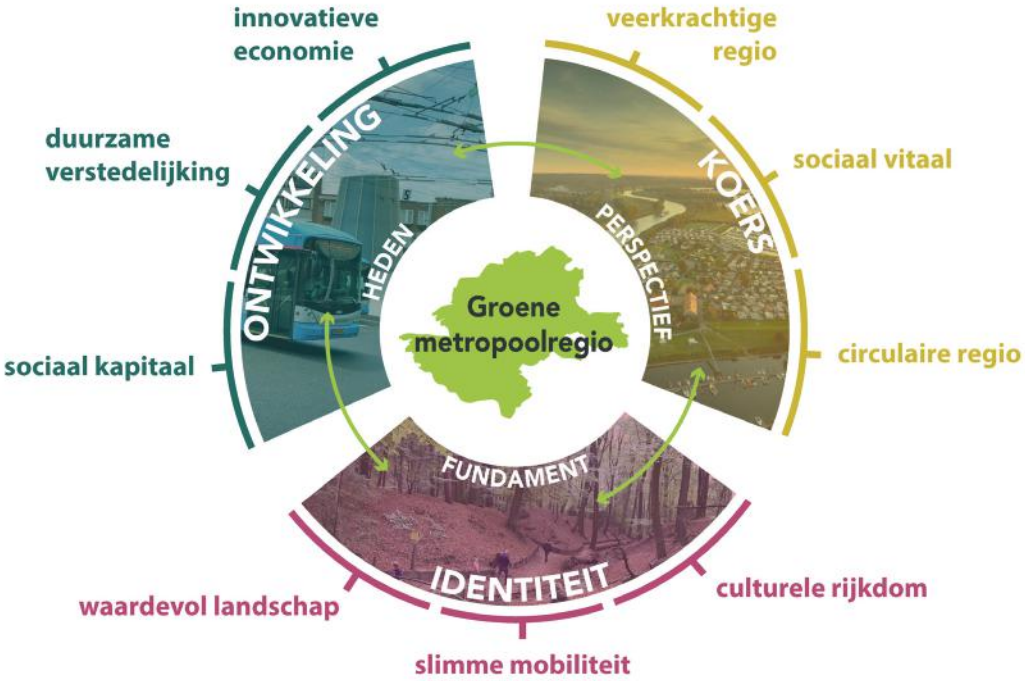

Negen uitdagingen voor de regio

opgaven in beeld gebracht, die met elkaar in samenhang invulling geven aan onze centrale ambitie van kwalitatieve groei:

- Groene groeiregio
- Productieve regio
- Verbonden regio
- Circulaire regio
- Ontspannen regio

Proces

Deze vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de groei waarvoor we staan, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. Dit doen we integraal. Bij elk van de opgave is er sprake van integrale verbinding tussen verschillende uitdagingen waarvoor de regio staat. De uitvoering van deze opgaven gaan we ook opgavegericht organiseren, door alle relevante vakdisciplines en alle betrokken partners direct bijeen te brengen in bestuurlijke en ambtelijke opgaveteams.

Op dit moment hebben we de contouren van deze opgaven in beeld. Deze worden op de pagina's hierna geschetst. In de zomer van 2020 zullen deze contouren in overleg met alle betrokken partijen worden uitgewerkt tot concrete opdrachtformuleringen, waarin het doel, het resultaat, de inzet in geld en capaciteit en de sturing concreet zijn beschreven. Op grond daarvan kunnen de raden van de individuele gemeenten eind 2020, rond het moment van de begrotingsbehandeling, beslissen over het intekenen op deze opgaven. Uit die beslissingen ontstaat de eerste Regionale Agenda 2021, die vervolgens ieder jaar zal worden geactualiseerd.

Perspectief

Met de hier geformuleerde eerste contouren van de opgaven voor de Regionale Agenda geven we richting aan het realiseren van de gezamenlijke ambitie van kwalitatieve groei. Deze agenda verbindt de diversiteit van gemeenten met de mede-overheden en maatschappelijke partners die vanuit hun eigen doelstellingen mee willen werken aan de uitdagingen van deze regio. In de uitwerking streven we ernaar dat de definitieve Regionale Agenda een gebiedsagenda wordt van alle partners samen.

We slaan als netwerkpartners met elkaar de handen aan de ploeg voor de opgaven die we delen. Zo werken we slagvaardig en opgavegericht aan de positionering van de regio te midden van de andere Nederlandse metropoolregio's. We profileren ons als aantrekkelijke, innovatieve circulaire topregio. En we zorgen dat we kunnen groeien en bloeien met de ontspannen leefkwaliteit die het kenmerk is van onze regio.

Opgave de groene groeiregio

"De opgave 'groene groeiregio' draait om het faciliteren van de groei in de regio en het tegelijkertijd versterken van het groene profiel. We vullen de groei zo in dat de typische balans tussen levendige stedelijkheid en een meer ontspannen leefkwaliteit in stand blijft."

Opgave de groene groeiregio

Groei in de regio
De opgave 'groene groeiregio' draait om het faciliteren van de groei in de regio (wonen en werken) en het tegelijkertijd versterken van het groene profiel. We vullen de groei zo in dat de typische balans tussen levendige stedelijkheid en een meer ontspannen leefkwaliteit in stand blijft. We noemen dat kwalitatieve groei.

Verstedelijking wordt tot 2030 gevormd door de volgende doelen:

- De geprognosticeerde woonbehoefte (35.000 woningen),
- • De verwachte werkbehoefte (tot 170 hectare),
- Opslag en opwek van energie (55% reductie t.o.v. 1990),
- Ruimte voor landschap (in relatie tot o.a. klimaatadaptatie, agrarisch gebruik en natuur) behouden van datgene wat van waarde is en het verbeteren van kwaliteiten waar dat voor de hand ligt.

Samenhangende aanpak
Met een integrerende aanpak kunnen we - op korte (<2025) en langere termijn - bijdragen aan realisatie van o.a. de reeds geaccordeerde Woondeal, programma's op het gebied van economie en landschap, plannen voor klimaatadaptatie, de regionale Verstedelijkingsstrategie en de Regionale Energiestrategie (RES).

Een regionale aanpak is van belang omdat onze arbeidsmarkt en woningmarkt een sterke regionale samenhang kent. Door hierbij integraal samen te werken op regionaal niveau ontstaat een nieuw perspectief om de opgaven in stad, wijk en dorp op te pakken. Het wordt mogelijk om gebruik te maken van de schaalgrootte van het stedelijk netwerk en agglomeratiekracht te vergroten.

Gezamenlijk expertise inbrengen, regelgeving afstemmen en/of financiële middelen bijeenbrengen, maakt dat je massa creëert om de verscheidenheid aan (meer, betere) toepassingen en oplossingen te laten ontstaan. We voorkomen ongewenste onderlinge concurrentie, segregatie-effecten, aantasting van natuurlijke kwaliteiten, vastlopen van ons elektriciteits- of mobiliteitssysteem én het missen van rijksbijdragen en 'meekoppelkansen' in het provinciaal beleid.

Wat kan de regio gaan doen?

Duurzame verstedelijking

- Circa 35.000 woningen bouwen tot 2030 en tot 170 hectare werklocaties ontwikkelen via een duurzaam perspectief door de nadruk te leggen op inbreiding en transformatie.
- Het versterken van het landschap naar een waardevol recreatief cultuurlandschap, waarin de landschappelijke kroonjuwelen van de regio blijvend beschermd en behouden blijven.
- Vergroten van de veerkracht van de regio met klimaatadaptieve maatregelen (groen, water, landschap en biodiversiteit) en ruimte voor opwekking en opslag van duurzame energie.

De opgave 'groene groeiregio' draait om het slim omgaan met ruimteclaims uit deze ontwikkelingen. Om dit goed te doen hebben we een handelingsperspectief voor verstedelijking nodig: het proces waarmee we gebieden in de regio verdichten (herstructurering, transformatie, inbreiding) en/of uitbreiden met nieuwe woonwijken, bedrijventerreinen, parken, natuur, voorzieningen en infrastructuur. Een houvast om echt op een groene manier te groeien in een omvattend stedelijk netwerk.

Gezamenlijk programma

In een meerjarig programma doorlopen we een cyclisch en continue proces van samen kiezen, samen focus aanbrengen, samen prioriteren én samen beslissen. Via een rollende agenda:

- Maken we inzichtelijk en wegen we af hoe nieuwe functies inhoudelijk en in tijd kunnen landen op locaties met regionale meerwaarde.
- Maken we mogelijk dat locaties met potentie meer geschikt worden gemaakt voor realisatie van nieuwe functies, door waar mogelijk versnelde uitvoering projecten en/of gebruik maken van eigen of andermans fondsen.
- Maken we relevante verbindingen daar waar we als regio bij kunnen dragen aan provinciale, nationale of Europese doelen (lobby, samenwerkingsarrangementen, deals, etc.).

Integrale scope

Om met een 'groene groei' de geprognosticeerde regionale behoefte op het gebied van wonen, werken, energie en landschap (i.r.t. natuur, landbouw en klimaatadaptatie) daadwerkelijk te kunnen effecturen, moet de regio op één lijn zitten, vervolgens afgestemd met hogere overheden en relevante markt- en maatschappelijke partijen. Immers, als regionaal samenwerkende gemeenten kunnen we het niet alleen. Dit vraagt om een integrale scope op een regionale schaal.

Tenslotte moet de opgave ook de krachten van verschillende overheidslagen intensiever bundelen. Dit is de basis voor een langjarig partnerschap die we als regio aangaan met provincie en Rijk in nauwe samenwerking met economische en maatschappelijke partners (inclusief inwoners en ondernemers).

Integrale verbindingen

In de opgave ‘groene groeiregio’ verbinden we de doelstellingen op het gebied van wonen en werk, klimaatadaptatie en energie én recreatief cultuurlandschap tot een productief spanningsveld. We verbinden deze uitdagingen vanuit meervoudige invalshoeken. Juist door de ruimteclaims in afstemming met elkaar te bezien, benutten we het multidisciplinaire karakter van deze opgave optimaal. Op die wijze accommoderen we op flexibele en adaptieve wijze de groei, conform behoefte. We werken toekomstbestendig aan leefbare, gedifferentieerde dorpen, wijken en steden, met een evenwichtige verdeling van woon- en werkmilieus en een passend voorzieningenniveau, binnen ons profiel als groene metropoolregio.

Cross-overs
Als regio goed bereikbaar blijven en als regio circulair worden is randvoorwaardelijk voor deze ‘groene groei’. Dit biedt de kans voor aanvullende cross-overs.

- De effecten van groei op het intra- en interregionaal mobiliteitssysteem zijn relevant, aangezien groei ook voor mobiliteitsopgaven een ander perspectief en investeringspotentie kan opleveren: meer functioneel dan (alleen) via het netwerk.
- Een link met circulair bouwen en renoveren ligt voor de hand, maar ook gebieden en infrastructuur kunnen circulair worden ingericht, zonder natuurlijke hulpbronnen uit te putten en ecosystemen aan te tasten. Juist op een wijze die economisch verantwoord is en bijdraagt aan het welzijn en leefkwaliteit in de regio. Hier en daar, nu en later.

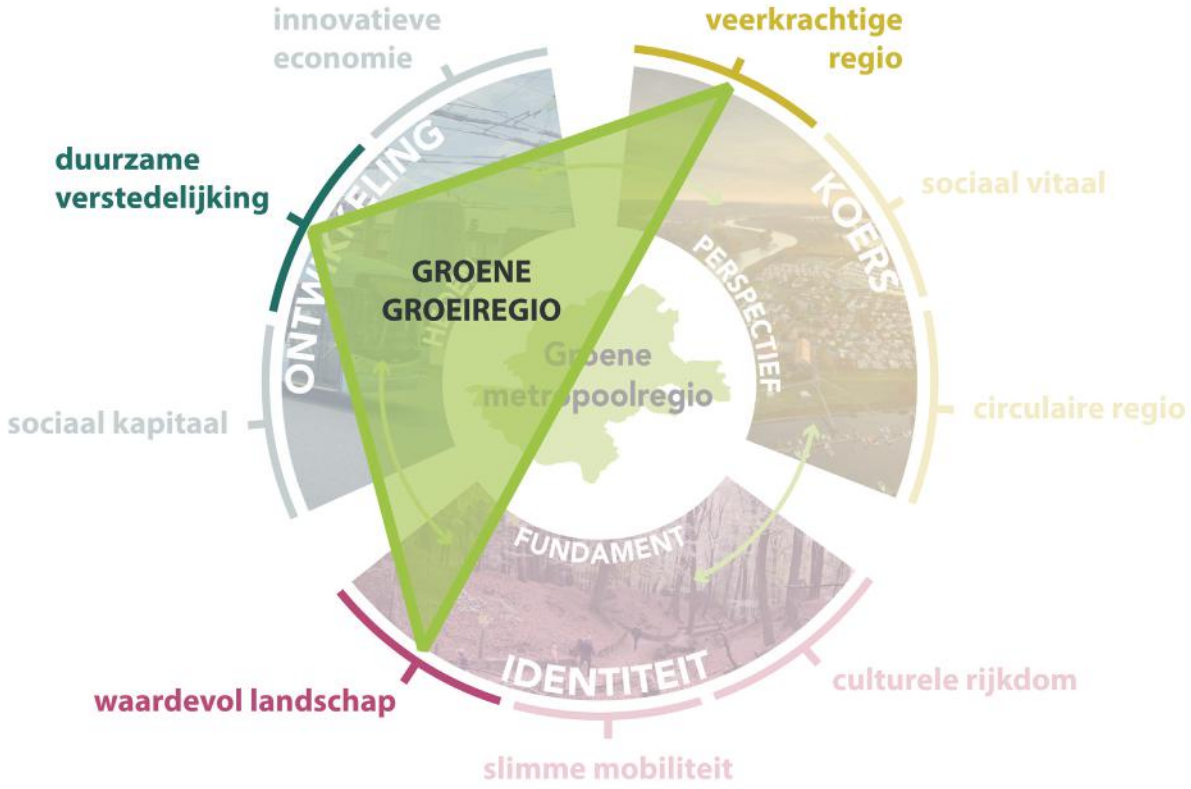

Deelintegraliteit opgave Groene regio

Opgave de productieve regio

"We investeren in projecten die de innovatiekracht stimuleren en zetten in op het versterken van onze brede economische basis. We willen bereiken dat de positie en productiviteit van onze bedrijven verstevigt, studenten goed door kunnen stromen naar werk, de arbeidsmarkt bereikbaar is voor iedereen en dat allen kunnen delen in welvaart."

Opgave de productieve regio

Economische ontwikkeling
De ontwikkeling van de economie is belangrijk voor onze welvaart en voor de participatie van al onze inwoners in een arbeidzaam leven. Daarom is het belangrijk dat bedrijven in de regio blijven en ondersteund worden in hun groei, dat nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen en dat ondernemerschap en innovatie gestimuleerd worden. Zo ontstaan er meer banen.

De regio Arnhem-Nijmegen creëert ruim 70% van het Gelders BBP. Er is veel innovatiekracht (lees toekomstig BBP) geconcentreerd in onze regio. Tegelijkertijd heeft onze regio een bleek profiel en benut haar potenties onvoldoende. Onze economische groei blijft achter bij andere regio's en we hebben meer inwoners dan gemiddeld die niet in het arbeidsproces participeren.

Ambitie
De ambitie is groei te initiëren, te faciliteren en aan te jagen voor de realisatie van een substantiële banengroei tot 2025, in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio. We staan immers wereldwijd en op lokaal niveau voor enorme uitdagingen in een regio waarin ruimte, middelen en (fossiele) grondstoffen steeds schaarser worden.

Profilering
Succesvolle regio's kenmerken zich door een profilering op aanwezige sterkten. We versterken daarom allereerst onze inzet op innovatiekracht in de iconische clusters Energy en Health&Hightech & Food. We investeren in projecten die de innovatiekracht stimuleren en zetten in op het versterken van onze brede economische basis. We willen bereiken dat de positie en productiviteit van onze bedrijven verstevigt (ook als er laagconjunctuur ontstaat), studenten goed door kunnen stromen naar werk, de arbeidsmarkt bereikbaar is voor iedereen en dat allen kunnen delen in welvaart.

Wat kan de regio gaan doen?

Versterken van innovatieclusters Energy en Health&Hightech & Food
In onze regio zijn Energy en Health&Hightech & Food topsectoren, waarin tal van bedrijven en kennisinstellingen uit de hele regio samenwerken. We doen dit in samenwerking met overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven. The Economic Board (TEB) levert hieraan een belangrijke bijdrage. Als innovatiemotor stimuleren en verbinden zij bedrijvigheid en innovaties in deze iconische topsectoren. Met de in onze regio aanwezige kracht binnen deze sectoren leveren wij van oudsher een onmisbare bijdrage aan de slagkracht van de Nederlandse economie. The Economic Board helpt onder het label 'Lifeport' met profilering en het genereren van projecten binnen en tussen deze sectoren.

Hierbij kunnen ook lokale initiatieven aansluiten. We inventariseren hiertoe welke lokale bedrijven, instellingen en activiteiten verbonden zijn aan de topsectoren. We kunnen synergie-voordelen aanbieden en ondersteuning bij het uitwerken van ideeën tot concrete projecten voor de regionale investeringsagenda.

Investeren in innovatiekracht
Samen met TEB en andere betrokken partijen investeren we in projecten die impact hebben op het versteken van onze regionale economie. We zetten in op campusontwikkeling NTC, IPKW, Arnhems Buiten, Campus Arnhem HAN-Van Hall Larenstein, Campus Heyendaal, Engie Nijmegen, Synergiepark Innofase, NEXTgarden, Energylab, Oneplanet, CITC, Lifenet. Deze initiatieven vormen een regionale ruggengraat voor kennis en innovatie.

Brede economische basis
De iconische topsectoren zijn trekkers voor de brede economische basis in de regio. Vanuit de regio kunnen we op een aantal onderwerpen ook rechtstreeks bijdragen aan die economische basis en/of randvoorwaardelijke economische thema's. Zo kijken we naar de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, waar primair de individuele gemeenten aan zet zijn, samen met de subregionale werkbedrijven, onderwijs en UWV. In 2021 willen we samen met TEB onderzoeken of dit thema op een zinvolle en efficiënte manier kan worden ondersteund vanaf regionaal niveau. De middelen voor het programma Perspectief op Werk (voor beide arbeidsmarktregio's over 2020 en 2021 beiden een bedrag van € 1 miljoen per jaar) kunnen dit wellicht ondersteunen.

We onderzoeken ook of de samenwerking met partijen in het onderwijsveld op regionale schaal versterkt kan worden, gericht op de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, passend bij de vraag van de ondernemers en de skills van de werknemers en werkzoekenden.
We dragen bij aan de versterking van het vestigingsklimaat, zowel kwalitatief als kwantitatief, onder meer via het Regionaal Programma Werklocaties.
We werken intergemeentelijk aan de verdere professionalisering van onze dienstverlening aan bedrijven en instellingen, met specifieke aandacht voor MKB-dienstverlening.
Samen met TEB intensiveren we de (inter) nationale acquisitie in goede afstemming met o.a. OostNL, NFIA, provincie en individuele gemeenten, ieder op zijn eigen specialiteiten.

Integrale verbindingen

Voor een integrale bovensectorale aanpak leggen we in deze opgave verbindingen in de driehoek van regionale uitdagingen op innovatie; sociaal kapitaal; circulariteit inclusief energietransitie. Voor 2021 denken we in ieder geval aan (voortzetting van) de volgende concrete projecten:

Energie in stroom
De energietransitie gebruiken we als middel om duurzame baankansen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en voor zij-instromers/ doorstromers. Dit project is al opgestart i.s.m. Arnhem, Nijmegen, TEB en wordt opgetild op regionaal niveau en uitgebreid met partners als corporaties, bouwers, installatiebranche, producenten en leveranciers.

Skills-based-arbeidsmarkt
In samenwerking met het House of Skills Amsterdam voor kraptesectoren inzichtelijk te maken welke vaardigheden nodig zijn en groepen werkzoekenden hierop matchen in kraptesectoren. Denk aan logistiek, zorg, horeca en energietransitie. Daar waar nodig wordt specifiek opgeleid op ontbrekende skills. We willen een pilot opzetten en bezien hoe we deze skillsaanpak kunnen verankeren in de regio.

Breed programma versterking MKB
Het MKB zit onder de motorkap van onze economie. Veel MKB'ers hebben echter niet voldoende slagkracht om te kunnen groeien, zeker niet als ze net gestart zijn. De gezamenlijke overheden kunnen hen helpen bij personeelsvraagstukken, wetgeving, samenwerking en innovatie. Bijvoorbeeld met een 'HRM-werkplaats' als ondersteuner en kennisplatform of het project WIL (Werken, Investeren, Leren), een samenwerking tussen een bouwonderneming, het VO en een detacheringspartij bij instroom, zij-instroom en om- en bijscholing. Ook willen we vanuit de regio aansluiten op landelijke MKB-programma's.

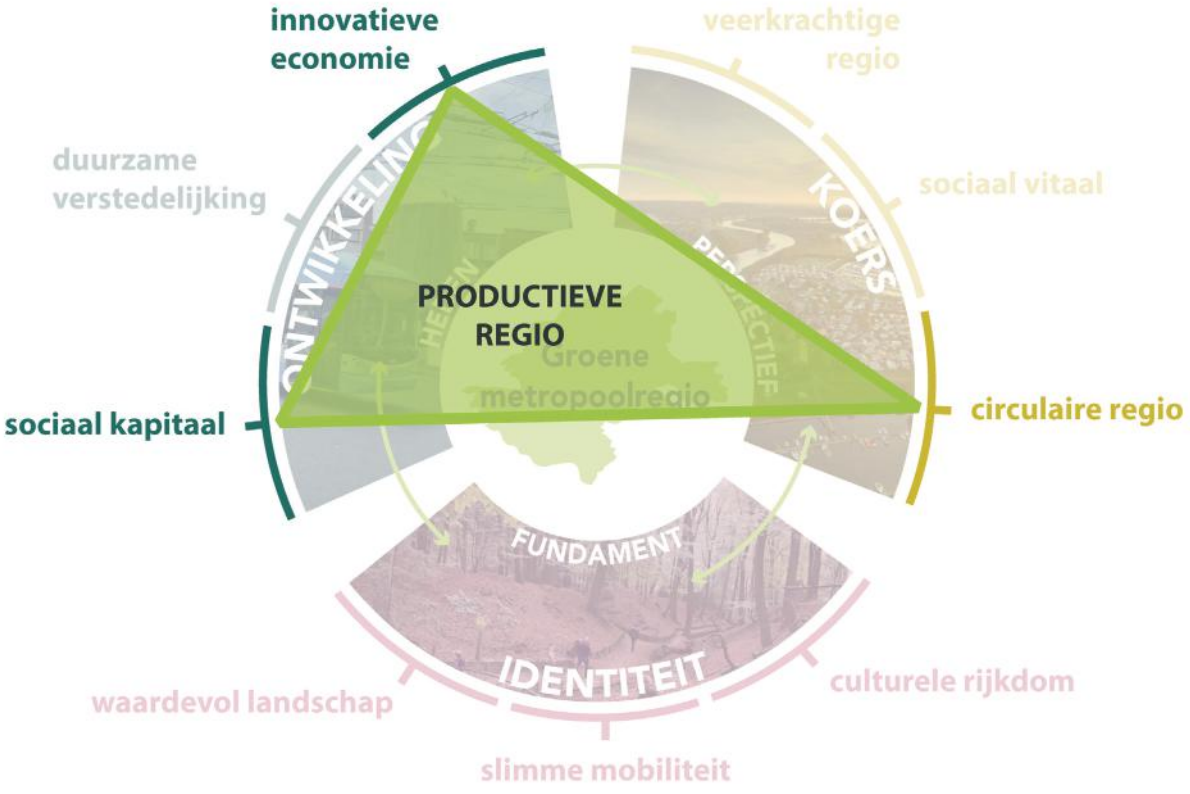

Deelintegraliteit opgave Productieve regio

Opgave de verbonden regio

"Snel, comfortabel, veilig, betrouwbaar en schoon reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk."

Opgave de verbonden regio

3

Strategische ligging
Onze regio heeft een strategische ligging tussen de Randstad, Rijnmond en het Ruhrgebied en binnen Nederland zelf. De regio is goed verbonden via vele modaliteiten. Over de weg via de A12, A15, A50 en, A73, over het spoor via de corridor Schiphol - Utrecht – Arnhem - Nijmegen, de IJssellijn, de Maaslijn, de ICE Frankfurt, Düsseldorf en Berlijn en de Betuweroute. Daarnaast ligt de regio strategisch aan de rivieren Rijn, Waal, IJssel, Maas en het Maaswaalkanaal, die voor de binnenvaart belangrijk zijn. Wij bevinden ons als regio op de belangrijke infra-corridors Rhine-Alpine (A15/A12) en Northsea-Baltic (A1)) in de logistieke knooppunten (Tiel, Nijmegen en Emmerich/Montferland/Zevenaar). Samen met onze grote vaarwegen en spoorbereikbaarheid is onze regio een echt logistiek knooppunt.

Omgaan met groei
Met de groei van onze regio is het van belang dat zowel de bereikbaarheid als de leefbaarheid gegarandeerd blijven. Dat is in het belang van onze eigen inwoners (de regionale mobiliteit) maar ook in relatie met de aansluiting op het (inter)nationale verkeerssysteem in de regio. Ook vraagstukken op het gebied van nieuwe mobiliteit komen hierbij in beeld. Onze regio dankt veel aan de aanwezigheid van de rivieren. Echter, in het kader van de verbonden regio zorgen juist die rivieren, zeker in een groeiende regio, voor extra uitdagingen omdat het aantal oeververbindingen beperkt is en zowel lokaal, regionaal als landelijk verkeer binnen alle modaliteiten hiervan gebruik maakt.

Duurzame mobiliteit
Snel, comfortabel, veilig, betrouwbaar en schoon reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk. Ook werken we aan een

verkeersveilige omgeving en stimuleren we duurzaam reisgedrag. We gaan onverminderd door met een aanpak om onze bestaande mobiliteitsnetwerken beter te benutten. We richten ons daarbij specifiek op actieve en schone mobiliteit (fiets, openbaar vervoer, elektrisch vervoer etc.). Méér schone kilometers in onze dagelijkse verplaatsingen en die van goederen is ons streven. Samen, steviger en sterker voor een gezonde en duurzaam bereikbare regio waar het prettig wonen, werken en reizen is.

Wat kan de regio gaan doen?

We zetten in op een regio die voor zowel eigen inwoners en bedrijven als ook werknemers en bezoekers van buiten onze regio optimaal en duurzaam bereikbaar en toegankelijk is.

Hiertoe rollen we een regionale aanpak uit gebaseerd op een dynamisch ambitiedocument Duurzame Mobiliteit en Bereikbaarheid, met daarbij een samenwerkingsagenda voor de uitvoering van het regionale programma voor 2020 en verder. Vanuit 6 sporen dragen wij bij aan de gestelde opgaven. Ieder van deze 6 sporen heeft een eigen trekker die sturing geeft aan de uitwerking van het betreffende mobiliteitsthema. Deze 6 sporen zijn:

1. Een robuust wegennetwerk
Het hoofdwegennet in de regio Arnhem-Nijmegen is kwetsbaar waarmee de bereikbaarheid van de regio steeds meer onder druk komt te staan. Een gezamenlijke wegaanpak is urgent en noodzakelijk! Robuuste oplossingen juist op het hoofdwegennetwerk zijn nodig om de leefbaarheid in de steden en kernen te behouden.

2. Betrouwbaar spoor
Op het spoor is en wordt fors geïnvesteerd. Voor de regio Arnhem-Nijmegen is dit van economisch levensbelang. Denk hierbij aan ICE-station Arnhem Centraal, station Nijmegen, Maaslijn en IJssellijn.

3. (H)OV voor iedereen
We zetten in op de doorontwikkeling van HOV (Hoogwaardig Openbaar Vervoer). Snelle, schone en betrouwbare busverbindingen tussen de woon-, werk- en kennislocaties in de stad en de regio.

4. Aantrekkelijk fietsnetwerk
De regio Arnhem-Nijmegen zet in op méér fiets. Verplaatsingen met de fiets zijn immers schoon, gezond en voor iedereen bereikbaar. We gaan inwoners, werknemers en bezoekers verleiden korte ritten voorál duurzaam te doen: met de fiets.

5. Slim en schoon onderweg
Het programma 'Slim & Schoon Onderweg' brengt ons een stap dichter bij een duurzame en beter bereikbare regio. We bieden oplossingen voor een slimmere, gezondere en een meer duurzame reis.

6. Verkeersveilige omgeving
Onze mobiliteit verandert voortdurend. Door alle veranderingen is hernieuwde, structurele aandacht nodig voor verkeersveiligheid! Immers het aantal verkeersslachtoffers stijgt de laatste jaren, ook in onze regio. Een trend die we willen keren!

Versterken van het cluster Logistiek
We zetten samen met logisitieke partners (Logistics Valley, LEC, logisitieke werkgevers, etc.) in op de versterking van onze positie in het netwerk van logistieke knooppunten in Europa.
De insteek hierbij is gericht op onze multimodaliteit, dus verbondenheid over weg, water en spoor. Binnen dit thema kunnen ook lokale initiatieven aansluiten. We inventariseren hiertoe welke lokale bedrijven, instellingen en activiteiten verbonden zijn aan dit thema. We kunnen synergie-voordelen aanbieden en ondersteuning bij het uitwerken van

Integrale verbindingen

Voor een integrale bovensectorale aanpak leggen we in deze opgave verbindingen in de driehoek van regionale uitdagingen op duurzame verstedelijking; strategisch bereikbaar; circulariteit inclusief energietransitie.

De rol van de regio is telkens verschillend. De kracht van de regio voor een strategische bereikbaarheid ligt in het initiëren en stimuleren bij bijvoorbeeld knelpunten op het hoofdwegennet/ spoornet. Hier zijn andere overheidslagen in principe voor verantwoordelijk, maar de regio kan hier vanuit een gezamenlijk belang knelpunten aankaarten (lobby, communicatie, analyses & verkenningen), omdat het mobiliteitssysteem en de gevolgen ook lokaal worden gevoeld.

Daarnaast zijn er werksporen waar we als regio een sterk coördinerende en sturende rol hebben (incl. prioritering). Denk aan de circulaire/energietransitie thema's fiets en slimme en duurzame gedragsmaatregelen. Hierin heeft de regio een belangrijke rol bij mogelijkheden voor het binnenhalen van cofinanciering.

Binnen het thema verkeersveiligheid en openbaar vervoer ligt een behoorlijke samenwerkingsopgave met andere partijen om de duurzame verstedelijkingsopgave het hoofd te bieden. Een regio die voor iedereen bereikbaar en toegankelijk is.

Deelintegraliteit opgave Verbonden regio

Opgave de circulaire regio

"Het doel is om de positie van onze regio te versterken door op te schalen naar regionaal niveau waarbij circulariteit zich uit in economische processen, leefomgeving en samenleving. De inzet van de regio is om circulariteit te verbreden naar andere facetten van de leefomgeving."

Opgave de circulaire regio

Toekomstbestendige regio
Circulariteit staat voor toekomstbestendig handelen. Het gaat om volhoudbaarheid van ons handelen zonder afwenteling naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden. Zonder afval of uitval, een duurzaam leven waarin iedereen kan en mag meedoen. Circulariteit is geen aparte economische sector, business of domein. Het is een manier van denken en doen. Het gaat om gesloten ketens en kringlopen voor een toekomstbestendige leefomgeving; economisch, ruimtelijk en sociaal-maatschappelijk.

Gidsregio
De regio wil toonaangevend worden op het gebied van circulariteit. Als dé circulaire topregio van Nederland en in Europa. De ambitie is dat onze regio (inter) nationaal wordt (h)erkend als gidsregio voor circulair denken en handelen. We bouwen hiermee voort op de eerdere uitverkiezing tot 'circulaire topregio' en 'green capital' en op de ambities verwoord in de NOVI-propositie 'Naar een groene metropoolregio'.

Domeinen
De opgave circulaire regio zet in op vier domeinen: Duurzame verstedelijking; Circulaire economie; Energie- en warmtetransitie; Klimaatbestendig groen en water en in bredere zin op sociaal inclusief handelen: Circulariteit biedt grote kansen voor nieuwe werkgelegenheid. We werken in deze opgave nauw samen met The Economic Board en haar clusterprogramma 'Slimme Duurzaamheid'. Vanuit een economisch perspectief is het noodzakelijk om aantrekkelijk te zijn voor talenten, bedrijven en investeringen. Het groene investeringsklimaat van de regio moet deze talenten aantrekken, opleiden en in de regio houden en moet praktisch werk bieden aan werkzoekenden.

Wat kan de regio gaan doen?

Duurzame verstedelijking: circulaire bouw en infrastructuur
De regio staat voor een grote bouwopgave van 35.000 nieuwe woningen tot 2030, met aanverwante opgaven wat betreft mobiliteit en andere voorzieningen. Het doel is om de circulariteit in de (woning)bouw en in de aanleg en onderhoud van infrastructuur te stimuleren. De focus ligt op duurzaam materiaalgebruik in de bouwsector en grond-, weg- en waterbouw (GWW-sector). In de Woondeal is afgesproken om minimaal 25% van de nieuwe plannen circulair te laten ontwikkelen tot 2025. Daarna willen we minimaal 50% circulair bouwen om in 2050 te komen tot een 100% circulaire leefomgeving. Inzet:

- Masterplan Circulaire Verstedelijking, waarvan 3000 woningen in houtbouw,
- Greendeal GWW: duurzame grond-, weg- en waterbouw in regio (inkoop- en aanbesteding)
- Opleidingscentrum Circulaire Bouw

Circulaire economie: grondstoffentransitie
We zien verschillende trends in ons consumentengedrag. Binnen deze programmalijn stimuleren we de systeemveranderingen van het maken en consumeren met afval en afwenteling van stoffen naar hergebruik en regionale kringlopen. Het gaat hierbij om het tot stand brengen van kringlopen in de hele keten van productie, consumptie en afval in diverse consumentenproducten en –diensten. Inzet:

- Regionale grondstoffenhub: regionaal verzamelen, hergebruiken of verwerken van materialen
- Circulaire landbouw: Next Garden Plan (eiwittransitie, verpakking, logistiek), vergroenen van de landbouw (EU Green Deal)
- Afval en consumptie: Innovatiewerkplaats Duiven met AVR, Waterschap, e.a.
- Circulaire zorg: ontwikkeling van een plasmavergasser voor ziekenhuisafval van RadboudUMC
- Innovatiefonds: ondernemers stimuleren hun bedrijfsprocessen circulair te maken

Energie- en warmtetransitie: implementatie
De regio stelt samen met partners een regionale energiestrategie (RES) op. Regionaal worden de nationale afspraken uit het Klimaatakkoord vertaald in een regionaal warmteplan, energieplannen en de opgave voor hernieuwbare energie-opwekking. Inzet:

- Regionale Energie Strategie (RES): 2020: concept bod en 2021: opleveren eindbod. Uitvoering 2022 en volgend.
- Warmtetransitie: Onderzoek alternatieve warmtebronnen (geo-, waterthermie, biomassa, e.d.)
- Aardgasvrije wijken en dorpen: inzet op aardgasvrij maken van bestaande wijken en dorpen.
- Schone brandstoffen: ontwikkeling en vermarkten waterstof, uitvoering laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer.

Klimaatbestendig groen en water
Klimaatadaptatie en circulariteit hebben ook betrekking op het sluiten van kringlopen wat betreft groen en water. Van het opvangen van neerslag bij hevige buien en hoge waterstanden, naar vasthouden en het hergebruiken in tijden van droogte. Dit heeft zowel betrekking op het platteland als in de steden en dorpen. Ook de productie van biobased materialen is van groot belang, zoals het verminderen van rivierzand voor cement met hoge CO2-impact naar bosbouw voor circulaire houtbouw met lagere CO2-impact. Inzet:

- Regionale AdaptieStrategie (RAS) en Regionale Adaptieplannen (RAP)
- Klimaatadaptieve inrichting: groen en water in openbare ruimte van dorpen en wijken
- Natuurinclusief bouwen: vergroening van bebouwing door groene daken, geveltuinen, etc.
- Agroforestry: nieuwe bosbouw ten behoeve van circulaire bouw van houten gebouwen

Integrale verbindingen

Het doel is om de positie van onze regio te versterken door op te schalen naar regionaal niveau waarbij circulariteit zich uit in economische processen, leefomgeving en samenleving. De inzet van de regio is om circulariteit te verbreden naar andere facetten van de leefomgeving. Naar circulaire vormen van mobiliteit, naar circulaire verstedelijking, naar circulaire landbouw, watermanagement, naar circulaire landschapsbouw. Met koppelingen en cross-overs hiertussen op niveau van de regio. Primair worden in deze opgave verbindingen gelegd tussen drie uitdagingen:

Circulariteit van de regio: geen afwenteling bij het gebruik van grondstoffen, energie

Veerkrachtige regio: verstedelijking (bouwopgave/woningdeal/vraag naar bedrijfsruimten), zonnevelden, windturbines, grondstoffenhubs

Sociaal kapitaal: kansen voor arbeidsmarkt voor laaggeschoolden en hooggeschoolden voor energietransitie, opleiding & activering

Goede verbindingen zijn nodig met het bedrijfsleven en de onderwijs- en kennisinstellingen in de regio, op alle niveaus: van universiteiten tot mbo. Voorbeelden zijn het project Energie in stroom, de opleiding HAN – master Circulaire Economie of Artez voor productdesign, maar ook de Radboud Universiteit en Hogeschool Larenstein zijn op dit terrein actief. Door in triple-helix verband samen te werken en te investeren in deze opgave kunnen overheden, bedrijven en kennisinstellingen koploper worden op circulariteit.

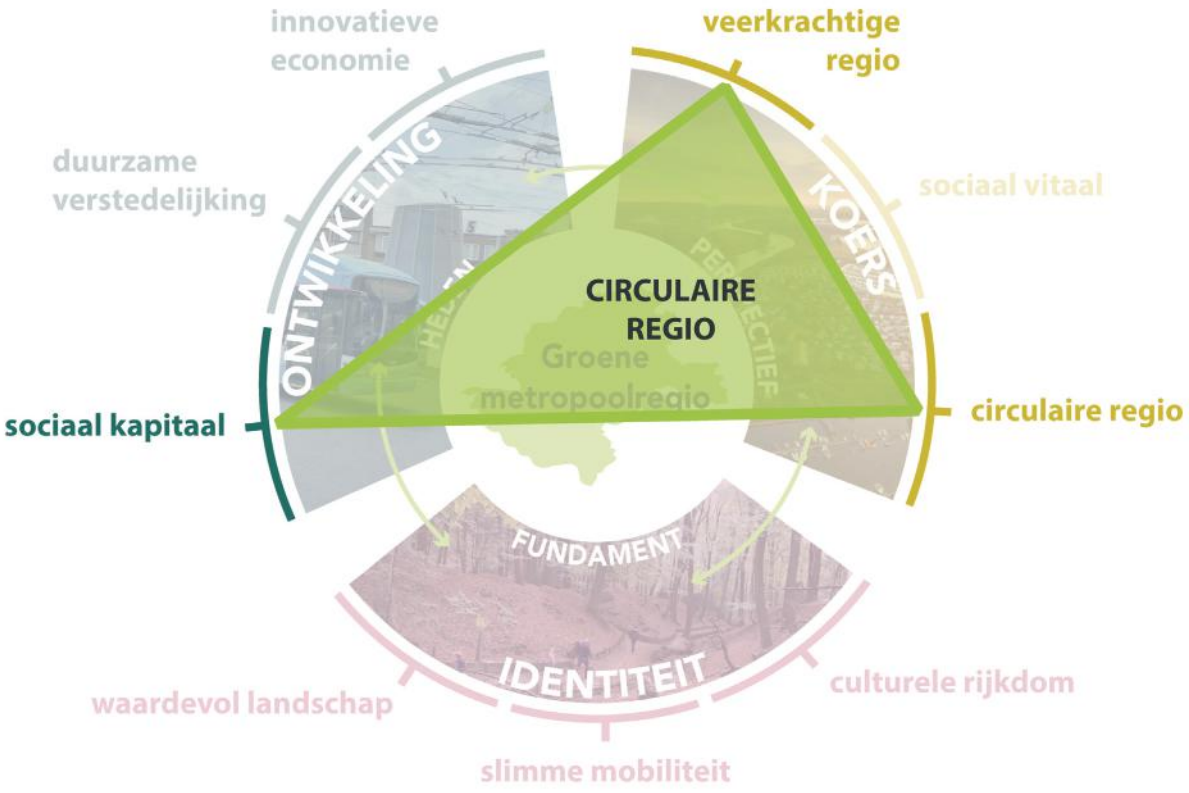

Deelintegraliteit opgave Circulaire regio

Opgave de ontspannen regio

"De stedelijke functies rondom wonen, mobiliteit en economie groeien daarbij nog sterk. Met de opgave ontspannen regio willen we dat in balans brengen met een groeiende leefkwaliteit en aantrekkelijkheid voor wonen, werken en recreëren."

Opgave de ontspannen regio

5

Regio in balans
Onze leefomgeving verandert sterk. Stad en land vormen steeds meer één samenhangend netwerk. De stedelijke functies rondom wonen, mobiliteit en economie groeien daarbij nog sterk. Met de opgave ontspannen regio willen we dat in balans brengen met een groeiende leefkwaliteit en aantrekkelijkheid voor wonen, werken en recreëren. Leefkwaliteit voor inwoners en aantrekkelijkheid voor bezoekers hangen direct samen. Het gaat om het voorzieningenniveau in de meest brede zin en de cultuur en sfeer in de samenleving. Daarom verbinden we in deze opgave de kwaliteit van de nabije en bredere leefomgeving met de kwaliteit van de vrijetijdseconomie als welzijnsfactor voor inwoners en bezoekers.

Basisvoorzieningen
In nabije leefomgeving, het dorps- en wijkniveau, is het doel toegankelijkheid, sociale inclusie en cohesie. Van belang zijn daarbij de onderlinge betrokkenheid en de basisvoorzieningen zoals passende woning, inkomen, onderwijs, eerstelijnszorg, winkels voor basisbehoeften, bereikbaarheid, sociaal netwerk en voldoende groen in je buurt. Dat vraagt primair om een lokale aanpak. Kennisdeling op regionaal niveau kan daaraan bijdragen.

Bruisende regio
Voor de bredere leefomgeving is de doelstelling dat de regio Arnhem-Nijmegen een bruisende regio is met een balans tussen levendige stedelijkheid en een ontspannen leefomgeving, met daarin:

- een waardevol recreatief cultuurlandschap, waarin de kroonjuwelen van het landschap en ons culturele erfgoed blijvend beschermd en behouden blijven;
- versterking van de kenmerkende landschapselementen stuwwallen, rivierenlandschap, komgebieden en het groene hart (Park Lingezegen), met inzet op biodiversiteit en aandacht voor multifunctionaliteit in combinaties van voedselproductie, cultuur en beleving;
- sterke binnensteden, als een belangrijke factor voor regionale voorzieningen, zoals horeca, winkels en kunst en cultuur(historie); vestigingsfactor voor werknemers en werkgevers en een bruisende omgeving voor jongeren; de bereikbaarheid via de bovenregionale stations van Arnhem en Nijmegen.

Cultuur
Met deze factoren ontstaat een aantrekkelijk regionaal cultuurprofiel, waarin het aanbod van de steden onderling en de omliggende gebieden complementair is. Cultuurregio 025 is een goed voorbeeld van hoe het aanbod van culturele programma's - van opleidingen tot presentatie - op regionale schaal op elkaar wordt afgestemd. Dit regionale cultuurprofiel draagt bij aan zowel de economie, het sociale klimaat als de leefbaarheid. Kunst en cultuur verbindt en verrijkt alle lagen van de samenleving. Recreatie en toerisme zijn bereikbaar voor alle doelgroepen, inwoners en bezoekers.

Een belangrijke meetlat om de leefkwaliteit voor onze inwoners in beeld te krijgen is de zogenaamde 'brede welvaart'-indicator. Op dit moment scoort de regio Arnhem-Nijmegen daarop lager dan het landelijk gemiddelde, terwijl we als regio alles in huis hebben. Daarom stellen we ons als doel om hierop hoger te scoren, als indicator voor de leefkwaliteit in de regio.

Wat kan de regio gaan doen?

Leefkwaliteit
De versterking van de leefkwaliteit in kernen en steden is in de uitvoering veelal een lokale (gebieds)opgave. Daarbij kan echter geprofiteerd worden van regionale samenwerking, bijvoorbeeld door de basisbehoeften en het voorzieningenniveau in de regio in beeld te krijgen en aan elkaar te verbinden. De belangrijkste regionale trekpleisters, voorzieningen en landschappen hebben per definitie een gemeentegrensoverschrijdende functie. Acties die hieraan bijdragen zijn:

- Ontwikkelen van een regionale visie op voorzieningen in het kader van leefbaarheid, cohesie, sociale inclusie, veiligheid en voorzieningenniveau in wijken en dorpen (sport, cultuur, maatschappelijk) en de wijze waarop deze versterkt en verbonden kunnen worden;
- Onderzoek naar de 'witte vlekken' in het voorzieningenniveau in kernen en wijken t.b.v. gericht en integraal investeren en ontwikkelen.

Recreatie en meer
Voor inwoners en bezoekers biedt het mozaïek van kwaliteiten in de regio de basis voor ontspanning, welbevinden en vrijetijdsbesteding. Acties die hieraan bijdragen zijn:

- Het opstellen van een gezamenlijke uitvoerings- en investeringsagenda voor het toeristisch toekomstperspectief van de regio Arnhem-Nijmegen;
- Realiseren TOP's (toeristische overstappunten);
- Uitvoering van de regionale landschapsagenda, Gelderse agenda landschap;
- Agenderen van gebiedsontwikkelingen, zoals deze er bijvoorbeeld zijn in de twee binnensteden (voor Arnhem Bestuurskwartier/Stadstheater en Stationsomgeving en voor Nijmegen Valkhofkwartier, Stationsomgeving en Waalfront).

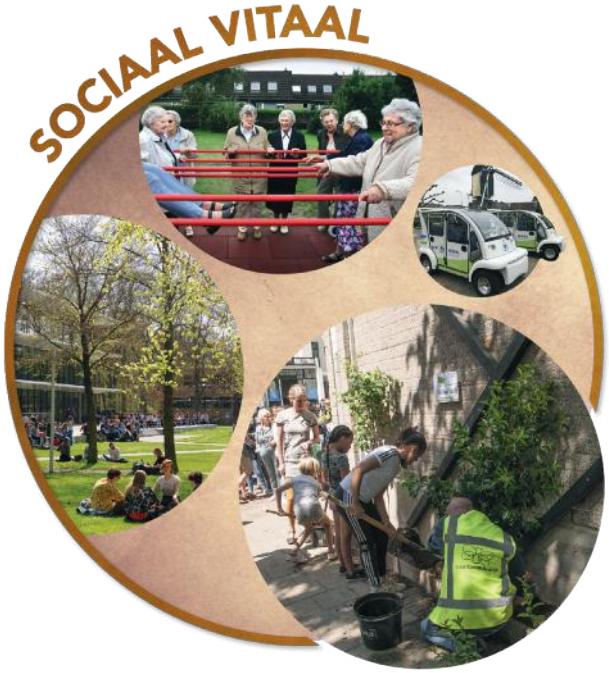

- Verder werken in tien proeftuinen van de Cultuurregio 025 Arnhem Nijmegen;
- Op regionaal niveau inzetten op versterking en verbinding van het cultureel erfgoed voor de diverse 'parels' in onze regio: bijvoorbeeld Gelders Arcadië, de Romeinse Limes (waarbij nominatie tot UNESCO-werelderfgoed actueel is, inzetten op publieksactiviteiten rondom de Limesnominatie), Fort Pannerden (als onderdeel van de Hollandse waterlinie die in 2020 UNESCO-werelderfgoed wordt) en het thema 'vrijheid' waar in de regio diverse musea en instanties actief zijn.

Integrale verbindingen

Voor een integrale bovensectorale aanpak leggen we in deze opgave verbindingen in de driehoek van regionale uitdagingen op groen landschap, culturele rijkdom en ontspannen leefkwaliteit. De ruimteclaims die volgen uit de opgaven groene groeiregio, productieve regio en verbonden regio vragen om een stevig contrapunt in ons groene landschap en de culturele en cultuurhistorische rijkdom als tegenhanger voor een uitgebalanceerde en ontspannen leefkwaliteit.

We ontwikkelen culturele en cultuurhistorische rijkdom als ingrediënt om te genieten in bruisende steden, kernen en aantrekkelijke natuur. In de regionale groeiopgave zal het groen in onze wijken en ons landschap ruimtelijk worden geborgd en toegankelijk gemaakt voor gebruik door inwoners en bezoekers. Recreatie en toerisme ondersteunen de leefbaarheid en werkgelegenheid. Een breed, actueel, pluriform en afgestemd vrijetijds-aanbod draagt bij aan welvaart, welzijn en de leefkwaliteit voor onze inwoners.

Deelintegraliteit opgave Ontspannen regio

Colofon

Deze agenda voor de regio Arnhem-Nijmegen is onderdeel van het proces voor versterking van de regionale samenwerking. Gekoppeld aan deze agenda zijn een regionale visie en een bedrijfsplan voor governance en werkwijze ontwikkeld.

Deze agenda is ontwikkeld door de Stuurgroep Regionale versterking:

Stuurgroep

Hubert Bruls	burgemeester gemeente Nijmegen
Nick Derks	wethouder gemeente Wijchen
Sylvia Fleuren	wethouder gemeente Berg en Dal
Ahmed Marcouch	burgemeester gemeente Arnhem
Lucien van Riswijk	burgemeester gemeente Zevenaar (voorzitter)
Jasper Verstand	wethouder gemeente Renkum
Helga Witjes	wethouder gemeente Lingewaard
Arne van Hout	gemeentesecretaris Nijmegen, Kring Gemeentesecretarissen
Jan Herman de Baas	kwartiermaker Versterking regionale samenwerking
Henk van den Berg	secretaris Regio Arnhem-Nijmegen (secretaris)

Ondersteund door een projectteam, bestaande uit medewerkers van gemeenten uit alle delen van de regio. In verschillende werkbijeenkomsten zijn vele ambtelijke deskundigen van de 18 gemeenten, de regiocoördinatoren en deskundigen van de provincie Gelderland intensief betrokken bij het opstellen van de visie op de regio Arnhem-Nijmegen.

Ondersteuning

UUM | Unlimited Urban Management – www.uum.nl

Edwin van Uum	procesmanager / planoloog
Mathijs Dielissen	planoloog en landschapsontwerper

regio arnhem nijmegen

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar;

overwegende dat:

- zij op 1 juli 2015 een Gemeenschappelijk orgaan Arnhem-Nijmegen City Region zijn aangegaan om – na opheffing van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen als WGR+ regio – regionaal samen te werken op de terreinen duurzaamheid, economie, mobiliteit en wonen;
- zij in het voorjaar van 2019 een initiatief hebben genomen om na te denken over versterking van de regionale samenwerking;
- die versterking nodig is vanwege een dubbele urgentie: slagkracht in de opgaven, en transparantie en democratische legitimatie;
- zij op 21 januari 2020 ermee hebben ingestemd dat de contourennotitie met daarin de contouren van een vernieuwde samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen wordt gebruikt voor de uitwerking van de definitieve voorstellen;
- de raden input hebben geleverd aan de contouren voor de vernieuwde samenwerking van de regio Arnhem-Nijmegen;
- de regio met de grote diversiteit van culturen, landschappen, steden en dorpen ook een sterk samenhangend netwerk is van steden en ommeland;
- de regio het grootste verstedelijkt gebied buiten de Randstad en een modern kennisintensief gebied is, met als topsectoren Health & Hightech, Food en Energy;
- de regio voor de uitdaging staat hoe om te gaan met groei, zodat het een balans kan behouden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit, waartoe in 2018 een aanzet is gegeven met het document 'Gezonde Groei';
- de regio op termijn een energieneutrale, circulaire regio wil zijn, waarbij circulariteit een aspect is van al het handelen van de regio en een inspiratiebron –waar ieder initiatief – van lokaal tot internationaal – bij kan aanhaken;
- de regio zich wil profileren als regio om zich zo gezamenlijk en eendrachtig in de etalage te zetten voor samenwerking met Provincie, Rijk, Europa en maatschappelijke partners;
- de opgaven waar de regio voor staat vragen om een (meer) uitvoeringsgericht samenwerkingsverband met als kernwaarden transparantie, robuustheid, flexibiliteit en slagkracht;
- voor succesvolle samenwerking in de regionale opgaven een basis nodig is die de samenwerking faciliteert en de opgaven ondersteunt, zodat er een helder aanspreekpunt is, de regio aanwezig is in lobbycircuits en op de hoogte is van nieuwe ontwikkelingen waarop kan worden ingesprongen, er regionale bijeenkomsten kunnen worden georganiseerd, en de opgaven kunnen worden voorbereid en onderling afgestemd;
- voor deze faciliterende en coördinerende taken een basisvoorziening nodig is in de vorm van een regiobestuur met een compact regiobureau.

gelet op:
de Wet gemeenschappelijke regelingen;
de toestemming van de respectievelijke gemeenteraden op grond van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluiten

de navolgende gemeenschappelijke regeling te treffen:

Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
    a. colleges: de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten;
    b. gemeenten: de deelnemende gemeenten;
    c. raden: de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten;
    d. wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
    e. regeling: onderhavige gemeenschappelijke regeling;
    f. opgave: een in de regionale agenda opgenomen opgave gericht op ruimtelijke ontwikkeling en sociaaleconomische ontwikkeling op de schaal van de regio, en waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn en waar elke gemeente aan kan deelnemen;
    g. regionale agenda: de jaarlijks vast te stellen verzameling van opgaven;
    h. netwerkdirectie: de gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten en de regiodirecteur.
2. Begrippen die in lid 1 van dit artikel niet zijn gedefinieerd, hebben de betekenis zoals de wet hieraan geeft.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de wet, genaamd ‘Regio Arnhem-Nijmegen’.
2. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is statutair gevestigd in Elst (gemeente Overbetuwe).

Artikel 3 Bestuursorganen

1. De Regio Arnhem-Nijmegen kent, onverminderd de mogelijkheid tot het instellen van commissies, de volgende bestuursorganen:
    a. het algemeen bestuur;
    b. het dagelijks bestuur;

c. de voorzitter.

Hoofstuk 2 Belangen, taken en bevoegdheden

Artikel 4 Belangen

De regeling wordt getroffen om de positie van de Regio Arnhem-Nijmegen te versterken en een kwalitatieve groei van de regio – met behoud van de typische balans tussen levendige verstedelijking en ontspannen leefkwaliteit – te bewerkstelligen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling (waaronder wonen, landschap, verkeer en mobiliteit) en sociaaleconomische ontwikkeling (waaronder werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme, leefbaarheid en cultuur) op de schaal van de regio, en waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn.

Artikel 5 Taken

1. De Regio Arnhem-Nijmegen heeft de volgende taken:
    a. het bevorderen en faciliteren van de samenwerking op majeure maatschappelijke thema's en opgaven die de gemeenten niet alleen en binnen hun gemeentegrenzen op zich kunnen nemen, en/of waarvoor mogelijkheden liggen om externe middelen te werven;
    b. het voorbereiden en vastleggen van de regionale agenda bestaande uit opgaven gericht op ruimtelijke ontwikkeling en sociaaleconomische ontwikkeling op de schaal van de regio, en waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn;
    c. het inspireren en stimuleren van de gemeenten en samenwerkingspartners om deel te nemen en bij te dragen aan de opgaven uit de regionale agenda;
    d. het regisseren van de uitvoering en monitoren van de opgaven uit de regionale agenda;
    e. het positioneren en profileren van de regio, en het behartigen van de belangen van de regio op interregionaal, nationaal en internationaal niveau in partnerschap met andere overheden, bedrijven en maatschappelijke partners;
    f. het signaleren van en inspelen op ontwikkelingen die van meerwaarde zijn voor de regio;
    g. het faciliteren van overleg, kennisdeling en ontmoeting in de regio.

Artikel 6 Bevoegdheden

1. De gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de Regio Arnhem-Nijmegen, met uitzondering van de bevoegdheid van de colleges om een subsidie te verstrekken aan de Stichting The Economic Board.
2. De gemeenten verlenen ieder afzonderlijk de mandaten, volmachten en machtigingen aan de Regio Arnhem-Nijmegen.
3. De Regio Arnhem-Nijmegen is behoudens instemming van de gemeenten niet bevoegd tot:
    a. het vestigen van opstal-, pand- en hypotheekrechten;
    b. het afgeven van garanties of andere waarborgen;
    c. het in erfpacht aannemen of uitgeven van roerende of onroerende zaken;
    d. het in eigendom aannemen of uitgeven van onroerende zaken;
    e. commerciële dienstverlening aan private partijen.

Hoofdstuk 3 Het algemeen bestuur

Artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit leden van de deelnemende gemeenten, de voorzitter inbegrepen.
2. Ieder college wijst uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur aan, alsmede diens plaatsvervanger.
3. Een lid van het algemeen bestuur heeft zitting in het algemeen bestuur gedurende dezelfde periode als de zittingsduur van het college die het vertegenwoordigt. Indien het lid in de nieuwe zittingsperiode opnieuw deel uitmaakt van het college kan hij terstond opnieuw worden aangewezen als lid van het algemeen bestuur.
4. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt zodra een lid ophoudt burgemeester of wethouder van de vertegenwoordigde gemeente te zijn.

Artikel 8 Vergaderingen

1. Besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen.
2. Leden van het algemeen bestuur hebben een stemverhouding naar rato van de grootte van de gemeente.
3. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur per gemeente wordt jaarlijks op 1 januari bepaald naar inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers, aan de hand van de volgende staffel:

Tot 20.000 inwoners:	1 stemmen
20.000-49.999 inwoners:	2 stemmen
50.000-99.999 inwoners:	3 stemmen
Meer dan 100.000 inwoners:	4 stemmen

4. In afwijking van het eerste lid worden besluiten omtrent de begroting en jaarrekening genomen met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen. Een besluit is aangenomen indien de meerderheid van stemmen ook de meerderheid van de inwoners van de regio vertegenwoordigt.
5. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar onverminderd artikel 22, vierde en vijfde lid, van de wet.
6. Het algemeen bestuur vergadert tenminste zesmaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt of ten minste vier leden van het algemeen bestuur daarom verzoeken.
7. De directeur van het regiobureau neemt deel aan de vergaderingen van het algemeen bestuur. De directeur heeft uitsluitend een adviserende rol.
8. Voor de vergaderingen van het algemeen bestuur kunnen door het algemeen bestuur anderen, waaronder bestuurlijk vertegenwoordigers van de Provincie Gelderland, onderwijsinstellingen, ondernemers en andere maatschappelijke instellingen als adviseur worden uitgenodigd. Zij kunnen aan de beraadslaging deelnemen.
9. Bestuurlijk opdrachtgevers van een opgave zijn in ieder geval agendalid van het algemeen bestuur.

Artikel 9 Taken en bevoegdheden algemeen bestuur

1. Aan het algemeen bestuur behoren de taken en bevoegdheden toe die in de wet aan het algemeen bestuur zijn opgedragen, alsmede alle bevoegdheden die voorts bij of krachtens deze regeling aan dit orgaan worden opgedragen en niet aan het dagelijks bestuur, de voorzitter of een bestuurscommissie zijn opgedragen.
2. Het algemeen bestuur is in ieder geval bevoegd tot:
    a. voorbereiden van opgaven voor de regionale agenda, inclusief het anticiperen en inspelen op actuele zaken en initiatieven van raden t.a.v. nieuwe opgaven;
    b. het vaststellen van de regionale agenda waarvan de opgaven deel uitmaken;
    c. het benoemen van de bestuurlijke opdrachtgevers in de opgaven;
    d. het bewaken, monitoren, coördineren van de inhoudelijke opgaven;
    e. het vaststellen van de begroting en de jaarrekening;
    f. het faciliteren van de samenwerking.
3. Het algemeen bestuur is bevoegd te besluiten tot het oprichten van of deelnemen in stichtingen, vennootschappen, en coöperatieve en andere verenigingen passend binnen de te behartigen belangen, de taken en de bevoegdheden van de Regio Arnhem-Nijmegen dan wel het ontbinden van die rechtspersonen of het beëindigen van de deelneming. De raden worden vooraf in de gelegenheid gesteld hun wensen en bedenkingen naar voren te brengen.
4. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur of een bestuurscommissie bevoegdheden overdragen met uitzondering van de bevoegdheid tot:
    a. het vaststellen van de regionale agenda;
    b. het vaststellen en wijzigen van de begroting;
    c. het vaststellen en wijzigen van de deelbegrotingen (per opgave);
    d. het vaststellen van de jaarrekening;
    e. het vaststellen van de deelrekeningen (per opgave);
    f. het vaststellen van verordeningen;
    g. het instellen van bestuurscommissies;
    h. het oprichten van, deelnemen aan of ontbinden van rechtspersonen zoals bedoeld in artikel 9, derde lid, van deze regeling.

Hoofdstuk 4 Dagelijks bestuur

Artikel 10 Samenstelling dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee andere leden, door en uit het algemeen bestuur gekozen. Hierbij is in ieder geval één lid van het dagelijks bestuur afkomstig van de gemeente Arnhem of Nijmegen.
2. Een lid van het dagelijks bestuur treedt af op de dag waarop hij ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur. Het lid kan, indien hij opnieuw is aangewezen tot lid van het algemeen bestuur, terstond opnieuw worden benoemd.
3. De directeur van het regiobureau neemt deel aan de vergaderingen van het dagelijks bestuur. De directeur heeft uitsluitend een adviserende rol.

Artikel 11 Vergaderingen

1. Besluiten van het dagelijks bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen.
2. Elk lid heeft één stem.
3. Vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn niet openbaar.
4. De besluitenlijst van het dagelijks bestuur wordt toegezonden aan de leden van het algemeen bestuur.
5. Het dagelijks bestuur vergadert tenminste zesmaal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of één van de bestuursleden daarom verzoekt.

Artikel 12 Taken en bevoegdheden dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot:
    a. het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast;
    b. beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren;
    c. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam;
    d. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 31a van de wet;
    e. te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
2. Het dagelijks bestuur neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding, alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Hoofdstuk 5 Voorzitter

Artikel 13 Voorzitter

1. De voorzitter wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen, evenals zijn plaatsvervanger.
2. Bij afwezigheid wordt de voorzitter vervangen door zijn plaatsvervanger.

Artikel 14 Taken en bevoegdheden van de voorzitter

1. De voorzitter bevordert een goede behartiging van de zaken van de Regio Arnhem-Nijmegen. De voorzitter is binnen de gestelde kaders het gezicht naar buiten.
2. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.
3. De voorzitter tekent de stukken, die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan. De stukken worden medeondertekend door de directeur.

4. Het dagelijks bestuur kan besluiten de ondertekening van de stukken die van de Regio Arnhem-Nijmegen uitgaan op te dragen aan een ander lid van dit bestuur, aan de directeur, genoemd in artikel 24 van deze regeling, of aan een andere medewerker van de Regio Arnhem-Nijmegen.
5. De voorzitter vertegenwoordigt de Regio Arnhem-Nijmegen in en buiten rechte. Hij kan deze vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen persoon.

Hoofdstuk 6 Commissies

Artikel 15 Commissies van advies

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen commissies van advies instellen, zulks met inachtneming van artikel 24 van de wet.
2. Het algemeen bestuur stelt in ieder geval een regioagendacommissie in.
3. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en samenstelling van de in dit artikel bedoelde commissies.

Artikel 16 Bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan een bestuurscommissie instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen en het uitvoering geven aan taken en bevoegdheden, voor zover deze niet zijn voorbehouden aan het algemeen bestuur.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om wensen en bedenkingen naar voren te brengen.
3. Het algemeen bestuur regelt, met inachtneming van artikel 25 van de wet, hun bevoegdheden en samenstelling.

Hoofdstuk 7 Verantwoordings- en informatieplicht

Artikel 17 Het dagelijks bestuur en de voorzitter ten opzichte van het algemeen bestuur

1. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk, zijn aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd over het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven ongevraagd aan het algemeen bestuur alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur te voeren en gevoerde bestuur nodig is.
3. Zij geven – tezamen dan wel afzonderlijk – aan het algemeen bestuur, wanneer dit bestuur of één of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle gevraagde inlichtingen.
4. Een lid van het dagelijks bestuur kan door het algemeen bestuur worden ontslagen, als dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit.
5. Het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid is van overeenkomstige toepassing op de voorzitter voor het door hem gevoerde bestuur.

Artikel 18 Het algemeen bestuur en dagelijks bestuur ten opzichte van de raden

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de bestuurscommissies geven aan de raden van de gemeenten ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.
2. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en de bestuurscommissies verstrekken aan de raden van de gemeenten alle inlichtingen die door één of meer leden van die raden worden verlangd.
3. Het reglement van orde van het algemeen bestuur bevat bepalingen van de wijze waarop deze inlichtingen worden verstrekt.

Artikel 19 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van de colleges

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft het college dat dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 en artikel 18 van de wet alle inlichtingen, die door het college of door één of meer leden van het college worden verlangd.
2. Een lid van het algemeen bestuur is het college dat dit lid heeft aangewezen met inachtneming van artikel 16 en artikel 18 van de wet verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van dat college aangegeven wijze.
3. Een lid van het algemeen bestuur kan door het college die hem heeft aangewezen worden ontslagen, als dit lid het vertrouwen van het college niet meer bezit.

Artikel 20 De leden van het algemeen bestuur ten opzichte van de raden

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad met inachtneming van artikel 16 en artikel 19 van de wet alle inlichtingen, die door de raad of door één of meer leden van de raad worden verlangd.
2. Een lid van het algemeen bestuur is de raad met inachtneming van artikel 16 en artikel 19 van de wet verantwoording verschuldigd voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid en wel op de in het reglement van orde voor de vergaderingen van die raad aangegeven wijze.

Hoofdstuk 8 Reglement van orde

Artikel 21 Reglement van orde algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur stelt met inachtneming van de artikelen 22 en 23 van de wet voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.
2. In het reglement van orde worden onder meer regels gegeven omtrent de wijze van het verstrekken van inlichtingen en het afleggen van verantwoording als bedoeld in de artikelen 17 tot en met 20 van deze regeling.

Artikel 22 Reglement van orde dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast, dat aan het algemeen bestuur wordt overgelegd.

Hoofdstuk 9 De organisatie

Artikel 23 Regiobureau

1. Er is een regiobureau met aan het hoofd een directeur.
2. De directeur zorgt voor een juiste taakvervulling van het regiobureau.
3. Op het personeel van het regiobureau is de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties van toepassing.

Artikel 24 Directeur

1. Het dagelijks bestuur beslist over het aangaan, schorsen en beëindiging van de arbeidsovereenkomst met de directeur en stelt zijn/haar taken en bevoegdheden vast. De directeur wordt bij verhindering of ontstentenis vervangen op een door het dagelijks bestuur te bepalen wijze.
2. De directeur is het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter in alles, dat de hun opgedragen taak aangaat, behulpzaam.
3. Door de directeur worden alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan medeondertekend.
4. Het algemeen bestuur kan voor de directeur een instructie vaststellen.

Artikel 25 Klachten

De gemeentelijke ombudsman voor het Rijk van Nijmegen is bevoegd tot behandeling van klachten zoals bedoeld in artikel 9:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 26 Archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de gemeenschappelijke regeling en haar organen, met inachtneming van het bepaalde in de Archiefwet 1995.
2. Ter uitvoering van het in het eerste lid bepaalde, stelt het algemeen bestuur een archiefverordening vast, die aan Gedeputeerde Staten wordt verzonden.
3. De kosten, verbonden aan de uitoefening van de in het eerste lid bedoelde zorg, komen ten laste van de Regio Arnhem-Nijmegen.
4. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid, en artikel 13, eerste lid, van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats en een e-depot aan.
5. De directeur is belast met het beheer van de archiefbescheiden van de gemeenschappelijke regeling en haar organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats of het e-depot.
6. Ten aanzien van de in het vorige lid genoemde archiefbescheiden is, onder de bevelen van het dagelijks bestuur, de archivaris belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Archiefwet 1995. Met betrekking tot dit toezicht bevat de verordening als bedoeld in het tweede lid de nodige bepalingen.

7. De archivaris wordt door het dagelijks bestuur aangewezen.

Hoofdstuk 10 Regionale opgaven

Artikel 27 Regionale opgaven

1. De raden besluiten na aanbieding van de door het algemeen bestuur vastgestelde regionale agenda over deelname aan een opgave. Per opgave wordt een opgave overeenkomst afgesloten tussen de Regio Arnhem-Nijmegen en de deelnemende gemeenten.
2. Een opgave overeenkomst bevat in ieder geval:
    a. een omschrijving van de opgave, het doel en de toegevoegde waarde voor de inwoners;
    b. een begroting, met de van toepassing zijnde kostenverdeelsleutel;
    c. de door de gemeente te leveren ambtelijke capaciteit;
3. Als een gemeente niet deelneemt aan een opgave vrijwaren de gemeenten die wel deelnemen aan de betreffende opgave, deze gemeente voor kosten en risico's die aan de opgave zijn verbonden of daaruit voortvloeien.
4. Het algemeen bestuur stelt voorwaarden vast met betrekking tot het deelnemen aan een reeds gestarte opgave en het beëindigen van deelnemen aan een opgave.
5. De directeur stemt in de netwerkdirectie de invulling van ambtelijke capaciteit voor de opgaven af.

Hoofdstuk 11 Financiën

Artikel 28 Financiële organisatie

1. De begroting, begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, de jaarrekening en het jaarverslag worden ingericht overeenkomstig de bij of krachtens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten gestelde regelingen.
2. Het algemeen bestuur stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. Artikel 212 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
3. Het algemeen bestuur stelt bij verordening regels vast voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie. Deze verordening waarborgt dat de rechtmatigheid van het financiële beheer en van de inrichting van de financiële organisatie wordt getoetst. Artikel 213 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 29 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke afzonderlijke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. Als algemene kostenverdeelsleutel heeft te gelden een kostenverdeling naar rato van het inwonertal van de deelnemende gemeenten, op basis van de meest recente CBS-cijfers.
3. De gemeente Mook en Middelaar krijgt 50% korting op de verschuldigde bijdrage.
4. De kostenverdeelsleutel voor een opgave wordt bepaald in de desbetreffende opgave. Hierbij wordt als uitgangspunt genomen een kostenverdeling naar rato van het inwonertal van de

deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers. Hiervan kan bij uitzondering voor een opgave worden afgeweken.

5. De gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks op 15 januari en op 15 juli telkens de helft van de in lid 1 bedoelde bijdrage.
6. De gemeenten dragen er zorg voor dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen, onverminderd het bepaalde in artikel 27, derde lid, van deze regeling.

Artikel 30 Begroting

1. De begroting van de Regio Arnhem-Nijmegen bestaat uit een algemeen geconsolideerd deel voor de taken, zoals bedoeld in artikel 5 van deze regeling, en uit modulaire deelbegrotingen per afzonderlijke opgave. De ontwerpbegroting bevat ook de contouren van de opgave in de regionale agenda.
2. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april een ontwerpbegroting van de Regio Arnhem-Nijmegen alsmede de contouren van de opgave in de regionale agenda, voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten.
3. De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor een ieder ter inzage gelegd en tegen betaling van de kosten algemeen verkrijgbaar gesteld.
4. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen de in artikel 35, eerste lid, van de wet genoemde termijn, bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Het algemeen bestuur stelt de begroting tijdig vast.
6. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, die ter zake bij Gedeputeerde Staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
7. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór de in artikel 34 van de wet genoemde termijn aan Gedeputeerde Staten.
8. Het bepaalde in dit artikel is, met uitzondering van de genoemde data, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, behoudens die wijzigingen die niet tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen leiden.

Artikel 31 Jaarrekening

1. De jaarrekening van de Regio Arnhem-Nijmegen bestaat uit een algemeen deel, de geconsolideerde jaarrekening en de deelexploitaties van de verschillende opgaven.
2. Het dagelijks bestuur biedt de voorlopige rekening over het afgelopen jaar en het jaarverslag, daarbij gevoegd de accountantsverklaring, bedoeld in artikel 213, derde lid van de Gemeentewet en het verslag van bevindingen, bedoeld in artikel 213, vierde lid van de Gemeentewet, jaarlijks vóór de termijn genoemd in artikel 34b van de wet, ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan onder gelijktijdige toezending aan de raden van de deelnemende gemeenten.
3. De raden van de gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de rekening naar voren brengen. Hierbij geldt dezelfde termijn als de termijn genoemd in artikel 30, lid 4, van

deze regeling. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de jaarrekening, zoals deze bij het algemeen bestuur wordt aangeboden.

4. Het algemeen bestuur stelt de rekening vast vóór 15 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
5. Zij wordt binnen twee weken, doch in ieder geval vóór 15 juli, met alle bijbehorende stukken en het jaarverslag aan Gedeputeerde Staten aangeboden.
6. Vaststelling van de rekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.
7. In de geconsolideerde jaarrekening wordt als bijlage de deelexploitaties van de opgaven opgenomen. Per deelexploitatie wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen, berekend op de wijze zoals omschreven in artikel 29, lid 3, van deze regeling.
8. Bij vaststelling van de jaarrekening vloeit een positief saldo naar rato terug naar de deelnemende gemeente, tenzij de vastgestelde maximale algemene reserve van € 100.000 nog niet bereikt is. Een negatief saldo wordt naar rato bijgestort door de deelnemende gemeenten.

Hoofdstuk 15 Toetreding, uittreding, wijziging en opheffing

Artikel 32 Wijziging en opheffing

1. De regeling kan worden gewijzigd bij daartoe strekkend besluit van de colleges van tweederde van het aantal gemeenten, met in achtneming van artikel 1 van de wet.
2. Elke gemeente en het algemeen bestuur is bevoegd een wijziging in de regeling aan de besturen van de gemeenten in overweging te geven via een daartoe strekkend voorstel. Het dagelijks bestuur zendt het voorstel van het algemeen bestuur toe aan de besturen van de gemeenten.
3. Onder wijziging van de regeling wordt mede verstaan opheffing alsmede het toetreden tot en het uittreden van de regeling.

Artikel 33 Toetreding en uittreding

1. Een gemeente kan toe- of uittreden krachtens daartoe strekkende besluiten van haar college en raad.
2. De uittreding gaat in één jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen.
3. De toetreding gaat in met ingang van de eerste dag van de maand, volgende op die waarin de regeling aan Gedeputeerde Staten is toegezonden.
4. Het algemeen bestuur stelt richtlijnen vast voor toe- of uittreding. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toe- of uittreding.
5. Bij een gemeentelijke herindeling van één of meerdere gemeenten zoals bedoeld in de wet algemene regels herindeling kan het algemeen bestuur besluiten om een termijn vast te stellen die afwijkt van de in lid 2 genoemde termijn. Rechten en verplichtingen van de uittredende gemeente - voor herindeling - jegens de Regio Arnhem-Nijmegen, blijven gelden voor de toetredende gemeente na herindeling.

Artikel 34 Liquidatie

1. Ingeval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regels vast. Hierbij kan van de bepalingen van de regeling worden afgeweken.
2. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de raden van de gemeenten gehoord, vastgesteld.
3. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de beëindiging heeft voor het personeel als bedoeld in hoofdstuk 9 van deze regeling.
4. Het liquidatieplan geeft regels voor de wijze waarop de gemeenten, voor zover het saldo ontoereikend is, zorgdragen voor de nakoming van de verplichtingen van de Regio Arnhem-Nijmegen, uitgaande van de verdeling van financiële lasten en risico's tussen de gemeenten zoals vastgelegd in de contractuele afspraken tussen deelnemende gemeenten aan een opgave.
5. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de liquidatie.
6. Zo nodig blijven de organen van het openbaar lichaam ook na het tijdstip van opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk 17 Slotbepalingen

Artikel 35 Geschillen en onvoorziene gevallen

1. De gemeenten zullen geschillen als bedoeld in artikel 28 van de wet in onderling overleg proberen op te lossen, alvorens deze voor te leggen aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.
2. In alle gevallen waarin deze regeling of de wet niet voorziet, besluit het algemeen bestuur.

Artikel 36 Duur van de regeling

1. De regeling wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Het algemeen bestuur draagt zorg voor de evaluatie van het algemeen functioneren en de werkwijze van de Regio Arnhem-Nijmegen aan het begin van het kalenderjaar waarin algemene raadsverkiezingen in de gemeenten plaatsvinden.

Artikel 37 Toezending en bekendmaking

De gemeente Overbetuwe is belast met de toezending van deze regeling aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en de provincie Limburg en maakt de regeling tijdig bekend zoals bedoeld in artikel 26 van de wet.

Artikel 38 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2021.
2. De regeling wordt aangehaald als "Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen".

Ondertekend op …..te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem

R. van Wuijtswinkel secretaris	A. Marcouch burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Berg en Dal

E. van der Velde secretaris	M. Slinkman burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Beuningen

D. Kocken secretaris	D. Bergman burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Doesburg

P. Werkman secretaris	L. van der Meijs burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Druten

L. Litjens secretaris	C.A.A. van Rhee – Oud Ammerveld burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Duiven

C. Papjes	H. Hieltjes

secretaris	burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Heumen

D. van Eeten secretaris	M. Mittendorf burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Lingewaard

I. van der Valk secretaris	J. Meijers burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Montferland

M. Wagenaar secretaris	P. de Baat burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar

A. Smits – de Kinkelder secretaris	W. Gradisen burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A. van Hout secretaris	H. Bruls burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Overbetuwe

P. Breukers
secretaris

P. Hoytink – Roubos
burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Renkum

M. van de Geijn
secretaris

A. Schaap
burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Rheden

N. Renkema
secretaris

C. van Eert
burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Rozendaal

B. Boelens
secretaris

E. Weststeijn
burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Westervoort

J. Kersten
secretaris

A. van Hout
burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Wijchen

R. de Boer

M. van Beek

secretaris	burgemeester

Het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar

M. Tromp	L. van Riswijk
secretaris	burgemeester

Toelichting bij de Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Algemeen

De 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen willen de positie van de Regio Arnhem-Nijmegen versterken en een kwalitatieve groei van de regio – met behoud van de typische balans tussen levendige verstedelijking en ontspannen leefkwaliteit –bewerkstelligen. Het gaat hierbij om de samenwerking op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling (waaronder wonen, landschap, verkeer en mobiliteit) en sociaaleconomische ontwikkeling (waaronder werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme, leefbaarheid en cultuur) op de schaal van de regio, waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn.
De juridische basis van de samenwerking tussen de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is vastgelegd in deze 'Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen'.
Datgene wat in juridische zin geregeld moet worden rondom de samenwerking tussen de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen, is ook vastgelegd in deze regeling. Tegelijk laat deze regeling ruimte waar dat mogelijk en wenselijk is, zodat de organisatie en daarmee de samenwerking flexibel blijft en aanvullende of specifieke afspraken in afzonderlijke verordeningen kunnen worden vastgelegd.
De Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen bevat alleen bepalingen over onderwerpen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Daarbij zijn niet alle regels uit de Wgr overgenomen. Daarmee blijft deze regeling behapbaar en hoeft niet bij elke wijzigingen van de Wgr de regeling veranderd te worden

De werkwijze zoals vastgelegd in deze regeling, is nader uitgewerkt en gedetailleerd in het Bedrijfsplan regio Arnhem - Nijmegen(16 april 2020). Het Bedrijfsplan is een uitwerking van en toelichting op de praktische werkwijze. Het Bedrijfsplan dient als richtsnoer bij de oprichting van het nieuwe regiobestuur en regiobureau. Waar nodig wordt in deze artikelsgewijze toelichting verwezen naar het Bedrijfsplan.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen
Dit artikel bevat enkele algemene begripsbepalingen die gelden voor de gehele gemeenschappelijke regeling.

Artikel 2 Openbaar lichaam
Dit artikel bepaalt dat er een zogenoemd gemeenschappelijk openbaar lichaam wordt ingesteld krachtens artikel 1, eerste lid, gelezen in samenhang met artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De regeling is een collegesamenwerking. Het gemeenschappelijk openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en kan dus zelfstandig privaatrechtelijke rechtshandelingen verrichten. Er is bewust gekozen voor een gemeenschappelijk openbaar lichaam: deze keuze maakt het mogelijk om transparanter en met meer slagkracht te kunnen werken. De regio kan zo zijn eigen financiële administratie en verantwoording organiseren.
Tot slot bepaalt het artikel dat het gemeenschappelijk openbaar lichaam gevestigd is te Elst, gemeente Overbetuwe (volgens artikel 10 lid 3 Wgr is het aanwijzen van een plaats van vestiging vereist). Dit is het geografisch centrum van de regio.

Artikel 3 Bestuursorganen
Het bestuur van het gemeenschappelijk openbaar lichaam bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter (art. 12, lid 1 Wgr). Daarnaast kunnen commissies van advies en bestuurscommissies worden

ingesteld. In deze regeling is die mogelijkheid geopend in hoofdstuk 6. De directie of een directielid is geen bestuursorgaan.

Artikel 4 Belangen
Deze regeling wordt getroffen ter behartiging van de in dit artikel genoemde belangen. Het belang bakent de bevoegdheden van (het bestuur van) het gemeenschappelijk openbaar lichaam af.

Artikel 5 Taken
In deze bepaling zijn de taken omschreven die het samenwerkingsverband moet uitvoeren voor zover gelegen binnen het belang van de vorige bepaling. De taken hebben met name betrekking op de voorbereiding en agendering van de verschillende opgaven.

Daarnaast worden positioneren en profileren van de regio expliciet benoemd, net als inspelen op ontwikkelingen en het faciliteren van ontmoetingen.

Artikel 6 Bevoegdheden
De deelnemende gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de regio Arnhem-Nijmegen. Bij afzonderlijk besluit mandateren de deelnemers de bevoegdheden. De enige uitzondering betreft de bevoegdheid van de colleges om een subsidie te verstrekken aan de stichting The Economic Board.
De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten merken de stichting aan als subsidieontvanger. De bevoegdheid om de subsidie te verstrekken wordt door de colleges overgedragen aan het algemeen bestuur. Dit heeft als voordeel dat er één subsidiebeschikking hoeft te worden opgesteld in plaats van 18 stuks. De subsidie wordt gebaseerd op een bedrag per aantal inwoners.

In het derde lid worden de bevoegdheden van de bestuursorganen van het openbaar lichaam beperkt. Dit zijn bevoegdheden die het openbaar lichaam vanwege zijn rechtspersoonlijkheid op grond van de wet zelf heeft. Met deze bepaling worden de financiële risico's voor de deelnemers beperkt, omdat de deelnemers hiermee vooraf moeten instemmen.

Artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur
Dit artikel gaat over de samenstelling van het bestuur en de plaatsvervanging van bestuurders. Deze zaken moeten in de gemeenschappelijke regeling geregeld worden (art. 10 lid 3 Wgr). Daarbij is rekening gehouden met de wettelijke bepaling dat de leden van het bestuur door en uit de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders moeten worden aangewezen (art. 14a Wgr). Er is voor gekozen om ieder college één lid aan te laten wijzen.
Als een lid van het bestuur verhinderd is, dan kan dat lid vervangen worden door de door het betreffende college aangewezen plaatsvervanger.

Artikel 8 Vergaderingen
Besluiten neemt het algemeen bestuur bij meerderheid van stemmen. Gekozen is voor een stemverhouding naar rato van de grootte van de gemeente, zoals die bij meerdere gemeenschappelijke regelingen in de regio toegepast wordt. Specifiek voor de begroting en de jaarrekening is gekozen voor een gekwalificeerde meerderheid van stemmen. Een besluit is dan pas aangenomen als de meerderheid van stemmen ook de meerderheid van de inwoners van de regio vertegenwoordigt.
De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.

In het bedrijfsplan in paragraaf 4.2 is opgenomen dat het algemeen bestuur 8 keer per jaar bij elkaar komt. In artikel 8 van de gemeenschappelijke regeling is minimaal 6 keer per jaar opgenomen. Het laatste is verplichtend, het eerste is wenselijk.
Een opgavegerichte samenwerking kunnen overheden niet alleen. Partners uit het bedrijfsleven, het onderwijs en het maatschappelijk veld zijn nodig om de gewenste doelen en resultaten te kunnen halen. Het algemeen bestuur kan ervoor kiezen om vertegenwoordigers van deze partijen uit te nodigen voor zijn vergadering.
Elke opgave kent een bestuurlijk opdrachtgever (zie paragraaf 3.3 van het bedrijfsplan). De leden van het dagelijks en algemeen bestuur zijn niet automatisch bestuurlijk opdrachtgever van de inhoudelijke opgaven. Dit kunnen ook bestuurders uit één van de 18 regiogemeenten zijn die geen deel uitmaken van het dagelijks of algemeen bestuur. Om de rollen en verantwoordelijkheden van het algemeen bestuur ten aanzien van de inhoudelijke opgaven te kunnen vervullen, zijn de bestuurlijk opdrachtgevers van de opgaven in ieder geval agendalid van het algemeen bestuur en zullen zij met regelmaat aansluiten bij vergaderingen van het algemeen bestuur.

Artikel 9 Taken en bevoegdheden algemeen bestuur
Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het gemeenschappelijk openbaar lichaam (art. 12, tweede lid, van de wet). Dit betekent onder meer dat het algemeen bestuur eindverantwoordelijk is voor het gemeenschappelijk openbaar lichaam. In het algemeen bestuur zijn alle deelnemers vertegenwoordigd.
Dit artikel beschrijft de taken en bevoegdheden van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheden overdragen aan het dagelijks bestuur met uitzondering van de taken benoemd in artikel 33a, tweede lid, van de wet en artikel 9, vierde lid, van de regeling.

Artikel 10 Samenstelling dagelijks bestuur
Gekozen is voor een klein en compact dagelijks bestuur, dat ervoor zorgt dat het algemeen bestuur zijn rol kan vervullen.
De wet bevat geen bepalingen over het benoemen van plaatsvervangers voor de leden van het dagelijks bestuur. Bij vervanging met een tijdelijk of incidenteel karakter kan worden volstaan met een interne vervangingsregeling binnen het dagelijks bestuur,

Artikel 11 Vergaderingen
De wet bevat geen bepalingen over de besluitvorming en vergaderorde van het dagelijks bestuur, zoals bij het algemeen bestuur.
Net als bij het algemeen bestuur is in de regeling opgenomen dat het dagelijks bestuur minimaal 6 keer per jaar bij elkaar komt. Logischerwijs volgt het dagelijks bestuur minimaal de vergaderfrequentie van het algemeen bestuur. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn niet openbaar.

Artikel 12 Taken en bevoegdheden dagelijks bestuur
Dit artikel regelt de taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur.

Artikel 13 Voorzitter
Dit artikel regelt de aanwijzing van de (plaatsvervangend) voorzitter. Op grond van artikel 13, negende lid, van de Wgr moet de voorzitter door en uit het algemeen bestuur aangewezen worden. De voorzitter is een eenhoofdig bestuursorgaan (artikel 12, lid 1 Wgr) en is voorzitter van zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur (artikel 12, lid 3 Wgr).
De plaatsvervangend voorzitter vervangt de voorzitter zowel in het algemeen bestuur als in het dagelijks bestuur.

Artikel 14 Taken en bevoegdheden van de voorzitter
Dit artikel regelt de taken en bevoegdheden van het dagelijks bestuur. De voorzitter is ook aanspreekbaar als boegbeeld van de regio.

Artikel 15 Commissies van advies
Dit artikel is gebaseerd op artikel 24 van de Wgr. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en samenstelling van deze commissies van advies. Het algemeen bestuur stelt in ieder geval een regioagendacommissie in. In paragraaf 4.3 van het bedrijfsplan wordt deze uit raadsleden bestaande regioagendacommissie verder toegelicht.

Artikel 16 Bestuurscommissies
Dit artikel voorziet in de mogelijkheid van het algemeen bestuur om bestuurscommissies in te stellen (op grond van artikel 25, lid 1 Wgr). Het is aan het algemeen bestuur om bestuurscommissies in te stellen. Het algemeen bestuur regelt de samenstelling van de bestuurscommissie, haar taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties jegens het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Op grond van artikel 25, lid 2 Wgr gaat het algemeen bestuur pas over tot de instelling van de in het eerste lid bedoelde commissies als de raden van de deelnemende gemeenten een verklaring van geen bezwaar hebben afgegeven.

Artikel 17 tot en met artikel 20
Deze artikelen regelen de informatie- en verantwoordingsplicht die uit een oogpunt van democratische legitimatie aan het functioneren van het bestuur worden gesteld en die verplicht is op grond van de Wgr.

Artikel 21 Reglement van orde algemeen bestuur
Geen toelichting nodig.

Artikel 22 Reglement van orde dagelijks bestuur
Geen toelichting nodig.

Artikel 23 Regiobureau
Uitgangspunt voor de rol van het regiobureau is dat de regionale samenwerking gebeurt in de opgaven, door de 18 gemeenten, en dat het regiobureau deze samenwerking faciliteert. In het regiobureau wordt een aantal strategische functies belegd zoals strategie, raads- en bestuursadvisering, lobby / profilering / positionering, strategische communicatie, procesmanagement en financieel advies. Ook is het huidige Bureau Brussel, dat de lobby naar andere (overheids)organisaties verzorgt, in het regiobureau ondergebracht.

Artikel 24 Directeur
Aan het hoofd van het regiobureau staat een directeur. Hij/zij wordt aangesteld door het dagelijks bestuur.

Artikel 25 Klachten
Er is voor gekozen om de gemeentelijke ombudsman voor het Rijk van Nijmegen aan te wijzen als bevoegd tot behandeling van klachten zoals bedoeld in artikel 9:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 26 Archief

Op grond van artikel 40 van de Archiefwet 1995 (Archiefwet) moet de gemeenschappelijke regeling bepalingen bevatten over het archief. Deze moeten zoveel mogelijk overeenkomstig de Archiefwet worden vormgegeven. Om die reden is aansluiting gezocht bij de bepalingen zoals die op grond van de Archiefwet voor de gemeenten gelden.

Artikel 27 Regionale opgaven
Elke opgave kent een bestuurlijk opdrachtgever en een ambtelijk opdrachtgever. Voor elke opdracht wordt een opgavemanager aangesteld. De opgaven worden concreet omschreven en kennen een eigen begroting.
Uitgangspunt is dat de gemeenten kunnen deelnemen aan een opgave.
Als een gemeente niet deelneemt aan een opgave, dan vrijwaart het samenwerkingsverband deze gemeente voor kosten en risico's die met deze opgave verband houden.

Artikel 28 Financiële organisatie
Behoeft geen nadere toelichting. Aangesloten wordt bij de wettelijke voorschriften.

Artikel 29 Bijdragen van de gemeenten
Artikel 29, tweede lid, omschrijft de kostenverdeelsleutel voor de reguliere taken (de opgave overstijgende kosten) die het openbaar lichaam uitvoert. In de regio is afgesproken dat de verrekening van deze kosten plaatsvindt naar rato van het aantal inwoners. Hiervoor is het laatst bekende inwonersaantal per gemeente de grondslag. Daarnaast wordt de kostenverdeelsleutel van elke individuele opgave vastgelegd.
Jaarlijks stelt het algemeen bestuur de hoogte van de bijdragen van de deelnemende gemeenten vast.
Uit het wettelijk systeem vloeit voort, dat de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling er te allen tijde voor moeten zorgen dat het gemeenschappelijk openbaar lichaam over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen.

Artikel 30 Begroting
De jaarlijkse bijdrage voor de reguliere taken en de opgaven wordt opgenomen in de begroting. De begroting bestaat dus uit twee delen.
Verwezen is naar de termijnen genoemd in de wet zodat bij een wetswijziging de regeling geen aanpassing behoeft.

Artikel 31 Jaarrekening
Verwezen is naar de termijnen genoemd in de wet zodat bij een wetswijziging de regelingen geen aanpassing behoeft.

Artikel 32 Wijziging en opheffing
Gewijzigde omstandigheden kunnen aanleiding geven om de regeling aan te passen. Daarvoor is met deze bepaling een voorziening getroffen. Het bestuur dan wel een van de colleges kan voorstellen voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling doen. Alle deelnemende colleges besluiten over een voorstel tot wijziging van de regeling (art. 1 lid 3 jo. lid 1 Wgr), na toestemming van hun raden (art. 1 lid 3 jo. lid 2 Wgr). De regeling is gewijzigd wanneer tweederde van het aantal deelnemende gemeenten daartoe heeft besloten. De wijziging bevat het moment van inwerkingtreding.
Dit kan op grond van art. 26 lid 3 van de Wgr niet eerder dan nadat de regeling bekend
is gemaakt. De wijze van bekendmaking is voorgeschreven in art. 26 lid 2 van de Wgr.

Artikel 33 Toetreding en uittreding
Dit artikel regelt de procedure voor toetreding van nieuwe deelnemers aan het samenwerkingsverband en n de uittreding van bestaande deelnemers aan het samenwerkingsverband.

Het algemeen bestuur is bevoegd richtlijnen vast te stellen voor toe- en uittreding.
Ook bij een toe- of uittreding wordt een regeling conform artikel 32 gewijzigd.
In het toetredingsbesluit wordt bepaald wanneer de toetreding ingaat.

Artikel 34 Liquidatie
Als de deelnemende gemeenten besluiten tot opheffing van de regeling, dan besluit het algemeen bestuur tot liquidatie. Dit stelt een liquidatieplan vast. De raden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen.
Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel. Als het openbaar lichaam op haar rustende verplichtingen is nagekomen en er blijft een batig saldo over, dan wordt dit batig saldo aan de hand van de gehanteerde verdeelsleutel, zoals vastgelegd in het liquidatieplan, aan gemeenten uitgekeerd. Resteert een negatief saldo, dan zijn gemeenten naar rato van de gehanteerde verdeelsleutel gehouden deze verplichtingen op zich te nemen. Het openbaar lichaam blijft bestaan, zolang dat voor liquidatie noodzakelijk is (art. 9 lid 3 Wgr).

Artikel 35 Geschillen en onvoorziene gevallen
Geen toelichting nodig.

Artikel 36 Duur van de regeling
Met dit artikel worden de evaluatiemomenten van de regeling bepaald.
Door de evaluatie aan het begin van het kalenderjaar waarin de algemene gemeenteraadsverkiezingen in de gemeenten plaatsvinden, kan het zittende bestuur nog kennis nemen van de uitkomsten van de evaluatie, deze van commentaar en advies kan voorzien en mee kan geven in de overdracht naar het nieuwe bestuur. De voorbereidingen voor de evaluatie zullen dan na de zomer van het jaar voor de verkiezingen al gestart moeten worden.
De eerste evaluatie zou dan al begin 2022 plaats moeten vinden. Dit is te vroeg om de effecten van de nieuwe opzet goed in beeld te kunnen brengen. Het algemeen bestuur kan kiezen of het de evaluatie uitstelt of dat het kiest voor een 'lichte evaluatie' voor de eerste ervaringen.
Bij de evaluatie zullen (in ieder geval) de volgende criteria getoetst worden:
- de slagvaardigheid van de samenwerking, kan er adequaat worden gereageerd op voorkomende opgaven en uitdagingen (bv. doorlooptijd);
- de verhouding tussen de bereikte resultaten enerzijds en de bestuurlijke en ambtelijke inzet anderzijds;
- de vraag of de gemeenteraden zich voldoende herkennen in het proces van samenwerking;
- de kwaliteit van de gemeenschappelijk geformuleerde regionale agenda;
- de positie die het samenwerkingsverband inneemt richting zijn strategische partners (provincie, The Economic Board / triple helix, Rijk en EU);
- maximale administratieve eenvoud ('lean and mean').

Artikel 37 Toezending en bekendmaking
De gemeente Overbetuwe is hiermee belast, omdat zij de statutaire vestigingsplaats is van het openbaar lichaam.

Artikel 38 Inwerkingtreding en citeertitel
Geen toelichting nodig.

Regio Arnhem-Nijmegen

Bedrijfsplan versterkte regio

Bedrijfsplan – regio Arnhem-Nijmegen
16 april 2020 | 15 september 2020

Stuurgroep Versterking regionale samenwerking

Inhoudsopgave

Samenvatting 4

1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding 6

1.2 Het *waarom* en het *wat* van de regionale samenwerking: visie en opgaven 6

1.3 Het doel van dit bedrijfsplan 6

2. De besturing van de regio in vijf basisprincipes 7

2.1 Slagkracht 7

2.2 Flexibel 7

2.3 Robuust 8

2.4 Transparant 8

2.5 Ontmoeting 9

3 Opgavegericht samenwerken in de regionale agenda 10

3.1 Wat is opgavegericht samenwerken? 10

3.2 De regionale agenda 10

3.3 De organisatie van de opgaven 10

3.3.1 Programma-organisatie en mandaat 10

3.3.2 Behoud of overdracht van bevoegdheden 11

3.3.3 Beleidsgevoelige beslissingen 11

3.4 De totstandkoming van de opgaven 11

3.5 De uitvoering van de opgave 12

3.6 Nieuwe opgaven en kansen 12

4 De organisatie 14

4.1 Juridische vormgeving en vestigingsplaats 14

4.2 Regiobestuur 14

4.3 Regioagendacommissie 16

4.4 Maatschappelijk adviesforum 16

4.5 Regionale ontmoetingen 17

4.6 Regionaal portefeuilleoverleg ‘nieuwe stijl’ 17

4.7 Relatie met andere samenwerkingsverbanden 17

4.8 Relatie met The Economic Board 18

4.9 Regiobureau 19

4.10 Huisvesting regiobureau 21

4.11 Netwerkdirectie 21

5 Begroting 23

5.1 Inleiding 23

5.2 Procesgeld 23

5.2.1 Personele kosten 24

5.2.2 Lobby, positionering en profilering 24
5.2.3 Overhead 24
5.2.4.Voorbereiding van de opgaven 24
5.2.5 Communicatie en ontmoeting 24
5.2.6 Algemene reserve en spelregels ten aanzien van de jaarrekening 24
5.3 De gemeentelijke bijdrage aan het procesgeld 24
5.4 Opgavegeld 25
5.5 Fiscale aspecten 26
5.6 Planning & controlcyclus 26
5.7 Evaluatie 26
5.8 Risicoparagraaf 26
Bijlage 1: Inzet ambtelijke capaciteit voor de opgaven 29

Samenvatting

De samenwerking tussen de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een versterking van lokale kracht.

Uitgangspunt voor de regionale samenwerking tussen de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen. De gemeenten voorzien de opgaven van afdoende middelen en een helder mandaat, zodat bestuurlijk opdrachtgevers daarop slagvaardig kunnen handelen. Het regioprogramma bevat voor iedere opgave een opdrachtformulering die is uitgewerkt in samenwerking met andere betrokken overheden en maatschappelijke partners. De raden van individuele gemeenten kunnen intekenen op deze opgaven. Er wordt alleen een concreet uitvoeringsmandaat gevraagd.

Het regiobestuur en het regiobureau richten zich op het voorbereiden, faciliteren, bewaken en monitoren van de opgaveprogramma's. Ook zorgen zij voor afstemming tussen deze opgaven, waar nodig. Aan het regiobestuur wordt deelgenomen door iedere gemeente. Het regiobureau is compact maar robuust en werkt ook aan de profilering en positionering van de regio.
Het regiobestuur wordt geadviseerd door een regioagendacommissie bestaande uit raadsleden. Regionale college- en raadsontmoetingen voorzien in informatie, netwerken en kennisuitwisseling. Er is ook een maatschappelijk adviesforum waarin het regiobestuur bepaalde thema's kan bespreken met maatschappelijke partners. Een netwerkdirectie van gemeentesecretarissen draagt zorg voor de capaciteit in de opgaven.

De deelnemers
Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen, Zevenaar.

Structuur versterkte regio - overheidskolom

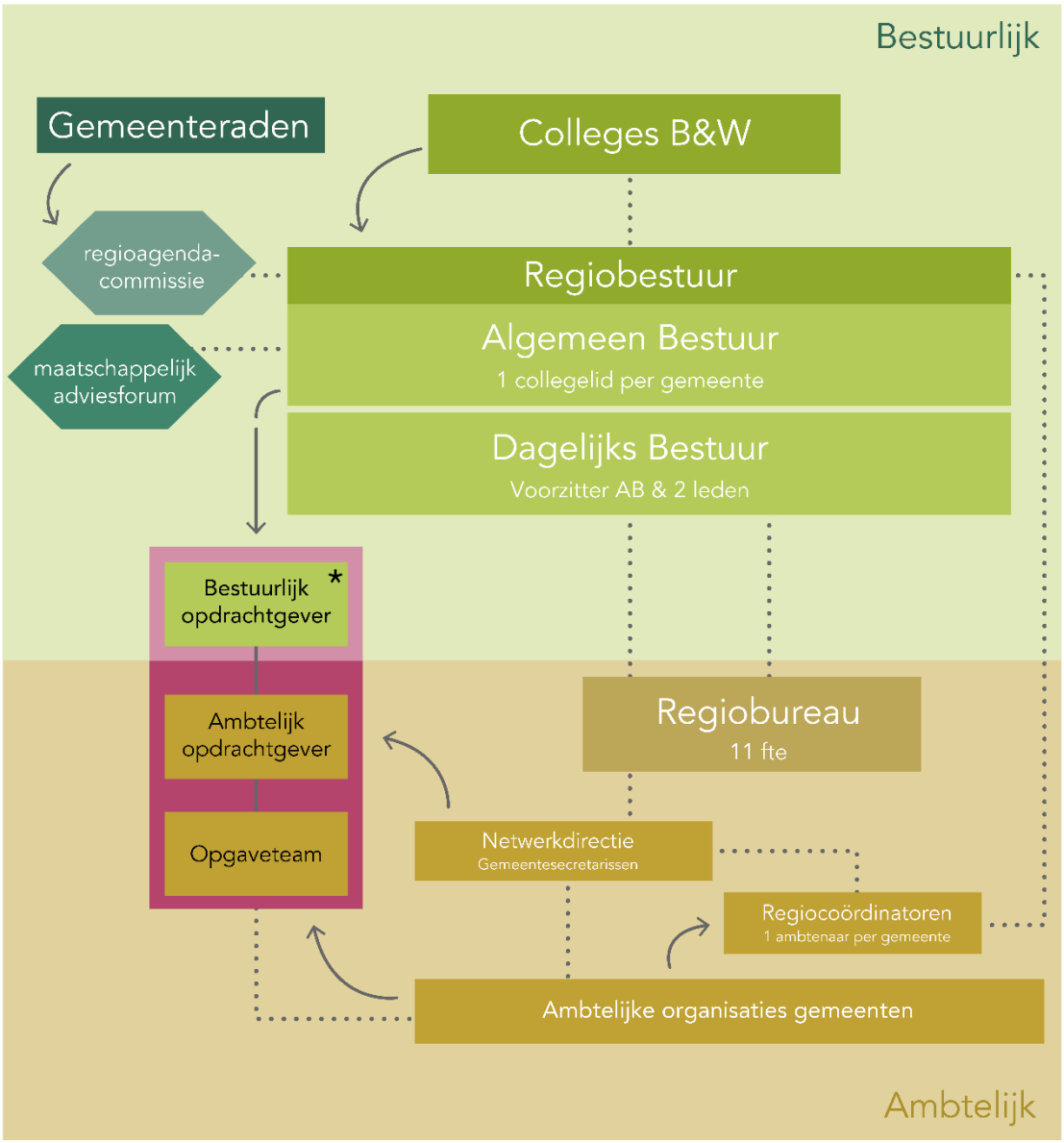

1 Inleiding

Voor u ligt het bedrijfsplan van de Regio Arnhem-Nijmegen. Dit bedrijfsplan bevat een uitwerking van de basisprincipes, het opgavegericht samenwerken, de organisatie en de financiën van de nieuwe versterkte Regio Arnhem-Nijmegen. Dit bedrijfsplan is geen formeel besluitstuk, maar geeft een nadere uitwerking en inzichtelijke toelichting op de werkwijze. Het bedrijfsplan helpt ons straks bij het inrichten van de nieuwe samenwerking en is nu al interessant voor eenieder die de nieuwe opzet meer gedetailleerd wil leren kennen.

1.1 Aanleiding

In het voorjaar van 2019 hebben de 18 colleges van B&W in de regio Arnhem-Nijmegen het initiatief genomen om na te denken over de versterking van de regionale samenwerking. Die versterking is nodig vanwege een dubbele urgentie: slagkracht in de opgaven én transparantie / democratische legitimatie, zowel in de besturing als in de werkwijze. In een intensief traject onder leiding van een stuurgroep en met meerdere regionale raadsbijeenkomsten is tussen voorjaar 2019 en zomer 2020 gewerkt aan een regionale visie, een regionale agenda met daarin de opgaven, en een werkwijze.

1.2 Het *waarom* en het *wat* van de regionale samenwerking: visie en opgaven

In de visie kunt u vinden waarom regionale samenwerking in de Regio Arnhem-Nijmegen zo broodnodig is. Wat er inhoudelijk op de regionale agenda staat, vindt u in de visie en de opgaven. Ook komen in de visie de identiteit van de regio en het perspectief en de ambities aan de orde. De visie vormt de regionale 'paraplu'. De vraag wat we als regiogemeenten gaan doen om de regionale ambities te verwezenlijken, wordt beantwoord in de opgaven die samen de regionale agenda vormen.

1.3 Het doel van dit bedrijfsplan

Dit bedrijfsplan is een concrete uitwerking van de werkwijze in de regionale samenwerking die is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen. De gemeenschappelijke regeling is het bepalende formele kader. Het bedrijfsplan beschrijft hoe we willen dat de regionale samenwerking in de praktijk gaat werken.
Het bedrijfsplan helpt daarmee ook om de bestuurlijke voorstellen in april, mei en juni 2020 van concrete onderbouwing te voorzien, zodat de gemeenten in de regio op basis hiervan kunnen besluiten tot deelname aan de versterkte regio.
De deelnemers gaan na besluitvorming samen aan de nieuwe Regio Arnhem-Nijmegen bouwen. Het bedrijfsplan is de basis voor deze bouwfase en voor de fase erna waarin de regiogemeenten, het bestuur van de regio, het regiobureau en alle samenwerkingspartners daadwerkelijk op deze manier gaan samenwerken in een versterkte regio.

2. De besturing van de regio in vijf basisprincipes

De Regio Arnhem-Nijmegen staat voor de uitdaging hoe om te gaan met groei van wonen, werken en mobiliteit, zodat een balans kan worden gevonden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. Om dit te bereiken gaan de 18 gemeenten die de regio vormen samen aan de slag met opgaven op het gebied van ruimtelijke (waaronder wonen, landschap, verkeer en mobiliteit) en sociaaleconomische ontwikkeling (waaronder werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme en cultuur), gefaciliteerd door een regiobestuur en een regiobureau. Het gaat hierbij om majeure opgaven die de individuele gemeenten niet alleen kunnen oppakken en/of waarbij het gezamenlijk oppakken leidt tot synergie.

Dit vraagt om een transformatie van de Regio Arnhem-Nijmegen: van een licht netwerk van overlegtafels in de huidige situatie naar een meer uitvoeringsgericht en slagvaardig samenwerkingsverband met een regionale agenda. We hebben voor deze nieuwe regionale samenwerking de volgende kernwaarden gedefinieerd: slagkracht, flexibel, robuust, transparant en ontmoeting. Hieronder beschrijven we de besturingsfilosofie van de vernieuwde regio aan de hand van deze basisprincipes.

2.1 Slagkracht

Bij de samenwerking in de regio staat het werken aan opgaven centraal, waarmee de regio een uitvoeringsgericht samenwerkingsverband wordt. Het regiobureau onder leiding van het regiobestuur identificeert mogelijke opgaven, bereidt ze voor, inspireert en stimuleert gemeenten en maatschappelijke partners om er aan deel te nemen en regisseert de uitvoering ervan na vaststelling van de regionale agenda. Het gaat hierbij om majeure opgaven die de individuele gemeenten niet alleen of niet binnen hun gemeentegrenzen kunnen aanpakken.

Door de opgaven gezamenlijk als regio op te pakken wordt het mogelijk om betere resultaten te behalen. Het gaat om het ervaren van de meerwaarde die het gezamenlijk oppakken van majeure opgaven in de regio heeft voor het behalen van (ook lokale) resultaten. Door betere profilering en positionering van de regio hebben we één gezicht naar buiten toe en een vanzelfsprekend aanspreekpunt. Door samen te werken binnen onze opgaven kunnen we als regio (meer) externe middelen aantrekken en maatschappelijke partners aan ons binden. Een stevig regiobestuur stuurt hierop. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten bepalen de agenda door de opgaven te kiezen waar zij als gemeente aan willen deelnemen.

Ook de voorbereiding van en sturing binnen de opgaven zorgt voor slagkracht. Bij het voorleggen van de regionale agenda aan de raden is de begroting per opgave concreet uitgewerkt. De netwerkdirectie (bestaande uit de 18 gemeentesecretarissen) draagt zorg voor ambtelijke capaciteit vanuit de gemeenten; zo kan alle aandacht in de opgaven uitgaan naar het resultaat. Ook de betrokkenheid van maatschappelijke partners in de voorbereiding, uitvoering en sturing van de opgaven leidt tot betere resultaten.

2.2 Flexibel

De gemeenteraden van de regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven en dragen geen raads- of beleidsbevoegdheden over. In deze beide opzichten is de samenwerking in de versterkte regio flexibel. De regionale agenda wordt voorgelegd aan de raden en

iedere raad kan besluiten of hij met opgaven wil meedoen en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar wil stellen. Instemmen met een opgave betekent het geven van een concreet uitvoeringsmandaat aan de regio.

De opgaven in de regionale agenda zijn idealiter dusdanig relevant en aantrekkelijk dat alle gemeenten hieraan willen deelnemen. De opgaven zijn van dien aard dat alle regiogemeenten zich hierin 'stakeholder' voelen. Opgaven die slechts op een klein deel van de regio van toepassing zijn of maar voor een beperkt aantal gemeenten interessant, worden niet in het verband van de regio opgepakt en geregisseerd. Er moet regionale meerwaarde zijn om aan opgaven deel te nemen.

Flexibiliteit zit ook in de aanpasbaarheid van de regionale agenda en de opgaven daarbinnen. De regionale agenda kan meerjarige opgaven bevatten, maar wordt jaarlijks voorgelegd aan de raden en kan dus jaarlijks worden geactualiseerd. Dat maakt het mogelijk om nieuwe opgaven toe te voegen en om bestaande opgaven aan te passen als zich belangrijke ontwikkelingen voordoen.
Het regiobureau wordt zodanig ingericht dat het goed kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen. Het regiobureau en het regiobestuur houden de vinger aan de pols om tijdig ontwikkelingen en mogelijkheden te signaleren. Dit vergroot de slagkracht van de regio.

2.3 Robuust

Als regio willen we herkenbaar zijn. Voor samenwerkingspartners zoals de provincie en de rijksoverheid, maar ook voor Brussel en in de Euregio. Inspelen op nieuwe ontwikkelingen en benutten van kansen voor externe financiering is een belangrijke taak van het regiobureau. Er is een basisvoorziening nodig voor het positioneren en profileren van de regio en waarmee met één gezicht naar buiten getreden wordt. Deze basis bestaat uit een regiobestuur met daarin een afvaardiging van alle regiogemeenten en daaronder een regiobureau.

Dit regiobureau is compact maar robuust, Het samenwerken, ontmoeten en kennisdelen wordt gefaciliteerd, het opgavegericht werken wordt ondersteund, de regionale agenda wordt voorbereid en de aanwezigheid van de regio in lobbycircuits wordt georganiseerd. Alle gemeenten doen mee aan het regiobureau. Kortom, deze basisvoorziening zorgt ervoor dat het samenwerken in de regio van meerwaarde is voor de gemeenten en voor de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het regiobureau zorgt voor de robuuste basis voor inhoudelijke, intergemeentelijke samenwerking op de opgaven.

2.4 Transparant

Twee belangrijke elementen van de versterkte regionale samenwerking zijn de opgaven en het regiobureau. De opgaven kennen hun eigen organisatie en financiën en het regiobureau zorgt ervoor dat de opgaven goed zijn voorbereid. Dit gebeurt onder de stevige leiding van het regiobestuur. Om deze taak en de eerdergenoemde taken van profilering en positionering van de regio, het organiseren van ontmoeting etc. uit te voeren, betalen de gemeenten een vaste bijdrage naar rato van het aantal inwoners. De bijdragen aan de opgaven staan hier los van en zijn afhankelijk van deelname van een gemeente aan een opgave.

Een belangrijke taak voor het regiobureau is om de financiën (van de basis, de opgaven en eventuele subsidiestromen) te beheren. Het bureau maakt een begroting over de

inwonerbijdrage en een opgavenbegroting. Hierdoor wordt voor gemeenten heel transparant wat ze uitgeven aan de basis, wat ze bijdragen aan de opgaven en wat anderen aan de opgaven bijdragen.

Het goed voorbereiden van de opgaven draagt bij aan de transparantie. Bij de besluitvorming is duidelijk wat de opgave gaat kosten en wat het aandeel van de deelnemende gemeenten is. Zijn er wijzigingen in de opgave die leiden tot meer benodigde middelen, dan wordt dit meegenomen in de regionale agenda die jaarlijks wordt voorgelegd aan de raden.

Tijdens raadsontmoetingen stellen de raden van de regiogemeenten zich op de hoogte van de voortgang van de opgaven. Daarnaast functioneert de raadsagendacommissie, waarin alle raden in de regio zijn vertegenwoordigd, als verbindende communicatieve schakel tussen het regiobestuur en de lokale raden.

2.5 Ontmoeting

Het regiobureau faciliteert samenwerking, ontmoeting en kennisdeling. In het werken aan de opgaven en rondom de besluitvorming over de regionale agenda ontmoeten de deelnemende gemeenten elkaar. Tijdens de raadsontmoetingen staan niet alleen de stand van zaken wat betreft de opgaven en (wijzigingen in) de regionale agenda centraal, maar komen bijvoorbeeld ook relevante ontwikkelingen aan de orde en kan worden genetwerkt.

Ook tijdens de collegeontmoetingen is aandacht voor dit netwerken en kennisdelen, naast het bijpraten over de realisatie van de opgaven en de voorbereiding van de regionale agenda. Het is immers belangrijk dat de raads- en collegeleden elkaar en de regio kennen en dat ze van en met elkaar leren.

3 Opgavegericht samenwerken in de regionale agenda

3.1 Wat is opgavegericht samenwerken?

De vijf basisprincipes uit hoofdstuk 2 zijn een continu toetsingskader voor onze regionale samenwerking. Centraal staat het opgavegericht werken. Deze aanpak is bij uitstek geschikt voor de samenwerking in de Regio Arnhem-Nijmegen.
Opgavegericht werken draait om een majeur organisatieoverstijgend, maatschappelijk vraagstuk dat zich aandient en waardoor je je uitgenodigd voelt om bij te dragen aan de oplossing ervan. Opgavegericht werken gaat om co-creatie met gelijkwaardige partners. De opgave staat centraal en niet de eigen visie, strategie, organisatiestructuur of -cultuur.

Opgavegericht samenwerken stelt de gemeenten in de regio in staat om met elkaar en voor elkaar beter en sneller te kunnen inspelen op de grote uitdagingen. Essentieel hiervoor is een helder beeld van wat een opgave is én een beeld van wat een 'goede' opgave is om je energie in te steken. De opgave bestaat eruit om alles te doen wat nodig is om van de huidige naar de gewenste situatie te komen.

Het opstellen van een 'goede' opgave is een vak apart - Partners+Pröpper – Publicaties

3.2 De regionale agenda

De regionale agenda bestaat uit een beperkt aantal opgaven. De gemeenteraden van de regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven. De opgaven die de regionale agenda vormen, zijn voorbereid door het regiobureau en de opgavemanagers. Ieder najaar, op het moment van de begrotingsbehandelingen, zijn de resultaten, acties, scope, taakverdeling en financiën vergaand uitgewerkt. De gekozen opgaven zijn voor de hele regio van groot belang, zodat in principe alle gemeenten aan alle opgaven mee zouden moeten willen doen. De verantwoordelijkheid in deze samenwerking ligt altijd bij de raad om mandaat te geven en middelen (geld en capaciteit) vrij te maken om deel te nemen aan de opgave. De agenda wordt jaarlijks geactualiseerd voor de bestaande en eventuele nieuwe opgaven.

3.3 De organisatie van de opgaven

3.3.1 Programma-organisatie en mandaat
Elke opgave kent de volgende rollen:

- een bestuurlijk opdrachtgever (burgemeester of wethouder)
- een ambtelijk opdrachtgever (gemeentesecretaris of doorgedelegeerd op directieniveau)
- een opgavemanager

De opgavemanager is bij voorkeur afkomstig uit een van de regiogemeenten, maar kan eventueel afkomstig zijn van een samenwerkingspartner of extern worden ingehuurd. Er is daarnaast een stuurgroep en een opgaveteam. De opgaven kennen verder hun eigen organisatie, afgestemd op de acties die er in de opgave staan. Uitgangspunt bij de bemensing is de voor de opgave benodigde kennis, ervaring en competenties. Zowel in de stuurgroep als in het opgaveteam wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging van meerdere beleidsterreinen en vakdisciplines die in die integrale opgave aan de orde zijn.

Uiteraard moeten de overige portefeuillehouders en ambtelijke experts goed op de hoogte blijven en input kunnen leveren op de ontwikkeling van de opgaven. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau worden via de collegeontmoetingen en ambtelijke ontmoetingen alle gemeenten betrokken bij de ontwikkelingen in de opgaven. Voor elke opgave is helder welke mandaten nodig zijn om slagvaardig te kunnen handelen en op welk niveau deze belegd moeten worden. Ook de financiën voor de opgaven zijn binnen de opgaven geregeld. Om de financiële afhandeling in fiscaal-juridische zin mogelijk te maken, moeten de in de raadsbesluiten per opgave gemaakte afspraken ook schriftelijk worden vastgelegd in een juridische werkovereenkomst tussen de betrokken gemeenten.

3.3.2 Behoud of overdracht van bevoegdheden
Kan de opdracht door betrokken partijen zo worden uitgevoerd (binnen het normale mandaat van dagelijks bestuur dat lokale colleges van B&W hebben) of is het mandateren van bevoegdheden noodzakelijk - en welke zijn dit dan? Hierbij valt te denken aan mandaat om subsidies toe te kennen, opdrachten te verstrekken, afspraken te maken met partners, of plannen te maken of vast te stellen. In de opdrachtformulering bij de opgave wordt expliciet bepaald of en welk mandaat wordt verstrekt voor de uitvoering van deze opgave. Dat mandaat komt bij de bestuurlijk opdrachtgever, die dit uitoefent in afstemming met een stuurgroep en waar nodig onder formeel gezag van het regiobestuur.

3.3.3 Beleidsgevoelige beslissingen
Het moet duidelijk zijn welke inhoudelijke beslissingen uit dit programma beleidsgevoelig zijn. Ook moet aangegeven zijn hoe de portefeuillehouders, regioraadscommissie, colleges en/of gemeenteraden betrokken worden bij de ontwikkelingen (tussentijds of bij het eindproduct). Desgewenst kan worden aangegeven of op bepaalde momenten tussentijdse terugmelding of raadpleging verwacht wordt, of dat voor bepaalde besluiten alsnog fiattering door de 18 colleges dan wel gemeenteraden nodig is, zoals bijvoorbeeld voor de vaststelling van bepaalde plannen (RES, RPW, etc.).

3.4 De totstandkoming van de opgaven
Voor elke opgave wordt een opgavevoorstel gemaakt met daarin de volgende onderdelen:

- Titel
- Beoogd resultaat (regionaal en lokaal)
- Omschrijving van de acties
- Schaal en scope
- Partners en taakverdeling
- Benodigde bijdrage van de gemeenten (uitvoeringsgeld en capaciteit)
- Bijdragen/subsidies van andere partijen
- Organisatie en mandaat

- Beleidsgevoelige beslissingen
- Kansen
- Risico's

De globale stappen in de totstandkoming van een opgave binnen gemeenten:

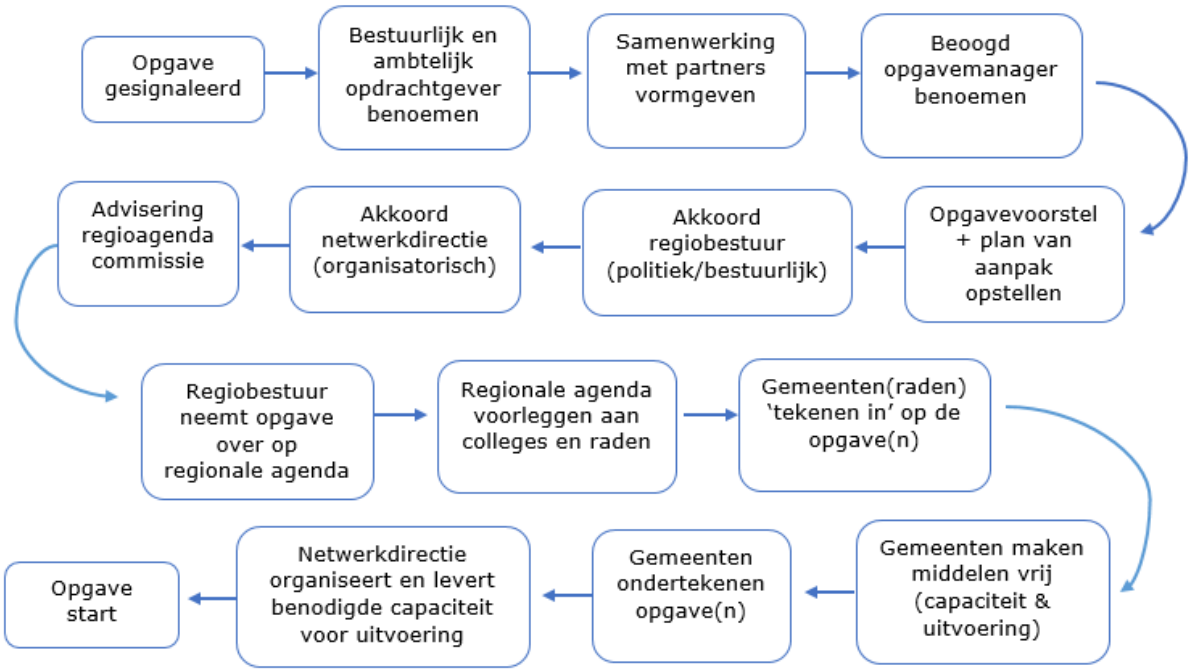

3.5 De uitvoering van de opgave

Het opgaveteam gaat aan de slag met de uitvoering van de opdracht onder leiding van de opgavemanager. Uitgangspunt bij de uitvoering van de opgave is het door de gemeenten geaccordeerde opgavevoorstel. De bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever en de opgavemanager functioneren als sturende drie-eenheid. De bestuurlijk opdrachtgever werkt samen met zijn/haar stuurgroep en schakelt met alle betrokken lokale portefeuillehouders. De ambtelijk opdrachtgever houdt via de netwerkdirectie contact met de lokale organisaties. De opgavemanager wordt ondersteund door het opgaveteam.

Omdat elke opgave verschillend is, is er geen standaard aanpak. Wel stelt het regiobureau globale richtlijnen en standaard formats op en werken de opgaveteams volgens een plan-do-check-act cyclus zodat monitoring en bijstelling mogelijk zijn en de informatievoorziening richting het regiobestuur en de raden volgens de afspraken verloopt.

3.6 Nieuwe opgaven en kansen

Als in de loop van het jaar zich een nieuwe opgave aandient, bijvoorbeeld in de raden in de regio, in de colleges of tijdens collegeontmoetingen, dan kan die worden opgenomen in de voorbereiding van de nieuwe regionale agenda. Deze taak en bevoegdheid ligt bij het regiobestuur.

Vanuit onder meer Europa, de rijksoverheid en de provincie komen regelmatig kansen voorbij voor de Regio Arnhem-Nijmegen. Voorbeelden zijn de propositie die de Regio heeft ingediend voor de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), de Woondeal en de Regiodeal. Dankzij een krachtig regiobureau en de verbeterde zichtbaarheid van onze bestuurders in

Den Haag is eerder bekend wat eraan komt en worden verrassingen voorkomen. Soms is de route via de regionale agenda te lang en is snelle (re)actie noodzakelijk. In dat uitzonderlijke geval legt het bestuur vooraf een voorstel voor hoe met de kans om te gaan aan de colleges van de deelnemende gemeenten, en achteraf aan de deelnemende raden.

4 De organisatie

4.1 Juridische vormgeving en vestigingsplaats

De GR Regio Arnhem-Nijmegen is een zelfstandige organisatie, op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen vormgegeven als een openbaar lichaam. De colleges van de 18 gemeenten hebben de regeling (collegeregeling) getroffen. Het openbaar lichaam is statutair in Elst gevestigd (gemeente Overbetuwe). Dit is het midden van de regio. Het AB en het DB vormen samen het Regiobestuur. De vergaderingen van het algemeen bestuur (AB) en dagelijks bestuur (DB) vinden plaats op wisselende locaties door de hele regio.

4.2 Regiobestuur

Algemeen Bestuur (AB)

- Het AB bestaat uit 18 leden, van iedere gemeente een collegelid. De colleges van de deelnemende gemeenten kiezen zelf wie ze afvaardigen in het AB. Zij kunnen die vertegenwoordiging ook tussentijds aanpassen.
- Het AB kiest uit haar midden de voorzitter.
- Leden van het algemeen bestuur hebben een stemverhouding naar rato van de grootte van de gemeente. De stemverhouding is gebaseerd is op inwoneraantal. Het aantal stemmen per lid van het algemeen bestuur per gemeente wordt jaarlijks op 1 januari bepaald naar inwonertal van de gemeente op basis van de meest recente CBS-cijfers, aan de hand van de volgende staffel:

  Tot 20.000 = 1 stemmen
  20.000-50.000 = 2 stemmen
  50.000-100.000 = 3 stemmen
  100.000 + = 4 stemmen

Gemeente	Inwonertal 31-12-2019	Stemmen
Arnhem	161.368	4
Berg en Dal	34.990	2
Beuningen	25.891	2
Doesburg	11.078	1
Druten	18.918	1
Duiven	25.124	2
Heumen	16.450	1
Lingewaard	46.606	2
Montferland	36.009	2
Mook en Middelaar	7.847	1
Nijmegen	177.698	4
Overbetuwe	47.909	2
Renkum	31.404	2
Rheden	43.736	2
Rozendaal	1.705	1
Westervoort	14.973	1
Wijchen	41.124	2
Zevenaar	43.740	2
Totaal aantal inwoners	*786.570*	*34*

- Voor de begroting van het regiobureau (inwonersbijdrage) is de stemverhouding: de meerderheid van stemmen onder de voorwaarde dat die de meerderheid van inwoners vertegenwoordigen.
- Het AB is het sturende orgaan. Het DB zorgt ervoor dat het AB haar rol kan vervullen.
- De rol en verantwoordelijkheid van het AB is:
    - Samenwerking faciliteren, besturing, het motorblok van de regio vormen.
    - Voorbereiden van opgaven voor de nieuwe agenda, inclusief het anticiperen en inspelen op actuele zaken en initiatieven van raden t.a.v. nieuwe opgaven.
    - Het vaststellen van de regionale agenda en deze voorleggen aan de 18 colleges.
    - Zorgen voor afstemming tussen de inhoudelijke opgaven, waar nodig.
    - Bewaken en monitoren van de inhoudelijke opgaven.
    - De toewijzing regelen van de bestuurlijke rollen in de opgaven.
    - Het vaststellen van een informatieprotocol zodat de betrokken partijen een beeld hebben over welke informatie op welke momenten zij krijgen aangereikt om hun controlerende, besluitvormende of adviserende rol te kunnen vervullen.
    - Informatie verstrekken aan haar of zijn eigen lokale raad en college, daarbij ondersteund door het regiobureau.
- Het AB komt minimaal 6 keer per jaar maar bij voorkeur 8 keer per jaar bij elkaar.

<u>Dagelijks Bestuur (DB)</u>
- Het DB is een compact dagelijks bestuur met de volgende rollen en verantwoordelijkheid:
    - Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast (wat betekent dat het DB alles doet wat voor de dagelijkse gang van zaken nodig is om de organisatie/de regeling draaiende te houden).
    - Beslissingen van het AB voorbereiden en uitvoeren.
    - Regels vaststellen voor het regiobureau.
    - Het vervullen van de werkgeversrol voor de directeur.
    - Eerste aanspreekpunt en gezicht naar buiten binnen de gestelde kaders (voorzitter).
- Het DB bestaat uit 3 leden: de voorzitter van het AB aangevuld met 2 andere leden met hart voor de regio.
- De voorzitter is ook aanspreekbaar als boegbeeld van de regio.

<u>Bestuurlijk opdrachtgevers opgaven</u>
- De leden van het DB en AB zijn niet automatisch bestuurlijk opdrachtgever van de inhoudelijke opgaven. Dit kunnen ook andere collegeleden zijn uit een van de regiogemeenten. De bestuurlijk opdrachtgever is voor de opgave het eerste aanspreekpunt binnen en buiten de regio.
- Er is een AB+ overleg waar de bestuurlijke trekkers van de opgaven (bestuurlijk opdrachtgevers) het AB ontmoeten om te spreken over de inhoudelijke ontwikkelingen in de lopende opgaven en de voorbereidingen voor de volgende jaarschijf. De bestuurlijk opdrachtgevers zijn agendalid van het AB.

4.3 Regioagendacommissie

De doelstelling van de regioagendacommissie is dat het AB weet wat er in de raden leeft en dat de raden weten wat er in de regio speelt. Hiertoe vormt een vertegenwoordiging uit elke raad een communicatieve schakel tussen het AB en de raden.

De leden van de regioagendacommissie weten wat er speelt bij de 18 raden en reiken mogelijkheden aan om de oordeelsvorming en de besluitvorming bij de 18 gemeenteraden in het proces te stroomlijnen. Het gaat er onder andere om dat eventuele verschillen in inzichten bij de gemeenteraden vroegtijdig bekend zijn en dat gezamenlijk kan worden bezien hoe hiermee om te gaan.

In concrete taken betekent dit:

- Bevorderen van betrokkenheid van de raden
- Bevorderen van totstandkoming gemeentelijke besluitvormingstrajecten
- Activeren van bestuurders m.b.t. hun verantwoordings- en informatieplicht
- Activeren van bestuurders om mondelinge informatie te verstrekken

De commissieleden hebben in eigen huis ook taken:

- Ophalen van informatie van raadsleden (voor vergadering regioagendacommissie)
- Vooroverleg met bestuurder en griffier
- De procesmatige vertegenwoordiging van de gemeenteraad tijdens vergaderingen van de regioagendacommissie
- Verslaglegging van vergaderingen regioagendacommissie (achteraf)
- Vraagbaak voor (achtergrond-)informatie m.b.t. de stukken van de regio
- Oproepen tot bezoeken raadsinformatiebijeenkomsten en deelname aan regionale bijeenkomsten

In overleg met de regioagendacommissie wordt bepaald welke middelen gebruikt kunnen worden, om hen in algemene zin te ondersteunen bij het uitoefenen van hun taken. Een voorbeeld is de inzet van digitale peilingen. De regeling laat bewust ruimte voor de raadsleden om te experimenteren met frequentie, onderwerpen en werkvormen, zodat de functie van de regioagendacommissie zich gaandeweg naar wens kan ontwikkelen.

Samenstelling regioagendacommissie
Er is een vertegenwoordiging van elke gemeente nodig en daarnaast spreiding van politieke kleuring om daadwerkelijk te weten wat er speelt in de lokale raden en in de politieke arena. De regioagendacommissie bestaat uit 2 raadsleden uit elke gemeenteraad en 4 uit de Arnhemse en Nijmeegse gemeenteraad. In totaal betreft het 40 leden.
Het regiobureau faciliteert de vergaderingen, in nauwe samenwerking met de griffierskringen. Bij de vergaderingen zal altijd een lid van het AB uitgenodigd worden.

4.4 Maatschappelijk adviesforum

Het maatschappelijk adviesforum wordt jaarlijks door het regiobestuur bij elkaar geroepen. Dit kan ook vaker zijn als dat door het AB of een aantal maatschappelijke partners gevraagd wordt. Dit forum adviseert het regiobestuur gevraagd en ongevraagd over de integraliteit van de opgaven en het partnerschap daarbij van onze partners. Dit staat los van de participatie van onze partners in de inhoudelijke opgaven. Het maatschappelijk adviesforum is divers van samenstelling en bevat vertegenwoordiging uit onze triple-helix samenwerking in The Economic Board (onderwijs, andere overheden

en bedrijfsleven), maar ook uit maatschappelijke organisaties, zoals zorginstellingen, corporaties. De samenstelling kan per keer wisselen, ook in relatie tot de ontwikkeling van de opgaven. Indien van toepassing kunnen de aanwezigen een lobbyrol oppakken richting andere overheden of andere relevante (potentiële) partners.

4.5 Regionale ontmoetingen

Er zijn minimaal twee *raadsontmoetingen* in een jaar. Tijdens deze ontmoetingen krijgen de raadsleden onder andere informatie over de stand van zaken van de opgaven, relevante ontwikkelingen, nieuwe agendapunten in voorbereiding. Peilingen van de mening van raadsleden zijn mogelijk. Op de raadsontmoetingen kunnen ook uitspraken ('resoluties') worden aangenomen, waarin wordt opgeroepen om een bepaalde aanpassing in het voorstel op te nemen alvorens het door te sturen naar de gemeenteraden. Dergelijke uitspraken zijn uiteraard niet bindend, maar zullen door het regiobestuur wel als zwaarwegend advies in haar afwegingen worden betrokken. Ze kunnen ook meewegen in de besluitvorming van de individuele raden verder in het proces.

Als er opgaven zijn waarvoor in de opdrachtformulering is gekozen om het beeldvormende en eventueel oordeelsvormende deel van de besluitvormingscyclus op regionaal niveau te organiseren, dan kan dit op een raadsontmoeting worden geagendeerd.

Er zijn minimaal drie *collegeontmoetingen* in een jaar. De realisatie van de opgaven staat daar centraal. Alle betrokken collegeleden worden bijgepraat en kunnen elkaar bevragen op richting/besluitvorming. Er is daarnaast ruimte voor uitwisseling over opgaven in voorbereiding, kansen voor de regio en urgente vragen van andere overheden of partners. Ook kan in deelsessies reguliere inhoudelijke uitwisseling tussen portefeuillehouders plaatsvinden als daaraan behoefte is (zie ook paragraaf 4.6 Regionaal portefeuilleoverleg 'nieuwe stijl'). Netwerken en kennisuitwisseling zijn ook nadrukkelijk onderdeel van deze collegeontmoetingen. Het regiobureau faciliteert hierin.

4.6 Regionaal portefeuilleoverleg 'nieuwe stijl'

Relevante onderdelen uit de portefeuillehoudersoverleggen Wonen, Mobiliteit, Duurzaamheid en Economie van het huidige gemeenschappelijk orgaan die aansluiten op de regionale visie en de regionale agenda, gaan in de versterkte regio (als deelopgaven of projecten) over naar de opgaven. Afstemming over de regionale opgaven met en binnen de colleges wordt geborgd door het regiobestuur, de collegeontmoetingen en door de communicatie binnen het eigen college. Uiteraard kunnen regionale portefeuillehouders er desgewenst voor kiezen om elkaar met zekere regelmaat te ontmoeten voor kennisuitwisseling en voor het bespreken van onderwerpen die niet binnen de opgaven vallen maar wel een regionaal belang hebben. Dit zal ondersteund worden door het regiobureau en kan bijvoorbeeld gecombineerd worden met een collegeontmoeting.

4.7 Relatie met andere samenwerkingsverbanden

De 18 gemeenten werken op verschillende terreinen in verschillende verbanden met elkaar samen. Voorbeelden zijn The Economic Board, ToerismeVAN, twee modulaire gemeenschappelijke regelingen voor het sociaal domein, een bedrijfsvoeringsorganisatie voor doelgroepenvervoer en twee omgevingsdiensten. Dit zijn zelfstandige organisaties die hun eigen taken uitoefenen. We zien wel inhoudelijke verbindingen waarbij ook dit

soort samenwerkingsorganisaties inhoudelijk kunnen bijdragen aan de opgaven uit de regionale agenda. De verbinding wordt dan ook gezocht op opgaveniveau. The Economic Board (TEB) heeft een specifieke positie die in de volgende paragraaf verder is uitgewerkt.

4.8 Relatie met The Economic Board

Organisatie van The Economic Board

The Economic Board (TEB) is een autonome stichting die zich op verschillende manieren inzet voor economische groei in de regio. Daarbij ligt de focus op de speersectoren Food, Health & Hightech en Energy, en de cross-overs daartussen. TEB is een triple helix-samenwerking tussen overheid (provincie en gemeenten), kennisinstellingen en bedrijfsleven in de regio Arnhem–Nijmegen, met Wageningen, die gezamenlijk bijdragen aan de beoogde doelstellingen. Omdat de regiogemeenten belang hechten aan de werkzaamheden van TEB wordt het projectbureau van TEB gefinancierd uit de regionale bijdrage per inwoner, met een bedrag van € 1,- per inwoner. Dat blijft in dit voorstel gelijk.
De sturing is tripartite geregeld met een evenredige vertegenwoordiging van de drie geledingen in de Board. Voor de overheden zitten daarin:
- een bestuurder van de provincie
- de gemeenten Arnhem en Nijmegen en
- een vertegenwoordiger van de overige regiogemeenten
- een voorzitter van de triple helix / Regio Foodvalley.

Verhouding TEB en de regionale agenda

The Economic Board is een zelfstandige triple helix-stichting die bijdraagt aan de regionale samenwerking, gericht op het versterken van de economische structuur in de regio.
The Economic Board heeft een eigen werkplan dat goed is afgestemd op de regionale agenda. De speerpunten Energy, Health & Hightech en Food passen binnen de Opgave Productieve Regio. Daarnaast draagt TEB bij aan een aantal randvoorwaardelijke thema's die in de andere opgaven binnen de regionale agenda worden opgepakt. Eventuele financiële bijdragen vanuit gemeenten aan activiteiten van TEB worden meegenomen in de financiering van de opgaven.

Met de oprichting van het regiobureau ontstaan extra mogelijkheden voor samenwerking en synergie en wordt de samenwerking intensiever. Op het punt van lobby, positionering en profilering en de bijbehorende communicatie wordt de samenwerking hechter.

De programmatische middelen voor activiteiten van TEB komen vanuit de deelnemende partners, tot nu toe vooral de provincie, de gemeenten Arnhem en Nijmegen, de onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. In de nieuwe opzet is het ook mogelijk om activiteiten die passen in de regionale agenda mee te nemen in de financiering van de opgaven door de 18 regiogemeenten. Dat zal per geval expliciet worden aangegeven.

Verstevigde samenwerking: 1 regionale agenda

In de onderlinge afstemming tussen de Regio Arnhem-Nijmegen en TEB tijdens het versterkingsproces is afgesproken om nauwer samen te werken. Naast de hierboven geschetste samenwerking op lobby, positionering en profilering, gaat het om samenwerking op inhoud.

TEB heeft een eigen agenda-indeling met de twee iconische clusters Health, Hightech & Food (1) en Energy (2) en daarnaast de randvoorwaardelijke clusters Slimme Duurzaamheid, Bruisende Regio, Lobby, Arbeidsmarkt en Acquisitie. Binnen elk van deze clusters levert The Economic Board specifieke meerwaarde, in samenwerking met de andere partners die op deze thema's actief zijn. The Economic Board richt zich binnen de randvoorwaardelijke clusters op die onderdelen die de iconische clusters versterken én waarvoor triple helix-samenwerking nodig is. De invulling van de randvoorwaardelijke clusters vindt in nauwe afstemming plaats met de Regio Arnhem-Nijmegen. Samenwerking met de opgavemanager en de opgaventeams ligt voor de hand. De activiteiten van TEB zullen op een logische manier worden ondergebracht in de regionale agenda. Ook de provincie is hier nauw bij betrokken. De rol van TEB is terug te vinden in de betreffende opgaven als deze ter besluitvorming worden voorgelegd. De rol van TEB zal per activiteit wisselend zijn, van trekker van een opgave tot het leveren van een substantiële bijdrage aan of het meedenken over een opgave. Uitgangspunt is dat er geen dubbel werk wordt gedaan.

Via de besluitvorming over de regionale agenda worden ook de wederzijdse prioriteiten en kaders voor de opgaven onderling afgestemd en voorgelegd aan de gemeenteraden. The Economic Board legt via de Regio Arnhem-Nijmegen op afgesproken momenten achteraf verantwoording af aan de regionale gemeenten (en andere partners).

4.9 Regiobureau

Het regiobureau valt onder verantwoordelijkheid van het DB. De werkzaamheden van het regiobureau omvatten o.a.:

- Het voorbereiden van de opgaven, inhoudelijk en financieel, en het zorgdragen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven
- Profilering, positionering en lobby van de regio (en de opgaven in het bovenregionale veld (provincie, rijksoverheid, Euregio, Europa)
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden)
- Aanspreekpunt voor externe partners
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden bij het regionale werk
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio
- Bedrijfsvoering: beheer van de financiën (basis- en opgavefinanciering en subsidiestromen)
- Het voorbereiden van de documenten voor de planning- en controlcyclus

Uitgangspunt voor de rol van het regiobureau is dat de regionale samenwerking gebeurt in de opgaven, door de 18 gemeenten, en dat het regiobureau deze samenwerking faciliteert. Dit vraagt om een bureau dat altijd acteert vanuit de bedoeling: de visie en de opgaven. Het regiobureau is daarom een netwerkorganisatie bij uitstek. De medewerkers kennen de gemeenten en de samenwerkingspartners en andersom, zien en doen wat nodig is en adviseren gevraagd en ongevraagd. De voelsprieten van het bureau zijn uitstekend ontwikkeld, zodat nieuwe mogelijkheden en kansen voor de regio tijdig worden opgepakt.

Bezetting regiobureau

De directeur van het regiobureau geeft leiding aan het regiobureau en vormt samen met de voorzitter van het AB/DB het gezicht van de regio. De directeur functioneert als secretaris van het AB en het DB. Verbinding en focus zijn belangrijke kernwaarden voor

deze persoon. Kunnen schakelen tussen de benodigde stevigheid enerzijds om de regio, samen met de voorzitter van het AB/DB en de bestuurlijke trekkers van de opgaven, op de kaart te kunnen zetten en anderzijds dienend te kunnen zijn aan de samenwerking tussen de 18 gemeenten op alle niveaus.

Het regiobureau is compact maar robuust toegerust zodat het alle voornoemde taken kan oppakken. De volgende onderdelen worden ingevuld:

- Strategie: een rechterhand voor de directeur, het zorgdragen voor voorbereiden van de opgaven, inhoudelijk en financieel, en het zorgdragen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven. Verder zorgt de strateeg samen met de directeur voor de afstemming met de lokale regio-coördinatoren (zie paragraaf 4.10) en relevante verbinding met andere regio's. Heeft ook een belangrijke rol in het signaleren, initiëren, verbinden en creëren in relatie met externe partners.
- Raads- en bestuursadvisering: ter ondersteuning van raden en collegeleden, voor de coördinatie van en procesondersteuning van de regioagendacommissie.
- Procesondersteuning: elke opgavemanager heeft procesondersteuning/een projectsecretaris nodig. Ook het regiobureau heeft dit soort ondersteuning nodig, bijvoorbeeld voor de organisatie van de college- en raadsontmoetingen. De procesondersteuning wordt bewust onder het regiobureau gepositioneerd en vanuit de inwonersbijdrage gefinancierd. Als vaste waarde in de ondersteuning van de opgave zorgen de procesondersteuners voor uniformiteit van werkwijze en onderlinge afstemming.
- Lobby, positionering en profilering (incl. Bureau Brussel, Den Haag en Düsseldorf): De regio ontwikkelt een visie waarmee ze zich positioneert als 'de groene metropoolregio'. Als vijfde metropoolregio/circulaire regio zijn we daarmee een belangrijke en vanzelfsprekende aanvulling op de vier al bestaande metropoolregio’s in Nederland. Dat positioneren gaat niet vanzelf. Het gaat bij deze functies om coördineren van lobby richting Brussel, Den Haag en Düsseldorf, vanuit een dynamische integrale agenda en een strategisch plan voor de positionering en profilering (zie ook hoofdstuk 6 transitie). Nadrukkelijk wordt hierbij ook de synergie gezocht met The Economic Board (zie paragraaf 4.8).
- Strategisch communicatieadvies: Ter ondersteuning van positionering, profilering en lobby is communicatie van cruciaal belang. Daarnaast is een intensieve en eigentijdse communicatie met alle betrokken gemeenten, partners, andere overheden en inwoners cruciaal om tot resultaten in de opgaven te komen. De strategisch communicatieadviseur van het regiobureau zorgt voor de overkoepelende strategie, werkt nauw samen met de mensen van lobby voor een goede positionering en profilering en zorgt voor de kaders voor en integraliteit van communicatie in de opgaven.
- Financial control/financieel management: om te kunnen voldoen aan de gewenste transparantie op alle niveaus, is financial control en -management van cruciaal belang.
- Managementondersteuning: ondersteuning van de directeur, de strateeg en andere secretariële werkzaamheden voor het regiobureau.
- Voorbereiding opgaven / inspelen op actualiteit: nieuwe opgaven moeten voorbereid worden. Hiervoor kan een beoogd opgavemanager nodig zijn, maar het kan ook gaan om investering in (extern te verrichten) onderzoek of andere middelen die nodig zijn om de opgave goed voorbereid aan de regionale agenda toe te kunnen voegen. Het kan ook gaan om actualiteiten waar extra benodigde inzet nodig is. De kosten hiervoor zijn niet opgenomen in fte’s, maar in budget.

De bezetting van het regiobureau vraagt om een inzet van 11 fte (inclusief de fte's voor lobby, positionering en profilering). De financiële impact hiervan is verder uitgewerkt in de begroting. Bij de inrichting van het regiobureau krijgen deze taken verder vorm in een uitgewerkt formatieplan.

De vijf opgavemanagers worden betaald uit opgavenbudget, maar vallen voor de duur van hun opdracht onder het regiobureau, om zo de integraliteit, coördinatie en verbinding te borgen.

4.10 Huisvesting regiobureau

Het regiobureau kent een flexibel huisvestingsmodel dat functioneel en efficiënt is voor het regiobureau én voor de verbinding met de 18 gemeenten en samenwerkingspartners. Gedacht kan worden aan de optie dat de medewerkers van het regiobureau één of twee dagen in de week bij elkaar op een vaste plek werken. Ook de bij de opgaven betrokken collega's van gemeenten of andere kunnen op deze dagen aanschuiven om gezamenlijk te werken. Deze locatie kan een plek zijn die in een van de regionale gemeentekantoren beschikbaar is of een te huren ruimte met werk- en vergaderplekken. Op de andere dagen werken de medewerkers van het regiobureau bij gemeenten in de regio of bij samenwerkingspartners.

4.11 Netwerkdirectie

Een onmisbare schakel in de versterkte samenwerking zijn de gemeentesecretarissen. In hun rol als eindverantwoordelijken voor de ambtelijke organisaties én als eerste adviseur van het college hebben zij een strategische rol in het ondersteunen van het functioneren van de regio en de regionale processen.

De directeur van het regiobureau wordt ondersteund door een netwerkdirectie, bestaand uit de 18 gemeentesecretarissen. De gemeentesecretarissen wijzen uit hun midden een voorzitter van de netwerkdirectie aan, die samen met twee andere daarvoor aangewezen leden optreedt als dagelijks aanspreekpunt. De gemeentesecretarissen en de regiodirecteur opereren als gelijkwaardig, ieder vanuit diens eigen verantwoordelijkheid. Ze hebben immers een gezamenlijk belang: de uitvoering van de regionale opgaven. Indien er sprake is van verschil van inzicht tussen de regiodirecteur en de gemeentesecretarissen, is het regiobestuur aan zet.

De belangrijkste taken van de netwerkdirectie zien er als volgt uit:

- De netwerkdirectie draagt zorg voor voldoende (kwantitatief en kwalitatief) ambtelijke capaciteit, die evenredig over de regio verdeeld is, om de doelen en resultaten in de opgaven te kunnen bereiken (indien de gemeente deelneemt aan de opgave) cq ambtelijke capaciteit om het regiobureau te ondersteunen op inhoud bij het voorbereiden van de opgaven voor de nieuwe regionale agenda. Hoe deze inzet van ambtelijke capaciteit geregeld wordt, is te lezen in bijlage 1. Daarnaast voedt de netwerkdirectie de directeur met actuele ontwikkelingen die relevant zijn voor de regionale samenwerking.
- De leden van de netwerkdirectie zien erop toe dat in het eigen college de regionale samenwerking op de agenda komt en blijft.
- Elke inhoudelijke opgave kent een bestuurlijk én ambtelijk opdrachtgever. Deze ambtelijk opdrachtgever wordt gezocht binnen de netwerkdirectie, maar kan door één van hen ook gedelegeerd worden, indien de inhoud dat vraagt. De

netwerkdirectie heeft daarmee ook een inhoudelijke verantwoordelijkheid, namelijk de ondersteuning van het regiobestuur in hun taak van het bewaken, monitoren en coördineren van de inhoudelijke opgaven. Als er sprake is van gedelegeerd opdrachtgeverschap worden de betreffende opdrachtgevers agendalid van de netwerkdirectie en sluiten zij met regelmaat aan.
- De netwerkdirectie draagt het belang van regionale samenwerking uit in de eigen ambtelijke organisatie.

Elke gemeente kent een lokale regio-coördinator (bestuursadviseur of strategisch adviseur regionale samenwerking) die overkoepelende onderwerpen kan doorgeleiden binnen de eigen organisatie én de eigen bestuurders kan adviseren. In deze laatste rol ondersteunt de regio-coördinator ook de gemeentesecretaris in zijn of haar rol als lid van de netwerkdirectie. Vanuit het regiobureau worden de lokale regio-coördinatoren goed op de hoogte gehouden van alle relevante ontwikkelingen.

5 Begroting

5.1 Inleiding

De financiën van de nieuwe gemeenschappelijke regeling bestaan uit twee onderdelen: procesgeld en opgavegeld.

Enerzijds is er sprake van budget voor de proces- en bureaukosten. Dit geld is onder meer voor de bemensing van het regiobureau, het financieren van de ontmoetingen en voor communicatie- en lobbykosten. Dit budget komt als basis-financiering uit de bijdragen van alle deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage aan de proces- en bureaukosten te berekenen, hanteren we het inwoneraantal als verdeelsleutel.

Onderdeel van de basis-financiering is ook de bijdrage van alle in de regio deelnemende gemeenten aan The Economic Board. Ook voor deze bijdrage hanteren we het inwonertal als verdeelsleutel. Deze bijdrage loopt via de GR Regio Arnhem-Nijmegen. Dit betekent dat een deelnemende gemeente € 2,50 per inwoner[1] aan procesgeld betaalt en € 1,00 per inwoner voor The Economic Board. De bijdragen per opgaven worden per opgave vastgesteld.

Anderzijds is er budget benodigd voor realisatie van de opgaven. Deze budgetten worden gevormd door bijdragen van de gemeenten die intekenen op die opgaven en van andere partners en door subsidies. Hieronder worden de verschillende onderdelen toegelicht.

5.2 Procesgeld

Proces- en bureaukosten			**meerjarenbegroting**	
	2021	2022	2023	2024
Personele kosten (totaal 8 fte)*	€ 800.000	€ 800.000	€ 800.000	€ 800.000
Regiodirecteur en strateeg (2 fte)	€ 270.000	€ 270.000	€ 270.000	€ 270.000
Strategisch advies (2,4 fte)	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000
Procesondersteuning (2,8 fte)	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000	€ 240.000
Managementondersteuning (0,8 fte)	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Lobby, positionering en profilering (3 fte+extra kosten)	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
Overhead over personeel (piofach=25% van totaal)	€ 275.000	€ 275.000	€ 275.000	€ 275.000
Voorbereiding van de opgaven	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Communicatie en ontmoeting	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Totaal lasten	€ 1.925.000	€ 1.925.000	€ 1.925.000	€ 1.925.000
Bijdrage gemeenten (allen)	-€-1.925.000	-€-1.925.000	-€-1.925.000	-€-1.925.000
Saldo	0	0	0	0

* De bedragen zijn gebaseerd op vergelijkbare functies bij middelgrote gemeenten

[1] Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonerbijdrage aan het procesgeld. Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de Provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd kan profiteren van investeringen in de regio vanuit de Provincie Gelderland.

5.2.1 Personele kosten
Dit betreft de personele kosten die betrekking hebben op voorgestelde formatie uit dit bedrijfsplan. Zie ook het onderdeel regiobureau (paragraaf 4.8). Bij de inrichting van het regiobureau wordt een formatieplan opgesteld.

5.2.2 Lobby, positionering en profilering
Zie de onderbouwing in paragraaf 4.8. In totaal gaat het om 3 fte, met de bijkomende lobbykosten (out of pocket).

5.2.3 Overhead
De overhead bevat alle PIOFACH taken, met uitzondering van communicatie. Omdat communicatie een bijzondere taak betreft in het regiobureau is daar een aparte post voor opgenomen. Met PIOFACH-taken wordt bedoeld: Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering en Huisvesting. De belangrijkste kosten binnen de overhead zullen bestaan uit huisvesting, ICT en Financiën. Daarnaast moeten uit deze post ook nog een aantal andere zaken bekostigd worden, zoals (niet uitputtend) accountantscontrole, archief(inspectie), premie voor de verzekering ziektewet, ombudsregeling. In de opstartfase zal sprake zijn van een aantal eenmalige kosten, wat binnen de overhead gecompenseerd kan worden met budgetten die niet meteen vanaf de start maximaal benodigd zijn.
Uitgangspunt is dat de overhead niet meer mag zijn dan 25% van de totale organisatiekosten inclusief overhead[2]. Voor het regiobureau betekent dat: de personele kosten inclusief overhead zijn 100%.

5.2.4.Voorbereiding van de opgaven
Dit betreffen de initiële kosten van onderzoek en ontwikkeling en opstarten van nieuwe opgaven (flexibele inzet, eventuele onderzoeken), zie paragraaf 4.8.

5.2.5 Communicatie en ontmoeting
Dit betreft de organisatie van alle regionale ontmoetingen voor colleges en raden. Daarnaast zitten hier de kosten in voor communicatie en representatie richting inwoners en (overheids)organisaties.

5.2.6 Algemene reserve en spelregels ten aanzien van de jaarrekening
Het openbaar lichaam mag een algemene eigen reserve opbouwen van maximaal € 100.000. Dit kan zij doen door een positief jaarrekeningresultaat hiervoor te bestemmen. Een resterend positief saldo vloeit naar rato terug naar de deelnemende gemeente. Een negatief saldo wordt naar rato bijgestort door de deelnemende gemeenten.
In sommige gevallen is het mogelijk dat voorbereidingskosten of specifieke lobbykosten voor een opgave (betaald vanuit / door het regiobureau) achteraf vanuit een opgave-subsidie gefinancierd kunnen worden. Indien dit het geval is, zullen deze kosten terugvloeien naar de begroting van de regio en niet toegevoegd worden aan de opgave-begroting.

5.3 De gemeentelijke bijdrage aan het procesgeld

[2] Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Normering overhead regio organisaties Rijk van Nijmegen'

De huidige kosten voor de proces- en bureaukosten bedragen € 688.396, wat neerkomt op een bijdrage per inwoner van € 0,88 per gemeente. In de nieuwe situatie zullen de totale proces- en bureaukosten € 1.925.000 bedragen. Dit betekent afgerond een bedrag per inwoner van € 2,50[3].
Daarnaast blijft de basisbijdrage voor The Economic Board, van € 1,- per inwoner, in dit voorstel ongewijzigd. Besluitvorming over een nieuwe periode van TEB vindt in 2021 plaats. Gelijktijdig met het besluit over de versterkte regionale samenwerking wordt ook het verlengingsbesluit voorgelegd om The Economic Board voor opnieuw een periode van vijf jaar te financieren.

5.4 Opgavegeld

Naast het procesgeld is opgavegeld het andere deel van de begroting van de regio. De opgaven kennen elk hun eigen begroting. Een aantal spelregels zijn hierbij uitgangspunt.

a. Elke opgave beschikt over een eigen begroting en budget en legt verantwoording af over de besteding van middelen
b. Deze begroting bestaat uit middelen voor de uitvoering en middelen voor capaciteit die nodig is om tot uitvoering te komen. Hierbij hoort ook inzet van communicatie, bijeenkomsten en andere benodigde middelen.
   Opgavemanagers en het opgaveteam worden dus betaald uit deze opgavebegroting.
c. De kosten voor een opgave worden verdeeld naar rato van het inwonertal van de deelnemende gemeenten op basis van de meest recente CBS-cijfers zoals bekend op 1 januari. In uitzonderingsgevallen kan hiervan worden afgeweken.
d. Het regiobureau heeft en geeft inzicht in alle geldstromen, zowel die van het procesgeld als die van het opgavegeld.
e. Gedurende de looptijd van de opgave kan er geld in de vorm van een ‘projectbegroting’ bij het regiobureau staan.
f. Als er na afronding van de opgave nog geld over is, dan geldt voor de teruggave de afgesproken verdeelsleutel bij de inleg.
g. De gemeenten die aan een opgave deelnemen, staan financieel garant voor deze opgave. Zij vrijwaren de gemeente die niet deelnemen aan de betreffende opgave voor kosten en risico’s die aan de opgave zijn verbonden of daaruit voortvloeien.
h. De aan een opgave deelnemende gemeenten ondertekenen een werkovereenkomst waarin de afspraken over onder andere financiële afwikkeling en mandaat zijn vastgelegd, zodat facturering en verrekening mogelijk zijn.
i. Voor de medewerkers in het opgaveteam geldt een uniforme verrekeningssystematiek, bepaald door het regiobureau, zodat aan de voorkant duidelijk is wat detachering van een medewerker financieel betekent. Daarnaast wordt zo de administratieve last voor het regiobureau beperkt.
j. Dekking van het opgavegeld bestaat uit bijdragen van de deelnemende gemeenten en van samenwerkingspartners (waaronder subsidies).
k. Gemeenten die aan een opgave deelnemen, dragen zorg voor dekking van hun aandeel in het opgavegeld vanuit hun lokale begroting. In veel gevallen betreft het budgetten die al lokaal voor de opgave worden ingezet.
l. Bij de besluitvorming over de opgave moet duidelijk zijn wat de (financiële) spelregels zijn bij later meedoen bij uitvoering van de opgave of eerder dan voorzien niet meer meedoen bij uitvoering van de opgave.

[3] Zoals eerder genoemd, krijgt de gemeente Mook en Middelaar 50% korting op de inwonerbijdrage aan het procesgeld vanwege de unieke situatie dat het als enige regiogemeente gelegen is in de Provincie Limburg.

5.5 Fiscale aspecten

Er is sprake van een openbaar lichaam dat rechtspersoonlijkheid bezit en zelfstandig handelt in het maatschappelijk verkeer. Een openbaar lichaam kan contracten en convenanten sluiten, personeel in dienst nemen, fondsen beheren en een publiek of privaat samenwerkingsverband oprichten. Het openbaar lichaam kan de btw op de kosten die zij maakt zoals de btw op de kosten van het regiobureau, advieskosten en kosten van regionale ontmoetingen onder voorwaarden via de btw-transparantiemethode doorschuiven naar de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten kunnen de btw die is doorgeschoven vervolgens compenseren bij het btw-compensatiefonds.

5.6 Planning & controlcyclus

De begroting van de GR wordt aangeboden via de reguliere cyclus die geldt voor de verbonden partijen. De begroting levert input voor de gemeentelijke kader- of perspectiefnota. Deze bestaat uit de bureau- en proceskosten (inwonersbijdrage). Tegelijkertijd wordt een eerste concept-opgavebegroting aangeboden voor de financiën die met de opgaven zijn gemoeid. Met dit laatste kunnen de gemeenten in hun begroting opgavegeld reserveren. Raden kunnen bij de bespreking van deze eerste indicatieve begroting nog zaken meegeven voor de opgaven. Die worden verwerkt en de opgaven worden verder uitgewerkt. In het najaar worden deze, gebundeld in de regionale agenda, aangeboden aan de gemeenteraden, zodat deze definitief verwerkt kunnen worden in de meerjaren(programma)begroting van de gemeenten.
De jaarrekening over het afgelopen jaar wordt gelijk met de begroting voor het volgend jaar aangeboden aan de deelnemende gemeenten.

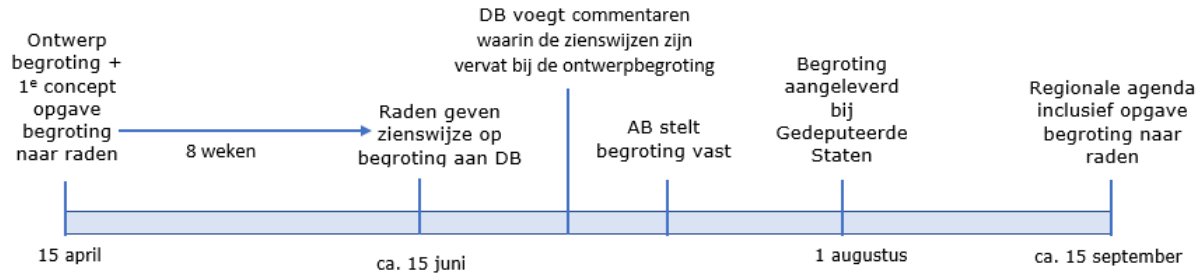

5.7 Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt zorg voor de evaluatie van het algemeen functioneren en de werkwijze van de Regio Arnhem-Nijmegen aan het begin van het kalenderjaar waarin algemene raadsverkiezingen in de gemeenten plaatsvinden. Het doel hiervan is dat het oude bestuur nog kennis kan nemen van de uitkomsten van de evaluatie, deze van commentaar kan voorzien en mee kan geven in de overdracht naar het nieuwe bestuur. De voorbereidingen voor de evaluatie zullen dan na de zomer van het jaar voor de verkiezingen al gestart moeten worden.
De eerste evaluatie zou dan al begin 2022 plaats moeten vinden. Dit zal te vroeg zijn om de effecten van de nieuwe opzet goed in beeld te kunnen brengen. Het AB kan kiezen of ze de evaluatie uitstellen of dat ze kiezen voor een 'lichte evaluatie' voor de eerste ervaringen.

5.8 Risicoparagraaf

Risico	Beheersmaatregel
Niet alle gemeenten doen mee in de opgaven	Is het niet deelnemen nog niet definitief, dan kan energie worden gestoken in het duiden van de

Risico	Beheersmaatregel
	(lokale) effecten van een opgave (raads- en bestuursadviseur) en het scherp krijgen van de reden(en) van twijfel over deelname. Is de deelname aan een opgave definitief en blijkt dat niet alle gemeenten deelnemen, dan zal per opgave bekeken moeten worden wat de gevolgen hiervan zijn. Dit hangt af van het aantal gemeenten dat niet deelneemt De opgavemanager zal in beeld moeten brengen welke consequenties het heeft voor de uitvoeringsagenda van de opgave en of het nodig is om aanvullende middelen te verwerven.
Niet iedereen doet mee aan de GR	Dan zal bekeken moeten worden wat dit betekent voor het draagvlak van de samenwerking en voor de inwonersbijdrage. Verdere stappen hangen af van hoeveel gemeenten het betreft.
De capaciteit in de opgaven komt niet rond	Als dit te maken heeft met specifieke kennis, ervaring of competenties, dan kunnen mensen extern worden ingehuurd. Is het niet mogelijk om interne mensen vrij te maken, dan zullen netwerkdirectie en bestuur met elkaar bekijken wat er wel mogelijk is. Prioriteren en temporiseren van (delen van) opgaven kan hierbij een instrument zijn.
Als er op enig moment een einde komt aan de samenwerking, heeft dit gevolgen voor de medewerkers van het regiobureau.	Het uitgangspunt is dat de mensen in dienst zijn van het regiobureau om te voorkomen dat een specifieke gemeente belast wordt met langjarige detacheringen. Het betreft niet dusdanig veel mensen dat plaatsing op een andere plek een probleem zal vormen, mocht het tot opheffing komen. Een andere mogelijkheid is om in eerste instantie te werken met een tijdelijke arbeidsovereenkomst.
De samenwerking is bestuurlijk en ambtelijk te log gemaakt. Daardoor gaat er te veel energie in de besluitvormingsprocessen zitten en niet in de opgaven.	De democratische legitimatie voor zowel colleges als raden vraagt om veel afstemmingsmomenten met grote groepen. Er is gekozen voor de meest eenvoudige vorm die democratisch legitiem is. Iedereen zal moeten wennen aan deze nieuwe manier van werken; daarin moeten alle betrokkenen energie steken.
De flexibiliteit en slagkracht van de samenwerking staan onder druk omdat iedereen overal iets over wil vinden.	Ook hier geldt dat de nieuwe regionale manier van werken om een omslag vraagt. Het uitgangspunt is vertrouwen. Door goede opgaven en een heldere organisatie ontstaat dit vertrouwen. Als je samen iets wil bereiken voor de regio dat verder gaat dan alleen het belang van je eigen gemeente, dan hoort daarbij dat je niet over ieder detail iets hoeft te zeggen. Door goede opgaven en een heldere organisatie ontstaat dit vertrouwen.

Risico	Beheersmaatregel
In de praktijk lukt het niet om opgavegericht te werken omdat veel gemeenten nog behoorlijk sectoraal georganiseerd zijn. Dit geldt ook voor andere samenwerkingspartners. Hierdoor staat de integraliteit onder druk, een basisprincipe van het opgavegericht werken.	Het is niet mogelijk om vanaf dag 1 deze denk- en werkwijze bij gemeenten te realiseren. We moeten beseffen dat het tijd kost om het opgavegericht werken uit te leggen en te stimuleren. Hierin hebben de netwerkdirectie en de regio-coördinatoren een belangrijke rol. Zij zullen samen met de opgavemanagers de dwarsverbanden tussen de bestaande taakgebieden moeten leggen. Zo wordt de verbinding tussen het eigen werk en de opgave, tussen het lokale en het regionale, voor de collega's in de gemeenten helder.
De omvang van de netwerkdirectie plus hun lokale belang bemoeilijkt het opereren als één geheel	Dit wordt ondervangen doordat een compacte selectie uit de netwerkdirectie eerste aanspreekpunt is. Daarnaast moet er worden geïnvesteerd in het goed laten functioneren van dit gremium; hier moeten het regiobureau en de regiodirecteur aandacht aan geven.

Bijlage 1: Inzet ambtelijke capaciteit voor de opgaven

Zoals al aangegeven in hoofdstuk 3 wordt bij de voorbereiding van de opgaven geïnventariseerd wat er aan mensen en middelen nodig is om uitvoering te kunnen geven aan de opgave. Deze middelen voor de uitvoering en middelen voor menskracht landen in de opgavenbegroting. De verdeling van personele kosten gaat naar rato van de inwonersaantallen van de deelnemende gemeenten. Zeggen de raden ja tegen deelname aan de betreffende opgave, dan zijn er dus middelen beschikbaar om een opgaveteam te kunnen bemensen en aan de uitvoering te gaan werken.

Opgaveteams
Het werken met dedicated opgaveteams leidt tot kwaliteit en slagkracht voor de opgaven. Mensen worden vrijgemaakt om voor 40 tot 100 % van hun tijd voor de betreffende regionale opgave te gaan werken. Het gaat hier in ieder geval om een opgavemanager, ondersteuning, inhoudelijke expertise en eventuele projectleiders. Omdat de opgaven verschillen qua inhoud, omvang en organisatie, verschillende deze opgaventeams ook van elkaar. Gedacht kan worden aan een omvang van 6 tot 7 fte.
Er ontstaat efficiencywinst ten opzichte van de huidige situatie doordat er niet steeds werkgroepen worden geformeerd met 18 gemeentelijke vertegenwoordigers. Uiteraard wordt wel gezorgd voor geregelde terugkoppeling naar alle gemeenten.

Matching
Voor alle rollen in de opgaveteams wordt een kort profiel opgesteld met daarin de gevraagde kwaliteiten, kennis en ervaring. Het behalen van resultaten in de opgaven staat of valt immers met de juiste mensen op de juiste plek. De gevraagde rollen worden opengesteld voor alle medewerkers bij de gemeenten, gelieerde (gemeentelijke) organisaties en samenwerkingsorganisaties. De taak van de netwerkdirectie hierbij is om medewerkers te inspireren en ruimte te bieden om hierop te reageren.

Eén van de kernwoorden van de regio is transparantie, daar kiezen we bij de matching ook voor. De regiodirecteur en ambtelijk opdrachtgever matchen eerst de opgavemanager. Deze wordt daarna betrokken bij het opstellen van de profielen en het matchen van de overige rollen. Uitgangspunt is: de beste persoon op de plek. De taak van de regiodirecteur is echter ook om te kijken of er wel sprake is van een evenwichtige verdeling over de regio, om zo veel als mogelijk lokale verbinding te houden. Dit criterium moet dus ook nadrukkelijk meegewogen worden. In geval van twijfel of discussiepunten kunnen deze door de regiodirecteur, in overleg met de opgavemanagers, worden voorgelegd aan de netwerkdirectie. Een wens hierbij is om binnen de opgaveteams ook kansen te creëren voor medewerkers om in het team te leren van andere collega's en het werk in de regio. Dit wordt nadrukkelijk ook in de matching betrokken.

Verrekening
Alle gemeenten krijgen een factuur van het regiobureau voor hun aandeel in de opgavenbegroting. Dit omvat dus ook middelen voor inzet van personeel.
De medewerkers die gematcht worden in een opgaveteam worden gedetacheerd bij het regiobureau. Voor hen geldt een uniforme verrekeningssystematiek, bepaald door het regiobureau, zodat aan de voorkant voor gemeenten duidelijk is wat detachering van een medewerker financieel betekent. Daarnaast wordt zo de administratieve last voor het

regiobureau beperkt. De betreffende gemeente stuurt het regiobureau een factuur voor de detachering van deze medewerker, conform de uniforme verrekeningssystematiek. De financiële vergoeding maakt het redelijk dat er functie-eisen worden gesteld en zorgt zo voor professionaliteit. Daarnaast biedt deze aanpak de leverende organisatie de gelegenheid om adequate vervanging te regelen.
Als een gemeente haar berekende personele inzet ook daadwerkelijk in menskracht levert, speelt zij 'quitte'. Er zal in dit geval wel over en weer gefactureerd worden. Indien er minder in menskracht geleverd wordt, draagt de gemeente dus met name financieel bij. Indien er meer menskracht geleverd wordt, dan volgens de berekeningen noodzakelijk, krijgt die gemeente meer financiële middelen dan ingelegd. Getracht wordt om zo veel als mogelijk van de eerste optie uit te gaan.

Naast de inzet van de dedicated opgaveteams zal er in de uitvoering van de opgaven geregeld extra inzet van expertise worden gevraagd om verschillende projecten tot uitvoering te brengen. Het gaat dan om het toeleveren van lokale kennis en lokale bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van projecten. We beschouwen die inzet als behorend tot het reguliere werkpakket van de individuele gemeenten en de betreffende medewerkers. De individuele gemeentelijke organisaties zorgen, net als nu, voor het leveren van dit werk. Hier vindt op regionaal niveau geen verrekening voor plaats. In geval van discussie over deze inzet kan dit door de regiodirecteur of een gemeentesecretaris worden geagendeerd in de netwerkdirectie.

Tot de opdracht van het dedicated opgaveteam hoort altijd het informeren van medewerkers uit de 18 gemeenten voor wie de opgave relevant is voor hun lokale werk.

<u>Samengevat in spelregels</u>

- De opgavemanagers functioneren voor de duur van hun opdracht als gedetacheerd medewerker van het regiobureau, ook al worden ze betaald vanuit opgavengeld. Inhoudelijk worden ze, binnen de kaders van de opdracht, aangestuurd door hun bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever.
- De capaciteit voor de uitvoering van de opgaven wordt binnen elke opgave vooraf begroot via een capaciteitsraming.
- Er wordt gewerkt met dedicated opgaveteams
- De kosten van de inzet van de opgavemanagers, projectleiders en projectmedewerkers worden als proceskosten geraamd en meegenomen in de opgavenbegroting. De inzet van medewerkers in de opgaveteams wordt vervolgens tegen vastgestelde tarieven vergoed aan de leverende gemeenten.
- De opgavemanagers, projectleiders en projectmedewerkers worden voor de duur van de opgave vanuit de gemeente/samenwerkingspartners gedetacheerd bij het regiobureau.
- De rollen van opgavemanager, projectleider en projectmedewerker worden bij voorkeur ingevuld door collega’s uit de 18 gemeenten of komen van onze samenwerkingspartners in de betreffende opgave, vanwege de inhoudelijke en organisatorische verbinding en om eigen medewerkers kansen te bieden. Als er geen passende expertise binnen de gemeenten of onze samenwerkingspartners te vinden is, kan externe capaciteit worden ingehuurd. Het besluit hierover ligt bij de regiodirecteur (in afstemming met de netwerkdirectie).
- Werken in de regionale samenwerking vraagt specifieke competenties/capaciteiten. Hiervoor wordt een profiel opgesteld dat wordt gebruikt bij het aantrekken van medewerkers.

- De netwerkdirectie zorgt voor een adequate bezetting van de in de opgaven afgesproken capaciteit én voor een onderling evenwichtige belasting van de individuele gemeentelijke organisaties.
- Voor de aansluiting van alle inhoudelijke medewerkers uit de 18 gemeenten vindt geen verrekening plaats. Dit zijn de deelnemers aan de regionale ambtelijke platformen, ambtenaren die periodiek worden geïnformeerd over de opgaven of mensen die incidenteel hun (lokale) expertise beschikbaar stellen. Het gaat in dit laatste geval dan om het toeleveren van lokale kennis en lokale bijdragen aan de voorbereiding en uitvoering van projecten.

Colofon

Dit bedrijfsplan voor de regio Arnhem-Nijmegen is één van de resultaten van het proces voor versterking van de regionale samenwerking. Naast dit bedrijfsplan zijn een gemeenschappelijke regeling, een regionale visie en een agenda met regionale opgaven ontwikkeld. Deze stukken zijn opgesteld in opdracht van de stuurgroep versterking regionale samenwerking die daarbij steeds in contact stond met de colleges en raden van de gemeenten in de regio. De leden van de Stuurgroep Regionale versterking:

Stuurgroep

Hubert Bruls	burgemeester gemeente Nijmegen
Nick Derks	wethouder gemeente Wijchen
Sylvia Fleuren	wethouder gemeente Berg en Dal
Ahmed Marcouch	burgemeester gemeente Arnhem
Lucien van Riswijk	burgemeester gemeente Zevenaar (voorzitter)
Jasper Verstand	wethouder gemeente Renkum
Helga Witjes	wethouder gemeente Lingewaard
Arne van Hout	gemeentesecretaris Nijmegen, Kring Gemeentesecretarissen
Jan Herman de Baas	kwartiermaker Versterking regionale samenwerking
Henk van den Berg	secretaris Regio Arnhem-Nijmegen (secretaris)

Ondersteund door een projectteam, bestaande uit medewerkers van gemeenten uit alle delen van de regio. In verschillende werkbijeenkomsten zijn vele ambtelijke deskundigen van de 18 gemeenten intensief betrokken bij het opstellen van het bedrijfsplan en de gemeenschappelijke regeling voor de regio Arnhem-Nijmegen. Maar ook betrokkenen en experts buiten de regio hebben hun kennis en ervaring over regionale samenwerking gedeeld en zo dit proces en de resultaten verrijkt. Zonder de betrokkenheid van al deze personen had dit resultaat niet tot stand kunnen komen.

Indienen en beantwoording raadsvragen

Gemeente Druten

Omschrijving	Aankruisen wat van toepassing is
Schriftelijke vragen (art. 44 RvO)	
Technische vragen	X

Fractie: Kernachtig Druten
CC: raad

Datum: 26 oktober 2020
Datum vragen ingekomen: Datum_vragen

Onderwerp: Punten 6 en 7 Versterking regionale samenwerking en Regionale Agenda Groene Metropool

Vragen:

- Hoe zijn/worden het bedrijfsleven en kennisinstellingen/onderwijs betrokken in deze plannen? Committeren zij zich aan de voorliggende visie? Wat is hun bijdrage?

  Er is tijdens het versterkingsproces een 'breed beraad' georganiseerd. Voornoemde organisaties hebben deelgenomen en zijn uitgenodigd om samen te werken op de regionale opgaven. In de governance van de versterkte regio is de participatie van deze organisaties geborgd via een board.

- *"Doelstelling is om met de 18 regiogemeenten en de betrokken triple helix partners te komen tot een versterkte samenwerking op schaal van de regio Arnhem-Nijmegen."* Waarom dan het vormen van een GR met uitsluitend deelname van gemeenten en niet een ander construct (bv een stichting) met (ook) deelname van het bedrijfsleven, kennisinstellingen/onderwijs? Zij zijn wezenlijk onderdeel van de doelstelling.

  De basis van de regio-organisatie bestaat uit gemeenten, ten behoeve van de continuïteit, de coördinatie en de multidisciplinaire blik. In de governance van de versterkte regio is de participatie van de trip[le helix partners geborgd via een board. En de opgaven worden in een netwerk met de betrokken triple helix partners gerealiseerd.

- Naast proceskosten/bijdragen en de bijdrage aan de Economic Board, dienen de opgaven (op termijn) afzonderlijk te worden bekostigd. Aan wat voor kosten kunnen we denken? En aan welke omvang? Hoe is daar rekening mee gehouden in onze begroting?

  Deze kosten zijn nog niet in beeld gebracht. Daarom is er in de begroting nog geen rekening mee gehouden. Aan de opgaven wordt nu ook al gewerkt, dus als de kosten in een later stadium helder zijn zal dekking (deels) bestaan uit het anders inzetten van bestaande budgetten.

- Waarom is de gemeentesecretaris portefeuillehouder in dit dossier? (Voorblad agendapunt 7).

Dit is per ongeluk zo in de stukken beland en inmiddels gecorrigeerd. De portefeuillehouder is burgemeester Corry van Rhee - Oud Ammerveld.

- Wat willen we als gemeente Druten volgend jaar op basis van deze samenwerking hebben bereikt? Wat is onze ambitie voor het aansluiten bij deze GR?

  Onze ambitie is die van de regio: gezamenlijk groei realiseren, op zo'n manier dat we onze typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden.
  Een betere en sterkere Regio Arnhem Nijmegen komt ook Druten ten goede. Meetbare doelstellingen die ook door worden vertaald naar lokale effecten, komen bij de uitwerking van de opgaven aan de orde.

- Zijn er al reacties van de andere 17 gemeenten bekend? Sluiten zij aan?

  Op 6 en 7 oktober hebben alle 18 regiogemeenten ingestemd met de voorstellen voor de versterkte regionale samenwerking. Montferland heeft hierbij aangegeven over *de regionale bijdrage in overleg willen treden met de regio Arnhem-Nijmegen, in relatie tot de uitkomsten van de overwegingen in de regionale samenwerking.*

  Voor wat betreft de Economic Board: Berg en Dal stemt niet in met de bijdrage voor de Economic Board. Duiven stelt de raad voor om de bijdrage voor The Economic Board vanaf 2023 te verlagen tot € 0,50 per inwoner. Mook en Middelaar heeft vooralsnog een voorbehoud ten aanzien van de bijdrage voor de komende 5 jaar omdat deze bijdrage onderdeel zal zijn van de begrotingsdiscussie in de Raad van Mook en Middelaar. Westervoort heeft bij de Voorjaarsnota besloten om de bijdrage aan The Economic Board af te bouwen.

  Behandeling in de raden vindt plaats in november en december.

- "*Gedeputeerden van de Provincie Gelderland zijn voornemens om Provinciale Staten te vragen financieel bij te dragen met een bedrag van € 1.200.000,gelijk verdeeld over voor 2021 en 2022, wanneer de regiogemeenten langjarig instemmen met de nieuwe samenwerking (en de inwonerbijdrage opnemen in de meerjarenprogrammabegroting).*"
  Kunt u aangeven hoe waarschijnlijk het is dat Provinciale Staten een bijdrage toekent? En wat wordt bedoeld met langjarig? 2 jaar of bijvoorbeeld 5 jaar net als de Economic Board?

  De bijdrage is opgenomen in de begroting van Gedeputeerde Staten. Een besluit over die begroting wordt op 11 november a.s. genomen.
  Langjarig: hiermee wordt vanuit de provincie bedoeld dat voor een mogelijke bijdrage commitment van de gemeenten om mee te doen essentieel is.
  Als het gaat om de periode waarvoor een gemeente zich committeert: die wordt in de GR benoemd: 'Een gemeente kan toe- of uittreden krachtens daartoe strekkende besluiten van haar college en raad. De uittreding gaat in één jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen'.

Indienen en beantwoording raadsvragen

Gemeente Druten

Antwoord:

Verzonden:
Ter informatie: Indienen en wijze van afdoening door het college

Schriftelijke vragen	**Afdoening door college:** schriftelijke beantwoording binnen 30 dagen
Technische vragen	**Indienen:** Uiterlijk maandag vooraf een RTG. **Afdoening door college:** tijdens RTG vergadering

Geachte collega raadsleden, commissieleden,

Hierbij ontvangen jullie de conceptbrief aan de stuurgroep van de regionale samenwerking Arnhem Nijmegen. Deze brief is een reactie op de radenbijeenkomst op 5 oktober 2020 en de daarop gestarte besluitvorming in de 18 colleges. De brief zal uiterlijk op 3 november aan de stuurgroep worden toegezonden.

Mocht u deze brief willen ondersteunen, reageert u dan uiterlijk 2 november eind van de dag, en op de volgende wijze:

- Reageer op de brief met een akkoord per mail aan radenregioan@outlook.com (Voor zover u of uw fractie dit niet reeds aan één van de initiatiefnemers per mail/app heeft laten weten)
- Geeft u aan hoe u de ondertekening wenst, bijvoorbeeld:
    - Fractie + gemeente (onze voorkeur)
    - Fractie + gemeente + woordvoerder of fractievoorzitter
    - Individueel raadslid namens fractie
    - Individueel raadslid op persoonlijke titel
    - Namens alle fracties, gemeente …..

Alvast bedankt,

Met vriendelijke groet,

De initiatiefnemers

Sjir Hansen, VVD Rheden

Maarten Venhoek, D66 Arnhem

Rik Boers, commissielid, gemeente Rozendaal, op persoonlijke titel

Betreft	Reactie op Regio Arnhem Nijmegen radenbijeenkomst van 5 oktober 2020
Aan	Stuurgroep versterking regionale samenwerking Regio Arnhem Nijmegen
In afschrift	De 18 betrokken colleges
Van	Ondergetekende raadsfracties/ raadsleden
Datum	28 oktober 2020

Geachte dames en heren,

Mede naar aanleiding van de uitdrukkelijke uitnodiging van de kwartiermaker Jan Herman de Baas om de vloer te nemen, hierbij een reactie op de 4e radenbijeenkomst van 5 oktober 2020. Een deel van de raadsleden, aanwezig bij de online 4e radenbijeenkomst, was wat verrast door de inhoud en opzet van de bijeenkomst. De opzet van de avond was niet in lijn met eerder gedane toezeggingen van de 3e raadsleden bijeenkomst.

In deze brief geven wij een korte uiteenzetting van de meest prangende vragen die er onder de betrokken raadsleden leven. Waarbij uw aanvullende video van 26 oktober ons geen nieuwe inzichten heeft opgeleverd.

De stuurgroep wil natuurlijk zo min mogelijk tijd verliezen, maar een te snel proces nu zou juist verderop tot vertraging kunnen leiden, zo is onze verwachting. Het reeds lopende besluitvormingstraject in de colleges en raden lijkt daarbij de noodzakelijke passende afweging onder tijdsdruk te zetten. Goede afspraken aan de voorkant is ongetwijfeld ook uw devies. Wij zouden dan ook graag op korte termijn alsnog het beloofde gesprek als raadsleden onderling voeren en/ of met u als stuurgroep bekijken of aan onderstaande punten adequate invulling kan worden gegeven.

Doelstelling Regio Arnhem Nijmegen

In eerdere bijeenkomsten hebben de deelnemers aangegeven dat samenwerken een logisch streven is maar dat de vorm niet leidend mag zijn. Het credo is dat de vorm het doel volgt. In de raadsleden bijeenkomst werden de plannen om verder te ontwikkelen via de vijf sporen toegelicht.

Dat wij als regio inzetten op een sterkere samenwerking lijkt ons niet meer dan logisch. De ideeën die tot nu toe door de stuurgroep zijn gepresenteerd zijn op ambitie helder en zullen door een brede vertegenwoordig van de regionale raadsledengroep worden ondersteund. Echter, het invullen van passende kaders en randvoorwaarden, zoals gedeeltelijk opgetekend in het bedrijfsplan, is voor raadsleden op zijn minst net zo belangrijk als de inhoudelijke lijn. En op dit punt leven er vragen en ontbreekt de discussie over de wijze hoe we dit als regio het beste kunnen doen en is zo de aanleiding voor deze brief.

Verwachtingen bij de 4e bijeenkomst

Bij een deel van de aanwezige raadsleden was er enige teleurstelling. Zoals ook door de heer De Baas zelf aangegeven, was het idee dat we als raadsleden onderling van gedachten konden wisselen. Het voelde nu meer als een herhaling van de 3e bijeenkomst. Het is, zoals ook door de stuurgroep zelf aangegeven, belangrijk dat we als raadsleden vertrouwen krijgen in het proces. Dat we kaders, randvoorwaarden en procesafspraken voor het aangaan van de samenwerking kunnen bediscussiëren. Waarom daar een andere invulling aan is gegeven, naar aanleiding van een vraag van één van de online aanwezige raadsleden en de korte toelichting van de heer De Baas daarop, is desondanks nog niet helder. Ook in Coronatijd zou dit prima online te faciliteren zijn.

Ook werden in de 4e bijeenkomst plannen gepresenteerd die niet in lijn zijn met de financiële situatie van een groot deel van de deelnemende gemeenten. Het deelnemen in de nieuwe samenwerkingsvorm levert minimaal een verdrievoudiging op van het budget, welke ten laste komt van de deelnemende gemeenten. En dat alleen maar voor de basisdeelname. Als je aan de verschillende opgaven wilt deelnemen loopt de bijdrage alleen maar verder op. Dat past niet in de strijd die gemeenten nu hebben om een sluitende begroting en exploitatie te krijgen.

Doorpakken op governance-aspecten

Een heldere invulling van de governance-aspecten van onze regionale samenwerking is evident. En dan niet alleen wie waarover wanneer kan beslissen, maar ook een heldere beschrijving van de mandaten. Waar gaat de regionale samenwerking over en wat is nog ‘des raads’? En dan ook kijkend naar het effect van zulke afspraken op de daadkracht van de samenwerking. Welke smaken (zware tot lichte governance) zijn overwogen en waarom kiezen wij als regio voor de lijn als opgetekend in het bedrijfsplan? En het bedrijfsplan geeft op een aantal punten nog onvoldoende uitsluitsel op het ‘hoe’.

CONCEPT

Even als voorbeeld, welke procesafspraken maken wij als er een belangentegenstelling binnen een regionale opgave optreedt tussen twee gemeenten. De een heeft zich wel aangemeld voor de bewuste opgave, de ander niet. Heeft die laatste dan pech? Of in het scenario dat ze wel beide vertegenwoordigd zijn, hoe raken we dan uit zo'n dilemma?

Rolverdeling en 'outcome vs output'

Als laatste willen wij graag meegegeven dat de hoeveelheid aan ambities ons als 'veel' overkomt. Wij kunnen ons voorstellen dat het niet allemaal in één keer kan. Dat bepaalde opgaven voorrang genieten en/ of in een tijdpad worden weggezet. Dat er ook keuzes te maken zijn waar Regio Arnhem Nijmegen, de Economic Board en de provincie ieder aan trekt. Bijvoorbeeld als je kijkt naar de lobby richting Brussel. We zouden het dan ook waarderen dat deze rolverdeling helder wordt neergezet. Daarnaast of er bekeken kan worden of de huidige geformuleerde ambities/ outcome kan worden vertaald in output. Wat hoopt onze regionale samenwerking per jaar(?) te realiseren qua inzet, maar vooral in opbrengsten, om de beoogde outcome ergens in de toekomst te kunnen halen. Dan is het ook makkelijker om de inspanningen en vooral uitkomsten van de samenwerking op de opgaven te toetsen. Wij verwachten dat dit het proces op de langere termijn sterker zal maken. Mede doordat een eventueel bijbehorende prioriteitstelling van jaar tot jaar de kracht van de (beperkte) middelen versterkt.

Resumerend

Wij vinden het samen werken aan onze groene metropoolregio van groot belang om de kansen voor onze regio te versterken. Ook zijn we het met u eens dat we als raadsleden vertrouwen moeten krijgen in het proces. Daarom vinden we het noodzakelijk dat aan de voorkant van het traject de afspraken maximaal helder zijn. Daarom bevelen wij u aan om het lopende besluitvormingstraject te pauzeren totdat duidelijkheid is over de onderstaande aspecten:

1. *Invulling van passende kaders en randvoorwaarden*; een discussie of een gedachtewisseling over de wijze hoe we dit als regio het beste doen heeft niet voldoende tussen raadsleden plaatsgevonden;
2. *Heldere invulling van de governance-aspecten*; naast wie wanneer over wat kan beslissen is een heldere beschrijving van mandaten ook van belang.
    1. Wat is in de regionale samenwerking nog 'des raads'?
    2. Op welke wijze kunnen bijvoorbeeld de gepresenteerde ambities als raad worden gewogen, en bijgestuurd en borgen we de noodzakelijke democratische legitimiteit?
3. *Het hoe*; het bedrijfsplan geeft onvoldoende uitsluitsel op het 'hoe'. Welke procesafspraken maken we als er binnen een regionale opgave een belangentegenstelling tussen twee gemeenten optreedt? Hoe zorgen we dat het een regionale samenwerking tussen de gemeenten blijft?

Wij kijken met belangstelling uit naar de volgende benodigde stappen in het regionale proces.

Met vriendelijke groet,

De volgende fracties onderschrijven de inhoud van deze brief;

CONCEPT

Van:	secretaris Stuurgroep Versterking <info@regioan.nl>
Verzonden:	dinsdag 10 november 2020 20:31
Aan:	Griffie Arnhem; Griffie Berg en Dal; Griffie Beuningen; Griffie Doesburg; Griffie Druten; Griffie Duiven; Griffie Heumen; K Schaap; Griffie Lingewaard; Griffie Montferland; Griffier Montferland; Griffier Mook en Middelaar; Griffie Nijmegen; Griffie Overbetuwe; Griffie Renkum; Griffie Rheden; Griffie Westervoort; Griffie Wijchen; Griffie Zevenaar
Onderwerp:	Brief namens diverse raadsfracties
Bijlagen:	20201104 Brief aan stuurgroep reactie radenbijeenkomst 5 oktober.pdf; 10112020 Beantwoording raadsledenbrief.pdf

Geachte griffier,

van de heer R. Boers heeft de Stuurgroep een brief ontvangen (bijgvoegd) mede namens 11 raadsfracties uit de regio. De Stuurgroep heeft zich gehaast om deze brief te beantwoorden omdat zij graag zorgen en onduidelijkheden bij raadsleden wil wegnemen (zie bijlage).

Ik adviseer u beide brieven te voegen bij het raadsstukken van het agendapunt Versterking regionale samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Henk van den Berg, secretaris Stuurgroep Versterking Regionale Samenwerking

Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem

tel. 06 46737374
www.regioan.nl

Betreft	Reactie op Regio Arnhem Nijmegen radenbijeenkomst van 5 oktober 2020
Aan	Stuurgroep versterking regionale samenwerking Regio Arnhem Nijmegen
In afschrift	De 18 betrokken colleges
Van	Ondergetekende raadsfracties/ raadsleden
Datum	4 november 2020

Geachte dames en heren,

Mede naar aanleiding van de uitdrukkelijke uitnodiging van de kwartiermaker Jan Herman de Baas om de vloer te nemen, hierbij een reactie op de 4e radenbijeenkomst van 5 oktober 2020. Een deel van de raadsleden, aanwezig bij de online 4e radenbijeenkomst, was wat verrast door de inhoud en opzet van de bijeenkomst. De opzet van de avond was niet in lijn met eerder gedane toezeggingen van de 3e raadsleden bijeenkomst.

In deze brief geven wij een korte uiteenzetting van de meest prangende vragen die er onder de betrokken raadsleden leven. Waarbij uw aanvullende video van 26 oktober ons geen nieuwe inzichten heeft opgeleverd.

De stuurgroep wil natuurlijk zo min mogelijk tijd verliezen, maar een te snel proces nu zou juist verderop tot vertraging kunnen leiden, zo is onze verwachting. Het reeds lopende besluitvormingstraject in de colleges en raden lijkt daarbij de noodzakelijke passende afweging onder tijdsdruk te zetten. Goede afspraken aan de voorkant is ongetwijfeld ook uw devies. Wij zouden dan ook graag op korte termijn alsnog het beloofde gesprek als raadsleden onderling voeren en/ of met u als stuurgroep bekijken of aan onderstaande punten adequate invulling kan worden gegeven.

Doelstelling Regio Arnhem Nijmegen

In eerdere bijeenkomsten hebben de deelnemers aangegeven dat samenwerken een logisch streven is maar dat de vorm niet leidend mag zijn. Het credo is dat de vorm het doel volgt. In de raadsleden bijeenkomst werden de plannen om verder te ontwikkelen via de vijf sporen toegelicht.

Dat wij als regio inzetten op een sterkere samenwerking lijkt ons niet meer dan logisch. De ideeën die tot nu toe door de stuurgroep zijn gepresenteerd zijn op ambitie helder en zullen door een brede vertegenwoordig van de regionale raadsledengroep worden ondersteund. Echter, het invullen van passende kaders en randvoorwaarden, zoals gedeeltelijk opgetekend in het bedrijfsplan, is voor raadsleden op zijn minst net zo belangrijk als de inhoudelijke lijn. En op dit punt leven er vragen en ontbreekt de discussie over de wijze hoe we dit als regio het beste kunnen doen en is zo de aanleiding voor deze brief.

Verwachtingen bij de 4e bijeenkomst

Bij een deel van de aanwezige raadsleden was er enige teleurstelling. Zoals ook door de heer De Baas zelf aangegeven, was het idee dat we als raadsleden onderling van gedachten konden wisselen. Het voelde nu meer als een herhaling van de 3e bijeenkomst. Het is, zoals ook door de stuurgroep zelf aangegeven, belangrijk dat we als raadsleden vertrouwen krijgen in het proces. Dat we kaders, randvoorwaarden en procesafspraken voor het aangaan van de samenwerking kunnen bediscussiëren. Waarom daar een andere invulling aan is gegeven, naar aanleiding van een vraag van één van de online aanwezige raadsleden en de korte toelichting van de heer De Baas daarop, is desondanks nog niet helder. Ook in Coronatijd zou dit prima online te faciliteren zijn.

Ook werden in de 4e bijeenkomst plannen gepresenteerd die niet in lijn zijn met de financiële situatie van een groot deel van de deelnemende gemeenten. Het deelnemen in de nieuwe samenwerkingsvorm levert minimaal een verdrievoudiging op van het budget, welke ten laste komt van de deelnemende gemeenten. En dat alleen maar voor de basisdeelname. Als je aan de verschillende opgaven wilt deelnemen loopt de bijdrage alleen maar verder op. Dat past niet in de strijd die gemeenten nu hebben om een sluitende begroting en exploitatie te krijgen.

Doorpakken op governance-aspecten

Een heldere invulling van de governance-aspecten van onze regionale samenwerking is evident. En dan niet alleen wie waarover wanneer kan beslissen, maar ook een heldere beschrijving van de mandaten. Waar gaat de regionale samenwerking over en wat is nog ‘des raads’? En dan ook kijkend naar het effect van zulke afspraken op de daadkracht van de samenwerking. Welke smaken (zware tot lichte governance) zijn overwogen en waarom kiezen wij als regio voor de lijn als opgetekend in het bedrijfsplan? En het bedrijfsplan geeft op een aantal punten nog onvoldoende uitsluitsel op het ‘hoe’.

Even als voorbeeld, welke procesafspraken maken wij als er een belangentegenstelling binnen een regionale opgave optreedt tussen twee gemeenten. De een heeft zich wel aangemeld voor de bewuste opgave, de ander niet. Heeft die laatste dan pech? Of in het scenario dat ze wel beide vertegenwoordigd zijn, hoe raken we dan uit zo'n dilemma?

Rolverdeling en 'outcome vs output'

Als laatste willen wij graag meegeven dat de hoeveelheid aan ambities ons als 'veel' overkomt. Wij kunnen ons voorstellen dat het niet allemaal in één keer kan. Dat bepaalde opgaven voorrang genieten en/ of in een tijdpad worden weggezet. Dat er ook keuzes te maken zijn waar Regio Arnhem Nijmegen, de Economic Board en de provincie ieder aan trekt. Bijvoorbeeld als je kijkt naar de lobby richting Brussel. We zouden het dan ook waarderen dat deze rolverdeling helder wordt neergezet. Daarnaast of er bekeken kan worden of de huidige geformuleerde ambities/ outcome kan worden vertaald in output. Wat hoopt onze regionale samenwerking per jaar(?) te realiseren qua inzet, maar vooral in opbrengsten, om de beoogde outcome ergens in de toekomst te kunnen halen. Dan is het ook makkelijker om de inspanningen en vooral uitkomsten van de samenwerking op de opgaven te toetsen. Wij verwachten dat dit het proces op de langere termijn sterker zal maken. Mede doordat een eventueel bijbehorende prioriteitstelling van jaar tot jaar de kracht van de (beperkte) middelen versterkt.

Resumerend

Wij vinden het samen werken aan onze groene metropoolregio van groot belang om de kansen voor onze regio te versterken. Ook zijn we het met u eens dat we als raadsleden vertrouwen moeten krijgen in het proces. Daarom vinden we het noodzakelijk dat aan de voorkant van het traject de afspraken maximaal helder zijn. Daarom bevelen wij u aan om het lopende besluitvormingstraject te pauzeren totdat duidelijkheid is over de onderstaande aspecten:

1. *Invulling van passende kaders en randvoorwaarden*; een discussie of een gedachtewisseling over de wijze hoe we dit als regio het beste doen heeft niet voldoende tussen raadsleden plaatsgevonden;
2. *Heldere invulling van de governance-aspecten*; naast wie wanneer over wat kan beslissen is een heldere beschrijving van mandaten ook van belang.
    a) Wat is in de regionale samenwerking nog 'des raads'?
    b) Op welke wijze kunnen bijvoorbeeld de gepresenteerde ambities als raad worden gewogen, en bijgestuurd en borgen we de noodzakelijke democratische legitimiteit?
3. *Het hoe*; het bedrijfsplan geeft onvoldoende uitsluitsel op het 'hoe'. Welke procesafspraken maken we als er binnen een regionale opgave een belangentegenstelling tussen twee gemeenten optreedt? Hoe zorgen we dat het een regionale samenwerking tussen de gemeenten blijft?

Wij kijken met belangstelling uit naar de volgende benodigde stappen in het regionale proces.

Met vriendelijke groet,

De volgende fracties onderschrijven de inhoud van deze brief;

Fractie VVD Rheden

Fractie D66 Arnhem

Rik Boers, commissielid, Rozendaal, op persoonlijke titel

Fractie BGR Rozendaal

Fractie CDA Beuningen

Fractie Partij voor de Dieren Arnhem

Fractie GPR Burgerbelangen Rheden

Fractie Beuningen Nu & Morgen Beuningen

Fractie 50Plus Nijmegen

Fractie D66 Rheden

Fractie Arnhem Centraal

Fractie GroenLinks Arnhem

Aan de heer R. Boers
mede namens 11 raadsfracties * in de regio Arnhem Nijmegen
te Rozendaal

Datum	:	10 november 2020
Uw kenmerk	:	-
Ons kenmerk	:	-
Zaaknummer	:	-
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	026 3773410

Onderwerp: reactie op Regio Arnhem Nijmegen radenbijeenkomst 5 oktober 2020

Geachte heer Boers,

In uw brief maakt u ons deelgenoot van de meest prangende vragen die onder 11 fracties uit de gemeenten Arnhem, Beuningen, Nijmegen, Rheden en Rozendaal leven over het versterkingsproces. Dank dat u de Stuurgroep deelgenoot maakt van uw zorgen. De besluitvorming over de voorstellen van de Stuurgroep staat nu op de agenda van de gemeenteraden. In deze brief geeft de Stuurgroep antwoord op de vragen en hoopt hiermee de nodige duidelijkheid te geven over uw zorgpunten.

Verwachtingen 4e bijeenkomst
De uiteindelijke voorstellen zijn in een proces dat door de Stuurgroep is uitgelijnd tot stand gekomen waarbij, naast de colleges, de 18 gemeenteraden in een 4-tal bijeenkomsten betrokken zijn. De 3e (uitgestelde) radenbijeenkomst was bedoeld om vragen te stellen over de 'basisstukken' en er is de ruimte gegeven aan raadsleden om met 'resoluties', etc te komen over deze basisstukken, die door ons in het voorjaar aan de colleges zijn aangeboden met het verzoek deze te delen met hun gemeenteraad. Ook is ambtelijke hulp aangeboden om mee te denken over 'resoluties'. Hiervan is geen gebruik gemaakt, behalve door de Partij van de Dieren.
De conclusie na de 3e radenbijeenkomst was dat de aandacht van de aanwezigen vooral uitging naar de inhoud, de Regionale Agenda met de uitwerking van de 5 opgaven. Deze conclusie is op 9 juli 2020 gedeeld met de 18 gemeenteraden. Samen met de Meedenkgroep raadsleden is vervolgens het programma voor de 4e bijeenkomst opgesteld. In dat programma was er naast 'de opgaven' en The Economic Board ook ruimte om wijzigingsvoorstellen, zoals van de Partij voor de Dieren, te bespreken. Er is ook in de twee eerdere radenbijeenkomsten al veel over de basis gesproken. Alle input daarvan is meegenomen bij de tot standkoming van de producten. Over de mate van uitwerking van de collegeregeling is de keuze gemaakt om datgene formeel te regelen in de GR wat echt nodig is, om zo ruimte te houden voor verdere concretisering met betrokken partijen.
Nadat de concepten (visie, GR en contouren van de agenda) in het tweede kwartaal van dit jaar door de Stuurgroep zijn aangeboden aan de 18 colleges en daarmee aan de gemeenteraden, is ondertussen hard doorgewerkt aan de uitwerking van de Regionale Agenda. Hoewel we de gemeenteraden nu nog niet vragen om deel te nemen aan opgaven, vinden we het toch belangrijk dat de raden meegenomen worden in dit proces. Daarom is ervoor gekozen, zoals hierboven aangegeven, om de 4e radenbijeenkomst doorgang te laten vinden met de Regionale Agenda als belangrijk agendapunt.

Bijdrage
Een versterking van de regio is niet mogelijk met de huidige bezetting en bijbehorende financiering. Ook is gebleken dat er veel programmageld de afgelopen jaren is opgehaald met de 'collectezak-methode'. Veelal onttrok zich dat aan het zicht van raadsleden omdat portefeuillehouders vanuit beschikbare budgetten financiën inbrachten (en inbrengen). Daardoor is, zoals mevrouw Weststeijn tijdens een

* de fracties VVD Rheden, D66 Arnhem, BGR Rozendaal, CDA Beuningen, Partij voor de Dieren Arnhem, GPR Burgerbelangen Rheden, Beuningen Nu & Morgen Beuningen, 50Plus Nijmegen, D66 Rheden, Arnhem Centraal, GroenLinks Arnhem.

bijeenkomst ook pitchte, amper inzichtelijk wat er in de afgelopen jaren in de regio omgaat. Dit kan ook per gemeente verschillen. Hetzelfde geldt voor de ambtelijke inzet die gemeenten leveren.

De provincie Gelderland is verheugd met de beweging die nu gemaakt wordt door de 18 gemeenten en is voornemens (zie raadsvoorstel) de eerste 2 jaar financieel bij te springen, om de verhoging van de inwonerbijdrage voor de gemeenten af te vlakken. Het is een moeilijke tijd voor gemeenten, dat ziet het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland ook. Zij zouden het zeer betreuren dat louter omwille van de financiën gemeenten moeten besluiten niet mee te doen aan de versterkte samenwerking.

Doorpakken op governance-aspecten
In de eerdere raadsbijeenkomsten zijn verschillende scenario's gedeeld van vormen van samenwerking. Met input van collegeleden en raadsleden is gekozen voor deze vorm van collegesamenwerking, waarbij de raad volledig in positie blijft, maar de regio wel slagvaardiger en transparanter kan functioneren en met elkaar makkelijker en beter resultaten kan bereiken. Daar waar het 'hoe' nog onvoldoende is ingevuld, bijvoorbeeld rondom de regioagendacommissie, is dat om dit al werkenderwijs te kunnen ontwikkelen en omdat de Stuurgroep geen blauwdruk wil opleggen. We schreven dit al eerder. Gewoon beginnen en leren en, waar nodig, aanpassen werkt vaak beter dan een blauwdruk helemaal uit ontwikkelen, die dan in de praktijk toch net iets anders werkt. In het bedrijfsplan staat specifiek benoemd: *'De regeling laat bewust ruimte voor de raadsleden om te experimenteren met frequentie, onderwerpen en werkvormen, zodat de functie van de regioagendacommissie zich gaandeweg naar wens kan ontwikkelen.'* .

Ditzelfde geldt voor belangentegenstellingen. Dit zal per geval een andere aanpak vragen. Als een gemeente niet meedoet met een regionale opgave, zit zij niet aan tafel. Dan is het lastig om een geschil op tafel te leggen (zie ook wat hierover in de laatste informatievideo door de voorzitter van de Stuurgroep hierover is gezegd). In het Algemeen Bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Deze komen minimaal 6 keer per jaar bij elkaar. Juist daar moet het vertrouwen zijn om met elkaar successen te vieren en belangentegenstellingen bespreekbaar te maken.

Rolverdeling en outcome vs output
Dit is een terechte vraag en geen vreemde vraag bij gemeentelijke samenwerkingsverbanden. Daarom vragen wij u de gemeenteraden nu nog niet om in te tekenen op de 5 opgaven. Hiervoor is nodig dat er beeld is over de governance, inbreng van verschillende partijen en te verwachten resultaten in relatie tot de gevraagde middelen (en menskracht).
Zoals geschetst in de inleiding van de Regionale Agenda, wordt dit door de Bestuurlijk Trekkers van de 5 opgaven voor 2022 uitgewerkt. In het voorjaar 2021 krijgt u de 1e resultaten van de uitgewerkte opgaven te zien. Het is dan 'des raads', om geadviseerd door uw college, later dat jaar te besluiten al dan niet mee te doen aan een opgave. Een opgave waar uw college, uw portefeuillehouder, bij de totstandkoming van het uiteindelijke voorstel betrokken is geweest.

Resumerend
Met u vinden wij het samen werken aan onze Groene Metropoolregio van groot belang om de kansen te grijpen die er voor onze regio (bewoners, bedrijven, kennisinstellingen) zijn. Een versterkte samenwerking is een noodzakelijke voorwaarde. Zoals hierboven aangegeven, is er dus ook in de komende periode nog genoeg ruimte om de versterkte samenwerking verder vorm te geven met alle betrokkenen. Dit vraagt vertrouwen.

De Stuurgroep ziet dan ook geen noodzaak om het besluitvormingsproces te pauzeren. Juist vanuit de nieuwe versterkte samenwerking kunnen we de nadere uitwerkingsvraagstukken samen, ieder vanuit zijn /haar eigen rol, oppakken en zorgen dat we samen de resultaten kunnen bereiken waar onze regio beter van wordt.

Wij wensen de raadsfacties die deze brief onderschrijven, vertrouwen en wijsheid toe bij de besluitvorming in hun gemeenteraad.

De Stuurgroep zal de brief toesturen aan de raadsgriffiers met het verzoek deze te voegen bij de vergaderstukken.

Namens de Stuurgroep versterking regionale samenwerking

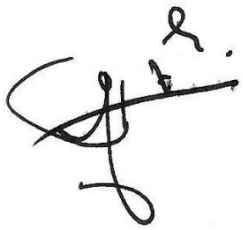

Lucien van Riswik
voorzitter

i.a.a.: archief, leden Stuurgroep, burgemeesters & griffiers in de regio Arnhem-Nijmegen

Motie inzake de GR Regio Arnhem-Nijmegen

De Raad van de Gemeente Renkum, in vergadering bijeen op woensdag 25 november 2020, behandelend de toetreding tot de GR Regio Arnhem-Nijmegen:

Constaterende dat,

1. Het college op 6 oktober 2020 heeft ingestemd met het treffen van een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen;
2. In het raadsvoorstel de democratische legitimering als volgt verwoord wordt: *"De nieuwe GR voorziet in een grotere transparantie en betere aansluiting en sturingsmogelijkheden voor gemeenteraden. Er zijn vaste momenten in het jaar waarop raden kunnen sturen en kiezen. Via raadsontmoetingen blijven raden op de hoogte van de voortgang van de opgaven. Daarnaast functioneert de raadsagendacommissie als verbindende communicatieve schakel tussen het regiobestuur en de lokale raden. Hierdoor komen de raden beter in positie."*
3. In de Regeling (bijlage 3 van het raadsvoorstel) de genoemde raadsontmoetingen niet genoemd worden;
4. Ook de raadsagendacommissie niet in de Regeling voorkomt, maar er in art.15.2 wel sprake is van een regioagendacommissie;
5. Blijkens art.15.2 van de Regeling deze regioagendacommissie door het Algemeen Bestuur van de op te richten GR wordt ingesteld;
6. Niet in de Regeling is vastgelegd wie lid kunnen zijn van de Regioagenda-commissie, door welk orgaan de leden benoemd worden en wat de taak is van deze commissie;
7. Tijdens de voorgaande raadsontmoetingen (tweemaal in Lent, tweemaal digitaal) het beeld is opgeroepen door de betrokken bestuurders dat de Regioagendacommissie zou bestaan uit bijvoorbeeld twee raadsleden per participerende gemeente en deze commissie de verbinding zou vormen tussen de GR en de betrokken gemeenteraden;
8. In het verlengde van de laatste radenbijeenkomst op 5 oktober er een aparte sessie is geweest waarin vragen van betrokken raden zijn beantwoord (https://www.regioan.nl/versterkingsproces#raadsvragen);
9. De gemeenteraad alleen zijn goedkeuring kan onthouden aan het voorliggende besluit als er sprake is van strijd met het recht of het algemeen belang;
10. In de Wgr art. 17 staat:
    "De regeling houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop door het bestuur van het openbaar lichaam of de bedrijfsvoeringsorganisatie of door het gemeenschappelijk orgaan aan de raden van de deelnemende gemeenten de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen worden verstrekt."
11. In de Regeling wel is vastgelegd welke inlichtingen het bestuur van de GR verstrekt aan de raden, maar niet op welke wijze en dat daarmee de Regeling in strijd is met art.17 van de Wgr;
12. Democratische legitimering van een gemeenschappelijke regeling als de nu voorliggende als een algemeen belang beschouwd dient te worden;
13. De Regeling in ten minste één gemeente al is vastgesteld,

Overwegende dat:

- De nu voorliggende Regeling het juridisch en bestuurlijk kader vormt van de GR en daarmee bepalend is voor het toekomstig functioneren van de GR;
- Dat blijkens de in constatering 8 genoemd antwoordsessie het oogmerk van de regeling is dat de raden structureel betrokken blijven bij het functioneren van de GR;

- Maar dat in de Regeling, in tegenstelling tot de suggestie uit het raadsvoorstel, op geen enkele wijze een democratische legitimering, in de vorm van betrokkenheid van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, is opgenomen;
- In art.19.3 wel is voorzien in de mogelijkheid om de wijze van informeren en betrekken van gemeenteraden vast te leggen in een Reglement van Orde van het Algemeen Bestuur, maar er ontwerpreglement geen onderdeel van het voorliggende voorstel is;
- De voorliggende Regeling vaststelling behoeft van alle deelnemende gemeenten voor inwerkingtreding;
- Het tijdschema waarbinnen de betrokken gemeentebesturen tot besluitvorming komen te weinig ruimte laat om de, in onze ogen noodzakelijk, verbeteringen in de Regeling aan te brengen,

Draagt het College op om:
Zo mogelijk voor inwerkingtreding van de GR de Regeling de volgende wijzigingen voor te leggen aan de deelnemende gemeenten of bij onmogelijkheid hiervan zo spoedig mogelijk na inwerkingtreding voorstellen te doen aan het Algemeen Bestuur om een in die zin aangepaste Regeling aan de raden ter goedkeuring voor te leggen:

A. de Regeling als volgt aan te passen:
   - *Toe te voegen na 15.2:*
     15.3 De regioagendacommissie bestaat uit vier raadsleden namens de raden van Arnhem en Nijmegen en twee, per overige deelnemende gemeente, aan te wijzen door de betreffende gemeenteraad.
     15.4 De regioagendacommissie kiest uit haar midden een voorzitter.
     15.5 De regioagendacommissie beschikt over alle stukken van het Algemeen Bestuur.
     15.6 Het lidmaatschap van de regioagendacommissie eindigt zodra het lid ophoudt raadslid van de vertegenwoordigde gemeente te zijn.
   - *Art. 15.3 wordt vernummerd tot 15.7*
B. in, het in art.19.3 van de Regeling genoemde, Reglement van Orde de, in het raadsvoorstel genoemde, raadsontmoetingen vast te leggen met een minimale frequentie van tweemaal per jaar,

Besluit de Griffie op te dragen deze motie op zo kort mogelijke termijn ter kennis te brengen van de gemeenteraden van de bij de GR betrokken gemeenten,

En gaat over tot de orde van de dag,

De fracties van

VVD	GroenLinks	Gemeente Belangen	PvdA
D66	PRD	CDA	

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1964
Extern Zaak ID	Z/20/053540
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	11.4
Omschrijving	Regionale Agenda Groene Metropool-regio Arnhem-Nijmegen
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Boon van Ostade - van Boeijen, Lucan
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	l.boonvanostade@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beslisnota Gemeenteraad Regionale Agenda Groene Metropool-regio Arnhem-Nijmegen
Bijlage 1: Regionale Agenda Regio Arnhem-Nijmegen
Bijlage 2: DEFINITIEF Concept intentieovereenkomst voor besluitvorming
Bijlage 3: Bestuurlijk Opgave Teams
Ingekomen brief - Groene metropool - Manifest xxl locatie(s) groene metropool regio Arnhem Nijmegen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	20 oktober 2020
Raad RTG Druten	29 oktober 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen de versterkte regionale samenwerking te starten met de regionale agenda 2021- 2025 en de colleges opdracht te geven dit uit te voeren binnen de context van de nieuwe regionale samenwerking.

Gemeente Druten

Besluit

de Gemeenteraad besluit:

In te stemmen de versterkte regionale samenwerking te starten met de regionale agenda 2021- 2025 en de colleges opdracht te geven dit uit te voeren binnen de context van de nieuwe regionale samenwerking.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53540

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Beslisnota Gemeenteraad Druten Regionale agenda Groene Metropool regio Arnhem-Nijmegen

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen de versterkte regionale samenwerking te starten met de regionale agenda 2021-2025 en de colleges opdracht te geven dit uit te voeren binnen de context van de nieuwe regionale samenwerking.

Aanleiding
Op 6 oktober hebben wij u het raadsvoorstel toegezonden waarin wij u vragen te besluiten over de versterking van de regionale samenwerking regio Arnhem-Nijmegen. Dit betrof de visie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de contouren van de regionale agenda en de Gemeenschappelijke Regeling. Wij vragen u om deze regionale agenda 2021-2025, zoals eerder aangekondigd, bij de besluitvorming over de versterkte regionale samenwerking te betrekken.

Wij bieden u hierbij als aangekondigd de uitgewerkte regionale agenda 2021-2025 aan, met daarbij de actieagenda voor 2021. In de regionale agenda 2021-2025 zijn de vijf opgaven uitgewerkt naar speerpunten en doelstellingen. Ook vindt u in deze regionale agenda een doorkijk naar de activiteiten. De actieagenda 2021 bevat de onderwerpen die voor 2021 op de rol staan.
De regionale agenda is een nadere uitwerking van de het document Contouren van de regionale agenda (16 april 2020).

In het college- en raadsvoorstel ter besluitvorming over de visie, de contouren van de regionale agenda en de Gemeenschappelijke Regeling is reeds aangekondigd dat we voor het jaar 2021 werken met een ingroeimodel. Door de vertraging in het versterkingsproces vanwege de coronacrisis kunnen eventuele nieuwe bedragen voor regionale opgaven niet meer in de begrotingen voor 2021 verwerkt worden. We starten met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen.

Volgend jaar wordt u een regionale agenda aangeboden zoals bedoeld in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en werkwijze van de regio Arnhem-Nijmegen. Een regionale agenda waar per gemeente en per opgave op kan worden ingetekend.

Uitgangspunt voor de regionale samenwerking tussen de 18 regiogemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen. Deze agenda wordt jaarlijks geactualiseerd voor de bestaande en eventuele

nieuwe opgaven. De gemeenteraden van de 18 regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven. Iedere raad kan straks besluiten of men met opgaven wil meedoen en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar wil stellen.

Werkwijze en proces sluiten goed aan op de beleidscyclus van de 18 regiogemeenten (voorjaars- of perspectiefnota's en begrotingsproces). Het regiobestuur en - bureau gaan vanaf 2021 zorgdragen voor een gestroomlijnd proces.
In het Bedrijfsplan Versterkte Regio dat bij het college- en raadsvoorstel versterking regio Arnhem-Nijmegen d.d. 6 oktober 2020 is aangeboden, is deze werkwijze uitgebreider beschreven.

Karakter van de regionale agenda
De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2021-2025 hangt vanzelfsprekend sterk samen met de visie Groene Metropoolregio. De visie beschrijft de uitdagingen waar we als 18 regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei worden in de regionale agenda voor de komende periode een vijftal opgaven gepresenteerd die hier invulling aan gaan geven en die onderling met elkaar samenhangen.

De vijf opgaven zijn:
- De Productieve regio
- De Verbonden regio
- De Circulaire regio
- De Ontspannen regio
- De Groene groeiregio

De vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de groei waar we voor staan, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. Het zijn de opgaven waar we ons vanaf 2021 en de volgende jaren op willen richten en waarvan het vanzelfsprekend en noodzakelijk is dat we dit samen doen. De 18 gemeenteraden beslissen jaarlijks over deelname aan die opgaven, de beschikbare middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven.

De regionale agenda is uitgewerkt onder leiding van de stuurgroep Regionale Versterking in nauwe samenwerking met de provincie Gelderland en TEB en in samenspraak met regionale college- en raadsleden en externe maatschappelijke partners. Inmiddels zijn voor de vijf opgaven bestuurlijk trekkers aan de slag die met de bijbehorende bestuurlijke regiegroepen de opgaven verder brengen. Een overzicht van deelnemers aan deze regiegroepen vindt u in de bijlage. De bestuurlijk trekkers zijn betrokken bij de totstandkoming van deze regionale agenda. Dit proces heeft er voor gezorgd dat we een breed gedragen agenda kunnen aanbieden.

De regionale agenda laat de ambities en speerpunten zien voor de komende vijf jaar. Per agendapunt (opgave) zijn speerpunten en doelstellingen geformuleerd. In de actieagenda 2021 zijn de bijbehorende activiteiten geformuleerd.

TripleHelix-samenwerking en intentieovereenkomst

Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak en in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek). De nieuwe regionale agenda gaat deze beweging aanjagen en tot bloei brengen. De provincie Gelderland en The Economic Board dragen bij aan de opgaven en samen brengen we de ambitie van de regio op een hoger plan. Om deze samenwerking goed te regelen, willen de regiogemeenten, provincie en The Economic Board een nieuw bestuursakkoord sluiten. Dit bestuursakkoord en bijbehorende investeringsagenda zullen in het eerste kwartaal van 2021 worden voorbereid.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
dd-mm-yyyy	Besluit

Gewenst resultaat

Deze regionale agenda 2021-2025 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking. De agenda draagt bij aan de versterking en ontwikkeling van de regionale ambities en speerpunten, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's én de agenda's van provincie, rijk en Europa.

Met de ondertekening van de intentieovereenkomst kan gestart worden met de uitwerking van het nieuwe bestuursakkoord en de bijbehorende investeringsagenda.

Argumenten

De regionale agenda moet de 18 regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een regionale aanpak.

Met deze agenda kunnen de regiogemeenten gericht samenwerken aan de genoemde maatschappelijke opgaven en speerpunten en die leiden vervolgens naar concrete resultaten. Op regionaal niveau, met lokale impact. De regionale agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de voorliggende periode gezamenlijk, integraal worden opgepakt.

De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners zoals onder meer kennisinstellingen en het bedrijfsleven en onze inwoners. De agenda

vormt een goede basis om de samenwerking met de provincie en The Economic Board vorm te geven in een nieuw bestuursakkoord. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in respectievelijk Den Haag en Brussel.

Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners, allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda. De regionale agenda als geheel draagt bij aan de positionering en profilering van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Tegenargumenten en risico’s

In de basis zijn de opgaven zo gekozen dat ze echt van regionaal belang zijn en lokaal hun uitwerking zullen hebben. Voor de toekomst is het de verantwoordelijkheid van de regiogemeenten om de regionale opgaven met elkaar vast te houden en invulling te geven.

Financiële gevolgen

Er worden op dit moment geen financiële besluiten gevraagd.

We bevinden ons in een overgangsfase naar een nieuwe werkwijze. Omdat nieuwe voorstellen niet meer in de begrotingen voor 2021 kunnen worden verwerkt, wordt het principe van het 'ingroeimodel' gehanteerd. We starten met de opgaven en ambities die mogelijk zijn met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen. Dit is eerder aangegeven in de financiële paragraaf van het college- en raadsvoorstel versterking regionale samenwerking d.d. 6 oktober 2020. We werken vanuit de huidige financiering die voor 2021 vastgesteld is. Deze financiering is grotendeels gekoppeld aan allerlei lopende trajecten. In 2021 houden we nog vast aan de bestaande afspraken over bijdragen aan budgetten van al lopende programma's en activiteiten. De afspraken die hierover zijn gemaakt blijven in stand en lopen door volgens de 'oude' werkwijze zoals die wordt gehanteerd in de PFO's.

Vanaf 2021 starten we met de nieuwe werkwijze. Tussentijdse besluiten over financiële bijdragen aan regionale opgaven zullen dan snel afnemen. U gaat dan jaarlijks besluiten over de financiering van de opgaven waar u aan deel gaat nemen.

Communicatie

De regionale agenda wordt in alle 18 colleges geagendeerd op 3 november 2020 (of vanwege besluitvormingsproces gemeenteraad zo nodig op 27 oktober 2020)

Uitgebreide communicatie en introductie van de nieuwe regio en de regionale agenda vindt plaats na een akkoord van de 18 gemeenteraden.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53540

Uitvoering of Vervolgstappen
Als de 18 gemeenteraden instemmen met deze regionale agenda, kan de versterkte regionale samenwerking op 1 januari 2021 in werking treden.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:
- Raadsvoorstel
- Regionale agenda
- Intentieverklaring
-Overzicht bestuurlijke trekkers en teams

Regio Arnhem-Nijmegen

Regionale Agenda

15 oktober 2020

Stuurgroep Versterking regionale samenwerking
Regio Arnhem-Nijmegen

regio arnhem nijmegen

In het kort

Onze gezamenlijke visie op de regio Arnhem Nijmegen

Horizon
Onze gezamenlijke ambitie:
- we positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland
- we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
- we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament
We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio:
- we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap
- we houden de regio strategisch bereikbaar
- we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio

Heden
We werken samen aan de ontwikkeling van de regio:
- we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk
- we ontwikkelen energy, food, health en hightech als topsectoren
- we benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio

Perspectief
We werken samen aan de koers van de regio:
- we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie
- we zetten breed in op de circulariteit van onze economie
- we werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving

Inhoud

Introductie: Regionale Agenda

Verbonden regio

- Speerpunt #1: Gebiedsgerichte corridoraanpak
- Speerpunt #2: Regionaal (snel)fietsnetwerk
- Speerpunt #3: Mobiliteitshubs en knooppunten
- Speerpunt #4: Gedragsaanpak duurzame mobiliteit
- Actieagenda Verbonden regio

Productieve regio

- Speerpunt #1: Ontwikkeling van (inter)nationale clusters
- Speerpunt #2: Vestigingskwaliteit van werklocaties
- Speerpunt #3: Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt
- Speerpunt #4: Ondernemerschap in het MKB
- Speerpunt #5: Versterking van duurzame logistiek
- Actieagenda Productieve regio

Circulaire regio

- Speerpunt #1: Circulaire bouw en infrastructuur
- Speerpunt #2: Circulaire economie: grondstoffen en ketens
- Speerpunt #3: Water en klimaatadaptatie
- Speerpunt #4: Transitie naar duurzame energie
- Actieagenda Circulaire regio

Ontspannen regio

- Speerpunt #1: Duurzaam toerisme in de regio
- Speerpunt #2: Bruisende binnensteden en krachtige kernen
- Speerpunt #3: Landschappelijk recreatief netwerk
- Speerpunt #4: Sterk regionaal cultuuraanbod
- Actieagenda Ontspannen regio

Groene groeiregio

- Speerpunt #1: Wonen in stad, dorp en ommeland
- Speerpunt #2: Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen
- Speerpunt #3: Agglomeratiekracht – groene metropoolregio
- Actieagenda Groene groeiregio

Colofon

REGIONALE AGENDA

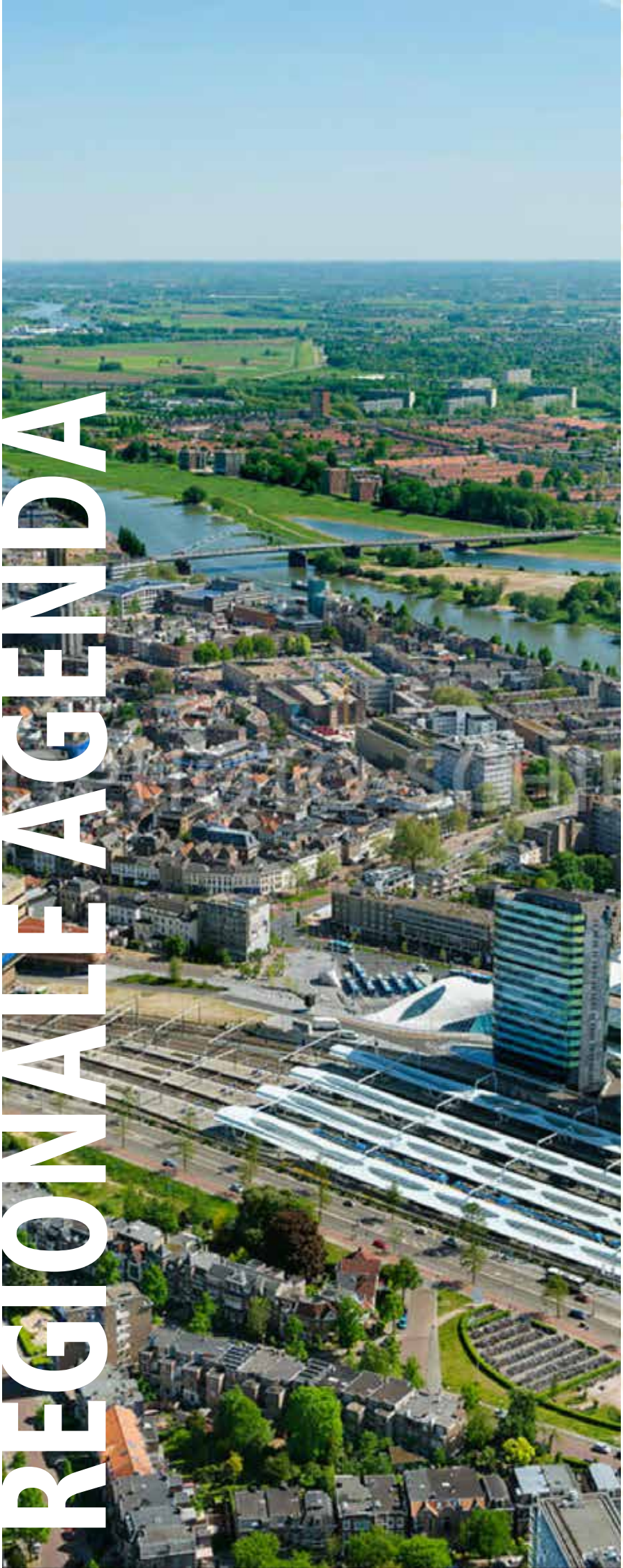

Met deze Regionale Agenda geven we richting aan de versterkte regionale samenwerking. We geven vorm en inhoud aan onze gedeelde ambitie voor kwalitatieve groene groei. Onze inzet: elkaar actief opzoeken, partijen verbinden en samen zoeken naar nieuwe kansen!

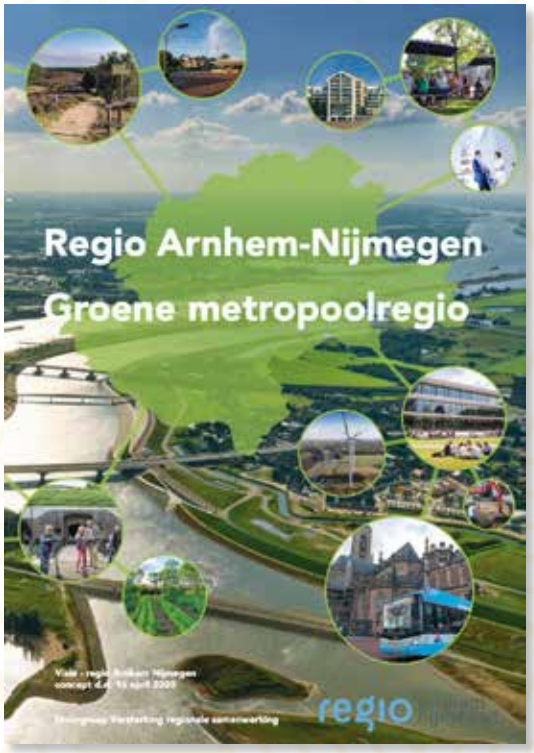

REGIONALE AGENDA REGIO ARNHEM-NIJMEGEN

Dit is de nieuwe Regionale Agenda voor de regio Arnhem-Nijmegen. Hiermee vertalen we onze gezamenlijke visie 'Groene metropoolregio' naar vijf centrale opgaven, met hierbinnen gerichte speerpunten en concrete acties. Het is de gezamenlijke agenda die richting geeft aan onze inhoudelijke samenwerking als regio: fris, innovatief, integraal en verbindend. Ons inhoudelijk kompas voor versterking van de regionale samenwerking in de komende jaren.

Ambitie: versterkte samenwerking
De regio Arnhem-Nijmegen staat voor uitdagingen op het gebied van verstedelijking, wonen, werk en bereikbaarheid, maar ook op nieuwe thema's zoals klimaat, energie, circulariteit, gezondheid en leefkwaliteit. Onze grootste uitdaging is om die opgaven op een evenwichtige manier te combineren.

We zijn een bloeiend stedelijk netwerk, maar zonder de overdruk van de Randstad. Dat willen we zo houden. We verwachten dat onze regio nog verder zal groeien, in inwoners, in werkgelegenheid, in mobiliteit. We hebben een forse woningbehoefte van circa 35.000 extra woningen tot 2030. We ondersteunen dit om onze inwoners blijvend werk en huisvesting te bieden. Maar we zien ook dat onze gekoesterde leefkwaliteit bedreigd wordt als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt. Als gemeenten willen we daarom op regionaal niveau samenwerken, met elkaar en onze partners: hoe geleiden we de groei gezamenlijk, op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit kunnen behouden? Daarom: groene groei!

Opgavegericht samenwerken
Deze centrale ambitie hebben we uitgewerkt en onderbouwd in de regionale visie 'Regio Arnhem-Nijmegen, de groene metropoolregio'. In deze visie hebben we negen uitdagingen geformuleerd vanuit urgentie, fundament, heden en perspectief. Dit zijn de uitdagingen die we in de opgaven van deze Regionale Agenda bijeenbrengen. Op deze manier komen we los van de traditionele sectoren. Immers,

resultaten voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak in samenwerking met diverse overheden én met onze private en maatschappelijke partners. De nieuwe Regionale Agenda gaat deze beweging naar samenwerking in allianties ondersteunen.

Integraal werken vraagt van gemeenten een sterke regionale samenwerking, met meer slagkracht en betere democratische legitimatie. Om slagkracht en legitimatie te kunnen verenigen kiezen we voor een opgavegerichte samenwerking, via een voortschrijdende Regionale Agenda met een beperkt aantal maatschappelijke opgaven. De opgaven in deze Regionale Agenda zijn niet meer ingedeeld naar traditionele beleidsdomeinen, maar bieden focus op concrete speerpunten vanuit een integrale blik.

Vijf integrale opgaven
Vijf opgaven staan in deze Regionale Agenda centraal. Opgaven die bepaalde sectoren en domeinen aan elkaar koppelen, en zo een samenhangend maatschappelijk vraagstuk adresseren. De opgaven bestrijken een logische 'deelverzameling' van het integraal werken: natuurlijk hangt alles met alles samen, maar deze agenda wil richtinggevend zijn en integraliteit beheersbaar en handzaam maken.

Een opgave in de Regionale Agenda voldoet aan de volgende kenmerken:

- De opgave draagt positief bij aan ontwikkeling van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's én de agenda's van hogere overheden.
- De opgave betreft een integraal maatschappelijk vraagstuk, die verbinding legt tussen meerdere sectoren en domeinen die vertaald worden in concrete acties en resultaten.
- De opgave vereist samenwerking in allianties met andere private en maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau, alsmede met andere overheden op provinciaal, rijks- en Europees niveau.
- De opgave biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau met lokale impact in meerdere gemeenten die door de regionale aanpak in hun ontwikkeling worden gestimuleerd.

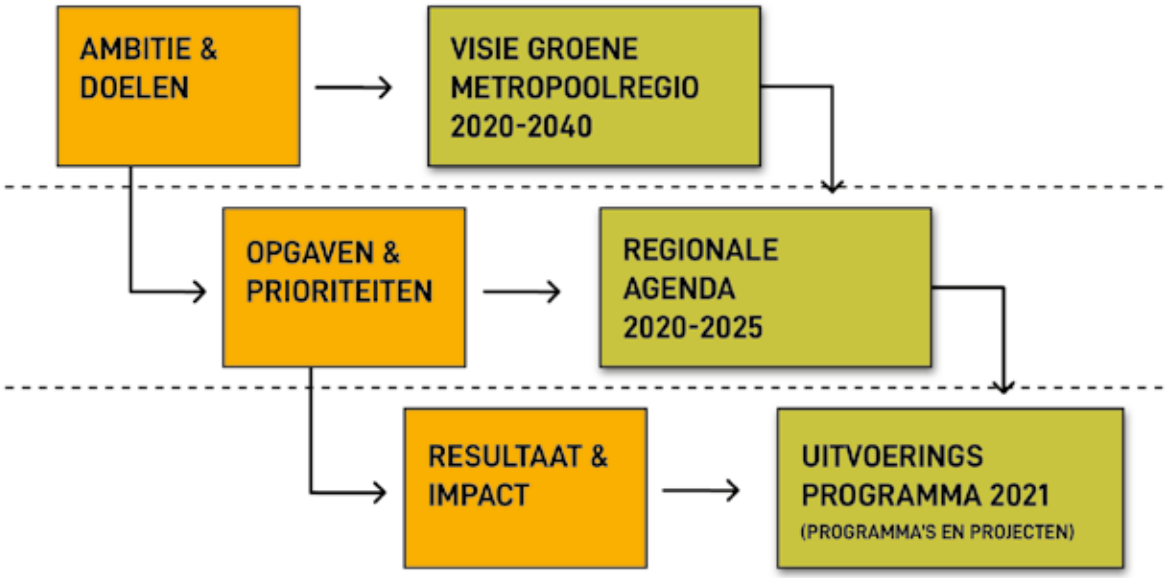

Hoofdlijnen producten regionaal versterkingsproces

Op grond van deze criteria hebben we vijf opgaven in deze Regionale Agenda uitgewerkt, die in samenhang invulling geven aan onze centrale ambitie van groene groei: de Verbonden regio, de Productieve regio, de Circulaire regio, de Ontspannen regio en de Groene groeiregio. De eerste vier opgaven combineren ieder een aantal beleidssectoren en domeinen met elkaar zodat rond die maatschappelijke vragen integraal gewerkt kan worden. De Groene groeiregio zet juist de integrale samenwerking en integrale afweging van ruimteclaims in de leefomgeving centraal, en adresseert zo de kernambitie van de visie. In de Groene groeiregio brengen we meerdere opgaven samen.

Actieagenda: speerpunten en acties
In deze Regionale Agenda hebben we handen en voeten gegeven aan de vijf integrale opgaven door per opgave prioriteit te leggen bij een select aantal speerpunten. Het zijn drie, vier, en soms vijf regionale speerpunten die inhoudelijk richting geven aan iedere ontwikkelopgave. Per speerpunt hebben we het beoogd resultaat benoemd dat we in 2025 zouden willen bereiken. Datgene dat we in de komende vijf jaar samen willen bereiken.

Bovendien hebben we ieder speerpunt vertaald naar een concreet pakket van acties. Acties waarmee een speerpunt een handelingsperspectief krijgt: dit is wat we als regio gaan doen, dit is wat we gaan ondernemen in de komende vijf jaar. Als actie benoemen we uitvoeringsacties voor projecten en programma's, maar ook acties om bepaalde onderwerpen nader te verkennen, of hiervoor lobby te organiseren of beleidsacties

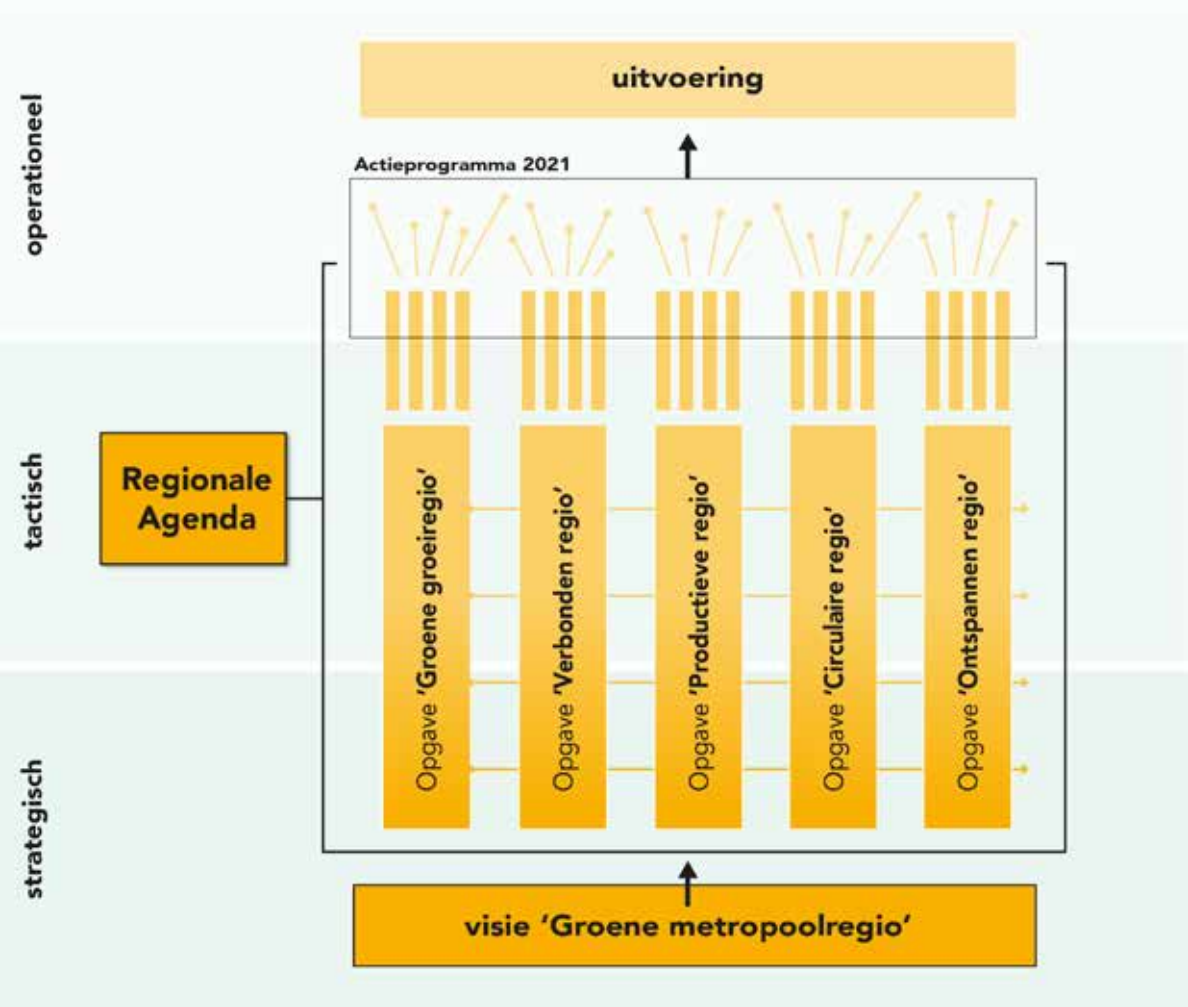

Van visie naar uitvoering via vijf regionale opgaven

voor bepaalde onderwerpen die om besluitvorming vragen of waarvoor een verankering in formeel beleid nodig is. Kortom, een divers pakket aan acties per speerpunt.

Met alle speerpunten tezamen leidt dit per opgave tot een Actieagenda met concrete acties met indicatief aangegeven fasering. Deze Actieagenda's voor iedere opgave worden de komende maanden verder uitgewerkt.

Koppeling aan lopende trajecten
Per opgave wordt in deze Regionale Agenda ook een directe koppeling gemaakt met lopende beleids- en investeringstrajecten op regionaal niveau die verbonden zijn aan de huidige structuur van onder meer de PFO's economie, wonen, mobiliteit en duurzaamheid. In de opgaven vinden alle lopende trajecten hun plaats en wordt in de uitwerking vooralsnog voortgebouwd op de ingezette lijnen en afspraken. Het bijgevoegde schema biedt een eerste overzicht van lopende trajecten die in de vijf nieuwe opgaven worden ondergebracht. En bij ieder speerpunt benoemen we de meest relevante lopende trajecten.

Resultaat van een proces van co-creatie
Deze Regionale Agenda is niet een product van een kleine kring betrokkenen, maar het resultaat van een breed proces van co-creatie met en door de 18 regiogemeenten. Als vervolg op de 'Contouren voor de Regionale Agenda' hebben we zowel voorafgaand aan de zomervakantie als erna een serie van vijf zogenoemde Regio Meet-up's georganiseerd, voor iedere opgave twee Regio-Meet-up's. Hierin zijn ambtelijke

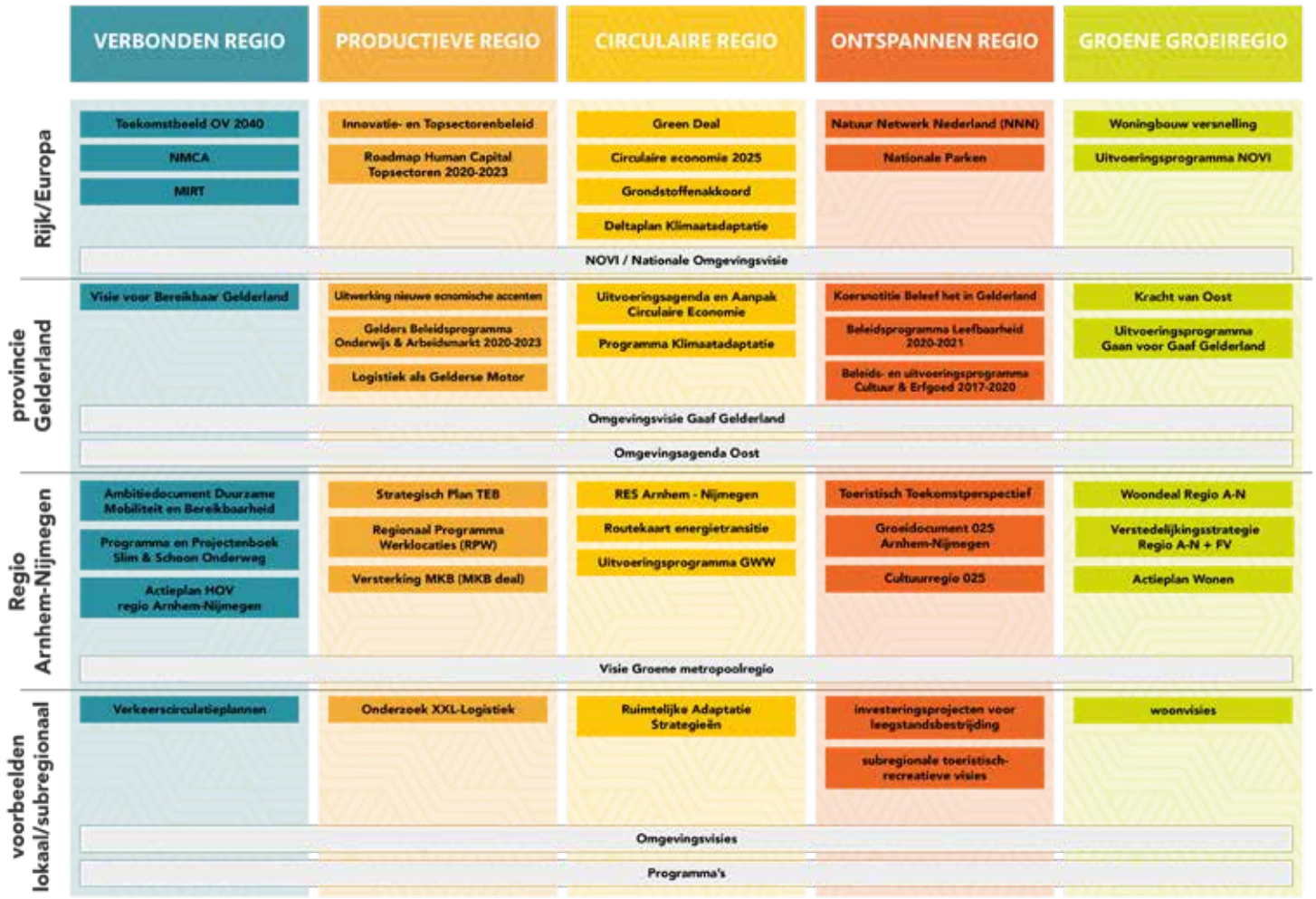

Eerste inventarisatie van lopende trajecten binnen de vijf regionale opgaven

deskundigen en vertegenwoordigers vanuit alle regiogemeenten genodigd om op een interactieve manier samen te komen tot invulling van de speerpunten en het formuleren van de acties binnen de opgaven. Tevens hebben we een zogenoemd Breed Beraad georganiseerd met en voor al onze private en maatschappelijke partnerorganisaties in de regio. Hierin zijn de benoemde speerpunten gewogen, is aansluiting gezocht met de agenda's van de partners, en hebben we alle partijen uitdrukkelijk uitgenodigd om de samenwerking met ons aan te gaan in de vijf opgaven.

Bovendien is de concept-Regionale Agenda op twee verschillende gelegenheden gepresenteerd en bediscussieerd met en door de leden van de Colleges van B&W van de 18 regiogemeenten. De bijeenkomsten Regio Ontmoet waren hier het moment voor om met elkaar in gesprek te gaan over de vijf opgaven, speerpunten en acties. Ook de raadsleden van alle 18 gemeenten hebben recent kennis genomen van de concept-Regionale Agenda via een brede online bijeenkomst en eerste vragen en signalen meegegeven. Deze bestuurlijke consultaties hebben steeds geleid tot verfijning van deze agenda.

Triple Helix-samenwerking en intentieovereenkomst

Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak en in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek). De nieuwe Regionale Agenda gaat deze beweging aanjagen en tot bloei brengen. De provincie Gelderland en The Economic Board dragen bij aan de opgaven en samen brengen we de ambitie van de regio op een hoger plan. Om deze samenwerking goed te regelen, willen de regiogemeenten, provincie en The Economic Board een nieuw bestuursakkoord sluiten. Dit bestuursakkoord en bijbehorende investeringsagenda zullen in het eerste kwartaal van 2021 worden voorbereid.

Oproep: aan de slag!

Met deze Regionale Agenda geven we richting aan de versterkte regionale samenwerking, en geven we vorm en inhoud aan onze gedeelde ambitie voor kwalitatieve groene groei. Deze agenda verbindt de verschillende gemeenten onderling en met de medeoverheden. En vormt de uitnodiging aan alle private en maatschappelijke partners die vanuit hun eigen doelstellingen willen meewerken aan de opgaven van deze regio. Zij juichen de versterking van de regionale samenwerking toe en roepen op geen nieuwe overlegvormen of gremia te creëren, maar vooral bestaande netwerken te benutten en te verbinden. Elkaar actief opzoeken, partijen verbinden en samen zoeken naar nieuwe kansen!

Maar bovenal roepen maatschappelijke partners en medeoverheden op tot actie: laten we aan de slag gaan! Innoveren en leren van experimenten, living labs, proeftuinen, en samen investeren in concrete projecten en programma's. En dat is een uitnodiging aan de regiogemeenten: samen aan de slag. Met het slagvaardig en opgavegericht samenwerken, met de internationale positionering van de regio, met de profilering als 'groene metropoolregio': de enige metropoolregio waarin op een zorgvuldige manier de groei en bloei wordt gekoppeld aan de ontspannen leefkwaliteit. Gericht op een aantrekkelijke groene metropoolregio waarin we ons allemaal thuis voelen. Nu én straks!

DE VERBONDEN REGIO

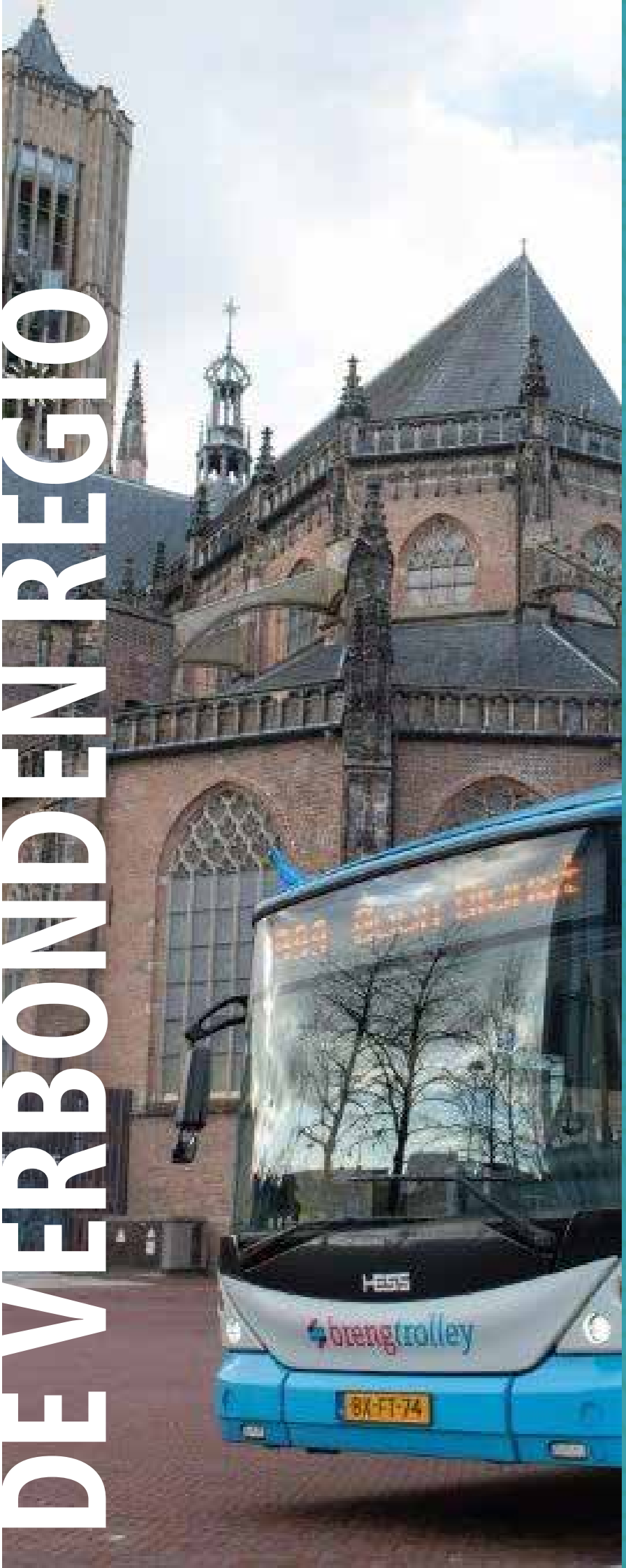

Snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

Station Mook-Molenhoek - Mook en Middelaar

AMBITIES DE VERBONDEN REGIO

Versterken van onze (inter)nationale schakelfunctie
Onze regio kent een strategische ligging tussen de Randstad en het Ruhrgebied en binnen Nederland zelf. De regio is goed verbonden via vele modaliteiten en fungeert als schakel- en knooppunt op verschillende schaalniveaus. De ambitie van de regio is om deze schakelfunctie nog beter te benutten op een duurzame en schone manier. Zo zetten wij in op betere internationale spoorverbindingen zowel richting Frankfurt (ICE) en Wenen (nachttrein) als op termijn naar Berlijn (ICE). Dit als alternatief en ter vervanging van de niet-duurzame luchtvaart naar deze bestemmingen. Het multimodale netwerk in de regio komt echter steeds meer onder druk te staan. Met de groei van de regio en de groeiende mobiliteit (in zowel reizigers als goederen) is het van belang dat zowel de bereikbaarheid als de leefkwaliteit van de regio gegarandeerd blijven. Dat is primair in het belang van onze eigen inwoners maar ook in relatie met de aansluiting op de (inter)nationale infrastructuur.

Toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk
De opgave Verbonden regio richt zich op het bereikbaar houden van de regio vanuit een brede benadering gericht op 1) het beter benutten van het huidige netwerk op slimme en nieuwe manieren; en 2) het vergroten van de capaciteit op het netwerk voor diverse modaliteiten. We werken aan speerpunten die structureel een positief effect hebben op het duurzaam gebruik van ons mobiliteitsnetwerk. Dat betekent ook (experimenteren met) nieuwe vormen van 'smart mobility', ontwikkelen van mobiliteitshubs en knooppunten en het beïnvloeden van het reizigersgedrag naar duurzame mobiliteit. Ons doel is een robuust en toekomstbestendig mobiliteitsnetwerk waarmee we de verstedelijkingsopgave kunnen opvangen en tegelijkertijd kunnen bijdragen aan de ontspannen leefkwaliteit. Hierbij passen zorgvuldige afwegingen tussen het goederenvervoer (o.a. via spoor, de zogenoemde Noordtak Betuweroute) en het toenemend reizigersvervoer (op dezelfde corridor), maar vooral ook met de leefbaarheid van de kernen en de verstedelijkingsopgaven in en langs deze corridors.

Samen werken aan duurzame mobiliteit
Snel, comfortabel, veilig, betrouwbaar en schoon reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingsrichtingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk. Samen met onze partners werken we aan een verkeersveilige omgeving en stimuleren we duurzaam reisgedrag. We zetten grotere stappen richting het beter benutten van de mobiliteitsnetwerken en richten ons daarbij specifiek op het gebruik van actieve en schone mobiliteit (fiets, openbaar vervoer, elektrisch vervoer etc.). Méér schone kilometers in onze dagelijkse verplaatsingen en die van goederen is ons streven. Samen, steviger en sterker voor een gezonde en duurzaam bereikbare regio waar het prettig wonen, werken en reizen is.

Speerpunt 1

Gebiedsgerichte corridoraanpak

Multimodale verbinding A15

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- realiseren we samen gebiedsgerichte projecten in corridors van weg, rail en water
- met goede (OV-)verbindingen naar Utrecht, Eindhoven, Zwolle én Duitsland (ICE)
- waarmee we de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk vergroten
- en met projecten bijdragen aan verbetering van de leefomgeving

Gebiedsgerichte corridoraanpak

Dit speerpunt richt zich op de ontwikkeling van de infrastructuurcorridors in de regio vanuit een gebiedsgerichte aanpak. Het gaat om het bevorderen van interne en externe verbindingen over weg, rail en water vanuit een integrale blik op de leefomgeving. Het versterken van verbindingen doen we door het beter benutten van de multimodale infrastructuur. Het vergroten van de capaciteit op het netwerk willen we koppelen aan het verbeteren van de directe leefomgeving. Voor onze inwoners, werknemers, bezoekers en passanten. Dit vraagt onder meer een zorgvuldige afwegingen tussen het goederenvervoer (per spoor) en het toenemend reizigersvervoer, maar ook met de ontwikkeling van de verstedelijking en de leefbaarheid in de kernen langs de corridors. In dit speerpunt richten we ons ook op de versterking van verbindingen tussen economische kerngebieden. Hierbij gaat het om de verbindingen met drukbezochte (werk) locaties in de regio en externe verbindingen met onze buurregio's zoals Utrecht, Eindhoven en Zwolle. Maar ook op internationaal niveau staat de verbinding met Duitsland, de ICE en de verkenning van euregionale verbindingen met het Europese achterland op de agenda.

LOPENDE TRAJECTEN

- Ambitiedocument Duurzame Mobiliteit – regio Arnhem-Nijmegen
- Programma Slim & Schoon Onderweg – regio Arnhem-Nijmegen
- A50 corridor (o.a. MIRT-verkenning Bankhoef), ViA50, etc.
- Visie voor een bereikbaar Gelderland – provincie Gelderland
- Toekomstbeeld OV 2040
- Nationale Markt- en Capaciteitsanalyse (NMCA)
- Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)

PARTNERSCHAPPEN

Vervoerbedrijven, bedrijven, eigenaren, ontwikkelaars, maatschappelijke organisaties, ondernemers- en bewonersgroepen, kennisinstellingen (RU, HAN, VHL, ROC's), provincie Gelderland, Ministerie van IenW, Ministerie van EZK, internationale partners

ACTIES

- **Regionale uitwerking Toekomstbeeld OV 2040**

Regionale vertaling van het Toekomstbeeld OV 2040 inclusief uitvoeringsagenda.

- **Verkenning van regionaal spoor in de regio**

Nadere verkenning naar functioneren en toekomst van het regionaal spoor in en vanuit de regio, gericht op regionale lijn Arnhem-Tiel, Arnhem-Doetinchem, Nijmegen-Venlo.

- **Economische analyse en lobbydocument ICE Frankfurt en Berlijn**

Nadere verkenning naar de ruimtelijk-economische effecten van de ICE naar Frankfurt en Berlijn, en op basis hiervan ontwikkelen van een lobbydocument voor beleidsontwikkeling en investeringen.

- **Uitrol van actieplan voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer**

Nadere uitwerking en uitrol van het HOV-actieplan in samenwerking met provincie en gemeenten.

- **Regionaal kader voor multimodaal netwerkmanagement**

Opstellen van een regionaal kader en ontwikkelen van een multimodaal model (incl. monitoringssysteem) voor het multimodaal netwerkmanagement voor betere beheersing en benutten van verschillende verkeers- en vervoersstromen in en door de regio.

- **Verkenning en lobby A12 spoorcorridor incl. Arnhem-Oost**

Verkenning van de gebiedsgerichte aanpak voor de A12 spoorcorridor (Schiphol-Utrecht-Arnhem/Nijmegen) inclusief spoorzone Arnhem-Oost en het opzetten van de A12 alliantie in samenhang met de bestaande gedragsaanpak A12.

- **Uitwerking gebiedsaanpak A325 corridor en de zuid- en westflank Nijmegen**

Uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak voor A325 corridor en de zuid- (A73 corridor) en westflank (A50 corridor) van Nijmegen, waarbij de capaciteits- en benuttingsmaatregelen voor infrastructuur worden gecombineerd met leefbaarheidsmaatregelen.

Corridoraanpak A12

De A12 tussen Arnhem en de Duitse grens is in beide richtingen een filegevoelig traject. Om de regio nu en in de toekomst bereikbaar te houden werkt het bedrijfsleven samen met de provincie Gelderland, de betrokken gemeenten en Rijkswaterstaat aan maatregelen voor de corridor A12 tussen Arnhem en de Duitse grens.

Speerpunt 2

Regionaal (snel)fietsnetwerk

Regionale fietsverbindingen: fietsbrug 't Groentje bij station Nijmegen Lent

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- gebruiken inwoners, werknemers en bezoekers steeds vaker de fiets
- en fietsen zij gemiddeld langere afstanden op meer verkeersveilige routes in de regio
- door uitbreiding en betere aansluiting op het lokale fietsnetwerk (woon-werk en recreatief)

Regionaal (snel)fietsnetwerk

We zetten vol in op de fiets! De fiets, zeker met de komst van de e-bike, wordt steeds populairder. Deze groeiende populariteit van de fiets stimuleren en faciliteren we richting 2025. Het doel is om al op korte termijn een sterke toename van het fietsgebruik in de regio te behalen met de positieve gevolgen voor gezondheid, luchtkwaliteit en leefomgeving van dien. Het gaat om meer mensen op de fiets krijgen dan gemiddeld, op gemiddeld gezien langere afstanden. Een uitgebreid fietsnetwerk en verkeerveilige en snelle fietsroutes zijn middelen waar we op inzetten. Enerzijds gaat dit om uitbreiding van het bestaande regionale fietsnetwerk en anderzijds om het verbeteren van de aansluiting tussen het regionale fietsnetwerk, met snelfietsroutes, en lokale fietsnetwerken. Zowel voor woon-werkverkeer als voor recreatief verkeer.

LOPENDE TRAJECTEN

- Ambitiedocument Duurzame Mobiliteit – regio Arnhem-Nijmegen
- Programma Slim & Schoon Onderweg – regio Arnhem-Nijmegen
- Visie voor een bereikbaar Gelderland – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Belangenorganisaties, bedrijven, aannemers, ontwerpers, grondeigenaren, werklocaties, kennisinstellingen (RU, HAN, VHL, ROC's), provincie Gelderland, Ministerie van IenW

ACTIES

- **Meerjarige investeringsagenda voor fietsprojecten**

Ontwikkelen van een meerjarige regionale investeringsagenda voor de fiets, gericht op een betere prioritering en programmering van (potentiele) fietsprojecten in de regio, en op een betere aansluiting tussen het regionale fietsnetwerk en stedelijke, lokale fietsnetwerken.

- **Verkenning van utilitaire fietsroutes en recreatief fietsnetwerk**

Nader verkenning naar een betere aansluiting en gebruik van utilitaire fietsroutes (voor woon-werkverkeer) op het recreatieve fietsnetwerk in de regio. Inclusief een analyse van de aansluiting op het stedelijk fietsnetwerk in relatie tot intelligente VRI's (datagedreven stoplichten).

- **Fietsstimulering: campagne 'Heel Gelderland fietst'**

Regionale uitwerking van de provinciale campagne 'Heel Gelderland fietst' met actieve gedragsstimulering om het gebruik van de fiets te vergroten door bijv. fietschallenges, in samenwerking met bedrijven, bewonersgroepen, kennisinstellingen en overheden.

- **Verkenning van nieuwe snelle fietsroutes**

Verkenning van potentieel te realiseren snelle fietsroutes tussen Wijchen en Oss, Om de Noord in Arnhem en Arnhem-Huissen, en nader verkenning van knelpunten in de aansluiting op lokale netwerken.

- **Verkenning en planvoorbereiding Westflankroute Arnhem – Elst – Nijmegen**

Nadere verkenning en planvoorbereiding voor een nieuwe (snel) fietsroute tussen Arnhem en Nijmegen via de westkant van Elst.

Snelle regionale fietsroutes

De regio werkt aan snelle fietsroutes in een regionaal netwerk. Een verfijnde hoofdstructuur voor de fiets maakt een goede verbinding tussen de verschillende kernen en de voorzieningen op fietsafstand goed bereikbaar. Voorbeelden zijn het in 2020 geopende Maaswaalpad tussen Nijmegen-Malden-Mook-Cuijk en een nieuwe snelfietsverbinding aan de westflank tussen Arnhem-Elst-Nijmegen.

Speerpunt 3

Mobiliteitshubs en knooppunten

Regionaal mobiliteitsnetwerk met ov-knooppunten: stationsomgeving Wijchen

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- realiseren we met partners (nieuwe) mobiliteitshubs en knooppunten in stad en regio
- waar we nieuwe vormen van duurzame mobiliteit aanbieden (deelvervoer, elektrisch, MaaS)
- 'mobiliteit op maat' bieden voor vraagafhankelijk vervoer in de regio
- en zo een betere koppeling maken tussen het regionale en stedelijke infrastructuurnetwerk

Mobiliteitshubs en knooppunten

Dit speerpunt richt zich op het zo efficiënt mogelijk verknopen van multimodaliteit op strategische locaties en het versterken van multimodale ketens in stad en regio. Met de ontwikkeling van knooppunten en mobiliteitshubs werken we samen met onze partners aan steeds beter bereikbare faciliteiten in de regio. Het gaat om het aanbieden van alternatieven op het gebruik van de auto en de verkeersdeelnemer te verleiden de overstap te maken op actieve en duurzame vormen van mobiliteit. Het kan hier gaan om fysieke ontwikkeling van knooppunten of de ontwikkeling van ehubs, deelvervoer, elektrisch vervoer en Mobility as a Service constructies. Waarbij we inspelen op vraagafhankelijk vervoer in de kleinere kernen van de regio met mobiliteit op maat constructies. Hier trekken we samen in op. De knooppunten en mobiliteitshubs fungeren als scharnierpunten tussen regionale en lokale netwerken en maken het reizen door de regio voor een bredere groep (betaalbaar) beschikbaar. Op de knooppunten en mobiliteitshubs maken we de koppeling tussen het regionale mobiliteitsnetwerk en lokale (drukbezochte) plekken, werklocaties en voorzieningen. Een integrale benadering staat ook hier centraal waarbij we de leefomgeving van inwoners, werknemers en bezoekers verbeteren.

LOPENDE TRAJECTEN

- Visie voor een bereikbaar Gelderland – provincie Gelderland
- Ambitiedocument Duurzame Mobiliteit – regio Arnhem Nijmegen
- Programma Slim & Schoon Onderweg – regio Arnhem Nijmegen
- Actieplan HOV – regio Arnhem-Nijmegen

PARTNERSCHAPPEN

Projectontwikkelaars, (institutionele) investeerders, vervoerders, provincie Gelderland, Ministerie van EZK, Ministerie van IenW

ACTIES

- **Meerjarige investeringsagenda 'Hubs en knooppunten' ontwikkelen**

Ontwikkelen van een meerjarig regionaal investeringsprogramma voor de realisatie van mobiliteitshubs en knooppunten binnen de regio.

- **Ontwikkelen van 1e fase investeringsimpuls mobiliteitshubs**

Verkenning, planvoorbereiding en verkenning van 1e fase investeringsimpuls in mobiliteitshubs, w.o. spoorknoop Arnhem-Zuid, hub station Nijmegen Goffert, hub station Nijmegen Dukenburg, Zevenaar-Oost en P&R Zevenaar, hub station Rheden, Druten, Kronenburg Arnhem, Waalfront Nijmegen, in combinatie met fietsparkeren op deze hubs.

- **Verkenning en lobby stationsgebied Nijmegen**

Nadere planvoorbereiding en realisatie van het stationsgebied Nijmegen, inclusief verbetering van de kwaliteit van de stationsomgeving met het oog op de realisatie van wonen en werken in de directe omgeving. Deel van de uitvoering start in 2023 aan de westkant van het station.

- **Mobiliteit op Maat (i.r.t. hubtaxi)**

Planvoorbereiding en voorbereiding van implementatie 'Mobiliteit op Maat' 2022 in relatie tot het project hubtaxi van de provincie Gelderland.

Stationsgebied Nijmegen

Om het groeiend aantal reizigers op te vangen wordt de oostkant van het stationsgebied Nijmegen aangepast. De fietsroute voor het station zal worden verdiept, zodat fietsers en voetgangers elkaar niet in de weg zitten. Met een grote ondergrondse fietsenstalling en uitbreiding van het busstation wordt het station aantrekkelijker voor het gebruik van openbaar vervoer.

Speerpunt 4

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit

Gedragsaanpakken mobiliteit: Slim Spitsen Waalbrug

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- maken meer inwoners, werknemers en bezoekers gebruik van duurzame vormen van mobiliteit
- door een actieve beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuze
- met een goede samenwerking tussen werkgevers, mobiliteitsaanbieders en overheden
- waardoor de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk beter wordt benut

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit

Dit speerpunt richt zich op gedragsbeïnvloeding van verkeersdeelnemers in de regio vanuit het programma Slim & Schoon Onderweg. In dit programma werken de 18 regiogemeenten samen aan een beter bereikbare en schonere regio. Met diverse oplossingen helpen we inwoners en werkgevers om duurzamer, slimmer, sneller en gezonder te reizen. Met actieve beïnvloeding van het mobiliteitsgedrag is nog een wereld in te winnen. Hiervoor zoeken we naar nieuwe partnerschappen: werkgevers, mobiliteitsaanbieders, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties slaan de handen ineen. Het gaat om samen experimenteren en het opschalen van effectieve oplossingen. Met slimme maatregelen maar ook met het slim benutten van informatie en data die beschikbaar is over het mobiliteitssysteem. Het doel is het beter benutten van de het mobiliteitsnetwerk door ons, in plaats van met grotere en meer kostbare infrastructurele ingrepen, nadrukkelijk te richten op de beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuzen. Hierbij past ook extra aandacht voor het verbeteren van de verkeersveiligheid waarvoor in 2019 het Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid is getekend. Hiervoor werkt regio al samen met de provincie en het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid aan onder meer een integraal en uniform verkeersveiligheidsbeleid.

LOPENDE TRAJECTEN

- Programma Slim & Schoon Onderweg – regio Arnhem-Nijmegen
- Visie voor een bereikbaar Gelderland – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Vervoerders, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, werkgevers, dataspecialisten, communicatiespecialisten, provincie Gelderland, Ministerie van IenW

ACTIES

- **Uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg**

Uitvoeringsprogramma werkpakketten 'Slim & Schoon Onderweg' in drie programmalijnen: programmalijn 1 SAMEN (gedragsverandering – o.a. Gedragsaanpak A12, werkgeversaanpak); programmalijn 2: SLIM (slimme wegen – o.a. data op orde, i-VRI's); programmalijn 3: SCHOON (o.a. E-hubs, deelmobiliteit, duurzame last mile logistiek).

- **Communicatie en monitoring gedrag en verkeersdeelname**

Ontwikkelen van regionale campagnes gericht op werknemers, werkgevers, bewoners en bezoekers voor verduurzaming van hun mobiliteitsgedrag, en digitale monitoring van de verkeersdeelname, en analyse van mobiliteitsdata.

- **Verkenning en realisatie van innovatieve mobiliteitsprojecten**

Verkenning en realisatie van innovatieve projecten, inclusief subsidies hiervoor, van duurzame pilots of experimenten in de regio voor vernieuwende vormen van duurzame mobiliteit.

- **Regionale uitwerking Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV)**

De regio initieert en coördineert regionale studies die bijdragen aan de kaders van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) inclusief het opstellen van een meerjarige agenda van gemeentelijke projecten in het kader van het SPV.

Digitaliseringsopgave van mobiliteitsdata

Wegbeheerders zijn eigenaar of beheren diverse data-items en vormen dus een belangrijke bron van data. Zij profiteren van een efficiënter gebruik van het verkeersnetwerk als diensten grootschalig worden gebruikt. Doel is om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor productie, beheer en kwaliteitsborging van publieke mobiliteitsdata in de regio. Hiermee kunnen we efficiënter werken in onze werkprocessen en komt er meer data beschikbaar voor monitoring van beleidskeuzen.

Opgave Verbonden regio

Actieagenda

speerpunt 1

GEBIEDSGERICHTE CORRIDORAANPAK

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Regionale uitwerking Toekomstbeeld OV 2040	beleidsactie	lopend	
Verkenning van regionaal spoor in de regio	verkenning	starten na 2021	
Economische analyse en lobbydocument ICE Frankfurt en Berlijn	beleidsactie, lobby	lopend	
Uitwerking van actieplan voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer	uitvoering	starten in 2021	
Regionaal kader voor multimodaal netwerkmanagement	beleidsactie, uitvoering	starten in 2021	
Verkenning en lobby A12 spoorcorridor incl. Arnhem-Oost	verkenning, lobby	starten in 2021	
Uitwerking gebiedsaanpak A325 corridor en de zuid- en westflank Nijmegen	uitvoering	lopend en starten in 2021	

speerpunt 2

REGIONALE (SNEL)FIETSROUTES

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Meerjarige investeringsagenda voor fietsprojecten	beleidsactie, lobby	lopend	
Verkenning van utilitaire fietsroutes en recreatief fietsnetwerk	verkenning	starten in 2021	
Fietsstimulering: campagne 'Heel Gelderland fietst'	uitvoering, lobby	lopend	
Verkenning van nieuwe snelle fietsroutes	verkenning	starten in 2021	
Verkenning en planvoorbereiding Westflankroute Arnhem – Elst – Nijmegen	uitvoering	starten in 2021	

speerpunt 3

MOBILITEITHUBS EN KNOOPPUNTEN

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Meerjarige investeringsagenda 'Hubs en knooppunten' ontwikkelen	beleidsactie, lobby	starten in 2021	
Ontwikkelen van 1e fase investeringsimpuls mobiliteitshubs	uitvoering	lopend	
Verkenning en lobby stationsgebied Nijmegen	verkenning, lobby	lopend	
Mobiliteit op Maat (i.r.t. hubtaxi)	uitvoering	starten na 2021	

speerpunt 4

GEDRAGSAANPAK DUURZAME MOBILITEIT

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Uitvoeringsprogramma Schoon Onderweg en Verkeersveilige omgeving	beleidsactie	lopend	
Communicatie en monitoring gedrag en verkeersdeelname	verkenning, uitvoeren	starten in 2021	
Verkenning en realisatie van innovatieve mobiliteitsprojecten Slim & Schoon	verkenning, uitvoeren	lopend	
Regionale uitwerking Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV)	beleidsactie, uitvoering	starten in 2021	

DE PRODUCTIEVE REGIO

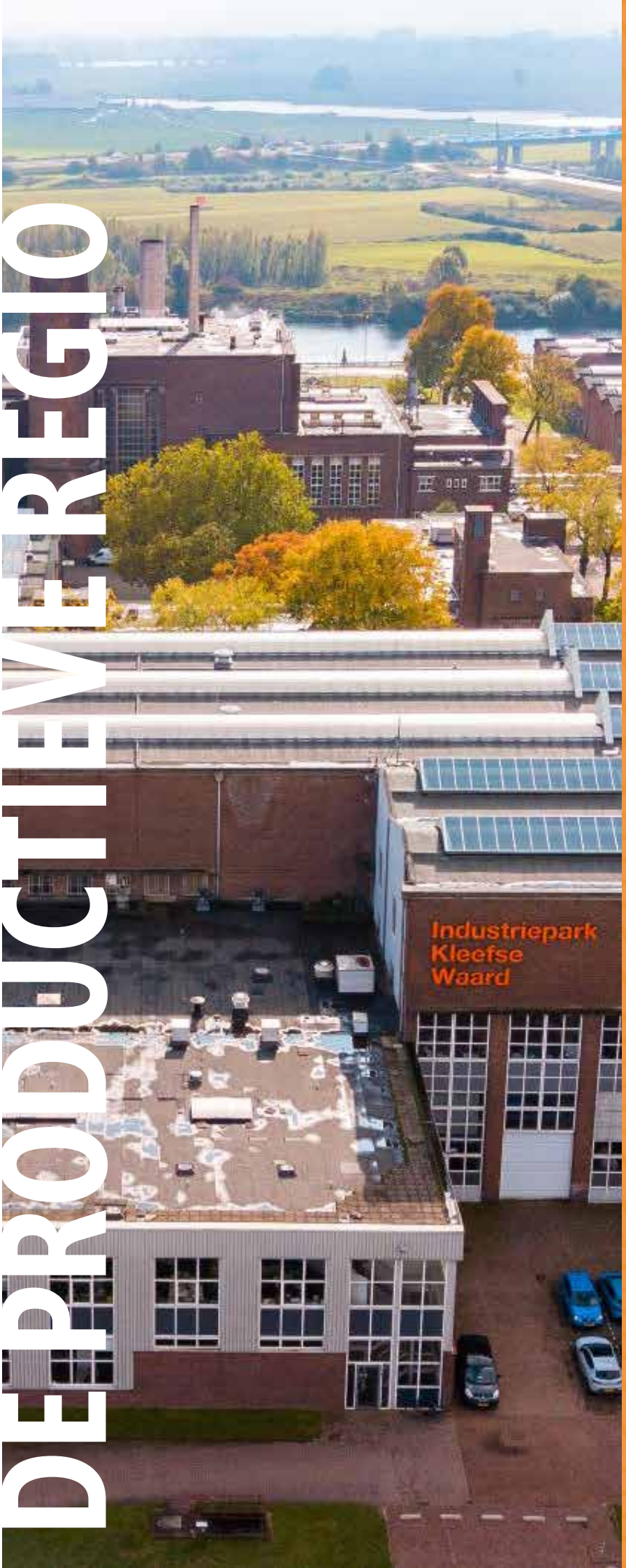

We investeren in de structuurversterking en innovatiekracht van onze economie. Vanuit een brede economische basis versterken we de positie en productiviteit van onze bedrijven, het innovatieve vermogen en de doorstroming naar beschikbaar werk voor iedereen.

Bedrijventerrein Schoenaker - Beuningen

AMBITIES DE PRODUCTIEVE REGIO

Economische structuurversterking
De regio Arnhem-Nijmegen is meer en meer in ontwikkeling als een compleet stedelijk netwerk. Ruimtelijk, economisch en maatschappelijk. We zien de synergie tussen de twee steden en stad en ommeland groeien. Synergie tussen de verschillende verzorgingsgebieden, werklocaties en woonlocaties. De forse woningbouwopgave waar we voor staan vraagt ook om een gezamenlijke inspanning om te zorgen voor voldoende werkgelegenheid. We zetten ons gezamenlijk in voor een versterking van de economische basis, waarin bedrijven zich willen vestigen en kunnen groeien. Dit is belangrijk voor de werkgelegenheid en de welvaart van onze inwoners. Vanuit de versterkte regionale samenwerking kunnen we op een aantal thema's bijdragen aan deze structuurversterking, het innovatieve vermogen van onze economie en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Innovatiekracht en banengroei
De regio Arnhem-Nijmegen creëert ruim 70% van het Gelderse aandeel in het Bruto Binnenlands Product (BBP). Er is veel innovatiekracht geconcentreerd in onze regio en de vestigingskwaliteit van onze werklocaties scoort boven het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd zien we de opgave om onze de kwaliteiten van onze regio steviger te profileren en de economische potenties beter te benutten. We versterken daarom onze inzet op innovatiekracht in de iconische clusters Energy, Health & Hightech en de cross-over met Food. Dit legt de basis voor een sterkte (inter)nationale positie en productiviteit van toonaangevende bedrijven. Dit sterke economische profiel zorgt ervoor dat onze regio interessant is voor talenten. De ambitie is groei te faciliteren en aan te jagen voor een forse banengroei in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio. Dit doen we samen met The Economic Board en andere betrokken partijen.

Topsectoren, werklocaties en human capital
We zetten in op behoud en aantrekken van (nieuwe) bedrijvigheid in de regio. Op verschillende niveaus: van zelfstandigen en start-ups tot het MKB en internationals. We versterken de kwaliteiten van de werklocaties, zodat nieuwe bedrijven zich vestigen en dat ondernemerschap en innovatie gestimuleerd worden. We verbinden lokale bedrijven, instellingen en activiteiten aan de topsectoren en bieden synergievoordelen en ondersteuning bij het uitwerken van ideeën tot concrete projecten.
We zetten in op de ontwikkeling van campussen en het opwaarderen van onze werklocaties door herstructurering en duurzame transformatie. We versterken de samenwerking met partijen in het onderwijs, gericht op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, passend bij de vraag van ondernemers en de skills van werknemers en werkzoekenden.

Speerpunt 1

Ontwikkeling van (inter)nationale clusters

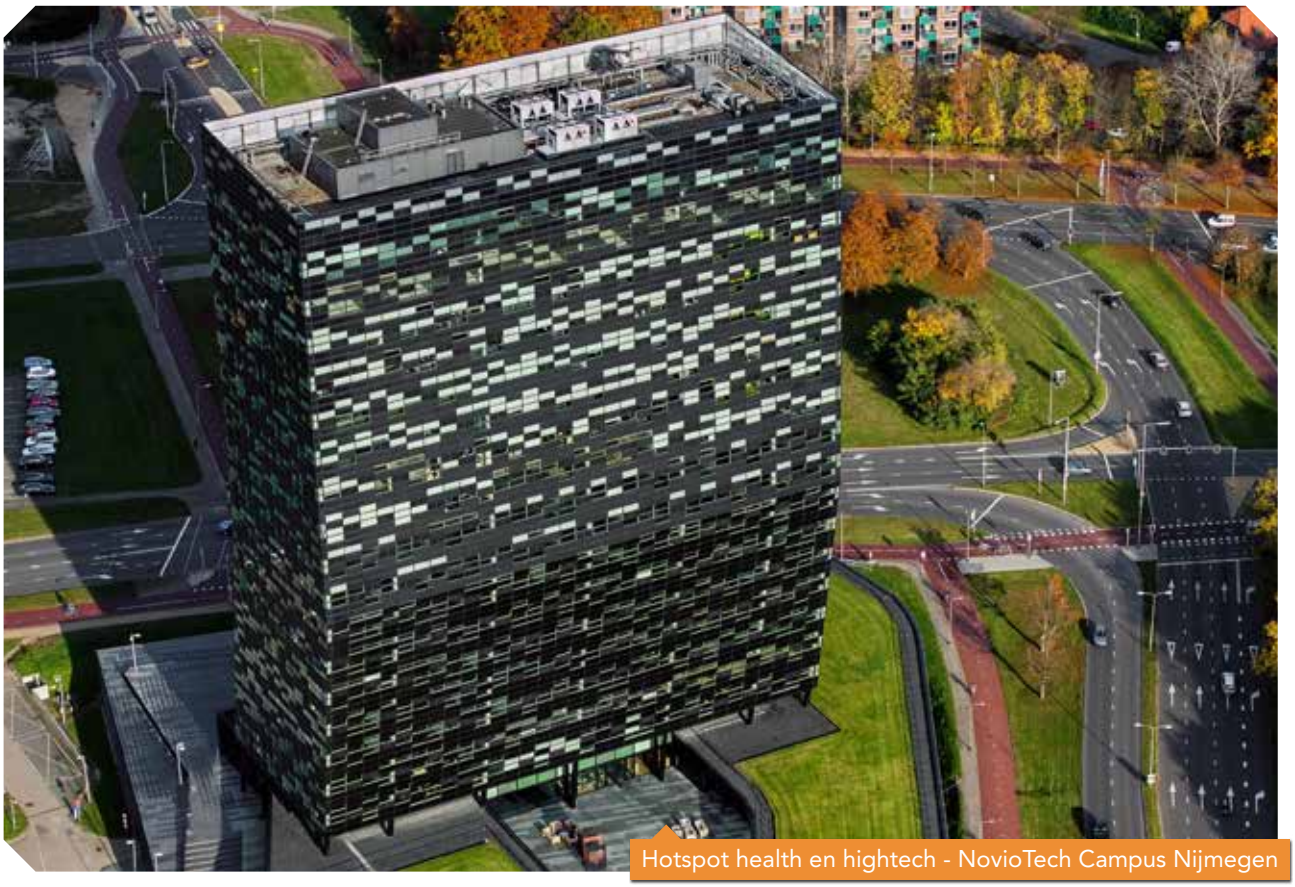

Hotspot health en hightech - NovioTech Campus Nijmegen

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- zijn we zichtbaar als (inter)nationaal toonaangevende regio
- op innovaties en sleuteltechnologieën op gebied van health, hightech en energy
- zetten we deze innovaties in voor onze maatschappelijke opgaven (o.a. meer banen)
- en werken we met Foodvalley samen aan crossovers tussen health en food

Ontwikkeling van (inter)nationale clusters

Dit eerste speerpunt is gericht op de doorontwikkeling van de (inter)nationale clusters health en hightech, en energy, met crossovers naar food. De ambitie is om deze topsectoren – waarin onze regio al voorop loopt – nóg verder te versterken en internationaal toonaangevend te maken. Onze regio is ook sterk in de mogelijkheden voor directe implementatie en innovatieve toepassingen ervan met proefopstellingen, prototypen of nieuwe toepassingsmogelijkheden. Onze innovatieve krachten in health, hightech en energymoeten we ook vooral (inter) nationaal zichtbaar maken, met toepassingsgerichte innovaties en sleuteltechnologieën volop in de schijnwerpers. De zichtbaarheid kunnen we verbeteren door innovaties en initiatieven beter te bundelen en onze lobby beter te structureren. Bovendien zijn er veel kansen om de ontwikkeling van onze topsectoren in te zetten voor de maatschappelijke opgaven waarvoor de regio staat, zoals energietransitie, een gezonder klimaat maar ook de groei van nieuwe banen op alle niveaus. We zien volop mogelijkheden voor een nauwe samenwerking met Foodvalley. Met name op het gebied van (agro)food zijn hier cross-overs te verkennen met de topsectoren health en hightech. En dit geldt evenzeer voor cross-overs met de foodsector binnen onze regio (zoals met Next Garden en Van Hall Larenstein). De uitvoering van dit speerpunt ligt voor een belangrijk deel in handen van The Economic Board.

LOPENDE TRAJECTEN

- Strategisch en Tactisch Plan TEB – The Economic Board
- Economische beleidsplannen van gemeenten
- Een Economie voor de Toekomst – provincie Gelderland
- Uitwerking nieuwe economische accenten – provincie Gelderland
- Innovatie- en topsectorenbeleid – Ministerie van EZK

PARTNERSCHAPPEN

Start-ups, kennis- en technologie bedrijven, institutionele en private investeerders, maatschappelijke instellingen, kennisinstellingen (RU, HAN, ROC's), Health Valley Nederland, The Economic Board, Oost NL, provincie Gelderland, Ministerie van EZK

ACTIES

- **Betekenis van health&hightech, energy en food voor regiogemeenten uitwerken**

Nader uitwerken van de koppeling van de (inter)nationale clusters aan bedrijven en instellingen in de verschillende regiogemeenten en verkennen van kansen voor verdere netwerk- en clustervorming in de regio voor bedrijven, kennisinstellingen en gemeenten.

- **Acceleratieprogramma imec iStart doorontwikkelen**

We ondersteunen de ontwikkeling van het iStart acceleratieprogramma (van imec) om nieuwe innovaties te stimuleren bij start-ups en scale-ups op het gebied van health, hightech en crossovers met food.

- **Ontwikkeling van het Chip Integration Technology Centre**

Uitvoering geven aan de verdere ontwikkeling van Chip Integration Technology Centre (CITC) als brandpunt van de kennisontwikkeling op gebied van hoogwaardige chiptechnologie in de regio en inzet van toepassingsmogelijkheden.

- **ConnectR – innovatielab voor sleuteltechnologieën energy en mobiliteit**

Verdere ontwikkeling ondersteunen van 'ConnectR' op het IPKW Arnhem als hét (inter)nationale innovatielab – het flagship – voor nieuwe sleuteltechnologieën op het gebied van energie en mobiliteit, bijv. op batterijtechnologie.

- **Roadmap Artificial Intelligence for Life uitvoeren**

Doorontwikkelen van het regionale bedrijfsleven op gebied van Artificial Intelligence (AI) met nieuwe projecten, prototypen en onderzoek in de AI Hub Oost-Nederland met crossovers naar andere regio's (w.o. Brainport Eindhoven en Twente).

- **Uitvoering geven aan supportprogramma's Briskr 2.0, Startlife en Orion**

De programma's Briskr 2.0, Startlife en Orion zijn brede supportprogramma's voor bedrijven voor brede ondersteuning in kennis, techniek, faciliteiten, ondernemerschap en financiering op het gebied van health & hightech en energy.

- **Beter gestructureerde lobby en profilering van de (inter)nationale clusters**

Economische kennis, innovaties en initiatieven in de regio beter bundelen en extern uitdragen door een beter gestructureerde lobby voor beleidskoppelingen en subsidie- en investeringsfondsen bij het Rijk en in Europese verband.

Chip Integration Technology Center (CITC)

Dit topcentrum voor innovatie in chipintegratie en fotonica is een koploper op het gebied van Hightech, één van de regionale topsectoren. Op de Nijmeegse Novio Tech Campus werken vijftien verschillende bedrijven en kennisinstellingen samen om nieuwe technologieën en toepassingen mogelijk te maken.

Speerpunt 2

Vestigingskwaliteit van werklocaties

Campus Heyendaal - Nijmegen

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- worden de werklocaties in onze regio hoger gewaardeerd door ondernemers
- op het gebied van bereikbaarheid, voorzieningen en duurzaamheid
- en draagt de leefkwaliteit van wonen en landschap substantieel bij aan onze vestigingskwaliteit

Vestigingskwaliteit van werklocaties

De regio kent allerlei werklocaties, in verschillende soorten en maten, van bedrijventerreinen tot binnensteden en campuslocaties. In en rond de steden maar ook in de omliggende kernen. Deze werklocaties worden gewaardeerd door ondernemers en werknemers, maar onze ambitie is om die waardering van onze werklocaties flink boven het gemiddelde te laten stijgen. Ten eerste gaat het om een betere afstemming van vraag en aanbod van werklocaties in verschillende deelmarkten, en uitvoering van regionale afspraken in het kader van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Hiernaast gaat het om het versterken van de vestigingskwaliteit van de toplocaties in de regio, en de campuslocaties in het bijzonder, met een goede bereikbaarheid, hoog niveau voorzieningen en duurzaamheid in een hoogwaardige ruimtelijke setting. Ook het duurzaam en toekomstbestendig maken van reguliere, gemengde bedrijventerreinen vraagt om een regionale aanpak. Herstructurering en soms transformatie zijn nodig om deze werklocaties weer 'bij de tijd' te krijgen en te laten voorzien in veranderde behoeften van ondernemers en werknemers op gebied van bereikbaarheid, voorzieningen, groen, uitstraling en duurzaamheid. Hierbij past een brede benadering met een koppeling naar wonen en woonklimaat en kwaliteit van het landschap als belangrijke vestigingsfactoren voor (nieuwe) bedrijvigheid in de regio.

LOPENDE TRAJECTEN

- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) – regio Arnhem-Nijmegen
- Verstedelijkingsstrategie – regio Arnhem-Nijmegen / Foodvalley

PARTNERSCHAPPEN

Grond- en vastgoedeigenaren, ondernemers(verenigingen) en grote bedrijven, projectontwikkelaars, beleggers, kennisinstellingen (RU, HAN, ROC's), The Economic Board, provincie Gelderland, Ministerie van EZK, Ministerie van BZK

ACTIES

- **Uitvoering van Regionaal Programma Werklocaties (RPW)**
Beleidsmatige vertaling en uitvoering van het Regionaal Programma Werklocaties in lokale plannen voor afstemming vraag en aanbod, herstructurering en kwaliteitsverbetering van werklocaties, onder leiding van het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW).

- **Regionale campuslocaties verder doorontwikkelen**
Bijzondere campuslocaties, met een clustering van specifieke bedrijven en toeleveranciers rond een bepaald profiel/branche, doorontwikkelen als campuslocatie met een (inter)nationale uitstraling. NovioTech Campus, Universiteitscampus Heyendaal, IPKW Arnhem en Arnhems Buiten zijn voorbeelden.

- **Impuls voor duurzame energie op werklocaties in de regio**
Versterking van de gebiedsontwikkeling van werklocaties gericht op gebruik van duurzame energie op werklocaties zoals laadpaleninfrastructuur, waterstof noodstroomvoorziening Rijnstate ziekenhuis Arnhem, de Energy Hub rond de AVR Duiven, het ontwikkelen van een waterstofcluster, of voor duurzaam energiegebruik Next Garden.

- **Herstructurering van gemengde bedrijventerreinen**
Verkennen van een regionaal herstructureringsprogramma voor gemengde bedrijventerreinen en werklocaties in de regio waar een verbetering van het ruimtegebruik, bereikbaarheid, voorzieningen en gemeenschappelijk parkmanagement van waarde is. Gericht op veiligheid, leefbaarheid, human capital en duurzaamheid. Inzet van instrument stedelijke kavelruil.

Bedrijventerrein Tatelaar/ Hengelder – Zevenaar

De bedrijventerreinen Tatelaar en Hengelder in Zevenaar zijn gemengde bedrijventerrein die op sommige plekken aan vernieuwing toe zijn. Door herstructurering van de kavelstructuur, clustering van bedrijven, pleksgewijze integratie met wonen en kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte en de uitstraling worden deze bedrijventerreinen weer aantrekkelijke vestigingsplekken.

Speerpunt 3

Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt

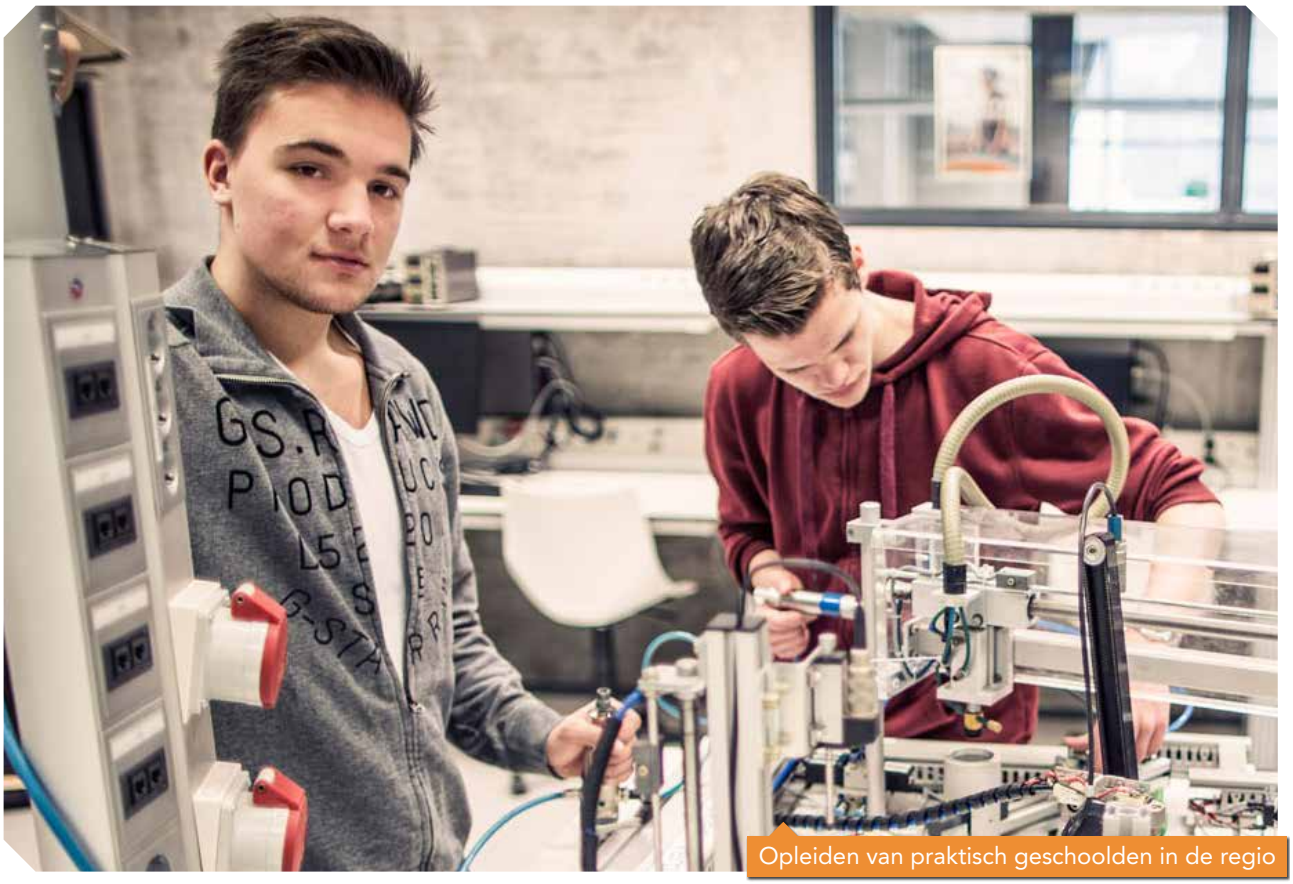

Opleiden van praktisch geschoolden in de regio

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- hebben we een wendbare arbeidsmarkt waardoor het aantal banen in de regio is gegroeid
- en realiseren bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in de regio steeds meer samen
- in projecten die zorgen voor een betere aansluiting van MBO, HBO en WO op de arbeidsmarkt

Human capital – onderwijs en arbeidsmarkt

Human capital is een belangrijk vraagstuk dat bij veel regiogemeenten hoog op de agenda staat. Het doel is het ontwikkelen van een wendbare regionale arbeidsmarkt door 'een leven lang leren' van werknemers en (nieuwe) werkzoekenden op de arbeidsmarkt. Met een betere koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt, en gericht op meer baankansen tot 2025. Innovatieve ontwikkelingen in de topsectoren health&hightech en energy bieden nieuwe uitdagingen voor hooggekwalificeerde werknemers. Dit vraagt om het vasthouden van hoogopgeleide talenten na afronding van hun studie op Radboud Universiteit of aan een van de hogescholen in de regio. Ook voor praktische geschoolden bieden deze sectoren nieuwe kansen. Deze kansen zijn er ook op het gebied van circulaire economie en verduurzaming. En die kansen beperken zich niet tot de steden, maar zijn van betekenis voor alle regiogemeenten. We willen inzetten op bij- of omscholing op verschillende opleidingsniveaus, van WO tot praktisch geschoolden, bijvoorbeeld in grondstoffenbeheer of installatietechniek. Het speerpunt richt zich op intensiveren van de samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en gemeenten in een vroeg stadium in onderwijstrajecten. Met concrete projecten zorgen we voor een betere aansluiting van MBO, HBO en WO op de vraag en behoeften van het regionaal bedrijfsleven. De uitwerking van het speerpunt Human capital doen we in nauwe samenwerking met The Economic Board.

LOPENDE TRAJECTEN

- Randvoorwaardelijk cluster Human Capital – The Economic Board
- Gelders beleidsprogramma Onderwijs en arbeidsmarkt 2020-2023 – provincie Gelderland
- Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023

PARTNERSCHAPPEN

Bedrijfsleven, ondernemersverenigingen, (sub)regionale werkbedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen, UWV, Liemers Ambassade, The Economic Board, provincie Gelderland, Ministerie van VWS, Ministerie van EZK

ACTIES

- **Regiobrede Human Capital Agenda ontwikkelen**

Ontwikkelen van een beleidsagenda voor Human Capital voor alle regiogemeenten tezamen voor een betere aansluiting van werkzoekenden op behoeften van het regionale bedrijfsleven en voor een betere aansluiting van onderwijs (MBO, HBO en WO) op de regionale arbeidsmarkt.

- **Netwerkvorming tussen regionale bedrijfsleven – onderwijs – overheid versterken**

Versterken van coalities met private en maatschappelijke partners om (sub)regionale programma's te ontwikkelen voor een 'leven lang ontwikkelen' met learning communities, Fieldlabs, Skillslabs en Communities of Practice (CoP). Ook een regionaal Techniekpact of Katapult, en lectoraten en practoraten kunnen helpen om innovaties regionaal te laten renderen in onderwijs en bedrijven.

- **Ontwikkelen van regionale pilot Skills Lab**

Verkennen en ontwikkelen van de 'Skills Lab' als regionale pilot om kennis, kunde en vaardigheden van werknemers en werkzoekenden te verbeteren door bij- en omscholing naar passend werk. En vanuit werkgeversperspectief nieuwe vaardigheden te ontwikkelen die passen bij de maatschappelijke behoeften van de New Economy in termen van diensteneconomie, innovaties, toegepaste technologie en duurzaamheid.

- **Hybride leer-werkomgevingen voor praktisch geschoolden**

Ontwikkelen van hybride leer-werkomgeving voor VMBO, MBO en HBO in de regio, verbonden aan specifieke werklocaties in logistiek, electronica, energie of maak-, food- en consumentenindustrie, waar innovaties, werken en leren dicht op elkaar worden georganiseerd met ook hybride rollen voor ondernemers als opleiders en praktijkbegeleiders.

- **Energie in Stroom**

De energietransitie gebruiken we als middel om duurzame baankansen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en voor zij-instromers/doorstromers. Dit project is al opgestart i.s.m. Arnhem, Nijmegen, TEB en wordt opgetild op regionaal niveau en uitgebreid met partners als corporaties, bouwers, installatiebranche, producenten, leveranciers en onderwijsinstellingen.

Regionaal Skills Lab

In samenwerking met House of Skills Amsterdam denken we na over een regionaal 'Skills Lab' dat samen met bedrijven werkt aan een matching tool tussen werknemer en werkgever. Gericht op de vaardigheden van (potentiële) werknemers. Het uitgangspunt is een wendbare arbeidsmarkt en meer uitwisseling tussen sectoren.

Speerpunt 4

Ondernemerschap in het MKB

Hotspot voor ondernemerschap - Modekwartier Arnhem

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- hebben we in de regio meer start-ups en nieuwe bedrijven in retail, horeca en andere MKB
- stimuleren we ondernemerschap via (lokale) broedplaatsen, training en opleidingen
- en verbinden we ondernemers aan kennis- en investeringsnetwerken in regionaal en nationaal verband

Ondernemerschap in het MKB

Met dit speerpunt willen we een flinke impuls geven aan de ontwikkeling van het MKB in de regio. Het MKB zorgt voor een brede basis in onze regionale economie en zit als het ware 'onder de motorkap'. In deze veranderende tijden moet ook het MKB in beweging blijven. En het stimuleren van het ondernemerschap zorgt voor nieuwe dynamiek in de regio. Met innovatieve ondernemers, met start-up's en scale-up's, gericht op nieuwe behoefte en ontwikkelingen in de retail, horeca, makers-industrie of andere vormen van MKB. Het MKB levert een grote bijdrage aan de innovatiekracht van de regio, waarvoor we het ondernemerschap willen stimuleren. Veel MKB'ers hebben echter niet voldoende kennis, kunde of slagkracht om te kunnen groeien, zeker niet als starter. Hiervoor zijn trainingen, broedplaatsen, opleidingen en het verbinden van ondernemers aan regionale kennis- en investeringsnetwerken het streven. Zo geven we ook een flinke impuls aan de digitalisering via de MKB-deal voor onze regio. Daarnaast sluiten we aan op provinciale en landelijke MKB-programma's.

LOPENDE TRAJECTEN

- MKB-deal – regio Arnhem Nijmegen
- Een Economie voor de Toekomst – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Ondernemers(verenigingen), koepelorganisaties, start-ups, bedrijven, Kamer van Koophandel, institutionele en private investeerders, The Economic Board, provincie Gelderland, Ministerie van EZK

ACTIES

- **MKB-deal voor digitalisering en uitvoering ervan**

Uitvoering geven aan de MKB-deal voor de regio, waarbij de 18 regiogemeenten tezamen met belangen- en ondernemersverenigingen met provincie en Ministerie van EZK willen afspreken om 1,6 miljoen te investeren in de periode 2021-2023 in de digitalisering van het regionale MKB.

- **Investeringsnetwerken verbinden aan bedrijven en ondernemers**

Veel bedrijven en ondernemers hebben behoefte aan kennis- en ondersteuning op het gebied van investeren en financieren, maar zien verspreide, ongestructureerde subsidie- en investeringsfondsen. Een betere structurering, ontsluiting en procedurele begeleiding helpt om (MKB-)ondernemers te verbinden aan provinciale of nationale investeringsmogelijkheden. Zoals het TOP-fonds Gelderland.

- **Ontwikkelen van een Community of Practice voor start-up's**

Het regionaal organiseren van de kennisontwikkeling en -uitwisseling voor starters in de vele facetten van ondernemerschap (productie, sales, marketing, administratie, fiscus, ect.) door middel van trainingen en opleidingen en begeleiding door ervaren (oud-)MKB-ondernemers.

- **Regionale incubator: ecosysteem ontwikkelen tussen grote MKB en start-up's**

Verkennen van de kansen voor een regionale 'incubator' door een ecosysteem te ontwikkelen tussen grote MKB-bedrijven, ervaren ondernemers en nieuwe start-up's en scale-up's in het MKB. Projecten en tools kunnen worden ontwikkeld waarmee zowel start-up's als 'corporate MKB' zich kunnen spiegelen aan hun 'peers' op het gebied van nieuwe ontwikkelingen in samenleving en MKB.

- **Regionaliseren van de Digitale Werkplaats Arnhem Nijmegen (DWAN)**

De Digitale Werkplaats Arnhem Nijmegen (DWAN) van de HAN is de plek voor MKB-ondernemers voor praktisch advies en ondersteuning op het gebied van digitalisering. Studenten en professionals helpen MKB'ers bij het vormgeven van de eerste stappen in het digitaal ondernemen. We verkennen de inzet van de HAN voor MKB-ondernemers in alle regiogemeenten.

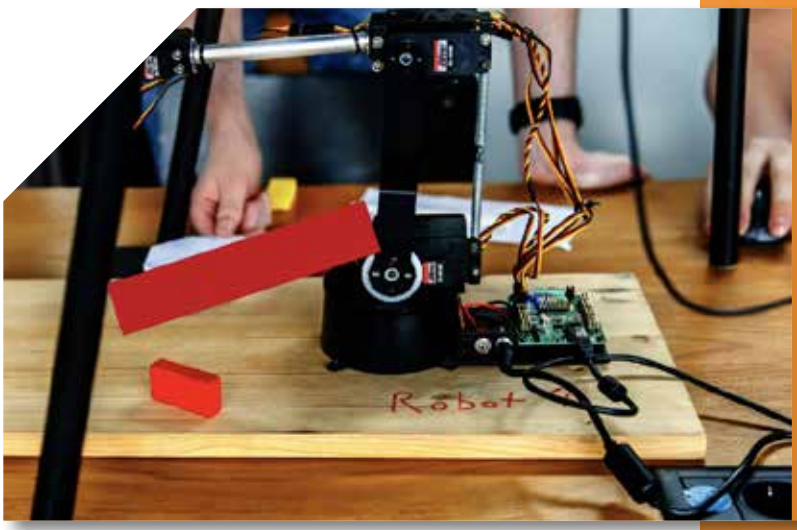

Digitale Werkplaats Arnhem Nijmegen (DWAN)

De Digitale Werkplaats is een regionale publiek-private samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid. De HAN organiseert deze plek waar studenten uit het hbo, wo of het mbo onder begeleiding van docenten en experts MKB-ondernemers helpen met het benutten van data en automatisering, inclusief online verkoop, marketing en social media.

Speerpunt 5

Versterking van duurzame logistiek

Verduurzaming van stadsdistributie in binnensteden

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- hebben we onze kansrijke ligging aan weg, rail en water voor logistiek, handel en transport verzilverd
- met een verminderde milieubelasting en slimmer en bewuster gebruik van de ruimte
- door samenwerking tussen logistieke bedrijven, transporteurs, kennisinstellingen en overheden

Versterking van duurzame logistiek

Vanwege de strategische ligging als schakelpunt tussen Randstad en het Europese achterland heeft onze regio van oudsher een belangrijke rol op het gebied van logistiek en distributie. Onze ambitie is om die strategische rol nog verder te verzilveren door de kansen voor multimodaal transport via weg, rail en water goed te benutten. Hiervoor zetten we in op de vele, nieuwe mogelijkheden voor verdere verduurzaming van de logistieke sector, gericht op het verminderen van de milieubelasting en vermindering van het ruimtebeslag. In samenwerking met logistieke bedrijven, transporteurs, kennisinstellingen en overheden onderzoeken we mogelijkheden voor verduurzaming en bewuster ruimtegebruik in deze sector. Dat geldt niet alleen voor logistiek over de weg of spoor, maar zeker ook voor het vervoer over water. We zien kansen om onze havens beter te positioneren en verduurzaming van de binnenvaart te stimuleren. Voor grote bedrijventerreinen, zoals Park A15, 7Poort Zevenaar of DocksNLD Montferland, geschikt voor grootschalige logistiek, zien we nieuwe mogelijkheden binnen het knooppunt EMZ (Emmerich-Montferland-Zevenaar) voor schone energie en efficiënt en schoon transport over de weg. Hiernaast zetten we ons ook in voor nieuwe vormen van kleinschalige stadsdistributie. Met de groeiende druk van de distributie van pakketten, producten en bevoorradingen groeit nut en noodzaak om nieuwe duurzame vormen van kleinschalige distributie te ontwikkelen, niet alleen in de steden maar ook voor de kleine kernen.

LOPENDE TRAJECTEN

- Ambitiedocument Duurzame Mobiliteit – regio Arnhem-Nijmegen
- Onderzoek XXL-logistiek – regio Arnhem-Nijmegen
- Logistiek als Gelderse Motor – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Logistieke bedrijven, Logistics Valley, transporteurs, kennisinstellingen, brandstofleveranciers, binnenhavens en overslagplaatsen, Liemers Ambassade, The Economic Board, provincie Gelderland, Ministerie van EZK, Ministerie van IenW

ACTIES

- **Verkennen van nieuwe logistieke concepten; smart logistics**

Regionale verkenning naar nieuwe ontwikkelingen in smart logistics en nieuwe handel-, opslag- en supplychainconcepten, en de betekenis hiervan voor de regio op gebied van economie en mobiliteit. Met kansen voor vermindering van de milieubelasting en voor een efficiëntere benutting van ruimte voor overslag en opslag, inclusief de beleidsontwikkeling rond XXL-logistiek in de regio.

- **Beleidsontwikkeling voor slimme stadsdistributie**

Verkenning naar kansen voor nieuwe vormen van stadsdistributie van goederen en bevoorradingen op stedelijk en regionaal niveau gericht op verduurzaming en inzet van nieuwe technologische mogelijkheden, en de beleidsmatige ontwikkeling hiervan, met inzicht in regionale belemmeringen en obstakels op ruimtelijk, economisch, organisatorisch, juridisch en financieel gebied.

- **Project Energycorridor 2030 doorontwikkelen**

Brede ontwikkeling van de corridor A15 als 'handels- en transport' corridor van weg (snelweg A15), rail (Betuweroute) en water (Waal) gericht op de vermindering van de milieubelasting door inzet van elektrisch vervoer en schone brandstoffen (zoals waterstof) voor het multimodaal transport van goederen.

- **Engieterrein/BCTN Nijmegen – Energy Hub**

Op het terrein van de voormalige Gelderland centrale aan de Waal in Nijmegen komt een duurzame (snel)laadmogelijkheid voor accucontainers voor binnenvaartschepen. Deze containers wordt geladen met zon- en windenergie. Vervolgens worden ze gebruikt om een elektrisch aangedreven binnenvaartschip van stroom te voorzien. We verkennen hoe deze lokale oplossing ook op regionaal niveau toepast kan worden.

Energy Corridor 2030

Verduurzamen van transport en logistiek op corridor tussen Rotterdam en Duitsland via de weg (A15), spoor (Betuweroute) en binnenvaart (Waal). Dit project zet in op de transitie naar green logistics met elektrisch vervoer en schone brandstoffen, zoals waterstof. Met oplaadpunten bij inland containerterminals en nieuwe batterijtechnologie voor schone binnenvaart.

Opgave Productieve regio

Actieagenda

speerpunt 1

ONTWIKKELING (INTER)NATIONALE CLUSTERS

acties	type	begroot budget 2021	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Betekenis van health&hightech, energy en food voor regioregiogemeenten uitwerken	verkenning, lobby	starten in 2021	
Acceleratieprogramma imec iStart doorontwikkelen	lobby	starten in 2021	
Ontwikkeling van het Chip Integration Technology Centre (CITC)	uitvoering	lopend	
ConnectR – innovatielab voor sleuteltechnologieën energy en mobiliteit	verkenning, uitvoering	lopend	
Roadmap Artificial Intelligence for Life uitvoeren	beleidsactie, uitvoering	lopend	
Uitvoering geven aan supportprogramma's Briskr 2.0, Startlife en Orion	uitvoering	lopend	
Beter gestructureerde lobby en profilering van de (inter)nationale clusters	lobby, uitvoering	starten in 2021	

speerpunt 2

VESTIGINGSKWALITEIT WERKLOCATIES

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Uitvoering van Regionaal Programma Werklocaties (RPW)	beleidsactie, lobby	lopend	
Regionale campuslocaties verder doorontwikkelen	uitvoering	lopend	
Impuls voor duurzame energie op werklocaties in de regio	verkenning, uitvoering	starten na 2021	
Herstructurering van gemengde bedrijventerreinen	beleidsactie	starten na 2021	

speerpunt 3

HUMAN CAPITAL - ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Regiobrede Human Capital Agenda ontwikkelen	beleidsactie	starten in 2021	
Netwerkvorming regionaal bedrijfsleven – onderwijs – overheid versterken	beleidsactie, uitvoering	lopend	
Ontwikkelen van regionale pilot Skills Lab	verkenning, uitvoering	starten in 2021	
Hybride leer-werkomgevingen voor praktisch geschoolden	verkenning, beleidsactie	starten na 2021	
Energie in Stroom	uitvoering	lopend	

speerpunt 4

ONDERNEMERSCHAP IN HET MKB

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
MKB-deal voor digitalisering en uitvoering ervan	beleidsactie	starten in 2021	
Investeringsnetwerken verbinden aan bedrijven en ondernemers	beleidsactie, uitvoering	lopend	
Ontwikkelen van een Community of Practice voor start-up's in MKB	beleidsactie, uitvoering	starten na 2021	
Regionale incubator: ecosysteem ontwikkelen tussen grote MKB en start-up'	beleidsactie, uitvoering	starten na 2021	
Regionaliseren van de Digitale Werkplaats Arnhem Nijmegen (DWAN)	uitvoering	starten in 2021	

speerpunt 5

VERSTERKING DUURZAME LOGISTIEK

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Verkennen van nieuwe logistieke concepten; smart logistics	verkenning	starten na 2021	
Beleidsontwikkeling voor slimme stadsdistributie	beleidsactie	starten in 2021	
Project Energycorridor 2030 doorontwikkelen	uitvoering	lopend	
Engieterrein/BCTN Nijmegen – Energy Hub	uitvoering	lopend	

DE CIRCULAIRE REGIO

We versterken onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid. Door projecten op te schalen naar regionaal niveau waarbij we circulariteit zichtbaar maken in economische processen, leefomgeving en samenleving.

Aanleg circulair 'Grasfalt' fietspad - Zevenaar

AMBITIES DE CIRCULAIRE REGIO

Naar een circulaire topregio
Als regio willen we toonaangevend worden op het gebied van circulariteit. Als dé circulaire topregio in Nederland en in Europa. De ambitie is dat onze regio (inter)nationaal wordt (h)erkend als gidsregio voor circulair denken en handelen. Een ambitie die vraagt om inzet van iedereen in de regio, van de regiogemeenten zelf tot onze bedrijvigheid, maatschappelijke organisaties én onze inwoners. Het gaat om samen experimenteren, bewustwording creëren op regionaal niveau en doelgericht tot uitvoering komen. We bouwen hiermee voort op de eerdere uitverkiezing tot 'circulaire topregio' en 'Green Capital' en op de ambities verwoord in de NOVI-propositie 'Naar een groene metropoolregio'.

Volhoudbaar handelen
Circulariteit staat voor toekomstbestendig handelen. Het gaat om volhoudbaarheid van ons handelen zonder afwenteling naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden. Zonder afval of uitval, een duurzaam leven waarin iedereen kan en mag meedoen. Circulariteit is geen aparte economische sector, business of domein. Het is een manier van denken en doen. Het gaat om gesloten ketens en kringlopen voor een toekomstbestendige leefomgeving; economisch, ruimtelijk en sociaal-maatschappelijk.

Focus op vier domeinen
De opgave circulaire regio zet in op vier domeinen: duurzame verstedelijking; circulaire economie; energietransitie; klimaatbestendig groen en water en in bredere zin op sociaal inclusief handelen. Met koppelingen en cross-overs hiertussen op niveau van de regio. Circulariteit biedt grote kansen voor nieuwe werkgelegenheid. We werken in deze opgave nauw samen met The Economic Board en haar clusterprogramma 'Slimme Duurzaamheid'. Vanuit een economisch perspectief is het noodzakelijk om aantrekkelijk te zijn voor talenten, bedrijven en investeringen. Met het groene investeringsklimaat van de regio kunnen we deze talenten aantrekken, opleiden en in de regio houden. En bieden we nieuwe werkgelegenheid aan praktisch geschoolden en werkzoekenden.

Speerpunt 1

Circulaire bouw en infrastructuur

Houten woningen - Nijmegen

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- hebben we (woning)bouw en infrastructuur circulair gerealiseerd, meer dan landelijk gemiddeld
- door een beter (her)gebruik van duurzame bouwmaterialen en sloopafval, en slimme logistiek
- als gevolg van een intensieve samenwerking in de bouwketen en GWW-keten

Circulaire bouw en infrastructuur

Dit speerpunt over circulair bouwen gaat over het besparen en hergebruiken van grondstoffen en voorkomen van afval en uitval. Het is een ontwikkeling die (inter)nationaal gaande is om de gehele bouw- en GWW-sector substantieel circulair te maken met (her) gebruik van duurzame materialen en grondstoffen, bijvoorbeeld door gebruik van materialenpaspoorten en meer. De ambitie van onze regio is met omvang en aantal circulaire bouwprojecten hoger uit te komen dan landelijk gemiddeld. Hier kan veel geleerd worden van eerste projecten en experimenten. Uiteindelijk is het de bedoeling dat het hergebruik van bouwmaterialen en ook de bouwlogistiek, dus het vervoer en bewerken van materialen, te verduurzamen. Juist door een betere en intensieve samenwerking in de gehele bouwketen en in de GWW-keten.

LOPENDE TRAJECTEN

- Uitvoering Woondeal – regio Arnhem-Nijmegen
- Regionaal convenant en uitvoeringsprogramma GWW-projecten – regio Arnhem-Nijmegen
- Programma Slimme Duurzaamheid – The Economic Board
- Aanpak Circulaire Economie – provincie Gelderland
- Uitvoeringsagenda Circulaire Economie – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Projectontwikkelaars, institutionele beleggers, aannemers, woningcorporaties, kennisinstellingen RU, HAN, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van EZK, Ministerie van BZK, Ministerie van IenW

ACTIES

- **Uitwerken van circulaire bouwopgaven uit Woondeal**

Uitwerken van de uitvoeringsstrategie voor de circulaire bouw doelstellingen uit de Woondeal en organiseren van de partijen en samenwerking in de keten (kennis, praktijk, opleidingen, gemeenten). Met inventarisatie en prioriteren van (mogelijke) circulaire bouwprojecten.

- **Regionaal kenniscentrum voor circulair bouwen**

Ontwikkelen van brede onderzoeksprogramma's met kennisinstellingen (RU, HAN, ROC's, VHL) voor circulair bouwen en versterken van een regionaal kenniscentrum voor circulaire bouw.

- **Circulair opdrachtgeverschap bij inkoop en aanbestedingen**

Gezamenlijke inkoop en aanbestedingen door de regiogemeenten samen, met schaalvoordelen en circulariteit als kwaliteitscriterium bij woningbouw- en GWW-projecten. Inclusief het inrichten van een kennisconsortium en kennisplatform (o.a. GWW-sector) en uitwerking van het convenant GWW en het Regiomanifest Economie.

- **Bouw nieuwe woningen circulair uitvoeren**

Start met de realisatie van de circulaire bouw van 25% van de bouwopgave van 60.000 woningen tot 2040 volgens afspraken in de Woondeal, en ontwikkeling van materiaalpaspoorten.

- **Stimuleren van houtbouw in de regio**

Verkenning naar de mogelijkheden voor circulaire houtbouw in de woningbouw in de regio met grote ontwikkelaars, corporaties, aannemers, kennisinstellingen en overheden.

- **Proeftuinen en experimentlocaties voor circulaire bouw**

Ontwikkeling van proeftuinen en locaties voor innovatieve praktijkprojecten in de regio als 'living labs' voor experimenteren met circulaire bouw en bouwlogistiek.

- **Community of Practice voor Circulaire Bouw**

Kennisuitwisseling organiseren tussen de 18 regiogemeenten over concrete circulaire bouwprojecten, om te leren van de kennis, kunde en ervaringen die hiermee zijn opgedaan.

Kenniscentrum Circulaire Bouw Hubertusstraat

Dit kenniscentrum aan de St. Hubertusstraat in Nijmegen is een voorbeeld waar kennis en kunde over circulaire bouw wordt samengebracht. Het centrum voorziet in kennisdeling, opleidingen en exposities over het onderwerp en helpt bij invulling geven aan opdrachten van opdrachtgevers en aannemers die circulair willen bouwen.

Speerpunt 2

Circulaire economie: grondstoffen en ketens

Circulaire afvalverwerking in de regio - DAR, ARN, AVR

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- hebben we goed zicht op de afval- en grondstoffenstromen in de regio
- hebben we korte en efficiënte ketens gerealiseerd in de maak- en productieketens
- plukken we de vruchten van gedragsbeïnvloeding van consumenten en producenten
- en is het hergebruik van materialen en grondstoffen fors toegenomen

Circulaire economie

Dit speerpunt over circulaire economie gaat primair om het hergebruik van grondstoffen en verkorten van productieketens. We hebben in 2025 beter (in) zicht gekregen op de afval- en grondstofstromen in de regio voor verschillende economische sectoren. Hiervoor is nog veel kennis en uitzoekwerk nodig om de technische, juridische, beleidsmatige en organisatorische belemmeringen te beslechten. Naast het hergebruik gaat het ook om het efficiënter en korter maken van de productieketens. Dus over minder lange vervoersafstanden internationaal en makkelijker binnen korte regionale ketens, vooral in de producerende sectoren, de maak- en consumentenindustrie en de agrofood-industrie. Inmiddels worden ook de grond-, weg- en waterbouwsector (GWW) flinke stappen naar circulair handelen gezet, middels een regionale ambitieverklaring met een uitvoeringsprogramma. In dit speerpunt zetten we ook in op actieve gedragsbeïnvloeding. Want besparing, het voorkomen van verspilling, is voor consumenten en producenten nog steeds de beste bijdrage die je op circulair gebied kunt doen. Uiteindelijk bedoeld om het hergebruik van grondstoffen fors te laten toenemen.

LOPENDE TRAJECTEN

- Regiomanifest Economie – regio Arnhem-Nijmegen
- Regionaal convenant en uitvoeringsprogramma GWW-projecten – regio Arnhem-Nijmegen
- Programma Slimme Duurzaamheid – The Economic Board
- Aanpak Circulaire Economie – provincie Gelderland
- Uitvoeringsagenda Circulaire Economie – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Productiebedrijven, afvalverwerkers en dienstverleners, koepelorganisaties zoals VNO-NCW, ondernemersverenigingen, maatschappelijke instellingen, kennisinstellingen RU, HAN, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van EZK

ACTIES

- **Verkenning naar regionale grondstoffenstromen**

Inzicht in regionale stromen van grondstoffen, producten materialen en zicht op de productie- en logistieke keten met inzet van bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.

- **Kansen voor regionale grondstoffenbank en grondstoffenhubs**

Verkenning naar (on)mogelijkheden voor regionale grondstoffenbank/hubs (fysiek en/of digitaal) voor een betere uitwisseling tussen vragers en aanbieders van materialen en grondstoffen in de regio.

- **Breed onderzoeksprogramma 'Circulaire economie' opzetten**

Breed onderzoeksprogramma met kennisinstellingen (RU, HAN, Artez, VHL, ROC's) in de regio opzetten, gekoppeld aan opleidingen en onderwijsprogramma's (zoals de HAN recent gestart is). Voor (sub) regio inrichten van een circulair programma van projecten, zoals nu gestart is voor het Rijk van Nijmegen.

- **Beleidsontwikkeling op grondstoffenstromen en materiaalgebruik**

Streven naar circulariteit in grondstoffenstromen en materiaalgebruik beleidsmatig verankeren in gemeentelijke beleidsplannen en omgevingsvisies, en slechten van technische, juridische en organisatorische belemmeringen.

- **Uitvoeringsprogramma Circulaire GWW-sector**

Uitvoering van projecten voor circulaire projecten in de grond-, weg- en waterbouwsector (GWW-sector) als vervolg op de regionale ambitieverklaring van de regiogemeenten.

- **Programma voor actieve gedragsbeïnvloeding uitwerken**

Uitwerken van een regionaal programma voor gedragsbeïnvloeding bij producenten en consumenten om bewustwording te stimuleren en verspilling tegen te gaan, w.o. bewustwording van gezonde voeding en het voorkomen van voedselverspilling.

- **Innovatiewerkplaats Synergiepark Innofase doorontwikkelen**

Synergiepark Innofase Duiven ontwikkelt zich als regionale hotspot voor clustering van allerlei op het gebied van grondstoffen- en ketenbeheer. Het verder doorontwikkelen van dit synergiepark vraagt om verdere uitwerking van businesscases, investeringen en implementatie.

- **Human Capital – werkervaringsplekken voor praktisch geschoolden**

Stimuleren van leer-werkplekken in de regio om praktisch geschoolden en ongeschoolden werkervaring te laten opdoen in de circulaire economie. Zoals de leer-werkplekken bij de electronicahub bij de Dar Nijmegen.

Leer- en werkplek Elektronicahub

Deze regionale hub in het Dar in Nijmegen zorgt voor de inzameling en verwerking van huishoudelijke elektrische apparaten en het terugwinnen van waardevolle metalen, met inzet van mensen met afstand arbeidsmarkt.

Speerpunt 3

Water en klimaatadaptatie

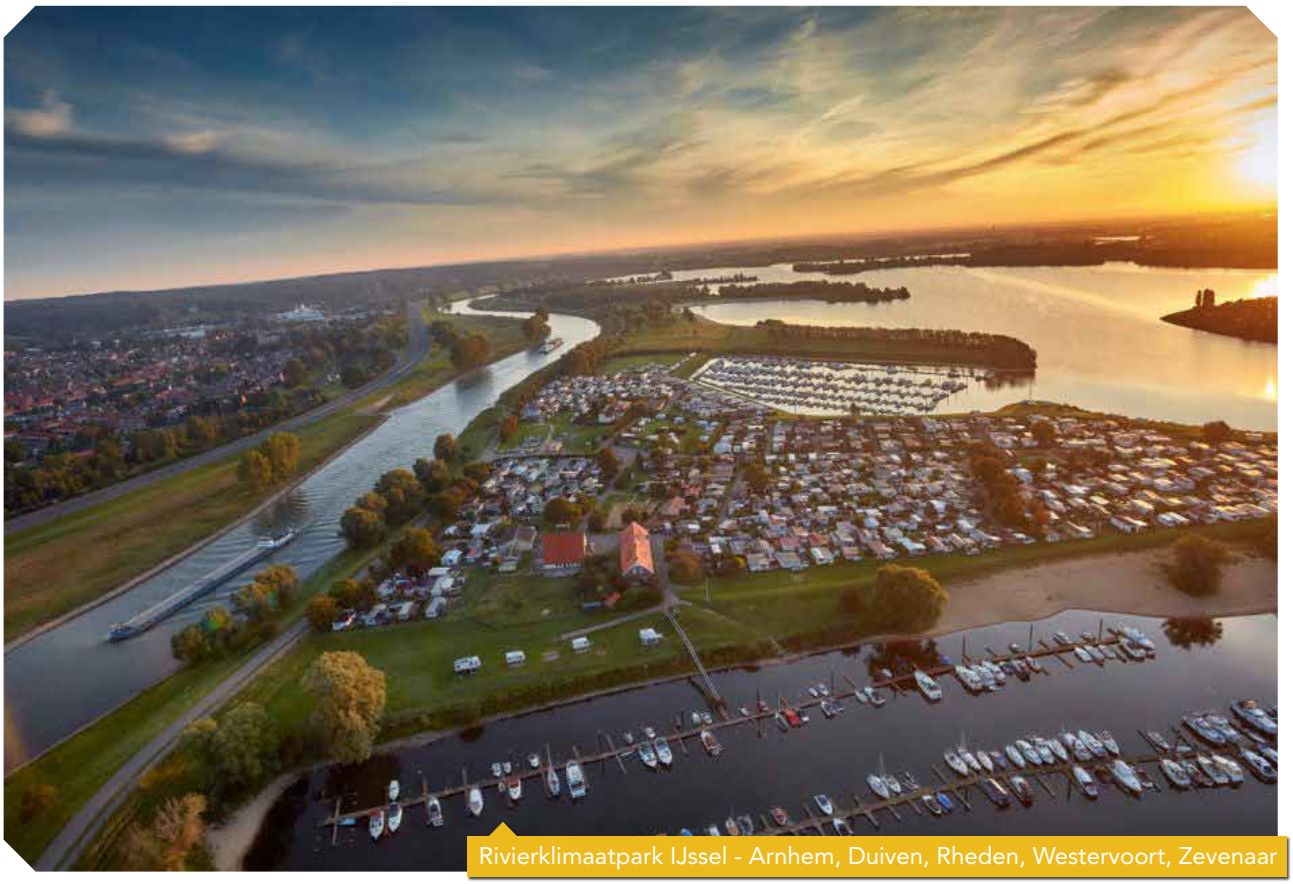

Rivierklimaatpark IJssel - Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort, Zevenaar

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- hebben we het opvangen, vasthouden en hergebruiken van water geperfectioneerd in de regio
- hebben we het bebouwd gebied in stad en dorp verder vergroend
- en zijn maatregelen genomen om wateroverlast, droogte of hittestress fors te verminderen

Water en klimaatadaptatie

Dit speerpunt over water en klimaatadapatie gaat over de inzet op groen en water als twee-eiige tweeling waarin we in de regio meer ruimte geven aan vergroening en landschapsontwikkeling in combinatie met water. Van oudsher heeft onze regio al een bijzondere relatie met water vanwege de ontstaansgeschiedenis van de grote rivieren en de grote reliëfverschillen binnen de regio. Dit maakt water een belangrijke sleutel voor klimaatadaptatie: in de regio willen we water beter opvangen, vasthouden en ook weer hergebruiken. Dat doen we al en weten we tot 2025 verder te perfectioneren. Niet alleen in het landelijk gebied maar ook in het bebouwd, versteend gebied in de steden en dorpen: hier benutten we kansen om het versteende gebied substantieel te vergroenen. Hiermee nemen we maatregelen om wateroverlast met piekbuien en hittestress, met droogte, in de regio aanzienlijk te verminderen.

LOPENDE TRAJECTEN

- Regionale Adaptatie Strategieën in drie waterschappen
- Programma Slimme Duurzaamheid – The Economic Board
- Programma Klimaatadaptatie – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Waterschappen, natuur- en landschapsorganisaties zoals Gelders Landschap, GWW-bedrijven en hoveniersbedrijven, bewonerscoöperaties, kennisinstellingen RU, HAN, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van EZK, Ministerie van IenW

ACTIES

- **Regionale Adaptatie Strategieën uitwerken**

De drie Regionale Adaptatie strategieën uitwerken voor de regio op het gebied van water, droogte, hittestress en vitaal platteland, inclusief uitvoeringsplan. In nauwe samenwerking met waterschappen en provincie Gelderland. De RAS Rivierenland is inmiddels vastgesteld en wordt uitgewerkt in een regionaal uitvoeringsprogramma.

- **Innovatieplatform 'Living Lab Delta Oost' ontwikkelen**

Verkennen van volgende fase van het Living Lab Delta Oost als regionaal innovatieplatform voor vraagstukken op het gebied van water, biodiversiteit, klimaat en vitaal landelijk gebied.

- **Strategie 'Bouwen met Natuur' uitwerken**

Ontwikkelen van haalbare businesscases voor 'bouwen met natuur', gericht op het combineren van beperkte woningbouw als financiële drager voor natuurontwikkeling (rood voor groen).

- **Klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten**

Stimuleren van proeftuinen voor water en klimaatmaatregelen en vergroeningsprojecten in steden, dorpen en ommeland, met initiatieven van bewonersgroepen, ondernemers en anderen. Zoals de aanpak van 'hitte-eilanden' in centrum en Malburgen Arnhem, woonbuurt Jeruzalem en voedselbos Nijmegen, Next Garden en Park Lingezegen.

- **Rivierklimaatpark IJssel – Arnhem-Rheden-Westervoort-Duiven-Zevenaar**

Verkennen van de realisatie van een Rivierklimaatpark IJssel met de gemeenten Rheden, Westervoort, Duiven, Zevenaar en Arnhem, gericht op een duurzame, waterrijke landschapsontwikkeling langs de IJssel.

- **Park Lingezegen – Boven Linge**

Doorontwikkeling van Park Lingezegen als regionaal klimaatpark in combinatie met vraagstukken op gebied van water (o.a. Linge), vergroening, landbouw, voedsel, natuur en recreatie.

Living Lab Delta Oost

In dit living lab zijn een verzameling van verschillende publieke en private partijen, stakeholders, bijeen gebracht die een belang hebben of betrokken zijn in het verstedelijkt rivierengebied. Samen stemmen zijn een tal aan (lopende) projecten in het rivierengebied beter op elkaar af en wordt synergie opgezocht. Met als doel het realiseren van een geïntegreerde, duurzame toekomst voor het rivierengebied Delta Oost.

Speerpunt 4

Transitie naar duurzame energie

Energie Netwerkbedrijf Liander - duurzaam kantoor Duiven

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- hebben we stappen gezet naar een energie-efficiënte regio
- waarin door gedragsbeïnvloeding minder energie wordt gebruikt
- en het aandeel schone energie dat we in de regio gebruiken groter is dan landelijk gemiddeld
- door een betere opwekking, opslag en transport van duurzame energie

Transitie naar duurzame energie

De energietransitie wordt inmiddels (inter)nationaal breed erkend en staat hoog op de agenda. Met dit speerpunt geven we invulling aan de ambitie om een energie-efficiënte regio te worden. Enerzijds door het besparen van energie en tegengaan van verspilling door een actieve gedragsbeïnvloeding van producenten en consumenten. Anderzijds door gebruik van een hoger aandeel aan schone, duurzame energie in de regio. Dit vraagt om verdere kennisontwikkeling en -uitwisseling tussen gemeenten onderling en met kennispartners. Maar ook op het opschalen van energieprojecten in woningbouw en op bedrijventerreinen, en om een goede ruimtelijke inpassing in het landschap. Het doel is om regionaal op termijn tot een hoger aandeel in gebruik van duurzame energie te komen dan het landelijk gemiddelde. Dat wordt mogelijk gemaakt door een betere opwekking, opslag en transport van duurzame energie in onze regio.

LOPENDE TRAJECTEN

- Regionale Energie Strategie – regio Arnhem Nijmegen
- Programma Slimme Duurzaamheid – The Economic Board

PARTNERSCHAPPEN

Energiebedrijven, netwerkbeheerders, bedrijfsleven, projectontwikkelaars, institutionele beleggers, aannemers, woningcorporaties, kennisinstellingen RU, HAN, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van EZK, Ministerie van BZK

ACTIES

- **Regionale Energiestrategie verankeren in beleid**

Opstellen van het definitieve bod voor de Regionale Energiestrategie en de Routekaart Energiestrategie verankeren in het regionale en lokale beleid. En vervolgens het ontwikkelen van een implementatiestrategie met en voor gemeenten en andere partners.

- **Regionale aanpak van bedrijventerreinen voor energie en duurzaamheid**

Ontwikkelen van een regionale aanpak voor verduurzaming van bedrijventerreinen in regio op het gebied van energie, water en klimaat, w.o. haalbaarheidsonderzoek naar recycling van zonnepanelen op IPKW Arnhem.

- **Regionaal plan voor energiebesparing voor woningen en bedrijfspanden**

Opstellen van een Plan van Aanpak voor energiebesparing van woningen (via corporaties, VvE's, vastgoedeigenaren en particulieren) en bedrijfspanden (o.a. via Regionaal Energieloket).

- **Investeringen in (landschappelijke inpassing) van zonneparken**

De energietransitie vraagt om een zorgvuldige landschappelijke inpassing van zonneparken en zonnevelden door middel van (investeringen in) landschapsplannen voor bijvoorbeeld Zonnepark Elst, Larendeel Druten of zonnepark Bankhoef in Wijchen.

- **Kennisdeling voor projecten Aardgasvrije wijken**

Organiseren van regionale kennisdeling tussen de 18 regiogemeenten, provincie en andere kennispartijen over kennis, kunde en ervaringen met aardgasvrij maken van woonwijken.

- **Programma voor gedragsbeïnvloeding ontwikkelen**

Ontwikkelen van een regionaal programma voor gedragsbeïnvloeding bij consumenten en producenten voor energiebesparing, tegengaan verspilling en (her)gebruik van schone energie.

- **Regionaal investeringsprogramma Waterstof**

Verkenning naar de mogelijkheden voor een regionaal investeringsprogramma op gebied van waterstof (ontwikkeling en toepassing) en andere schone brandstoffen, inclusief lobby.

- **Human Capital – werkervaringsplekken voor praktisch geschoolden**

Stimuleren van leer-werkplekken in de regio voor omscholing van praktisch geschoolden werkervaring te laten opdoen in de energietransitie (o.a. installatie zonnepanelen).

Next Garden - Lingewaard

NEXTgarden werkt aan een energieneutraal tuinbouwgebied. De aansluiting van het gebied op het warmtenet dat Arnhem en Nijmegen verbindt is hier onderdeel van. Sinds 2018 heeft NEXTgarden een drijvend zonnepark op een gietwaterbassin en een biovergistingsinstallatie die afvalstoffen uit onder meer bermgrassen, dierlijke mest en tuinbouwafval vergist.

Opgave Circulaire regio

Actieagenda

speerpunt 1

CIRCULAIRE BOUW EN INFRASTRUCTUUR

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Uitwerken van circulaire bouwopgaven uit Woondeal	beleidsactie, uitvoering	starten in 2021	
Regionaal kenniscentrum voor circulair bouwen	verkenning	starten in 2021	
Circulair opdrachtgeverschap bij inkoop en aanbestedingen	beleidsactie, uitvoering	lopend	
Bouw nieuwe woningen circulair uitvoeren	uitvoering	starten na 2021	
Stimuleren van houtbouw in de regio	verkenning	starten na 2021	
Proeftuinen en experimentlocaties voor circulaire bouw	uitvoering	lopend	
Community of Practice voor Circulaire Bouw	uitvoering	starten na 2021	

speerpunt 2

CIRCULAIRE ECONOMIE: GRONDSTOFFEN EN KETENS

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Verkenning naar regionale grondstoffenstromen	verkenning	starten in 2021	
Kansen voor regionale grondstoffenbank en grondstoffenhubs	verkenning, beleidsactie	starten na 2021	
Breed onderzoeksprogramma 'Circulaire economie' opzetten	verkenning, uitvoering	starten in 2021	
Uitvoeringsprogramma Circulaire GWW-sector	uitvoering	lopend	
Beleidsontwikkeling op grondstoffenstromen en materiaalgebruik	beleidsactie	starten na 2021	
Programma voor actieve gedragsbeïnvloeding uitwerken	beleidsactie	starten na 2021	
Innovatiewerkplaats Synergiepark Innofase doorontwikkelen	uitvoering	lopend	
Human Capital – werkervaringsplekken voor praktisch geschoolden	uitvoering	starten in 2021	

speerpunt 3

WATER EN KLIMAATADAPTATIE

acties	type	uitovering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Regionale Adaptatie Strategieën uitwerken	beleidsactie	lopend	
Innovatieplatform 'Living Lab Delta Oost' ontwikkelen	verkenning, uitvoering	starten in 2021	
Strategie 'Bouwen met Natuur' uitwerken	verkenning, beleidsactie	starten na 2021	
Klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten	uitvoering	lopend	
Klimaatpark IJssel	uitvoering	starten in 2021	
Park Lingezegen – Boven Linge	uitvoering	starten na 2021	

speerpunt 4

TRANSITIE NAAR DUURZAME ENERGIE

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Regionale Energiestrategie verankeren in beleid	beleidsactie	lopend	
Regionale aanpak van bedrijventerreinen voor energie en duurzaamheid	beleidsactie, uitvoering	starten in 2021	
Regionaal plan voor energiebesparing voor woningen en bedrijfspanden	beleidsactie	starten na 2021	
Investeringen in (landschappelijke inpassing) van zonneparken	uitvoering	starten in 2021	
Kennisdeling voor projecten Aardgasvrije wijken	uitvoering	lopend	
Programma voor gedragsbeïnvloeding ontwikkelen	beleidsactie, uitvoering	starten na 2021	
Regionaal investeringsprogramma Waterstof	uitvoering	starten na 2021	
Human Capital – werkervaringsplekken voor praktisch geschoolden	uitvoering	starten na 2021	

DE ONTSPANNEN REGIO

We willen leven in een ontspannen regio. Stedelijke ontwikkelingen van wonen, economie en mobiliteit groeien nog sterk. Dit brengen we in balans met onze goede leefkwaliteit en de aantrekkelijkheid van onze cultuur, recreatie, ons erfgoed en landschap.

Bruisende binnensteden: binnenstadsmanagement Arnhem

AMBITIES DE ONTSPANNEN REGIO

Aantrekkelijke regio in balans
Onze regio is in verandering. Stad en land vormen steeds meer één samenhangend netwerk. Wonen, mobiliteit en economie groeien nog sterk door. Met de opgave ontspannen regio willen we deze groei in balans brengen met onze leefkwaliteit en aantrekkelijkheid van cultuur, recreatie en landschap. Gericht op de leefkwaliteit voor inwoners en aantrekkelijkheid voor ondernemers en bezoekers. We willen het voorzieningenniveau op peil houden in onze steden en dorpen en de kwaliteiten van ons erfgoed, landschap en culturele activiteiten in de regio versterken. We verbinden hierbij de kwaliteit van de leefomgeving met de kwaliteit van de vrijetijdseconomie voor onze inwoners en bezoekers.

Bruisende, levendige regio
De opgave ontspannen regio zet in op een bruisende, levendige regio: in onze steden en omliggende kernen, op het behoud van basisvoorzieningen, het verduurzamen van toerisme en een waardevol recreatief cultuurlandschap. Het behouden en versterken van onze ontspannen leefkwaliteit in de regio is hierbij het primaire doel. We zien de sterke binnensteden als een belangrijke motor voor de regionale voorzieningen, zoals horeca, winkels en kunst en cultuur(historie), en als vestigingsfactor voor werknemers en werkgevers en een bruisende omgeving voor jongeren. Bruisende dorps- en stadscentra en duurzaam toerisme zijn belangrijke dragers van onze regionale economie. Hier liggen dan ook belangrijke koppelingen met de opgave Productieve regio. Deze economische dimensie verbinden we in deze opgave Ontspannen regio met de bijzondere landschappen van onze regio en met het aantrekkelijke woon- en leefklimaat in de omliggende kernen. We versterken deze kwaliteiten met extra aandacht voor multifunctionaliteit en combinaties van landschap, toerisme, voedselproductie, cultuur en beleving.

Complementaire steden, dorpen en ommeland
We ontwikkelen onze culturele rijkdommen in steden en kernen, en onze aantrekkelijke natuur. Het groen in buurten en wijken en ons landschap wordt toegankelijk gemaakt voor bewoners en bezoekers. Recreatie en toerisme ondersteunen de leefbaarheid en werkgelegenheid. Een breed en gevarieerd vrijetijdsaanbod draagt bij aan welvaart, welzijn en de leefkwaliteit voor onze inwoners. En aan een aantrekkelijk regionaal cultuurprofiel, waarin steden en omliggende gebieden complementair zijn en bijdragen aan zowel de economie, het sociale klimaat als de leefbaarheid.

Speerpunt 1

Duurzaam toerisme in de regio

Toeristische hotspot Fort Pannerden - Lingewaard

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- hebben we meer bezoekers en (recreatie)ondernemers naar onze regio weten te trekken
- kunnen we de groei van bezoekersstromen reguleren en verbinden aan toeristische hotspots
- en versterken we de (basis)voorzieningen en leefbaarheid in de kernen
- waardoor levendigheid en leefbaarheid lokaal duurzaam in balans blijven

Duurzaam toerisme in de regio

Dit speerpunt richt zich op het beter regionaal reguleren en 'managen' van bezoekersstromen op het gebied van toerisme en recreatie. Enerzijds gaat dit speerpunt over het aantrekken van meer en een grotere diversiteit in bezoekers en recreatieondernemers naar de regio, gericht op hoogwaardige duurzame toeristische activiteiten. Anderzijds vraagt de groei van bezoekersstromen, die sowieso in onze regio verwacht wordt, om een goede regulering en beheersing om de rust voor bewoners te bewaren. Het is zaak die groei in bezoekersstromen beter te verbinden aan toeristische hotspots en arrangementen. Hoe beter we op regionaal niveau bezoekersstromen weten te begeleiden in tijd en plaats, hoe beter we de balans tussen levendigheid en leefbaarheid weten te behouden. Beide zijn nodig: de levendigheid van bezoekers levert een bijdrage aan het versterken van voorzieningen in de kernen. En de gemeenschap plukt ook economisch de vruchten van voldoende toeristische drukte. Tegelijkertijd is het nodig om de leefbaarheid in steden en kernen duurzaam te behouden en bewoners voldoende rust en gemak te bieden in een zorgvuldige balans.

LOPENDE TRAJECTEN

- Toeristisch toekomstperspectief – regio Arnhem-Nijmegen
- Regionale uitvoeringsagenda Toeristisch toekomstperspectief – regio Arnhem-Nijmegen
- (Sub)regionale toeristisch-recreatieve visies – bijv. voor Veluwezoom, Rijk van Nijmegen
- Uitvoeringsagenda 2020 'Beleef het in Gelderland' – provincie Gelderland
- Gelderse Taskforce Toerisme – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Recreatieondernemers, toeristische platforms, toeristisch bedrijfsleven, Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN), koepelorganisaties RECRON, HISWA en Koninklijke Horeca Nederland, kennisinstellingen RU, HAN, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van EZK

ACTIES

- **Verkenning naar de vitaliteit van het toeristisch aanbod**

Regionale verkenning naar de vitaliteit en ontwikkelingsmogelijkheden van het huidige toeristische aanbod met en voor ondernemers, voor een toekomstbestendige en duurzame toerismesector.

- **Uitwerken van bestemmingsmanagement in de regio**

Regionaal bestemmingsmanagement uitwerken voor reguleren van bezoekersstromen voor de balans tussen levendigheid en rust, met inzicht in actuele en volledige data via een data-alliantie zodat er actueel inzicht is in de spreiding van bezoekersaantallen over de regio.

- **Uitvoeringsagenda Toeristisch toekomstperspectief regio Arnhem Nijmegen**

Investeren in concrete uitvoeringsacties en 'quick wins' uit het regionaal uitvoeringsplan van het Toeristisch toekomstperspectief en ondersteunen en begeleiden naar realisatie van projecten.

- **Stichting Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen aan het werk**

Opdrachtverstrekking van de regio aan stichting Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen op het gebied van toeristische promotie, gebiedsmarketing, gastheerschap en ontwikkeling van aanbod.

- **Uitvoering geven aan regionale recreatieve campagnes**

Ontwikkelen en uitvoeren van toeristisch-recreatieve campagnes voor bewoners en bezoekers, gericht op de gehele regio, zoals de campagne 'Ontdek de eigen regio' #mooidichtbij.

- **Human capital – 'House of Leisure'**

Uitwerken van 'House of Leisure' om (hoge)scholen te verbinden aan het toeristisch bedrijfsleven in de regio, en inwoners met weinig perspectief op de arbeidsmarkt, een baan te bieden in de vrijetijdseconomie via leerwerkplekken en zo de doorstroming naar werk te verbeteren.

Ontdek de regio - #MooiDichtbij

Deze campagne #MooiDichtbij laat op social media de mooie en bijzondere plekken op de Veluwe, in de regio Arnhem en het Rijk van Nijmegen zien, die lijken op foto's van verre bestemmingen. In deze campagne van TVAN worden bezoekers en recreanten opgeroepen om foto's op social media te delen en zo te laten zien dat je niet ver hoeft te gaan om je op een verre bestemming te wanen.

Speerpunt 2

Bruisende binnensteden en krachtige kernen

Centrum van Hanzestad Doesburg

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- hebben we een sterk complementair aanbod van voorzieningen in onze steden en dorpen
- is de leegstand in onze kernen fors gedaald en zijn basisvoorzieningen blijvend beschikbaar
- door intensieve samenwerking van ondernemers, investeerders, kennispartners en overheden

Bruisende binnensteden en krachtige kernen

In dit speerpunt gaat het om het behoud en versterken van de vitaliteit van de centra in de steden en kernen in de regio. De centra veranderen in snel tempo als gevolg van veranderingen in retail en consumentengedrag, bijvoorbeeld door stijging van online aankopen. Groeiende leegstand dreigt en dit wordt ook zichtbaar, mede als gevolg van de coronacrisis. Dit speerpunt gaat primair over het structureel versterken van het voorzieningenniveau in de steden en behoud van een basisniveau aan voorzieningen in de dorpen en kernen, ook voor de lange termijn. Dit vraagt om acties om leegstand actief te bestrijden en te voorkomen, en de centra te ondersteunen in de overgang van place-to-buy naar place-to-meet: van koopcentrum naar verblijfscentrum. Om aantrekkelijke dorps- en stadscentra te ontwikkelen waar het prettig toeven is en je elkaar kunt ontmoeten in een aantrekkelijke, gezonde omgeving. Dit vraagt in centra om intensieve samenwerking tussen ondernemers, inwoners, investeerders, kennispartners en overheden. En vraagt om een verlenging van het stimuleringsbeleid, ook na de coronacrisis, om de ontwikkeling van binnensteden te ondersteunen, maar ook om de basisvoorzieningen in de kleine kernen in stand te houden. Voor de uitwerking van dit speerpunt liggen belangrijke koppelingen met de opgave Productieve regio en met lopende lokale investeringsprogramma's van gemeenten.

LOPENDE TRAJECTEN

- Gemeentelijke investeringsprogramma's voor leegstandsbestrijding
- (Sub)regionale toeristisch-recreatieve visies – bijv. voor Veluwezoom, Rijk van Nijmegen
- Beleidsprogramma Leefbaarheid 2020-2021 – provincie Gelderland
- Programma Steengoed Benutten – provincie Gelderland
- Programma Bruisende Steden – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Winkeliers, ondernemers, inwoners, vastgoedeigenaren, institutionele beleggers, koepel-, winkeliers- en ondernemersverenigingen, cultuurnetwerken, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen RU, HAN, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van EZK

ACTIES

- **Regionale verkenning voorzieningenniveaus steden en kernen**

Uitvoeren van verkenning van voorzieningenniveaus in steden en kernen door informatie en visies van regiogemeenten bijeen te brengen, gericht op complementariteit, leegstand voorkomen en verbeteren van leefbaarheid.

- **Nieuwe ontwikkelingen in detailhandel beleidsmatig uitwerken**

Nieuwe trends en ontwikkeling in retail en detailhandel opnemen en uitwerken als onderdeel van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW), in samenhang met opgave Productieve regio.

- **Centrummanagement en ondernemerschap in steden en kernen versterken**

Samenwerking tussen winkeliers, ondernemers, voorzieningen en instellingen versterken door versterking van het centrummanagement en de organisatiegraad in de binnensteden en de kernen. Gekoppeld aan versterking van het ondernemerschap in MKB (zie Productieve regio).

- **Bestrijding van leegstand in binnensteden en kernen**

Programma voor bestrijden van leegstand in steden en kernen door ondersteuning te bieden om structurele leegstand anders in te vullen, voor transformatie en verduurzaming van panden, herbestemmen naar andere functies dan detailhandel of horeca. Koppelen aan programma 'Steengoed benutten' van de provincie Gelderland.

- **Investeringsimpuls in economische structuurversterking binnensteden en kernen**

Economische structuurversterking in de binnensteden en kleinere kernen door gebiedsontwikkeling en investeringen in strategische culturele locaties en infrastructuur.

- **Investeringsprogramma openbare ruimte binnensteden en kernen**

Anticyclisch investeren in de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte en een gezonde en klimaatadaptieve inrichting van kleine en grote centra tot een prettig en groen verblijfsgebied.

- **Kansen benutten van investeringsfondsen voor retail en binnensteden**

Verkenning naar de mogelijkheden voor benutten van het nationale groeifonds en andere investeringsfondsen voor versterking van retail, kleine centra en binnensteden.

Krachtige kernen: leefbaarheid centrum Renkum

Renkum is aan de slag om van het centrum weer een favoriete ontmoetingsplek te maken. Ook recreatie en toerisme is van groot belang voor de ondernemers in de kleine kernen. Bezoekers dragen bij aan het behoud van voorzieningen en zorgen voor extra levendigheid. Samenwerking met het Platform Lage Veluwe leidt tot een toename van bezoekers en werkgelegenheid.

Speerpunt 3

Landschappelijk recreatief raamwerk

Wandelroute Veluwe-Posbank - Arnhem, Rheden, Rozendaal

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- waarderen recreanten onze waardevolle natuur, landschap en cultureel erfgoed nog hoger
- op basis van een richtinggevend regionaal landschappelijk en recreatief raamwerk
- voor duurzaam behoud en versterking van recreatie, erfgoed, natuur en landschap

Landschappelijk recreatief raamwerk

In dit speerpunt gaat het om het duurzaam behoud en versterking van natuurwaarden, waardevolle landschappen en cultuurhistorisch erfgoed. Onze regio kent een rijke variëteit aan landschappen en erfgoed uit allerlei tijdsperioden. De inzet is enerzijds erop gericht om deze waarden en kwaliteiten duurzaam te behouden en anderzijds deze kwaliteiten beter zichtbaar en beleefbaar te maken. Ook hier is het zoeken naar een zorgvuldige balans, zodat bewoners en bezoekers onze landschappen en erfgoed hoger gaan waarderen en dat ook duurzaam blijven doen. Dit vraagt om goede ruimtelijke en functionele verbindingen en een (nog) betere toegankelijkheid en beleefbaarheid van de kwaliteiten. Hiervoor zetten we in op het ontwikkelen van een richtinggevend landschappelijk raamwerk, als casco voor recreatieve activiteiten en voor ruimteclaims voor water, klimaat, energie en verstedelijking. Het landschappelijk raamwerk dient als duurzaam casco voor natuur- en landschapsontwikkeling, biodiversiteit, waterberging en klimaatadaptatie, en verbindt plekken en gebieden tot een regionaal samenhangende landschapsstructuur die nieuwe activiteiten en ruimteclaims kan opvangen.

LOPENDE TRAJECTEN

- Toeristisch toekomstperspectief – regio Arnhem-Nijmegen
- Regionale uitvoeringsagenda Toeristisch toekomstperspectief – regio Arnhem-Nijmegen
- Regionale Adaptatie Strategieën – drie regio's
- Agenda Landschap – provincie Gelderland
- Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed – provincie Gelderland
- Programma Klimaatadaptatie – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN

Natuur- en landschapsorganisaties, Staatsbosbeheer, particuliere natuurbeheerders, waterschappen, landbouworganisaties, eigenaren cultuurhistorisch erfgoed, recreatieondernemers, horeca-ondernemers, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen RU, HAN, VHL, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van LNV

ACTIES

- **Regionale visie op landschappelijk raamwerk ontwikkelen**

Gezamenlijk ontwikkelen van een landschappelijk raamwerk van natuurgebieden, waardevolle landschappen, cultureel erfgoed als casco voor toeristisch-recreatieve functies en activiteiten, en ruimtevragende functies vanuit water, klimaat en energie. Verbinden van toeristische hotspots.

- **Toeristische hotspots en toeristische overstapplaatsen verbinden**

Regionale verkenning naar het verbinden van de verspreid liggende toeristische hotspots, en hoe deze onderling te verbinden vanuit oogpunt van bereikbaarheid, arrangementen en ruimtelijk. En verbeteren van de TOP's (Toeristische overstapplaatsen) qua netwerk, plekken en kwaliteit.

- **Uitwerken van de 'customer journey' in relatie tot landschap**

Belevings- en gebruikswaarde van het landschap in de regio verbeteren, alsmede de toegankelijkheid tot natuur, landschap en erfgoed vanuit inzichten in de wensen en ervaringen vanuit oogpunt van bezoekers en bewoners. Uitwerken van regionale customer journeys in relatie tot landschap.

- **Investeringsimpuls in het regionaal landschappelijk raamwerk**

Uitwerken van investeringsimpuls in concrete strategische projecten binnen het landschappelijk raamwerken, zoals bijvoorbeeld Gastvrije Waaldijk, Bovenlinge, Rivierklimaatpark IJssel, Park Lingezegen, of het Gelderse Arcadië (landgoederenzone langs de Veluwezoom).

UNESCO-werelderfgoed – Fort Pannerden

Fort Pannerden is een oud verdedigingsfort in de splitsing tussen de Waal en het Pannerdensch Kanaal, richting IJssel. Het landschap is een mooie combinatie van water, natuur (Natura 2000) en cultuurhistorie: fort Pannerden is onderdeel van de Hollandse Waterlinie. Deze is genomineerd voor opname als UNESCO-werelderfgoed dat naar verwachting in 2021 wordt toegekend.

Speerpunt 4

Sterk regionaal cultuuraanbod

Duurzaam festival Framed - Arnhem

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar:

- is aanbod en kwaliteit van culturele activiteiten en voorzieningen in de regio gegroeid
- werken we aan een betere regionale programmering van het cultuuraanbod
- en weten we een breed en gevarieerd publiek binnen en buiten de regio aan te trekken

Sterk regionaal cultuuraanbod
Dit speerpunt richt zich op het versterken van het aanbod aan culturele activiteiten en instellingen in de regio. Deze ontwikkeling is al in gang gezet met onder andere de 'Cultuurregio 025' waarin Arnhem en Nijmegen gestart zijn met intensivering van hun samenwerking. In de speerpunt wordt ook nadrukkelijk gezocht naar verbreding van deze samenwerking naar andere gemeenten binnen de regio. De inzet van die samenwerking is om gezamenlijk aanbod, diversiteit, kwaliteit en cross-overs van culturele activiteiten en voorzieningen in de regio te laten groeien. Dit vraagt om een regionaal gedeelde visie op cultuur, om een betere regionale programmering en afstemming van het culturele aanbod en investeringen in de infrastructuur en voorzieningen. Beoogd resultaat is dat we als regio samen een veel breder en gevarieerder publiek weten te trekken, binnen én buiten de regio. Hiermee dragen we, zowel direct als indirect, bij aan het vestigingsklimaat van de regio zowel in economische termen als in sociale termen. Een sterk regionaal cultuuraanbod maakt hiervan integraal deel uit.

LOPENDE TRAJECTEN
- Groeidocument 025 Arnhem Nijmegen
- Cultuurregio 025 – regio Arnhem-Nijmegen
- Beleidsprogramma Cultuur en Erfgoed – provincie Gelderland
- Beleids- en uitvoeringsprogramma Cultuur en Erfgoed 2017-2020 – provincie Gelderland
- Uitgangspuntenbrief Aanpak Cultuur en Erfgoed vanaf 2021 – provincie Gelderland

PARTNERSCHAPPEN
Culturele instellingen, creatieve en culturele ondernemers, instellingen, culturele platforms, gezelschappen, verenigingen, culturele broedplaatsen, kennisinstellingen RU, ArtEZ, HAN, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van OCW

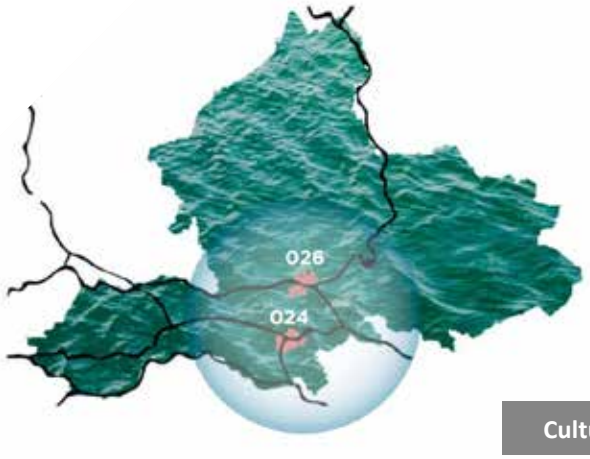

Cultuurregio 025

ACTIES

- **Doorontwikkeling regionale visie Cultuurregio 025**
Verbreden en doorontwikkelen van de visie Cultuurregio 025 met aandacht voor cultuurbeoefening in zowel de steden als in de kleine kernen, met verbreding, ondersteuning en in stand houden van de cultuurbeoefening in verschillende segmenten (van cultuureducatie, amateurcultuur tot toptalent).

- **Gezamenlijke promotie en harmonisatie van culturele agenda**
Verkennen van mogelijkheden voor gezamenlijke promotie en het regionaal harmoniseren van de culturele agenda's tot o.a. een regionale cultuuragenda als instrument van verbrede Cultuurregio 025. Initiatieven kunnen in brede regio beter gebundeld en uitgedragen worden.

- **Investeringsimpuls in strategische culturele infrastructuur**
Investeren in de strategische culturele infrastructuur en ontwikkelingen in de Cultuurregio 025 van (boven)regionaal belang, zoals de renovatie van het Stadstheater Arnhem, gebiedsontwikkeling Valkhofkwartier en renovatie Stadsschouwburg Nijmegen.

- **Gezamenlijke visie op ontwikkeling van cultuureducatie in de regio**
Ontwikkelen van een gezamenlijke visie op behoud en versterking van cultuureducatie in de regio, met doorgaande leerlijnen (bijv. muziekles, lezen, etc.) en het optimaliseren van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie in de steden en dorpen in de regio.

- **Kansen voor culturele broedplaatsen met faciliteiten**
Verkennen van kansen voor culturele broedplaatsen met voorzieningen en faciliteiten voor makers en kunstenaars door opdrachtversterking door regiogemeenten, via subsidieregelingen of in de vorm van ateliers, proefpodia en betaalbare woon-werkruimten.

- **Regionale ondersteuning en kennisuitwisseling**
Verkennen van behoeften aan uitwisseling van kennis en ervaringen zoals: ondersteuning van amateurverenigingen op gebied van bijvoorbeeld vrijwilligers en experts, samenwerking op gebied van ticketing, marketing, materialen e.d..

- **Human Capital – Schakel025 en Cultuur Academy**
Investeren in de brede, duurzame inzetbaarheid van ondernemers en inwoners die nu werkzaam zijn in de cultuursector, ook op lange termijn na de coronacrisis, en niet alleen voor toptalent maar ook voor andere segmenten in de cultuursector, o.a. door verbreding activiteiten Schakel 025 en Cultuur Academy naar de regio te halen.

Cultuurregio 025

De Cultuurregio 025 is een koploper voor regionale samenwerking. Door cultureel programma regionaal af te stemmen en het cultuurprofiel te versterken wordt het publiek van de regio bediend met een rijk en gevarieerd pakket aan culturele activiteiten. De gehele cultuurketen wordt bij elkaar gebracht, van opleidingen tot presentatie.

Opgave Ontspannen regio

Actieagenda

speerpunt 1

DUURZAAM TOERISME IN DE REGIO

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Verkenning naar de vitaliteit van het toeristisch aanbod	verkenning, beleidsactie	starten in 2021	
Uitwerken van bestemmingsmanagement in de regio	verkenning, beleidsactie	starten in 2021	
Uitvoeringsplan Toeristisch toekomstperspectief regio Arnhem Nijmegen	uitvoering	starten in 2021	
Stichting Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen aan het werk	uitvoering	lopend	
Uitvoering geven aan regionale recreatieve campagnes	uitvoering	starten na 2021	
Human capital – 'House of Leisure'	uitvoering	starten na 2021	

speerpunt 2

BRUISENDE BINNENSTEDEN EN KRACHTIGE KERNEN

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Regionale verkenning voorzieningenniveaus steden en kernen	verkenning, beleidsactie	starten in 2021	
Nieuwe ontwikkelingen in detailhandel beleidsmatig uitwerken	verkenning, beleidactie	starten na 2021	
Centrummanagement en ondernemerschap in steden en kernen versterken	uitvoering, lobby	lopend	
Bestrijding van leegstand in binnensteden en kleine kernen	uitvoering	lopend	
Investeringsimpuls in economische structuurversterking binnensteden en kernen	uitvoering	lopend	
Investeringsprogramma openbare ruimte binnensteden en kernen	beleidsactie, uitvoering	starten na 2021	
Kansen benutten van investeringsfondsen voor retail en binnensteden	verkenning	starten in 2021	

speerpunt 3

LANDSCHAPPELIJK RECREATIEF RAAMWERK

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Regionale visie op landschappelijk raamwerk ontwikkelen	beleidsactie, lobby	starten in 2021	
Toeristische hotspots en toeristische overstapplaatsen verbinden	verkenning	starten na 2021	
Uitwerken van de 'customer journey' in relatie tot landschap	verkenning, lobby	starten in 2021	
Investeringsimpuls in het regionaal landschappelijk raamwerk	uitvoering	starten na 2021	

speerpunt 4

STERK REGIONAAL CULTUURAANBOD

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Doorontwikkeling regionale visie Cultuurregio 025	beleidsactie, lobby	lopend	
Gezamenlijke promotie en harmonisatie van culturele agenda	verkenning, lobby	lopend	
Investeringsimpuls in strategische culturele infrastructuur	uitvoering	starten na 2021	
Gezamenlijke visie op ontwikkeling van cultuureducatie in de regio	beleidsactie	starten in 2021	
Kansen voor culturele broedplaatsen met faciliteiten	verkenning, lobby	starten na 2021	
Regionale ondersteuning en kennisuitwisseling	verkenning	starten na 2021	
Human Capital – Schakel025 en Cultuur Academy	uitvoering	starten na 2021	

DE GROENE REGIO

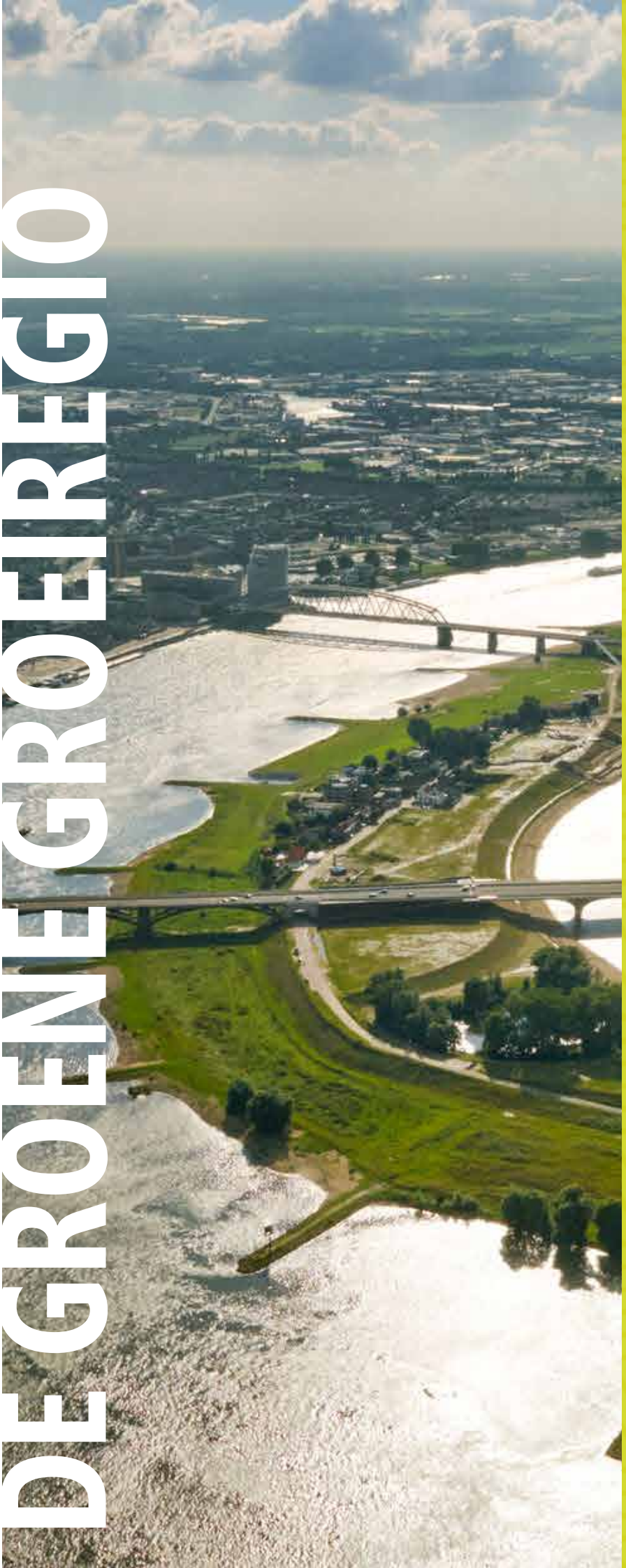

Samen regisseren we de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden. Hierdoor worden we herkenbaar als dé groene metropoolregio.

Groene kwaliteiten in de regio: Wijngaard de Holdeurn, Berg en Dal

AMBITIES DE GROENE GROEIREGIO

Integraal aan groei werken
In deze regionale opgave gaat het om het faciliteren en coördineren van groei (in wonen, werken en voorzieningen) in de regio en het tegelijkertijd versterken en gezamenlijk uitdragen van ons profiel als groene metropoolregio. We vullen deze groei zo in dat de typische balans tussen levendige stedelijkheid en een meer ontspannen leefkwaliteit in de regio in stand blijft. Door hierbij integraal samen te werken op regionaal niveau ontstaat een nieuw perspectief om de opgaven in stad, dorp, wijk en ommeland op te pakken. Zo maken we gebruik van de schaalgrootte van het stedelijk netwerk, de complementariteit van regiogemeenten en de agglomeratiekracht van de regio.

Groene groei in ruimteclaims
In de opgave groene groeiregio verbinden we de doelstellingen op het gebied van wonen en werk, mobiliteit, klimaatadaptatie en energie én agrarisch en recreatief cultuurlandschap. Ook de landbouw blijft een belangrijke rol spelen als drager van het landelijk gebied. We benaderen de uitdagingen die op de regio afkomen vanuit drie invalshoeken: wonen, leefomgeving en agglomeratiekracht. Door verschillende ruimteclaims in afstemming met elkaar te bekijken, benutten we het integrale karakter van deze opgave optimaal. Het doel is een toekomstbestendige en leefbare regio met gedifferentieerde dorpen, wijken en steden, met een evenwichtige verdeling van woon- en werkmilieus en een passend voorzieningenniveau, binnen ons profiel als groene metropoolregio.

Samen sterk als groene metropoolregio
Om onze doelen op het gebied van wonen, werken, energie en landschap (in relatie tot natuur, landbouw en klimaatadaptatie) daadwerkelijk te bereiken, kiest de regio voor samenwerking en profilering als ‘groene metropoolregio’. Zo kan de regio ook de krachten van verschillende overheidslagen intensiever bundelen en inzetten. Deze opgave vormt de basis voor een langjarig partnerschap die we als regio aangaan met provincie en Rijk en in nauwe samenwerking met economische en maatschappelijke partners, én onze bewoners, bezoekers en ondernemers.

Speerpunt 1

Wonen in stad, dorp en ommeland

Balans tussen vraag en aanbod in wonen

Aantrekkelijke woonmilieus in dorpen - Didam, Montferland

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- hebben we een evenwichtige regionale woningmarkt
- met goede afstemming tussen de marktvraag en een gevarieerd aanbod
- waarbij de woningtekorten zijn gedaald en meer betaalbare woningen zijn gerealiseerd

Wonen in stad, dorp en ommeland

Dit speerpunt richt zich op het bouwen van voldoende duurzame en betaalbare woningen in de regio. Hierbij gaat het om nadere invulling en uitvoering geven aan de afspraken uit de Woondeal tussen regio, provincie en het Rijk. Enerzijds is dit gericht op het versnellen van de woningbouwproductie, en het verminderen en voorkomen van planuitval van potentiële bouwlocaties. Doel op korte termijn is het gezamenlijk inlopen van het woningbouwtekort in de regio (naar 2% in 2030) en het regionaal organiseren van een stabiele en continue woningbouwproductie. Tot 2025 is de ambitie om tot een woningbouwversnelling te komen van 20.000 woningen. Op lange termijn groeit de regionale woningbehoefte naar 50.000-60.000 woningen over de periode 2020-2040. Hieraan gekoppeld zet de regio zich in voor toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken waarbij middenhuur, betaalbare koopwoningen en vrije sectorwoningen meer worden gemengd in kwetsbare gebieden in de regio. Met name betaalbaarheid van woningen heeft hierbij de aandacht. Dit alles vraagt om inzet van innovatieve instrumenten, slimme procedures en middelen, waarvoor de kennisuitwisseling tussen gemeenten onderlingen en met provincie en het Rijk actief georganiseerd moet worden.

LOPENDE TRAJECTEN

- Actieplan Wonen – provincie Gelderland
- Steengoed Benutten – provincie Gelderland
- Wijken van de Toekomst – provincie Gelderland
- Uitvoeringafspraken Woondeal regio Arnhem Nijmegen
- Gemeentelijke woonvisies en omgevingsvisies

PARTNERSCHAPPEN

Woningcorporaties, projectontwikkelaars, institutionele beleggers, vastgoedeigenaren, aannemers, dorps- en wijkorganisaties, bewonersgroepen, kennisinstellingen RU, HAN, VHL, ROC's, provincie Gelderland, Ministerie van EZK, Ministerie van BZK, Ministerie van IenW

ACTIELIJST

- **Woningbouwversnelling en Versnellingstafel**

Implementatie van de versnelling van de bouwproductie tot 20.000 woningen in 2025, met een gemiddelde bouwproductie van 4000 woningen per jaar. Inrichten van de regionale Versnellingstafel om uitval te verminderen, risico's beheersbaar te maken en programmering vorm en inhoud te geven, inclusief kennisuitwisseling op gebied van contractering.

- **Adaptief programmeren van woningbouwplannen**

Voorkomen van vertraging en uitval van (potentiële) bouwplannen door het ontwikkelen van een werkwijze van regionaal adaptief programmeren. De regionale woningbouwprogrammering moet zorgen voor voldoende plancapaciteit zodat volume, continuiteit en snelheid en in bouwstromen duurzaam kan worden georganiseerd. Inclusief het opzetten van een regionaal monitoringssysteem van de planvoorraad, inzichtelijk voor regio, provincie en Rijk, die hiervoor ook kennis leveren.

- **Strategische visie op toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken**

Ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie op sterke, toekomstbestendige en gemengde wijken, in samenwerking met corporaties en marktpartijen, waarbij meer middenhuur, betaalbare koopwoningen en vrije sectorwoningen worden gemengd in kwetsbare gebieden in de regio. Hierbij wordt ook gekeken naar instrumenten en middelen uit provinciale programma's Wijken van de Toekomst, Steengoed Benutten, Leefbaarheid en Klimaatadaptatie, en mogelijke pilots verkend.

- **Uitwerken en afspraken over het conceptueel bouwen**

Het versneld bouwen van voldoende duurzame en betaalbare woningen vraagt om vormen van innovatie, standaardisatie en industrialisatie zodat de gewenste bouwproductie slimmer kan worden georganiseerd. De regio werkt dit zogenoemde conceptueel bouwen verder uit, ondersteund door de provincie en het Rijk, en maakt zij hierover afspraken met corporaties en marktpartijen.

- **Uitvoeringsstrategie voor betaalbaar wonen**

Uitwerken van een uitvoeringsstrategie voor woningbouw, waarbij de regio 50% van de zachte plancapaciteit in het betaalbare segment (sociaal, middeldure huur en betaalbare koop) wil realiseren. Hiervoor wordt kennisuitwisseling georganiseerd tussen regio, provincie en Rijk over innovatieve instrumenten en procedures (zoals woonplicht, kettingbedingen, etc.).

Woondeal regio Arnhem-Nijmegen

De regionale Woondeal is een voorbeeld van de samenwerking tussen regio, provincie en het Rijk op de verstedelijkingsopgave van 60.000 woningen waar we tot 2040 voor staan. In de uitwerking van de Woondeal staat de balans tussen groei en leefkwaliteit centraal: het bijbouwen van voldoende (betaalbare) woningen en het versterken van het groene ontspannen profiel.

Speerpunt 2

Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen

Balans tussen ruimteclaims van verstedelijking, mobiliteit, water, energie en landschap

Ruimteclaims in de leefomgeving: windturbines langs de A15

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- nemen we ruimteclaims van verstedelijking, mobiliteit, water en energie in het landschap op
- door het realiseren van meervoudig ruimtegebruik en slimme functiecombinaties
- weten we de milieubelasting te beperken en de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren
- en zijn natuur-, recreatieve en landschappelijke waarden behouden en versterkt

Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen
Dit speerpunt richt zich op de integrale afweging van verschillende ruimteclaims die vanuit de andere opgaven (o.a. voor mobiliteit, bedrijventerreinen, water, energie, klimaat en verstedelijking) op de regio afkomen. Het gaat primair om de ruimtelijke dimensie van de andere opgaven, dus de ruimteclaims die voortvloeien uit de Verbonden, Productieve, Circulaire en Ontspannen regio. In de basis staat in dit speerpunt behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) centraal. Dit krijgt vorm en inhoud door enerzijds het verkennen en agenderen van trends en ontwikkelingen, en het schetsen van inspirerende toekomstscenario's en nieuwe keuzevraagstukken waar de regio voor komt te staan. Anderzijds gaat het om het organiseren en verankeren van integrale regionale afspraken met het Rijk (o.m. over de Verstedelijkingsstrategie) en het vastleggen ervan in provinciale en gemeentelijke (omgevings)visies en beleidsplannen. Ook speelt het opzetten van een integrale monitoring van ontwikkelingen en afgesproken doelen een belangrijke rol door het ontwikkelen van een regionaal 'dashboard' voor groene groei als basis voor integrale afwegingen over de leefomgeving in de regio.

LOPENDE TRAJECTEN
- Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen en Foodvalley
- Gemeentelijke omgevingsvisies
- Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' – provincie Gelderland
- Uitvoeringsprogramma 'Gaan voor Gaaf Gelderland' – provincie Gelderland
- Uitvoeringsprogramma Nationale Omgevingsvisie (NOVI) – ministerie van BZK

PARTNERSCHAPPEN
Ondernemers, bewonersgroepen, regionaal bedrijfsleven, private ontwikkelende en investerende partijen, maatschappelijke organisaties en instellingen, kennisinstellingen in de regio, provincie Gelderland, Ministeries van BZK, EZK, LNV en OCW.

ACTIELIJST

- **Uitwerken van de Verstedelijkingsstrategie**

De concept-Verstedelijkingsstrategie uitwerken tot een definitieve Verstedelijkingsstrategie die moet leiden tot (besluitvorming) over afspraken in een Verstedelijkingsakkoord met het Rijk tijdens met BO-MIRT in najaar 2021. Hierin trekt de regio samen op met regio Foodvalley.

- **Verstedelijkingsstrategie verankeren in omgevingsvisies**

Beleidsmatig uitwerken van de Verstedelijkingsstrategie in provinciale beleidsplannen en gemeentelijke beleidsplannen en/of omgevingsvisies. En verkennen van de nut en noodzaak van een samenhangende ruimtelijke visie of -agenda voor de regio.

- **Koppeling versterken met landelijk en provinciaal beleid voor de leefomgeving**

Versterken van de koppelingen met het Rijksbeleid en provinciaal beleid voor de leefomgeving, inclusief verstedelijkingsstrategie. Met het (Uitvoeringsprogramma) NOVI, Omgevingsagenda Oost en de Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' en specifieke rijksbeleidskaders zoals het Toekomstbeeld OV 2040, Topsectorenbeleid of het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.

- **Regionale toekomstscenario's voor lange termijn**

Ontwikkelen van integrale toekomstscenario's voor de regio voor de lange termijn (bijv. 2050) waarin nieuwe maatschappelijke trends en ontwikkelingen worden geagendeerd en vertaald naar mogelijke ontwikkelscenario's en de keuzevraagstukken waarvoor de regio op lange termijn komt te staan, en wat dit betekent voor de koersbepaling van de ontwikkeling van de regio.

- **Regionaal dashboard voor groene groei ontwikkelen**

Ontwikkelen van een regionaal dashboard als instrument voor inzicht in de ontwikkeling van de groene groeiregio, inclusief de verstedelijkingsopgave. Basis hiervoor zijn verschillende typen monitors: de regionale woningmarktmonitor, IBIS (inzake RPW), monitor RES, etc. Integratie van verschillende monitordata tot een helder dashboard als basis voor bestuurlijke afwegingen.

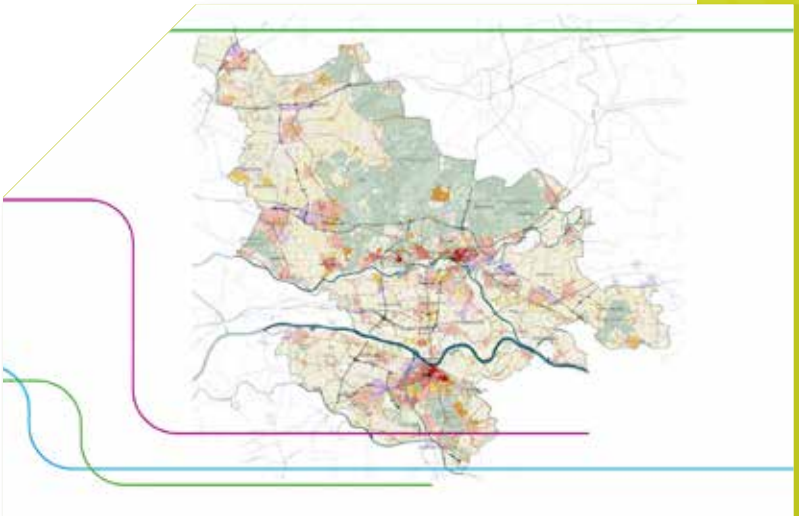

Verstedelijkingsstrategie regio Arnhem-Nijmegen en Foodvalley

De verstedelijkingsstrategie is een routekaart om voor de regio Arnhem-Nijmegen-Foodvalley te komen tot een gezonde en groene groei van de regio. Hoe worden bijvoorbeeld de 60.000 extra woningen tot 2040 in onze regio gerealiseerd met behoud van leefklimaat, bereikbaarheid en de kwaliteit van het landschap?

Speerpunt 3

Agglomeratiekracht – groene metropoolregio

Balans tussen eigen kracht en complementariteit van steden en dorpen

Een groene metropoolregio - stedelijk gebied Arnhem

BEOOGD RESULTAAT 2025

In vijf jaar...

- is de complementariteit en samenhang tussen stad, dorp en ommeland toegenomen
- waarbij de steden en dorpen zich samen profileren als 'groene metropoolregio'
- om de netwerkkracht en concurrerend vermogen van de regio (inter)nationaal te vergroten

Agglomeratiekracht - groene metropoolregio

Dit speerpunt richt zich op het versterken van de positionering van onze regio als 'groene metropoolregio' richting provincie, Rijk en Europa. Enerzijds gaat het om het versterken van de internationale concurrentiepositie voor bewoners, ondernemers en bezoekers en anderzijds om een betere lobby, agendering en verankering van (investerings)afspraken met provincie, Rijk en Europa. Hiervoor is de gemeenschappelijke samenwerking van de 18 gemeenten als regio Arnhem-Nijmegen onontbeerlijk. Hierin zoeken we naar de complementariteit tussen de steden onderling en met de dorpen, kleine kernen en het landelijk gebied. Hierbij wordt iedereen in zijn eigen kracht gezet, en bundelen we al deze krachten tot een sterke samenhangende regio. Het perspectief: eenheid in verscheidenheid. Agglomeratiekracht vraagt om een slagvaardig handelingsperspectief en krachtig instrumentarium om actieagenda's uit te voeren en projecten te realiseren. Het uitwisselen van kennis, kunde en ervaringen met participatie- en realisatieprocessen en inzet van instrumenten helpt alle gemeenten invulling te geven aan een slagvaardige regio. Ook vanuit The Economic Board wordt gekeken hoe de agglomeratiekracht vanuit de triple helix samenwerking kan worden versterkt. Ook onze samenwerking met de regio Foodvalley in de Verstedelijkingsstrategie draagt hieraan bij.

LOPENDE TRAJECTEN

- Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen en Foodvalley
- Regiobod NOVI-propositie 'Naar een groene metropoolregio' – regio Arnhem-Nijmegen
- De Kracht van Oost – regio's en provincies Gelderland en Overijssel
- Omgevingsagenda Oost / BO MIRT /BO Leefomgeving – regio, provincie, Rijk
- Uitvoeringsprogramma Nationale Omgevingsvisie – ministerie van BZK
- Green Deal – Europese Commissie

PARTNERSCHAPPEN

Ondernemers, bewonersgroepen, regionaal bedrijfsleven, private ontwikkelende en investerende partijen, maatschappelijke organisaties en instellingen, kennisinstellingen in de regio, provincie Gelderland, Ministeries van BZK, EZK, LNV en OCW.

ACTIELIJST

- **Verkenning naar versterking van de agglomeratiekracht van de regio**

Verkennen van de inhoudelijke doelen, strategie en governance om de agglomeratie van de regio te versterken in het perspectief van de ruimtelijk-economische ontwikkeling en concurrentiepositie van de regio in (inter)nationaal verband. Hoe kunnen we de agglomeratiekracht met 18 gemeenten versterken en netwerkkracht ontwikkelen op het profiel als 'groene metropoolregio'? Aan het onderzoek 'De kracht van Oost' en de Brede Welvaartsmonitor kan relevante input worden ontleend.

- **Community of Practice en toolkit instrumentarium voor regiogemeenten**

Er bestaat brede behoefte aan uitwisseling van kennis en ervaringen over het handelingsperspectief en instrumentarium (#hoedan) bij de regiogemeenten voor het realiseren van de vijf opgaven. Betere uitwisseling voorkomt uitvinden van hetzelfde wiel, en versterkt de samenwerking en realisatie van de actieagenda's. Dit kan onder meer in de vorm van een regionale Community of Practice (CoP) en het ontwikkelen van een instrumentenkist/toolkit voor realiseren van de actieagenda's.

NOVI-propositie 'Naar een groene metropoolregio'

Een groene metropoolregio van internationale betekenis. Zichtbaar als topregio in food, health en energy, samen met Foodvalley. Als dé circulaire topregio van ons land en van Europa. Als het vijfde kroonjuweel van metropoolregio's in ons land. Dit is de kern van de gezamenlijke propositie aan de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

Opgave Groene groeiregio

Actieagenda

speerpunt 1

WONEN IN STAD, DORP EN OMMELAND

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Woningbouwversnelling en Versnellingstafel	beleidsactie	lopend	
Adaptief programmeren van woningbouwplannen	verkenning, beleidsactie	opstarten in 2021	
Strategische visie op toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken	beleidsactie	opstarten na 2021	
Uitwerken en afspraken over het conceptueel bouwen	uitvoering	opstarten na 2021	
Uitvoeringsstrategie voor betaalbaar wonen	uitvoering	opstarten na 2021	

speerpunt 2

LEEFOMGEVING: INTEGRAAL RUIMTECLAIMS AFWEGEN

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Uitwerken van de Verstedelijkingsstrategie	beleidsactie, uitvoering	starten in 2021	
Verstedelijkingsstrategie verankeren in omgevingsvisies	beleidsactie, uitvoering	starten na 2021	
Koppeling versterken met landelijk en provinciaal beleid voor de leefomgeving	uitvoering	starten in 2021	
Regionale toekomstscenario's voor lange termijn	verkenning	starten na 2021	
Regionaal dashboard voor groene groei ontwikkelen	beleidsactie, uitvoering	starten na 2021	

speerpunt 3

AGGLOMERATIEKRACHT - GROENE METROPOOLREGIO

acties	type	uitvoering	fasering '21 '22 '23 '24 '25
Verkenning naar versterking van de agglomeratiekracht van de regio	verkenning	starten in 2021	
Community of Practice en toolkit instrumentarium voor regiogemeenten	uitvoering	starten na 2021	

Colofon

Deze Regionale Agenda voor de regio Arnhem-Nijmegen is onderdeel van het proces voor versterking van de regionale samenwerking. Gekoppeld aan deze agenda zijn een regionale visie 'Regio Arnhem-Nijmegen - Groene metropoolregio', een gemeenschappelijke regeling en een bedrijfsplan voor governance en werkwijze ontwikkeld.

Deze Regionale Agenda is ontwikkeld door de Stuurgroep Regionale versterking:

Stuurgroep Regionale Versterking

Hubert Bruls	burgemeester gemeente Nijmegen
Nick Derks	wethouder gemeente Wijchen
Sylvia Fleuren	wethouder gemeente Berg en Dal
Ahmed Marcouch	burgemeester gemeente Arnhem
Lucien van Riswijk	burgemeester gemeente Zevenaar (voorzitter)
Jasper Verstand	wethouder gemeente Renkum [tot 1 okt. 2020]
Helga Witjes	wethouder gemeente Lingewaard
Arne van Hout	gemeentesecretaris Nijmegen, Kring Gemeentesecretarissen
Jan Herman de Baas	kwartiermaker Versterking regionale samenwerking
Henk van den Berg	secretaris Regio Arnhem-Nijmegen (secretaris)

Ondersteund door het projectteam Opgaven, bestaande uit medewerkers van regiogemeenten uit alle delen van de regio en de provincie Gelderland. En vele ambtelijke deskundigen en vertegenwoordigers van de 18 gemeenten, regionale coördinatoren en van de provincie Gelderland die in verschillende werkbijeenkomsten intensief zijn betrokken bij koers en inhoud van de Regionale Agenda.

Begeleiding en uitvoering

UUM | Unlimited Urban Management – www.uum.nl

Edwin van Uum	procesmanager / planoloog
Mathijs Dielissen	planoloog en landschapsontwerper
Koen Vermeulen	stedenbouwkundige

regio arnhem nijmegen

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

Concept - Intentieovereenkomst voor een sterke triple helix samenwerking in de groene metropoolregio Arnhem- Nijmegen

De gemeente Arnhem, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Berg en Dal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Beuningen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Doesburg, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Druten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Duiven, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Heumen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Lingewaard, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Montferland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Mook en Middelaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Overbetuwe, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Renkum, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Rheden, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Rozendaal, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Westervoort, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Wijchen rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
De gemeente Zevenaar, rechtsgeldig vertegenwoordigd door burgemeester X, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van …..oktober 2020,
Verder gezamenlijk aan te duiden als de regiogemeenten,

De provincie Gelderland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de Commissaris van de Koning, namens deze dhr. P. Kerris, gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen, verder te noemen de provincie,

en

Stichting The Economic Board Arnhem – Nijmegen, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer H. Bruls, verder te noemen The Economic Board,

verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Pre-ambule

In de visie Groene Metropoolregio legt de regio Arnhem-Nijmegen een nieuwe en stevige ambitie neer. De regio Arnhem-Nijmegen wil een belangrijke rol in het speelveld van stedelijke regio's in (inter)nationaal verband en kiest daarbij voor een specifieke positie als groene metropoolregio. De regio wil:

- samen doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis; met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie;
- dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
- en hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.

De regio Arnhem-Nijmegen is ruimtelijk en economisch volop in ontwikkeling. Inmiddels is de regio met 780.000 inwoners de grootste stedelijke regio buiten de Randstad, een volwassen stedelijk netwerk met alle relaties en kwaliteiten die we daar tegenwoordig van verwachten. Met levendige centra en voorzieningen en een kennisintensieve economie. Met hoogwaardige kennisinstellingen en innovatieve werklocaties draagt de regio, in samenwerking met het regionale bedrijfsleven bij aan de grote maatschappelijke vraagstukken. De topsectoren Health, Hightech en Energy vormen daarbij de stuwende motoren. De regio heeft een flinke groeiopgave en staat voor grote maatschappelijke uitdagingen. De regio omschrijft de uitdaging als volgt: onze groeiopgaven in verstedelijking, bereikbaarheid en economie in balans houden met de leefkwaliteit van onze regio. Gericht op versterking van het aantrekkelijke leefklimaat voor bewoners, bedrijven én bezoekers in onze regio.

De ambities van de regio worden breed gedeeld en gedragen. Velen dragen bij aan de regio: overheden, kennisinstellingen, bedrijfsleven, maatschappelijke partners en bewoners. De intentie is om aan vanaf januari 2021 - met een versterkte regionale samenwerking - aan deze vraagstukken te gaan werken, aan de hand van de nieuwe regionale agenda. De provincie Gelderland en The Economic Board hebben hier een specifiek en belangrijk aandeel in.

De regiogemeenten van de regio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en de provincie willen graag samen de potentie die deze regio biedt als groene metropoolregio ten volle benutten en hun krachten bundelen om de ambities en de regionale agenda invulling en uitvoering te geven. Dat doen zij door toe te werken naar een nieuw bestuursakkoord en bijbehorende investeringsagenda waarin regiogemeenten, provincie en The Economic Board hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen zullen samenbrengen. Deze intentieovereenkomst is de eerste stap richting het nieuwe bestuursakkoord en de bijbehorende investeringsagenda.

Hoofdstuk 1. Inleiding

a. De provincie Gelderland en de gemeenten Arnhem en Nijmegen hebben een bestuursakkoord gesloten in 2017 met als ambitie om economisch tot de top van Nederland te gaan behoren.
b. Op basis van dit bestuursakkoord en bijbehorende investeringsagenda is gezamenlijk geïnvesteerd in een groot aantal initiatieven en projecten. We constateren dat hiermee de afgelopen jaren goede en bijzondere resultaten zijn geboekt.
c. Inmiddels heeft de samenwerking van de gemeenten in de regio zich verder doorontwikkeld en willen we als groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen gaan werken vanuit een gedeelde visie en een gezamenlijke regionale agenda. Hiertoe is een openbaar lichaam in oprichting (hierna te noemen het openbaar lichaam).
d. The Economic Board heeft een strategisch en een tactisch plan uitgewerkt. Daarin staan de versterking van de iconische clusters Energy en Health, Hightech, Food centraal.

Hoofdstuk 2. Intentie

a. De regiogemeenten, The Economic Board en de provincie Gelderland hebben een gezamenlijk belang om de groene metropoolregio verder te versterken,
b. Vanwege dit belang en de in de inleiding genoemde ontwikkeling in de samenwerking in de groene metropoolregio Arnhem – Nijmegen spreken wij met deze overeenkomst de intentie uit om gezamenlijk toe te werken naar een nieuw te sluiten bestuursakkoord in het eerste kwartaal van 2021. Dit bestuursakkoord bouwt voort op het huidige bestuursakkoord, dat in 2017 is gesloten tussen de provincie Gelderland en de gemeenten Arnhem en Nijmegen en zal dit vervangen. Dit bestuursakkoord zal ook invulling geven aan de samenwerkingsafspraken met The Economic Board.
c. Het bestuursakkoord zal worden afgesloten tussen het openbaar lichaam, The Economic Board en de provincie Gelderland. Het openbaar lichaam treedt in de plaats van de 18 regiogemeenten die bij deze intentieovereenkomst partij zijn. Het is de intentie van partijen om gelijktijdig met het bestuursakkoord een eerste versie van een nieuwe, rollende investeringsagenda voor de groene metropoolregio Arnhem - Nijmegen vast te stellen.
d. Het nieuw te sluiten bestuursakkoord maakt duidelijk hoe we samen uitvoering geven aan een gezamenlijke agenda voor de regio Arnhem - Nijmegen.
e. Basis voor het formuleren van onze gezamenlijke agenda zijn:
    - De gedeelde opgaven, speerpunten en doelen, zoals deze zijn beschreven in de regionale agenda Arnhem - Nijmegen (onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraden).
    - De visie, strategie en programma’s uit het strategisch en het tactisch plan van The Economic Board, die invulling geven en complementair zijn aan de opgaven uit de regionale agenda.
    - De omgevingsvisie Gaaf Gelderland van de provincie Gelderland en de uitwerking daarvan in provinciale kaders en doelen, zoals de Uitwerking nieuwe economische accenten (innovatie en internationaal), Visie op een bereikbaar Gelderland, Regionaal

Programma Werklocaties, Actieplan Wonen, Aanpak Steengoed Benutten, Beleidsprogramma Leefbaarheid 2020-2021, het Gelders Sportakkoord etc.

f. Bij het opstellen van het bestuursakkoord erkennen en respecteren wij dat het openbaar lichaam, The Economic Board en de provincie Gelderland alle drie een eigenstandige rol hebben in het realiseren van de gezamenlijke regionale agenda.
g. Wij stellen vast dat The Economic Board binnen de opgave productieve regio een eigenstandige rol heeft om de ontwikkeling van de iconische clusters Energy, Health, Hightech en Food aan te jagen en te initiëren.
h. Wij stellen vast dat The Economic Board een complementaire rol heeft op verschillende speerpunten binnen de bovengenoemde opgaven uit de regionale agenda. Dit geldt onder andere voor de speerpunten op het gebied van slimme duurzaamheid, circulaire economie, human capital, versterken agglomeratiekracht en bruisende regio.
i. Wij onderkennen dat het werkgebied van The Economic Board deels anders is dan dat van het openbaar lichaam, omdat zij zich ook richt op de cross-overs met Ede-Wageningen en de regio Foodvalley.
j. Wij willen in het bestuursakkoord opnemen op welke manier het openbaar lichaam, The Economic Board, de provincie Gelderland en andere triple helix-partners uitwerking gaan geven aan dit akkoord.
k. In de eerste versie van de nieuwe rollende investeringsagenda, willen we concrete programma's en projecten uitwerken, die bijdragen aan de realisatie van onze gezamenlijke agenda, zoals deze is opgenomen in het te sluiten bestuursakkoord. Daarbij maken we gebruik van de huidige rollende investeringsagenda, behorend bij het bestuursakkoord van 2017.

Hoofdstuk 3. Vorm van de samenwerking voor totstandkoming van het bestuursakkoord

a. De 18 regiogemeenten wijzen gezamenlijk één bestuurder aan die namens hen optreedt als vertegenwoordiger. Ook The Economic Board en de provincie wijzen ieder een bestuurder aan als vertegenwoordiger. Deze drie bestuurders hebben de taak om:
    1. een bestuursakkoord inclusief een rollende investeringsagenda voor te bereiden alsmede de besluitvorming ter vaststelling van het bestuursakkoord voor te bereiden.
    2. vooruitlopend op het bestuursakkoord besluitvorming voor te bereiden ten behoeve van projecten waarvoor evident is dat ze in het bestuursakkoord komen, maar die niet kunnen wachten totdat het bestuursakkoord is getekend.
b. Om ervoor te zorgen dat de vertegenwoordiger van de provincie de taak genoemd onder a. kan uitvoeren, acteert het overleg van de drie onder a, sub 2 genoemde bestuurders als gebiedsbreed overleg, zoals vastgelegd in paragraaf 2.9 van de Regels Ruimte voor Gelderland.
c. In het bestuursakkoord maken de partijen met elkaar afspraken over hoe zij tot een goed en gelijkwaardig partnerschap en werkverhouding willen komen; in het bijzonder waar het gaat om het beschikbaar stellen van financiering vanuit partijen en het vragen van verantwoording hierover.

Hoofdstuk 4. Financiering

a. Partijen zijn de in de bijlage bij deze overeenkomst gevoegde financieringsafspraken overeengekomen. Deze afspraken zijn gemaakt onder voorbehoud van gemeentelijke en provinciale besluitvorming.

Hoofdstuk 5. Looptijd

a. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op 1 september 2021 of zoveel eerder als het bestuursakkoord in werking treedt.

Bijlagen

De bijlage bij deze intentieovereenkomst vormen een integraal bestanddeel van deze overeenkomst. Het betreft de bijlage:

- Bijlage 1. Financiën

Bijlage 1. Financiën

Vooruitlopend op het vast te stellen bestuursakkoord maken we de volgende afspraken over de financiële aspecten van de versterkte samenwerking in de metropoolregio:

a. De financiering van de nieuwe samenwerking bestaat uit drie delen: organisatiekosten voor het openbaar lichaam, organisatiekosten voor The Economic Board en middelen voor het realiseren van de opgaven, speerpunten en doelen in het bestuursakkoord.
b. De Colleges van de achttien regiogemeenten hebben de gemeenteraden voorgesteld om het basisbedrag van €2,50 per inwoner voor het op te richten openbaar lichaam vast te leggen in de meerjarenbegrotingen.
c. Het College van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland heeft Provinciale Staten voorgesteld om financieel bij te dragen aan het op te richten openbaar lichaam met een bedrag van € 1.200.000, gelijk verdeeld over 2021 en 2022. Voorwaarde voor de aanvullende bijdrage is dat de regiogemeenten meerjarig instemmen met de nieuwe samenwerking en de basisbijdrage per inwoner en dat na 2022 de regio zelf haar basisorganisatie financiert.
d. De gemeenteraden van de 18 gemeenten gaan eind dit jaar besluiten over de voortzetting van de financiering van The Economic Board via een inwonersbijdrage van € 1 per inwoner.
e. Gedeputeerde Staten hebben de intentie om jaarlijks € 50.000 voor de organisatiekosten van The Economic Board beschikbaar te stellen.
f. Het is onze intentie om de middelen die benodigd zijn voor de realisatie van onze gezamenlijke agenda op te nemen in een rollende investeringsagenda. Hierbij is voor de regiogemeenten sprake van een ingroeimodel. De financiering door de regiogemeenten voor 2021 komt uit de middelen die eerder al beschikbaar zijn gesteld en uit de middelen die in de afzonderlijke gemeentelijke begrotingen al voor deze doelen gereserveerd waren. De financiering door de provincie zal eveneens bestaan uit reeds beschikbaar gestelde middelen in de begroting voor 2021. Daarnaast kan de provincie, indien nodig en overeengekomen, bij de vaststelling van bestuursakkoord en investeringsagenda, aan Provinciale Staten vragen extra middelen beschikbaar te stellen voor de realisatie. Ook zijn er financiële bijdragen van andere partners.

Bestuurlijke OpgaveTeams
(regieteams)
5 regionale opgaven

Groene Groei Regio	Circulaire Regio
Carol van Eert	**Titus Burgers**
- N. Vergunst (Nijmegen) - G. Gerrits (Wijchen) - H. Winters (Zevenaar) - P. de Klein (Beuningen) - W. Hol (Overbetuwe) - C. Bouwkamp (Arnhem)	- N. Verheul (Berg en Dal) - M. Schoenaker (Heumen) - A. Slob (Lingewaard) - D. Klomberg (Rheden) - C. Koers (Zevenaar) - D. Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe) - *C. Bouwkamp (Arnhem)*

Verbonden Regio	Ontspannen Regio
Harriet Tiemens	**Agnes Schaap**
- R. van der Zee (Arnhem) - P. Loermans (Wijchen) - J. Sluiter (Lingewaard)* - C. Koers (Zevenaar) - P. Baneke (Mook en Middelaar) - R. Waas (Heumen)	- E. Weststijn (Rozendaal) - K. Peters (Mook en Middelaar) - H. de Vroome (Arnhem) - A. Visser (Berg en Dal) - B. van Veldhuizen (Doesburg) - H. Witjes (Lingewaard) / B. Elfrink (Zevenaar) - N. Vergunst (Nijmegen) - M. Budel (Rheden) - A. Stunnenberg (Heumen) - A. Springveld (Druten)

Productieve Regio
Jan van Dellen
- F. Eetgerink (Heumen) - M. Som (Montferland) - M. Esselbrugge (Nijmegen) - H. Hieltjes (Duiven) - B. Faber (Overbetuwe) - H. Witjes (Lingewaard) / B. Elfrink (Zevenaar) - W. Brink (Druten) - N. Derks (Wijchen)

Rheden, 27 oktober 2020

Aan: Raadsleden en -volgers in de regio
Van: ondergetekenden, raadsleden in de regio Arnhem Nijmegen (Groene Metropool)

Beste Collegae,

Sinds het herschikken van 'werklocaties in de regio'*) lijkt het mogelijk te worden dat in onze Groene Metropool ruimte gemaakt wordt voor zgn. XXL locaties voor distributiecentra. Met een beeldende term ook wel Witte Raven genoemd.
Deze locaties kunnen bijvoorbeeld ingericht worden om grootschalige verdeelcentra te worden voor spullen die we via allerlei leveranciers bestellen en welke en massaal worden ingevlogen, via lange scheepverbindingen of verre vrachtwagenritten, onze regio bereiken.

Jullie weten dat dergelijke goederen vaak met kinderarbeid, laagbetaald of onder ongezonde werkomstandigheden ergens op de wereld worden gemaakt. Bepaald niet op duurzame wijze of met circulaire materialen.
Het ongenoegen hierover begint steeds meer vormen aan te nemen. Zowel ondernemers, vakbonden, consumentenorganisaties, individuele en georganiseerde inwoners kiezen vaker voor alternatieven van waarde. Alle gemeenten vragen ondertussen ook aandacht voor de positie van lokale ondernemers en roepen op hen 'in de lucht' te houden. Deze oproep is er een die met deze waarden te maken heeft.

Wij vinden het wenselijk dat raadsleden zich kunnen uitspreken over de specifieke ontwikkeling van de XXL locaties op werklocatie(s) in de regio.
Daartoe bieden we jullie een Manifest aan.

We verzoeken jullie dit te ondertekenen, te voorzien van aantekeningen, instemming of te laten weten hoe jullie hierover denken en aan ons te retourneren.
Mail aan: GL.c.pos@rheden.nl

Wij zullen -bij voldoende ondersteuning- jullie zorgen, opvattingen en naar wij hopen afwijzen van deze ontwikkeling, onder de aandacht brengen van Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten en uiteraard de Groene Metropool.
Samen kunnen we laten weten welke argumenten de regio en provincie moeten laten meewegen in hun nog te nemen beslissingen over het mogelijk maken van XXL locaties.

Met hartelijke groet,
Tulay Cemici, raadslid GL gemeente Arnhem
Michelle van Doorn, raadslid PvdD gemeente Nijmegen
Tim Elderveld, raadslid GL gemeente Rheden
Joep Bos- Coenraad, raadslid GL gemeente Nijmegen
Leo de Groot, raadslid PvdD gemeente Arnhem

BIJL.: MANIFEST
*) voetnoot: link bij Manifest verwijst naar document over XXL locaties

- manifest -

Toekomstbestendige economische visie op distributiecentra

Gemeenteraadsleden in de Regio Arnhem en Nijmegen zijn samen verantwoordelijk voor hun economische landschap. Verschillende belangen komen daarbij samen.

Een vraag die daarbij speelt is hoe we ruimte bieden aan distributiecentra en de ‘verdozing van het landschap’. Door samen op te trekken kunnen marktpartijen onze gemeenten niet tegen elkaar uitspelen in een race naar de bodem, en kunnen we economisch beleid maken waar de hele regio op de lange termijn van profiteert.

Met dit manifest kiezen we gezamenlijk voor toekomstbestendige uitgangspunten rond grote distributiecentra en zgn. ‘witte raven’[1].

1. Er komen geen nieuwe grote distributiecentra zonder meerwaarde voor de regionale markt of regionale visie. Als we bedrijvigheid faciliteren waarmee we regionale spelers de markt uit drukken door het faciliteren van aanbod uit regelarme landen tegen dumpprijzen, verliezen we als maatschappij onder de streep.

2. We beogen werkgelegenheid, geen gelegenheidswerk. We bedanken voor onderbetaald werk of slechte arbeidsomstandigheden, die de arbeidsmarkt meer schade toebrengen dan verrijken.

3. Het grondoppervlak in de regio is schaars, we kunnen ons daarom geen nieuwe bebouwing permitteren zonder zonnepanelen en natuur inclusieve, zoveel mogelijk ondergrondse, bouw.

4. We ontwikkelen geen nieuwe distributienetwerken zonder toekomstbestendig plan voor een duurzaam logistiek netwerk over weg en/of water. Hiermee zorgen we voor betere luchtkwaliteit en beperken we onze invloed op klimaatverandering.

1 Zoals beschreven in het document ‘Randvoorwaarden XXL-logistiek’ van 31 maart 2020: https://gelderland.stateninformatie.nl/document/9004703

Lijst Ingekomen stukken - 12 november 2020

Gemeente Druten

Beslisnota's				
Registratienr	**Onderwerp**	**RTG**	**Raad**	**Afdoening**
Z/20/051967	Financiële verordening Druten 2020 en Nota Investeren en afschrijven 2020	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/052413	Wijziging gemeenschappelijke regeling VRGZ	29-10-2020	12-11-2020	Hamerstuk
Z/20/052657	Begroting 2021-2024	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/053272	Toelating van de heer B.P.M. van Ooijen tot de raad	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/053271	Toelating van de heer R.E. Zwartkruis tot de raad	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/053263	Benoeming Mevrouw M.A. van Rijn tot burgerlid	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/053273	Commissie onderzoek geloofsbrieven 12 november	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/052868	Voorstellen versterking regionale samenwerking Regio Arnhem Nijmegen	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/053313	Wensen en Bedenkingen Deelname werkgeversvereniging Veiligheidsregio Gelderland-Zuid VRGZ	29-10-2020	12-11-2020	Hamerstuk
Z/20/053540	Regionale Agenda Groene Metropool-regio Arnhem-Nijmegen	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken
Z/20/053626	Benoeming leden auditcommissie	29-10-2020	12-11-2020	Bespreken

Informatienota's				
Registratienr	**Onderwerp**	**RTG**	**Raad**	**Afdoening**
Z/20/049558	Nieuwe Wet Inburgering	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052042	Regionaal programma Voortijdig schoolverlaten 2021- 2024	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/051911	Beantwoording schriftelijke vragen - Verkeerssituatie Hogestraat Druten - Sociaal Maas en Waal	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/051823	Beantwoording schriftelijke vragen - Openbaar vervoer in coronatijd - Dorpslijsten	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/19/030020	Rapportage stand van zaken moties, toezeggingen en schriftelijke vragen Q2 en Q3 2020	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/051512	Beantwoording schriftelijke vragen - Stagnerende woningbouw - Dorpslijst Horssen	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052129	Leerplichtjaarverslag 2019-2020 Druten	-	12-11-2020	v.k.a.

Z/20/052447	Aandacht voor elkaar - Nationale Herdenkingsdag Corona, 6 oktober 2020	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/049435	Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052550	Stand van zaken AVAN	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/051435	Beantwoording schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/049612	2e Bestuursrapportage 2020 Werkorganisatie Wijchen-Druten WDW	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/051481	Digitale hulp bij samenwerken met inwoners	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053783	Beantwoording schriftelijke vragen Kap essen in Drutens bosje - Kernachtig Druten	-	12-11-2020	v.k.a.

Ingekomen brieven voor de raad

Reg nr	Datum	Onderwerp	Afzender	RTG	Raad	Afdoening
Z/20/054406	06-11-2020	Goede ondersteuning, sterke democratie	Raad voor het Openbaar Bestuur	-	12-11-2020	v.k.a.
	06-11-2020	Nieuw uitvoeringsprogramma interbestuurlijk toezicht 2020	Provincie Gelderland	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/054279	06-11-2020	Transitievisie warmte en biomassa installaties	Milieudefensie	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/054234	03-11-2020	Raadsbrief Covid-19 voor gemeenten	Hubert Bruls - Voorzitter VRGZ	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/054229	03-11-2020	Corona ledennieuwsbrief - oktober 2020	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/054109	30-10-2020	Voortgang ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/054085	29-10-2020	Conceptbrief aan stuurgroep reactie radenbijeenkomst 5 oktober 2020	Initiatiefnemers raden Regio Arnhem Nijmegen	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053971	29-10-2020	Windmolenpark Beuningen	Stichting geldersch landschap	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/054018	28-10-2020	Manifest xxl locatie(s) groene metropool regio Arnhem Nijmegen	Groene metropool	-	12-11-2020	v.k.a.

Z/20/053990	28-10-2020	N322	W.O. de Boer - Voorzitter werkgroep Maas en Waalweg	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053813	23-10-2020	Uitstel buitengewone ALV wel doorgaan VNG bestuurdersdag	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053645	20-10-2020	Magazine Samen sterk tegen ondermijning	Regionaal Informatie en Expertise Centrum Oost-Nederland	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053558	16-10-2020	Raadsbrief 22	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053478	16-10-2020	Wijziging model apv Outlaw Motorcycle Gangs (OMG)	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053431	15-10-2020	Onderzoek Kwaliteit gescheiden ingezameld HHA	Gemeentelijke rekenkamer Nijmegen	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053398	14-10-2020	Sociaal ondersteuningspakket voor burgers in quarantaine en de rol van gemeenten	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053319	13-10-2020	Managementrapportage tot en met juni 2020 en jaarkalender 2021	GGD Gelderland Zuid	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053092	07-10-2020	Gemeentelijke ondersteuning publiekscampagne Coronamelder	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053113	07-10-2020	Model verordening beslistermijn schuldhulpverlening	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053108	06-10-2020	Afscheid gemeente Druten	Wethouder van Elk	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/053013	05-10-2020	Verlenging niet-openstelling burgemeestersvacature	Commissaris van de Koning	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/051107	05-10-2020	Update corona voor gemeenteraden Druten en Wijchen 2 okt 2020	Kernteam corona WDW	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052944	02-10-2020	Gevolgen aanscherping corona	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.

		maatregelen voor gemeenten				
Z/20/053093	02-10-2020	Raadsbrief nr 21	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052924	02-10-2020	Uitvoeringsbudget beschikbaar voor lokale preventieakkoorden	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052860	01-10-2020	Inspiratie voor de begrotingsbehandeling	Johran Willegers - Bouwend Nederland	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052802	01-10-2020	Zorgt uw gemeente voor het kantelpunt - Relocatie 500 kinderen vanuit Griekenland	Stichting vluchteling	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052853	01-10-2020	Ingekomen brief - Raden in verzet - Voortgangsnotitie	Ingekomen brief - Raden in verzet - Voortgangsnotitie	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052862	01-10-2020	Raadsbrief nr 20	Hubert Bruls - Voorzitter VRGZ	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052864	01-10-2020	Open brief raadsleden en wethouder	Stichting Echt Scheiden Zonder Schade	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/52580	29-09-2020	Model verordening op de gemeentelijke adviescommissie nieuw	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052552	29-09-2020	Tweede pakket en totaaloverzicht moties alv 25-september-2020	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052663	29-09-2020	Archivering tekstberichten	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/52613	29-09-2020	Reactie op de rijksbegroting 2021	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052749	28-09-2020	Beeindiging lidmaatschap gemeenteraad Druten	De heer W.T.J. Cornellissen	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052558	22-09-2020	Petitie Herindeling Gemeente Druten en Wijchen met handtekeningen	Welzijn Druten	-	12-11-2020	v.k.a.
Z/20/052376	21-09-2020	Interbestuurlijk toezicht mbt	Minister van Binnenlandse	-	12-11-2020	v.k.a.

		brandveiligheid gevels	zaken en Koninkrijkrelaties			
Z/20/052412	21-09-2020	Eerste pakket moties ALV 25 september	VNG	-	12-11-2020	v.k.a.

Aldus besloten door de raad in de openbare raadsvergadering van 12 november 2020

De griffier,

M.J. van IJsseldijk

De voorzitter,

C.A.A. van Rhee – Oud Ammerveld

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1788
Extern Zaak ID	Z/20/049558
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.1
Omschrijving	Nieuwe Wet Inburgering
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Werk en inkomen
Eigenaar	Koning, de, Bert
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Druten	Elk van, S (Sjef)
Telefoonnummer steller	0884327575
E-mail adres steller	e.hulsen@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota Nieuwe Wet Inburgering

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	1 september 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 49558

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: nieuwe Wet Inburgering

Kernboodschap
Op 1 juli 2021 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Hiermee komt de huidige Wet Inburgering 2013 te vervallen.
In deze nieuwe wet komt de volledige regiefunctie terug bij de gemeente in plaats van dat dit bij de asiel nieuwkomers zelf ligt. Een beperkte rol van de gemeente ligt bij de gezinsmigranten op uitvoering en monitoring. Bij de volledige regiefunctie staan er 5 onderwerpen centraal. In deze informatienota gaan wij in op de gemeentelijke regiefunctie.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Toelichting
Regiefunctie gemeente
1.Ontzorgen
De nieuwe wet is ingericht op het ontzorgen van de nieuwe asiel inburgeraars. Alle nieuwe mensen uit de nWI worden in de nieuwe wetgeving voor 6 maanden ontzorgd. De gemeente regelt onder andere de woning, de ziektekostenverzekering en de basisbehoefte (gas, water, licht) van deze mensen. Deze bedragen worden ingehouden op de bijstandsuitkering. Het restant aan leefgeld maken wij aan deze mensen over. Ook preventieve schuldhulpverlening, indien noodzakelijk, valt hieronder.
De rekensom die is dan als volgt: bijstandsuitkering – kosten ontzorgen = leefgeld voor deze mensen.

2.Maatschappelijke begeleiding
In de nieuwe wetgeving heeft de asiel statushouder nog steeds recht op maatschappelijke begeleiding. Deze maatschappelijke begeleiding is erop gericht om de mensen zelfredzaam te maken op de onderdelen uit de eerste 6 maanden. Daarbij besteden wij aandacht aan het zelfredzaam worden. Bovendien maken wij de mensen wegwijs in de aanpak met de vaste lasten, het betalen van rekeningen, toeslagen etc. Ook krijgt men informatie over de gemeente en de algemene richtlijnen in Nederland.

3.Brede intake + PIP
Alle nieuwkomers krijgen een brede intake en een PIP. PIP staat voor Plan Inburgering en Participatie. Wij hebben 10 weken de tijd om deze brede intake af te ronden. In dit gesprek brengt de gemeente de persoonlijke situatie en de leerbaarheid van de nieuwkomer in beeld. Op basis van deze intake stelt de gemeente samen met de nieuwkomer een PIP op. Dit plan is maatwerk en vertaalt de uitkomsten van de brede intake. Ook nemen wij het moment van de leerbaarheidstoets* met een advies in de PIP

op (wel binnen de eerste 10 weken).

De PIP is een verplicht onderdeel van het inburgeringstraject voor statushouders, gezinsmigranten en overige migranten. Na vaststelling van de PIP, is de nieuwkomer pas inburgering plichtig conform de nieuwe Wetgeving.
Wij leggen de gemaakte afspraken in de PIP vast in een beschikking. Bij deze beschikking sturen wij een bijlage mee waarin alle verplichte producten (leerroute, participatieonderdelen, ontzorgende aspecten en begeleiding/ondersteuning door gemeente) voor deze persoon worden opgenomen. De beschikking is leidend in het inburgeringstraject. Dit geldt ook als de persoon verhuist naar een andere gemeente. Voorbeeld: persoon X heeft een brede intake en PIP gehad in de gemeente Wijchen wat vastgelegd is in een beschikking. Verhuist persoon X vervolgens naar de gemeente Druten, dan blijft de vastgestelde leerroute en het taalniveau, vastgesteld door de gemeente Wijchen, gelden.

4.PVT
PVT staat voor Participatieverklaringstraject. In de nWI wordt dit traject ingezet op 12u per persoon. Het afleggen van de PVT is een verplicht onderdeel van het inburgeringstraject. Vanuit de gemeente moet tijdens dit PVT-traject een excursie worden aangeboden. Dit geldt voor zowel de asielstatushouders en overige inburgeraars (bijvoorbeeld gezinsmigranten). Hoe de gemeente hier handen en voeten aan geeft, is een keuzevrijheid voor de gemeente zelf.

5.Leerroutes
In de nieuwe Wet Inburgering zijn er 3 verschillende leerroutes:
- Onderwijsroute
- B1 Route
- Z-route

Onderwijsroute:
De onderwijsroute staat onder toezicht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Min. OCW).
De onderwijsroute bestaat uit een taalschakeltraject en is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal niveau B1 en de instroom in het regulier onderwijs (MBO, HBO of WO). Na het succesvol afronden van deze route beschikt de inburgeringsgerechtigde over voldoende kennis van de Nederlandse taal, samenleving en arbeidsmarkt en (studie)vaardigheden om met succes een Nederlandse opleiding te (kunnen) volgen. Deze route is bedoeld voor jonge nieuwkomers tot 28 jaar met als doel dat de inburgeraar hierna een opleiding gaat volgen met studiefinanciering.

B1 Route:
De B1 route wordt ook wel het duale traject genoemd en werkt op basis van examinering door DUO + prestatiebekostiging.
De B1-route is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1 niveau. Om te slagen voor de B1-route moet de nieuwkomer slagen voor het centrale inburgeringsexamen op de onderdelen lezen, luisteren, schrijven en spreken op niveau B1 en Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM). Binnen de B1-leerroute bestaat ruimte voor maatwerk. Wij kunnen de participatiecomponent in de B1-route op verschillende manieren invullen. In principe bepalen wij in overleg met de nieuwkomer welke invulling het beste aansluit bij de capaciteiten, mogelijkheden en wensen van die nieuwkomer.

De B1 route kan op onderdelen afgeschaald worden als blijkt dat dit toch te hoog gegrepen is. Hiervoor moeten wij een nieuwe beschikking, met alle genoemde eisen, opstellen.

Z-route:
De Z-route wordt ook wel de Zelfredzaamheidsroute genoemd en is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op minimaal niveau A1 en op het zelfstandig kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving. Deze route is bedoeld voor nieuwkomers voor wie de B1-route en onderwijsroute niet haalbaar zijn en die veel moeite zullen hebben met het leren van de Nederlandse taal en waarschijnlijk niveau B1 of A2 niet zullen halen binnen de inburgeringstermijn. Dit geldt voor bijvoorbeeld analfabeten, nieuwkomer met een lage leerbaarheid of inburgeraars die in het land van herkomst geen of nauwelijks scholing hebben gehad.
voor het behalen van de Z-route moet de inburgeraar 800 uur taal en 800 uur praktijklessen hebben gevolgd. De Z-route wordt afgesloten met een certificaat. Deze route geeft niet automatisch meer recht op naturalisatie; daarvoor is een inburgeringsdiploma nodig.

Overige verantwoordelijkheden gemeente:
Buiten onze nieuwe regiefunctie om, zijn wij ook verantwoordelijk voor de onderdelen KNM en de MAP. KNM staat voor Kennis van de Nederlandse Maatschappij. Wij kunnen deze module inkopen bij de taalaanbieder. KNM is onderdeel van het inburgeringsexamen.

MAP staat voor module Arbeidsmarkt & Participatie. Ook dit kunnen wij bijvoorbeeld bij de taalaanbieder inkopen. De MAP vervangt de huidige module Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt (ONA). Mogelijk wordt hieraan een verplichte praktijk/stage gekoppeld. Dit wordt nog nader uitgewerkt.

Inburgeringstermijn
Ook in de nWI moet de inburgering binnen drie jaar succesvol zijn afgerond. De startdatum van de inburgeringsplicht start na vaststellen van de PIP en wordt gemonitord door DUO. De einddatum ligt maximaal drie jaar later.
Als de nieuwkomer niet binnen drie jaar aan zijn inburgeringsplicht voldoet, dan is het mogelijk bij DUO een aanvraag tot verlenging van de termijn van drie jaar in te dienen. Dit doet de nieuwkomer zelf. DUO beoordeelt de aanvraag en neemt hierop een besluit.

Periode jan 2021 - 1 juli 2021
Er komt géén overgangsrecht tussen de wet Inburgering 2013 en de nieuwe Wet Inburgering die op 1 juli 2021 ingaat. Omdat wij ook geen subsidierelaties voor het aankomend half jaar kunnen aangaan, betekent dit dat de maatschappelijke begeleiding zoals nu via vluchtelingenwerk volgens een andere constructie moet worden uitgevoerd. Denk hierbij aan uitvoering in de vorm van een pilot waarin de gemeenten experimenteren met partners hoe zij het beste op 1 juli te werk kunnen gaan. In het 4e kwartaal van dit jaar komt hierover meer informatie.

Gevolgen
Voldoen aan de eisen van de nieuwe wetgeving per 1 juli 2021.

Communicatie
Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen
Planning tot aan 1 juli 2021

September 2020	Informatienota in de raad
November 2020	Extra informatieavond in Wijchen (Druten alleen op vraag) over de nieuwe Wet Inburgering. Indien noodzakelijk/er nieuwe info is, wordt er vooraf een nieuwe informatienota gestuurd
Maart 2021	Nieuwe informatienota
April/mei	• Verordening nWI vaststellen • (Indien noodzakelijk) Nieuwe ICT-voorzieningen vaststellen • (Indien doorgang) Beleid KvdS omzetten en vaststellen op het gebied van de nWI • Inkoop vaststellen
Juni 2021	Afronden + overgang werkwijze wet Inburgering 2013 naar de nieuwe Wet Inburgering
Juli 2021	Start nieuwe wet Inburgering

Regionale procedure:
De gemeenten Druten en Wijchen volgen een ander proces in aanloop naar de nWI dan de gemeente Nijmegen en de Regio4** gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen. Dit heeft te maken met de ervaringen én de inhoud van het project Klaar voor de Start in Druten en Wijchen. In het project Klaar voor de Start hebben wij al veel modules uit de nWI verankert. Denk bijvoorbeeld aan de brede intake en de PIP én de uitvoering van de PVT in Druten.
Hiermee lopen wij qua voorbereiding en uitvoering voor op de regiogemeenten.

Gemeente Nijmegen en de Regio4 gemeenten volgen om deze reden hun eigen proces op inkoop om uiteindelijk te komen waar Druten en Wijchen nu al staan. Wel is er regionale afstemming en wordt gekeken naar mogelijke samenwerking op bijvoorbeeld de onderwijsroute.

*De gemeenten mogen de leerbaarheidstoets in de nWI zelf uit gaan voeren en zijn niet afhankelijk van taalaanbieders.
Let op: dit mag alleen als gemeenten gecertificeerde mensen in dienst heeft/neemt die hiertoe bevoegd zijn.

**Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Mook en Middelaar

Geheimhouding:
Niet van toepassing

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1822
Extern Zaak ID	Z/20/052042
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.2
Omschrijving	Regionaal programma Voortijdig schoolverlaten 2021-2024
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Eigenaar	Beck, Nicoline
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P4 Onderwijs
Portefeuillehouder(s) Druten	Elk van, S (Sjef)
Telefoonnummer steller	06-46824202
E-mail adres steller	n.beck@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota Regionaal programma Voortijdig schoolverlaten 2021- 2024
Bijlage 1 - Regionaal programma voortijdig schoolverlaten 2021-2024

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Toelichting

De samenwerkende partijen, gemeenten, onderwijsinstellingen en het Werkbedrijf hebben een regionaal programma opgesteld.
De aankomende jaren wordt er gewerkt aan vier maatregelen:

1. Samenwerking op instroom en doorstroom
2. Versterken zorgteams op school
3. Tijdelijke opvangvoorzieningen en
4. Blijvend contact na onderwijs
   Doel is dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen en/of langdurig werk vinden.

Gemeente Druten

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 52042

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Regionaal programma Voortijdig schoolverlaten 2021-2024

Kernboodschap
De samenwerkende partijen; gemeenten, onderwijsinstellingen en het Werkbedrijf, hebben een regionaal programma opgesteld.
De aankomende jaren werken we aan vier samenhangende maatregelen:

1) Samenwerking op instroom en doorstroom
2) Versterken zorgteams op school
3) Tijdelijke opvangvoorzieningen
4) Blijvend contact na onderwijs.

Doel is dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen en/of langdurig werk vinden.

Eerdere besluiten
N.v.t.

Toelichting
Iedere vier jaar verleent het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) subsidie voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten (vsv). De contactschool (ROC Nijmegen) en contactgemeente (Nijmegen) zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering.
De stuurgroep vsv heeft uitgesproken dat een betere aansluiting tussen onderwijs en zorg hét belangrijkste kader is voor de komende programmaperiode. Grootste knelpunt is de versnipperde organisatie van de jeugdhulp. Deze is ver van de school af georganiseerd, waardoor het voor de scholen vaak een zoektocht is om op te schalen naar jeugdhulp. Ook wachtlijsten spelen hierin een rol. Deze factoren zorgen ervoor dat jeugdhulp bij scholen pas laat wordt ingezet waardoor problemen onnodig escaleren.
Er is behoefte aan meer ontschotting, meer preventieve maatregelen in de onderwijscontext en versterking van de zorgstructuur rondom de school.
Vanuit dit vsv-programma worden regionale stimuleringsmiddelen ingezet voor het inrichten van deze onderwijs-zorgstructuur in VO en MBO. Dit is niet vrijblijvend. We werken toe naar een structurele efficiëntere inrichting, waarbij we scholieren en studenten met zorgvragen tijdig, efficiënt en schoolgericht helpen. We willen dat alle jongeren van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal worden ondersteund in het vinden van een passende plek.

In het regionaal programma is er sprake van een gedeelde visie gebaseerd op de volgende pijlers:

- Een sterke basis: goed onderwijs, gewoon opvoeden;
- Steun waar nodig bij vragen in onderwijs, opvoeden en opgroeien;
- Specialistische ondersteuning als het moet;
- Samenhangende aanpak (één gezin, één plan, één regisseur)

Iedere jongere een goed perspectief
Het halen van een startkwalificatie staat voorop. Een startkwalificatie is minimaal een

diploma havo, vwo of mbo-niveau 2 of hoger. Alle jongeren zonder startkwalificatie willen we in beeld hebben. Ook zorgen we ervoor dat er doorgaande (leer)lijnen zijn tussen onderwijs, werk, zorg en leerplicht.
Activiteiten binnen de maatregelen zijn o.a.

- de ontwikkeling van doorlopende leerroutes voor kwetsbare overstappers;
- inzet van doorstroomcoaches;
- specialistische ondersteuning als het moet;
- stapsgewijze invoering van schoolgerichte zorgteams;
- opvangvoorzieningen zoals het Flexcollege (VO) en de Oversteek (mbo);
- verder uitwerken van de Route naar Arbeid.

Meer dan cijfers
Er zijn streefcijfers opgesteld voor onze regio:

1) Maximaal 420 nieuwe voortijdig schoolverlaters in 2024, gemeten over studiejaar 2023-2024.
2) Minimaal 55% van de jongeren die zijn gestopt keert één jaar later terug in het onderwijs, werkt minimaal 12 uur in de week of combineert leren en werken.

Het aantal vsv-ers wisselt sterk elk jaar. In het afgelopen schooljaar ging 2% van de jongeren in onze regio van school af zonder startkwalificatie. Dit is in lijn met het landelijke cijfer (eveneens 2%) en een verbetering ten opzichte van het voorgaande schooljaar.
In schooljaar 2018-2019 heeft Druten een vsv-percentage van 1,2%. Hiermee scoort Druten zowel voor het VO als het MBO onder het landelijk gemiddelde. Het gaat concreet om 21 vsv-ers (2 van het VO en 19 van het MBO).
Voor de aankomende periode hebben de conjunctuur en Covid-19 invloed op de doorstroom en motivatie van leerlingen en studenten.

Samen verantwoordelijk voor onze jongeren
Alle betrokken partijen spreken met dit programma uit dat ze samen verantwoordelijk zijn voor alle kwetsbare jongeren en (potentiële) vsv-ers. Onze bestuurders zijn akkoord met het programma. Dit is uitgesproken in het bestuurlijk overleg onderwijs & jeugd en zorg & welzijn.
We kijken zorgvuldig naar ieders verantwoordelijk en wettelijke taken. Echter, een vsv-programma bevindt zich op het snijvlak tussen zorg, onderwijs en arbeid. We overbruggen de grenzen door oplossingen te ontwikkelen vanuit een gezamenlijk perspectief en het versterken en ondersteunen van elkaars aanpak. De loopbaan van de jongere staat daarbij centraal.

Eén miljoen euro per jaar
Voor de regio Nijmegen is in de periode 2021-2024 jaarlijks €1.079.000 beschikbaar.

Communicatie
Wij informeren uw raad jaarlijks over de behaalde resultaten.

Uitvoering of Vervolgstappen
We maken afspraken over de uitvoering van de maatregelen en de inzet in 2021 en 2022. In 2022 is er een tussentijdse evaluatie. Dan kijken we of we de juiste interventies doen en de gewenste effecten bereiken. Met de uitkomsten van de evaluatie sturen we bij binnen de maatregelen.

Geheimhouding
Niet van toepassing.

Bestrijden voortijdig schoolverlaten en begeleiden kwetsbare jongeren VSV-programma Rijk van Nijmegen 2021-2024

Samen verantwoordelijk voor onze jongeren

Inhoud

1	Waarom een regionaal programma?	3
	Aanpak tot nu toe	3
	De landelijke kaders	3
2	Waar we nu staan	5
	Na een aantal jaren stijging nu daling	5
	Verschillen tussen gemeenten	5
	Waarom jongeren uitvallen	6
3	Wat we willen	7
	Missie en ambities	7
	Streefcijfers	8
	Leidende principes	8
4	Wat we gaan doen	9
	1 samenwerken op instroom en doorstroom	9
	2 Versterken zorgteams op school	11
	3 Tijdelijke opvangvoorzieningen	13
	4 Blijvend contact na onderwijs	14
5	Hoe we het doen	7
	Organisatie	17
	Monitoring en evaluatie	18
	Financiering en verantwoording	18
	Bijlage 1: maatregelenpakket vsv-aanpak 2021-2024	18

1 Waarom een regionaal programma?

We willen dat iedere jongere op school zit of aan het werk is en zo nodig een aansluitend zorgaanbod ontvangt. Voortijdig schooluitval willen we het liefste voorkomen. Deze gezamenlijke opgave ligt op het snijvlak van onderwijs, gemeenten en werkgevers. Op verschillende momenten in hun onderwijs carrière kunnen jongeren hobbels ervaren. Door een verkeerde studiekeuze, problemen thuis, gezondheidsklachten of iets anders is het afronden of oppakken van een studie dan niet vanzelfsprekend. Gelukkig lukt het de meeste jongeren om de studie succesvol af te ronden. Elke jongere die dat niet zelfstandig lukt verdient onze inzet en ondersteuning. We willen dat partijen samenwerken om deze jongeren op school te houden, ze in staat te stellen om (alsnog) een startkwalificatie te behalen of ze te begeleiden naar werk of een andere passende plek.

Aan dit regionaal programma zijn verbonden: ROC Nijmegen (contactschool) • AOC Helicon Nijmegen • Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. • Alliantie Voortgezet Onderwijs • Stichting Pro College • Stichting Scholengroep Rijk van Nijmegen • Stichting Scholengemeenschap VVSO Midden en Zuid Oost Nederland • Stichting Sint Augustinus, Stichting V.M.O. Nijmegen e.o. • Stichting Helicon Opleidingen • Stichting Kristallis • Stichting MeTander • Stichting Onderwijscentrum Zuid-Gelderland • Stichting SO Tarcisiusschool • Gemeente Berg en Dal • Gemeente Beuningen • Gemeente Druten • Gemeente Heumen • Gemeente Mook en Middelaar • Gemeente Nijmegen (contactgemeente) • Gemeente Wijchen • Regionaal Werkbedrijf Rijk van Nijmegen.

Zij verbinden zich aan de regionale ambities en maatregelen die we gezamenlijk in de rmc-regio Rijk van Nijmegen gaan uitvoeren. Voor de uitvoering van de maatregelen vragen we een financiële bijdrage op basis van de regeling ‘Regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024’ aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Aanpak tot nu toe

In de jaren vóór 2016 was de vsv-aanpak vooral gericht op het voorkomen van voortijdig schooluitval met maatregelen binnen het onderwijs. In de programmaperiode 2016-2020 is er meer aandacht gekomen voor de begeleiding van jongeren in een kwetsbare positie naar onderwijs of werk. Inmiddels zijn de wettelijke taken uitgebreid en zijn betrokkenen in de rmc-regio vanaf 2019 ook verantwoordelijk voor het volgen en begeleiden van alle jongeren in een kwetsbare positie.
In de afgelopen jaren is veel energie gestoken in zowel het versterken van de rmc-organisatie, de instroom en doorstroom van jongeren als de verdere ontwikkeling van de routes naar arbeid. Het rmc-trajectbureau van het ROC Nijmegen is eind 2018 ondergebracht bij Bureau Leerplicht Nijmegen en vanaf september 2019 zijn ook de outreachende vsv-taken toegevoegd aan Bureau Leerplicht. Vanaf dat moment is één organisatie verantwoordelijk voor de monitoring van alle jongeren in de leeftijd tot 23 jaar. Kwetsbare jongeren kunnen ondersteund en begeleid worden naar werk, school en/of zorg. Dit gebeurt zeker niet uitsluitend door Bureau Leerplicht maar in nauwe samenwerking met de mbo en vo scholen, het Werkbedrijf, gemeenten en andere organisaties. Vanaf 2020 heeft de aansluiting tussen onderwijs en zorg hogere prioriteit gekregen.

De stuurgroep vsv heeft uitgesproken dat een betere aansluiting tussen onderwijs en zorg hét belangrijkste kader is voor de komende programmaperiode. Er is behoefte aan meer ontschotting, meer preventieve maatregelen in de onderwijscontext en versterking van de zorgstructuur rondom de school.

De landelijke kaders

In de periode 2021-2024 blijven de wettelijke taken ongewijzigd.

- Gemeenten monitoren en ondersteunen jongeren van 16-23 jaar zonder startkwalificatie.
- Scholen verzorgen verzuimmeldingen, passend onderwijs/zorgplicht en zorgen voor loopbaanoriëntatie en begeleiding (lob).
- Gemeenten en scholen geven met elkaar uitvoering aan een regionaal programma vsv en kwetsbare jongeren en organiseren regionaal bestuurlijk overleg.

Het hoofddoel van de ministeriële regeling vsv-aanpak is om ervoor te zorgen dat elke jongere op school zit of aan het werk is en zo nodig een aansluitend zorgaanbod ontvangt. Er wordt beoogd dat alle jongeren van 12 tot 23 jaar zonder startkwalificatie optimaal worden ondersteund in het vinden van een passende plek dankzij een sluitend regionaal vangnet van partijen uit onderwijs, gemeenten, zorg en arbeid.

Het behalen van een startkwalificatie staat voorop, maar is niet altijd (direct) mogelijk. Het ministerie van OCW vraagt de rmc-regio's om streefcijfers op te stellen voor het aantal vsv'ers, voor het percentage uitgevallen jongeren dat na één jaar terugkeert naar het onderwijs en voor het percentage uitgevallen jongeren dat één jaar later werkzaam is voor minimaal 12 uur per week. Daarnaast wordt de rnc-regio gevraagd om jongeren te ondersteunen en begeleiden die vanuit het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs of de entree-opleiding met een getuigschrift of diploma uitstromen naar de arbeidsmarkt.

In de periode 2021-2024 blijft het macrobudget gelijk. Tot 2020 was het Rijk van Nijmegen onderdeel van de rmc-regio Arnhem-Nijmegen. De subregio's zijn op eigen verzoek gesplitst en vanaf april 2020 is de regio Rijk van Nijmegen een zelfstandige rmc-regio. Het regionale vsv programma gaat in vanaf januari 2021.

2 Waar we nu staan

Na een aantal jaren stijging nu daling

Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters per schooljaar kent een grillig verloop. Tot schooljaar 2015-2016 was sprake van een daling, daarna steeg het aantal en in schooljaar 2018-2019 daalde het vsv-cijfer weer. Van 711 (2011-2012) naar 267 (2014-2015) naar 499 (2017-2018) naar 452 nieuwe vsv'ers (voorlopige cijfers 2018-2019). Met bijna 23.000 schoolgaande jongeren in de leeftijd 12 tot 23 jaar, bedraagt het vsv-percentage 2%.

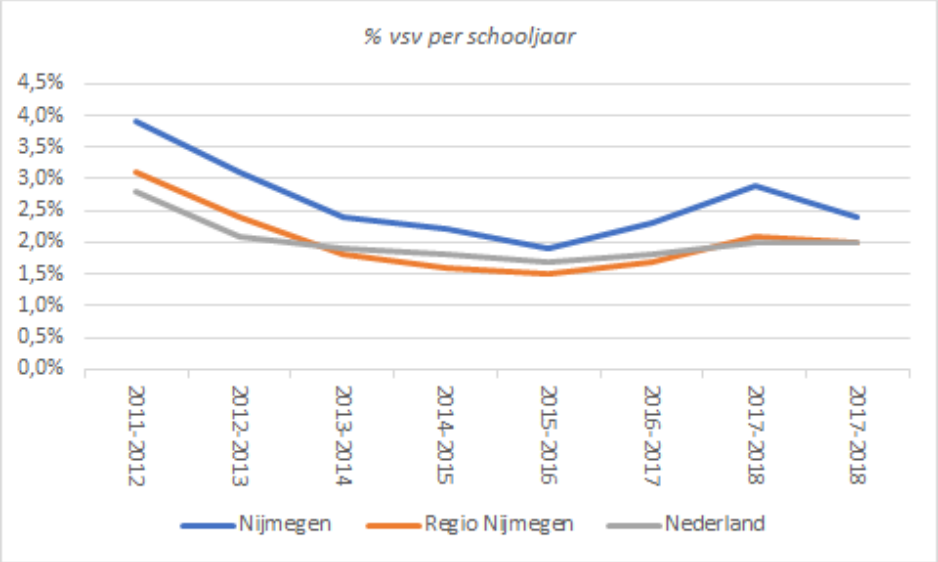

Figuur 1: % vsv per schooljaar. Bron: vsv-scanner. Vanwege verschillen in vaststelling van de cijfers is de vergelijking door de tijd indicatief.

Verschillen tussen gemeenten

In het voortgezet onderwijs ligt het vsv-percentage, zowel in de regio Nijmegen als in Nederland op ongeveer een half procent. Op het mbo ligt het vsv-percentage in de regio Nijmegen op 6,4%, het landelijke gemiddelde is 5,6%.

	VO				MBO				Totaal			
	2017-2018	2018-2019			2017-2018	2018-2019			2017-2018	2018-2019		
	%VSV	VSV	deelnemers	%VSV	%VSV	VSV	deelnemers	%VSV	%VSV	VSV	deelnemers	%VSV
Berg en Dal	0,3%	7	1.920	0,4%	4,8%	39	765	5,1%	1,5%	46	2.685	1,7%
Beuningen	0,2%	11	1.567	0,7%	5,4%	42	597	7,0%	1,6%	53	2.164	2,4%
Druten	0,0%	2	1.231	0,2%	6,5%	19	455	4,2%	1,8%	21	1.686	1,2%
Heumen	0,1%	3	1.075	0,3%	4,2%	21	355	5,9%	1,1%	24	1.430	1,7%
Mook en Middelaar	0,4%	0	520	0,0%	0,7%	6	150	4,0%	0,4%	6	670	0,9%
Nijmegen	0,5%	41	7.886	0,5%	9,5%	210	2.672	7,9%	2,9%	251	10.558	2,4%
Wijchen	0,2%	8	2.672	0,3%	5,4%	43	941	4,6%	1,6%	51	3.613	1,4%
Totaal regio Nijmegen	0,4%	72	16.871	0,4%	7,1%	380	5.935	6,4%	2,1%	452	22.806	2,0%
Landelijk gemiddelde	0,5%	4.520	929.702	0,5%	5,7%	22.070	394.125	5,6%	2,0%	26.590	1.323.827	2,0%

Figuur 2: Vsv naar onderwijssector en gemeente, bron: vsv-scanner

Ook tussen de gemeenten binnen het Rijk van Nijmegen zijn verschillen: in Nijmegen is het aandeel duidelijk hoger dan in de andere gemeenten maar het aantal vsv'ers in Nijmegen schommelt sterk per schooljaar.

	VO				MBO				Totaal			
	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Berg en Dal	9	4	5	7	34	27	37	39	43	31	42	46
Beuningen	4	6	4	11	20	23	32	42	24	29	36	53
Druten	3	3	0	2	16	15	31	19	19	18	31	21
Heumen	2	2	1	3	5	15	16	21	7	17	17	24
Mook en Middelaar	1	0	2	0	9	1	1	6	10	1	3	6
Nijmegen	35	45	45	41	160	206	264	210	195	251	309	251
Wijchen	5	3	8	8	37	46	53	43	42	49	61	51
Totaal regio Nijmegen	59	63	65	72	281	333	434	380	340	396	499	452
Landelijk gemiddelde	4.292	4.502	4.955	4.539	18.217	20.075	22.169	21.571	22.509	24.577	27.124	26.110

Figuur 3: Absolute aantallen vsv'ers 2015-2019, bron: vsv-scanner

Waarom jongeren uitvallen

Er is meestal niet één reden waarom jongeren uitvallen. Vaak is sprake van een combinatie van redenen. In de regio Nijmegen vallen jongeren met name uit vanwege:

Opleiding zelf

Eenmaal op het mbo blijkt dat sommige jongeren een verkeerd beeld hebben van de opleiding. Dat is de reden waarom ze uitvallen en eventueel switchen naar een andere opleiding. Veel jongeren maken een studiekeuze die niet blijkt aan te sluiten bij hun verwachtingen en talenten. Bij sommige opleidingen speelt 'een verkeerde studiekeuze' sterker dan bij andere opleidingen. Enerzijds vraagt dit om goede loopbaan oriëntatie en samenwerking tussen decanen in het voortgezet onderwijs en intake van de opleidingen. Anderzijds moet switchen mogelijk zijn. Het kost tijd om jezelf te ontwikkelen en weten wat je echt wil. Bij sommige opleidingen kan een jongeren direct tussentijds instromen maar meestal is er een periode tussen uitval en start waarin de jongere geen onderwijs volgt. Een groep jongeren valt uit omdat het niveau van de opleiding, ondanks dat zij voldoen aan de toelatingscriteria, te hoog is. Zij (en/of hun ouders) hebben het niveau van de opleiding onderschat.

Persoonlijke problemen

Uitval op het voortgezet onderwijs en mbo gaat regelmatig gepaard met privé- of gezondheidsproblemen. De thuissituatie kan tot uitval leiden, bijvoorbeeld door vele ruzies, relatieproblemen of mantelzorg voor een familielid. Het mbo constateert een toename van gezondheidsproblemen. Soms is een jongere fysiek niet in staat om het onderwijs voort te zetten, vaak speelt de mentale gezondheid of een combinatie van beiden een rol en is uitval het gevolg van psychische problemen en psychische stoornissen (angst, depressie, burn-out) of stress en groepsdruk. Faalangst is een belangrijke reden voor verzuim en uitval.

Werk

Voor jongeren kan het perspectief op werk aantrekkelijker zijn dan het afronden van de opleiding. De jongere gaat dan zonder diploma aan het werk. De afgelopen jaren lijkt sprake te zijn van groenpluk bij een aantal opleidingen. Meer inkomen is een belangrijke pullfactor.

3 Wat we willen

Jongeren van 16-23 jaar maken een specifieke ontwikkelfase door, zij groeien naar volwassenheid en zelfstandigheid. Zij zijn steeds meer onafhankelijk en zelf verantwoordelijk; voor hun loopbaan, sociale leven, huishouden én levensonderhoud. Vaak raken ouders meer op de achtergrond, zijn voor sommige jongeren niet (meer) aanwezig of er komen juist zorgtaken bij voor ouders. Daarom is voor iedere jongere een passende benadering nodig, ook voor het aanspreken van ouders of andere belangrijke personen in hun leven. Er is aandacht nodig voor het versterken van de draagkracht en het stimuleren om in het eigen netwerk oplossingen te vinden.

Missie en ambities

Wij willen dat er voor iedere jongere een goed toekomstperspectief is. Iedere jongere zit op school, is aan het werk en/ of ontvangt waar nodig zorg of neemt deel aan dagbesteding. We willen voortijdig schoolverlaten zo veel mogelijk voorkomen door álle jongeren (tot 23 jaar) die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten in beeld te hebben en een toekomstperspectief te bieden dat hen (terug)leidt naar een passende (vervolg)opleiding, arbeidsplaats, zorg of een combinatie daarvan.

Er bestaan verschillende definities over de doelgroep kwetsbare jongeren. In de regio Rijk van Nijmegen hanteren we het uitgangspunt dat de vsv aanpak is gericht op zowel voortijdig schoolverlaters (nieuwe instroom en oude vsv'ers tot 23 jaar), op jongeren in een kwetsbare positie (komend van vso, PRO, ISK, Entree) en reguliere rmc-jongeren (verzuimers).
We hebben de volgende ambities:

- **Zoveel mogelijk jongeren betreden de arbeidsmarkt met een diploma.** Het behalen van een startkwalificatie staat voorop. Dit is een gezamenlijke ambitie en iedere organisatie zet zich in om - binnen de eigen verantwoordelijkheden - zoveel mogelijk jongeren de kans te bieden deze startkwalificatie te behalen.

- **Zoveel mogelijk jongeren die voortijdig school verlaten gaan duurzaam aan het werk of terug naarschool.** We richten ons niet uitsluitend op het behalen van een startkwalificatie. Er is namelijk een groepjongere voor wie het behalen van een startkwalificatie niet (direct) haalbaar of geen vereiste is (pro/vso). Ook deze jongeren hebben recht op een passend toekomstperspectief.

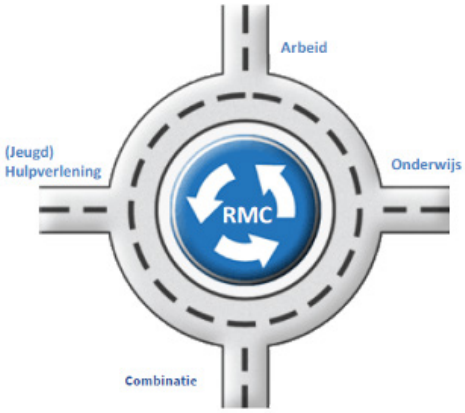

We hebben alle jongeren zonder startkwalificatie in beeld en zorgen dat er doorgaande (leer)lijnen zijn tussen onderwijs, werk, zorg en leerplicht. Los van de verantwoordelijkheden en taken die de scholen en samenwerkingsverbanden zelf hebben, ligt de uitvoering van verzuimtaken bij RMC (Bureau leerplicht), in nauwe samenwerking met team jongeren van WerkBedrijf. We zien de rmc-functie als 'verkeersleider' op de rotonde. Rmc heeft het overzicht van àlle jongeren zonder startkwalificatie en in een kwetsbare positie. De 'afslagen op de rotonde' kennen ieder hun eigen uitdagingen en vraagstukken voor verbetering.

De kans dat een leerling uitvalt of de school voortijdig verlaat wordt groter wanneer er problemen zijn op verschillende leefgebieden. Enerzijds is flexibel en uitdagend onderwijs van belang, anderzijds vraagt dit om een preventieve zorgstructuur rondom de school. Er is behoefte aan meer ontschotting, meer preventieve maatregelen

in de onderwijscontext en versterking van de zorgstructuur rondom de school. We willen dat de hulp vraaggericht en dichtbij het onderwijsproces wordt aangeboden.

Sommige jongeren hebben begeleiding nodig op hun route naar arbeid, zeker jongeren die kwetsbaar zijn vanwege hun vooropleiding. Ook zonder startkwalificatie zijn maatwerkroutes mogelijk waardoor jongeren duurzaam kunnen uitstromen naar arbeid en zich verder kunnen scholen tijdens het werk.

Streefcijfers

De Ministerie van OCW vraagt de rmc-regio's om haalbare streefcijfers op te nemen in het regionale vsv-programma, die bijdragen aan de landelijke ambitie van maximaal 20.000 nieuwe vsv'ers in 2024. De regio's worden niet afgerekend op het behalen van de streefcijfers.

Wij streven naar realistische en gecombineerde streefcijfers. We zetten in op een daling van het aantal vsv'ers maar realiseren ons dat de jaarcijfers grillig zijn en ook afhankelijk van externe factoren, zoals de conjunctuur. We combineren percentages van 'terug naar school' en 'aan het werk' om te voorkomen dat vooruitgang op de ene indicator ten koste kan gaan van de score op de andere indicator.

Streefcijfers Rijk van Nijmegen:

1. Maximaal 420 nieuwe voortijdige schoolverlaters in kalenderjaar 2024, gemeten over studiejaar 2023/2024.
2. Minimaal 55% van de uitgevallen jongeren keert één jaar later terug in het onderwijs, is voor minimaal 12 uur per week werkzaam of combineert leren en werken.

Leidende principes

In de samenwerking

1. Het gaat altijd over 'onze jongere'. We zijn samen verantwoordelijk voor alle kwetsbare jongeren en (potentiële) voortijdige schoolverlaters.
2. We zorgen met elkaar voor een sterke ondersteunings- en zorgstructuur. We versterken elkaars aanpak en vullen elkaar aan. We werken ook over eigen grenzen heen.
3. We ontwikkelen oplossingen altijd vanuit een gezamenlijk perspectief. Investeringen hebben een toegevoegde waarde binnen bestaande afspraken en onderwijs- en begeleidingsarrangementen. Het is de ambitie om de maatregelen uiteindelijk regulier in te bedden.
4. Er is experimenteerruimte voor vernieuwing in de werkwijze. Bestuurders geven rugdekking om af te wijken van regels, geldstromen te ontschotten en verbindingen te maken tussen organisaties.
5. Regionale vsv-middelen worden niet besteed aan reguliere taken.
6. We nodigen elkaar uit, proberen elkaars wereld te begrijpen en houden oog voor de verschillen en belangen. We zijn transparant over knelpunten, over inzet en resultaten.

Inhoudelijk

7. De loopbaan van de jongere staat centraal; het vertrekpunt zijn de ambities van de jongere zelf. Het uitgangspunt is een goed toekomstperspectief (niet per se onderwijs).
8. Doorlopende (leer)lijnen vormen de basis van onze aanpak.
9. Iedere jongere heeft recht op passend onderwijs en op een volwaarde plek in de samenleving. We gaan uit van wat een leerling nodig heeft.
10. Talentontwikkeling is belangrijk om duurzaam inzetbaar te zijn. Jezelf ontwikkelen kost tijd, is nooit klaar en hoeft geen vaste route te doorlopen.
11. Onderwijs sluit flexibel aan op wat de regionale arbeidsmarkt vraagt en werkgevers worden actief benaderd om samen te werken bij het plaatsen van kwetsbare jongeren.
12. Opleiden, begeleiden, hulp en zorg liggen dichtbij elkaar en organiseren we dichtbij elkaar.

4 Wat we gaan doen

De vsv-aanpak omvat vier maatregelen die onderling zijn verbonden, elkaar beïnvloeden en gezamenlijk een samenhangend pakket vormen.

1. Samenwerken op instroom en doorstroom
2. Versterken zorgteams op school
3. Tijdelijke opvangvoorzieningen
4. Blijvend contact na onderwijs

1 Samenwerken op instroom en doorstroom

Het vo en mbo zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een soepele overstap. Het bedrijfsleven en de gemeenten zijn daarin belangrijke partners. We organiseren met elkaar optimale samenwerkingscondities om de doorstroom in het onderwijs te versterken.

In de afgelopen jaren hebben we een goede basis gelegd om de overstap en overdracht van vo naar mbo goed te laten verlopen. Het is belangrijk om deze basis in de nieuwe programmaperiode - op eigen kracht - te behouden en waar wenselijk verder te versterken. Het gaat om de volgende activiteiten, gericht op alle leerlingen die vanuit het vo de overstap maken naar het mbo:

– Sturen op tijdig in- en uitschrijven, goed vullen van digitaal doorstroomdossier (DDD).
– en goede (doorlopende) loopbaanoriëntatie en -begeleiding in het vo én in het mbo
– Systemen zijn op orde en worden doorontwikkeld (denk aan Intergrip: 'Overstap en digitaal doorstroomdossier', koppeling met leerplicht / rmc.
– 'Goede start in het mbo': Warm welkom, studiekeuze advies, startgesprek, studieloopbaanbegeleiding tijdens de opleiding.

Ambities voor de komende periode zijn verdere verbetering van de kwaliteit van loopbaanoriëntatie en -begeleiding in zowel vo als mbo en verbetering van de kwaliteit en volledigheid van de studentinformatie in de digitale doorstroomdossiers.

Focus op 'kwetsbare overstappers'

In de komende periode richten we ons op de versterking van de overstap naar mbo voor kwetsbare jongeren – dus met verhoogd risico op vsv. In de afgelopen periode is daartoe een aanzet gedaan – in de projecten 'Van vmbo-bb naar N2', 'VMBO LWT-MBO' -, maar de structurele aanpak in en tussen de scholen is in de praktijk nog kwetsbaar. De aanpak is gericht op 3 onderdelen:

1. Doorlopende leerlijnen en (nieuwe) onderwijsarrangementen tussen vo en mbo, in lijn met het wetsvoorstel Sterk Beroepsonderwijs.

Het vo en mbo in de regio verkennen gezamenlijk welke doorlopende leerroutes van meerwaarde kunnen zijn binnen het onderwijslandschap in de regio Rijk van Nijmegen. We geven een impuls (€30.000,- aanjaagbudget in 2021 en 2022) aan de ontwikkeling van doorlopende leerroutes gericht op de volgende groepen kwetsbare overstappers:

- Vmbo basis (incl. LWT) naar MBO niveau 2: doorlopende onderwijsarrangementen, leerroutes
- Vso/Pro – mbo (entree en niveau 2): symbiose trajecten/gewenningsperiode laatste jaar vso/eerste jaar mbo, combinatie van onderwijsarrangementen

2. Doorstroomcoaches: een 'sluitend net' voor kwetsbare doorstromers

Zowel in het vo als in het mbo zijn er doorstroomcoaches: begeleiders die als (neven)taak hebben om (gezamenlijk) de overstap voor de meest kwetsbare doorstromers te begeleiden. Gedacht kan worden aan de volgende categorieën; het is echter aan de scholen om te beoordelen voor wie zij de overstap als het meest risicovol inschatten:

- Leerlingen uit bovenbouw vo die besproken zijn/worden in de zogenaamde 'ondersteuningsteams'/ zorgadvies teams én over wie de school twijfelt over de haalbaarheid van de mbo-opleiding die de leerling wil gaan volgen.

- Alle overstappers uit het vso, Pro en vmbo-bb met een leerwerktraject;
- Alle leerlingen die vanuit een niet-reguliere setting de overstap willen maken (denk aan Flex College of andere reboundvoorzieningen vo-scholen);
- Leerlingen zonder vo diploma (denk aan 3e jaars leerlingen) die de overstap naar het mbo, m.n. naar een Entree opleiding, willen maken.
- Studenten Entree die de overstap willen maken naar een mbo-opleiding, om maatwerk te kunnen leveren bij de mbo-niveau 2 opleiding.
- Leerlingen die zich na 1 augustus aanmelden voor een mbo-opleiding.
- Vavo-vo leerlingen (vmbo) die zich aanmelden voor een vavo-opleiding (in afstemming met plaatsingscommissie vavo).

De zorgcoördinatoren van de vo-scholen signaleren in samenspraak met mentoren en decanen halverwege het laatste schooljaar in het vo voor welke leerlingen de overstap (het meest) risicovol is, en koppelen deze aan een vo-doorstroomcoach. De vo-doorstroomcoach meldt de leerling al in een vroeg stadium bij het mbo, ondersteunt de leerling bij het keuzeproces en de overstap en zorgt waar wenselijk (in afstemming met de mbo-doorstroomcoach) voor passende activiteiten in de loopbaanoriëntatie van de leerling en om de leerling geleidelijk te laten wennen aan de nieuwe schoolomgeving.

Tot en met de examenperiode ligt de regie primair bij de mentoren en decanen en heeft de vo-doorstroomcoach een ondersteunende rol. Tussen de examenperiode en 1 oktober houdt de vo-doorstroomcoach de doorstromers in beeld en draagt hen warm over aan de mbo-doorstroomcoach; in het halfjaar na de overstap monitort de mbo-doorstroomcoach de voortgang van de betreffende studenten in het mbo. Als op enig moment in het proces blijkt dat een mbo-opleiding (op dit moment) niet haalbaar is, wordt in afstemming met leerplicht/rmc een passend alternatief gezocht. De verkenning en uitwerking van de aanpak vindt plaats in 2020, de uitvoering start in 2021.

3. Gezamenlijke (werk)afspraken over doorlopende begeleidingslijnen vo-mbo, incl. vavo-vo en vso-mbo voor wat betreft passend onderwijs

De wens is om een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen tussen de scholen te realiseren, en wel zodanig dat leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken. Dat vraagt om gezamenlijke afspraken en aanpak over: expertise-uitwisseling tussen begeleiders passend onderwijs in vso, vmbo en mbo, (vroegtijdige) afstemming over overstappende leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben (casusniveau) en een goede informatieoverdracht (AVG-proof).

Voor de maatregel is jaarlijks €200.000,- beschikbaar, waarvan €30.000,- impulsmiddelen in 2021 en 2022 voor de ontwikkeling van doorlopende leerroutes voor groepen kwetsbare overstappers.

2 Versterken zorgteams op school

Leerlingen en studenten die dreigen uit te vallen vanwege zorgproblematiek willen we effectief kunnen ondersteunen. Dat doen we door de aansluiting tussen v(s)o, mbo en (jeugd)zorg we zo veel mogelijk schoolgericht te organiseren; zorg is snel en dichtbij de school beschikbaar. Op iedere school moet sprake zijn van een sterke basisondersteuning. Die ondersteuning is gericht op het kunnen blijven volgen van onderwijs en het toewerken naar diploma of startkwalificaties en behoort tot de zorgplicht van het onderwijs. Lokale en regionale preventieprogramma's sluiten hier schoolgericht op aan. Gemeenten en onderwijsinstellingen maken hierover zowel gezamenlijk afspraken (bijvoorbeeld vastgelegd in een schoolondersteuningsprofiel) als individuele afspraken (vastgelegd in een ontwikkel perspectiefplan of addendum bij onderwijsovereenkomst).

Graag zien we dat de jeugdhulp wijkgericht én schoolgericht wordt ingezet. Over deze nieuwe werkwijze worden afspraken gemaakt tussen gemeenten, zorgaanbieders en het onderwijs. De gemeente Nijmegen gaat de komende jaren brede basisteams inrichten, ook om daarmee (toegang naar) zorg aan school te verbinden. Deze ontwikkeling is geen onderdeel van het vsv-programma, maar beïnvloedt wel de zorgteams op school en draagt daarmee bij aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. In 2021 en 2022 geven we een impuls aan de inrichting van de schoolgerichte aanpak. Daarna evalueren we de effecten, analyseren regionale ontwikkelingen, sturen bij en maken afspraken voor de vervolgjaren. Hierin houden we rekening met, en sluiten we aan bij, investeringen vanuit reguliere budgetten zoals jeugdhulp.

De aanpak richt zich op 3 activiteiten:

1. Specialistische ondersteuning als het moet
Als complexere zorgvragen de onderwijsdeelname in de weg staan, is meer specialistische zorg binnen (of nauw verbonden aan) de school nodig. We streven naar hulp en ondersteuning die snel ingezet kan worden na signalen uit en in samenwerking met het onderwijs. Toegang naar (gemeentelijke) zorg of ondersteuning is verbonden aan de school, bij voorkeur vindt begeleiding preventief en laagdrempelig op school plaats. Waar nodig wordt een jongere met een beschikking doorverwezen. De intake, begeleiding en behandeling vinden plaats in nauwe afstemming met de school. Waar dat kan gebeurt dat dichtbij of in de school. Bij wachtlijsten van geïndiceerde zorg zijn hulpverleners beschikbaar voor het bieden van overbruggingshulp.

2. Stapsgewijze invoering
Om dit te realiseren starten we met een lerende stapsgewijze invoering van een schoolgericht zorgteam verbonden aan de scholen. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillende situaties in de regiogemeenten, onderzocht wat mogelijk is en wat dit betekent voor de in te zetten ontwikkeling. Dit zal er op elke school anders uit zien en vraagt op het vo en mbo een andere aanpak. In het mbo zijn er met name groeiende zorgen over psychische problemen van studenten. De GGZ zorg voor volwassenen valt niet onder gemeentelijke regie, maar vraagt om een samenwerking met zorgverzekeraars.

3. Werken volgens uniforme afspraken
Bij complexe problematiek bij de leerling en/of het gezin zijn vaak meerdere partijen betrokken. Communicatie tussen de partners gaat nog niet altijd zoals gewenst en afgesproken. We onderzoeken wat de kern van het probleem is en welke oplossing hiervoor passend is, resulterend in heldere praktische werkafspraken die in het hele werkveld van onderwijs en (jeugd)hulp bekend zijn. Ook het aanscherpen van de werkafspraken rondom jeugdartsen hoort hierbij.

Een belangrijke voorwaarde is commitment om de verbinding tussen het vo, het mbo en de gemeentelijke zorg te versterken. Bij de uitvoering van deze maatregel zal samen worden opgetrokken met de plannen en investeringen die vanuit het reguliere worden gedaan. Deze paragraaf beschrijft in een notendop deze hele opgave. Vanuit vsv-middelen jagen we dit proces aan. Versterking van de aansluiting van het onderwijs en zorg draagt immers bij aan het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Opgaven totale aansluiting vo en mbo op (gemeentelijke) zorg:
- Door ontwikkelen schoolmaatschappelijk werk, rekening houdend met verschillende uitgangssituaties in (regio)gemeenten.
- Verdere invoering flexibele (jeugd)hulp op alle vo- en mbo-scholen
- Preventieve programma's ontwikkelen binnen de scholen
- Opzetten aanpak met gedeelde uitgangspunten gericht op casusregie bij complexe casuïstiek, resulterend in heldere werkafspraken. Aanscherpen van werkafspraken rondom inzet van jeugdartsen
- Samenwerking met zorgverzekeraars verkennen.

Het versterken van de samenwerking rondom onderwijs en zorgteams op school is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Elke partner heeft naast de gedeelde opdracht ook eigen wettelijke verantwoordelijkheden en voert deze taken uit. Door inzet van vsv-middelen kunnen de partners hun wettelijke taken beter op elkaar afstemmen zodat jongeren sneller en beter kunnen worden geholpen.
Het budget wordt verdeeld over vo en mbo en zal op basis van een gezamenlijke opdracht nader uitgewerkt worden in twee deelopdrachten en specifieke taakomschrijvingen voor een projectleider en opstart-, experimenteer en overbruggingsbudget. Voor deze maatregel is in 2021 en 2022 jaarlijks €270.000,- beschikbaar, daarna afbouw naar regulier. De deelopdrachten worden nog verder uitgewerkt.

3 Tijdelijke opvangvoorzieningen

Binnen het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs zijn er voorzieningen om leerlingen en studenten die tijdelijk niet in hun opleiding kunnen functioneren, op te vangen. Ook wel rebound- of plusvoorzieningen genoemd. Doel van deze voorzieningen is terugkeer naar het reguliere onderwijs. Intensieve begeleiding, maatwerk en nauwe afstemming met ketenpartners (toeleverende opleiding en evt. vervolgonderwijs, zorgpartners, ouders, leerplicht) zijn binnen deze voorzieningen kernelementen.

Voortgezet onderwijs: Sinds 2008 zijn enkele varianten van 'tijdelijke opvangvoorzieningen' samengebracht in het Flexcollege: een onderwijsvoorziening (OPDC) van het samenwerkingsverband vo-vso Nijmegen e.o. Het Flexcollege kent twee typen onderwijs(ondersteunings)trajecten: tijdelijke onderwijstrajecten en een diplomatraject (voor vmbo-t, havo en vwo). Doordat deze trajecten op één locatie zijn gehuisvest en worden bemenst door één team zijn hybride trajecten en een meer geleidelijke overstap tussen deze stromen mogelijk. Leerlingen kunnen maximaal 2 jaar binnen het Flexcollege blijven. Naast het Flexcollege hebben sommige scholen voor vmbo-basis en -kader eigen, kleinschalige tijdelijke opvangvoorzieningen.

Mbo: Het mbo heeft sinds 2018 'De Oversteek' als tijdelijke opvangvoorziening. De Oversteek is gericht op studenten die uitvallen in het mbo, die kampen met persoonlijke problematiek die succesvolle onderwijsdeelname in de weg staat (vaak in combinatie met een loopbaanvraag), maar die wel perspectief hebben op terugkeer naar het onderwijs. Zij worden voor een periode van gemiddeld 4 maanden intensief begeleid. Als terugkeren naar het onderwijs toch niet mogelijk blijkt, worden studenten begeleid richting een ander passend perspectief: zorg, werk of dagbesteding.

Doorontwikkeling opvangvoorzieningen

Zowel het vo als het mbo hechten grote waarde aan voortzetting van deze tijdelijke opvangvoorzieningen. Deze voorzieningen zijn afhankelijk van additionele (vsv-)middelen. Het vo en het mbo hebben daarnaast (gezamenlijke) ambities voor doorontwikkeling van de opvangvoorzieningen. Het gaat daarbij om expertise-uitwisseling en overdracht van leerlingen vanuit het Flexcollege (eventueel via vso) naar het mbo:

- Vorming van een expertisenetwerk voor de diverse tijdelijke opvangvoorzieningen in de regio, met als doel om deze functie regionaal kwalitatief goed en dekkend vorm te geven. Hierbij worden óók de kleine, lokale voorzieningen voor vmbo-basis en -kader leerlingen betrokken. Doel is om te professionaliseren en waar mogelijk elkaar te versterken door gebruik te maken van elkaars expertise en voorzieningen.
- Vanuit dit netwerk zoeken we naar werkzame factoren van tijdelijke opvangvoorzieningen (zowel in vo, vso, Flexcollege als binnen het mbo (ROC en AOC Helicon) om zo te komen tot nieuwe samenwerkingsafspraken in 2022.
- Vormgeven van een doorgaande begeleidingslijn van (diplomatrajecten van) Flexcollege naar het mbo: warme overdracht van het ontwikkelingsperspectiefplan. Daarnaast afstemming over wat leerlingen moeten kunnen om succesvol te kunnen overstappen naar het mbo en ontwikkeling van gezamenlijke (maatwerk) arrangementen voor een geleidelijke overstap naar het mbo, eventueel met De Oversteek als tussenstap. Hier zit inhoudelijk overlap met arrangementen die ontwikkeld worden voor geleidelijke overstap van vso naar mbo (zie maatregel 1);

Voor deze maatregel is jaarlijks €310.070,- beschikbaar voor het Flexcollege en de Oversteek mbo (ROC Nijmegen en AOC Helicon).

4 Blijvend contact na onderwijs

Als de jongere het onderwijs verlaat verliezen we hem of haar niet uit het oog. Er blijft contact met jongeren die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. We vervullen hierin drie taken die onderling nauw zijn verbonden:

1. **Monitoren (data en systemen)**
   De jongeren in beeld houden, up-to-date informatie, het periodiek aanschrijven van bepaalde groepen, vervolgacties uitzetten, scholenoverleg, data-analyses. De systemen geven signalen af als de situatie van de jongere verandert, bijvoorbeeld wanneer een oud vsv'er geen inkomen (meer) heeft. Er wordt dan (weer) contact gelegd. Bureau Leerplicht Nijmegen voert deze wettelijke taak (16-23 jaar) uit, financiering komt vanuit regionale rmc-middelen.

2. **Begeleiden bij overstap (warme overdrachten)**
De jongeren warm overdragen naar werk, dagbesteding, sociaal wijkteam, zorg of terug naar school. Het gaat om korte interventies, een toekomstgesprek op school (in plaats van een exitgesprek) en het actief en tijdig benaderen van nieuwe vsv'ers en jongeren in een kwetsbare positie (jikp'ers').

3. Coachen na overstap

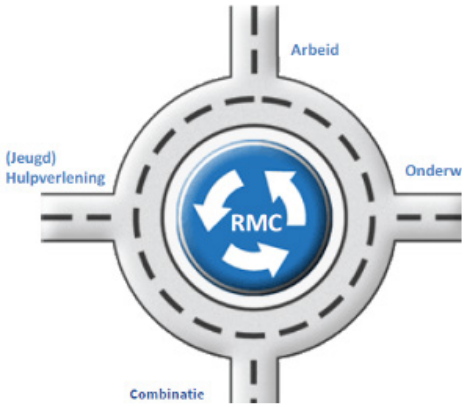

Dit gaat over langdurig, persoonlijk contact tussen een jongere en een coach en het opbouwen van een vertrouwensband. Er zijn verschillende vormen van coaching mogelijk; van coaching gericht op duurzame plaatsing op de arbeidsmarkt tot zeer intensieve persoonlijke coaching, bijvoorbeeld bij dagbesteding of voor zogenoemde zorgjongeren (met problemen op meerdere leefgebieden)

Het vormgeven van een route naar arbeid begint in de opleiding. Het onderwijs draagt de verantwoordelijkheid voor de begeleiding naar werk samen met gemeenten, Werkbedrijf, Leerwerkloket en werkgevers. 'Blijvend contact na onderwijs' gaat juist over dit grijze gebied waar partners samen optrekken en vroegtijdig in de route naar arbeid willen samenwerken. We werken aan een gedeeld inzicht van ieders verantwoordelijkheid in deze opgave, het afbakenen of juist oprekken van de eigen verantwoordelijkheid en hoe we de gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm geven (zoekopdracht).

Waar een directe route naar een vervolgtraject niet vanzelfsprekend is, zijn partijen gezamenlijk verantwoordelijk voor het begeleiden van kwetsbare jongeren bij de overstap. We zetten vooral in op de kritieke overstapmomenten met het perspectief op werk en richten de aanpak op jongeren die niet verder kunnen of willen binnen het onderwijs en een kwetsbare positie hebben op de arbeidsmarkt. Dit zijn jongeren die het vso/Pro of Entree opleiding verlaten met of zonder diploma, jongeren zonder startkwalificatie die zijn uitgevallen op het mbo/vo en voortijdig schoolverlaters die op een later moment terug willen naar onderwijs of leren.

Ook na het onderwijs blijven we in contact. We zetten de komende jaren in op:

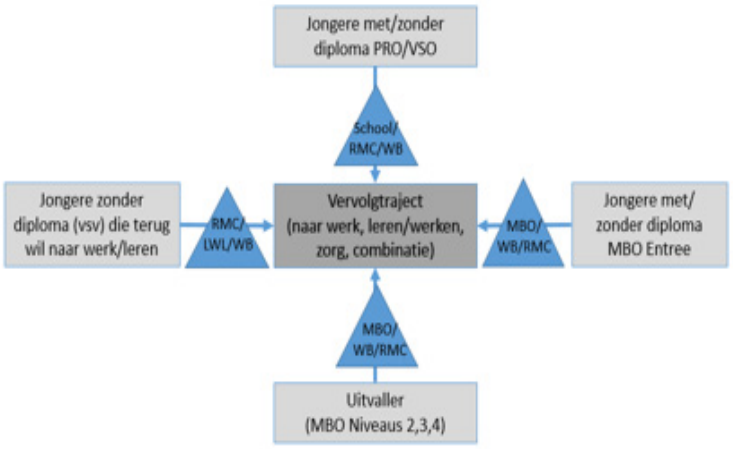

1. Uniformiteit in scholenoverleg

Op iedere school met een aanzienlijke uitstroom naar de arbeidsmarkt is een scholenoverleg waarbij school, rmc/ vsv en WerkBedrijf afspraken maken over de begeleiding bij de overstap. Er is persoonlijk contact met de jongere, we voeren toekomstgesprekken en bespreken eventuele behoefte aan coaching. Bureau Leerplicht Nijmegen vervult een makelaarsrol bij de jongeren die al zijn uitgevallen. We brengen uniformiteit aan in de werkwijze, breiden het scholenoverleg Entree uit met uitvallers niveau 2 en eventueel uit niveaus 3-4 en versterken de rol van het Leerwerkloket om oud-vsv'ers te ondersteunen.

2. Voorzetten, uitbreiden en verrijken van de Route naar Arbeid

De begeleiding en coaching van jongeren die (nu) geen startkwalificatie kunnen halen gebeurt in de Route naar Arbeid. Die route moet resulteren in passend en zo duurzaam mogelijk werk. En als dat niet haalbaar is, een ander passend arrangement van dagbesteding of zorg. Dit doen we door het bundelen van bestaande routes in het mbo, uitbreiden naar mbo-niveau 2 en verkennen of uitbreiding voor vsv'ers op niveau 3 en 4 wenselijk is. Om die bundeling en uitbreiding te realiseren, is aanvullend budget beschikbaar uit subsidie van de 'Gelijke Kansen Alliantie' tot en met 2021.

In schooljaar 2018-2019 is gestart met de 'route naar arbeid' bij de Entree-opleidingen. Jongeren worden vroegtijdig gesignaleerd, al in de opleiding voorbereid op het (zoeken naar) werk en warm overgedragen aan het Werkbedrijf, waar ze begeleid worden richting passend werk. Het gaat om uitvallers in de Entree-opleiding, jongeren met Entree-diploma die niet verder leren, uitvallers in mbo en jongeren van vso en praktijkonderwijs. Een vsv-consulent zoekt jongeren op met wie geen contact meer gevonden wordt, om hen alsnog naar het Werkbedrijf te leiden.

De betrokken partners (onderwijsinstellingen, Werkbedrijf, bedrijfsleven en rmc) zorgen dat alle jongeren in beeld blijven en op een passende plek terecht komen. Ze maken afspraken over het volgen van de jongeren, tot in elk geval anderhalf jaar na plaatsing. Vooralsnog is daarin alleen voorzien bij jongeren die geplaatst worden met een voorziening vanuit het Werkbedrijf; zolang de voorziening (loonkostensubsidie en/of jobcoaching) wordt ingezet blijven zij bij WerkBedrijf in de dienstverlening. Ook als de baan ophoudt of dreigt op te houden, wordt snel contact gezocht om te spreken over het vervolg. In alle gevallen waarin dat mogelijk is, worden jongeren gestimuleerd om alsnog een (start) kwalificatie te behalen (in de vorm van een BBL-opleiding, een deelcertificaat of anderszins) om hun positie op de arbeidsmarkt te versterken.

In schooljaar 2018-2019 kwamen 51 jongeren via de route naar arbeid onder de hoede van Werkbedrijf, van wie er in oktober 2019 24 aan het werk waren. De rest volgde op dat moment (grotendeels) nog een traject binnen Werkbedrijf.

Bij het vso willen we al voor de stage betrokken zijn bij jongeren met uitstroomperspectief arbeid om de overgang naar werk zo naadloos mogelijk te maken. De ervaringen van het Praktijkonderwijs hierbij zijn goed bruikbaar. Het gaat erom de jongeren te volgen na de plaatsing en tijdig van werk naar werk te bemiddelen of in ieder geval op het juiste spoor te zetten, mocht de eerste baan stoppen. Dit in samenwerking tussen onderwijs, rmc/leerplicht, WerkBedrijf, Leerwerkloket en werkgevers. De Inclusieve Ondernemers Nijmegen (ION) willen bijvoorbeeld meer werkplekken creëren voor jongeren met een beperking.

Verder willen we vsv'ers die de overstap naar werk hebben gemaakt intensiever/langer volgen en waar mogelijk terugleiden naar onderwijs. We stimuleren, voor wie dat haalbaar is, dat (oud-)vsv'ers leren & werken combineren om alsnog een (start)kwalificatie te behalen. Daartoe verrijken we de route naar arbeid waar mogelijk met instrumenten en (leerwerk)trajecten die in de regio beschikbaar zijn, bijvoorbeeld vanuit het project 'Perspectief op Werk'. Het Leerwerkloket kan hierin een belangrijke schakel vormen.

3. Maatwerk voor coaching (verkenning)

We verkennen of er, aanvullend op het bestaande aanbod vanuit onderwijs (mentorschap, coachprojecten, nazorgplicht) en gemeenten (leerplicht/rmc wet, participatiewet, WMO-dagbesteding) en WerkBedrijf een coaching aanbod nodig is gericht op leren en werken. Denk hierbij aan een doorstroomcoach die een Pro/vso-leerling blijft coachen op een werkplek, coaching van een minderjarige die klaar is binnen het onderwijs, langere en intensievere coaching van een jonge werknemer of coaching voor specifieke doelgroepen zoals isk-leerlingen, inburgeraars en laaggeletterden. De verkenning en mogelijkheid tot leveren van maatwerk voor coaching vraagt om een regelbudget. Na een jaar evalueren we om op basis daarvan bij te kunnen stellen.

Begeleiding bij de overstap en coaching na de overstap vraagt om inzet vanuit Werkbedrijf, ROC Nijmegen, Leerwerkloket en rmc.
Voor deze maatregel is jaarlijks €299.000,- beschikbaar voor inzet van consulenten bij Bureau Leerplicht, Werkbedrijf, mbo en Leerwerkloket en een regelbudget voor coaching.

5 Hoe we het doen

Een ambitieus regionaal programma vraagt om heldere afspraken over de uitvoering, planning, samenwerking, financiële verantwoording en sturing.

Organisatie

De regionale stuurgroep vsv is bestuurlijk eindverantwoordelijk voor:
- Bespreken ontwikkelingen binnen de vsv-aanpak
- Implementeren en monitoren van de maatregelen en effecten daarvan
- Besluitvorming over het bijsturen maatregelen
- Gezamenlijke opdrachten aan de programmagroep

In iedere rmc-regio is één contactschool en één contactgemeente voor het ministerie van OCW. In de regio Nijmegen is ROC Nijmegen de contactschool en Nijmegen de contactgemeente.

Deelnemers aan de stuurgroep vsv zijn: twee vertegenwoordigers vanuit schoolbesturen voortgezet onderwijs, twee vertegenwoordigers vanuit het bestuur mbo (ROC Nijmegen en AOC Helicon), vertegenwoordiging vanuit het Werkbedrijf, portefeuillehouder onderwijs vanuit de gemeente Nijmegen en portefeuillehouder onderwijs/zorg vanuit een regiogemeente.

De stuurgroep komt gemiddeld 3 keer per jaar bijeen, of vaker indien nodig. Ter ondersteuning van de stuurgroep zijn tevens genodigd: directeur strategie & beleid ROC Nijmegen, accountmanager ministerie OCW en rmc-coördinator Rijk van Nijmegen. Afhankelijk van de agenda worden andere partijen uitgenodigd.

De programmagroep vsv heeft diverse taken:
1. Voorbereiden van bestuurlijke overleggen.
2. Uitvoeren van besluiten/opdrachten vanuit de stuurgroep vsv.
3. Organiseren en samenbrengen van het netwerk. Niet alleen op bestuurlijk of beleidsmatig niveau maar juist in de uitvoering, gekoppeld aan de thema's.
4. Uitwerken en monitoren van de vier maatregelen. Per maatregel is een team ingericht:
   a. Team 1: Samenwerken op instroom en doorstroom
   b. Team 2: Versterken zorgteams op school
   c. Team 3: Tijdelijke opvangvoorzieningen
   d. Team 4: Blijvend contact na onderwijs

Deelnemers aan de programmagroep vsv zijn vertegenwoordigers vanuit het mbo, het voortgezet onderwijs, Werkbedrijf, ministerie OCW en regiogemeenten. De leden komen ongeveer één keer per maand bij elkaar.

Het is mogelijk dat er een beroep wordt gedaan op meerdere lijnen om te kunnen voldoen aan de vraag van een jongere. Er is samenhang, afstemming en commitment tussen de teams. Ieder team heeft een coördinator die zorg draagt voor de onderlinge samenwerking, die de voortgang bewaakt en die afstemt met de programmagroep vsv. Elk team heeft een duidelijke opdracht vanuit de stuurgroep en maakt, volgens een gedeelde methodiek, afspraken over de monitoring en jaarplanning.

Monitoring en evaluatie

We maken afspraken over de maatregelen voor de komende 4 jaren en de inzet in 2021 en 2022. In 2022 houden we een tussentijdse evaluatie om kritisch te kijken of we de juiste interventies doen en de gewenste effecten bereiken. Daarvoor zijn heldere opdrachtformuleringen nodig. Ook kennisdeling en daarmee borging of inbedding in reguliere werkwijze is een onderdeel van de opdrachten. Voor de tussentijdse monitoring van de maatregelen ontwikkelen we een eenduidig format met criteria zodat helder is hoe we monitoren en mogelijkheden om eventueel bij te kunnen sturen. De monitoring wordt opgenomen in de opdracht aan de teams en is een vast agendapunt bij bijeenkomsten van de programmagroep en stuurgroep vsv. Op basis van de evaluatie kan bijgestuurd worden binnen de maatregelen.

Financiering en verantwoording

Maatregel	VSV-bijdrage 2021-2022	Inzet bij:	Dekking RMC-deel	Dekking contact-school	Opmerkingen
1.Samenwerken op instroom en doorstroom	€ 200.000	Vo: € 70.000 Mbo: € 130.000		€ 200.000	Binnen vo en mbo afspraken maken over de inzet van middelen. (NOVIA) In 2021 wordt €30.000 ingezet voor doorlopende leerlijnen en (nieuwe) onderwijs-arrangementen.
2.Versterken zorgteams op school	€ 270.000	Vo: € 135.000 Mbo: € 135.000	€ 135.000		De aanpak op vo en mbo zal verschillend zijn. Binnen VO en MBO afspraken maken over de inzet van middelen.
3.Tijdelijke opvang-voorzieningen	€ 310.070	Swv vo/vso: € 220.070 Mbo: € 90.000	€ 12.373	€ 297.697	Gericht op intensieve begeleiding van jongeren uit regio Nijmegen.
4.Blijvend contact na onderwijs	€ 299.000	Rmc: € 99.000 Wbrn: € 45.000 Mbo: € 75.000 Lwl: € 65.000 Regelbudget: € 15.000	€ 224.000	€ 75.000	Gezamenlijke opdracht aan de betrokken organisaties. Werkafspraken en inzet rondom de kritieke overstapmomenten.
	€ 1.079.070		€3 71.373	€7 07.697	

Over de uitvoering van het regionaal programma en inzet van financiële middelen leggen we verantwoording af aan zowel het ministerie van OCW als aan de regio. De bereikte inhoudelijke resultaten verantwoorden we door:

- Per schooljaar éénmaal te rapporteren over de voortgang op en effecten van de maatregelen. Dit doen we via de jaarlijkse vsv-effectrapportage.
- Daarnaast verschijnen in maart de voorlopige vsv-cijfers. Deze worden geanalyseerd en besproken in de programmagroep en stuurgroep en met de regiogemeenten.
- Per schooljaar rapporteren we over verzuimcijfers en vsv cijfers. Dit doen we via het rmc-jaarverslag. De rapportage wordt gedeeld in de stuurgroep en de regiogemeenten.

De financiële verantwoording gaat, voor het deel dat de gemeenten ontvangen, mee in de verantwoording naar het Rijk via de cyclus van de jaarrekening (Single information single audit). Hiervoor is de contactgemeente verantwoordelijk. Voor het deel dat de contactschool ontvangt, moet via een apart systematiek verantwoording worden afgelegd aan het ministerie van OCW. Hiervoor is de contactschool verantwoordelijk.

Bijlage 1:
Maatregelenpakket vsv-aanpak 2021-2024

Maatregelen zijn erop gericht dat (zoveel mogelijk) jongeren de arbeidsmarkt betreden met een diploma en dat diegenen zonder diploma duurzaam aan het werk gaan of terug naar school.

Maatregel	Ontwikkelrichting	Reguliere activiteiten (zonder VSV-bijdrage)	VSV activiteiten in 2021 en 2022	VSV-bijdragen
1.Samenwerken op instroom en doorstroom **DOEL: zorgen voor een soepele overstap.**	Verbeteren van de kwaliteit van Loopbaan oriëntatie- en begeleiding in zowel vo als mbo en verbeteren van de kwaliteit en volledigheid van de studentinformatie in de digitale doorstroomdossiers. Versterken van de overstap naar mbo voor kwetsbare jongeren; structurele aanpak in en tussen de scholen.	Doorontwikkeling systemen (Intergrip: Overstap vo-mbo en mbo-mbo en Digitaal Doorstroomdossier) Loopbaan oriëntatie en loopbaanbegeleiding, 'Goede start in het mbo'.	**2021** – Doorlopende leerlijnen en (nieuwe) onderwijsarrangementen tussen vo en mbo in lijn met het wetsvoorstel Sterk Beroepsonderwijs. – Inzet doorstroomcoaches; een 'sluitend net' voor kwetsbare doorstromers – Gezamenlijke (werk)afspraken over doorlopende begeleidingslijnen vo-mbo, incl. vavo-vo en vso-mbo voor wat betreft passend onderwijs. **2022** – Inzet doorstroomcoaches; een 'sluitend net' voor kwetsbare doorstromers – Gezamenlijke (werk)afspraken over doorlopende begeleidingslijnen vo-mbo, incl. vavo-vo en vso-mbo voor wat betreft passend onderwijs – **2023 en 2024** – Op basis van tussentijdse evaluatie mogelijk bijsturen	€ 200.000

Maatregel	Ontwikkelrichting	Reguliere activiteiten (zonder VSV-bijdrage)	VSV activiteiten in 2021 en 2022	VSV-bijdragen
2. Versterken zorgteams op school **DOEL: Een sterke basis met steun waar nodig.** **Specialistische ondersteuning dichtbij school aanwezig**	Hulp en ondersteuning die snel ingezet kan worden. De inrichting van de hulp sluit aan bij de ondersteuningsstructuur van de school. De ondersteuningsbehoeften van de jongere, het gezin en professionals wordt gezamenlijk beoordeeld en een passend aanbod wordt bepaald.	Doorgaande leer- en ondersteuningslijnen OOGO, OPP, preventieprogramma's Regiogemeenten organiseren begeleiding nu niet vanuit de eigen toegang. Het inzetten van een flexibele schil en de verschuiving v.d. reguliere jeugdhulpkosten kan een doel zijn om naartoe te werken Er is tijd nodig zijn om te zien wat/ hoe mogelijk is.	**2021** Inzet projectleiders, opdrachten zijn o.a: – Ontwikkelen en invoeren SMW 2.0, rekening houdend met verschillende uitgangssituaties in (regio)gemeenten – Verdere invoering flexibele jeugdhulp op alle vo en mbo scholen – Preventieve programma's ontwikkelen binnen de scholen – Onderzoek naar problematiek en oplossing in casusregie bij complexe casuïstiek, resulterend in heldere werkafspraken. – Ontwikkelen van een visie over de aansluiting tussen jeugdhulpaanbieders en onderwijs. – Opstart-, experimenteer en overbruggingsactiviteiten **2022** – Inzet projectleiders – Nieuwe werkwijze toepassen – Opstart-, experimenteer en overbruggingsactiviteiten **2023 en 2024** – Afronden ontwikkelopdrachten en evalueren en bijsturen op basis van evaluatie.	€ 270.000

Maatregel	Ontwikkelrichting	Reguliere activiteiten (zonder VSV-bijdrage)	VSV activiteiten in 2021 en 2022	VSV-bijdragen
3. Tijdelijke opvangvoorzieningen **DOEL: Jongeren keren terug naar regulier onderwijs**	Het door ontwikkelen van de tijdelijke opvangvoorzieningen in vo en mbo. Het gaat daarbij om expertise-uitwisseling en overdracht van leerlingen vanuit het Flexcollege en vso naar het mbo.	Ondersteuning met middelen swv. Eigen, kleinschalige tijdelijke opvangvoorzieningen op een aantal vmbo-basis en –kader scholen.	2021 – Flexcollege (vo) voor tijdelijke trajecten en diplomatrajecten – Oversteek (mbo) voor intensieve begeleiding gedurende maximaal 4 maanden – Expertise-uitwisseling en overdracht van leerlingen vanuit het Flexcollege (eventueel via vso) naar het mbo. O.a. Vormgeven van een doorgaande begeleidingslijn. **2022** – Invoeren van nieuwe samenwerkingsafspraken **2023 en 2024** – Op basis van evaluatie mogelijk bijsturen	€ 310.000

Maatregel	Ontwikkelrichting	Reguliere activiteiten (zonder VSV-bijdrage)	VSV activiteiten in 2021 en 2022	VSV-bijdragen
4. Blijvend contact na onderwijs **DOEL: Monitoren, begeleiden bij de overstap, coachen na de overstap**	Focus op de kritieke overstapmomenten. De aanpak is gericht op jongeren die niet verder kunnen of willen binnen het onderwijs en een kwetsbare positie hebben op de arbeidsmarkt.	In beeld houden, actief en tijdig benaderen nieuwe vsv'ers en jikp'ers, verzuimaanpak (RMC) Coaching aanbod vanuit onderwijs (mentorschap, coachprojecten, nazorgplicht), gemeenten en WerkBedrijf (participatiewet, WMO arbeidsmatige dagbesteding)	**2021** – Versterken samenwerking bij kritieke overstapmomenten. – Aanbrengen uniformiteit in scholenoverleg. – Verkenning: maatwerk voor coaching, verkennen contact houden met jongere als deze aan het werk is, ook zonder voorziening. – **2022** – Versterken samenwerking bij kritieke overstapmomenten. – Verrijken Route naar Arbeid met instrumenten en (leerwerk)trajecten. Mogelijk uitbreiding niveaus 3 en 4. – Op basis van evaluatie, maatwerk voor coaching aanpassen. **2023 en 2024** – Op basis van tussenevaluatie, mogelijk bijstellen	€ 299.000
				€1.079.000 [1]

[1] Definitieve besluitvorming door ministerie OCW in september 2020. Beschikbare budget is opgebouwd uit € 371.373 contactgemeente en €707.697 contactschool,

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1842
Extern Zaak ID	Z/20/052129
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.3
Omschrijving	Leerplichtjaarverslag 2019-2020 Druten
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Eigenaar	Beck, Nicoline
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P4 Onderwijs
Portefeuillehouder(s) Druten	Elk van, S (Sjef)
Telefoonnummer steller	06-46824202
E-mail adres steller	n.beck@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota raad leerplichtjaarverslag 2019-2020 Druten
Bijlage 1: Leerplichtjaarverslag 2019- 2020 Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	22 september 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Toelichting

Artikel 25 van de Leerplichtwet schrijft voor dat wij uw raad jaarlijks verslag uitbrengen over het gevoerde leerplichtbeleid. Dit doen wij in de vorm van bijgaand jaarverslag over het schooljaar 2019-2020.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:
De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

Gemeente Druten

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 52129

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Leerplichtjaarverslag 2019-2020

Kernboodschap
Artikel 25 van de Leerplichtwet schrijft voor dat wij uw raad jaarlijks verslag uitbrengen over het gevoerde leerplichtbeleid. Dit doen wij in de vorm van bijgaand jaarverslag over het schooljaar 2019-2020.

Eerdere besluiten
N.v.t.

Toelichting
De inzet van de leerplichtambtenaar is gericht op preventie. Dit doet hij samen met ouders/school/partners én leerling met als doel het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en om te bevorderen dat zoveel mogelijk leerlingen een startkwalificatie[1] halen.
De leerplichtambtenaren van de gemeenten Wijchen, Druten, Heumen, Beuningen, Mook en Middelaar werken intensief samen. Hiermee bundelen ze hun professionaliteit wat leerlingen, ouders en school ten goede komt.

Gevolgen
Resultaten van interventies
Het afgelopen schooljaar is het aantal voortijdig schoolverlaters gedaald van 1,8% naar 1,3% (21 leerlingen). Hiervan komen er 2 van het voortgezet onderwijs en 19 van het MBO. Het aantal voortijdig schoolverlaters blijft daarmee ruim onder het landelijke gemiddelde van 2,0%.
Het aantal zaken waar de leerplichtambtenaar bij betrokken is, is gestegen van 95 naar 103 werkprocessen. Dit is een stijging van 8,4%. Dit is toe te schrijven aan de formatie die in sinds dit schooljaar weer op orde is.
Na interventie van de leerplichtambtenaar zijn, wanneer dat kon, de leerlingen weer naar school gegaan. Er zijn twee vrijstellingen toegekend. Eén betrof een vrijstelling voor alleen dit schooljaar. De ander betrof een vrijstelling voor de leerplicht.
De leerplichtambtenaar heeft vijf keer met een thuiszitter te maken gehad. Een thuiszitter is een leerplichtige leerling die zonder vrijstelling voor geregeld schoolbezoek de school voor 4 weken of langer niet bezoekt. Drie van hen zijn inmiddels weer naar school. Eén jongere is niet meer leerplichtig. Ten slotte is er één thuiszitter die, met een maatwerktraject aan een nieuwe school start.

Beleidsontwikkelingen
In dit schooljaar is gewerkt aan een nieuw verzuimprotocol voor het primair onderwijs. Ook is gestart met een verkennend onderzoek naar deelname aan een pilot 'Handle with Care'. Dit is een samenwerking tussen school, politie en leerplicht. Het doel is ervoor te zorgen dat een leerling die te maken heeft met huiselijk geweld, snel steun krijgt op school.

[1] Een startkwalificatie is een diploma op minimaal MBO-2 niveau.

In het nieuwe schooljaar gaan we door met M@zzl. De pilot is in een tussenrapportage positief beoordeeld. Met dit project worden twijfelachtige ziekmeldingen adequaat opgepakt, zodat een leerling weer snel naar school kan.
Onze RMC-regio Arnhem-Nijmegen is gesplitst in twee aparte regio's, omdat beide regio's anders zijn georganiseerd en los van elkaar functioneren.

Communicatie, uitvoering en vervolgstappen
Na uw raadsvergadering wordt het leerplichtjaarverslag toegestuurd aan de scholen, de samenwerkingspartners en de regiogemeenten.

Geheimhouding:
N.v.t.

Leerplicht jaarverslag 2019-2020

De rol van de leerplichtambtenaar

Met de meeste jongeren in Nederland gaat het goed. Een deel van de kinderen komt echter één of meerdere keren tijdens hun schooljaren in aanraking met de leerplichtambtenaar. Vaak is een gesprek al voldoende om de jongere weer op het juiste spoor te krijgen. Soms is er echter wat meer aan de hand.

Schoolverzuim is vaak een eerste teken dat er iets niet goed gaat met een jongere. Het is dan ook belangrijk dat problemen vroegtijdig in beeld komen. De leerplicht-ambtenaar kan dan zo snel mogelijk een onderzoek starten naar de oorzaak van het schoolverzuim en waar nodig doorverwijzen naar hulpinstanties. Dat voorkomt dat het kind verder afglijdt, met alle gevolgen van dien

In dit jaarverslag informeren wij u over de uitvoering van de leerplichttaken in schooljaar 2019-2020 en de resultaten daarvan. Ook staan we uitgebreid stil bij de rol van de leerplichtambtenaar gedurende de periode dat de scholen vanwege de Coronacrisis gesloten waren.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van dit jaarverslag.

Sjef van Elk
Wethouder Onderwijs

Leerplicht, hoe werkt het?

Het doel van de leerplichtwet is het recht op onderwijs voor alle kinderen tussen 5 en 18 jaar te waarborgen. Ieder kind heeft recht op onderwijs en tegelijk de plicht om naar school te gaan. Jongeren die elke dag naar school gaan, werken aan hun toekomst! De gemeente heeft een centrale (wettelijke) rol in het toezicht op de naleving van de leerplichtwet.
Die rol wordt in de praktijk uitgevoerd door de leerplichtambtenaar. Dit doen de leerplichtambtenaren door alle jongeren tussen de 5 en 18 jaar een passend traject aan te bieden met onderwijs op de eerste plaats. Pas als onderwijs niet mogelijk is wordt gekeken naar andere vormen van participatie, dagbesteding of zorg.

Maatwerk kan alleen gerealiseerd worden door een goede samenwerking met onze partners en scholen, waarbij we niet praten over, maar juist mét de leerling en ouders. Essentieel hierbij is om zo snel mogelijk in beeld te komen, zodat er preventief gehandeld wordt en escalatie van problemen voorkomen wordt. Bij zwaardere problematiek wordt opgeschaald naar de benodigde hulpverlening. In Druten is er een goede samenwerking tussen leerplicht en de scholen zowel binnen als buiten de gemeentegrens.

Door samen te werken aan een vroegtijdige signalering en de bijbehorende interventies kunnen we leerlingen en hun ouders helpen waar nodig.

Verdeling leerlingen

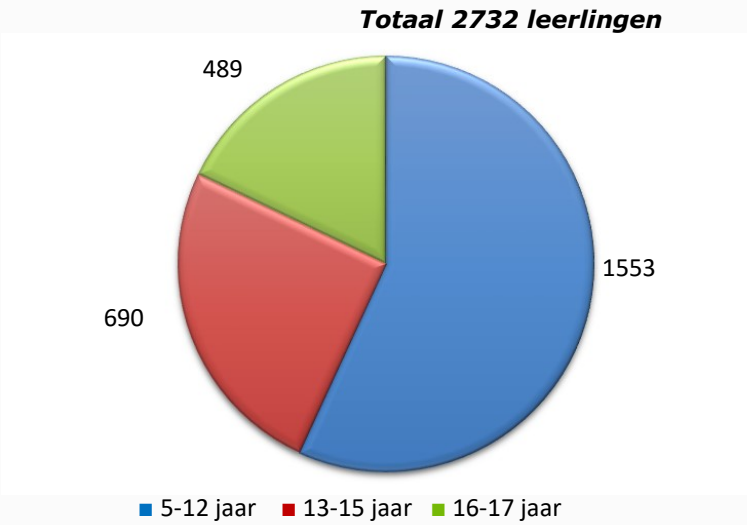

Leerplicht-kwalificatieplicht

Een kind is volledig leerplichtig vanaf 5 jaar tot aan het einde van het schooljaar waarin hij of zij 16 jaar wordt. Aansluitend op de volledige leerplicht volgt de kwalificatieplicht. Bureau Leerplicht Nijmegen voert de kwalificatieplicht uit voor leerlingen die in Druten wonen.

De kwalificatieplicht loopt door tot de leerling 18 jaar wordt of stopt wanneer de leerling een startkwalificatie heeft. Een start-kwalificatie is een HAVO- of VWO-diploma, of een diploma op minimaal MBO-2 niveau.

Gemeente Druten

Werkprocessen algemeen

De school is wettelijk verantwoordelijk voor het melden van alle soorten verzuim bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waarin de betreffende leerling woont. Het is dus erg belangrijk dat verzuim (ook het te laat komen) goed door school wordt geregistreerd. Alleen zo ontstaat er inzicht in verzuimgedrag en is er een goede basis om actie te ondernemen. Wanneer leerplicht een verzuimmelding van een school ontvangt, wordt er een werkproces opgestart. Een werkproces wordt pas afgesloten als het ongeoorloofde verzuim is gestopt.

Er zijn verschillende soorten verzuim, namelijk absoluut verzuim (niet ingeschreven op een school) en relatief verzuim (wel ingeschreven op een school, maar sprake van ongeoorloofd verzuim). Onder relatief verzuim valt ook luxe verzuim (leerling is, zonder toestemming van school of leerplichtambtenaar, op vakantie) en signaalverzuim (verzuim is gerelateerd aan zorg).

Soorten werkprocessen

Totaal 103 werkprocessen

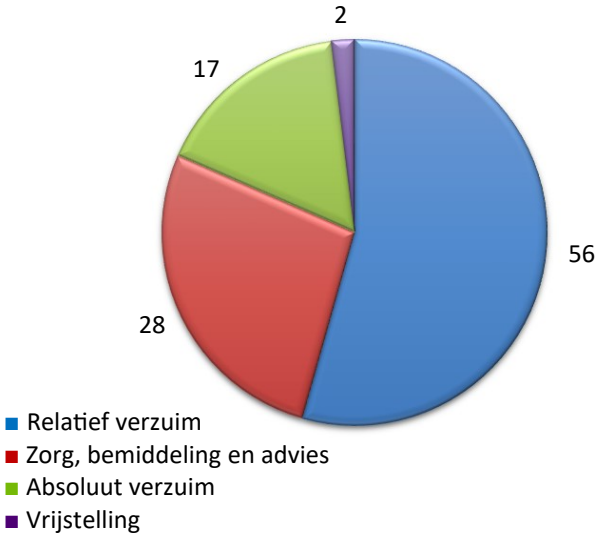

Werkprocessen 2019-2020

In het schooljaar 2019-2020 heeft de leerplichtambtenaar 103 werkprocessen behandeld. Dit is een stijging van 8,4% in vergelijking met het vorige schooljaar (95). De stijging zit met name bij de processen zorg, bemiddeling en advies (van 12 naar 28). Dit komt enerzijds door de adequate wijze waarop de taken van de uitgevallen leerplichtambtenaar door het leerplichtteam zijn waargenomen. En anderzijds doordat sinds 1 januari de formatie weer op orde is. Dit alles heeft ervoor gezorgd dat afdeling leerplichtplicht beter zichtbaar is.
Bij het proces relatief verzuim zien we een daling van 64 naar 56, wat is toe te schrijven aan de Coronacrisis, waarbij op last van de overheid de scholen vanaf 16 maart sloten. Dit geschiedde in een periode waarin normaliter veel verzuimmeldingen binnenkomen bij afdeling leerplicht. Drie van die relatief verzuimmeldingen hadden overigens betrekking op luxeverzuim.

De leerplichtambtenaar is bij 3,8% van de leerplichtige leerlingen (5 tot 18 jaar) betrokken geweest. Dat is een lichte stijging ten opzichte van vorig schooljaar (3,4%). Iets minder dan de helft (45,5%) betreft leerlingen binnen het voortgezet onderwijs. Relatief verzuim komt het meest voor (54,4%). Bij de werkprocessen zorg, bemiddeling en advies is er geen sprake van ongeoorloofd schoolverzuim, maar is de leerplichtambtenaar preventief betrokken geweest, zoals bij zieke leerlingen (geoorloofd verzuim) of in het kader van passend onderwijs. Een werkproces wordt pas afgesloten als het ongeoorloofd verzuim is gestopt of als er een vrijstelling is afgegeven. Bij de meeste werkprocessen heeft de leerling de schoolgang hervat, zonder dat er opschaling nodig was. Opschaling is bijvoorbeeld een verwijzing naar zorg (6,8%) of handhaving (20,4%).

In onderstaande grafiek leest u op welke manier of waarom de werkprocessen zijn afgesloten.

Soorten uitstroom van de werkprocessen

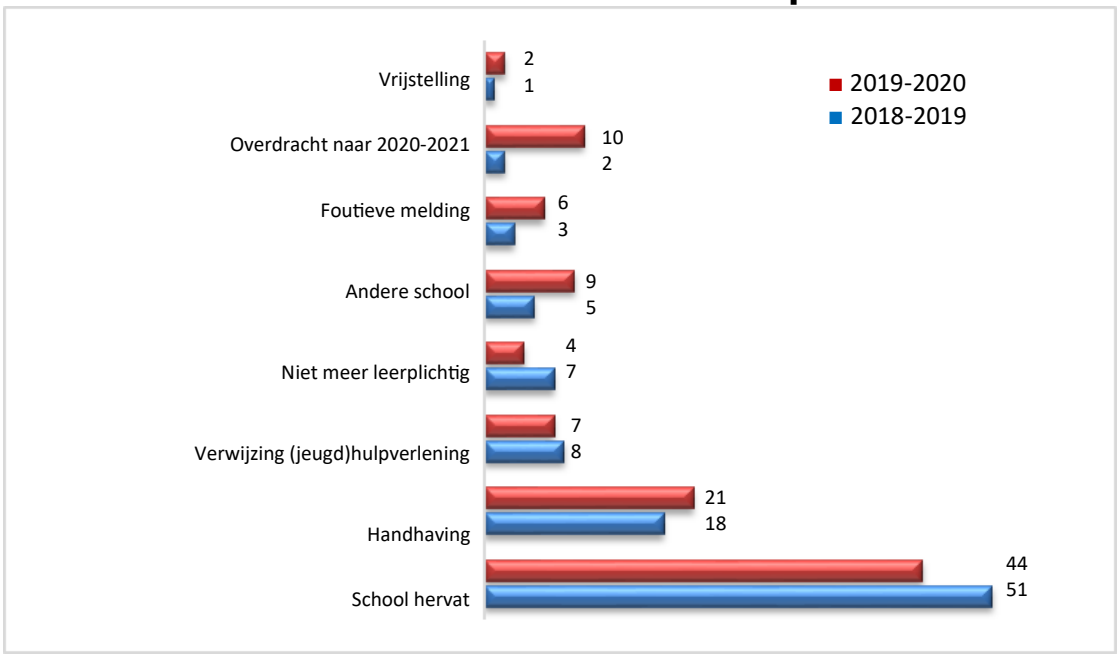

MAS: pas toe of leg uit

Om het verzuim methodisch meer preventief aan te kunnen pakken, heeft de branche organisatie Ingrado, Halt, het OM en de Raad voor de Kinderbescherming de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld. Dit vanuit de volgende gedeelde visie:

- het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma;
- vroegtijdige inzet van (jeugd)hulpverlening bij verzuim;
- ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim;
- de aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus.

Dit betekent dat de rol van de leerplichtambtenaar ook anders is. Wanneer er sprake is van verzuim, ontvangt de leerplichtambtenaar een melding van school of worden door ouders betrokken. Vervolgens nodigt de leerplichtambtenaar ouders, leerling en eventueel school uit voor een gesprek. Op basis van de uitkomst van het gesprek zijn er op grond van de MAS verschillende opties mogelijk:

- doorverwijzing vrijwillige (jeugd)hulpverlening bij de wijkteams;
- Halt-straf schoolverzuim;
- drang/dwang in een civiel kader (opschaling binnen de (jeugd)hulpverlening;
- dwang in een strafrechtelijk kader (proces-verbaal).

De keuze van de route helpt om een goede aanpak te maken die aansluit op het probleem en ingaat op de achtergrond van het verzuim. Op deze manier voorkom je verdere escalatie en zwaardere hulpverlening op termijn. De nadruk komt hiermee nog meer op preventie te liggen. Het doel is het creëren van een gezamenlijk plan met als doel het beste voor de leerling.

Samenwerking essentieel

Het adequaat aanpakken van schoolverzuim is onmogelijk zonder een goede samenwerking met alle betrokkenen. De oorzaken van verzuimgedrag zijn verschillend. Dit kan liggen bij de leerling zelf, op school, in het gezin of er is sprake van een combinatie van factoren. De leerplichtambtenaar onderzoekt wat de achterliggende oorzaak is. Hiervoor voert de leerplichtambtenaar altijd gesprekken met de leerling en ouder(s), maar ook met school en betrokken netwerkpartners om dit beeld compleet te maken. Zo kan de onderliggende problematiek voor het verzuim gezamenlijk aangepakt worden.

Afstemming vindt o.a. plaats op school in het Ondersteuningsteam (primair onderwijs) of middels en Multi Disciplinair Overleg (MDO). Het doel is om tot een gezamenlijk plan van aanpak te komen en praktische afspraken te maken over ieders rol.

Samen met de leerling, ouders en netwerkpartners wordt oplossingsgericht gewerkt, zodat het de leerling lukt om de schoolgang weer op te pakken.

Verdeling per onderwijssoort

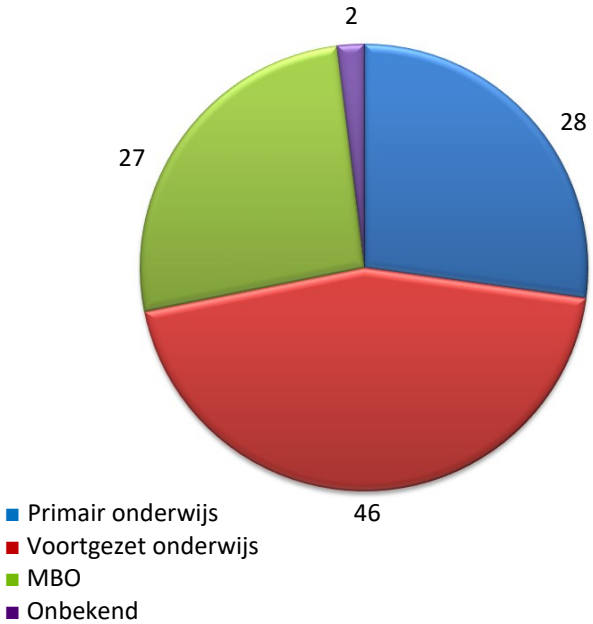

Gemeente Druten

M@ZL

Er zijn pilots gaande in de regio met de het project M@ZL, waaraan onder andere twee scholen uit Wijchen meedoen. M@ZL staat voor Medische Advisering Ziekgemelde Leerling. Het is een landelijke aanpak, ontwikkeld door de GGD en scholen.
Het is een project om ziekteverzuim vroegtijdig te signaleren en te begeleiden. Twijfelachtige ziekmeldingen van leerlingen worden onderzocht, zodat enerzijds het verzuim wordt beperkt en anderzijds vroegtijdige signalering van ernstiger problematiek plaatsvindt.
Uit een voortgangsrapportage blijkt dat de pilot tot dusver positief wordt beoordeeld. Bij een positieve eindevaluatie willen we dit ook graag invoeren binnen de gemeente Druten.

Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerplichtige leerlingen die zònder vrijstelling voor geregeld schoolbezoek de school voor 4 weken of langer niet bezoeken.
In Druten hebben we in het schooljaar 2019-2020 vijf keer met een wettelijke thuiszitter te maken gehad. Van deze leerlingen waren er drie kwalificatieplichtig en twee volledig leerplichtig.
Drie thuiszitters hebben hun schoolgang inmiddels weer hervat en één jongere is inmiddels vanwege het bereiken van de achttienjarige leeftijd niet meer leerplichtig. Ten slotte is er één thuiszitter, een verhuisleerling, die begin schooljaar 2020-2021 aan een nieuwe school start met een maatwerktraject, waarbij hulpverlening voorliggend is.
Naast deze thuiszitters, zitten er ook leerlingen thuis door ziekte (bijvoorbeeld psychische problematiek). Vanuit leerplicht is er dan geen wettelijke taak, omdat er sprake is van geoorloofd verzuim.

De coronacrisis

In het voorjaar schudde de wereld op z'n grondvesten: het coronavirus rukte op en al gauw sloeg het virus ook in Nederland toe. Medio maart volgde er daardoor een lockdown, waarbij ook de scholen sloten. Schooldirecties en leerkrachten stonden toen voor de zware klus om voor al hun leerlingen onderwijs op afstand te regelen. Uitzondering op die regel waren kwetsbare kinderen en kinderen waarvan de ouders een zogenoemde vitale beroep hadden. Zij werden zo goed mogelijk op school opgevangen. Landelijk rezen er echter grote zorgen over kinderen die niet door de scholen konden worden bereikt. De signalering dat kinderen niet in beeld zijn, lag in eerste instantie bij de scholen zelf. Als een leerling niet in beeld was, diende school contact op te nemen met ouders en/of leerling om te achterhalen waarom de leerling niet aan de lessen deelneemt. Als dit geen resultaat opleverde, konden scholen via DUO een melding doen bij de leerplichtambtenaar onder de noemer 'overig verzuim', waarna vervolgens werd besloten of het wijkteam, jeugd- en gezinscoach en/of een leerplichtambtenaar de voorliggende partij was om deze kinderen te benaderen. De functie van de leerplichtambtenaar was binnen die setting gericht op gedeelde maatschappelijke zorg. Contact met ouders en leerling was daarbij leidend. Van handhaving van de leerplichtwet was geen sprake, simpelweg omdat de wettelijke grondslag hiervoor ontbrak. Het niet volgen van onderwijs was op dat moment dus niet strafbaar gesteld. In Druten kwamen er slechts enkele meldingen binnen van scholen, waarbij de leerling niet of niet volledig aan de online lessen deelnam. De leerplichtambtenaar is met deze ouders (en leerlingen) in gesprek gegaan. Dit heeft er in alle gevallen toe geleid dat de leerling weer deelnam aan de online lessen.

Vanaf medio mei werd er fasegewijs weer les gegeven op scholen, te beginnen met het (speciaal) basisonderwijs. Daar waar kinderen door hun ouders werden thuisgehouden uit angst voor het coronavirus kon leerplicht rekenen op de inzet en deskundigheid van de GGD-artsen. Zij konden duidelijkheid verschaffen of die angst medisch gegrond was of niet. Dit bepaalde de richting van de gesprekken met ouders.

In Druten is de teruggang naar de scholen, op enkele uitzonderingen na, rustig verlopen. Bijna alle kinderen hebben zonder interventie de weg naar school weer terug weten te vinden.

Handhaving

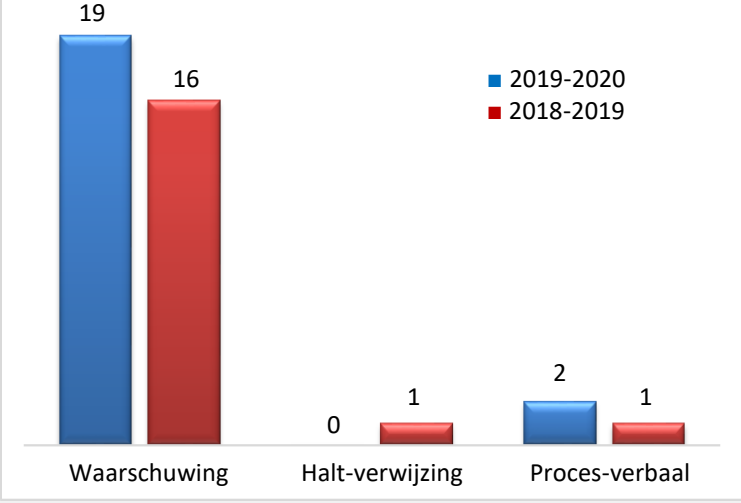

Een groot deel van de interventies door leerplicht wordt goed afgesloten met heldere afspraken, die ertoe leiden dat de leerling weer naar school gaat. Maar wanneer deze afspraken niet tot het gewenste resultaat leiden, kan de leerplichtambtenaar overwegen om handhavend op te treden.

- Er is 19 keer een formele waarschuwing gegeven.
- Er zijn geen leerlingen naar Bureau Halt doorverwezen. Dit is een straf op maat. Een jongere komt dan niet direct in aanraking met het Openbaar Ministerie (OM). Bureau Halt, die de straf uitvoert, treedt corrigerend op naar de leerling.
- Twee keer is er een proces-verbaal opgemaakt: één voor absoluut verzuim en één voor luxeverzuim. Het Openbaar Ministerie (OM) bepaalt dan welke strafmaat er volgt.

Vrijstellingen

Kinderen kunnen op basis van een aantal redenen worden vrijgesteld van de leerplicht. Bijvoorbeeld als de leerling door een lichamelijke of psychische beperking niet in staat is onderwijs te volgen of als de leerling een school in het buitenland bezoekt. Tevens beslist de leerplichtambtenaar bij verlofaanvragen boven de 10 schooldagen, als er sprake is van onvoorziene en gewichtige omstandigheden. Een aanvraag voor extra vakantieverlof of aanvragen voor bijzonder verlof moeten ouders bij school neerleggen. De directeur neemt hierin een besluit.

In schooljaar 2019-2020 waren twee leerlingen vrijgesteld op lichamelijke en/of psychische gronden. In één geval ging het om een vrijstelling gedurende één schooljaar; het andere geval betrof een vrijstelling voor de verdere duur van de leerplicht.

Passend onderwijs

Sommige leerlingen hebben extra zorg nodig of zijn niet in staat om volledig onderwijs te volgen. Dan is het belangrijk om te kijken wat leerlingen wél kunnen. Het samenwerkingsverband adviseert scholen in het kader van passend onderwijs en scholen kunnen extra ondersteuning bieden. De rol van de leerplichtambtenaar is in deze om te kijken of het recht op onderwijs gewaarborgd wordt.

Naast de extra ondersteuning die scholen kunnen bieden zijn er toch leerlingen, die door hun specifieke zorgvraag, een andere vorm van onderwijs volgen. Zij ontvangen bijvoorbeeld wekelijks een paar uur onderwijs op een zorgboerderij of volgen onderwijs in combinatie met behandeling. Door een mooie samenwerking tussen onderwijs en (jeugd)zorg is er steeds meer maatwerk mogelijk.

(Beleids)ontwikkelingen

- De samenwerking met VO-school Pax Christi heeft een nieuw impuls gekregen, met als belangrijke verbetering dat er een nieuw Zorg Advies Team (ZAT) is opgestart. Daarnaast weten leerplicht en het sociaal team van Druten elkaar eveneens in toenemende mate te vinden.
- In schooljaar 2020-2021 zal leerplicht samen met het schoolbestuur en de gemeenten West Maas en Waal en Beuningen een nieuw verzuimprotocol voor het basisonderwijs opstellen, dat aansluit bij het vernieuwde verzuimprotocol van Wijchen.
- Eind schooljaar 2019-2020 is gestart met een verkennend onderzoek naar deelname van Druten en Wijchen aan een pilot 'Handle with Care'. Dit is een samenwerking tussen school, politie en leerplicht dat er toe moet leiden dat een kind bij een incident van huiselijk geweld snel steun krijgt op school.
- In regionaal verband is in 2019-2020 een nieuw programma VSV opgesteld dat in schooljaar 2020-2021 ter kennisname aan de colleges en de gemeenteraden zal worden gestuurd.
- De RMC-regio Arnhem Nijmegen heeft eind 2019 een verzoek ingediend bij het Ministerie van OCW om als twee zelfstandige regio's verder te mogen gaan. Het voornemen tot splitsing is inmiddels ook opgenomen in de nieuwe regeling. Reden voor dit verzoek is dat de gebieden echt los van elkaar functioneren. Bovendien is de uitvoering van taken verschillend georganiseerd.

Voortijdig schoolverlaters

Wanneer een leerling de school zonder diploma (startkwalificatie) verlaat en ook niet doorstroomt naar een andere vorm van onderwijs, wordt er gesproken van een voortijdig schoolverlater (VSV'er). Verschillende factoren (bijvoorbeeld middelengebruik, psychische en/of lichamelijke problematiek, problemen in de opvoedsituatie, beïnvloeding van leeftijdsgenoten, conflictsituaties op school, motivatieproblemen) zijn risico's voor schoolverzuim en vergroten de kans dat jongeren voortijdig de school verlaten.

Het aantal voortijdig schoolverlaters in Druten is in het schooljaar 2018-2019 fors gedaald van 1.8% naar 1,3% (21 leerlingen). Het aantal voortijdig schoolverlaters blijft daarmee ruim onder het landelijke gemiddelde van 2,0%. De RMC regio (Arnhem Nijmegen) laat een lichte daling zien van 2,1% in 2017-2018 naar 2.0% in het jaar 2018-2019.

Van de in totaal 21 voortijdig schoolverlaters in Druten komen er twee uit het voortgezet onderwijs en 19 leerlingen hebben het MBO verlaten.

- Eén leerling is jonger dan 18 jaar.
- 20 Leerlingen hebben tussen hun 18e en hun 23e de school verlaten zonder startkwalificatie.

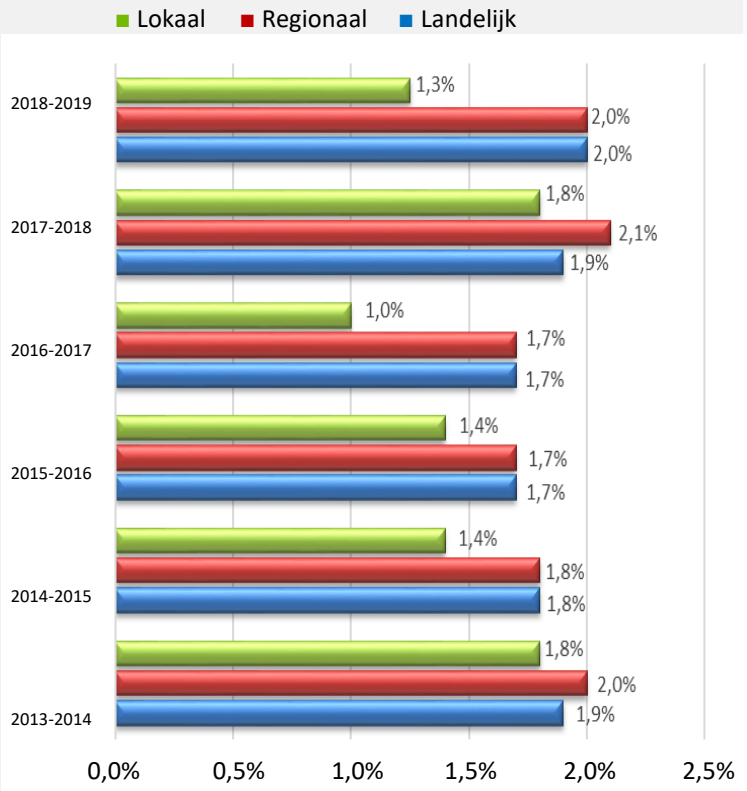

De VSV-cijfers over schooljaar 2019-2020 zijn op dit moment nog niet beschikbaar.

Dit jaarverslag is een uitgave van de gemeente Druten. Het verslag is een gezamenlijk format van de gemeenten Beuningen, Heumen en werkorganisatie Druten-Wijchen. Op de inhoud rust een copyright. De redactie kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor eventuele fouten of onduidelijkheden.

Gemeente Druten

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1898
Extern Zaak ID	Z/20/052447
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.4
Omschrijving	Aandacht voor elkaar - Nationale Herdenkingsdag Corona, 6 oktober 2020
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Secretariaat
Eigenaar	Bruins, Tanja
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P0 Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	0884327133
E-mail adres steller	t.bruins@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota Aandacht voor elkaar - Nationale Herdenkingsdag Corona, 6 oktober 2020

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	29 september 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 52447

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Aandacht voor elkaar - Nationale Herdenkingsdag Corona, 6 oktober 2020

Kernboodschap

1. Op 6 oktober plant burgemeester Corry van Rhee-Oud Ammerveld een boom als aftrap van Aandacht voor elkaar. Locatie: Burgemeester Bruinemanstraat.
2. We willen de locatie van de boom verder inrichten in samenwerking met inwoners. We denken hierbij o.a. aan het plaatsen van een bankje.
3. We denken na over activiteiten tot het einde van het jaar. Ideeën zijn zeer welkom.

Eerdere besluiten

Datum	**geen**

Toelichting

De coronacrisis staat voor velen van ons voor een zeer moeilijke periode in ons leven. Er zijn mensen ernstig ziek geworden en overleden. Mensen verliezen hun baan. Diploma-uitreikingen, familiebijeenkomsten, theatervoorstellingen, vakanties en andere zaken die het leven mooi maken gaan niet of in een andere vorm door.

Helaas is deze moeilijke periode nog niet voorbij. Het is belangrijk om daar met zijn allen bij stil te staan. Het kabinet trapt daarom op 6 oktober af met een landelijk programma Aandacht voor elkaar. Tot het einde van dit jaar is er landelijk en lokaal meer aandacht voor elkaars verdriet, teleurstellingen en andere gevolgen die mensen ervaren door corona. Een periode waarin we ook vooruitkijken: hoe helpen we elkaar hier doorheen en weer bovenop?

Uitnodiging

Van het kabinet hebben we het verzoek gekregen, als lokale bestuurders en vertegenwoordigers van Druten, om op 6 oktober of een ander moment in het jaar, een of meer activiteiten te organiseren in onze gemeente. We kunnen daar onze eigen invulling aan geven: van het voordragen en/of publiceren van zelfgemaakte gedichten tot ‘gedachtenmuur’, van portretten op onze sociale mediakanalen tot buurtbijeenkomsten (binnen de ruimte die de maatregelen daarvoor bieden), van kinderen die met hun klas een kunstwerk maken en een kleinschalig muzikaal optreden in het verpleeghuis verzorgen tot een sociale activiteit vanuit de organisaties die zich bezighouden met werk en opleiding. Iets wat past bij Druten.

Gevolgen
Op 6 oktober wordt symbolisch een boom geplant om stil te staan bij de Corona crisis. Voor de verdere invulling nemen we meer tijd. De input vanuit de samenleving is daarvoor belangrijk. Wij geven inwoners de ruimte om hun verhalen te delen en om aandacht te hebben voor elkaar.

Communicatie
Team communicatie plaatst een bericht in de Maas&Waler op woensdag 30 september. Daarin melden we het planten van de boom. Tevens nodigen we inwoners uit om ideeën aan te leveren.

Er komt van deze landelijke campagne een toolkit met logo's die we kunnen gebruiken in onze communicatie.

Uitvoering of Vervolgstappen
Op 6 oktober in de middag zal de boom geplant worden op de locatie aan de Burgemeester Bruinemanstraat.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1873
Extern Zaak ID	Z/20/049435
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.5
Omschrijving	Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Eigenaar	Weijers, Jessie
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Druten	Elk van, S (Sjef)
Telefoonnummer steller	0884327538
E-mail adres steller	j.w.weijers@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota Beschermd wonen en maatschappelijke opvang 49435
Bijlage 1: Informatienota BW en MO zaaknr 49435

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	29 september 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

De raad besluit:

De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 49435

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: informatienota beschermd wonen en maatschappelijke opvang

BIJLAGE: Uitgangspunten beleidsplan 'Samen Dichtbij' en uitleg van begrippen.

Kernboodschap

Deze nota informeert u over de stand van zaken van de decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De regio bereidt een regioplan voor om de decentralisatie uit te voeren. Vooruitlopend op het regioplan, leest u in deze nota welke onderwerpen in het plan staan. Deze informatie helpt u bij het maken van de keuzes die u later dit jaar vastlegt in het regioplan.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
20-12-2017	Beleidsplan GGZ Beschermd Wonen & Maatschappelijke Opvang 2018-2020 'Samen Dichtbij' (regio Nijmegen en Rivierenland), raadsbesluit

Toelichting

Het rijk decentraliseert het Beschermd Wonen en de Maatschappelijke opvang
Dit gebeurt in 2022. Vanaf dat moment moeten gemeenten het Beschermd Wonen (BW) en de Maatschappelijke opvang (MO) toekomstbestendig organiseren. Het rijk verlegt daarvoor de verantwoordelijkheid van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. Gemeenten ondersteunen dan een relatief kleine groep zeer kwetsbare burgers. Hiervoor is vaak zeer gespecialiseerde zorg nodig. Daarom is intergemeentelijke samenwerking noodzakelijk. In onze regio doen we dat met de volgende gemeenten:

Culemborg	Neder-Betuwe	Nijmegen
West-Betuwe	Druten	Heumen
Buren	Beuningen	Berg en Dal
Tiel	Wijchen	Mook en Middelaar
West Maas en Waal		

Het rijk bevordert met de decentralisatie inclusie
Inclusie betekent dat iedereen die dat wil, mee kan doen in de samenleving. Ongeacht een beperking. Door te decentraliseren wil het rijk dat minder mensen in een instelling wonen en meer mensen thuis in de wijk. Hiermee sluit het rijk aan bij het advies van de commissie Dannenberg. Die pleit ervoor om ondersteuning zoveel mogelijk in de eigen omgeving te bieden. Hierdoor ontstaat er meer ruimte voor een 'eigen leven'. Voor zingeving, waardevolle (familie) relaties en werk.

Het rijk decentraliseert BW in 2022
Aanvankelijk was de ingangsdatum van de decentralisatie januari 2021. Na een advies van het landelijk expertteam, is deze datum verandert naar 2022. Er geldt dan bovendien een ingroeipad van 10 jaar. De centrumgemeenten blijven daarbij verantwoordelijk voor bestaande cliënten. Nieuwe cliënten vallen vanaf 2022 onder de verantwoordelijkheid van individuele gemeenten. Het rijk hevelt overigens de Maatschappelijke Opvang pas later over naar de gemeenten, mogelijk in 2026.

De regiogemeenten stelden in 2017 het beleidsplan 'Samen Dichtbij' vast
Met dit plan bereidt onze regio zich voor op de decentralisatie. Het is een eerste stap. De volgende stap is het maken van een regioplan. Hierin staat op welke onderdelen en op welk niveau we in de regio met elkaar gaan samen werken. In deze informatienota staan de onderwerpen die we in het regioplan uitwerken. Iedere regio levert een dergelijk plan aan bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

In het regioplan gelden de uitgangspunten van het beleidsplan 'Samen Dichtbij'
Op dit moment hoeft u daarom geen besluiten te nemen. In het najaar van 2020 organiseert de regio informatiebijeenkomsten voor raadsleden. Hierin informeren we u over het regioplan en de keuzes die we maken. Over deze keuzes nemen alle raden uiteindelijk een besluit. Dit gebeurt in het regioplan, dat eind 2020 af is.

In de bijlage leest u wat de belangrijkste uitgangspunten zijn uit het regionale beleidsplan 'Samen Dichtbij'.

Het regioplan beschrijft 5 belangrijke onderwerpen:

1. Het samenwerkingsniveau
2. De samenwerkingsvorm
3. Spreiding van voorzieningen
4. Lokale gevolgen van de decentralisatie
5. Financiële gevolgen

Hieronder beschrijven we in het kort de belangrijkste onderdelen uit het regioplan. Een verdere uitwerking leest u later dit jaar in het regioplan. Deze uitwerking (en doorrekening) laat zien welke keuzes praktisch en financieel haalbaar zijn.

1. Gemeenten moeten het samenwerkingsniveau bepalen
Voert de gemeente BW en MO straks zelfstandig uit? Of werkt ze samen met andere gemeenten daarin? We kijken bij deze keuze onder meer naar de hoogte van de kosten die we verwachten. Staat dit in verhouding tot het budget? Gemeenten ontvangen in de periode 2022-2032 stapsgewijs (10% per jaar) rijksmiddelen voor de uitvoering van de taken voor Beschermd Wonen. De hoogte maakt het rijk in de decembercirculaire van 2020 bekend.

De keuzes in de uitvoering van de taken BW zijn:
- gemeenten indiceren, contracteren en financieren zelf de zorg.
- gemeenten hevelen de middelen over naar de Centrumgemeente. Deze optie komt overeen met de afspraken in het beleidsplan 'Samen Dichtbij'. De Centrumgemeente indiceert, contracteert en financiert namens de hele regio het aanbod van Beschermd Wonen.
- gemeenten gaan gefaseerd over op individuele financiering of op een mix van vormen.

Bij de gezamenlijke inrichting van voorzieningen maken de regiogemeenten afspraken over de financiering hiervan. En over de verdeling van de kosten over de afzonderlijke gemeenten. Gemeenten hebben dan grofweg de volgende keuzes:
- financiering op basis van solidariteit (vaste bijdrage per gemeente, ongeacht het aantal cliënten)
- financiering naar rato van het daadwerkelijke gebruik
- een combinatie van beide

Daarnaast maakt de regio afspraken over de verdeling van eventuele overschotten en tekorten.

2. Samenwerkingsvorm
Na de keuze van een samenwerkingsniveau, kiest de regio een passende samenwerkingsvorm. In het beleidsplan Samen Dichtbij koos de regio al voor een lichte vorm van samenwerking met stevige onderlinge afspraken. In het regioplan werken we uit of deze variant nog past bij de overige keuzes die we maken. In de definitieve samenwerkingsvorm maken we afspraken over onder meer:
- de verdeling van taken en verantwoordelijkheden
- mandatering
- besluitvorming
- verantwoording en bekostiging
- kwaliteit
- solidariteit
- uittreden uit de regeling

3. Spreiding van voorzieningen
Op dit moment zijn de meeste BW en MO voorzieningen in Nijmegen. We willen een betere spreiding van voorzieningen. Ook willen we dat mensen die uitstromen uit een instelling, terecht kunnen in één van de regiogemeenten. Dit spraken we af in 'Samen Dichtbij'. Hiervoor tekenden de gemeenten in regio Nijmegen inmiddels het uitstroomconvenant 'Weer Thuis'. Met dit convenant proberen de gemeenten samen met zorgaanbieders en woningcorporaties meer woonplekken voor kwetsbare inwoners te realiseren.

Ook willen we een gelijkmatige spreiding van de zogeheten 'tussenvoorzieningen' realiseren. Dit zijn voorzieningen die tussen thuis wonen en het wonen in een instelling inzitten. Hierbij is het 'regionaal afsprakenkader huisvesting kwetsbare groepen' belangrijk. Met dit afsprakenkader leggen we de uitstroomgegevens en de opgave per gemeente vast. Het afsprakenkader levert de regio in de tweede helft van 2020 op. Het gaat hierbij nadrukkelijk om een leidraad waar gemeenten naartoe groeien. Hoe we dit doen en in welk tijdpad, komt terug in het regioplan.

4. Lokale gevolgen van de decentralisatie
Door de decentralisatie van BW blijven meer mensen thuis in de wijk wonen, mogelijk in kleinschalige woonvormen. De groep die in een instelling woont, wordt kleiner. Dit sluit aan bij de behoefte van mensen aan een zo 'gewoon' mogelijk leven. Dit vraagt om extra acties van de gemeenten. In het regioplan beschrijven we deze acties. Hieronder leest u in het kort om welke onderwerpen het dan gaat.

- **Het organiseren van ondersteuning op verschillende levensgebieden**
  Nu ondersteunt de centrumgemeente de doelgroep BW. Na de decentralisaties zijn de regiogemeenten verantwoordelijk. Gemeenten stemmen zorg, welzijn, wonen en werk

af op deze doelgroep. Dit vraagt extra inzet van consulenten, wijkteams, schuldhulpverlening en zorg- en welzijnsinstellingen. Gemeenten ontvangen hiervoor extra rijksmiddelen via de reguliere Wmo-stroom (‘middelen ambulantisering ggz’).

- **Het verbeteren van inclusie**
  Meedoen in de wijk vraagt een open houding van andere inwoners. De gemeente heeft hierin nadrukkelijk een taak om inwoners hierop voor te bereiden.
- **Afstemmen van de bestaande zorgstructuur op de doelgroep BW**
  Als meer mensen met een ggz achtergrond in de wijk gaan wonen, kan dat meer overlast geven. In geval van escalatie moeten we lokaal snel handelen. De regionale afspraken in de sluitende aanpak psychisch kwetsbaren helpen daarbij. Daarnaast zijn goede afspraken belangrijk tussen het Sociaal Team, woningcorporatie, zorg-aanbieders en het Meldpunt Bijzondere Zorg van de GGD. In Druten werken deze partijen samen in een regieteam dat we nu oprichten.

5. Financiële gevolgen

Voor Beschermd Wonen in Gelderland-Zuid ontving centrumgemeente Nijmegen in 2019 €60 miljoen. Hiervan kwam €2,5 miljoen uit de eigen bijdrage van cliënten. Voor Maatschappelijke Opvang ontving Nijmegen in 2019 €10,3 miljoen (waarvan €0,3 miljoen van de regiogemeenten). Daarnaast investeert Nijmegen jaarlijks €4 miljoen uit eigen middelen in Maatschappelijke Opvang.

De regio verwacht een tekort op BW na de decentralisatie

Op dit moment is niet exact duidelijk wat de financiële gevolgen van de decentralisatie van Beschermd Wonen voor gemeenten zijn. Het rijk maakt de verdeling van de rijksmiddelen bekend in de decembercirculaire. De verwachting is dat Gelderland-Zuid in de nieuwe situatie in totaal €14 miljoen minder ontvangt. Dat heeft te maken met de nieuwe wijze van financiering. Die is onder andere gebaseerd op inwonertallen. De huidige financiering is gebaseerd op de historische verdeling van zorginstellingen over het land. Deze zijn van oudsher gesitueerd in de bosrijke gebieden in het oosten van Nederland.

Daarnaast vermindert het rijk het budget voor BW door openstelling van de Wet Langdurige Zorg (Wlz). Per januari 2021 stelt het rijk deze wet ook open voor mensen met psychische problematiek. Als zij voldoen aan de Wlz-toelatingscriteria valt de zorg die zij krijgen voortaan onder deze wet. Naar verwachting stroomt circa 30% van de huidige cliënten door naar de Wlz. We verwachten hiervoor een uitname van circa 17 miljoen euro op basis van de huidige gegevens. We ontvangen dan minder budget, maar maken ook geen kosten voor deze Wlz-groep.

We beperken in de regio de uitgaven

Om de bezuiniging op te vangen, proberen we de uitgaven te beperken:

- We bevorderen ambulantisering van 30% tot 50% in de periode 2022-2032.
  Ambulante zorg is uiteraard minder kostbaar dan verblijf in een instelling. Maar niet iedereen kan ambulant wonen. Er blijven personen afhankelijk van beschermd wonen in een instelling. Voor wie wel ambulant kan wonen, is een flexibele inzet van ondersteuning belangrijk. Een hersteltraject binnen de ggz verloopt vaak met terugslagen. Het bestaande aanbod van zorg houdt hiermee rekening. Aanbieders kunnen relatief eenvoudig de ambulante zorg af- en opschalen. Hiermee proberen we te voorkomen dat intramurale zorg (weer) nodig is.
  Deze maatregel draagt bij aan kostenverlaging, maar dekt uiteraard niet het gehele tekort dat we verwachten.

- De regio maakte hiernaast afspraken met woningcorporaties over de realisatie van extra woonruimte in het lage huursegment. En over de huisvesting van bijzondere doelgroepen. Dat resulteert naar verwachting in kortere doorlooptijden bij de voorzieningen. Dit helpt om de kosten te verlagen. We zien hierin overigens nog te weinig resultaat. Er is nog steeds een tekort aan betaalbare woonruimte. Voor het regioplan zoeken we daarom naar nieuwe (woon-) concepten die we kunnen ontwikkelen. Dit vraagt in ieder geval om een goede samenwerking tussen de domeinen wonen en zorg.

Planning regioplan
In het regioplan dat we nu schrijven, zitten bestuurlijke beslispunten. We maken in het plan inzichtelijk wat de verschillende scenario's zijn bij deze keuzes. We beschrijven de gevolgen, eventuele onzekerheden en risico's. Het regioplan bieden we naar verwachting eind 2020 aan de colleges en raden aan. Hierna starten we met:
- de oprichting van een samenwerkingsstructuur
- het contracteren van partijen voor de indicering
- het doen van onderzoek naar haalbaarheid van uitbreiding en realisatie van (nieuwe) locaties
- het inrichten van alle andere randvoorwaarden.

Voor de Maatschappelijke Opvang geldt dat dit dus voorlopig een taak van de Centrumgemeenten blijft. Hierop ondernemen we voorlopig dan ook geen extra actie.

Goed om te weten:

- We bereiden samen met de regiogemeenten het regioplan voor. Hierin verwerken we ook de inbreng van zorgaanbieders en cliënten.

- We organiseren in het najaar informatiebijeenkomsten voor de raden om de keuzes uit het regioplan toe te lichten.

- Een aantal gemeenten in Nederland roept het rijk op om meer geld beschikbaar te stellen voor de taken BW. Hiervoor dienden zij lokaal een motie in. De gemeenteraad van Beuningen ondersteunt deze oproep en diende ook een motie in. Zij vraagt nu aan de raden in de regio om dat ook te doen. De motie heeft u inmiddels via de griffie ontvangen. Het rijk onderzoekt op dit moment de stand van zaken in de regio's. Zij vraagt daarbij aan gemeenten hoe de voorbereidingen op de decentralisatie lopen. Hierin delen we als regio ook de financiële zorgen die we hebben. We spraken regionaal af, eerst de uitkomsten van dit onderzoek af te wachten. Als die aanleiding geven, geven we alsnog een formeel signaal aan het rijk. Dit doen we dan bij voorkeur met de hele regio samen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing

BIJLAGE: Uitgangspunten beleidsplan 'Samen Dichtbij' en uitleg van begrippen.

BIJLAGE RAADSINFORMATIENOTA Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

I. Uitleg begrippen

Begrip	Uitleg
Beschermd Wonen	Het traditionele Beschermd Wonen betekent wonen in een instelling. Beschermd Wonen biedt mensen met ernstig psychosociale en/of psychiatrische problematiek een combinatie van begeleiding en wonen. Er is (tijdelijk) 24-uurstoezicht in directe nabijheid nodig.
Beschermd Thuis	Het begrip 'Beschermd Thuis' gebruikt de regio om ambulantisering te bereiken. Bij Beschermd Thuis wonen cliënten in een thuissituatie waarbij zij stevig ondersteund worden. Beschermd Thuis biedt dus een combinatie van begeleiding en thuis wonen. Er is 24-uurs bereikbaarheid van zorg.
Maatschappelijke opvang	Maatschappelijke Opvang (MO) is opvang voor (dreigend) dak- of thuislozen met psychosociale problematiek of (ernstige) psychiatrische problematiek, waaronder alcohol- en drugsverslaving. De Centrumgemeente ontvangt rijksmiddelen voor Maatschappelijke Opvang en verslavingsbeleid. Hieronder behoren de nachtopvang, dagopvang, tijdelijke (24-uurs) opvang, crisisopvang (ook voor gezinnen), begeleiding na opvang, methadon- en heroïneverstrekking en verslavingspreventie. Een aantal onderwerpen zijn sterk aan de Maatschappelijke Opvang gerelateerd. Hierin werken we ook regionaal in samen: • nazorg aan ex-gedetineerden • vrouwenopvang • zorgketen prostitutie • openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) • verslavingshulp • ondersteuning aan zwerfjongeren

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) financiert zowel het Beschermd Wonen (incl. Beschermd Thuis) als de Maatschappelijke Opvang. Het gaat hierbij om niet-medische, tijdelijke ondersteuning die zich richt op herstel en hervatting van zelfredzaamheid. Centrumgemeente Nijmegen ontvangt financiële middelen vanuit het Rijk om dit uit te voeren en te bekostigen. Hierin ligt vooralsnog geen rol voor de individuele (lokale) gemeenten.

II. De kaders: beleidsplan 'Samen Dichtbij'

De gemeenten uit het rijk van Nijmegen en Rivierenland stelden in 2017 het regionale beleidsplan 'Samen Dichtbij' op. Hierin staan 25 voorstellen op het gebied van wonen, zorg, werk, participatie en inkomen. De voorstellen sluiten aan bij de visie van de commissie Dannenberg.

Het regioplan wordt een nadere uitwerking van het beleidsplan ‘Samen Dichtbij’. Hierin bepalen we in welke mate en op welke manier we gaan samenwerken. De volgende afspraken uit het beleidsplan ‘Samen Dichtbij’ zijn hierbij belangrijk:

- Ook in de toekomst blijven de regiogemeenten op het schaalniveau van Gelderland-Zuid samenwerken. Dit richten we in op basis van een lichte samenwerkingsvorm met stevige onderlinge afspraken.

- De centrumlocaties voor opvangvoorzieningen in Tiel en Nijmegen blijven behouden, maar we breiden ze niet uit. We breiden de tussenvoorzieningen in beide regio’s uit[1].

- We richten één centrale toegang in voor Beschermd Wonen. Daarnaast organiseren we per sub-regio een Centraal coördinatiepunt Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

- We zetten in op ambulantisering. Dit betekent dat we steeds meer begeleiding thuis bieden in plaats van in een instelling. Ons doel is om het aandeel van ambulante trajecten te vergroten van 30% in 2022 tot 50% in 2032. Het uitgangspunt is en blijft dat iedereen die zorg in een instelling nodig heeft, dat ook krijgt.

III. Aanvullende informatie

Voorzieningen Gelderland-Zuid

De meeste voorzieningen voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang zijn in Nijmegen. Grootste voorziening is de Hulsen. De Hulsen biedt zowel Beschermd Wonen als Maatschappelijke Opvang met aanvullende (verslavings-) zorg op eigen terrein. Hier is ook een medische heroïne unit (MHU) en een extra beveiligde Multifunctionele accommodatie (MFA) voor Maatschappelijke Opvang en een crisisopvang. Opvang wordt in Nijmegen ook geboden in de Nunn, het MFC, de Crisisopvang en het Kasteel. Jongeren worden apart opgevangen in Vince. In Culemborg en Tiel is er een opvang op de Kwelkade, een Tussenvoorziening van het RIBW en een opvang aan de Achterweg. In Heumen bevindt zich Het Tweede Huis. Deze stichting biedt onderdak voor mensen die (tijdelijk) nergens anders terecht kunnen.

De regio beschikt over de OGGZ (openbare geestelijke gezondheidszorg) met bemoeizorg en inlooppunten verspreid over de regio. Vanuit het verslavingsbeleid tot slot kan de regio een beroep doen op methadonverstrekkingen (bij apotheek en MFC), gebruiksruimtes, een medische heroïne- unit en een preventiebeleid (voorlichting, vooral gericht op jongeren).

In totaal zijn 68% van de Beschermd Wonen in Nijmegen. Daarnaast telt de regio enkele kleinere BW-voorzieningen. Naast Beschermd Wonen in een instelling, bestaat de mogelijkheid om Beschermd Wonen met een eigen budget (pgb) te regelen. In totaal woont 53% van de cliënten met een pgb in Nijmegen. In de tabel hieronder ziet u de verdeling per gemeente.

[1] Dit zijn voorzieningen die tussen thuis wonen en het wonen in een instelling inzitten

Gemeente	Percentage BW plekken
Berg en Dal	4-5%
Beuningen	1-2%
Buren	0-1%
Culemborg	4-5%
Druten*	±3%
Heumen	1-2%
Neder Betuwe	±2%
Nijmegen	±63%
Mook en Middelaar	0-1%
Tiel	7-12%
West Maas en Waal	±3%
West Betuwe	1-3%
Wijchen**	±4%
Bronnen: HHM Onderzoek 2019, Cijfers dashboard gem. Nijmegen	

**In Druten zijn in totaal 2 BW woonlocaties van het RIBW. Hier is plek voor 28 bewoners. Eén ervan heeft de specialisatie voor Korsakov cliënten. Deze BW voorziening heeft daarmee een regionale functie. Daarnaast heeft GP aanbieder Compleet Mensenwerk nog 2 woningen waar 8 personen kunnen wonen.*
***In Wijchen, in St. Jozef, zijn 30 BW woonplekken.*

De doelgroep

Gelderland-Zuid telt gemiddeld over het jaar verdeeld ongeveer 1.150 cliënten in Beschermd Wonen, verdeeld over 640 plekken. Jaarlijks zijn er circa 1.000 aanmeldingen (nieuw en herbeoordeling). Van alle cliënten is 70% man en 30% vrouw. De grootste groepen bevinden zich in de leeftijdscategorieën 50-59 jaar en 18-23 jaar. Verder telt de regio Gelderland-Zuid gemiddeld 480 daklozen, merendeel mannen in leeftijdscategorie 30-39 jaar. Het aantal daklozen als gevolg van gebrek aan betaalbare woningen neemt toe.

Financiering

De financiering van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang valt momenteel onder Centrumgemeente Nijmegen. Van het totaal beschikbare budget gaat 84% naar Beschermd Wonen en 16% naar Maatschappelijke Opvang.

De kosten voor Beschermd Wonen liggen tussen de € 25.000 en € 63.000 per cliënt per jaar:

- € 25.000 voor Beschermd Thuis
- € 63.000 voor intramuraal
- € 45.000 via PGB jaar[2].

De kosten voor Maatschappelijke Opvang variëren van € 7.890 (nachtopvang) tot € 14.190 (24-uursopvang) per traject, exclusief de zorgcomponent. De kosten voor individuele plaatsen in de Tussenvoorziening bedragen een kleine € 20.000 per jaar en circa € 25.000 per jaar voor de gezinsplekken.

[2] Een PGB BW is altijd zonder budget voor de wooncomponent. De cliënt betaalt zelf de huur.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1915
Extern Zaak ID	Z/20/052550
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.6
Omschrijving	Stand van zaken Aanvullend vervoer regio Arnhem-Nijmegen AVAN
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Eigenaar	Beekmans, Lies
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	06 46824187
E-mail adres steller	l.beekmans@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020)_1
Bijlage 2: MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020)_1
Bijlage 3: Reactienota zienswijzen MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020)_1
Informatienota voor de gemeenteraad: Stand van zaken Avan

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	6 oktober 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

De raad besluit:
De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

De raad besluit:
De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Aan de colleges en raden van de deelnemende
gemeenten Bedrijfsvoeringsorganisatie
Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen

Datum:	21 september 2020
Onderwerp:	Begroting BVO DRAN
Uw kenmerk:	n.v.t.
Ons kenmerk:	n.v.t.

Geachte heer/mevrouw,

Bijgaand treft u de Meerjaren Programmabegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) aan zoals vastgesteld in de bestuursvergadering van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen van 17 september 2020.

Tevens wordt u de Reactienota zienswijzen op de door de gemeenteraden ingediende zienswijzen opgenomen.

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen kunt u (gemeenteraden) ter zake bij Gedeputeerde Staten uw zienswijze naar voren brengen.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van de BVO DRAN

M. van den Beucken
Secretaris BVO DRAN

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
www.vervoersorganisatie.nl
info@vervoersorganisatie.nl
026 3775204
KVK: 66191084
BTW: 856435065B01
IBAN: NL70 BNGH 0285 1694 91

MEERJARENPROGRAMMABEGROTING
BVO DRAN
2021-2024
(inclusief gewijzigde begroting 2020)

Versie: 17 september 2020

Inhoudsopgave

1.0 Inleiding 3
1.1 Uitgangspunten meerjarenprogrammabegroting 2021-2024 6
1.2 Uitgangspunten gewijzigde begroting 2020 7
1.3 Procedure begroting 8
BELEIDSBEGROTING 9
De beleidsbegroting bestaat uit 2 delen (art. 7 lid 2 BBV): 9
2.0 Programmaplan 9
2.1 Programma Vraagafhankelijk vervoer 10
2.2 Programma Routegebonden vervoer 11
2.3 Programma Bestedingsplan 13
2.4 Overzicht Overhead 14
2.5 Overzicht Onvoorzien 15
3.0 Paragrafen 16
3.1 Inleiding 16
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 16
3.2.1 Inventarisatie weerstandscapaciteit 16
3.2.2 Risico's 16
3.3 Financiering 17
3.4 Bedrijfsvoering 18
FINANCIËLE BEGROTING 19
4.0 Overzicht van baten en lasten naar categorie 2021-2024 19
4.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten naar categorie 20
4.2 Overzicht van baten en lasten naar taakveld 2021-2024 21
4.3 Bestemmingsreserve 21

1.0 Inleiding

Hierbij treft u de Meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2021-2024, inclusief de gewijzigde begroting 2020, van de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) aan.

De resultaten van de aanbestedingen vervoer en callcenter zullen vanaf augustus 2020 hun effect krijgen. Hiermee is in deze MJPB rekening gehouden. Begrotingsbedragen vanaf augustus 2020 zijn gebaseerd op de resultaten van de aanbestedingen. De periode januari tot en met juli 2020 is nog gebaseerd op de huidige contracten met vervoerders en regiecentrale.

Het Algemeen Bestuur heeft met vaststelling van de Kaderbrief 2021 de (overige) uitgangspunten voor de opbouw van de meerjarige begroting bepaald. Deze uitgangspunten zijn door de BVO DRAN gehanteerd, tenzij een deelnemende gemeente het verzoek heeft ingediend hiervan af te wijken. In paragraaf 1.1 wordt ingegaan op de algemene uitgangspunten van deze MJPB. Afwijkingen op deze algemene uitgangspunten door deelnemende gemeenten worden hieronder toegelicht.

Gemeente Beuningen
De gemeente Beuningen voert vanaf augustus 2020 een kilometerbeperking in voor het vraagafhankelijk vervoer. De gemeente heeft berekend dat dit vanaf 2021 een structurele besparing oplevert van € 30.000 per jaar en dit als zodanig op te nemen in de MJPB.

Op basis van een gemeentelijke analyse van het aantal deelnemers in het leerlingenvervoer van de gemeente Beuningen is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +5% een te hoge aanname is. Rekening houdend met demografische ontwikkelingen wordt door de gemeente gevraagd een jaarlijkse toename van +2% in de MJPB op te nemen.

Gemeente Mook en Middelaar
Eind 2019 zijn door de gemeente Mook en Middelaar in het kader van WLZ vervoer nadere afspraken gemaakt met enkele instellingen. Dit leidt vanaf 2020 tot een afname van de vraagafhankelijke vervoerskosten. Dit effect is op verzoek van de gemeente vanaf 2020 meerjarig verwerkt in de MJPB.

Gemeente Overbetuwe
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk vervoer van de gemeente Overbetuwe over de periode 2018-2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% een te hoge aanname is. Daarnaast is door de gemeente besloten om vanaf 1 januari 2020 kilometerbudgetten voor het vraagafhankelijk vervoer in te voeren. Dit heeft een kostenbesparend effect. Door beide constateringen heeft de gemeente Overbetuwe aangegeven een jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer van +5% op te nemen in de MJPB.

Gemeente Renkum
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer van de gemeente Renkum over de periode 2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk) en 5%-15% (routegebonden) te hoge aannames zijn. Daarnaast worden de komende jaren beleidsinitiatieven ingediend om de kosten van vraagafhankelijk vervoer te reduceren. Hierdoor heeft de gemeente Renkum verzocht om de jaarlijkse toename van het vervoer vanaf 2021 ongeveer op +0% te zetten in de MJPB.

Gemeente Rheden
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer van de gemeente Rheden over de periode 2019 is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk) en 5%-15% (routegebonden) te hoge aannames zijn. Daarnaast wordt vanaf 2020 de omvang van het vervoer nog scherper gemonitord en indien noodzakelijk beleidsinitiatieven ingediend om de kosten van vervoer te reduceren. Hierdoor heeft de gemeente Rheden verzocht om de jaarlijkse toename van het vervoer op +0% te zetten in de MJPB.

Gemeente Zevenaar
Op basis van een gemeentelijke analyse van het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer van de gemeente Zevenaar is door de gemeente geconcludeerd dat een jaarlijkse toename met +10% (vraagafhankelijk) en 5%-15% (routegebonden) te hoge aannames zijn. In een businesscase zijn maatregelen uitgewerkt om het maatwerk in het vervoer terug te dringen. Hierdoor heeft de gemeente Zevenaar verzocht om de jaarlijkse toename van het vraagafhankelijk vervoer op +5% en het leerlingenvervoer op 0% te zetten in de MJPB.

Provinciale bijdrage OV-vangnet
De met de provincie Gelderland overeengekomen samenwerkingsovereenkomst Basismobiliteit 2017-2019 is met één jaar verlengd tot 31 december 2021. Door deze verlenging met één extra jaar heeft de provincie de bijdrage beheerskosten in 2021 verhoogd met 25%, van 75% naar 100%. Deze hogere bijdrage is in de jaarschijf 2021 verwerkt in deze MJPB. Vanaf 2022 wordt geen rekening meer gehouden met OV-vangnet vervoer.

Klantbijdragen
De Wmo-reiziger betaalt een eigen bijdrage die in de begroting is opgenomen. Verrekening door de BVO DRAN van deze eigen bijdragen met vervoerders en deelnemers gebeurd inclusief BTW. In de MJPB zijn daardoor alle bedragen inclusief 9% BTW verantwoord.

BTW routegebonden vervoer
De kosten die samenhangen met het vraagafhankelijk vervoer worden in de MJPB exclusief BTW verantwoord. Deze BTW is voor de deelnemers aftrekbaar. Kosten die samenhangen met het routegebonden vervoer worden daarentegen inclusief BTW verantwoord. De BTW is compensabel noch aftrekbaar en daardoor kostenverhogend voor de gemeenten.

BTW suppleties 2016-2018
De in 2020 in te dienen BTW suppleties zijn incidenteel van aard en worden tussentijds in 2020 verrekend met de gemeenten. Om deze redenen is er in de MJPB geen rekening gehouden met de financiële effecten volgend uit het indienen van deze suppleties.

NEA-index
De kosten van het vervoer worden door de vervoerders jaarlijks geïndexeerd met de door Panteia berekende NEA index. De werkelijke indexatie vanaf 1 januari 2020 is vastgesteld op +6,7%. De tarieven volgend uit de aanbesteding hebben een prijspeil 2020, de NEA indexatie van +6,7% is hier al in verwerkt. In de MJPB wordt vanaf het jaar 2021 rekening gehouden met een jaarlijkse NEA indexatie van +2%. In 2020 is de indexatie incidenteel hoger dan gebruikelijk, door onder andere het effect van kosten BPM bij aanschaf van voertuigen. Tot en met 2019 was de gemiddelde indexatie circa +2%.

Wmo-subsidie
Voor de jaren 2020 tot en met 2023 zijn van de provincie Gelderland beschikkingen ontvangen over de toegekende Wmo subsidie. Binnen deze bedragen is ook de provinciale beheerbijdrage opgenomen. Voor het jaar 2020 wordt rekening gehouden met een indexatie van +3%, voor de jaren 2021-2023 is dit +2,5%.

Vanaf 2021 vindt er afbouw plaats van de Wmo subsidie. Ten opzichte van het basisjaar van de afbouw (2020) loopt de subsidie in drie jaar af met -25%, -50% en -75%. In 2024 wordt geen Wmo subsidie meer ontvangen. De verdeling van de Wmo subsidie over de gemeenten is op basis van gereden Wmo-ritten.

Kosten begeleiding
Tot heden is er in de begroting van de BVO DRAN geen rekening gehouden met kosten voor begeleiding. De werkelijke kosten hebben een dusdanige omvang dat er voor gekozen is om in deze MJPB de kosten begeleiding wel op te nemen voor de gemeenten die het betreft. Voor de bepaling van de meerjarige begrotingsbedragen zijn de van toepassing zijnde uitgangspunten van het routegebonden vervoer genomen.

Doorschuiven restantbudget 2019 aanbestedingsprocedure (BVO lasten)
Het in 2019 beschikbare budget voor kosten volgend uit de aanbestedingsprocedure is niet volledig benut. Gedurende het traject is er enige vertraging opgelopen waardoor niet alle voorziene activiteiten in 2019 hebben plaatsgevonden. De datum voor het afgeven van de voorlopige gunningen is verschoven naar december 2019. Hieruit volgende juridische kosten worden bijvoorbeeld nu in 2020 besteed. In totaal is een bedrag van € 61.500 doorgeschoven naar 2020.

Indexering BVO lasten
Vanaf de start van de BVO DRAN heeft er geen indexatie plaatsgevonden van het budget voor BVO lasten. Vanaf 2020 is in de MJPB een jaarlijkse CPI indexatie verwerkt van +2,7%. De indexatie is enkel doorgevoerd op het structurele deel van de BVO lasten. Bijvoorbeeld niet op het incidentele budget voor kosten aanbestedingsprocedure.

Taakstelling BVO lasten
Het Algemeen Bestuur heeft besloten om voor de jaren 2021 tot en met 2023 een taakstelling te leggen op het budget voor de BVO lasten. De taakstelling bedraagt voor 2021 -1%, voor 2022 -2% en voor 2023 -3%. In de MJPB is deze taakstelling verwerkt. Vanaf 2023 wordt structureel rekening gehouden met een taakstelling van -3%.

Herbeleggen en aanvullen regietaken BVO DRAN
In de bestuursvergadering van 2 april 2020 is besloten om de implementatie van pakketten A en B en een reservering voor pakket C in de MJPB 2021-2024 te verwerken. Dit in het kader van herbeleggen en aanvullen van regietaken BVO DRAN. Dit besluit zorgt in de gewijzigde begroting 2020 voor een verhoging van de BVO lasten van circa € 155.000. Het structurele effect op de begroting vanaf 2021 bedraagt jaarlijks een ophoging van circa € 350.000 op de BVO lasten.

Besluit Begroting en Verantwoording
Bij het opstellen van een MJPB voor Gemeenschappelijke Regelingen (GR) dient te worden geconformeerd aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit zorgt voor de volgende opzet van de MJPB van de BVO DRAN.

In de basis bestaat de begroting uit 2 onderdelen (art. 7 lid 1 BBV):
- de beleidsbegroting
- de financiële begroting

De beleidsbegroting bestaat op zijn beurt weer uit 2 onderdelen (art. 7 lid 2 BBV):
- het programmaplan (Hoofdstuk 2)
- de paragrafen (Hoofdstuk 3)

De financiële begroting (Hoofdstuk 4) bestaat uit (art. 7 lid 3 BBV):
- een overzicht van baten en lasten (inclusief toelichting)
- een bijlage met overzicht geraamde baten en lasten per taakveld
- een uiteenzetting van de financiële positie

Taakvelden
Naast de indeling van de begroting naar programma's moet de begroting ook worden ingedeeld naar taakvelden. De voorgeschreven taakvelden zijn opgenomen in het Iv3 informatievoorschift 2020. Daarnaast schrijft het BBV verplicht voor dat een totaaloverzicht van lasten en baten per taakveld opgenomen moet worden (paragraaf 4.2 van deze begroting).

Taakvelden en beleidsindicatoren
De commissie BBV heeft aangegeven (vraag en antwoord BBV 2018.12.4) dat de opname van beleidsindicatoren voor een GR via het BBV verplicht is gesteld. Het ministerie van BZK heeft daarbij aangegeven dat een GR alleen die indicatoren hoeft op te nemen die behoren bij de taakvelden waarbinnen de GR haar activiteiten uitvoert. Beleidsindicatoren die buiten de taakvelden van de GR vallen, kunnen worden weggelaten. De BVO DRAN zijn geen door deelnemende gemeenten opgelegde beleidsindicatoren bekend.

Overhead
Op de programma's mogen alleen de direct toe te rekenen lasten worden geboekt. Het is niet toegestaan om overheadkosten en een stelpost onvoorzien in een programma te ramen en te boeken. Overheadkosten en een stelpost onvoorzien moeten op aparte overzichten worden gepresenteerd.

Dit heeft tot gevolg dat alle kosten van de Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) in de meerjarige begroting als "Overhead" moeten worden gelabeld. De overzichten van "Overhead" en "Onvoorzien" zijn opgenomen in paragraaf 2.4 en 2.5 van deze begroting.

'open einde' systematiek
De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een 'open einde' systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Door periodiek inzicht te geven in het volume van het aantal ritten en bijbehorende kosten worden de gevolgen van verwachtte toenames van ritten en/of kosten tijdig gecommuniceerd met de gemeenten en provincie Gelderland.

Binnen de bedragen in deze MJPB is zeer beperkt rekening gehouden met deze onvoorziene wijzigingen in de kosten vervoer, callcenter of regiekosten. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een extra post onvoorzien volgend uit de risico's van een open einde systematiek, ligt daardoor bij de deelnemers. Deze extra post onvoorzien komt dan bovenop de in deze MJPB meerjarig begrote bijdragen van de deelnemers.

1.1 Uitgangspunten meerjarenprogrammabegroting 2021-2024

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op de begrotingsjaren 2021 tot en met 2024 en de maanden augustus tot en met december van het begrotingsjaar 2020:

- Kosten vraagafhankelijk vervoer;
  - ritten (beladen kilometers) augustus tot en met december 2019 overeenkomstig berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen vraagafhankelijk vervoer
  - jaarlijkse toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
  - vergoeding per beladen kilometer per perceel, jaarlijkse rekening houdend met NEA indexatie (2021-2024: +2%)
- Kosten routegebonden vervoer;
  - routes (beladen tijd) september 2019 overeenkomstig berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen routegebonden vervoer
  - jaarlijkse toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) of +15% (jeugdwet) ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
  - vergoeding per beladen uur per perceel + starttarief voertuig, jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2021-2024: +2%)
- Wmo subsidie;
  - (geïndexeerde) jaarbedragen overeenkomstig beschikkingen 2020 tot en met 2023
  - verdeling naar gemeenten op basis van werkelijke ritten 2019 vraagafhankelijk vervoer
- Klantbijdragen;
  - gemiddelde werkelijke maandbijdrage september tot en met december 2019
  - jaarlijkse toename van de hoeveelheid klantbijdragen in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
  - bedragen zijn inclusief Btw, jaarlijks rekening houdend met +1% OV indexatie
- Kosten begeleiding;
  - gemiddelde werkelijke maandkosten begeleiding september tot en met december 2019
  - jaarlijkse toename van de hoeveelheid begeleiding in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
  - jaarlijks rekening houdend met NEA indexatie (2021-2024: +2%, 2020: +6,7%)
- Kosten callcenter;
  - ritten (declarabele ritten) augustus tot en met december 2019 overeenkomstig berekeningssystematiek uit het Programma van Eisen callcenter
  - jaarlijkse toename van de hoeveelheid declarabele ritten vraagafhankelijk vervoer in het tweede half jaar van een begrotingsjaar met +10% ten opzichte van het eerste half jaar in dat begrotingsjaar
  - vergoeding per declarabele rit, rekening houdend met CPI indexatie (2021-2024: +2,7%)
- Kosten BVO
  - structureel deel BVO kosten uit primitieve begroting 2020, jaarlijks rekening houdend met CPI indexatie (2020-2024: +2,7%)
  - structureel deel BVO kosten vanaf 2021 rekening houdend met taakstelling (2021: -1%, 2022: -2% en vanaf 2023: -3%)
  - incidenteel deel BVO kosten uit primitieve begroting 2020 vermeerderd met doorgeschoven activiteiten uit 2019, geen rekening houdend met indexatie
  - verdeling naar gemeenten op basis van aantal inwoners per 1-1-2019
  - verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding bruto vervoerskosten

Bij bovenstaande uitgangspunten is rekening gehouden met de uitgangspunten volgend uit de aanbesteding van het vervoer en het callcenter.

Ambtelijke voorbereiding
Samen met de financials en contactambtenaren van de deelnemende gemeenten is deze meerjaren begroting tot stand gekomen.

1.2 Uitgangspunten gewijzigde begroting 2020

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op de maanden januari tot en met juli van het begrotingsjaar 2020:

- Kosten vraagafhankelijk vervoer;
  - gemiddelde werkelijke maandkosten vraagafhankelijk vervoer september tot en met december 2019
  - rekening houdend met NEA indexatie +6,7%
  - toename van de hoeveelheid vraagafhankelijk vervoer in juli 2020 met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2020
- Kosten routegebonden vervoer;
  - gemiddelde werkelijke maandkosten routegebonden vervoer september tot en met december 2019
  - rekening houdend met NEA indexatie +6,7%
  - toename van de hoeveelheid routegebonden vervoer in juli 2020 met +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) of +15% (jeugdwet) ten opzichte van het eerste half jaar van 2020
- Wmo subsidie;
  - (geïndexeerd) jaarbedrag overeenkomstig beschikking 2020
  - verdeling naar gemeenten op basis van werkelijke ritten 2019 vraagafhankelijk vervoer
- Klantbijdragen;
  - gemiddelde werkelijke maandbijdrage september tot en met december 2019
  - toename van de hoeveelheid klantbijdragen in juli 2020 met +10% ten opzichte van het eerste half jaar van 2020
  - bedragen zijn inclusief Btw, rekening houdend met +1% OV indexatie
- Kosten begeleiding;
  - gemiddelde werkelijke maandkosten begeleiding september tot en met december 2019
  - rekening houdend met NEA indexatie +6,7%
  - toename van de hoeveelheid begeleiding in juli 2020 met +5% (leerlingenvervoer en dagbesteding) ten opzichte van het eerste half jaar van 2020
- Kosten regie;
  - primitieve begroting 2020, rekening houdend met CPI indexatie +2,7%
  - verdeling vraagafhankelijk deel regiekosten op basis van werkelijke ritten 2019 vraagafhankelijk vervoer
  - verdeling routegebonden deel regiekosten op basis van aantal gebruikers routegebonden vervoer in november 2019
- Kosten BVO
  - structureel deel BVO kosten uit primitieve begroting 2020, rekening houdend met CPI indexatie +2,7%
  - incidenteel deel BVO kosten uit primitieve begroting 2020 vermeerderd met doorgeschoven activiteiten uit 2019, geen rekening houdend met indexatie
  - verdeling naar gemeenten op basis van aantal inwoners per 1-1-2019
  - verdeling naar vraagafhankelijk en routegebonden vervoer op basis van verhouding regiekosten vraagafhankelijk en routegebonden vervoer

Ambtelijke voorbereiding
Samen met de financials en contactambtenaren van de deelnemende gemeenten is deze gewijzigde begroting 2020 tot stand gekomen.

1.3 Procedure begroting

Voor de aanbieding en vaststelling van de MJPB 2021-2024 (inclusief de gewijzigde begroting 2020) geldt de volgende procedure.

1. Het Algemeen Bestuur stelt de ontwerp MJPB vast in het bestuurlijk overleg van 2 april 2020;
2. Het Algemeen Bestuur zendt de ontwerp MJPB binnen een week aan de raden van de gemeenten toe;
3. De gemeenteraden kunnen hun zienswijze omtrent het ontwerp van de MJPB tot en met 3 juli 2020 aan het Algemeen Bestuur kenbaar maken;
4. Het Algemeen Bestuur stelt de MJPB 2021-2024 (inclusief de gewijzigde begroting 2020) vast in het bestuurlijk overleg van 17 september 2020;
5. Het Algemeen Bestuur zendt de vastgestelde MJPB onder bijvoeging van de zienswijzen van de gemeenteraden, zijn commentaar daarop en zo nodig een nota van wijziging binnen twee weken na vaststelling aan de gemeenteraden.

BELEIDSBEGROTING

De beleidsbegroting bestaat uit 2 delen (art. 7 lid 2 BBV):

1. het programmaplan
2. de paragrafen

2.0 Programmaplan

Hierna wordt per programma aangegeven wat onze uitgangspunten zijn bij de uitvoering van onze taken.

Uit te voeren taken
Door de deelnemers is de sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer bij de vervoersorganisatie neergelegd. Voor het uitvoeren van de taak aanvullend vervoer is de vervoersorganisatie een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de provincie Gelderland waarin wordt overeengekomen dat de vervoersorganisatie de taak van het aanvullend vervoer (basismobiliteit) uitvoert voor de provincie Gelderland.

Beleidskaders
Bij de uitvoering van de taken op het gebied van doelgroepenvervoer gelden, naast wat wettelijk is voorgeschreven, de beleids- en/of toetsingskaders die worden aangegeven door de deelnemende gemeenten voor wat betreft het doelgroepenvervoer en provincie Gelderland voor wat betreft het aanvullend vervoer.

Ontwikkelingen
Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen voor onszelf maar ook voor de deelnemers en provincie. Het kan gaan om veranderende wet- en regelgeving voor gemeenten of provincie, maar ook voor de gecontracteerde marktpartijen. Het betreft ook beleidsaanpassingen bij gemeenten in het kader van bijvoorbeeld de kantelingsgedachte of krimpende budgetten. Daarnaast is de instroom van nieuw vervoer waarvoor gemeenten nog definitief de keuze moeten maken een belangrijke factor die invloed heeft op de omvang van de werkzaamheden van de vervoersorganisatie.

Indeling en opzet programma's
De programma's zijn, naast een algemene omschrijving, ingericht met de 3 W's vragen (art. 8 lid 3 BBV):

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we er voor doen?
- Wat mag het kosten?

Onder "wat willen we bereiken" wordt bij vervoer naast een algemene beschrijving van wat we willen bereiken ook ingegaan op specifieke prestatie indicatoren voor uitvoering van Avan. Bij "wat mag het kosten" zijn naast de lasten ook de bijdragen van de deelnemers/provincie geraamd.

Het programmaplan bestaat uit de volgende programma's:

1. Vraagafhankelijk vervoer
2. Routegebonden vervoer
3. Bestedingsplan

En de overzichten:

4. Overhead
5. Onvoorzien

De indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen ramen en later in de jaarrekening te kunnen verantwoorden.

De met de provincie Gelderland overeengekomen samenwerkingsovereenkomst Basismobiliteit 2017-2019 is met één jaar verlengd tot 31 december 2021. Vanaf 2022 wordt geen rekening meer gehouden met OV-vangnet vervoer. Vanaf 2021 wordt de Wmo subsidie en provinciale beheerbijdrage in 3 jaren afgebouwd naar nul.

2.1 Programma Vraagafhankelijk vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het vraagafhankelijke vervoer met Avan door het callcenter of de regiecentrale en de vervoerders.
  Hierbij streven wij bij de onderstaande prestatie indicatoren naar de aangeven norm:
  - stiptheidpercentage rituitvoering per maand > 95%.
  - gemiddelde wachttijd ritreservering per maand < 30 seconden;
  - aantal klachten per rit per maand < 0,2%;
  - afhandelingstermijn klachten < 10 werkdagen;
  - vereiste certificaten chauffeurs is 100%.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van uitvoering van het vraagafhankelijke vervoer met Avan.

Wat gaan we er voor doen?

- Afspraken omtrent het vraagafhankelijk vervoer zijn vastgelegd in het contract met de callcenter- of regiepartij en de contracten met de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit van de uitvoering geborgd.
- Jaarlijks wordt door de BVO een audit uitgevoerd bij de callcenter-, regiepartij of vervoerders op hun processen en systemen.
- Analyseren van de (realtime indien noodzakelijk) rittenbakken, managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de prestatie indicatoren zoals hierboven beschreven de leidraad.
- Structureel (tenminste één keer per maand) overleg en afstemming met het callcenter of de regiecentrale over onder andere de uitvoering van het vervoer, gedelegeerd opdrachtgeverschap en doorontwikkeling van Avan. In het kader van de uitvoering spelen de prestatie indicatoren een grote rol. De uitvoering van het gedelegeerd opdrachtgeverschap van het callcenter of de regiepartij richting vervoerders zullen we ook toetsen bij vervoerders.
- Structureel (tenminste ieder kwartaal) overleg tussen het callcenter of de regiecentrale en vervoerders om de dagelijkse uitvoering af te stemmen. Indien nodig is opdrachtgever hierbij aanwezig.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken.
- Structureel (4 keer per jaar) overleg en afstemming met gemeenten over Wmo-vervoer gerelateerde zaken via het overleg contactambtenaren Avan.
- Structureel aanwezig bij overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Vraagafhankelijk vervoer	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
Vervoer vraagafhankelijk	12.424.357	12.064.745	11.644.427	11.806.550	13.053.237	14.444.793
Regie vraagafhankelijk	840.504	500.719	-	-	-	-
Callcenter vraagafhankelijk	-	259.970	667.732	700.848	780.796	870.646
Totaal lasten	13.264.861	12.825.433	12.312.159	12.507.398	13.834.033	15.315.438
Baten						
Arnhem	2.160.723	2.125.603	2.324.567	2.804.990	3.335.002	3.920.126
Berg en Dal	439.973	380.088	331.615	402.679	481.029	567.472
Beuningen	306.184	261.445	192.609	233.874	279.377	329.590
Doesburg	61.063	80.140	74.901	88.308	103.159	119.620
Druten	501.140	389.229	307.720	367.315	433.200	506.086
Duiven	260.980	237.465	235.102	281.261	332.254	388.624
Heumen	184.775	171.653	140.158	168.782	200.380	235.287
Lingewaard	749.300	760.377	737.046	873.922	1.025.385	1.193.096
Montferland	536.547	436.326	428.322	510.041	600.398	700.369
Mook en Middelaar	141.188	94.237	79.755	96.919	115.838	136.706
Nijmegen	1.135.631	1.167.814	1.106.914	1.346.043	1.609.577	1.900.214
Overbetuwe	565.365	533.195	483.212	545.284	611.425	681.890
Renkum	631.376	515.215	492.697	544.986	599.760	658.074
Rheden	605.715	569.065	532.547	577.491	624.347	673.182
Rozendaal	9.822	9.729	7.808	9.430	11.220	13.195
Westervoort	155.151	151.976	160.539	194.408	231.750	272.952
Wijchen	400.575	310.060	252.168	304.570	362.396	426.252
Zevenaar	499.440	514.867	490.485	555.384	624.508	698.119
Provincie Gelderland bijdrage OV	746.135	514.103	617.739	-	-	-
Eigen bijdrage	1.289.840	1.662.389	1.824.530	1.582.366	1.730.614	1.894.585
Subsidie provincie Wmo	1.883.938	1.940.456	1.491.726	1.019.346	522.415	-
Totaal baten	13.264.861	12.825.433	12.312.159	12.507.398	13.834.033	15.315.438
Mutaties reserves						
Ontrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.2 Programma Routegebonden vervoer

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede uitvoering van het routegebonden vervoer met Avan door de regiecentrale en vervoerders.
  Hierbij streven wij bij de onderstaande prestatie indicatoren naar de aangeven norm:
  - aantal routes met vaste chauffeur(s) > 99%
  - aantal ritten binnen maximale reisduur per maand > 95%.
  - aantal klachten per rit per maand < 0,2%;
  - afhandelingstermijn klachten < 10 werkdagen;
  - vereiste certificaten chauffeurs is 100%.
- Een goede sturing en (financiële) beheersing van uitvoering van het routegebonden vervoer met Avan.

Wat gaan we er voor doen?

- Afspraken omtrent het routegebonden vervoer zijn vastgelegd in het contract met de regiepartij en de contracten met de vervoerders. Met behulp van systeemgerichte contractbeheersing wordt naleving van de contracten en daarmee de kwaliteit van de uitvoering geborgd.
- Jaarlijks wordt door de BVO een audit uitgevoerd bij de regiepartij of vervoerders op hun processen en systemen.
- Analyseren van de (realtime indien noodzakelijk) rittenbakken, managementinformatie en andere uitvoeringsinformatie en op basis daarvan (bij)sturen op de uitvoering van Avan. Hierbij zijn de prestatie indicatoren zoals hierboven beschreven de leidraad.

- Structureel (tenminste één keer per maand) overleg en afstemming met regiecentrale over onder andere de uitvoering van het vervoer, gedelegeerd opdrachtgeverschap en doorontwikkeling van Avan. In het kader van de uitvoering spelen de prestatie indicatoren een grote rol. De uitvoering van het gedelegeerd opdrachtgeverschap van de regiepartij richting vervoerders zullen we ook toetsen bij vervoerders.
- Structureel (tenminste ieder kwartaal) overleg tussen regiecentrale en vervoerders, indien nodig is opdrachtgever hierbij aanwezig. Vaste onderwerpen in dit overleg zijn de kwaliteitseisen gesteld aan chauffeurs zoals vaste chauffeur bij leerlingenvervoer en kennismaking chauffeur met de leerlingen/ouders van de kinderen.
- Voorafgaand aan ieder bestuurlijk overleg is er minimaal één voorbereidend ambtelijk overleg om de onderwerpen van het bestuurlijk overleg voor te bespreken.
- Structureel (4 keer per jaar) overleg en afstemming met gemeenten die routegebonden vervoer hebben ingebracht over aan dit vervoer gerelateerde zaken via het overleg contactambtenaren Avan.
- Structureel aanwezig bij overleg Regionale Adviesraad doelgroepenvervoer om ervaringen van gebruikers mee te nemen in de (bij)sturing van de uitvoering van Avan.
- Goede communicatie over de uitvoering met betrokken partijen en gebruikers Avan.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Routevervoer	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
Vervoer routevervoer	8.088.833	11.938.248	16.168.497	17.306.073	18.544.032	19.892.132
Regie routevervoer	142.710	83.785	-	-	-	-
Begeleiding routevervoer	-	153.391	164.282	175.946	188.438	201.818
Totaal lasten	8.231.543	12.175.424	16.332.779	17.482.019	18.732.470	20.093.950
Baten						
Arnhem	2.999.155	3.992.648	4.558.974	4.932.395	5.340.934	5.788.575
Berg en Dal	606.094	591.398	608.570	653.403	701.701	753.758
Beuningen	14.386	185.882	445.961	465.179	485.383	506.647
Doesburg	365.690	457.044	499.665	539.285	582.433	629.487
Druten	262.079	300.212	315.725	339.362	364.888	392.473
Duiven	509.308	564.246	600.497	651.731	708.088	770.192
Heumen	225.482	203.199	218.171	234.672	252.519	271.838
Lingewaard	164.386	742.507	1.543.219	1.667.148	1.802.361	1.950.087
Montferland	2.674	-	-	-	-	-
Mook en Middelaar	79.774	107.243	112.064	120.020	128.542	137.668
Nijmegen	21.800	686.795	1.682.468	1.805.466	1.937.809	2.080.266
Overbetuwe	157.471	728.639	1.501.378	1.626.464	1.763.630	1.914.285
Renkum	168.592	291.347	365.150	379.320	394.580	409.840
Rheden	1.014.397	1.230.138	1.313.837	1.340.113	1.366.916	1.394.254
Rozendaal	11.913	-	-	-	-	-
Westervoort	449.267	532.633	580.561	630.270	684.975	745.287
Wijchen	-	263.882	662.132	709.143	759.492	813.416
Zevenaar	1.179.076	1.297.612	1.324.407	1.388.048	1.458.219	1.535.877
Totaal baten	8.231.543	12.175.424	16.332.779	17.482.019	18.732.470	20.093.950
Mutaties reserves						
Ontrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.3 Programma Bestedingsplan

Wat willen we bereiken?

- Het realiseren van nieuwe projecten op het raakvlak tussen doelgroepenvervoer en openbaar vervoer die de basismobiliteit op een alternatieve wijze faciliteren.

Wat gaan we er voor doen?

- Structureel overleg voeren met gemeenten en provincie Gelderland.
- Opstellen projectplannen als onderdeel van het bestedingsplan.

Wat mag het kosten?

Programma 3: Projecten bestedingsplan	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
Projecten	122.952	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal lasten	122.952	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Baten						
Saldo bijdrage provincie en werkelijke kosten vraagafhankelijk OV vervoer	122.952	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal baten	122.952	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Mutaties reserves						
Ontrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.4 Overzicht Overhead

Overzicht Overhead	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
BVO	811.707	1.042.913	1.098.772	1.134.991	1.150.625	1.122.326
Totaal lasten	811.707	1.042.913	1.098.772	1.134.991	1.150.625	1.122.326
Baten						
Arnhem	97.217	144.999	154.270	187.995	204.704	213.218
Berg en Dal	25.728	35.987	38.187	45.645	49.335	51.214
Beuningen	20.161	28.022	29.704	35.243	37.982	39.376
Doesburg	11.796	15.142	15.988	18.424	19.625	20.235
Druten	16.035	21.705	22.977	26.994	28.978	29.987
Duiven	20.248	27.701	29.362	34.824	37.524	38.900
Heumen	14.808	19.712	20.855	24.391	26.138	27.027
Lingewaard	32.548	46.333	49.204	59.156	64.081	66.589
Montferland	26.087	36.334	39.020	46.667	50.450	52.376
Mook en Middelaar	9.649	11.974	12.615	14.286	15.109	15.527
Nijmegen	108.156	161.661	172.018	209.759	228.457	237.986
Overbetuwe	33.179	47.320	50.255	60.444	65.487	68.056
Renkum	23.737	32.952	34.955	41.682	45.009	46.703
Rheden	31.273	43.800	46.507	55.848	60.472	62.826
Rozendaal	5.021	5.000	5.252	5.258	5.255	5.251
Westervoort	13.993	18.424	19.483	22.710	24.303	25.112
Wijchen	29.469	40.925	43.967	52.733	57.073	59.282
Zevenaar	30.860	43.690	46.389	55.703	60.314	62.661
Provincie Gelderland	261.740	261.233	267.764	137.229	70.330	-
Totaal baten	811.707	1.042.913	1.098.772	1.134.991	1.150.625	1.122.326
Mutaties reserves						
Ontrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

2.5 Overzicht Onvoorzien

Overzicht Onvoorzien	Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
Onvoorzien	16.234	-	-	-	-	-
Totaal lasten	16.234	-	-	-	-	-
Baten						
Arnhem	3.249	-	-	-	-	-
Berg en Dal	730	-	-	-	-	-
Beuningen	534	-	-	-	-	-
Doesburg	239	-	-	-	-	-
Druten	389	-	-	-	-	-
Duiven	537	-	-	-	-	-
Heumen	346	-	-	-	-	-
Lingewaard	970	-	-	-	-	-
Montferland	743	-	-	-	-	-
Mook en Middelaar	164	-	-	-	-	-
Nijmegen	3.634	-	-	-	-	-
Overbetuwe	993	-	-	-	-	-
Renkum	660	-	-	-	-	-
Rheden	926	-	-	-	-	-
Rozendaal	32	-	-	-	-	-
Westervoort	317	-	-	-	-	-
Wijchen	862	-	-	-	-	-
Zevenaar	911	-	-	-	-	-
Totaal baten	16.234	0	0	0	0	0
Mutaties reserves						
Ontrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Dotatie bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0	0

3.0 Paragrafen

3.1 Inleiding

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de organisatie. In het besluit Begroting en Verantwoording (art. 9 lid 2 BBV) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn, tenzij het desbetreffende aspect niet aan de orde is:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

De paragrafen “Lokale heffingen”, "Onderhoud kapitaalgoederen", “Verbonden partijen” en “Grondbeleid” zijn niet op de BVO DRAN van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de BVO DRAN in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico’s zo goed mogelijk in beeld te worden gebracht.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:
- inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- inventarisatie van de risico’s
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico’s

3.2.1 Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de vervoersorganisatie kunnen slechts twee posten worden gerekend:
- Reserves
- Post onvoorzien

In de meerjarige begroting van de vervoersorganisatie is geen reserve en geen post onvoorzien opgenomen. De post onvoorzien die tot dit moment in de MJPB werd opgenomen, betrof een bedrag als afgeleide van de BVO lasten. Betreffende post onvoorzien is in deze MJPB opgenomen binnen het saldo "overhead".

Ten behoeve van het vervoer, het callcenter en de regie is de 'open einde' systemathiek van toepassing waarbij bij een tekort de deelnemers bij moeten betalen en bij een overschot geld terug krijgen. Het risico hiervoor ligt dus bij de deelnemende gemeenten. De verantwoordelijkheid voor het vormen van een additionele post onvoorzien ligt daardoor bij de deelnemers.

3.2.2 Risico’s

De inrichting van het vervoer is gebaseerd op een ‘open einde’ systematiek. Dit betekent dat de kosten oplopen wanneer een deelnemer meer of aangepast gebruik inbrengt of dat er in een periode meer ritten hebben plaatsgevonden dan begroot. Dit brengt een financieel risico met zich mee voor betreffende deelnemer. Zodoende moet er periodiek inzicht zijn in het volume van het aantal ritten en de hieruit volgende kosten en hier tijdig over worden gecommuniceerd met de deelnemers. Hiervoor worden door de vervoersorganisatie periodiek managementrapportages verstrekt.

De gemeenten streven naar het versterken van de eigen kracht van de reiziger en een toename van het gebruik van algemene voorzieningen in combinatie met een afname van het doelgroepenvervoer. Bijvoorbeeld het gebruik van openbaar vervoer en vrijwilligers. Daarnaast sturen de regiecentrale of vervoerders bij het plannen op efficiency. Bijvoorbeeld het afstemmen van verschillende vervoersvormen en slim koppelen van verschillende vervoersstromen binnen de planning.

Door invoering van beheersmaatregelen bestaat tijdens de exploitatieperiode de mogelijkheid dat schommelingen in het vervoervolume en/of veranderingen in de wijze van planning leiden tot structurele veranderingen in het aantal inzeturen van vervoerders. De regiecentrale monitort maandelijks de langere termijn ontwikkelingen in het vervoervolume. Indien zich hierin veranderingen voordoen die leiden tot structurele vermindering of vermeerdering van het aantal inzeturen treedt zij tijdig in overleg met de gecontracteerde vervoerders. Bij structurele afschaling van inzeturen kan de vervoerder een claim indienen. Op dit moment is het niet mogelijk aan dit risico een concreet bedrag te koppelen.

Claim Munckhof 3 uurs regeling
Als enige vervoerder verzet Munckhof zich tegen de aanvullende afspraken betreffende de 3 uurs regeling. Deze lagere vergoeding wordt wel toegepast. Het risico is dat na een eventueel juridisch proces Munckhof in het gelijk wordt gesteld en alsnog de kosten dienen te worden vergoed. Voor 2020 wordt dit risico gekapitaliseerd op € 40.000,-.

3.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

Het financieringsvraagstuk van de vervoersorganisatie is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en het grootste deel van de begroting bestaat uit personeelskosten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Renterisicobeheer
Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:
- geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido;
- nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet
Met het kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden. Deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm
Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de Wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen.

Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer
Het betalingsverkeer zal is belegd bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

3.4 Bedrijfsvoering

Waar staat de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen voor?
De vervoersorganisatie is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepenvervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van reizigers en hun sociale netwerk en wordt erop toegezien dat het aanvullend vervoer ook in het buitengebied en de kleine kernen voldoende gewaarborgd is en dat het vervoer een optimale aansluiting heeft op het openbaar-vervoer-netwerk.

Doelen en taken
De vervoersorganisatie heeft tot doel de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer voor de deelnemers. De sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer worden overgedragen aan de vervoersorganisatie.

Samenwerkingsovereenkomst provincie Gelderland
Voor het uitvoeren van de taak aanvullend vervoer is de vervoersorganisatie (BVO DRAN) een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de provincie Gelderland. In deze overeenkomst komen de provincie Gelderland en de vervoersorganisatie overeen dat de vervoersorganisatie de taak van het aanvullend vervoer (basismobiliteit) uitvoert voor de provincie Gelderland.

Vervoersmodel
Het vervoer is tot en met juli 2020 ingericht volgens het "regiemodel". In de aanbestedingen is van dit "regiemodel" afgestapt. Vanaf augustus 2020 wordt het vraagafhankelijk vervoer ingericht volgens het "callcentermodel". Hierbij worden de ritaannames en de direct daarbij behorende activiteiten uitgevoerd door een callcenter. Alle overige taken, waaronder de planning, zijn belegd bij de vervoerders. Voor het routegebonden vervoer zijn ook de callcenter taken belegd bij de vervoerders.

Rapporteren
Aan de deelnemers wordt per programma gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties. De rapportages (inclusief financiën) worden halfjaarlijks opgesteld.

Vennootschapsbelasting
Het kabinet heeft eind 2014 wetgeving vastgesteld, die erop is gericht dat overheidsbedrijven, die economische activiteiten uitoefenen, op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting (Vpb) zullen worden onderworpen. Deze wetswijziging is per 1 januari 2016 in werking getreden. Aangezien de BVO DRAN geen winstoogmerk heeft en in de GR is bepaald dat positieve rekeningresultaten aan de deelnemers worden terugbetaald, hoeft de BVO DRAN geen rekening te houden met Vpb.

FINANCIËLE BEGROTING

4.0 Overzicht van baten en lasten naar categorie 2021-2024

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting van de vervoersorganisatie weergegeven. Per onderdeel zal een toelichting worden gegeven.

	Begroting 2020	Gewijzigde Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten partners (BVO, regie en vervoer)						
BVO						
Personeelskosten	469.190	457.378	471.962	498.261	521.715	544.115
Inhuur derden	128.493	174.888	36.913	37.310	37.429	37.426
Opleiding	5.068	5.047	5.273	5.330	5.347	5.347
Accountant en fiscaal advies	8.109	30.282	31.639	31.980	32.082	32.079
Consumentenadvies en inspraak	23.314	10.094	10.546	10.660	10.694	10.693
Drukwerk	20.273	15.141	15.820	15.990	16.041	16.040
Huisvesting	8.109	28.263	29.530	29.848	29.943	29.940
ICT	1.014	9.085	9.492	9.594	9.625	9.624
Interne kosten	10.137	9.085	9.492	9.594	9.625	9.624
Klachtcommissie	34.465	6.309	6.592	6.662	6.684	6.683
Klachtenmeldpunt	49.472	30.282	31.639	31.980	32.082	32.079
Kwaliteitsonderzoek	15.205	15.141	15.820	15.990	16.041	16.040
Ondersteunende taken	5.068	35.329	36.913	37.310	37.429	37.426
Telefoonkosten	10.137	37.852	39.549	39.975	40.103	40.099
Website en banner OV9292	20.273	5.047	5.273	5.330	5.347	5.347
Onvoorzien	3.379	20.188	21.093	21.320	21.388	21.386
Taakstelling BVO	0	0	-7.775	-16.143	-24.947	-25.618
Herbeleggen en aanvullen regietaken	0	153.500	329.000	344.000	344.000	294.000
Callcenter / Regie						
Vraagafhankelijk WMO	776.683	726.118	629.687	700.848	780.796	870.646
Vraagafhankelijk OV	63.821	34.570	38.045	0	0	0
Routegebonden volume afhankelijk	103.200	62.178	0	0	0	0
Routegebonden vaste bijdrage gemeente	39.510	21.607	0	0	0	0
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	11.476.478	11.246.572	10.688.504	11.806.550	13.053.237	14.444.793
Vraagafhankelijk OV	947.878	818.173	955.923	0	0	0
Routegebonden	8.088.833	11.938.248	16.168.497	17.306.073	18.544.032	19.892.132
Bestedingsplan						
Projecten besteding saldo OV bijdrage provincie	122.952	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Onvoorzien						
Onvoorzien	16.234	0	0	0	0	0
Overige						
Routegebonden begeleiding	0	153.391	164.282	175.946	188.438	201.818
Lasten	22.447.296	26.168.767	29.868.709	31.249.409	33.842.130	36.656.715
Baten partners (BVO, regie en vervoer)						
BVO						
Vraagafhankelijk WMO en routegebonden	549.966	781.677	831.008	997.762	1.080.297	1.122.326
Vraagafhankelijk OV (subsidie provincie)	261.740	261.233	267.764	137.229	70.330	0
Callcenter / Regie						
Vraagafhankelijk WMO	776.683	726.118	629.687	700.848	780.796	870.646
Vraagafhankelijk OV (bijdrage provincie)	63.821	34.570	38.045	0	0	0
Routegebonden volume afhankelijk	103.200	62.178	0	0	0	0
Routegebonden vaste bijdrage gemeente	39.510	21.607	0	0	0	0
Vervoer						
Vraagafhankelijk WMO	8.568.264	7.982.369	7.748.477	9.204.839	10.800.209	12.550.208
Vraagafhankelijk WMO (subsidie prov.)	1.883.938	1.940.456	1.491.726	1.019.346	522.415	0
Vraagafhankelijk OV (bijdrage provincie)	805.266	604.533	704.694	125.000	125.000	125.000
Routegebonden	8.088.833	12.091.637	16.332.779	17.482.019	18.732.470	20.093.950
Reizigersbijdrage						
Reizigersbijdrage WMO (regie en vervoer)	1.024.276	1.323.749	1.448.301	1.582.366	1.730.614	1.894.585
Reizigersbijdrage OV (regie en vervoer)	265.564	338.640	376.229	0	0	0
Onvoorzien						
Onvoorzien	16.234	0	0	0	0	0
Baten	22.447.296	26.168.767	29.868.709	31.249.409	33.842.130	36.656.715
Ontrekking bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Dotatie bestemmingsreserve	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0

4.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten naar categorie

Lasten

BVO

Personeelskosten
Voor de personeelskosten is uitgegaan van de loonsommen 2019 behorende bij de (voorlopige) functieschalen en een inschatting van de kosten voor aanvullende arbeidsvoorwaarden.

Inhuur derden
De kosten inhuur derden zijn gebaseerd op een uitgevoerde inventarisatie voor het afronden van het aanbestedings- en implementatieproces.

Beheerkosten
Beheerkosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Huisvesting, ondersteunende taken
De kosten voor huisvesting en ondersteunende taken zijn gebaseerd op dienstverleningsovereenkomsten met de gemeente Arnhem en de Connectie. Daarnaast is er een ondertekende huurovereenkomst met de gemeente Arnhem.

Klachtencommissie (geschillencommissie)
Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Consumentenadvies
Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Accountant
Kosten zijn gebaseerd op ervaringen vanuit voorgaande jaren.

Callcenter / Regie

Vraagafhankelijk WMO/OV
Kosten zijn gebaseerd op gegunde tarieven en verwachte hoeveelheden volgend uit de aanbesteding.

Routegebonden
Kosten zijn vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe contracten niet meer van toepassing.

Vervoer

Vraagafhankelijk WMO/OV
Kosten zijn gebaseerd op gegunde tarieven en verwachte hoeveelheden volgend uit de aanbesteding.

Routegebonden
Kosten zijn gebaseerd op gegunde tarieven en verwachte hoeveelheden volgend uit de aanbesteding.

Baten

Algemeen
De baten zijn verdeeld over de onderdelen BVO, callcenter / regie, vervoer, reizigersbijdrage, de Wmo subsidie en OV-vangnet vergoeding vanuit de provincie Gelderland. Binnen de meerjarige begroting is de subsidie van de provincie opgenomen onder BVO (beheerbijdrage) en het vraagafhankelijk vervoer Wmo. De vergoeding OV-vangnet is opgenomen bij vraagafhankelijk vervoer en regie.

Subsidie en beheerbijdrage provincie Gelderland
De Wmo subsidie van de provincie voor het vraagafhankelijk Wmo vervoer is voor de jaren 2020 tot en met 2023 opgenomen conform de ontvangen beschikkingen. Vanaf 2021 wordt de subsidie in drie jaren afgebouwd tot nul (75%, 50% en 25%, basisjaar 2020). Deze afbouw is met uitzondering van 2021 ook van toepassing op de vaste bijdrage van de provincie op de beheerkosten. Dit is zo in de begroting verwerkt.

4.2 Overzicht van baten en lasten naar taakveld 2021-2024

Overzicht lasten en baten per taakveld			Begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Programmaplan	**Taakveld**							
P1 Vraagafhankelijk vervoer	Taakveld 6.4 begeleide participatie (Wmo)	Lasten	11.476.478	11.246.572	10.688.504	11.806.550	13.053.237	14.444.793
		Baten	11.476.478	11.246.572	10.688.504	11.806.550	13.053.237	14.444.793
	Taakveld 6.1 collectief aanvullend vervoer (OV)	Lasten	947.878	818.173	955.923	-	-	-
		Baten	947.878	818.173	955.923	-	-	-
	Taakveld 6.2 toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen (Regie)	Lasten	840.504	760.689	667.732	700.848	780.796	870.646
		Baten	840.504	760.689	667.732	700.848	780.796	870.646
	Totaal	Lasten	13.264.861	12.825.433	12.312.159	12.507.398	13.834.033	15.315.438
		Baten	13.264.861	12.825.433	12.312.159	12.507.398	13.834.033	15.315.438
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P2 Routevervoer	Taakveld 4.3 leerlingenvervoer	Lasten	5.855.722	8.841.769	12.142.662	12.901.818	13.712.542	14.578.437
		Baten	5.855.722	8.841.769	12.142.662	12.901.818	13.712.542	14.578.437
	Taakveld 6.4 begeleide participatie (Wmo)	Lasten	1.405.093	2.033.595	2.656.664	2.819.368	2.993.736	3.179.421
		Baten	1.405.093	2.033.595	2.656.664	2.819.368	2.993.736	3.179.421
	Taakveld 6.72 vervoer jeugdhulp 18-	Lasten	828.017	1.216.275	1.533.453	1.760.833	2.026.192	2.336.092
		Baten	828.017	1.216.275	1.533.453	1.760.833	2.026.192	2.336.092
	Taakveld 6.2 toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen (Regie)	Lasten	142.710	83.785	-	-	-	-
		Baten	142.710	83.785	-	-	-	-
	Totaal	Lasten	8.231.543	12.175.424	16.332.779	17.482.019	18.732.470	20.093.950
		Baten	8.231.543	12.175.424	16.332.779	17.482.019	18.732.470	20.093.950
		Saldo	0	0	0	0	0	0
P3 Bestedingsplan	Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	122.952	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
		Baten	122.952	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Overzichten								
Overhead	Taakveld 0.4 Overhead ondersteuning organisatie	Lasten	811.707	1.042.913	1.098.772	1.134.991	1.150.625	1.122.326
		Baten	811.707	1.042.913	1.098.772	1.134.991	1.150.625	1.122.326
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	16.234	-	-	-	-	-
		Baten	16.234	-	-	-	-	-
		Saldo	0	0	0	0	0	0
		Saldo	0	0	0	0	0	0
Geraamd saldo van baten en lasten			0	0	0	0	0	0

4.3 Bestemmingsreserve

Doordat jaarlijks het geraamde saldo van baten en lasten wordt verrekend met de deelnemers, worden er geen onttrekking of dotaties aan een bestemmingsreserve voorzien.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen van 17 september 2020,

de secretaris, de voorzitter,

M. van den Beucken R.W.M. Engels

Reactienota

Zienswijzen ontwerp begroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020)

Versie 7 september 2020

regio arnhem nijmegen VERVOERSORGANISATIE

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Besluitvorming 3

DEEL A: Zienswijzen en beantwoording 4

DEEL B: Zienswijze per gemeente en BVO DRAN 13

Inleiding

In het bestuurlijk overleg van 2 april 2020 is de ontwerp meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) besproken en vastgesteld. De ontwerp begroting is op 6 april 2020 voor zienswijze aan de deelnemende gemeenten gestuurd. In de begeleidende brief is aangegeven dat de periode van zienswijze start op 6 april 2020 en loopt tot en met 5 juni 2020.

Een aantal gemeenten hebben in de periode medio april - medio mei 2020 aangegeven dat de gestelde deadline (5 juni) voor het indienen van een zienswijze, gelet de bijzondere omstandigheden voor overlegsituaties (Coronamaatregelen), op de ontwerpbegroting niet haalbaar is. Naar aanleiding van deze signalen is door de vervoersorganisatie met de toezichthouder (Provincie Gelderland) overleg gevoerd om te kijken of de deadline van 1 augustus verruimd kan worden en welke voorwaarden daar (mogelijk) aan verbonden zijn. De provincie is akkoord gegaan met behandeling van de MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020) in de bestuursvergadering van 17 september 2020. De vastgestelde begroting moet dan uiterlijk 30 september 2020 bij Gedeputeerde Staten ingediend worden. De zienswijzen termijn is hierdoor verlengd naar 3 juli 2020.

De BVO DRAN heeft van alle gemeenten tijdig een zienswijze ontvangen op de ontwerpbegroting. Daarnaast heeft de BVO DRAN zelf ook een ambtelijke wijziging ingediend. De zienswijzen zijn in dit document beantwoord en hebben geleid tot aanpassingen in de ontwerp MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020).

De MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020) staat op 17 september 2020 ter vaststelling geagendeerd voor het bestuurlijk overleg.

Besluitvorming

De gewenste wijzigingen hebben aanleiding gegeven tot het aanpassen van de ontwerpbegroting. Het voorstel van de bedrijfsvoeringorganisatie aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN is daarom als volgt:

- Kennis te nemen van de ingebrachte zienswijzen van gemeenten;
- Kennis te nemen van de ingebrachte ambtelijke wijziging van de bedrijfsvoeringsorganisatie;
- Kennis te nemen van de wijziging van de gewijzigde begroting 2020 als gevolg van de door de vervoersorganisatie ingebrachte ambtelijke wijziging, zoals vastgelegd in de door het AB vastgestelde memo "Begrotingswijziging herbeleggen en aanvullen regietaken BVO DRAN";
- Kennis te nemen van de wijziging van de MJPB 2021-2024 als gevolg van de door de vervoersorganisatie ingebrachte ambtelijke wijziging, zoals vastgelegd in de door het AB vastgestelde memo "Begrotingswijziging herbeleggen en aanvullen regietaken BVO DRAN";
- De wijziging van de gewijzigde begroting 2020 als gevolg van de door de gemeente Zevenaar ingebrachte ambtelijke zienswijze, om de procentuele toename van vervoersoorten voor de gemeente Zevenaar naar beneden bij te stellen, vast te stellen;
- De wijziging van de MJPB 2021-2024 als gevolg van de door de gemeente Zevenaar ingebrachte zienswijze, om de procentuele toename van vervoersoorten voor de gemeente Zevenaar naar beneden bij te stellen, vast te stellen;
- Kennis te nemen van de wijziging van de MJPB 2021-2024 als gevolg van de door de vervoersorganisatie ingebrachte ambtelijke wijziging over de provinciale bijdrage beheer in 2021, zoals vastgelegd in de door het AB vastgestelde memo "OV Vangnet besluitvorming verlenging samenwerkingsovereenkomst".

Beantwoording zienswijzen

DEEL A: De zienswijzen samengevat inclusief beantwoording.
DEEL B: De zienswijze per gemeente en ambtelijke wijziging BVO DRAN (vervoersorganisatie).

DEEL A: Zienswijzen en beantwoording

De zienswijzen die zijn ingediend over de ontwerpbegroting hebben betrekking op verschillende onderwerpen. Onderstaand zijn de onderwerpen en de zienswijzen samengevat weergegeven en voorzien van een reactie vanuit de vervoersorganisatie.

A. Meerjarenprogrammabegroting

1. Een aantal gemeenten hebben aangegeven dat het helaas niet mogelijk bleek om binnen de aangegeven zienswijzetermijn te reageren. Bij deze gemeenten blijkt de raadscyclus hiervoor geen ruimte te bieden. De BVO DRAN wordt verzocht in het vervolg een zienswijzetermijn te hanteren die past binnen alle gemeentelijke raadscycli.
   Reactie vervoersorganisatie:
   Naar aanleiding van de constatering dat het voor een aantal gemeenten niet mogelijk bleek om binnen de zienswijzentermijn te reageren, heeft de vervoersorganisatie bij alle gemeenten uitvraag gedaan om aan te geven welke planning gehanteerd dient te worden om dit komend jaar wel mogelijk te maken. Op basis van de reacties zal de vervoersorganisatie in 2021 de bestuursvergaderingen dusdanig plannen dat het voor alle gemeenten mogelijk moet zijn binnen de gewenste termijn te reageren.

2. Ondanks de lastenstijging waarderen meerdere gemeenten dat de BVO DRAN met deze ontwerp begroting een beter inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten in het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer. Ook wordt gewaardeerd dat er een gewijzigde begroting 2020 is opgesteld, waarbij o.a. rekening wordt gehouden met de resultaten van de aanbesteding.
   Reactie vervoersorganisatie:
   BVO DRAN dankt u voor de uitgesproken waardering dat met deze ontwerp begroting een beter inzicht is gegeven in de reëel te verwachten kosten in het vraagafhankelijk en routegebonden vervoer en de uitgesproken waardering over het opstellen van een gewijzigde begroting 2020.

3. De gemeente Berg en Dal heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   "De gemeente Berg en Dal is tevreden dat de bezuinigingstaakstelling Rijk van Nijmegen is toegepast en is positief over de uitkomsten van de aanbesteding."
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

4. De gemeente Beuningen heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   "De uitgangspunten waarop de begrotingswijziging en de meerjarenbegroting zijn gebaseerd, zijn onzes inziens adequaat en verantwoord. Daarnaast is de Beuningse beleidswijziging van een kilometerbeperking voor het vraagafhankelijk vervoer verwerkt. Wel roept de geraamde stijging vraagafhankelijk vervoer met 10% per jaar de vraag op in hoeverre het systeem als zodanig gehandhaafd kan blijven, zodat het vervoer ook in de toekomst beschikbaar blijft voor inwoners die dat nodig hebben."
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

5. De gemeenten Druten en Wijchen hebben het volgende kenbaar gemaakt:
   "De gemeenten complimenteren u met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting zoals die nu voorligt en constateert dat het proces om tot deze meerjarenbegroting te komen in goede ambtelijke afstemming is verlopen. De begroting is goed onderbouwd en geeft vertrouwen, ook meerjarig."
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

6. De gemeente Lingewaard heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   "De gemeente constateert dat de aanbestedingen geleid hebben tot een verschuiving van de kosten: er is een voordeel geboekt voor het vraagafhankelijk vervoer, terwijl er juist een kostenstijging is in het routevervoer. Dat gaat direct gepaard met een aanzienlijke stijging van de kosten voor onze gemeente. De gemeente is daar zeer verontrust over, vooral omdat met ingang van de nieuwe contracten ons leerlingenvervoer ondergebracht is bij Avan."
   Reactie vervoersorganisatie:
   Voor kennisgeving aangenomen.

7. De gemeente Lingewaard maakt kenbaar dat het goed is dat de gemeente een verder inzicht heeft verkregen in de kosten, maar wil het daar niet bij laten. De gemeente gaat maatregelen treffen om de kosten te beheersen. De eerste maatregel van de maximale kilometergrens voor het Wmo-vervoer is met ingang van 1 januari 2020 al ingegaan. Helaas is deze maatregel door de BVO DRAN niet verwerkt in de ontwerpbegroting.
   Reactie vervoersorganisatie:
   De BVO DRAN is bekend met het doorvoeren van betreffende maatregel per 1 januari 2020. Ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting begin 2020, was door de BVO DRAN nog niet te bepalen welk effect betreffende maatregel op de begroting zou hebben. Van de mogelijkheid om daar zelf een voorstel voor te doen is door de gemeente Lingewaard vervolgens geen gebruik gemaakt.

8. De gemeente Renkum heeft het volgende kenbaar gemaakt:
   "Wij volgen de ontwikkelingen binnen het vervoer waar het gaat om de kosten zowel als het gebruik. De kostenontwikkeling die plaatsvindt als gevolg van rijksbeleid baart ons zorgen. De effecten van de afschaffing van de teruggave BPM voor het taxibedrijf bijvoorbeeld, heeft ook voor gemeenten een negatief financieel effect. Verder zien we een beperkte daling van het gebruik van het vraagafhankelijk vervoer naast een forse toename van het route gebonden vervoer en dan wel voornamelijk vanuit de jeugdwet, wat zich in de herziene begroting 2020 duidelijk laat zien.

Daarnaast zijn ook de effecten van de nieuwe aanbesteding in uw begroting verwerkt, alsmede de kasschuif van € 61.500 aan middelen uit 2019 bedoeld voor de aanbesteding die deels in 2020 op de begroting drukken. Het is een helder opgesteld stuk, waarvoor onze dank."
Reactie vervoersorganisatie:
Voor kennisgeving aangenomen.

9. De gemeente Zevenaar maakt kenbaar dat er op dit moment binnen de gemeente aan een businesscase 'doelgroepenvervoer' wordt gewerkt. In deze businesscase worden maatregelen uitgewerkt die het maatwerk in vervoer terugdringen. Dat betekent dat de gemeente alsnog dringend vraagt de percentages in de ontwerp-begroting als volgt aan te passen: het percentage van het Wmo vervoer (vraagafhankelijk vervoer) op 5%, het leerlingenvervoer op 0%. Het percentage vervoer vanuit de Jeugdwet wil de gemeente vooralsnog ongewijzigd laten. De gemeente zal op basis van de businesscase de BVO DRAN informeren hoe de bijstellingen gerealiseerd kunnen worden.
   Reactie vervoersorganisatie:
   De door de gemeente Zevenaar gewenste actualisatie van de gehanteerde vervoerspercentages is verwerkt in de definitieve begroting die 17 september 2020 ter vaststelling wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN. De BVO DRAN kijkt met belangstelling uit naar de door de gemeente Zevenaar toegezegde onderbouwing van deze actualisaties.

10. De vervoersorganisatie verzoekt om de meerjarige begrotingswijziging naar aanleiding van het bestuursbesluit over het herbeleggen en aanvullen van regietaken bij de BVO DRAN in de MJPB 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) te verwerken.
    Reactie vervoersorganisatie:
    De meerjarige begrotingswijziging is verwerkt in de definitieve begroting die 17 september 2020 ter vaststelling wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN.

B. Kostenbeheersing

Algemene reactie vervoersorganisatie in het kader van kostenbeheersing:
De gemeenten zijn verantwoordelijk voor kostenbeheersing binnen het doelgroepenvervoer. Als verlengstuk van de gemeenten verzorgt de vervoersorganisatie de monitoring, bewaking en bijsturing binnen de gegeven (contract)kaders en gemaakte afspraken. De vervoersorganisatie analyseert vervoersdata, monitort (landelijke) vervoersontwikkelingen en adviseert gemeenten, gevraagd en ongevraagd, betreffende (beleids)ontwikkelingen.

De Vervoersorganisatie rapporteert aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN en legt daaraan verantwoording af over haar functioneren. Eventueel verantwoording naar raden is de verantwoordelijkheid van de bestuurder waarbij de vervoersorganisatie kan ondersteunen.

11. Als gevolg van de beëindiging van het regiemodel per 1 augustus 2020 verschuiven taken van een regiecentrale naar vervoerders of de BVO DRAN zelf. De gemeente Beuningen steunt de herschikking van deze taken en daarvoor is de gemeente bereid extra middelen beschikbaar te stellen aan de BVO DRAN. De gemeente erkent de wenselijkheid en het belang daarvan. Daarbij wordt de BVO DRAN verzocht om snel aan de slag te gaan met het uitvoeren van analyses, zodat er in beeld wordt gebracht waar verbeteringen in efficiëntie en/of kwaliteit gerealiseerd kunnen worden.

Reactie vervoersorganisatie:
Gemeenten vragen verhoogde aandacht voor de vervoerskosten. Genoemde elementen zijn onder meer het monitoren en rapporteren van kostenontwikkelingen, het analyseren daarvan en adviseren daarover in kader van verdere efficiëntie en kwaliteitsverbetering. Zowel kosten als kwaliteit van de uitvoering worden gemonitord en voor de gemeenten inzichtelijk gemaakt door de vervoersorganisatie.

Voor een verdere professionalisering van de monitorfunctie en het ontwikkelen van voor gemeenten toegankelijkere rapportages (dashboardfunctie) vergt een nadere systeemontwikkeling waarvoor inmiddels gelden zijn gereserveerd (pakket C).

Diverse gemeenten nemen inmiddels initiatieven om alternatieven te ontwikkelen ten behoeve van het vervoer en binnen redelijke kaders nadere grenzen te stellen aan het gebruik van het vervoer. De vervoersorganisatie is daarbij ondersteunend.

12. Enkele gemeenten verzoeken de BVO DRAN om te onderzoeken of aanpassingen van systeemkenmerken en/of kostenbesparingen mogelijk zijn zonder de kwaliteit van dienstverlenging daarmee onaanvaardbaar aan te tasten. Dit stelt gemeenten in de gelegenheid om na te denken hoe de voorziening in de toekomst blijvend vorm kan worden gegeven zonder dat dit ten koste gaat van de financiële beheersbaarheid.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 11.

13. De gemeenten Druten en Wijchen hebben het volgende kenbaar gemaakt:
    "De gemeenten zijn positief over de ontwikkelingen die het afgelopen jaar doorgevoerd zijn ten aanzien van het organiseren van het doelgroepenvervoer. Ook zijn de gemeenten te spreken over de resultaten van de aanbestedingen van het vervoer en het callcenter."
    Reactie vervoersorganisatie:
    Voor kennisgeving aangenomen.

14. De gemeente Lingewaard stelt vast dat de BVO DRAN een goede start heeft gemaakt met het beheersen van de kosten, maar dat een en ander ook het gevolg is van de marktwerking in het aanbesteden van het doelgroepenvervoer. Niettemin verwacht de gemeente een verdergaande monitoring en beheersing van de kosten door de BVO DRAN om de stijgende uitgaven om te buigen.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 11.

15. De gemeente Lingewaard geeft aan verdere maatregelen te onderzoeken die zo spoedig mogelijk ingevoerd worden om meer grip te krijgen op de stijgende uitgaven. Voor de meerjarenbegroting gaat de gemeente daardoor afwijken van de MJPB van de BVO DRAN en andere groeivariabelen gebruiken. De gemeente ziet dan ook graag dat de BVO DRAN inzichtelijk rapporteert wat de effecten zijn van de gemeentelijke maatregelen, zodat daar door de gemeente op gestuurd kan worden.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 11.

16. De gemeente Renkum heeft het volgende kenbaar gemaakt:
    "Conform de afspraak die wij hebben gemaakt, voert u op uw organisatie een korting uit van 1 % oplopend tot 3 % structureel vanaf 2023. Wij vertrouwen erop dat u naast deze structurele bezuiniging strak op uw uitgaven blijft sturen."
    Reactie vervoersorganisatie:
    Voor kennisgeving aangenomen.

17. De gemeente Rheden waardeert het dat er maatregelen zijn getroffen die leiden tot het terugdringen van de kosten van het doelgroepenvervoer. Enerzijds door een besparing op de bedrijfsorganisatie zelf door te voeren en anderzijds een onderzoek te starten naar mogelijke besparingsmaatregelen voor gemeenten onder aanvoering van onderzoeksbureau Moventem. De gemeente vraagt om actief te blijven zoeken naar besparingsmogelijkheden zowel op de bedrijfsvoering als op het doelgroepenvervoer.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 11.

18. De gemeente Rheden onderkent dat het doelgroepenvervoer een gemeente overstijgend dossier is en dat het belangrijk is om de sturing op de ontwikkelingen in het doelgroepenvervoer te verhogen. De gemeente Rheden hecht aan goede sturingsinformatie en een goede weergave daarvan middels een dashboard. Zo wordt het inzichtelijker of de maatregelen die een gemeente door gaat voeren ook het gewenste effect heeft.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 11.

19. Het bestuur van de BVO DRAN heeft in meerderheid op 2 april jl. besloten in te stemmen met het implementeren van pakket A, pakket B en het opnemen van een reservering voor pakket C. De gemeente Rheden staat achter het besluit van uw bestuur om de taken te herbeleggen bij de vervoersorganisatie en deze meerkosten te financieren met de kosten die eerder betaald werden aan de regiecentrale.

    De gemeente vindt het echter spijtig dat er geen gehoor is gegeven aan het Rhedense verzoek om iedere variant af te zetten tegen de MJPB en per variant duidelijk te maken wat de pluspunten zijn, welke resultaten de variant oplevert en tot welke (mogelijke) besparingen dit leidt en op welke termijn. Met een goede onderbouwing is het voor het bestuur beter mogelijk om in te schatten of deze uitgaven doelmatig zijn.

    Gelet op de financiële situatie van de gemeente Rheden is dit voor ons als organisatie van groot belang. Vanzelfsprekend accepteert de gemeente, door het AB, in meerderheid genomen besluit, maar de gemeente roept op om met dit besluit de opbrengst ervan alsnog inzichtelijk te maken.

Reactie vervoersorganisatie:
In de bestuursvergadering van 2 april j.l. is de memo "Organiseren/herbeleggen regietaken vanaf 1 augustus a.s." behandeld en waar nodig door de vervoersorganisatie toegelicht aan het Algemeen Bestuur. In het memo "Begrotingswijziging herbeleggen en aanvullen regietaken BVO DRAN" is op 6 april j.l. toelichting gegeven op de financiële consequenties van het bestuursbesluit om akkoord te gaan met het implementeren van pakketten A en B en het opnemen van een reservering voor pakket C. Definitieve besluitvorming over de implementatie van pakket C volgt na verdere uitwerking hiervan in 2021. De vervoersorganisatie is van mening dat, met de kennis van nu, zowel inhoudelijk als financieel uitgebreid toelichting is gegeven op de verwachte uitgaven. Mogelijke voordelen zijn helaas op dit moment nog niet te kapitaliseren.

20. De gemeente Zevenaar heeft het volgende kenbaar gemaakt:
"Wij staan, net als veel andere gemeenten in Nederland, voor een forse bezuinigingsopgave. Om de begroting sluitend te krijgen, heeft onze gemeenteraad begin november 2019 ingestemd met bezuinigings- en ombuigingsmaatregelen. Dit betekent dat ook bezuinigd wordt op het doelgroepenvervoer. Daarnaast ontwikkelen we alternatieven die een vervoersaanbod bieden in de algemene voorzieningen, met name in het routevervoer en het vraagafhankelijk vervoer. Hiertoe wordt een businesscase uitgewerkt. De businesscase wordt mede uitgewerkt op basis van onze nieuwe beleidsvisie in het sociaal domein en getoetst aan onze leidende principes. Op deze manier verwachten we de kosten voor het doelgroepenvervoer beheersbaarder te maken."
Reactie vervoersorganisatie:
Voor kennisgeving aangenomen.

21. De gemeente Zevenaar heeft het volgende kenbaar gemaakt:
"De raad neemt kennis van uw opgenomen taakstelling op het budget voor de BVO lasten, namelijk voor 2021 -1%, voor 2022 -2% en voor 2023 -3%. Echter, de raad wil duidelijk stellen te gaan voor een vermindering van onze bijdrage aan de verbonden partijen van 2,5% in 2022 en 5% in 2023. Het is voor ons onacceptabel dat deze taakstelling niet wordt behaald. Wij nemen kennis van het feit dat een vermindering van onze bijdrage de BVO DRAN in een lastig parket brengt. Daarom dragen wij de portefeuillehouder op in het portefeuillehoudersoverleg mobiliteit te bespreken welke ideeën er zijn om deze vermindering te realiseren."
Reactie vervoersorganisatie:
Voor kennisgeving aangenomen.

C. Provinciale subsidie

22. De BVO DRAN-begroting laat de financiële effecten zien van het besluit dat de provincie genomen heeft om de Wmo-subsidie te verlagen tot 0% in 2024. De gemeente Beuningen vraagt de BVO DRAN om in de begroting 2021 alsnog te verwerken dat de provincie bereid is om de bijdrage voor de beheerkosten van de BVO DRAN in 2021 op 100% te houden in plaats van op 75%.

Reactie vervoersorganisatie:
Op 20 april 2020 is het Algemeen Bestuur met de memo "OV Vangnet besluitvorming verlenging samenwerkingsovereenkomst" gevraagd om akkoord te gaan met de verlenging van de uitvoering van het OV Vangnet. In betreffende memo is door de vervoersorganisatie (besluit 3.) aangegeven dat de hogere provinciale bijdrage beheerskosten voor 2021 in de MJPB 2021-2024 wordt verwerkt en als zienswijze wordt ingebracht door de BVO DRAN. De door de gemeente Beuningen gewenste actualisatie is verwerkt in de definitieve begroting die 17 september 2020 ter vaststelling wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de BVO DRAN.

23. De gemeente Rheden heeft het volgende kenbaar gemaakt:
"De BVO DRAN is een gesprekspartner van de provincie daar waar het gaat over de samenhang van de verschillende vervoerstromen. Wij verzoeken het bestuur van de BVO DRAN om in het kader van OV versus Andere Mobiliteit (waaronder het vraagafhankelijk vervoer) de provincie op te roepen de toegankelijkheid van het reguliere OV op niveau te houden voor inwoners met een functiebeperking. Dit geldt zowel voor de toegankelijkheid van het reguliere OV als voor het tegengaan van verdere verschraling van het OV. Wij vrezen een grotere druk op het doelgroepenvervoer met name in de kleinere dorpen."
Reactie vervoersorganisatie:
Voor kennisgeving aangenomen.

24. De gemeente Zevenaar heeft het volgende kenbaar gemaakt:
"Tot en met 2020 is de provinciale subsidie gegarandeerd op basis van de jaarverlenging op de Samenwerkingsovereenkomst die geldig was tot en met 2019. Vanaf 2021 is in de ontwerp meerjarenbegroting BVO DRAN uitgegaan van de afbouw van de provinciale subsidie voor WMO-vervoer en bijdrage beheerkosten verdeeld over 3 jaar. Voor onze gemeente is het onacceptabel dat de Provincie niet meer bijdraagt aan de kosten van het doelgroepenvervoer. De raad draagt de portefeuillehouder op in het bestuurlijk overleg te bespreken hoe met het vervallen van de provinciale WMO subsidie door de BVO DRAN moet worden omgegaan."
Reactie vervoersorganisatie:
Voor kennisgeving aangenomen.

D. Informatievoorziening

25. De gemeente Arnhem wenst zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk begin september 2020, inzicht te hebben in de verwachte effecten van de aanpassingen in het leerlingenvervoer vanaf het nieuwe schooljaar en van de invoering van de nieuwe beleidsregels WMO per afgelopen februari op de begrotingen voor 2020 en 2021, op dat de gemeente op basis van zo betrouwbaar mogelijke gegevens de Arnhemse MJPB 2021-2024 vast kan stellen.
Reactie vervoersorganisatie:
Gemeenten vragen verhoogde aandacht voor de vervoerskosten. Genoemde elementen zijn onder meer het monitoren en rapporteren van kostenontwikkelingen, het analyseren daarvan en adviseren daarover in kader van verdere efficiëntie en kwaliteitsverbetering.

Zowel kosten als kwaliteit van de uitvoering worden gemonitord en voor de gemeenten inzichtelijk gemaakt door de vervoersorganisatie. Begin mei 2019 is gestart met een kwartaalrapportage waarbij per vervoerssoort per gemeente de kosten voor de afgelopen drie maanden inzichtelijk zijn gemaakt.

Aan deze rapportage zijn inmiddels ook het aantal ritten en actieve gebruikers gekoppeld. Uiteraard zijn deze gegevens ook maandelijks beschikbaar en kunnen de mogelijkheden en aanvulling van gegevens met gemeenten besproken worden.

26. De gemeente Arnhem wenst altijd proactief over kostenstijgingen te worden geïnformeerd zodra die bij de BVO DRAN bekend zijn, als die kostenstijgingen van invloed zijn op het (mogelijk) overschrijden van vastgestelde budgetten, zoals afgelopen najaar met de hogere NEA indexatie het geval was.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 25.

27. De gemeente Arnhem vraagt de BVO DRAN scherp te sturen op het behalen van de taakstelling op de uitvoeringskosten zoals opgenomen in voorliggende ontwerpbegroting. Indien er signalen zijn dat deze taakstelling niet of slechts deels haalbaar is, wenst de gemeente daarover direct te worden geïnformeerd.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Minimaal elk half jaar wordt het Algemeen Bestuur gerapporteerd over de prognose van de bestedingen van de BVO lasten.

28. De gemeente Nijmegen stelt dat ondanks dat de aanbesteding op het gebied van het vraagafhankelijk vervoer een positief beeld laat zien, de financiële impact van een aantal ontwikkelingen ervoor zorgt dat de budgetten voor het doelgroepen vervoer de aankomende jaren onder toenemende druk blijven staan. De inbreng van het Leerlingenvervoer in Avan, het wegvallen van de provinciale subsidie en de nog altijd toenemende vervoersaantallen binnen het Wmo-vervoer zijn voorbeelden hiervan. Wij verzoeken u deze ontwikkelingen te monitoren en ons, als daartoe aanleiding is, te informeren.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 25.

29. De gemeente Nijmegen constateert dat de inbreng van het Leerlingenvervoer voor die gemeente een forse stijging van de kosten met zich meebrengt ten opzichte van haar huidige situatie in het Leerlingenvervoer. De gemeente begrijpt dat dit te verklaren is door een aantal algemene kostenontwikkelingen binnen het taxivervoer. Daartegenover staat ook de afname van de kosten in het vraagafhankelijk vervoer. Toch verzoeken wij u deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten te houden en ons hierover expliciet te blijven informeren.
    Reactie vervoersorganisatie:
    Zie reactie bij punt 25.

E. Coronacrisis

30. De gemeente Beuningen heeft het volgende kenbaar gemaakt:
    "Op dit moment verkeren we midden in de coronacrisis. Deze crisis heeft ook voor het doelgroepenvervoer grote gevolgen. We vragen de BVO DRAN om ons als gemeente, zoals al gebeurt, te blijven informeren over de consequenties daarvan niet alleen wat betreft de feitelijke uitvoering, maar ook wat betreft de financiële ontwikkeling."
    Reactie vervoersorganisatie:
    Voor kennisgeving aangenomen.

31. De gemeenten Druten en Wijchen hebben het volgende kenbaar gemaakt:
"De gemeenten maken zich zorgen over de gevolgen van de Corona-pandemie voor het toekomstige doelgroepenvervoer. De beperkingen in het doelgroepenvervoer stelt uw organisatie de komende tijd voor grote uitdagingen. Wij zijn verheugd om te zien dat uw organisatie de nodige maatregelen treft om het doelgroepenvervoer zo goed mogelijk doorgang te laten vinden."
Reactie vervoersorganisatie:
Voor kennisgeving aangenomen.

32. Meerdere gemeenten stellen het op prijs als inzichtelijk wordt gemaakt welke effecten en extra kosten er per gemeente zijn gemaakt in de periode dat de maatregelen vanwege Corona invloed hebben gehad op het vervoer. Op basis van deze informatie kunnen extra kosten mogelijk doorbelast worden aan het Rijk.
Reactie vervoersorganisatie:
Vanaf het begin van de coronacrisis is door de vervoersorganisatie in de financiële maraps aan het Algemeen Bestuur inzichtelijk gemaakt wat de omvang van de betaalde tegemoetkomingen is geweest en heeft vergelijking met de beschikbare budgetten plaatsgevonden. Daarnaast zijn op verzoek tussentijds ook vergelijkbare financiële maandoverzichten verstrekt aan het Algemeen Bestuur. Met het Algemeen Bestuur is afgesproken dat financiële effecten volgend uit de coronacrisis niet meer verwerkt zullen worden in de MJPB 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020). Verantwoording hierover vindt plaats in voortgangsrapportages en de jaarrekening 2020. Mogelijke consequenties voor de jaren 2021 en verder worden verwerkt in de MJPB 2022-2025. Dit wordt dan ook verwerkt in de Kaderbrief 2022.

33. Meerdere gemeenten vragen de BVO DRAN in de jaarrekening 2020 inzichtelijk te welke kosten er gemaakt zijn voor de daadwerkelijk gereden ritten en welke compensatievergoeding vervoerders hebben ontvangen in verband met Corona.
Reactie vervoersorganisatie:
De gewenste inzichten worden in de jaarrekening 2020 verwerkt.

34. De gemeente Renkum heeft het volgende kenbaar gemaakt:
"Dit jaar zal nog ongekende effecten ondervinden als gevolg van de covid-19 crisis. Conform de landelijke lijn heeft ook onze regio ingestemd met een doorbetaling van de kosten voor niet uitgevoerde diensten tot een maximum van 80%. Dit in de vorm van een lening, danwel een voorschot, waarvan de afrekening bij de jaarrekening 2020 wordt geeffectueerd. Met u hopen wij erop dat de situatie zich spoedig herstelt."
Reactie vervoersorganisatie:
Voor kennisgeving aangenomen.

DEEL B: Zienswijze per gemeente en BVO DRAN

De ondergenoemde zienswijzen zijn onder deel A per onderdeel beantwoord. Zienswijzen die onder deel A niet zijn opgenomen zijn ter kennisneming aangenomen.

Gemeente Arnhem

De ontwerpbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) is behandeld in de raadsvergadering van 17 juni 2020. De raad van de gemeente Arnhem heeft kennisgenomen van uw ontwerpbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Arnhem de volgende zienswijze:

- Ondanks de lastenstijging waardeert de raad dat BVO DRAN met deze ontwerp begroting een beter inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten in het Vraagafhankelijk vervoer en Routevervoer. Ook weet de raad het te waarderen dat er een gewijzigde begroting 2020 is opgesteld, waarbij o.a. rekening wordt gehouden met de resultaten van de aanbesteding.
- De raad wenst zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk begin september 2020, inzicht te hebben in
    - De effecten van de coronacrisis (voorzover dan bekend)
    - De verwachte effecten van de aanpassingen in het leerlingenvervoer vanaf het nieuwe schooljaar en van de invoering van de nieuwe beleidsregels WMO per afgelopen februari op de begrotingen voor 2020 en 2021, op dat de gemeenteraad op basis van zo betrouwbaar mogelijke gegevens de Arnhemse MJPB 2021-2024 vast kan stellen en zodat de extra kosten ten gevolge van de coronacrisis kunnen worden doorbelast aan het Rijk.
- Ook vraagt de raad inzichtelijk te maken in de jaarrekening 2020 welke kosten er zijn gemaakt voor de daadwerkelijk gereden ritten en welke compensatievergoeding vervoerders hebben ontvangen in verband met corona.
- De raad wenst altijd proactief over kostenstijgingen te worden geïnformeerd zodra die bij de BVO DRAN bekend zijn, als die kostenstijgingen van invloed zijn op het (mogelijk) overschrijden van de door de raad vastgestelde budgetten, zoals afgelopen najaar met de hogere indexatie het geval was.
  De raad vraagt de BVO DRAN scherp te sturen op het behalen van de taakstelling op de uitvoeringskosten zoals opgenomen in voorliggende ontwerpbegroting. Indien er signalen zijn dat deze taakstelling niet of slechts deels haalbaar is, wenst de raad daarover direct te worden geïnformeerd.

Gemeente Berg en Dal

Op 6 april 2020 ontvingen wij uw ontwerpbegroting 2020-2024. Onze gemeenteraad heeft de ontwerpbegroting behandeld tijdens haar vergadering van 11 juni 2020. De gemeenteraad stemt in met de meerjarenprogrammabegroting 2020-2024. Ook stemt de raad in met de eerste begrotingswijziging 2021.

De gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen. De raad is tevreden dat de bezuinigingstaakstelling Rijk van Nijmegen is toegepast en is positief over de uitkomsten van de aanbesteding.

Wij zien de definitieve meerjarenprogrammabegroting 2020-2024 met belangstelling tegemoet en wensen u veel succes met uw werkzaamheden hieromtrent.

Gemeente Beuningen

Op 2 april 2020 ontvingen we de door het bestuur van de BVO DRAN in concept vastgestelde begrotingswijziging 2020 en de begroting 2021. Via deze brief geven we als gemeente Beuningen een zienswijze op deze stukken. Aangezien onze gemeenteraad op 11 juni 2020 vergadert en de periode voor een zienswijze dan al voorbij is, reageren we als college onder het voorbehoud van goedkeuring door de raad.

Stijging van de kosten voor het doelgroepenvervoer

De meerjarenbegroting laat een duidelijke toename in de kosten voor het doelgroepenvervoer zien. Hoewel we als gemeente daarover onze zorgen hebben, neemt dat niet weg dat we wel in kunnen stemmen met zowel de begrotingswijziging 2020 als de begroting 2021. De uitgangspunten waarop de begrotingswijziging en de meerjarenbegroting zijn gebaseerd, zijn onzes inziens adequaat en verantwoord. Daarnaast is de Beuningse beleidswijziging van een kilometerbeperking voor het vraagafhankelijk vervoer verwerkt. Wel roept de geraamde stijging vraagafhankelijk vervoer met 10% per jaar de vraag op in hoeverre het systeem als zodanig gehandhaafd kan blijven, zodat het vervoer ook in de toekomst beschikbaar blijft voor inwoners die dat nodig hebben.

Afbouw provinciale subsidie voor het Wmo-vervoer

De BVO DRAN-begroting laat de financiële effecten zien van het besluit dat de provincie genomen heeft om de Wmo-subsidie te verlagen tot 0% in 2024. Wel vragen we de BVO om in de begroting 2021 nog te verwerken dat de provincie bereid is om de bijdrage voor de beheerkosten van de BVO in 2021 op 100% te houden in plaats van op 75%.

Herbeleggen van taken

Als gevolg van de beëindiging van het regiemodel per 1 augustus 2020 verschuiven taken van een regiecentrale naar vervoerders of de BVO zelf. Als gemeente steunen wij de herschikking van deze taken en daarvoor zijn we bereid extra middelen beschikbaar te stellen aan de BVO. We erkennen de wenselijkheid en het belang daarvan. Daarbij verzoeken we de BVO wel om snel aan de slag te gaan met het uitvoeren van analyses, zodat we daarmee in beeld krijgen waar verbeteringen in efficiëntie en/of kwaliteit gerealiseerd kunnen worden. We verzoeken de BVO eveneens om te onderzoeken of aanpassingen van systeemkenmerken mogelijk zijn zonder de kwaliteit van dienstverlenging daarmee onaanvaardbaar aan te tasten. Dit stelt ons als gemeente in de gelegenheid om na te denken hoe we de voorziening in de toekomst vorm kunnen blijven geven zonder dat dit ten koste gaat van de financiële beheersbaarheid.

Gevolgen van de coronacrsisis

Op dit moment verkeren we midden in de coronacrisis. Deze crisis heeft ook voor het doelgroepenvervoer grote gevolgen. We vragen de BVO om ons als gemeente, zoals al gebeurt, te blijven informeren over de consequenties daarvan niet alleen wat betreft de feitelijke uitvoering, maar ook wat betreft de financiële ontwikkeling.

Gemeente Doesburg

Onze gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 28 mei 2020 gesproken over de jaarstukken van de BVO-DRAN waarover de raad gevraagd wordt een zienswijze uit te brengen. Het gaat daarbij om de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020).

De gemeenteraad uit zijn zorgen over de oplopende kosten in het doelgroepenvervoer en spreekt hier zijn teleurstelling over uit. De gemeenteraad roept daarom de BVO-DRAN dringend op om op korte termijn kostenbesparingen te onderzoeken en door te voeren en daarbij primair te kijken naar maatregelen die de dienstverlening niet aantasten.

Gemeente Druten

Naar aanleiding van uw brief van 6 april 2020, delen we u mee dat uw Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) is behandeld in het RTG van de gemeenteraad van 18 juni 2020. De raad van de gemeente Druten heeft kennisgenomen van uw Ontwerp Meerjarenbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Druten de volgende zienswijze:

Wij stemmen in met de gewijzigde begroting 2020 en de ontwerpbegroting 2021.

De raad is positief over de ontwikkelingen die het afgelopen jaar doorgevoerd zijn ten aanzien van het organiseren van het doelgroepenvervoer. Ook is de raad te spreken over de resultaten van de aanbestedingen van het vervoer en het callcenter.

De raad complimenteert u met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting zoals die nu voorligt en constateert dat het proces om tot deze meerjarenbegroting te komen in goede ambtelijke afstemming is verlopen. De begroting is goed onderbouwd en geeft vertrouwen, ook meerjarig.

Wel maakt de raad zich zorgen over de gevolgen van de Corona-pandemie voor het toekomstige doelgroepenvervoer. De beperkingen in het doelgroepenvervoer stelt uw organisatie de komende tijd voor grote uitdagingen. Wij zijn verheugd om te zien dat uw organisatie de nodige maatregelen treft om het doelgroepenvervoer zo goed mogelijk doorgang te laten vinden.

De raad stelt het op prijs als inzichtelijk wordt gemaakt welke extra kosten er voor Druten zijn gemaakt in de periode dat de maatregelen vanwege Corona invloed hebben gehad op het vervoer, zodat deze extra kosten doorbelast kunnen worden aan het Rijk.

Ook vraagt de raad inzichtelijk te maken in de jaarrekening 2020 welke kosten er zijn gemaakt voor de daadwerkelijk gereden ritten en welke compensatievergoeding vervoerders hebben ontvangen in verband met Corona.

Gemeente Duiven

De gemeente Duiven heeft aangegeven dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Heumen

Op donderdag 4 juni 2020 heeft de raad van de gemeente Heumen unaniem conform voorstel besloten.

1. In te stemmen met de Ontwerp MJPB 2021-2024 van de BVO DRAN;
2. In te stemmen met de gewijzigde begroting 2020 van de BVO DRAN;
3. Als reactie op de Ontwerpbegroting geen zienswijze te hebben.

Gemeente Lingewaard

Met uw brief van 6 april 2020 hebben wij de ontwerpbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) ontvangen. U heeft gevraagd om een zienswijze voor 5 juni 2020 kenbaar te maken. Dat laatste is helaas niet mogelijk, omdat de raadscyclus waarin dit onderwerp wordt besproken, eindigt met de raadsvergadering op 11 juni 2020. Dit is echter voor de besluitvorming van uw Algemeen Bestuur op 25 juni 2020. Wij gaan er daarom van uit dat dit geen problemen oplevert.

Wij hebben kennisgenomen van uw ontwerpmeerjarenbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020). Ten aanzien van de ontwerpbegroting hebben wij de volgende zienswijze:

Wij waarderen het dat de BVO DRAN met deze ontwerpbegroting een inzicht heeft kunnen geven in de reëel te verwachten kosten voor het doelgroepenvervoer. Ook waarderen wij het dat er een gewijzigde begroting 2020 is opgesteld, waarbij o.a. rekening wordt gehouden met de resultaten van de aanbesteding en de gewijzigde wijze van verrekenen naar de gemeenten toe.

We constateren dat de aanbestedingen geleid hebben tot een verschuiving van de kosten: er is een voordeel geboekt voor het vraagafhankelijk vervoer, terwijl er juist een kostenstijging is in het routevervoer. Dat gaat direct gepaard met een aanzienlijke stijging van de kosten voor onze gemeente.
De raad is daar zeer verontrust over, vooral omdat met ingang van de nieuwe contracten ons leerlingenvervoer ondergebracht is bij de BVO.

We stellen vast dat de BVO een goede start heeft gemaakt met het beheersen van de kosten, maar dat een en ander ook het gevolg is van de marktwerking in het aanbesteden van het doelgroepenvervoer. Niettemin verwachten wij een verdergaande monitoring en beheersing van de kosten door de BVO om de stijgende uitgaven om te buigen.

Het is goed dat we als gemeente een verder inzicht hebben verkregen in de kosten, maar daar willen wij het niet bij laten. Wij zullen maatregelen gaan treffen om de kosten te beheersen. De eerste maatregel van de maximale kilometergrens voor het Wmo-vervoer is met ingang van 1 januari 2020 al ingegaan. Helaas is deze maatregel niet verwerkt in de ontwerpbegroting.

We onderzoeken nu verdere maatregelen die zo spoedig mogelijk ingevoerd worden om meer grip te krijgen op de stijgende uitgaven. Voor de meerjarenbegroting gaan we afwijken van de MJB van de BVO en andere groeivariabelen gebruiken.

Wij zien dan ook graag dat de BVO inzichtelijk rapporteert wat de effecten zijn van de gemeentelijke maatregelen, zodat daar door de gemeente op gestuurd kan worden.

Met in achtneming van onze opmerkingen, kunnen wij in instemmen met de ontwerpbegroting 2021-2024 van de BVO DRAN, inclusief de gewijzigde begroting 2020.

Gemeente Montferland

De gemeente Montferland heeft aangegeven dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Mook en Middelaar

De gemeente Mook en Middelaar heeft aangegeven dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Nijmegen

Naar aanleiding van uw brief d.d. 6 april 2020, delen we u mee dat uw ontwerpbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) is behandeld in de raadsvergadering van 12 mei 2020. Wij hebben kennisgenomen van uw ontwerp-meerjarenbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020). Ten aanzien van deze begroting hebben wij de volgende zienswijze:

Het wordt op prijs gesteld dat de begroting 2020 is aangepast en dat er inzicht wordt gegeven in de ontwikkelingen voor 2020 en verder. Ondanks dat de aanbesteding op het gebied van het vraag afhankelijk vervoer een positief beeld laten zien, zorgt de financiële impact van een aantal ontwikkelingen ervoor dat de budgetten voor het doelgroepen vervoer de aankomende jaren onder toenemende druk blijven staan. De inbreng van het Leerlingenvervoer in Avan, het wegvallen van de provinciale subsidie en de nog altijd toenemende vervoersaantallen binnen het Wmo-vervoer zijn voorbeelden hiervan. Wij verzoeken u deze ontwikkelingen te monitoren en ons, als daartoe aanleiding is, te informeren.

Extra aandacht vragen wij voor het volgende. Wij constateren dat de inbreng van het Leerlingenvervoer voor ons een forse stijging van de kosten met zich meebrengt ten opzichte van onze huidige situatie in het Leerlingenvervoer. We begrijpen dat dit te verklaren is door een aantal algemene kostenontwikkelingen binnen het taxivervoer. Daartegenover staat ook de afname van de kosten in het vraagafhankelijk vervoer. Toch verzoeken wij u deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten te houden en ons hierover expliciet te blijven informeren.

Gemeente Overbetuwe

Op 6 april 2020 ontvingen wij de ontwerp meerjarenprogrammabegroting van de BVO 2021-2024 inclusief gewijzigde begroting 2020 (hierna MJPB en gewijzigde begroting 2020). U verzocht de gemeenteraad zijn zienswijzen over deze MJPB en gewijzigde begroting 2020 schriftelijk aan u kenbaar te maken.

De gemeenteraad van Overbetuwe heeft de MJPB en de gewijzigde begroting 2020 in zijn vergadering van 8 juni 2020 besproken en daarop de volgende zienswijze vastgesteld.

De raad waardeert dat ondanks de lastenverzwaring met de ontwerpbegroting beter inzicht is in de reëel verwachte kosten voor het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Daarnaast waardeert de raad dat bij de gewijzigde begroting 2020 rekening is gehouden met het resultaat van de aanbesteding. Gezien de kostenstijging verzoekt de raad de BVO DRAN om te blijven zoeken naar besparingsmogelijkheden op het doelgroepenvervoer.

De raad stelt het op prijs als in de jaarrekening 2020 inzichtelijk kan worden gemaakt wat de financiële gevolgen voor de gemeente Overbetuwe zijn van de coronacrisis, zowel wat betreft compensatie van vervoerders als eventueel gemaakte meerkosten als gevolg van de coronamaatregelen.

Gemeente Renkum

Wij hebben uw meerjarenbeleidsbegroting 2021-2024 in goede orde ontvangen.

Wij volgen de ontwikkelingen binnen het vervoer waar het gaat om de kosten zowel als het gebruik. De kostenontwikkeling die plaatsvindt als gevolg van rijksbeleid baart ons zorgen. De effecten van de afschaffing van de teruggave BPM voor het taxibedrijf bijvoorbeeld, heeft ook voor gemeenten een negatief financieel effect. Verder zien we een beperkte daling van het gebruik van het vraagafhankelijk vervoer naast een forse toename van het route gebonden vervoer en dan wel voornamelijk vanuit de jeugdwet, wat zich in de herziene begroting 2020 duidelijk laat zien. Daarnaast zijn ook de effecten van de nieuwe aanbesteding in uw begroting verwerkt, alsmede de kasschuif van € 61.500 aan middelen uit 2019 bedoeld voor de aanbesteding die deels in 2020 op de begroting drukken. Het is een helder opgesteld stuk, waarvoor onze dank.

Conform de afspraak die wij hebben gemaakt, voert u op uw organisatie een korting uit van 1 % oplopend tot 3 % structureel vanaf 2023. Wij vertrouwen erop dat u naast deze structurele bezuiniging strak op uw uitgaven blijft sturen.

Dit jaar zal daarnaast nog ongekende effecten ondervinden als gevolg van de covid-19 crisis. Conform de landelijke lijn heeft ook onze regio ingestemd met een doorbetaling van de kosten voor niet uitgevoerde diensten tot een maximum van 80%. Dit in de vorm van een lening, danwel een voorschot, waarvan de afrekening bij de jaarrekening 2020 wordt geeffectueerd. Met u hopen wij erop dat de situatie zich spoedig herstelt.

Gemeente Rheden

De raad van de gemeente Rheden heeft op 19 mei jl. kennis genomen van uw ontwerp meerjarenprogramma-begroting BVO DRAN 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) en daarover de volgende zienswijze vastgesteld.

Waardering

De raad van de gemeente Rheden waardeert het dat u maatregelen heeft getroffen die leiden tot het terugdringen van de kosten van het doelgroepenvervoer. Enerzijds door een besparing op de bedrijfsorganisatie zelf door te voeren en anderzijds een onderzoek te starten naar mogelijke besparingsmaatregelen voor gemeenten onder aanvoering van onderzoeksbureau Moventem. Wij verzoeken u om actief te blijven zoeken naar besparingsmogelijkheden zowel op de bedrijfsvoering als op het doelgroepenvervoer.

OV versus andere mobiliteit

De BVO Dran is een gesprekspartner van de provincie daar waar het gaat over de samenhang van de verschillende vervoerstromen. Wij verzoeken het bestuur van de DVO DRAN om in het kader van OV versus Andere Mobiliteit (waaronder het vraagafhankelijk vervoer) de provincie op te roepen de toegankelijkheid van het reguliere OV op niveau te houden voor inwoners met een functiebeperking. Dit geldt zowel voor de toegankelijkheid van het reguliere OV als voor het tegengaan van verdere verschraling van het OV. Wij vrezen een grotere druk op het doelgroepenvervoer met name in de kleinere dorpen.

Herbeleggen en aanvullen regietaken BVO DRAN
Wij onderkennen dat het doelgroepenvervoer een gemeente overstijgend dossier is en dat het belangrijk is om de sturing op de ontwikkelingen in het doelgroepenvervoer te verhogen. De raad van de gemeente Rheden hecht aan goede sturingsinformatie en een goede weergave daarvan middels een dashboard. Zo wordt het inzichtelijker of de maatregelen die wij door gaan voeren ook het gewenste effect hebben.

Het bestuur van de BVO DRAN heeft in meerderheid op 2 april jl. besloten in te stemmen met het implementeren van pakket A, pakket B en het opnemen van een reservering voor pakket C. De raad van de gemeente Rheden staat achter het besluit van uw bestuur om de taken te herbeleggen bij de Vervoersorganisatie en deze meerkosten te financieren met de kosten die eerder betaald werden aan de regiecentrale. Wij vinden het echter spijtig dat u geen gehoor hebt gegeven aan het Rhedense verzoek om iedere variant af te zetten tegen de MJPB en per variant duidelijk te maken wat de pluspunten zijn, welke resultaten de variant oplevert en tot welke (mogelijke) besparingen dit leidt en op welke termijn.

Met een goede onderbouwing is het voor het bestuur beter mogelijk om in te schatten of deze uitgaven doelmatig zijn. Gelet op onze financiële situatie is dit voor ons als organisatie van groot belang. Vanzelfsprekend accepteren wij het, door het AB, in meerderheid genomen besluit, maar wij roepen u op om met dit besluit de opbrengst ervan alsnog inzichtelijk te maken.

Gemeente Rozendaal
Op 26 mei 2020 heeft de raad van de gemeente Rozendaal de gewijzigde begroting 2020 en de meerjaren programmabegroting 2021-2024 van uw organisatie behandeld. De raad ziet geen aanleiding om over de toegezonden stukken een inhoudelijke zienswijze kenbaar te maken.

Gemeente Westervoort
De gemeente Westervoort heeft aangegeven dat er geen zienswijze wordt ingediend.

Gemeente Wijchen
Naar aanleiding van uw brief van 6 april 2020, delen we u mee dat uw Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) is behandeld in de raadsvergadering van 18 juni 2020.
De raad van de gemeente Wijchen heeft kennisgenomen van uw Ontwerp Meerjarenbegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020). Ten aanzien van de ontwerpbegroting heeft de raad van de gemeente Wijchen de volgende zienswijze:

Wij stemmen in met de gewijzigde begroting 2020 en de ontwerpbegroting 2021.

De raad is positief over de ontwikkelingen die het afgelopen jaar doorgevoerd zijn ten aanzien van het organiseren van het doelgroepenvervoer. Ook is de raad te spreken over de resultaten van de aanbestedingen van het vervoer en het callcenter.

De raad complimenteert u met de Ontwerp Meerjarenprogrammabegroting zoals die nu voorligt en constateert dat het proces om tot deze meerjarenbegroting in goede ambtelijke afstemming tot stand is gekomen. De begroting is goed onderbouwd en geeft vertrouwen, ook meerjarig.

Wel maakt de raad zich zorgen over de gevolgen van de Corona-pandemie voor het toekomstige doelgroepenvervoer. De beperkingen in het doelgroepenvervoer stelt uw organisatie de komende tijd voor grote uitdagingen. Wij zijn verheugd om te zien dat uw organisatie de nodige maatregelen treft om het doelgroepenvervoer zo goed mogelijk doorgang te laten vinden.

De raad stelt het op prijs als inzichtelijk wordt gemaakt welke extra kosten er voor Wijchen zijn gemaakt in de periode dat de maatregelen vanwege Corona invloed hebben gehad op het vervoer, zodat deze extra kosten doorbelast kunnen worden aan het Rijk.

Ook vraagt de raad inzichtelijk te maken in de jaarrekening 2020 welke kosten er zijn gemaakt voor de daadwerkelijk gereden ritten en welke compensatievergoeding vervoerders hebben ontvangen in verband met Corona.

Gemeente Zevenaar

Wij hebben op 3 april de ontwerp meerjarenbegroting BVO DRAN 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020), de definitieve jaarstukken 2018 en de voorlopige jaarcijfers 2019 ontvangen. Deze behandelt de gemeenteraad tijdens de raadsvergadering van 10 juni 2020. De stukken waren helaas niet op tijd binnen om volledig mee te gaan in onze raadscycli. Dit aangezien na ontvangst een reactietermijn van 8 weken ingaat. In deze brief leest u wat hiervan de gevolgen zijn.

Voorlopige zienswijze

Wij sturen u vanwege bovenstaande omstandigheden onze voorlopige zienswijze. Mocht in de raadsvergadering van 10 juni 2020 blijken dat wij een aangepaste zienswijze aanleveren, dan geven wij dit aan. Wij verzoeken u dan om de zienswijze aan te passen zoals besproken in de raadsvergadering.

Tijdig aanleveren stukken

Om u zo snel mogelijk helderheid te geven over onze zienswijze vragen wij u dringend een volgende keer de stukken zo aan te leveren dat deze in de raadscycli van onze gemeente passen. Wij hebben dan de tijd om alle stukken juist te verwerken.

Wij staan, net als veel andere gemeenten in Nederland, voor een forse bezuinigingsopgave. Om de begroting sluitend te krijgen, heeft onze gemeenteraad begin november 2019 ingestemd met bezuinigings- en ombuigingsmaatregelen.

Dit betekent dat ook bezuinigd wordt op het doelgroepenvervoer. Daarnaast ontwikkelen we alternatieven die een vervoersaanbod bieden in de algemene voorzieningen, met name in het routevervoer en het vraagafhankelijk vervoer. Hiertoe wordt een businesscase uitgewerkt. De businesscase wordt mede uitgewerkt op basis van onze nieuwe beleidsvisie in het sociaal domein en getoetst aan onze leidende principes. Op deze manier verwachten we de kosten voor het doelgroepenvervoer beheersbaarder te maken.

Uitgangspunten zienswijze

Hieronder leest u de uitgangspunten van de gemeenteraad:

Er blijft sprake van een ongewenste en forse stijging in de kosten. De raad ziet dat BVO DRAN met deze ontwerp meerjarenbegroting een beter inzicht geeft in de te verwachten kosten op het vraagafhankelijk vervoer en routevervoer. Tegelijkertijd zijn er grote zorgen over deze kostenstijging;

a. De raad neemt kennis van uw opgenomen taakstelling op het budget voor de BVO lasten, namelijk voor 2021 -1%, voor 2022 -2% en voor 2023 -3%. Echter, de raad wil duidelijk stellen te gaan voor een vermindering van onze bijdrage aan de verbonden partijen van 2,5% in 2022 en 5% in 2023. Het is voor ons onacceptabel dat deze taakstelling niet wordt behaald. Wij nemen kennis van het feit dat een vermindering van onze bijdrage de BVO DRAN in een lastig parket brengt. Daarom dragen wij de portefeuillehouder op in het portefeuillehoudersoverleg mobiliteit te bespreken welke ideeën er zijn om deze vermindering te realiseren;
b. Tot en met 2020 is de provinciale subsidie gegarandeerd op basis van de jaarverlenging op de Samenwerkingsovereenkomst die geldig was tot en met 2019. Vanaf 2021 is in de ontwerp meerjarenbegroting BVO DRAN uitgegaan van de afbouw van de provinciale subsidie voor WMO-vervoer en bijdrage beheerkosten verdeeld over 3 jaar. Voor onze gemeente is het onacceptabel dat de Provincie niet meer bijdraagt aan de kosten van het doelgroepenvervoer. De raad draagt de portefeuillehouder op in het bestuurlijk overleg te bespreken hoe met het vervallen van de provinciale WMO subsidie door de BVO DRAN moet worden omgegaan.
c. Op dit moment wordt in onze gemeente gewerkt aan een businesscase ‘doelgroepenvervoer’. In deze businesscase worden maatregelen uitgewerkt die het maatwerk in vervoer terugdringen. Dat betekent dat wij u alsnog dringend vragen de percentages in de ontwerp-begroting als volgt aan te passen: het percentage van het Wmo vervoer (vraagafhankelijk vervoer) op 5%, het leerlingenvervoer op 0%. Het percentage vervoer vanuit de Jeugdwet willen wij vooralsnog ongewijzigd laten. Wij zullen u op basis van de businesscase informeren hoe wij deze bijstellingen willen realiseren.

<u>Vervoersorganisatie</u>

De vervoersorganisatie wil een tweetal punten als ambtelijke wijziging indienen ter verwerking in de definitieve begroting.

1. Hogere provinciale bijdrage beheerskosten in 2021

Doordat het Algemeen Bestuur heeft besloten om akkoord te gaan met de verlenging van de uitvoering van het OV Vangnet tot en met 31 december 2021, heeft de provincie toegezegd om af te zien van de eerder opgelegde afbouw (75%) van de beheerskosten in het jaar 2021. In 2021 zal de provincie eenmalig de 'ontbrekende' 25% alsnog uit keren aan Avan. De vervoersorganisatie verzoekt om de hogere provinciale bijdrage beheerskosten voor 2021 in de MJPB 2021-2024 te verwerken.

2. Herbeleggen en aanvullen regietaken BVO DRAN

In de bestuursvergadering van 2 april 2020 heeft het Algemeen Bestuur besloten om in de MJPB 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020), bedragen voor het herbeleggen en aanvullen van regietaken door de BVO DRAN op te nemen. Er is besloten om pakketten A en B te implementeren en voor pakket C een reservering op te nemen in de begroting.

In de bijlage bij de memo "Begrotingswijziging herbeleggen en aanvullen regietaken BVO DRAN" d.d. 6 april 2020 is het financiële effect van deze begrotingswijziging per gemeente uitgewerkt. De vervoersorganisatie verzoekt om de meerjarige begrotingswijziging in de MJPB 2021-2024 te verwerken.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 52550

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Stand van zaken AVAN

Kernboodschap

In het kader van het doelgroepenvervoer willen wij u graag informeren over de volgende ontwikkelingen:

1. De vastgestelde MJPB 2021-2024 en de Reactienota zienswijze.
2. Stand van zaken financiële gevolgen Corona betreffende de periode maart tot en met juli 2020.
3. Verwachte ontwikkelingen financiële gevolgen Corona betreffende periode vanaf augustus 2020.
4. Stopzetten van de mogelijkheid van contante betalingen van eigen bijdrage in de voertuigen.
5. Het formaliseren van de jaarlijkse indexatie eigen bijdrage op het niveau van het reguliere busvervoer.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
Juni 2020	Ontwerp Meerjarenbegroting 2021-2024 BVO DRAN (inclusief gewijzigde begroting 2020) Z/20/047358

Toelichting

1. De vastgestelde MJPB 2021-2024 en de Reactienota zienswijze
   In de Gemeenschappelijke Regeling van de Vervoersorganisatie regio Arnhem-Nijmegen is in artikel 19 opgenomen dat het bestuur vóór 1 maart van elk lopend boekjaar inzicht geeft in te verwachten ontwikkelingen alsmede de algemene financiële kaders voor het opvolgende jaar. Dit stelt de gemeenten in staat daarop in hun begrotingscyclus te anticiperen. Het AB van de BVO is op 17 september 2020 akkoord gegaan met vaststelling van de Meerjaren Programmabegroting 2021-2024 (inclusief gewijzigde begroting 2020) en verzending van de begroting aan Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Kortheidshalve verwijzen wij u naar deze stukken inclusief de Reactienota zienswijze die u in de bijlagen aantreft.

2. Stand van zaken financiële gevolgen Corona betreffende de periode januari-juli 2020
   Om de continuïteit van het vervoer te waarborgen heeft de BVO DRAN, conform de richtlijnen van de VNG, aan vervoerders compensatie betaald voor het wegvallen van omzet. Deze compensatie betrof 80% van de wegvallende omzet. Dit als aanvulling op het vergoeden van de kosten voor het feitelijke vervoer, dat in deze periode heeft plaatsgevonden.

In onderstaand overzicht de financiële ontwikkelingen vervoerskosten met betrekking tot de periode januari t/m juli 2020.

Gemeente	Begroting	Realisatie	Tegemoetkoming	Realisatie totaal	Resultaat
Druten	€ 482.960	€ 309.933	€ 126.977	€ 436.910	€ 46.050

Fig. 1 Vervoerskosten, begroting en realisatie periode jan-juli 2020

3. Verwachte ontwikkelingen financiële gevolgen Corona betreffende periode vanaf augustus 2020
   Vanaf 1 augustus 2020 zijn de nieuwe contracten met vervoerders ingegaan. De omvang van het routevervoer heeft zich nagenoeg volledig hersteld.

   Het vraagafhankelijk vervoer blijft nog fors achter. Weliswaar zien we een herstel in augustus-september (55%-60%) in vergelijking tot de periode maart-mei (10%-30%). De verwachting is dat voor de resterende periode van 2020 en ook voor een groot deel van 2021 het volume fors achterblijft. Momenteel vindt overleg plaats met de vervoerders vraagafhankelijk vervoer betreffende eventuele compensatiemaatregelen vanwege het achterblijvende volume. In het overleg met vervoerders wordt ook naar mogelijkheden gezocht om vooraf compensatieafspraken te maken mocht sprake zijn van een tweede Coronagolf.

4. Mogelijkheid contante betalingen eigen bijdrage in de voertuigen stopzetten
   Onder meer in navolging van het reguliere OV is de wens van de BVO DRAN om de mogelijkheid voor contante betalingen van de eigen bijdrage in het vraagafhankelijk vervoer af te schaffen. Het belangrijkste argument hiervoor betreft de geldhandelingen in het voertuig. Ten eerste vanwege de tijdsinvestering (betalingen in het voertuig en administratieve druk), ten tweede de beschikbaarheid van voldoende wisselgeld bij de chauffeur. Mogelijk ook uit oogpunt van veiligheid maar dat argument is momenteel niet doorslaggevend.

   Een van de Corona maatregelen is dat vanaf juni 2020 contante betalingen in het voertuig niet meer worden geaccepteerd. In de loop van 2021 wordt deze maatregel omgezet in een definitieve maatregel. Momenteel (augustus/september 2020) is de verhouding tussen pinbetalingen en op rekening rijden/automatische incasso 43%/57%.

   De voorzieningen in het kader van automatische incasso en het op rekening rijden zijn voor de reiziger kosteloos. In geval van storingen van pinapparatuur is het mogelijk gebruik te maken van een eenmalige machtiging en in het uiterste geval het kosteloos vervoeren van de reiziger.

   Onder voorwaarden heeft de RAD positief geadviseerd op het voorstel. Aandachtspunten zijn het beter leren omgaan van chauffeurs met pinapparatuur; dat het niet tot onoverkomelijke problemen leidt in geval sprake is van reizigers onder bewind voering en het voor de reiziger kosteloos blijven van de automatische incasso/het op rekening rijden.

5. Het formaliseren van de jaarlijkse indexatie eigen bijdrage op het niveau van het reguliere busvervoer
   De aanpassing van de tarieven eigen bijdrage voor het reguliere OV vinden plaats ingaande 1 januari van enig jaar. Het bekend worden van deze tarieven is over het algemeen in november (of december). Tijdige besluitvorming door het AB van

de BVO DRAN wordt daardoor bemoeilijkt. De technische implementatie en communicatie met reizigers, ruim vóór 1 januari, komt hierdoor in het geding.

De gebruikelijke werkwijze voor de kosten van de eigen bijdrage voor het vraagafhankelijk vervoer is om de kosten van het regulier busvervoer te volgen. Door dit te formaliseren kan separate besluitvorming achterwege blijven waardoor implementatie en communicatie naar reizigers tijdig kan plaatsvinden.
De RAD heeft hiertoe positief geadviseerd.

Communicatie
De AVAN-reizigers worden tijdig over de wijzigingen geïnformeerd door de BVO DRAN.

Bijlagen:
1. Aanbiedingsbrief MJPB 2021-2024
2. Vastgestelde Meerjaren Programmabegroting 2021-2024 (incl. gewijzigde begroting 2020)
3. Reactienota zienswijzen

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1976
Extern Zaak ID	Z/20/049612
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.7
Omschrijving	2e Bestuursrapportage 2020 Werkorganisatie Wijchen-Druten WDW
Organisatieonderdeel	domein Bedrijfsvoering - team Financieel beleid
Eigenaar	Antwerpen, van, Mariska
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	§8 Verbonden partijen
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)
Telefoonnummer steller	088-4327425
E-mail adres steller	m.van.antwerpen@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota 2e Bestuursrapportage WDW 2020

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	27 oktober 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:
De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

De raad besluit:
De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Openbaar Zaaknummer: 49612

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: 2e Bestuursrapportage 2020 WDW

Kernboodschap
De grootste onderdelen, zoals het personeelsbudget en het fusiebudget, worden in beeld gebracht. Op de financieel kleinere budgetten voor huisvesting en overige kosten worden geen substantiële afwijkingen verwacht.
De voorlopige conclusie die kan worden getrokken is dat de WDW op koers ligt.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting

Algemeen

Volgens de door het bestuur vastgestelde rapportagecyclus van Werkorganisatie Druten Wijchen (WDW) wordt twee keer per jaar een bestuursrapportage verstrekt. De eerste rapportage is in juni aangeboden aan het bestuur van de werkorganisatie. Het WDW bestuur heeft de tweede rapportage op 19 oktober jl. vastgesteld.

Het grootste gedeelte van de bij de WDW ingebrachte budgetten bestaat uit het personeelsbudget. Van de totale begroting is 75% benodigd voor personele kosten. Daarom wordt dit budget in de bestuursrapportage eruit gelicht.

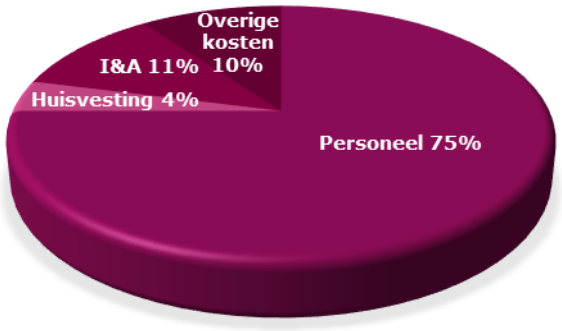

In de rapportage wordt verder ingegaan op het fusiebudget, een aantal overige budgetten en het effect van Corona op de WDW. Daarmee wordt gerapporteerd over de belangrijkste onderdelen. Met daarbij de kanttekening dat hiermee niet over het totaal van de WDW is gerapporteerd. Dat gebeurt bij de jaarrekening 2020. Substantiële afwijkingen zijn wel meegenomen.

De bestuursrapportage in het kort

<u>Personeelsbudget</u>
Het grootste gedeelte van de ingebrachte budgetten bestaat uit het personeelsbudget.
De rapportage bevat de volgende conclusies:

- Het personeelsbudget is naar verwachting toereikend voor zowel de verlenging van de inhuurverplichtingen tot het einde van het jaar als het invullen van de 20 nog openstaande vacatures. Deze twee onderdelen moeten in samenhang worden bezien.

Er wordt bekeken welke vacatures dit jaar nog worden ingevuld en welke inhuurcontracten worden verlengd.

- Het grootste gedeelte van het hoge ziekteverzuimpercentage betreft langdurig ziekteverzuim, waarvoor wordt ingehuurd. Het budget voor ziektevervanging is onderdeel van het personeelsbudget. De WDW heeft een budget voor ziektevervanging van € 250k. Daarnaast hebben de beide gemeenten gezamenlijk een budget gereserveerd van € 574k. Het totale budget van € 824k voor inhuur van ziektevervanging is overschreden. De kosten komen ten laste van de budgetten voor de reguliere bedrijfsvoering.
- Er is een dalende trend waarneembaar in het ziekteverzuimpercentage. Vergeleken met dezelfde periode vorig jaar valt het ziekteverzuim 1,15% lager uit.
- Samenvattend is de voorlopige conclusie dat het totale personeelsbudget toereikend is.

Personeelsverloop
Het totale personeelsbestand bestaat uit ca. 425 medewerkers. Tot en met september heeft de WDW, exclusief de flexibele schil en inclusief nieuw ingebrachte functies, 65 vacatures (55 fte) in te vullen gehad. Inmiddels zijn daarvan 40 vacatures ingevuld. Daarnaast heeft er een verschuiving plaatsgevonden van vaste formatie naar flexibele formatie en worden 6 vacatures ingezet als flexibele schil. Er resteren dus nog 19 vacatures. Indien noodzakelijk wordt daarvoor ingehuurd. Hiernavolgend is het vacatureverloop in een overzicht weergegeven. Ter vergelijking zijn ook de gegevens uit de 1e bestuursrapportage van dit jaar toegevoegd. De 2e bestuursrapportage geeft de stand tot en met september weer. Er is verbetering waarneembaar.

Omschrijving	1e best.rapp.2020		2e best.rapp.2020	
	Aantal	Afgerond aantal fte	Aantal	Afgerond aantal fte
Ontstane vacatures (excl. flexibele schil)	35	28	65	55
Ingevulde vacatures met indiensttreding WDW	9	7	40	35
Ingezet als aanvullende flexibele schil	6	5	6	5
Nog openstaande vacatures	20	16	19	15
Vertrokken medewerkers	15	13	36	31
- Pensioen	3	2	6	4
- Andere functie binnen WDW	1	1	8	7
- Overige redenen	11	10	22	20

Onder overige redenen zijn voornamelijk medewerkers opgenomen die ergens anders een baan hebben gevonden. Hieronder zijn ook medewerkers opgenomen die door een outplacementtraject (een vaststellingsovereenkomst of mobiliteitsdienstverband) niet meer in dienst zijn.

<u>Fusiebudget</u>
Het fusiebudget is vanuit beide gemeenten ingebracht in de WDW om de implementatie van de ambtelijke fusie te realiseren. Dit gaat om een incidenteel budget waarin naast de algemene projectkosten ook personeel gerelateerde kosten en ICT kosten zijn begroot. Het grootste gedeelte bestaat uit frictie- en harmonisatiekosten ICT.
In het bedrijfsplan is de gemeentelijke inbreng bepaald op € 3.235k. Daarnaast heeft de provincie € 800k beschikbaar gesteld. De projectactiviteiten die we kunnen meenemen bij de subsidie zijn:

- Integratie automatisering
  - Frictiekosten desinvesteringen/migratie
- Harmonisatie informatisering
  - Beleid en advies
  - Projectleiding/ondersteuning I&A- en harmonisatieprojecten
  - Investeringen applicaties Druten/Wijchen
  - Overige frictiekosten

Dit eenmalige fusiebudget is beschikbaar gesteld voor meerdere jaren. Tussentijds wordt de uitputting van het budget gevolgd. Op dit moment is het budget voor ca. 67% benut.

Overige budgetten

De werkorganisatie heeft zich ontwikkeld vanaf de start op 1 januari 2018, ter verdere versterking van de kwaliteit en innovatie. Daarvoor is bij de start onder andere een kwaliteitsfonds ingesteld. Dat is een reserve waarin middelen gestort worden vanuit vacatureruimte of ontvangsten van derden, zoals bijvoorbeeld zwangerschapsvergoedingen van het UWV. Middelen en faciliteiten die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling van medewerkers naar meer zelforganiserende teams kunnen worden bekostigd uit dit kwaliteitsfonds. Ook voor de ontwikkeling naar meer innovatie en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening kan het kwaliteitsfonds worden aangesproken. De eerste paar jaar liet de begroting geen ruimte over om dit kwaliteitsfonds te voeden.
De WDW heeft aangegeven graag te willen investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers. Bij de begroting 2021 heeft de WDW aangegeven daarvoor budget nodig te hebben. Beide gemeenteraden verzochten de WDW in hun zienswijze hiervoor binnen de bestaande begroting een oplossing te vinden. De WDW wil daarvoor het kwaliteitsfonds aanspreken.
In 2020 verwacht de WDW enkele budgetten niet geheel te benutten. Dit geeft ruimte om de reserve kwaliteitsfonds te voeden om op die manier uitvoering te kunnen geven aan de voorgenomen verdere ontwikkeling.

Stand van zaken Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De gemeenten Druten en Wijchen krijgen voor de uitvoering van maatregelen rondom Corona een vergoeding voor de uitvoeringskosten van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) van het Ministerie SZW. Deze vergoeding wordt verstrekt per afgegeven beschikking.
Omdat de WDW de uitvoering verzorgt voor de beide gemeenten worden de kosten voornamelijk door de WDW gemaakt. Er zijn medewerkers ingehuurd om uitvoering te kunnen geven aan alle extra werkzaamheden die op de WDW afkwamen door de Tozo. Er is een berekening gemaakt van de aangegane verplichtingen.

In het hierna volgende overzicht is de stand van zaken tot en met augustus weergegeven.

Tozo uitvoering (x € 1.000)	Druten	Wijchen	Saldo
Compensatie uitvoeringskosten Tozo	127	350	477
Compensatie uitvoeringskosten Tozo bedrijfskapitaal	21	10	31
Subtotaal	*148*	*360*	*508*
Uitvoering door IMK[1]	20	35	55
Totaal saldo beschikbaar voor uitvoering	128	325	459
Uitvoeringskosten WDW externe inhuur			270
Uitvoeringskosten WDW medewerkers			PM
Uitbetaling verlofuren			PM
Totaal			189

Vanaf 1 oktober gaat Tozo 3 van start. Deze regeling loopt tot en met juni 2021. Naar verwachting zullen we ook daarvoor weer een beroep doen op extra personeel.
Naast de kosten voor inhuur hebben we ook indirecte kosten, zoals voor medewerkers van de WDW die reguliere werkzaamheden hebben moeten laten liggen om zich te kunnen richten op de uitvoering van diverse Coronamaatregelen. Of zoals het uitbetalen van verlofuren, omdat medewerkers plusuren hebben gemaakt en minder verlof op kunnen nemen. Aan het eind van het jaar hebben we meer inzicht in deze kosten.

Gevolgen
Niet van toepassing.

Communicatie
Niet van toepassing.

Uitvoering of Vervolgstappen
Niet van toepassing.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

[1] Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf dat heeft ondersteunt in de uitvoering van de Tozo. Deze kosten zijn rechtstreeks voor rekening van de beide gemeenten gekomen.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1889
Extern Zaak ID	Z/19/030020
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.8
Omschrijving	Rapportage stand van zaken moties, toezeggingen en schriftelijke vragen Q2 en Q3 2020
Organisatieonderdeel	Bestuurssecretariaat Druten
Eigenaar	Claassen, Bob
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
Informatienota Moties, toezeggingen en raadsvragen
Bijlage 1: Kwartaalrapportage 1 Moties Druten Q1 en Q2
Bijlage 2: Kwartaalrapportage 2 Toezeggingen Druten Q1 en Q2
Bijlage 3: Kwartaalrapportage 3 Schriftelijke vragen Druten Q1
Bijlage 4: Kwartaalrapportage 4 Schriftelijke vragen Druten Q2
Bijlage 5: Kwartaalrapportage 5 Schriftelijke vragen Druten Q3 lopend

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	29 september 2020
College BenW openbaar Druten	6 oktober 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad neemt kennis van de stand van zaken van moties, toezeggingen en raadsvragen.

Besluit

Gemeente Druten

De gemeenteraad neemt kennis van de stand van zaken van moties, toezeggingen en raadsvragen.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/19/030020

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Rapportage stand van zaken moties, toezeggingen en schriftelijke vragen

Kernboodschap
Wij informeren u periodiek over de stand van zaken rondom de toezeggingen, moties en schriftelijke raadsvragen. Dit doen wij aan de hand van 3 type lijsten waarop alle moties, toezeggingen en schriftelijke vragen zijn verzameld. Deze rapportage betreft zowel het eerste als het tweede kwartaal van 2020.

Toelichting
In de bijlage treft u de volgende inhoudelijke rapportages aan:

1. Kwartaalrapportage Moties
2. Kwartaalrapportage Toezeggingen
3. Kwartaalrapportage Schriftelijke vragen kwartaal 1
4. Kwartaalrapportage Schriftelijke vragen kwartaal 2
5. Kwartaalrapportage Schriftelijke vragen kwartaal 3 (lopend)

U kunt de Excellijst voor moties en amendementen ook vinden onder persoonlijke documenten in iBabs. Hieronder vindt u de kwantitatieve gegevens:

De stand van zaken moties kwartaal 1 en 2 per 29-9-2020:

	Druten
Aantal gerealiseerd (groen)	17
Aantal op schema (wit):	1
Aantal niet op schema (oranje):	2
Aantal overig (n.v.t. of onbekend):	0

De stand van zaken toezeggingen kwartaal 1 en 2 per 29-9-2020:

	Druten
Aantal gerealiseerd (groen)	22
Aantal op schema (wit):	0
Aantal niet op schema (oranje):	3
Aantal overig (n.v.t. of onbekend):	0

Schriftelijke raadsvragen Druten.
Uitgangspunten bij meting

1. Conform Reglement van Orde wordt de normtermijn van 30 dagen voor de beantwoording van Raadsvragen gehanteerd.
2. De afhandeltermijn start bij het moment van indiening en registratie bij de griffie tot de vaststelling van de beantwoording van de schriftelijke vraag door het College.
3. Uitstel wordt geregistreerd. De beantwoording voldoet daarmee aan beantwoording binnen de normtijd van de afhandeltermijn.

4. In de bijlagen is de afhandeltermijn per Raadsvraag afgezet tegen de normtijd. Onder de 30 dagen kleurt groen. Boven de 30 dagen kleurt rood.
   Tevens is aangegeven of uitstel is aangevraagd.

Kwartaal 1

	Druten
Aantal gerealiseerd	6
Aantal lopend	0
Gerealiseerd binnen normtermijn 30 dagen	100%
Lopend binnen normtermijn 30 dagen	

Kwartaal 2

	Druten
Aantal gerealiseerd	5
Aantal lopend	0
Gerealiseerd binnen normtermijn 30 dagen	100%
Lopend binnen normtermijn 30 dagen	

Lopend kwartaal 3

	Druten
Aantal gerealiseerd	1
Aantal lopend	3
Gerealiseerd binnen normtermijn 30 dagen	100%
Lopend binnen normtermijn 30 dagen	100%

Gevolgen
Op de moties, toezeggingen en schriftelijke vragen die niet op schema zijn, ondernemen we actie. Voor de zaken die achterlopen op schema geldt hetzelfde.

Voor een toelichting op de stand van zaken per motie, amendement of toezegging verwijzen wij u naar het overzicht in de bijlage.

Communicatie
De moties, toezeggingen en amendementen worden in de periode tussen de betreffende collegevergadering en de commissievergadering openbaar gemaakt op de website middels het raadsinformatiesysteem. De informatie is ook terug te vinden in iBabs onder het onderdeel overzichten alsmede bij het oorspronkelijke agendapunt waar deze zijn ontstaan.

Uitvoering of Vervolgstappen
De moties, toezeggingen en amendementen die nu de status ‘gerealiseerd’ hebben, gaan na deze rapportage van de lijst en komen dus niet terug bij het volgende rapportagemoment. Nieuwe moties, amendementen en toezeggingen die ontstaan zijn na het betreffende kwartaal komen op de lijst erbij. Na het volgende kwartaal bieden wij u opnieuw een update aan.

Rapportage moties		Kwartaal 1 en 2 2020			Datum 29-9-2020			
Startdatum	**Agendapunt**	**Titel**	**Indiener**	**Fractie(s)**	**Portefeuille houder**	**Deadline**	**Voortgang**	**Voortgang toelichting**
20-9-2018	Raad openbaar Druten 20-09-2018 7.1. Herinrichting Scharenburg	Herinrichting scharenburg / verbeteren verkeerssituatie Albert Heijn en de Parken	Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Dorpslijst Afferden Dorpslijst Horssen Dorpslijst Deest Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	Het project van de herinrichting Scharenburg is afgerond.
20-9-2018	Raad openbaar Druten 20-09-2018 7.1. Herinrichting Scharenburg	Ontzien Buitenhof van sluipverkeer, zwaar transport en bouwverkeer	Kernachtig Druten	Kernachtig Druten	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	Project van de herinrichting is afgerond.
27-6-2019	Raad openbaar Druten 27-06-2019 6.1. Perspectiefnota 2019	Markt Druten	Welzijn Druten	Kernachtig Druten Welzijn Druten	Brink, W. (Willy)	1-7-2020	Gerealiseerd	Afgerond voorjaar 2020.
24-10-2019	Raad openbaar Druten 24-10-2019 6.1. Arbeidsmarkt- en re-integratiebeleid 2020-2023	Motie gemeenteraad 2019-10-24 Werkgeversbenadering MGR Rijk van Nijmegen def	Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Dorpslijst Afferden Dorpslijst Deest Dorpslijst Horssen Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	Deze motie is afgedaan met de Informatienota "Moties beleidskader 'Werk voorop!", die 26 maart 2020 op de agenda van de gemeenteraad stond. Ik denk dat de
6-12-2018	Raad openbaar Druten 06-12-2018 8. Debatstuk: Najaarsnota	Valpreventietraining en integrale aanpak Valpreventie	Dorpslijst Afferden	Dorpslijst Afferden Dorpslijst Horssen Dorpslijst Deest Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Elk van, S (Sjef)	30-9-2019	Gerealiseerd	Voorbereiding en afspraken zijn 2019 gemaakt. De valpreventietrainingen zouden begin 2020 gegeven worden, maar zijn door Corona uitgesteld.
6-12-2018	Raad openbaar Druten 06-12-2018 8. Debatstuk: Najaarsnota	Aanbieden werkervaringsplek door gemeente Druten	Sociaal Maas en Waal	Sociaal Maas en Waal	Elk van, S (Sjef)	30-9-2019	Gerealiseerd	
22-5-2019	Raad openbaar Druten 22-05-2019 8. Motie Vreemd orde van de dag	Regionaal Arbeidsmarktbeleid	Sociaal Maas en Waal	Sociaal Maas en Waal	Elk van, S (Sjef)		Gerealiseerd	
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.3. Beslisnota gemeenteraad Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2019-2039	Sporthal Gelenberg - Gymvoorziening Kubus - Motie - KD-Dorpslijsten PDZ-Horssen-Afferden-Deest	Kernachtig Druten	Kernachtig Druten Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Dorpslijst Horssen Dorpslijst Afferden Dorpslijst Deest	Elk van, S (Sjef)		Op Schema	Voortgang toelichting: Nu definitieve besluitvorming over de realisatie van sporthal de Gelenberg heeft plaatsgevonden, kan deze motie worden uitgewerkt. Dit gebeurt in het overleg tussen gemeente en onderwijspartners over onderwijshuisvesting en de scenario-ontwikkeling t.a.v. het Pax Christi schoolgebouw aan de Mr. Van Coothstraat. Sporthal de Gelenberg zal eind 2023 gereed zijn, en dan zullen de leerlingen van basisschool de Kubus gebruik gaan maken van de gymzalen van het Pax Christi College aan de van Coothstraat. De wensen van basisschool de Kubus met betrekking tot de inrichting en de materialen worden onderzocht en in de planvorming betrokken.
23-4-2020	Raad openbaar Druten 23-04-2020 11.1. Vluchtelingen Kinderen	Vluchtelingen Kinderen	Sociaal Maas en Waal	CDA Dorpslijst Afferden Dorpslijst Deest Dorpslijst Horssen Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Kernachtig Druten Sociaal Maas en Waal Welzijn Druten	Elk van, S (Sjef)		Gerealiseerd	Motie is afgewikkeld.
27-6-2019	Raad openbaar Druten 27-06-2019 8. Motie Vreemd aan de orde van de dag	Motie Vreemd aan de orde van de dag - Jeugdraad gemeente Druten	Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Dorpslijst Deest Dorpslijst Afferden Dorpslijst Horssen Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A.		Niet op schema	In uitvoering met de aangewezen raadsleden en scholen contact geweest, gezien de COVID-19 maatregelen moet nog gekeken worden of er dit jaar uitvoering aan gegeven
26-3-2020	Raad openbaar Druten 26-03-2020 10.1. Motie Vervolg ambtelijke fusie - Kernachtig Druten	Vervolg Ambtelijke Fusie	Kernachtig Druten	Kernachtig Druten Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Dorpslijst Horssen Dorpslijst Deest Dorpslijst Afferden	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)	30-4-2020	Gerealiseerd	Voor de zomer is de informatiebijeenkomst voor beiden raden geweest. In september ligt een besluit over het draagvlakonderzoek voor in beiden raden.
28-2-2019	Raad openbaar Druten 28-02-2019 7.1. Afwegingskader woningbouwinitiatieven	Afwegingskader woningbouwinitiatieven	Kernachtig Druten	Kernachtig Druten	Springveld, A (André)	31-12-2019	Gerealiseerd	

Rapportage moties		Kwartaal 1 en 2 2020			Datum 29-9-2020			
Startdatum	**Agendapunt**	**Titel**	**Indiener**	**Fractie(s)**	**Portefeuille houder**	**Deadline**	**Voortgang**	**Voortgang toelichting**
28-3-2019	Raad openbaar Druten 28-03-2019 6.2. Voorzetting deelname BVO DRAN en kostenbeheersingsmaatregelen doelgroepenvervoer	BVO DRAN Doelgroepenvervoer	Kernachtig Druten	Kernachtig Druten	Springveld, A (André)	28-4-2019	Gerealiseerd	Raad is geïnformeerd over de ontwikkelingen met de toelichting bij de meerjarenbegroting BVO DRAN 2021-2023 en de gewijzigde begroting 2020.
22-5-2019	Raad openbaar Druten 22-05-2019 9. Initiatiefvoorstel Sociaal Maas en Waal Aanvulling Routeplan	Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem-Nijmegen	CDA	CDA	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	gemeenteraad West Maas en Waal had te kennen gegeven niet deel te willen nemen aan de RES Arnhem Nijmegen
26-9-2019	Raad openbaar Druten 26-09-2019 6.1. Concept startnotitie RES Arnhem Nijmegen	Motie Kernachtig Druten en de samenwerkende Dorpslijsten - Startnotitie RES regio Arnhem Nijmegen	Kernachtig Druten	Dorpslijst Afferden Dorpslijst Deest Dorpslijst Horssen Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Kernachtig Druten	Springveld, A (André)	30-4-2021	Gerealiseerd	De motie is kenbaar gemaakt aan de regionale werkorganisatie RES die de concept startnotitie heeft opgesteld. Zij hebben alle ontvangen moties en amendementen al dan niet verwerkt in de definitieve startnotitie RES. De definitieve startnotitie RES is in december 2019 door de raad vastgesteld.
24-10-2019	Raad openbaar Druten 24-10-2019 8. Motie Vreemd aan de orde van de dag	Vreemd aan de orde van de dag_Goedkope buskaart senioren Breng en Connexxion rondom Nijmegen - Motie_DL Puiflijk/Druten-Zuid_DL Afferden_DL Horssen_DL Deest_Kernachtig Druten	Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid	Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Dorpslijst Afferden Dorpslijst Horssen Dorpslijst Deest Kernachtig Druten	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	Zie informatienota 20 februari 2020. Vanwege Corona is het niet gepast om het OV te stimuleren. De promotie van de 65+ pas is uitgesteld.
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Motie Begroting 2020 - Duurzaamheid - energiewinning in eigen beheer - Kernachtig Druten-Sociaal Maas en Waal -	Kernachtig Druten	Kernachtig Druten Sociaal Maas en Waal	Springveld, A (André)	1-6-2020	Niet op schema	Onderzoek is door Berenschot uitgevoerd en in concept klaar. Vertraging opgelopen door Corona (interviews met stakeholders), vakantieperiode en redactionele verbeteringen. In college B&W in september ter aanbieding voor de raad in oktober. Overleg met Griffie over wijze van terugkoppeling
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.4. Toekomst Inzameling Oud Papier en Karton Druten	Motie - Gemeenteraad - Toekomst Inzameling Oud Papier en Karton Druten	Kernachtig Druten	CDA Dorpslijst Afferden Dorpslijst Deest Dorpslijst Horssen Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Kernachtig Druten Sociaal Maas en Waal Welzijn Druten	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
30-1-2020	Raad openbaar Druten 30-01-2020 7.1. Vaststellen bestemmingsplan Stedelijk Gebied Druten	Motie aanwijzen gebieden met hoge cultuurhistorische waarde	Dorpslijst Afferden	Dorpslijst Afferden Dorpslijst Deest Dorpslijst Horssen Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Kernachtig Druten	Springveld, A (André)	2-7-2020	Gerealiseerd	Deze motie is samen met het vaststellen begrenzing Bestaand Stedelijk Gebied in de raadsvergadering van 23 april 2020 behandeld onder agendapunt 8.1.
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Motie - KD-CDA-Dorpslijsten PDZ-Afferden-Horssen - Begroting 2020 -WOZ Waardebepaling-OZB voetbalclubs dorpshuizen	Kernachtig Druten	CDA Kernachtig Druten Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid Dorpslijst Afferden Dorpslijst Horssen		29-2-2020	Gerealiseerd	In de verordening is dit al geregeld, een aanpassing blijkt niet noodzakelijk.

Rapportage toezeggingen **Kwartaal** 1 en 2 2020 **Datum** 9-9-2020

Startdatum	Agendapunt	Titel	Toezegging	Portefeuille houder	Deadline	Voortgang	Voortgang toelichting
12-9-2019	Raad RTG Druten 12-09-2019 7. Mededelingen en Technische vragen	Werkwijze en wachttijd sociaal domein	De wethouder zegt toe de aanvrager van deze informatie, zijnde raadslid de heer Aslan, mondeling bij te praten en in de RTG vergadering van januari/februari 2020 opnieuw actuele informatie over de werkwijze, wachttijden ect. te verstrekken.	Elk van, S (Sjef)	29-2-2020	Gerealiseerd	Bij de RTG van 16 januari is een mondelinge toelichting door wethouder Van Elk gegeven.
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Status ontwikkelingen jeugdzorg	Wethouder Van Elk zegt toe om in de eerste of tweede RTG vergadering van 2020 de actuele stand van zaken te schetsen aangaande de ontwikkelingen m.b.t. jeugdzorg.	Elk van, S (Sjef)		Gerealiseerd	Bij de RTG van 16 januari is een mondelinge toelichting door wethouder Van Elk gegeven.
23-4-2020	Raad openbaar Druten 23-04-2020 8.1. Vaststellen begrenzing Bestaand Stedelijk Gebied	Betrekken van de raad bij nieuwe bebouwing.	De wethouder zegt toe de raad eerder te betrekken bij (het overwegen van) nieuwe bebouwing.	Elk van, S (Sjef)		Gerealiseerd	Hier wordt bij nieuwe projecten aandacht aan besteed.
29-11-2018	Raad RTG Druten 29-11-2018 2. Najaarsnota	Opknappen markt	De wethouder zegt toe, dat plan B van de ontsluiting Molenhoek op de Markt voor 1 juli 2019 wordt uitgevoerd zonder aankoop van grond van derden.	Brink, W. (Willy)	30-9-2019	Niet op schema	Er is nog geen overeenstemming bereikt met de eigenaar.
18-4-2019	Raad openbaar Druten 18-04-2019 7.2. Schriftelijke raadsvragen en antwoorden	Thema-bijeenkomst Munitax	De griffier maakt een afspraak voor overleg met Munitax, de portefeuille-houder en twee raadsleden.	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	
12-9-2019	Raad RTG Druten 12-09-2019 7. Mededelingen en Technische vragen	Tichelberg	De wethouder zegt toe in de raadsvergadering van 26 september 2019 de laatste informatie te verschaffen m.b.t. de Tichelberg	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	
24-10-2019	Raad openbaar Druten 24-10-2019 4. Rechten van de raad	Parkeerplaatsen Klepperheide	Wethouder Lepoutre zegt toe de raad te zullen informeren over de actuele stand van zaken m.b.t. de aan de openbare ruimte onttrokken parkeerplaatsen op de Klepperheide.	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	
31-10-2019	Raad RTG Druten 31-10-2019 3. Begroting 2020	Camperplaats Veerdam	Toegezegd wordt nadere informatie te geven met betrekking tot de camperplaats aan de veerdam.	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	
31-10-2019	Raad RTG Druten 31-10-2019 3. Begroting 2020	Verschillenanalyse	Toegezegd wordt dat de verschillen-analyse in de programmabegroting verbeterd zal worden.	Brink, W. (Willy)		Niet op schema	afgerond na begrotings behandeling 2021
31-10-2019	Raad RTG Druten 31-10-2019 3. Begroting 2020	Verlichting	Wethouder Lepoutre zegt toe dat de vraag over de verlichting later (schriftelijk) wordt beantwoord.	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Status verkeerssituatie Dorpshuis de Lier	Wethouder Lepoutre zegt toe om de stand van zaken m.b.t. Dorpshuis de Lier in Puiflijk en de verkeerssituatie “kruising Tabaksveld” in de najaarsnota te rapporteren.	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Onveilige verkeerssituaties Puiflijk	Wethouder Lepoutre zegt toe om onveilige verkeerssituaties in Puiflijk verder uit te zoeken en terug te rapporteren aan de raad.	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	Bij de perspectiefnota 2020 is onderstaande tekst aangeleverd. Vraag: Parkeren De Lier. Wat is de status van het onderzoek? Is er al een start gemaakt? Antwoord: Onderzoek is afgerond en er zijn aanvullende verkeersmaatregelen uitgevoerd. Medio 2019 is een stopverbod t.h.v. de schoolingang ‘t Geerke ingesteld en het parkeerverbod in de Kerkstraat is uitgebreid. In overleg met bewoners zijn venstertijden gehanteerd voor een deel van het parkeerverbod. Daarnaast is in Puiflijk de kruising Tabaksveld gereconstrueerd. Er is nog 4 maanden onderhoud door civiele aannemer. Daarna is er evaluatie verkeersveiligheid, eventueel kleine aanpassing en nazorg. Hiermee is de vraag beantwoord.
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Financiële compensatie dorpshuizen/sportclubs	Wethouder Lepoutre zegt toe dorpshuizen en sportclubs financiële compensatie te verlenen wanneer de belastingvoorstellen OZB als gevolg van de waardebepaling WOZ niet tijdig is geregeld.	Brink, W. (Willy)		Gerealiseerd	
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Arbeidsmarkt voor ambtenaren	De voorzitter zegt toe om in het voorjaar 2020 een arbeidsmarkt voor ambtenaren te organiseren (kennismakingsbijeenkomst van raadsleden met ambtenaren).	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)		Niet op schema	Gezien corona en de drukte op de planning ivm de mogelijke fusie lijkt dit voorlopig niet haalbaar.
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Ondermijning	De voorzitter zegt toe begin 2020 een (besloten) bijeenkomst over ondermijning te organiseren, bij voorkeur gezamenlijk met andere gemeenten uit de Veiligheidsregio.	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)		Gerealiseerd	
24-4-2019		Raadsagenda Wonen (thema-avond)	Toegezegd werd om deze bijeenkomst te verplaatsen naar het 3e kwartaal van 2019. De raadsbijeenkomst over de Woonagenda staat nu gepland voor januari 2020.	Springveld, A (André)	31-1-2020	Gerealiseerd	
24-10-2019	Raad openbaar Druten 24-10-2019 4. Rechten van de raad	Woonwaarts - Sociale huurwoningen Afferden	Wethouder Springveld zegt toe de vraag over sociale huurwoningen te Afferden schriftelijk te zullen beantwoorden	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	

Rapportage toezeggingen **Kwartaal** 1 en 2 2020 **Datum** 9-9-2020

Startdatum	Agendapunt	Titel	Toezegging	Portefeuille houder	Deadline	Voortgang	Voortgang toelichting
24-10-2019	Raad openbaar Druten 24-10-2019 4. Rechten van de raad	Woonwaarts ontsluiting Druten-West	Wethouder Springveld zegt toe dat hij contact op zal nemen met Woonwaarts om een harde toezegging te krijgen over de ontsluiting Druten-West.	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
24-10-2019	Raad openbaar Druten 24-10-2019 4. Rechten van de raad	prestatie-afspraken Woonwaarts	Wethouder Springveld zegt toe dat hij zich zal inspannen, dat de prestatieafspraken tot 2020 alsnog ondertekend worden. Hij zal dit schriftelijk aan de raad doen toekomen.	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
24-10-2019	Raad openbaar Druten 24-10-2019 4. Rechten van de raad	Beleids- en beoordelingskader voor stikstofdepositie	Wethouder Springveld zegt toe de raad permanent over de ontwikkelingen m.b.t. beleids- en beoordelingskader voor stikstofdepositie te zullen informeren.	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
31-10-2019	Raad RTG Druten 31-10-2019 3. Begroting 2020	Inzameling Oud papier en karton	Toegezegd wordt het omwisselen van een container van klein naar groot en omgekeerd, ook mogelijk te maken.	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Status duurzaamheidsafspraken	Wethouder Springveld zegt toe om in de RTG vergadering van 12 december 2019 of 16 januari 2020 de actuele stand van zaken te schetsen aangaande de duurzaamheidsafspraken.	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
14-11-2019	Raad openbaar Druten 14-11-2019 6.1. Begroting 2020	Status Druten West	Wethouder Springveld zegt toe dat hij op korte termijn de raad zal informeren over de actuele stand van zaken in Druten West.	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
20-2-2020	Raad openbaar Druten 20-02-2020 9.1. Beslisnota raad Druten Visie Zonne-energie Druten Wijchen	2 jaarlijkse evaluatie	Er zal een 2 jaarlijks geëvalueerd worden vanaf 30 hectare.	Springveld, A (André)		Gerealiseerd	
31-10-2019	Raad RTG Druten 31-10-2019 2. Presentatie Sporthal/Gelenberg	Informeren bouw sporthal annex zwembad	Wethouder Lepoutre zegt toe dat de raad iedere twee maanden wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de bouw van een sporthal annex zwembad.			Gerealiseerd	

Kwartaalrapportage Q1 schriftelijke vragen Raad

Datum	31-mrt-20
Periode	1-jan-10 31-mrt-20

	WDW	Druten	Wijchen
Aantal gerealiseerd		6	
Aantal lopend		0	
Gerealiseerd binnen normtermijn 30 dagen		100%	
Lopend binnen normtermijn 30 dagen			

nr.	Volg-nummer	Organisatie	Aanvrager	Omschrijving zaak	Start-datumzaak	Afgehandeld	Status	Afhandel-termijn in dagen	Uitstel-brief
1	Z/19/039954	Gemeente Druten	Dorpslijsten	Schriftelijke vraag van de Dorpslijsten over brief van Groenleven B.V. mbt zonnepark Uivermeertjes	26-nov-19	4-feb-20	gerealiseerd	70	j
2	Z/20/041641	Gemeente Druten	Fractie Sociaal Maas en Waal	Schriftelijke vragen sociaal Maas en Waal over vuurwerk	6-jan-20	13-feb-20	gerealiseerd	38	j
3	Z/20/042391	Gemeente Druten	Fractie Sociaal Maas en Waal	Schriftelijke vragen Sociaal Maas en Waal over Energieneutraal Druten	20-jan-20	4-feb-20	gerealiseerd	15	
4	Z/20/043302	Gemeente Druten	Fractie Sociaal Maas en Waal	Schriftelijke vraag van Fractie Sociaal Maas en Waal over bestrijden zwerfafval	9-feb-20	25-feb-20	gerealiseerd	16	
5	Z/20/044160	Gemeente Druten	Fractie Sociaal Maas en Waal	Schriftelijke vraag van Sociaal Maas en Waal over vrachtverkeer in Deest	2-mrt-20	17-mrt-20	gerealiseerd	15	
6	Z/20/045121	Gemeente Druten	Fractie Sociaal Maas en Waal	Schriftelijke vraag van Sociaal Maas en Waal en diverse fracties over anticiperen op gevolgen voor ondernemers Coronavirus	20-mrt-20	27-mrt-20	gerealiseerd	7	

Kwartaalrapportage Q2 schriftelijke vragen Raad

Datum	29-jun-20
Periode	1-apr-20 29-jun-20

	WDW	Druten	Wijchen
Aantal gerealiseerd		5	
Aantal lopend		0	
Gerealiseerd binnen normtermijn 30 dagen		100%	
Lopend binnen normtermijn 30 dagen			

nr.	Volg-nummer	Organisatie	Aanvrager	Omschrijving zaak	Start-datumzaak	Afgehandeld	Status	Afhandel-termijn in dagen	Uitstel-brief
1	Z/20/047881	Gemeente Druten	Kernachtig Druten	Schriftelijke vraag over sport(-scholen) tijdens Corona	14-mei-20	2-jun-20	gerealiseerd	19	
2	Z/20/048061	Gemeente Druten	Kernachtig Druten	Schriftelijke vraag over containers restafval	19-mei-20	9-jun-20	gerealiseerd	21	
3	Z/20/048063	Gemeente Druten	Kernachtig Druten	Schriftelijke vraag over Het Kindpakket	19-mei-20	2-jun-20	gerealiseerd	14	
4	Z/20/048661	Gemeente Druten	BSP Team Strategische projecten & advies	D; Informatienota voor de raad van Druten: Beantwoording van de vragen van de raad over de rapportage WDW evaluatie	3-jun-20	16-jun-20	gerealiseerd	13	
5	Z/20/048875	Gemeente Druten	Diverse fracties Druten	D: Schriftelijke vraag over Informatie mogelijke bestuurlijke fusie t.b.v. inwoners en specifieke belanghebbenden	8-jun-20	16-jun-20	gerealiseerd	8	

Kwartaalrapportage lopend Q3 schriftelijke vragen Raad

Datum	1-sep-20
Periode	1-jul-20 1-sep-20

	WDW	Druten	Wijchen
Aantal gerealiseerd		1	
Aantal lopend		3	
Gerealiseerd binnen normtermijn 30 dagen		100%	
Lopend binnen normtermijn 30 dagen		100%	

nr.	Volg-nummer	Organisatie	Aanvrager	Omschrijving zaak	Start-datumzaak	Afgehandeld	Status	Afhandel-termijn in dagen	Uitstel-brief
2	Z/20/050619	Gemeente Druten	CDA	D: Schriftelijke vraag CDA over naamgeving nieuwe gemeente	21-jul-20	1-sep-20	gerealiseerd	42	j
1	Z/20/050285	Gemeente Druten	CDA	D: Schriftelijke vraag over Fusie West Maas en Waal en Beuningen.	10-jul-20	0-jan-00	lopend	53	j
3	Z/20/051435	Gemeente Druten	Kernachtig Druten	Schriftelijke vraag Kernachtig Druten over Huisvestingsverordening en toewijzing	20-aug-20	0-jan-00	lopend	12	
4	Z/20/051512	Gemeente Druten	Dorpslijst Horssen	D: Schriftelijke vraag Dorpslijst Horssen over stagnerende woningbouw in Horssen	24-aug-20	0-jan-00	lopend	8	

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1969
Extern Zaak ID	Z/20/051481
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.1.9
Omschrijving	Digitale hulp bij samenwerken met inwoners
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Eigenaar	Beck, Nicoline
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Druten	Elk van, S (Sjef)
Telefoonnummer steller	06-46824202
E-mail adres steller	n.beck@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota Digitale hulp bij samenwerken met inwoners

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	27 oktober 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Toelichting

We willen weten welke mogelijkheden er zijn voor digitale hulp bij de samenwerking met inwoners en welke hulp aansluit bij de lokale wensen. Dit naar aanleiding van een advies van de ASDD (Adviesraad Sociaal Domein Druten).

Voorgesteld besluit

De raad besluit:
De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit

De raad besluit:
De informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Gemeente Druten

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 51481

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: digitale hulp bij samenwerking met inwoners

Kernboodschap
We willen weten welke mogelijkheden er zijn voor digitale hulp bij de samenwerking met inwoners en welke hulp aansluit bij de lokale wensen.

Eerdere besluiten
N.v.t.

Toelichting
De Adviesraad Sociaal Domein Druten (ASDD) bracht een advies uit over digitale hulp bij de samenwerking met inwoners.
We merken dat inwoners steeds vaker willen meepraten, -denken en –doen. De technologische ontwikkelingen maken het mogelijk om dit digitaal vorm te geven. We vinden het een goed idee. Hierin voelen we ons gesteund door het Ministerie van BZK dat digitale hulp voor de lokale democratie ondersteunt.
Ook past deze ontwikkeling bij onze visie op dienstverlening, omdat we dienstverlening dicht bij onze inwoners organiseren en innovaties en technologische ontwikkelingen toepassen.
Om tot een keuze te komen is een marktverkenning nodig. Hiervoor sluiten we aan bij de komst van de wet Versterking participatie op decentraal niveau. Deze wet regelt dat inwoners meedenken, -praten en -doen bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Hiervoor verbreden gemeenten hun inspraakverordening naar een participatieverordening. Invoering van de wet staat gepland voor het einde van dit jaar. Gemeenten hebben dan in 2021 de tijd om tot een participatieverordening te komen. Onlangs is het wetsvoorstel vastgesteld door de Raad van State.
Er zijn veel digitale programma’s die helpen bij de samenwerking met inwoners. We zoeken naar een programma dat aansluit bij lokale wensen en alle spelers helpt, dus inwoners, de gemeenteraad en de werkorganisatie. Het voordeel van aansluiting bij de invoering van genoemde wet is dat het inzicht geeft in de lokale wensen.
De beste resultaten behalen we als er ook offline-bijeenkomsten zijn. Hiermee bereiken we ook niet-digitaal vaardige inwoners. We zoeken binnen het advies van het RIVM naar mogelijkheden hiervoor.

Gevolgen
Met digitale hulp bereiken we meer en andere mensen. Het maakt de samenwerking makkelijker tussen de gemeente en de inwoners.

Communicatie
We werken samen met verschillende doelgroepen. Te zijner tijd komt er een communicatieplan om een goed gebruik van het programma te bevorderen.

Uitvoering of vervolgstappen
We starten met de marktverkenning begin 2021. Hiervoor werken we samen met de ASDD, de raad en betrekken we collega’s van de werkorganisatie.

Geheimhouding:
N.v.t.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1818
Extern Zaak ID	Z/20/051823
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.2.1
Omschrijving	Openbaar vervoer in coronatijd - Dorpslijsten
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsinrichting
Eigenaar	Eijkhout, Michel
Soort nota	Overig
Programma/Paragraaf	P2 Verkeer en vervoer
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	088-4327453
E-mail adres steller	m.j.h.eijkhout@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beantwoording schriftelijke vragen OV in coronatijd - Dorpslijsten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	15 september 2020
College BenW openbaar Druten	22 september 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsvragen van de dorpslijsten over het openbaar vervoer in coronatijd

Besluit

Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsvragen van de dorpslijsten over het openbaar vervoer in coronatijd

Indienen en beantwoording raadsvragen

Gemeente Druten

Omschrijving	Aankruisen wat van toepassing is
Schriftelijke vragen (art. 44 RvO)	X
Technische vragen	

Fractie: Dorpslijsten
CC: raad

Datum: 1-9-2020
Datum vragen ingekomen:

Onderwerp:
Schriftelijke vragen busvervoer

Geacht College,

Momenteel heeft Breng zijn frequentie voor het busvervoer, o.a. lijn 12 en 89 (Druten-Nijmegen v.v.), gehalveerd. Navraag bij Breng klantenservice leert ons dat Breng, i.v.m. met het Corona een aangepast rooster heeft. De vraag hoe hetzelfde aantal passagiers/leerlingen, met minder passagiers/leerlingen per bus i.v.m. Corona, te rijmen is met het halveren van dienstrooster, kon door de klantenservice van Breng niet beantwoord worden.

Lange wachttijden bij het busstation, leerlingen die te laat op school komen, of heel vroeg moeten vertrekken, omdat zij wellicht met de eerste bus niet mee kunnen, omdat deze “vol” zit. Reizigers welke opeengepakt zitten en dat in Coronatijd. Het is momenteel een van de ergernissen van de huidige student. Foto’s welke tot ons zijn gekomen spreken boekdelen.

Dit maakt dat we ons als Dorpslijsten ernstig zorgen maken over het openbaar vervoer in onze gemeente en tussen onze gemeente en de regio. Wij vragen het college een toelichting te geven op de huidige stand van zaken rondom het OV en wanneer nodig in te grijpen.

1. Breng blijkt het dienstrooster gehalveerd te hebben, is gemeente Druten hiervan op de hoogte (gebracht)?

2. Past voorstaande binnen de afspraken in het huidige contract met de busmaatschappij?

3. Is bekend wanneer Breng weer volgens het normale dienstrooster gaat rijden?

4. Zo nee, gaat gemeente Druten actie ondernemen, en zo ja welke?

Namen Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid, Dorpslijst Horssen, Dorpslijst Afferden, Dorpslijst Deest.

Ronald Thoonen
Raadslid Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid

Indienen en beantwoording raadsvragen

Gemeente Druten

Antwoord:

1. Openbaar vervoer (OV) is een bevoegdheid van de Provincie Gelderland. De provincie heeft de gemeenten tijdens de coronacrises geregeld geïnformeerd over de stand van zaken.

2. Door de coronacrisis is de vraag naar openbaar vervoer enorm teruggelopen, met grote financiële gevolgen voor de vervoerbedrijven. De reizigersopbrengsten dekken in deze regio namelijk nog maar circa 50% van de kosten voor het vervoer. Landelijk zijn er daarom met de vervoerders afspraken gemaakt het OV zo passend mogelijk aan te bieden. Dit past ook in het beleid van de Provincie Gelderland.

3. Het aantal reizigers in het OV in Arnhem-Nijmegen zit nog op ongeveer 50% van normaal. De Provincie heeft op basis van deze cijfers toegestaan dat Breng na de zomervakantie (met lage frequenties) is overgeschakeld naar de zgn. "Vakantiedienstregeling", waarin ca. 88% van alle normale ritten worden gereden. Afgesproken is dat, rond de herfstvakantie op basis van de passagiersaantallen, gekeken wordt welke dienstregeling daarna het meest passend is. In bussen geldt geen maximaal aantal passagiers of afstandsrichtlijn meer. Onderdeel van de afspraak met Breng over de dienstregeling is echter wel dat wanneer bussen te vol zijn er extra ritten moeten worden aangeboden.
   N.a.v. een bericht van het Dominicus college Nijmegen is door de vervoerder op maandagmorgen 31 augustus jl. direct opgeschaald door inzet van een extra gelede bus op de ritten die om 7.30 uur en 8.30 uur uit Druten vertrekken. Daarmee zijn de problemen opgelost voor de ochtend. Donderdagmiddag 3 september jl. kreeg de vervoerder het verzoek om in de middag ook op te schalen. Vanaf vrijdagmiddag 4 september rijden er 2 extra bussen op de genoemde tijden tussen het Dominicuscollege en busstation Druten en is ook de capaciteit voor de middag weer op orde. Mochten er signalen binnenkomen van bussen die nog steeds te vol zijn dan zal de provincie Gelderland de vervoerder vragen verder op te schalen.

4. Het college zal dit melden bij de Provincie Gelderland.

Verzonden:

Ter informatie: Indienen en wijze van afdoening door het college

Schriftelijke vragen	**Afdoening door college:** schriftelijke beantwoording binnen 30 dagen
Technische vragen	**Indienen:** Uiterlijk maandag vooraf een RTG. **Afdoening door college:** tijdens RTG vergadering

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1862
Extern Zaak ID	Z/20/051512
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.2.2
Omschrijving	Stagnerende woningbouw - Dorpslijst Horssen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Eigenaar	Warrens, Frank
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	0884327459
E-mail adres steller	f.warrens@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Informatienota Beantwoording schriftelijke vragen - Stagnerende woningbouw - Dorpslijst Horssen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	22 september 2020
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Toelichting

Op 20 augustus heeft het college een brief met schriftelijke vragen ontvangen van de Dorpslijst Horssen. Via deze brief vraagt de Dorpslijst aandacht voor de stagnerende woningbouw in Horssen. De vragen hebben betrekking op drie grote inbreidingslocaties namelijk: Rijdt 52-56 (Van Dijk), Coppes terrein/'t Straatje en locatie Bikkeldam.
Gevraagd wordt naar de status van de bouwprojecten, wordt er sociale woningbouw gerealiseerd en wanneer worden de inwoners van Horssen geïnformeerd.
Voorgesteld wordt om de gestelde vragen te beantwoorden met deze informatienota.

Voorgesteld besluit

Gemeente Druten

De raad besluit middels bijgaande informatienota kennis te nemen van de beantwoording schriftelijke vragen van Dorpslijst Horssen door het college.

Besluit

De raad besluit middels bijgaande informatienota kennis te nemen van de beantwoording schriftelijke vragen van Dorpslijst Horssen door het college.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 51512

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Antwoord op schriftelijke vragen van Dorpslijst Horssen over de woningbouw in Horssen

Kernboodschap
De Dorpslijst Horssen heeft schriftelijke vragen gesteld over de stagnerende woningbouw in Horssen. In deze informatienota beantwoord het college de vragen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting
Op 20 augustus heeft het college een brief met schriftelijke vragen ontvangen van de Dorpslijst Horssen. Via deze brief vraagt de Dorpslijst aandacht voor de stagnerende woningbouw in Horssen. De vragen hebben betrekking op drie grote inbreidingslocaties namelijk: Rijdt 52-56 (Van Dijk), Coppes terrein/'t Straatje en locatie Bikkeldam. Gevraagd wordt naar de status van de bouwprojecten, wordt er sociale woningbouw gerealiseerd en wanneer worden de inwoners van Horssen geïnformeerd.
Voorgesteld wordt om de gestelde vragen te beantwoorden met deze informatienota.

Antwoord van het college
In de navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen.

1. Ons is ter ore gekomen dat er door omwonende(n) opnieuw bezwaar is aangetekend tegen de bestemming van Rijdt 52-56, waardoor alle activiteiten zijn stilgelegd.

Kunt u dit bevestigen? Wat is het bezwaar en wat zijn de consequenties voor de ontwikkeling van dit plan?

Er is geen nieuw bezwaar aangetekend door omwonenden. Het bestemmingsplan is onherroepelijk. Ons college heeft besloten op verzoek van een omwonende om toekenning van planschade op grond van de Wro. Dit staat op zichzelf niet in de weg aan de ontwikkeling van de locatie. De keuze om de activiteiten stil te leggen is gemaakt door de ontwikkelaar. Inmiddels is de ontwikkelaar hierop aangesproken op grond van de getekende anterieure exploitatieovereenkomst tussen gemeente en de ontwikkelaar.

2. Wat is de status van de bouwprojecten op het voormalige Coppes terrein en de Bikkeldam?
Welke initiatieven neemt de gemeente om een eventuele impasse te doorbreken?
Is het college bereid om meer sturing te geven zodat woningbouw sneller gerealiseerd kan worden?

Op welke termijn verwacht het college dat bestemmingsplanwijzigingen voorgelegd kunnen worden aan de gemeenteraad.

De bouwprojecten op het voormalige Coppes terrein en de Bikkeldam hebben nog steeds geen doorgang kunnen vinden i.v.m. de geurcontour van de geitenhouderij aan de Bikkeldam die over de bouwprojecten heen ligt. Inmiddels is de betreffende geitenhouderij beëindigd. Zodra de eigenaar van gronden (Diaconie) en de ontwikkelaar Van Wijnen overeenstemming hebben over de aankoop en sloop van de voormalige geitenhouderij, dan kan direct de milieuvergunning ingetrokken worden en zijn de beiden locaties vrij voor woningbouw. Dit heeft vertraging opgelopen door het trieste overlijden van de direct belanghebbende.
Na verwachting zullen de bestemmingplanwijzigingen voor het voormalige Coppes terrein medio 2021 aan uw raad worden voorgelegd en locatie Bikkeldam medio 2022.

3. Is het college bereid de inwoners van Horssen actief te informeren over de plannen die in de pijplijn zitten om draagvlak en begrip te creëren en te voorkomen dat er onvrede ontstaat door het gebrek aan transparantie?

Uiteraard is ons college bereid de inwoners van Horssen actief te informeren over de op handen zijnde woningbouwprojecten in Horssen. Wij denken aan een inloopavond in het voorjaar van 2021 waarin de initiatiefnemers hun plannen presenteren.

4. Wanneer het college vindt dat dit een taak van de initiatiefnemers is, is de gemeente dan bereid om de initiatiefnemers te vragen om de omwonende te informeren en mee te nemen bij de uitwerking van de woningbouwplannen?

Zie antwoord bij vraag 3.

5. Is er in de nabije toekomst bouw van (sociale) huurwoningen voorzien in Horssen? Wat doet de gemeente om de bouw van (sociale) huurwoningen door de beide genoemde organisaties te realiseren?

De gemeente heeft nadrukkelijk de wens dat er sociale woningbouw in Horssen wordt gerealiseerd. De gemeente heeft De Kernen gepositioneerd om in gesprek te gaan met de betreffende ontwikkelaars. Zij onderzoeken samen de mogelijkheden voor realisatie van sociale woningbouw in Horssen.

6. Voor de toekomst zal ook gezocht moeten worden naar bouwlocaties buiten de begrenzing van het bestaand stedelijk gebied, oftewel er moet gezocht worden naar geschikte uitbreidingslocaties. Wanneer mogen we hierover voorstellen van het college verwachten?

Uitbreidingslocaties zijn op dit moment nog niet aan de orde, eerst worden de bovengenoemde inbreidingslocaties ontwikkeld voor woningbouw in Horssen.
Voor Rijdt 52-56: 16 woningen, Coppes terrein: 14 woningen, Bikkeldam: 48 woningen. Totaal 78 woningen voor de kern Horssen van 2021 t/m 2025.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1853
Extern Zaak ID	Z/20/051911
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.2.3
Omschrijving	Verkeerssituatie Hogestraat Druten - Sociaal Maas en Waal
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team OOV
Eigenaar	Reijers, Esther
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	0884327414
E-mail adres steller	e.reijers@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beantwoording raadsvragen SMW verkeerssituatie Hogestraat Druten V1.0.

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	22 september 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsvragen van Sociaal Maas en Waal over de verkeerssituatie Hogestraat Druten

Besluit

Kennis te nemen van de beantwoording van de raadsvragen van Sociaal Maas en Waal over de verkeerssituatie Hogestraat Druten

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 51911

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen: Herinrichting Hogestraat

Kernboodschap

De Hogestraat heeft recent een flinke impuls gekregen met de herbestrating en de herinrichting van de openbare ruimte.
Ook de inspanningen van de ondernemers met de centrummanager om het gebied aantrekkelijker te maken, werpen vruchten af.
Er bereiken ons echter ook signalen over foutparkeerders en te hard rijden. Het laatste met name in de avond en nacht. Er zijn snelheidsmetingen gedaan, maar de uitkomsten zouden niet kloppen.
Voetgangers stappen de straat op, omdat anderhalve meter afstand houden op de trottoirs in verband met corona niet lukt.
Het doel van de reconstructie o.a. meer ruimte voor de fietsen, rolstoelen en wandelaars komt in het gedeelte tussen Margrietstaat en Raadhuisstraat letterlijk in de knel.

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen:

1. Zijn deze signalen bij de gemeente bekend?
De signalen over fout parkeren zijn ons bekend. Er wordt veel geparkeerd op plekken waar geen parkeervak is. Daar ontvangt de gemeente Druten diverse klachten over.
Meldingen over te hard rijden zijn bij ons en de politie niet bekend.

2. Is het college het met de fractie van SMW eens dat deze signalen onwenselijk zijn?
Fout parkeren en te hard rijden zijn onwenselijke signalen.

3. Welke acties (metingen bijvoorbeeld, controles door politie en/of boa's) zijn er uitgezet
en met welke resultaten?
De BOA's hebben de afgelopen periode diverse bekeuringen uitgeschreven voor het fout parkeren. Zij hebben geen constateringen gedaan op snelheidsovertreders. Zij krijgen daar ook geen meldingen over. Zij nemen de locatie standaard mee in de controles.
In 2019 en 2020 is er één melding binnengekomen bij de politie over gevaarlijk rijgedrag. Er is binnen de politie aandacht gevraagd voor snelheidscontroles in de gemeente Druten, maar niet specifiek voor deze locatie.

4. Is het college bereid om een evaluatie uit voeren waarbij bovenstaande kritiekpunten worden meegenomen? Zo nee waarom niet.
Een evaluatie van de verkeerssituatie achten wij niet noodzakelijk omdat het overduidelijk is dat het verkeerd parkeren en te snel rijden in de avond en nachtelijke uren veroorzaakt wordt door ongewenst gedrag van de bestuurders. De inrichting van de openbare ruimte is daar niet debet aan. Het doel van de herinrichting was een beter toegankelijke Hogestraat en daar zijn we bijzonder goed in geslaagd.

5. Is het college bereid om de mogelijkheid te onderzoeken om in de avond en nacht het gedeelte van de Hogestraat tussen Margrietstraat en Raadhuisstraat autovrij te maken?
Tijdens de planvorming van de Hogestraat is dit onderwerp zeer uitvoerig aan de orde geweest. Samen met de gevormde klankbordgroep en de opgehaalde meningen van bezoekers aan de informatieavonden zijn we tot de overtuiging gekomen dat het autovrij maken van de Hogestraat niet gewenst is.
Het autovrij maken van een weggedeelte behoort vaak wel tot de mogelijkheden. Naast het juiste juridische kader en verkeersborden dient deze ook ondersteund te worden met een fysieke barrière. Daar zijn aanzienlijke kosten aan verbonden.
Voor een dergelijke drastische maatregel dient er ons inziens een grotere aanleiding te zijn dan enkel de constatering dat er enkele snelheidsovertreders zijn.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1908
Extern Zaak ID	Z/20/051435
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.2.4
Omschrijving	Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen - Kernachtig Druten
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Eigenaar	Bakel van, Martijn
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Druten	Springveld, A (André)
Telefoonnummer steller	0884327112
E-mail adres steller	m.van.bakel@drutenwijchen.nl

Bijlagen
Beantwoording schriftelijke vragen - Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen - Kernachtig Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	6 oktober 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:
Kennis te nemen van de informatienota beantwoording schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen

Besluit

De gemeenteraad besluit:
Kennis te nemen van de informatienota beantwoording schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 51435

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Huisvestingsverordening en toewijzing huurwoningen

Kernboodschap

De huisvestingsverordening biedt woningzoekenden maximaal de vrijheid om de voor hen passende woning te zoeken. De kansen voor Drutenaren op een woning in de eigen gemeente zijn relatief goed, in vergelijking met buurgemeenten. Er is geen aanleiding de huisvestingsverordening aan te passen, ook omdat de huidige verordening al de mogelijkheid biedt voor maatwerk.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Klopt het dat in Deest levensloopbestendige woningen alleen zijn toegewezen aan huurders van buiten Deest door het selectiesysteem van loting?

Nee. De levensloopbestendige woningen die bedoeld worden zitten in plan de Gaarden fase 3. Dit is een project met 14 koopwoningen, waaronder 6 levensloopbestendige woningen. Drie Deestenaren hebben ingetekend op een van de levensloopbestendige woningen, echter alledrie met eerste voorkeur op hetzelfde bouwnummer, waardoor slechts één Deestenaar is ingeloot. Daarnaast hebben nog twee Deestenaren een reguliere woning gekocht in fase 3. In totaal waren er slechts 5 belangstellenden uit Deest.
Ontwikkelaar Bouwfonds heeft Deestenaren geen voorrang gegeven bij de toewijzing. Als gemeente kunnen wij dat ook niet eisen van of overeenkomen met een ontwikkelaar of bouwer. De Huisvestingswet verbiedt gemeenten namelijk zich te bemoeien met de toewijzing van koopwoningen.

2. Klopt het dat bij Vlakkers ook veel huurwoningen zijn toegewezen aan huurders van buiten de gemeente?

De sociale huurwoningen van Vlakkers zijn/worden geadverteerd via Entree en verhuurd conform de regionale huisvestingsverordening, op basis van meettijd en loting. De gemeente waaruit woningzoekenden afkomstig zijn, is geen criterium. Uit de reacties op de advertenties van de eerste woningen bleek overigens slechts een minimale

belangstelling van woningzoekenden uit (de gemeente) Druten. Gemiddeld slechts 1 op de 9 reacties kwam van een woningzoekende uit de gemeente Druten.

3. Is het college het met Kernachtig Druten eens dat het belangrijk is dat inwoners in hun eigen vertrouwende omgeving kunnen blijven wonen en dat het huidige proces invloed heeft op de sociale samenhang, doordat Deestenaren gedwongen worden te verhuizen naar buiten de gemeente of in een ongeschikt huis te blijven wonen? En dat dit niet past binnen project langer zelfstandig wonen?

De huidige woonruimteverdeelmethodiek sluit aan op de Huisvestingswet en biedt huurders maximaal de vrijheid om zelf te kiezen wat voor hen passend wonen is. Woningen worden geadverteerd en toegewezen op woonduur/meettijd, dus bewoners met een lange woonduur (ouderen) maken goede kans als ze reageren op de woning van hun keuze. Wij zijn niet van mening en we zien ook geen tekenen dat het huidige woonruimteverdeelsysteem daar afbreuk aan doet. De slaagkans van woningzoekenden in de gemeente Druten is beter dan in de omliggende gemeenten, zie ook bij vraag 5. Wij onderschrijven het belang van een diverse bevolkingsopbouw in de kernen. Om ervoor te zorgen dat er voor alle levensfasen een passende woning in de buurt is, streven gemeente en de woningcorporaties Woonwaarts en De Kernen naar gemengde buurten met een variatie aan woningtypen. Mede daarom bespreken we nu met de corporaties de mogelijkheden om meer levensloopgeschikte woningen toe te voegen in de kernen van Druten.

4. Is het college het met onze fractie eens dat inwoners van kernen bij toekomstige bouw een voorkeurspositie verdienen om de kans te vergroten, bijvoorbeeld om jongeren in de gemeente te behouden?

Woningen specifiek voor jongeren reserveren betekent automatisch dat je kiest voor een korte verhuisketen waarmee alleen de jongeren/starters geholpen zijn. In alle andere gevallen kiezen we liever voor een oplossing die een langere verhuisketen op gang brengt, waardoor er meer huishoudens passend kunnen wonen. Dit vanuit de wetenschap dat aan het eind van elke verhuisketen een starter zit, die geen lege woonruimte achterlaat voor een volgende woningzoekende.

5. In uw reactie op het advies van de adviesraad Sociaal Domein van december 2019 heeft het college aangeven dat de positie van de woningzoekenden binnen de gemeente Druten relatief goed is. Kan het college dit verder onderbouwen met cijfers?

De Rapportage woonruimteverdeling Entree 2019 geeft hier inzicht in. Het slagingspercentage[1] voor een woning in de eigen woongemeente is in Druten 12,46%. Dus 1 van de 8 actief woningzoekende Drutenaren vond in 2019 een woning in Druten. Ter vergelijking: Beuningen 8,74%, Wijchen 9,73% Nijmegen 12,38%).
Verder blijkt uit het jaarverslag van Woonwaarts over 2019 dat de gemiddelde zoektijd[2] in Druten, Beuningen en Nijmegen, respectievelijk 1,22, 1,65 en 1,60 jaar is.

[1] Het slagingspercentage wordt gevormd door het aantal verhuringen te delen door het aantal actief woningzoekenden (minimaal 1 keer op een woning gereageerd in 2019). Het slagingspercentage of slaagkans is een maat voor het aandeel actief woningzoekenden dat in de gevraagde periode een woning heeft gevonden.
[2] De zoektijd is het verschil in jaren tussen de datum van het ondertekenen van het huurcontract en de datum van de oudste reactie van de woningzoekende. Het gaat dan alleen om de jaren waarin minimaal 1 keer op een woning is gereageerd.

Specifiek met de betrekking tot de positie van ouderen in Druten blijkt uit cijfers van Entree dat ongeveer 75% van de verhuisde 65-plussers uit Druten zelf komt (22 van de 29 in 2019).

6. Is het bekend wat de kansen voor inwoners van een kern zijn om een woning in de eigen kern te vinden? Zo ja, wat zijn deze kansen?

Nee, deze cijfers worden niet op het niveau van kernen bijgehouden, wel op gemeenteniveau, zie vraag 5.

7. Klopt het dat op basis van artikel 14 van de Huisvestigingswet een dergelijke voorkeurspositie mogelijk is als de raad dit wenselijk vindt?

Artikel 14 van de Huisvestingswet biedt de mogelijkheid om een deel (maximaal 25%) van de vrijkomende woningen bij voorrang toe te wijzen aan inwoners die economisch of maatschappelijk gebonden zijn aan een kern. Zo'n voorrangspositie moet je dan vastleggen in de huisvestingsverordening. Druten maakt onderdeel uit van de regio Arnhem-Nijmegen waar een gezamenlijke huisvestingsverordening geldt. Op verzoek van Druten zijn in het ambtelijk regio-overleg de mogelijkheden voor aanpassing van de huisvestingsverordening besproken. De huisvestingsverordening is regionaal uniform om zowel de kansen als de mogelijkheden in de gehele woningmarktregio Arnhem-Nijmegen voor alle woningzoekenden gelijkwaardig te houden in een transparant en laagdrempelig systeem. Dat werkt al jaren naar tevredenheid van gemeenten, woningcorporaties én een meerderheid van de woningzoekenden. Een specifieke aanpassing zou dat met voeten treden. Daar moeten gegronde redenen voor zijn. De cijfers (zie vraag 5) geven op dit moment voor de regiogemeenten geen aanleiding om te kijken naar wijzigingen in de regionale huisvestingsverordening.

8. Zo ja, is het college bereid om de huisvestigingsverordening gemeente Druten 2020 aan te passen en opnieuw aan de raad voor te leggen? Zo nee, waarom niet?

Nee, zie het antwoord op vraag 7.
Daarnaast biedt de huidige huisvestingsverordening Druten al de mogelijkheid om voor een deel van de vrijkomende woningen af te wijken van de standaard toewijzingsregels. Conform artikel 9 (Maatwerk) kunnen de woningcorporaties en gemeente afspraken maken over bijvoorbeeld toewijzingsexperimenten en labelling. Een voorbeeld hiervan is het project Van Groot naar Beter: Corporaties kunnen levensloopgeschikte woningen inzetten om senioren te verleiden hun eengezinswoning te verruilen voor een appartement. In de prestatieafspraken 2020 met Woonwaarts is onder andere afgesproken dat Woonwaarts nieuwbouwprojecten in kan zetten voor van Groot naar Beter. Wij zullen in overleg treden met Woonwaarts om dit instrument in te zetten indien dit aan de orde is.
Daarnaast zullen we met Woonwaarts en De Kernen in overleg treden als de cijfers aanleiding geven om meer maatwerktoewijzing toe te passen.

9. Is het mogelijk om dit vóór de toewijzing van woningen bij de toekomstige projecten De Dijk en Hemelrijk te regelen? Zo niet, waarom niet?

Zie antwoord vraag 8.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1987
Extern Zaak ID	Z/20/053783
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	12.2.5
Omschrijving	Kap essen in Drutens bosje - Kernachtig Druten
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Ruimtelijk beheer
Eigenaar	Vinke, Rino
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P5 Sport, cultuur en recreatie
Portefeuillehouder(s) Druten	Brink, W. (Willy)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	j.damman@druttenwijchen.nl

Bijlagen
Beantwoording schriftelijke vragen Kap van essen in het Drutens bosje - Kernachtig Druten

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Druten	3 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Toelichting

De fractie van Kernachtig Druten stelt schriftelijke vragen over het kappen van essen in het Drutens bosje. De essen in het Drutens bosje zijn aangetast door de essentakkenziekte. Tegen deze ziekte is geen remedie. Vanwege de veiligheid is het noodzakelijk deze bomen gerooid worden.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:
Kennis te nemen van de informatienota beantwoording schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Kap Essen in Drutens bosje.

Besluit

Gemeente Druten

De gemeenteraad besluit:
Kennis te nemen van de informatienota beantwoording schriftelijke vragen van Kernachtig Druten over Kap Essen in Drutens bosje.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53783

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen: Schriftelijke vraag van fractie kernachtig Druten inzake kap Essen in Drutens bosje.

Kernboodschap
De essen in het Drutens bosje zijn aangetast door de essentakkenziekte. Tegen deze ziekte is geen remedie. Vanwege de veiligheid is het noodzakelijk deze bomen gerooid worden.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
nvt	nvt

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen van de fractie van kernachtig Druten:

Vraag 1: Waarom moeten de bomen worden gekapt: zijn er geen andere opties om de bomen te behouden?
Antw. 1: In heel Nederland veroorzaakt een schimmel het afsterven van takken van essen. Het gevolg is dat de bomen dood gaan. Helaas is er (nog) geen remedie tegen deze schimmelziekte. De bomen die nu geïnfecteerd zijn worden om veiligheidsredenen gekapt. Ze zijn dood of bijna dood.

Vraag 2: Om hoeveel bomen gaat het in het Drutens Bosje?
Antw. 2: Totaal betreft het nu 55 st. essen. 20 bomen verspreid door het gehele Drutens bosje en 35 bomen in de rest van de gemeente.

Vraag 3: Worden er maatregelen genomen om de ziekte te bestrijden?
Antw. 3: De essentakkenstefte is een relatief nieuwe ziekte waarvan het verloop en het gevolg voor de essen in de tijd nog moeilijk te voorspellen is. Er bestaan (nog) geen mogelijkheden om deze ziekte te bestrijden. Er zijn wel de nodige onderzoeken gaande. Wij volgen deze onderzoeken en wetenschappelijke publicaties op de voet.

Vraag 4: Worden er bomen herplant?
Antw. 4: Met de geplande werkzaamheden borgen we nu de veiligheid. Er worden nu geen bomen herplant.

Vraag 5: Is de aangevraagde € 15.000 bedoeld voor kappen en onderhoud of voor de herplant van bomen?
Antw. 5: De aangevraagde middelen zijn nodig om onveilige exemplaren te kappen en de stobben te verwijderen.

Vraag 6: Hoeveel budget is er nodig om de zieke bomen te vervangen?
Antw. 6: De kosten van herplant van deze 55 essen ramen we op ca. € 25.000. De essentakkensterfte is echter voor 95% dodelijk voor essen. Tenzij er een remedie gevonden wordt verwachten we dat er meer bomen uit zullen vallen. Het is daarom echter nu te vroeg om een betrouwbaar inzicht in het benodigde vervangingsbudget te geven.

Vraag 7: Wanneer kunnen we als raad het plan voor periodiek onderhoud en een herplantvoorstel verwachten?
Antw. 7: We volgen de ontwikkelingen en verwachten in 2021 een plan op stellen hoe om te gaan met de uitgevallen bomen door de essentakkensterfte en ook andere ziektes zoals de kastanjebloedziekte. De financiële consequenties verbonden aan dit plan betrekken wij bij de perspectiefnota in 2021 zodat de kosten voor dergelijke werkzaamheden + eventuele herplant structureel zijn geregeld.

	M	

MOTIE VREEMD

Agendapunt: n.v.t.

Onderwerp: Huisvestigingsverordening Druten

De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 12 november 2020,

Constaterende, dat:

- Het wenselijk is dat inwoners en vooral starters van de kernen in hun eigen kern kunnen blijven wonen
- Artikel 14 van de huisvestigingswet de mogelijkheid biedt om maximaal 25% met voorrang toe te wijzen.
- In de beantwoording van de schriftelijke vragen over de huisvestigingsverordening het college aangeeft dat er regionale afspraken zijn die dit belemmeren
- Momenteel maar 1 op 8 woningzoekende in Druten een woning kan vinden (zie beantwoording schriftelijke vragen)

Overwegende, dat:

- Niet alle woningzoekenden tevreden zijn met de huidige regeling.
- Dit waarschijnlijk niet alleen geldt binnen de gemeente Druten maar ook in andere gemeenten.
- Maatwerk bij gemeenten wenselijk is over dit onderwerp in Druten, maar wij ook andere gemeenten deze ruimte willen bieden

Roept het college van B&W op:

1. Met de regio in gesprek te gaan over het draagvlak voor een aanpassing van de huisvestigingsverordening, waarbij gemeente meer eigen ruimte krijgt.
2. Hierbij in te zetten op een verordening waarbij lokaal maatwerk mogelijk wordt, dat wil zeggen:
   - Dat gemeenten de ruimte krijgen om conform artikel 14 van de huisvestigingswet maximaal 25% toe te wijzen aan inwoners die economisch en maatschappelijk verbonden zijn, zoals starters, doorstromers en levensloopbestendige woningen.
3. De raad hierover te informeren in het eerste kwartaal van 2021
4. Deze motie ter kennisname naar de gemeenteraden in de regio te sturen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie(s) van:

Kernachtig Druten
Claudia Barten

	M	

Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid
Mustafa Enkur

Dorpslijst Deest
Ellen Thomassen

Dorpslijst Afferden
John Reijers

Dorpslijst Horssen
Gérard de Wildt

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 november 2020:

de raadsgriffier,	de voorzitter,
M.J. van IJsseldijk	C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

	M	

MOTIE

Agendapunt: n.v.t.

Onderwerp: Laat de zon maar schijnen!

De raad van de gemeente Druten in vergadering bijeen op 12 november 2020,

Constaterende, dat:

- De zonnevisie in februari 2020 is vastgesteld door de raad met een ambitie van 30 ha aan zonneparken op land.
- De ambitie inmiddels behaald is als het gaat om aanvragen voor zonneparken.

Overwegende, dat:

- De energietransitie om een ambitieuze doelstelling vanuit de gemeente vraagt.
- Binnen de RES, de Veluwe (Natura 2000 gebied) en het stedelijk gebied Arnhem en Nijmegen minder mogelijkheden hebben om bij te dragen aan deze doelstellingen.
- Binnen de RES de focus op het buitenstedelijk gebied van Maas en Waal ligt.
- Deze collegeperiode Druten gekozen heeft om in te zetten op zonne-energie in plaats van windenergie.
- Het belangrijk is om zelf initiatief te nemen als het gaat om duurzaamheidsdoelstellingen om zo niet afhankelijkheid te zijn van anderen.
- De vergunningsprocedures traag en stroperig zijn en het hierdoor lang duurt totdat de vergunningen onherroepelijk zijn en de evaluatie door de raad kan plaatsvinden.
- Dat er nog meerder goede plannen voor zonneparken ingediend zijn en het zonde is als deze goede plannen hierdoor blijven liggen.
- Wij geen onnodige tijd verloren willen laten gaan.

Roept het college van B&W op:

1. Het maximale aantal van 30 ha zonneparken los te laten en nu al ruimte te geven aan nieuwe goede initiatieven tot een maximum van circa 60 ha zonneparken op land.
2. Alle benodigde stappen te zetten om dit te regelen en de raad hierover te informeren in januari 2022 of eerder wanneer er nieuwe ontwikkelingen zijn.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie(s) van:

John Reijers
Dorpslijst Afferden

	M	

Ellen Thomassen
Dorpslijst Deest

Mustafa Enkür
Dorpslijst Puiflijk-Druten Zuid

Ben van Ooijen
Dorpslijst Horssen

Gerard Worm
Kernachtig Druten

Dini Uitdehaag
Sociaal Maas en Waal

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 november 2020:

de raadsgriffier, de voorzitter,

M.J. van IJsseldijk C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2023
Extern Zaak ID	Z/20/053382
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	17
Omschrijving	Benoeming wethouder G.W.J. De Wildt
Organisatieonderdeel	Griffie Druten
Eigenaar	IJsseldijk, van, Moana
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
Beslisnota Benoeming wethouder G.W.J. De Wildt

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

De heer G.W.J. de Wildt te benoemen tot wethouder van de gemeente Druten voor 1 fte.

Besluit

De heer G.W.J. de Wildt te benoemen tot wethouder van de gemeente Druten voor 1 fte.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53382

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Benoeming wethouder de Wildt

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De heer Wildt te benoemen tot wethouder van de gemeente Druten voor 1 fte.

Aanleiding
Op 6 oktober 2020 heeft de huidige wethouder dhr. Van Elk zijn ontslag aangekondigd. Daardoor ontstaat er per 12 november een vacature binnen het college van burgemeester en wethouders.
De benoeming ter vervulling van een plaats die tussentijds openvalt, geschiedt zo spoedig mogelijk tenzij de raad besluit het aantal wethouders te verminderen, conform artikel 39 van de Gemeentewet.

De gemeenteraadsfracties van de Dorpslijsten stellen voor de heer G.W.J. de Wildt, wonende te Horssen, te benoemen als wethouder met een dienstverband van 1 fte.

Risicoanalyse integriteit
Burgemeester C.A.A. van Rhee-Oud Ammerveld heeft – gelet op de aan haar in artikel 170 van de Gemeentewet toekomende zorgplicht met betrekking tot integriteit – een procedure tot beoordeling van bestuurlijke integriteitsrisico's van wethouder de heer G.W.J. de Wildt geïnitieerd.
De doelstelling van een risicoanalyse integriteit is om potentiele integriteitsrisico's in beeld te brengen, het integriteitsbewustzijn van de persoon en zijn omgeving te versterken en te adviseren over maatregelen hoe geconstateerde risico's zoveel mogelijk zijn te vermijden. BING stelt op dit moment een risicoanalyse integriteit in stellen met de vraag: 'in hoeverre er na benoeming sprake zou kunnen zijn van enige voorzienbaar integriteitsrisico'. Zodra de uitkomst van het ingestelde onderzoek risicoanalyse integriteit bekend is zal de burgemeester de Gemeenteraad daarover separaat informeren. De heer G.W.J. de Wildt is hierover in kennis gesteld en staat achter de risicoanalyse
integriteit.

De verklaring omtrent gedrag (VOG)
De verklaring omtrent gedrag is verklaring waaruit blijkt dat het gedrag van de politieke ambtsdrager geen bezwaar vormt voor het vervullen van een specifieke taak of functie (wethouder) in de samenleving. De heer G.W.J. de Wildt heeft een verklaring omtrent gedrag is inmiddels overhandigd aan de gemeente Druten.

Gewenst resultaat
Zo snel mogelijk het vervullen van de vacature binnen het college van burgemeester en wethouders om daarmee voldoen aan de gemeentewet en de bestuurlijke continuïteit in Druten te waarborgen.

Argumenten
1.1 Conform artikel 39 van de Gemeentewet
De benoeming ter vervulling van een plaats die tussentijds openvalt, geschiedt zo spoedig mogelijk tenzij de Gemeenteraad besluit het aantal wethouders te verminderen.

1.2 De fracties van de Dorpslijsten hebben gezamenlijk een voordracht gedaan.

Tegenargumenten en risico's
n.v.t.

Financiële gevolgen
De wethouder krijgt vergoedingen conform de bepalingen van de Gemeentewet en het rechtspositiebesluit.

Communicatie
Er vindt bekendmaking plaats in het Gemeenteblad van Druten en er wordt een bericht op WenDi geplaatst.

Uitvoering of Vervolgstappen
De heer de Wildt zal conform artikel 41a van de Gemeentewet tijdens de vergadering de belofte afleggen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing. (Alinea hieronder kan verwijderd worden.)

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	1949
Extern Zaak ID	Z/20/053272
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	18
Omschrijving	Toelating van de heer B.P.M. van Ooijen tot de raad
Organisatieonderdeel	Griffie Druten
Eigenaar	IJsseldijk, van, Moana
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
Beslisnota Toelating van de heer van Ooijen tot de raad

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020

Voorgesteld besluit

Besluit

de Gemeenteraad besluit:

De heer B.P.M. van Ooijen toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53272

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Toelating van de heer van Ooijen tot de raad

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De heer B.P.M. van Ooijen toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

Aanleiding
Met de voordracht en benoeming van dhr. Wildt tot wethouder van de gemeente Druten ontstaat er een vacature in de gemeenteraad voor de dorpslijst Horssen.
Hij wordt opgevolgd door degene die volgens de mededeling van de voorzitter van het centrale stembureau hiervoor in aanmerking komt. Dat is de heer B.P.M. van Ooijen.

De daarop betrekking hebbende stukken, geloofsbrieven, zijn vooruitlopend op de definitieve besluitvorming onder voorbehoud voorbereid, zodat in deze vergadering in de opvolging van het vertrekkende raadslid kan worden voorzien. Op grond van artikel 5 van het 'Reglement van Orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Druten 2020' zal de commissie voor onderzoek geloofsbrieven tijdens de vergadering de geloofsbrieven onderzoeken en u hierover rapporteren. Wanneer de voorgestelde persoon voldoet aan de vereisten voor het lidmaatschap van de raad kan de raad besluiten tot toelating.

Gewenst resultaat
De ontstane vacature in de raad weer vervullen.

Argumenten
n.v.t.

Tegenargumenten en risico's
n.v.t.

Financiële gevolgen
Dhr. Van Ooijen krijgt de wettelijke vergoedingen voor zijn raadslidmaatschap, dit heeft geen gevolgen voor de budgetten.

Communicatie
De benoeming wordt via de gebruikelijke wegen gecommuniceerd.

Uitvoering of Vervolgstappen
Dhr. B.P.M. van Ooijen zal tijdens de vergadering de eed afleggen.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Voorstel
1. De heer B.P.M. van Ooijen toe te laten tot de raad van de gemeente Druten.

Gemeente Druten

Raad openbaar Druten

Dossiernummer	2007
Extern Zaak ID	Z/20/053626
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	12 november 2020
Agendapunt	19
Omschrijving	Benoeming leden auditcommissie
Organisatieonderdeel	Griffie Druten
Eigenaar	IJsseldijk, van, Moana
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Druten	Rhee - Oud Ammerveld van, C.A.A. (Corry)
Telefoonnummer steller	
E-mail adres steller	

Bijlagen
Beslisnota benoeming leden auditcommissie

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Stukken gemeenteraad Druten	12 november 2020
Raad openbaar Druten	**12 november 2020**

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De heer M. Aslan per 12 november 2020 te benoemen tot lid van de auditcommissie.
2. De heer B.P.M. van Ooijen per 12 november 2020 te benoemen tot plaatsvervangend lid van de auditcommissie.

Besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. De heer M. Aslan per 12 november 2020 te benoemen tot lid van de auditcommissie.

Gemeente Druten

2. De heer B.P.M. van Ooijen per 12 november 2020 te benoemen tot plaatsvervangend lid van de auditcommissie.

Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: 53626

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Benoeming lid auditcommissie

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De heer M. Aslan per 12 november 2020 te benoemen tot lid van de auditcommissie.
2. De heer B.P.M. van Ooijen per 12 november 2020 te benoemen tot plaatsvervangend lid van de auditcommissie.

Aanleiding
De heer W.T.J. Cornelissen heeft zijn raadlidmaatschap neergelegd. Daarmee is ook zijn lidmaatschap van de auditcommissie komen te vervallen.
De heer G.W.J. de Wildt zal in verband met zijn benoeming tot wethouder zijn plaatsvervangend lidmaatschap van de auditcommissie opgeven.
Om de auditcommissie weer volledig te laten opereren is de aanstelling van een nieuw lid noodzakelijk.

Gewenst resultaat
Het uitoefenen van de taken en bevoegdheden zoals benoemd in artikel 3 van de verordening op de Auditcommissie gemeente Druten.

Geheimhouding
Niet van toepassing.